

Bundel van de Commissie Ruimte en Techniek van 7 september 2021

- 1 Opening
19.00 uur
- 2.a Vaststellen concept besluitenlijst R&T d.d. 13-7-2021
Concept Besluitenlijst raadscommissie 13 juli 2021 Ruimte Techniek.docx
- 2.b Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 6-7 en 1-9-2021)
Toezeggingen afgedaan tussen 6-7 en 1-9-2021.pdf
- 2.c Actieve informatieplicht en passieve informatieplicht
- 2.d Terugkoppeling vanuit verbonden partijen
- 3 Reclamenota "Less is more"; Gemeenteblad 2021/54
19.10 - 20.00 uur
Weth. Mertens
Mw. Gobbens
Dhr. Hacking
Mw. Gidding
Dhr. Van der Laan (Buro Dwarsstraat)
Raadsvoorstel 54 Reclamenota Brunssum Less is more.docx
Raadsvoorstel 54 (bijlage) Reclamenota mei 2021.pdf
Raadsvoorstel 54 (bijlage) inspraakreactie reclamenota betreffende regels voor buitenreclame-
uitingen.pdf
Raadsvoorstel 54 (bijlage) Reactiedocument naar aanleiding van schriftelijke vragen raadsfracties over
de Reclamenota.docx
- 4 Grondverkoop/Woningbouwontwikkelingen locatie Raadhuisstraat en entree Dorpstraat; Gemeenteblad
2021/65
20.00 - 20.45 uur
Weth. Mertens
Dhr. Pingen
Dhr. Sloen
Raadsvoorstel 65 Grondverkoop woningbouw-ontwikkellocatie A. Raadhuisstraat en B. Entrée
Dorpstraat.docx
Raadsvoorstel 65 (bijlage) Planontwerp Raadhuisstraat.pdf
Raadsvoorstel 65 (bijlage) Planontwerp Entree Dorpstraat.pdf
Raadsvoorstel 65 (bijlage) Koopovereenkomst Raadhuisstraat.pdf
Raadsvoorstel 65 (bijlage) Koopovereenkomst Entree Dorpstraat.pdf
Raadsvoorstel 65 (bijlage) 5e begrotingswijziging 2021 Raadhuisstraat - Entree Dorpstraat.pdf
- 5 Cofinanciering Volkshuisvesting; Gemeenteblad 2021/75
20.45 - 21.15 uur
Weth. Mertens
Dhr. Sloen
Raadsvoorstel 75 Cofinanciering Volkshuisvestingsfonds.docx
Raadsvoorstel 75 (bijlage) Aanvraagdocument Volkshuisvestingsfonds.docx
Raadsvoorstel 75 (bijlage) Kwantitatieve onderbouwing.xlsx
Raadsvoorstel 75 (bijlage) Nadere toelichting activiteiten, maatregelen en financieel tekort.docx
Raadsvoorstel 75 (bijlage) Onderbouwing aanvraag Brunssum 21.05-2021.xlsx
Raadsvoorstel 75 (bijlage) Parkstad beschikking Vhv Fonds.pdf
Raadsvoorstel 75 (bijlage) 6e begrotingswijziging 2021 Cofinanciering Volkshuisvestingsfonds.pdf
- 6 Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) 2022-2025; Gemeenteblad 2021/34 (versie 2)
21.15 - 22.30 uur
Weth. Mertens
Dhr. Dieters
Raadsvoorstel 34 (versie 2) Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) 2022-2025.docx
Raadsvoorstel 34 (bijlage) Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) 2022-2025.pdf

[Raadsvoorstel 34 \(bijlage\) Verschil MIP 2017 versus MOP 2020.xlsx](#)

[Raadsvoorstel 34 \(bijlage\) Accountantsverklaring MJOP-OR 2022-2025.pdf](#)

[Raadsvoorstel 34 \(bijlage\) Beleidsplan Openbare Verlichting 2008-2010.pdf](#)

[Raadsvoorstel 34 \(bijlage\) Gemeentelijk Watertakenplan Brunssum 2020-2024.pdf](#)

[Raadsvoorstel 34 \(bijlage\) Groenstructuurplan 2003.pdf](#)

[Raadsvoorstel 34 \(bijlage\) Nota Openbare Speelvoorzieningen oktober 2008.pdf](#)

[Raadsvoorstel 34 \(bijlage\) Verkeersveiligheidsplan 2010-2020.pdf](#)

7

Sluiting

22.30 uur

BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE RUIMTE & TECHNIEK

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 13 juli 2021 OM 20:30 UUR

VIA VIDEOPLATFORM ZOOM

Besluitenlijst van de vergadering van de raadscommissie Ruimte & Techniek, gehouden op dinsdag 13 juli 2021 om 20:30 uur. Deze vergadering is openbaar en worden gehouden via het videoplatform ZOOM.

De commissie is live te volgen via het YouTube kanaal Gemeenteraad Brunssum kanaal 1 https://www.youtube.com/channel/UCA6bz_Cq8uv6dL93rQSGGjQ.

AANWEZIG COMMISSIE RUIMTE & TECHNIEK:

Voorzitter:	Dhr. A.G. de Haas (VVD)
Burger-commissieleden:	Mvr. A. Smeets (PvdA) (toehoorder) Dhr. J. Arts (SP) (toehoorder) Dhr. F.W. Podbregar (BBB Lijst Palmen) V. Braam (PvdA) T. Theunissen (VVD)
Raadsleden	Dhr. P.A.H. Peters (Lijst Borger) (toehoorder) Mw. N. van der Veer (PAK) Dhr. J.W.G. Scheffers (Lijst Borger) Dhr. H. Offermans (PvdA) (toehoorder) Mw. S. Offermans (BBB Lijst Palmen) (toehoorder) Mvr. M. Janssen (BCD) (toehoorder) Dhr. G. Ebbinge (PAK) Mw. M.E.J. Baten-Werink (Lijst Borger) (toehoorder) Mvr van Leusden-Brüning (PvdA) (toehoorder) Dhr. L.J.H. Snackers (BBB lijst Palmen) Dhr. R. Claus (CDA) Mvr. K. Coenen (SP)
College:	Dhr. J.M.V.L. Mertens Mw. W. Van der Rijt Dhr. H.J. Janssen (toehoorder) Dhr. O. Eussen (toehoorder)
Notulist:	Dhr. N.C.P. Meijers (notulist) Dhr P. Peeters (griffier)
Ambtelijke ondersteuning:	Dhr. T. Janssen.
Externe ondersteuning:	
Participanten:	De heer J. Hoen (inspreker)
Afgemeld:	

Agendapunt 1: Opening

De voorzitter opent de vergadering om 20:31 uur.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst Ruimte & Techniek d.d. 1-6-2021

De concept besluitenlijst van de raadscommissie Ruimte & Techniek van 1 juni 2021 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Agendapunt 2b: Vaststellen toezeggingenlijst (afgedaan tussen 18-6-2021 en 5-7-2021)

De toezeggingenlijst met nummer 11 (2021) is akkoord. De toezegging wordt als afgedaan beschouwd.

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht

In het kader van de actieve informatieplicht informeert wethouder Mertens de commissie dat bij het zorgplein gestart wordt met de bouw van zorgwoningen.

In het kader van de passieve informatieplicht zijn geen vragen binnengekomen.

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen

De portefeuillehouder heeft geen mededelingen vanuit verbonden partijen.

Agendapunt 3: Extra middelen IBA-project Herinrichting Treebeekplein; Gemeenteblad 2021/71

Wethouder Mertens geeft een toelichting en beantwoordt de gestelde (schriftelijke) vragen, ambtelijk ondersteund door dhr. Janssen. De heer J. Hoen spreekt in. De heer Hoen vraagt aandacht voor de situatie verkeersveiligheid aan de Koolweg en het Treebeekplein.

Toezegging 38 (13-7-2021) tekening situatie (bestrating) Koolweg

Wethouder Mertens zegt toe een situatietekening (bestrating) Koolweg via de griffie voor de raadsvergadering van 20 juli a.s. beschikbaar te stellen.

Toezegging 39 (13-7-2021) extra subsidie voor het project herinrichting Treebeekplein

Wethouder Mertens zegt toe extra subsidie aan te vragen bij de provincie voor het project herinrichting Treebeekplein.

Toezegging 40 (13-7-2021) verklaring geen extra subsidie van IBA voor herinrichting Treebeekplein

Wethouder Mertens zegt toe een verklaring te geven waarom geen extra subsidie van IBA voor herinrichting Treebeekplein verkregen is.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van de 20 juli 2021 het raadsvoorstel/besluit:

1. Akkoord te gaan met het verruimen van projectbudget voor het project 'Herinrichting Treebeekplein' met € 945.000,- teneinde het tekort op het project te dekken via het bijramen van extra krediet in de Programmabegroting 2021;
2. Als onderdeel van deze verruiming van het projectbudget akkoord te gaan met een extra budget van € 125.000,- om de verkeersveiligheid op de Koolweg te verbeteren;
3. Als onderdeel van een bezuiniging op het projectbudget akkoord te gaan met het voorstel om de pergola te versoberen, om zo € 200.000,- te besparen op de kosten.

De commissie adviseert het voorstel als “Bespreekstuk” te behandelen in de raad van 20 juli 2021.

Agendapunt 6: Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21:39 uur.

Onderwerp	Datum toezegging	Nummer	Portefeuillehouder	Datum reactie	Afgedaan
Wateroverlast in Limburg	20-7-2021	46	Van der Rijt	23-7-2021	Ja
Tekening situatie bestrating Koolweg	13-7-2021	38	Mertens	19-7-2021	Ja
Zonnepanelen	6-7-2021	35	Houben	21-7-2021	Ja
EBHO en reanimeren in het VO	6-7-2021	36	L'Espoir	21-7-2021	Ja
Trappen en beweegtoestellen Schutterspark	8-6-2021	28	Houben	19-7-2021	Ja
Rapport windmolens Oostflank	8-6-2021	26	Houben	8-7-2021	Ja
Financieel beleid Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) 2022-2025	1-6-2021	26.1	Houben	9-7-2021	Ja
Versie 2 Rd4 jaarrekening 2020, begroting 2022 en meerjarenraming	1-6-2021	23	Mertens	8-7-2021	Ja
Verslagen-informatie Parkstad	23-3-2021	14	Van der Rijt	8-7-2021	Ja
Monument voor veteranen (= overgenomen motie)	23-3-2021	15	Janssen	20-7-2021	Ja
Aanhaking van de raad bij SPL	2-3-2021	8	Van der Rijt	8-7-2021	Ja
Geef ondernemer meer ruimte voorafgaande aan de kerstperiode (overgenomen motie)	28-10-2020	79	de Rijck	15-7-2021	Ja
Evaluatie revolverend fonds	22-9-2020	56	Janssen	20-7-2021	Ja
Regiovisie GIA: periodiek informeren van de raad	8-9-2020	46	Van der Rijt	8-7-2021	Ja
Revolverend fonds voor programmering van de podiumkunsten	8-9-2020	44	Janssen	20-7-2021	Ja

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 25 mei 2021
Registratiekenmerk : 1075661
Gemeentebldnr. : 2021/54
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Behandelend ambtenaar : M. Gobbens
Bereikbaar onder : 045-5278534
mariette.gobbens@brunssum.nl
Behandelvoorstelnr. : 1075661
Portefeuillehouder : J.M.V.L. Mertens
Raadsverg. d.d. : 28 september 2021
Uiterlijke datum : (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
Reclamenota Brunssum "Less is more"

Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Naar aanleiding van de Startnotitie Actualiseren ruimtelijk beleid 2019 (verseon: 871861) zijn er samen met een vertegenwoordiging van Brunssumse ondernemers reclameregels opgesteld. Deze reclameregels zijn opgenomen in de voorliggende concept Reclamenota.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Aangezien er in de vigerende Welstandsnota geen reclameregels zijn opgenomen heeft de praktijk de laatste jaren uitgewezen dat deze dringend gewenst zijn. Zowel de stadsbouwmeester als ook het team Veiligheid, Toezicht en Handhaving (afdeling Bestuurszaken) hebben behoefte aan regelgeving bij de beoordeling van reclame-uitingen. Ook de ondernemers zelf wensen meer duidelijkheid aan de voorzijde van het toetsingsproces. Het gaat dan om heldere eenduidige en beknopte (spel)regels die ook tot doel hebben om ondernemers te enthousiasmeren over de kwaliteiten van hun omgeving en de uitstraling van hun bedrijf.

Bij behandeling van de Reclamenota in de raadscommissie zijn aanvullende (schriftelijke) vragen gesteld. In het bijgevoegde reactiedocument worden deze beantwoord. In de concept-Reclamenota zijn op basis van de vragen een aantal tekstuele aanpassingen doorgevoerd (in geel weergegeven). Deze zijn niet van dien aard dat de inspraakprocedure opnieuw gevoerd moet worden.

Om tegemoet te komen aan de vragen op het gebied van handhaving is hiervoor in het raadsbesluit een apart beslispunt opgenomen.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Een heldere, compacte, eenduidige en enthousiasmerende reclamenota met uitvoerbaar en handhaafbaar beleid.

b. Kaders

- Welstandsnota; De reclamenota zal onderdeel gaan uitmaken van de gemeentelijke Welstandsnota.
- APV; in de APV wordt verwezen naar de Welstandsnota/Reclamenota.
- Startnotitie Actualiseren ruimtelijk beleid 2019; verseon: 871861.
- Het opstellen van een Reclamenota is opgenomen in de Outputkalender.

c. Argumenten en overwegingen

Samen met een vertegenwoordiging van plaatselijke ondernemers (Business In Brunssum (BIB)-retail en Business In Brunssum (BIB)-bedrijventerreinen) zijn de onderhavige reclameregels opgesteld. Omdat ieder pand waarop reclame wordt aangebracht een eigen uitstraling heeft in architectuur en gevelbeeld is een "blauwdruk" met allesomvattende

regels voor iedere situatie niet werkbaar. Daarom is gekozen voor een aantal "basisregels" verduidelijkt met veel beeldmateriaal. Het overkoepelend thema is "Less is more". De (spel)regels in de nota zijn gericht op 3 verschillende functies:

- A. Retail (detailhandel, horeca, dienstverlening en maatschappelijke diensten)
- B. Bedrijven (bedrijfspannen, sport- en/of zorgcomplexen en grootschalige perifere detailhandel)
- C. Woningen (bedrijfs aan huis)

Ook de huidige regels voor de reclames in de openbare ruimte zijn ter completering in de nota opgenomen (D). Voor bijzondere afwijkende situaties zijn er in de nota nog algemene criteria opgenomen. Bovendien wordt de definitieve maatvoering en inpassing in het gevelbeeld bepaald in overleg met de stadsbouwmeester. Voor de verdere inhoud wordt verwezen naar de bijgevoegde concept-nota.

Er zal nog nader onderzocht worden of een Reclamebelastingverordening een juridisch haalbaar instrument is om voor bepaalde gebieden inkomsten te genereren ter stimulering van een opwaardering van gemeenschappelijke buitenruimten (bijvoorbeeld bewegwijzering of uniforme zuilen aan bedrijfstoegangen). Hierbij zullen de betreffende ondernemers betrokken worden.

d. Opties en keuze

Door te kiezen voor deze reclamenota wordt bereikt dat:

- er duidelijke (spel)regels vastliggen, waardoor ondernemers vooraf weten wat de toetsingskaders zijn voor hun gewenste reclame-uitingen
- ondernemers door inspirerende voorbeelden enthousiast worden gemaakt om de uitstraling van hun pand te verbeteren
- de stadsbouwmeester een kader heeft waarop aanvragen voor reclame-uitingen getoetst kunnen worden. Op basis van deze regels kan de ondernemer vooraf met de stadsbouwmeester in overleg gaan over de specifieke reclamevoering voor zijn bedrijf
- het team Veiligheid Toezicht en Handhaving (afdeling Bestuurszaken) op basis van deze regels kan optreden tegen illegale situaties die duidelijk afwijken van deze regels. Ook ondernemers hebben zelf te kennen gegeven dat zij behoefte hebben aan een kordaat optreden door de gemeente tegen illegale situaties op het gebied van reclamevoering.
- reclamebureau's die werkzaam zijn voor Brunssumse bedrijven vooraf rekening kunnen houden met de reclameregels in deze gemeente. De onderhavige nota zal na vaststelling ook toegezonden worden aan deze bureau's.

Handhaving:

Uw raad wordt een aantal keuze opties voorgelegd met betrekking tot de handhaving van illegale reclame-uitingen:

1. Er wordt niet gehandhaafd op het illegaal plaatsen van reclame-uitingen*.
2. Er wordt niet gehandhaafd op het illegaal plaatsen van reclame-uitingen indien deze zijn geplaatst vóór de datum van inwerkingtreding van de Reclamenota*. Er wordt wel gehandhaafd indien de reclame-uitingen zonder vergunning zijn geplaatst ná de datum van inwerkingtreding.
3. Er wordt gehandhaafd op het illegaal aanbrengen van reclame-uitingen ongeacht de datum van plaatsing.

- * wanneer er sprake is van een exces (zie hoofdstuk 04 uit de nota) heeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om handhavend op te treden.

Bij de keuze voor 2 of 3:

- wanneer reclame-uitingen afwijken van de vastgestelde reclameregels worden de ondernemers in de gelegenheid gesteld deze aan te passen. Dit kan in nader overleg met de stadsbouwmeester uitgewerkt worden.
- indien ondernemers niet willen meewerken aan de legalisatie-voorstellen, wordt het handhavingstraject gestart.

Geadviseerd wordt om te kiezen voor optie 2 aangezien we ondernemers niet willen belasten met een handhavingprocedure ten aanzien van (illegale) reclame-uitingen die geplaatst zijn in een periode dat er geen reclameregels van toepassing waren.

Inspiraak:

De concept reclamenota heeft vanaf 27 januari gedurende 6 weken ter inzage gelegen. In deze periode is één inspraakreactie ingediend. Het betreft een inspreker woonachtig in Heerlen, die zich stoort aan naambordjes en stickers die aangebracht worden op hekwerken en achterzijden van verkeersborden afkomstig van de producenten/firma's die deze hekwerken en borden produceren en plaatsen.

Reactie:

Waar inspreker op doelt zijn naamsaanduidingen die een producent op zijn producten plaatst. Hiervoor is de reclamenota niet bedoeld. De nota richt zich met name op reclame aan of nabij de gevels van bedrijven en winkels. Firmanamen die op hekwerken en verkeersborden worden geplaatst vallen niet onder de reikwijdte van de reclamenota.

Op basis van deze inspraakreactie is de nota niet aangepast.

4. Bijlagen

- Concept reclamenota Brunssum "Less is more".
- inspraakreactie (verseon:1054294)
- reactiedocument

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebld nr. : 2021/54
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 1075661

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebldnummer 2021/54;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 januari 2021, 16 maart 2021 en 25 mei 2021, afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed;

gelet op het bepaalde in (aanduiding van de relevante wetten / verordeningen / beleidsregels);

- Algemene Plaatselijke Verordening Brunssum 2020
- Welstandsnota Brunssum 2015
- Startnotitie Actualiseren ruimtelijk beleid 2019

Besluit:

- in te stemmen met de Reclamenota Brunssum "Less is more" en deze vast te stellen
- de vastgestelde reclamenota op te nemen in de gemeentelijke Welstandsnota
- het college opdracht te geven uitvoering te geven aan de handhavingstaken ten aanzien van illegaal geplaatste reclame-uitingen conform optie 2: *Er wordt niet gehandhaafd op het illegaal plaatsen van reclame-uitingen indien deze zijn geplaatst vóór de datum van inwerkingtreding van de Reclamenota.. Er wordt wel gehandhaafd indien de reclame-uitingen zonder vergunning zijn geplaatst ná de datum van inwerkingtreding.*

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

Voorzitter

griffier

"Less is more"

buro **DS**

Reclamenota Gemeente Brunssum

november 2020

Reclamenota

Voor woon-, winkel- en werkgebieden in Brunssum

Opgesteld door:

Buro Dwarsstraat | Arjan van der Laan

In opdracht van:

Gemeente Brunssum

Inhoud

1 Inleiding	5
2 Spelregels	9
A. Retail	10
B. Bedrijven	18
C. Woningen	23
D. Openbare ruimte	24
3 Algemene criteria	25
4 Excessenregeling	29
5 Proces	31

01 | Inleiding

De gemeente Brunssum is een bijzondere gemeente. Van oorsprong ontstaan in een beekdal, later verder uitgebouwd op het glooiende landschap, en uiteindelijk in de 20e eeuw enorm gegroeid door de mijnindustrie, is Brunssum nu een grote plaats waaraan de ontstaansgeschiedenis nog goed is af te lezen.

De kwaliteit van de gebouwen en van de openbare ruimte is van algemeen belang. Ze maken een belangrijk deel uit van de dagelijkse leefomgeving van de inwoners, bezoekers en ondernemers van Brunssum. Het gemeentebestuur van Brunssum wil de kwaliteit van de bebouwde omgeving en de openbare ruimte in stand houden en waar mogelijk verbeteren, want een goed verblijfs- en ondernemersklimaat houdt Brunssum aantrekkelijk.

Reclames beïnvloeden het stadsbeeld. Door het opstellen van reclamebeleid kan de gemeente in alle openheid een effectief, controleerbaar en klantvriendelijk toezicht inrichten en initiatiefnemers en ontwerpers in een vroeg stadium informeren over de spelregels die bij de beoordeling van de reclame een rol spelen.

Samen met ondernemers en winkeliers heeft de gemeente het voorliggende reclamebeleid ontwikkeld. De doelstelling is om een helder, toegankelijk, uitvoerbaar en handhaafbaar beleid te maken, met eenduidige, concrete criteria.

Bij het opstellen van de beleidsregels is gekozen voor een goede balans tussen enerzijds de rechtszekerheid voor de ondernemer en anderzijds de flexibiliteit bij de toepassing de regels. Om te voorkomen dat alles “dichtgetimmerd” wordt met een grote hoeveelheid regels is ervoor gekozen om een beperkt aantal (spel)regels te formuleren met daarbij afwijkmogelijkheden/maatwerk, waardoor aan de ondernemer meer ruimte wordt geboden.

Ondernemers die plannen hebben voor (nieuwe) reclame op hun pand, zijn welkom bij de stadsbouwmeester om hierover van gedachten te wisselen. Zij kunnen een toelichting krijgen op het reclamebeleid en zij komen dan ook te weten welke kansen en mogelijkheden er zijn voor hun plannen. Vervolgens kunnen zij aan de slag om de plannen uit te werken op basis van de kaders die zij hebben meegekregen. De combinatie van een enthousiasmerende reclamenota en een startoverleg maken een inspirerende “voorkantsturing” mogelijk.

Juridische basis

Deze reclamenota is vooral bedoeld als een sturend en stimulerend hulpmiddel en niet een instrument om van alles te verbieden. Hij is mede opgesteld om ondernemers enthousiast te maken voor de kwaliteiten van hun directe omgeving en de mogelijke uitstraling van hun bedrijf. Daarmee hoopt de gemeente te bereiken dat er zorgvuldig wordt nagedacht over mogelijke reclame. Deze nota stuurt daarmee vooraf

in een bepaalde richting met mogelijkheden voor reclame. Echter, indien noodzakelijk kan de gemeente ook handhavend optreden op basis van deze nota.

Voor de bovengenoemde mogelijkheden zijn spelregels opgesteld, zodat duidelijk is hoe een goede reclame eruit ziet. De spelregels zijn geen blauwdruk, ook andere opties kunnen bespreekbaar zijn, mits ze voldoende kwaliteit hebben en goedkeuring hebben van de stadsbouwmeester.

De meeste reclames zijn omgevingsvergunningplichtig en dienen te voldoen aan de spelregels in voorliggende nota.

In feite wordt voor het voeren van handelsreclame verwezen naar de regeling in de gemeentelijke APV, waarin algemene regels zijn opgenomen. Omwille van de deregulering is de reclamevergunning in Brunssum uit de APV gehaald. In art. 4.15 van de plaatselijke APV is het volgende opgenomen:

Artikel 4:15 Reclame

1. Voor het maken of voeren van handelsreclame door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding dient aan de volgende regels te worden voldaan:

a. Het verkeer mag niet in gevaar worden gebracht.

b. De handelsreclame dient hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving te voldoen aan de redelijke eisen van welstand.

c. Er mag geen ernstige hinder ontstaan voor de omgeving.

d. Aanwijzingen, gegeven door ambtenaren van politie, dan wel andere bevoegde ambtenaren, dienen te worden opgevolgd.

2. Het college kan in bijzondere gevallen ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste lid.

De welstandstoetsing waar de APV naar verwijst (bovengenoemd bij 1 b) zal plaats vinden op basis van de spelregels in de voorliggende reclamenota. In Brunssum is geen sprake meer van een welstandscommissie. Deze is op dit moment vervangen door een stadsbouwmeester. Voor het geval deze benaming in de toekomst niet meer wordt gehanteerd dient in deze nota de term “stadsbouwmeester” gelezen te worden als “adviseur of adviesorgaan met een vergelijkbare functie inhoud”. De stadsbouwmeester adviseert het college van burgemeester en wethouders.

Deze reclamenota richt zich op het stedelijk gebied van Brunssum inclusief het buitengebied. Hij kan door verschillende doelgroepen gehanteerd worden, te weten ondernemers, reclame-ontwerpers, architecten, bestuurders, stadsbouwmeester en ambtenaren.

Definitie reclame

‘Elke aanduiding van commerciële aard, in de vorm van een opschrift, aankondiging en mededeling, al dan niet in

combinatie met een bouwkundige uitbreiding of attentie-element voor zover deze van de openbare weg in, op, aan of rondom gebouwen zichtbaar is.'

Organisatie

De reclamenota is een voorwaarde voor het uitvoeren van reclamebeleid, toezicht en handhaving. De gemeenteraad stelt het beleid vast. Dat beleid is in deze nota omschreven en verbeeld.

De reclameregels zijn tot stand gekomen in overleg met een tweetal klankbordgroepen waarin ondernemers (retail + bedrijventerreinen) waren vertegenwoordigd. In de eerste sessie gaven de ondernemers aan wat zij belangrijk vinden ten aanzien van het voeren van reclame. In een tweede sessie is de concept reclamenota met hen besproken. De conceptnota is vervolgens ook besproken met de stadsbouwmeester en monumenten commissie.

Na een aanpassingsronde is een inspraakprocedure doorlopen en is de reclamenota ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Juridische reikwijdte

Reclame-uitingen zijn veelal omgevingsvergunningplichtig. Dat is het geval als de reclame-uiting een bouwwerk betreft. Een bouwwerk is: 'Elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats

van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond. Mobiele reclame van enige omvang met een permanent karakter moet ook worden gezien als een bouwwerk ingevolge de Woningwet.' De reclame-uiting wordt in dit geval rechtstreeks getoetst aan allerlei wettelijke regels, en aan dit reclamebeleid.

Sommige reclame-uitingen zijn niet omgevingsvergunningplichtig. Dat is het geval als de reclame-uiting geen bouwwerk betreft. In dat geval moet de reclame-uiting voldoen aan de algemene regels uit de APV. De regels uit de APV worden ingevuld door dit reclamebeleid (zie pagina 6).

Deze reclameregels gelden dus zowel voor vergunningplichtige als niet-vergunningplichtige reclame-uitingen. Alle reclame-uitingen binnen de gemeente moeten voldoen aan deze regels. Op die manier ontstaat een evenwichtig beeld en eenduidigheid.

Monumenten

De regels voor reclames in deze reclamenota gelden ook voor monumenten en beschermde gebieden. Bij monumenten en beschermde gebieden kunnen echter wel nadere eisen worden gesteld. Monumenten zijn uniek en hiervoor is altijd maatwerk nodig, in overleg met de stadsbouwmeester en monumentendeskundige.

02 | Spelregels reclame

De spelregels voor reclame zijn opgesteld voor drie verschillende functies, te weten voor (A) retail zoals winkels, horeca en zakelijke dienstverlening in winkelclusters en aanloopstraten, (B) bedrijfspanden op bedrijventerreinen of met bedrijfsbestemming, sport- en/of zorgcomplexen, perifere detailhandel inclusief sporthallen en (C) bedrijven aan huis. Tevens worden criteria aangegeven voor reclame in de openbare ruimte inclusief parken en pleinen, etc. (D).

De indeling in functies houdt bijvoorbeeld in dat als er een winkelcentrum is in een woonwijk, er wordt getoetst aan de spelregels die gelden voor de functiecategorie “winkels”, net als winkels die hier en daar tussen woningen in staan, bijvoorbeeld in oude bebouwingslinten.

Bij plannen die niet binnen de genoemde deelgebieden vallen, of dermate afwijkend zijn dat ze niet op basis van de spelregels voor de deelgebieden te beoordelen zijn, kan worden teruggevallen op de algemene criteria in hoofdstuk 3. In uitzonderlijke gevallen, bij plannen die ook daar niet binnen passen, worden reclames ter beoordeling aan de stadsbouwmeester voorgelegd.

Voor reclames die afwijken van de spelregels of de specifieke criteria in het reclamebeleid (en waarvoor geen vergunning is verleend), kan de gemeente handhavend optreden.

Reclame moet duidelijk zijn maar niet (over)schreeuwend, het moet passen bij de rest van het pand en omgeving. Reclame mag bovendien ook het verkeer/de verkeerssituatie niet in gevaar brengen.

De wet biedt het bevoegd gezag de mogelijkheid om repressief (achteraf) tegen excessen op te treden. De basis hiervoor wordt beschreven in hoofdstuk 4.

Het overkoepelende thema van deze reclamenota is “Less is more!” Doelstelling is te streven naar meer uniformiteit en een rustige uitstraling van reclame.

A. Spelregels voor retail

Bij retail wordt gestreefd naar uniformiteit en een rustige uitstraling van reclame. Reclame is maatwerk, het moet te allen tijde passen bij de vormgeving van een pand en bij voorkeur ook bij de kleuren/materialen van het gebouw en de omliggende bebouwing. De spelregels voor retail betreffen niet alleen panden voor detailhandel, maar ook horeca, dienstverlening en maatschappelijke diensten.

Reclame kan worden aangebracht in de zone tussen de begane grond verdieping en de verdieping van een pand in de nabijheid van de entree. In deze strook kan maximaal één horizontale reclame en maximaal één reclamebord loodrecht op de gevel worden gerealiseerd.

Voor de bovengenoemde mogelijkheden zijn spelregels opgesteld, zodat duidelijk is hoe een goede reclame eruit ziet. Deze spelregels gelden per pand. Indien er meerdere retailbedrijven aanwezig zijn in één pand, gelden de spelregels nog steeds per pand. Uitzonderingen kunnen worden gemaakt voor grote winkelpanden, zoals een supermarkt en een naastgelegen slijterij in één pand. Daar zijn onder beperkte voorwaarden, in overleg met de stadsbouwmeester, meerdere reclames per pand mogelijk.

De aangegeven spelregels zijn geen blauwdruk, ook andere opties kunnen bespreekbaar zijn, mits ze voldoende kwaliteit hebben en de goedkeuring hebben van de stadsbouwmeester.

Alle reclames die niet genoemd zijn, zijn niet zondermeer toegestaan. In hoofdstuk 3 worden algemene criteria benoemd waaraan reclames in zijn algemeenheid moeten voldoen en in dat hoofdstuk zit ook een volledige lijst met niet toegestane reclames.

A1: Reclame tegen de gevel

De reclame in dit model zit tegen de gevel, in de strook tussen de begane grond verdieping en de eerste verdieping. Losse letters hebben de voorkeur.

Losse letters worden met afstandhouders op de gevel geplaatst, waarbij de bekabeling voor de verlichting netjes wordt weggewerkt in metalen kokers die de letters met het pand verbinden.

De combinatie van een reclametekst en een los logo is mogelijk, voor zover de reclame en het logo binnen het kader blijven. Afwijkende logo's kunnen worden beoordeeld op grond van de algemene criteria in hoofdstuk 3.

Overige spelregels:

- maximaal één per gevel, geplaatst tussen de begane grond verdieping en de eerste verdieping;
- bij voorkeur rustig kleur- en materiaalgebruik, **niet-schreeuwend**;
- maximaal twee derde van de breedte van de gevel gebruiken, letters niet hoger dan 40 cm;
- de afmetingen worden mede bepaald door de architectuur, de indeling en afmetingen van de gevel en de afmeting van de pui. Definitieve maatvoering ter beoordeling aan de stadsbouwmeester;
- géén fluctuerend licht toepassen.

R
E
T
A
I
L

A2: Reclame in de pui

Soms leent een gevel zich niet voor het voeren van reclame, maar de winkelpui wel. In dat geval is reclame in de pui mogelijk. De reclame in dit model bestaat uit lossen letters of andere, vergelijkbare reclame die in de pui wordt ingepast, indien mogelijk boven de entree. De vormgeving, de afmetingen en de indeling van de pui is bepalend.

Een nette afwerking is van belang, wat betekent dat de bekabeling voor de verlichting netjes wordt weggewerkt.

De combinatie van een reclametekst en een los logo is mogelijk, voor zover de reclame en het logo binnen het kader blijven. Afwijkende logo's kunnen worden beoordeeld op grond van de algemene criteria in hoofdstuk 3.

Overige spelregels:

- maximaal één per pui, bij voorkeur geplaatst boven de entree;
- bij voorkeur rustig kleur- en materiaalgebruik, **niet-schreeuwend**;
- de afmetingen worden mede bepaald door de vorm, indeling en afmeting van de pui, maximaal twee derde van de breedte van de pui gebruiken;
- definitieve maatvoering ter beoordeling aan de stadsbouwmeester.

A3: Reclame haaks op de gevel

Dubbeltzijdige haakse reclame op de gevel is een effectieve manier van reclame, vanwege het feit dat deze van twee kanten te zien is. Omdat deze reclame uitsteekt boven de openbare ruimte, zijn er enkele spelregels ten aanzien van de omvang en hoogte. Afwijkende logo's kunnen worden beoordeeld op grond van de algemene criteria in hoofdstuk 3.

Overige spelregels:

- maximaal één per gevel, geplaatst tussen de begane grond verdieping en de eerste verdieping;
- vlaggen, vaandels, wimpels of banieren zijn niet toegestaan. Uitzondering vormen grote gebouwen op locaties buiten de winkelstraten. Dit wordt per situatie bekeken en is maatwerk. Bij deze uitzondering zijn maximaal drie vlaggen, vaandels, wimpels of banieren toegestaan per pand;
- bij voorkeur rustig kleur- en materiaalgebruik, **niet-schreeuwend**;
- lichtgevend is toegestaan maar niet fluctuerend;
- maximale uitsteekmaat 90 cm, maximale omvang 80 x 80 cm
- de afmetingen worden mede bepaald door de architectuur, de indeling en afmetingen van de gevel en de afmeting van de pui. Definitieve maatvoering ter beoordeling aan de stadsbouwmeester.

R
E
T
A
I
L

A4: Raamstickers/dichtzetten

Soms wil een retail vestiging reclame maken op het glasoppervlak. Dat kan in de vorm van een gravure in het glas, gezandstraald glas of in de vorm van raamstickers of letters.

Spelregels:

- maximaal 25% van het totale oppervlakte van het glasoppervlak (gemeten wordt het tekst kader), gerekend per kozijn;
- bij tijdelijke raamstickers, banners of binnenscreens met betrekking tot het aanbieden van bedrijfs-/winkelruimte voor verkoop of verhuur geldt geen maximale oppervlakte; er geldt wel een maximale duur van zes maanden.

A5: Reclame op of onder de luifel

Bij panden met een luifel is niet altijd gevelvlak aanwezig waar reclame tegen kan worden bevestigd, en soms wordt het gevelvlak aan het oog onttrokken door een luifel. In dat geval bieden alleen de pui en de luifel de mogelijkheid tot reclame. Ook kan reclame onder de luifel worden geplaatst.

De combinatie van een reclametekst en een los logo is mogelijk, voor zover de reclame en het logo binnen het kader blijft.

Overige spelregels:

- maximaal één per luifel, bij voorkeur geplaatst boven de entree;
- reclames onder de luifel zijn klein, maximaal 30 x 80 cm (incl. constructie), met een doorloophoogte van minimaal 2.40 meter;
- de afmetingen op de luifel worden bepaald door de vorm, indeling en afmeting van de winkel-pui, maximaal twee derde van de breedte van de pui gebruiken, hoogte letters afhankelijk van de hoogte van de rand van de luifel;
- de afmetingen worden mede bepaald door de architectuur, de indeling en afmetingen van de gevel, de afmeting van de luifel en de afmeting van de pui. Definitieve maatvoering ter beoordeling aan de stadsbouwmeester;
- bij voorkeur rustig kleur- en materiaalgebruik, **niet schreeuwend**;
- lichtgevend is toegestaan maar niet fluctuerend.

R
E
T
A
I
L

A6 Reclame op zonneschermen

Bij panden met een zonnescherm is niet altijd gevelvlak aanwezig waar reclame tegen kan worden bevestigd, en soms wordt het gevelvlak aan het oog onttrokken door het scherm. In dat geval bieden alleen de pui en het scherm zelf de mogelijkheid tot reclame.

Spelregels:

- maximaal één reclame per zonnescherm, bij voorkeur aangebracht op de volant;
- maximaal 25% van de totale breedte van het zonnescherm;
- hoogte maximaal 40 cm;
- de afmetingen worden mede bepaald door de architectuur, de indeling en afmetingen van de gevel, de afmeting van de pui en/of de afmetingen van het zonnescherm. Definitieve maatvoering ter beoordeling aan de stadsbouwmeester;
- bij voorkeur rustig kleur- en materiaalgebruik, **niet schreeuwend**.

A7 Combinaties

Een combinatie van verschillende reclames is mogelijk, mits passend bij de spelregels zoals omschreven op de vorige pagina's (A1 tot en met A6).

Reclame kan worden aangebracht in de zone tussen de begane grond verdieping en de eerste verdieping van een pand. In deze strook kan maximaal één horizontale en maximaal één hangend reclamebord haaks op de gevel worden gerealiseerd.

Er wordt gestreefd naar uniformiteit en een rustige uitstraling van reclame, het moet passen bij de vormgeving van een pand en bij voorkeur ook bij de kleuren/materialen van een gebouw zelf en de omliggende bebouwing. Verschillende reclames moeten op elkaar worden afgestemd.

Overige spelregels:

- geplaatst tussen de begane grond verdieping en de eerste verdieping;
- bij voorkeur rustig kleur- en materiaalgebruik, **niet schreeuwend**;
- lichtgevend is toegestaan maar niet fluctuerend;
- de afmetingen worden mede bepaald door de architectuur, de indeling en afmetingen van de gevel en de afmeting van de pui. Zie ook spelregels bij A1 tot en met A6;
- Combinaties zijn maatwerk, definitieve maatvoering en situering ter beoordeling aan de stadsbouwmeester.

R
E
T
A
I
L

B. Spelregels voor bedrijven

Op bedrijventerreinen wordt gestreefd naar uniformiteit en een rustige uitstraling van reclame. Reclame is maatwerk, het moet passen bij de vormgeving van een pand en bij voorkeur ook bij de kleuren/materialen van een gebouw zelf en de omliggende bebouwing. Deze spelregels gelden voor bedrijfspanden op bedrijventerreinen of met bedrijfsbestemming, sport- en/of zorgcomplexen, recreatiebedrijven, perifere detailhandel, sporthallen etc..

Reclame kan worden aangebracht op de gevel (in de vorm van losse letters, borden of doeken in buizenframes), op reclamezuilen of door middel van vlaggen.

Voor de bovengenoemde mogelijkheden zijn spelregels opgesteld, zodat duidelijk is hoe een goede reclame eruit ziet. De spelregels gelden per pand. Indien er meerdere bedrijven aanwezig zijn in één pand, zijn onder voorwaarden, in overleg met de stadsbouwmeester, meerdere reclames per pand mogelijk. Het aantal en de afmetingen worden mede bepaald door de omvang van het gebouw, de architectuur, de indeling van de gevel en de afmeting van de pui. Definitieve maatvoering in overleg met de stadsbouwmeester.

De spelregels zijn geen blauwdruk, ook andere opties kunnen bespreekbaar zijn, mits ze voldoende kwaliteit hebben en de goedkeuring hebben van de stadsbouwmeester.

Alle reclames die niet genoemd zijn, zijn niet zondermeer toegestaan. In hoofdstuk 3 worden algemene criteria benoemd waaraan reclames in zijn algemeenheid moeten voldoen en in dat hoofdstuk zit ook een volledige lijst met niet toegestane reclames.

B1: Reclame tegen de gevel

De reclame in dit model bestaat uit reclame tegen de gevel. Losse letters hebben de voorkeur.

Losse letters worden met afstandhouders op de gevel geplaatst. Een nette afwerking is van belang, wat betekent dat de bekabeling voor de verlichting netjes wordt weggewerkt in metalen kokers die de letters met het pand verbinden. De combinatie van een reclametekst en een los logo is in beide gevallen mogelijk, voor zover de reclame en het logo binnen het kader blijft.

Haakse reclame op de gevel is ook mogelijk, in combinatie met reclame tegen de gevel.

Overige spelregels:

- maximaal één reclame tegen de gevel en één haaks op de gevel, geplaatst tussen de begane grond verdieping en de eerste verdieping. Uitzondering zijn panden met twee of meerdere gevels die aan de openbare weg grenzen (in dat geval gelden deze spelregels per geveldeel). Plaatsing op de dakrand is niet toegestaan;
- maximaal een derde van de breedte van de gevel gebruiken, letters niet hoger dan 80 cm;
- bij doeken in buizenframes: maximaal een per pand, maximaal 3 meter breed en 3 meter hoog;
- bij voorkeur rustig kleur- en materiaalgebruik, **niet schreeuwend**;
- lichtgevend is toegestaan maar niet fluctuerend;
- de afmetingen worden mede bepaald door de architectuur, de indeling en afmetingen van de gevel en de afmeting van de pui. Definitieve maatvoering ter beoordeling aan de stadsbouwmeester.

B
E
D
R
I
J
V
E
N

B2: Reclamezuilen

Een reclamezuil is bij uitstek geschikt om bij bedrijfsverzamelgebouwen de diverse in het pand gevestigde bedrijven zich te laten presenteren. De zuil kan worden voorzien van meerdere reclame-aanduidingen.

Spelregels:

- één zuil per gebouw;
- plaatsing nabij ingang perceel of toegang bedrijfsgebouw;
- ranke uitvoering, maximaal 1.20 meter breed bij 4 meter hoog, maximale dikte 50 cm;
- de afmetingen worden mede bepaald door de afmeting van het gebouw in combinatie met de omgeving. Gemotiveerde afwijking van bovenstaande maatvoering is ter beoordeling aan de stadsbouwmeester.

B3: Vlaggen

Vlaggenmasten worden bij voorkeur bij de toegang van het bedrijfsperceel geplaatst. Plaatsing van meerdere vlaggenmasten gebeurt groepsgewijs. Op de vlaggen kan de bedrijfsnaam en of bedrijfsinformatie repeterend worden aangebracht.

Overige spelregels:

- maximaal drie per gebouw, indien de voorgevelbreedte minimaal 20 meter is;
- masten gegroepeerd geplaatst op maximaal drie meter van elkaar;
- maximaal een per gebouw, indien de voorgevelbreedte minder is dan 20 meter;
- vlaggenmast maximaal zes meter hoog;
- gemotiveerde afwijking is ter beoordeling aan de stadsbouwmeester.

B
E
D
R
I
J
V
E
N

B4: Combinaties

Een combinatie van verschillende reclames is mogelijk, mits passend bij de spelregels zoals omschreven op de vorige pagina's (B1 tot en met B3).

Er kan maximaal één horizontale en maximaal één hangend reclamebord haaks op de gevel worden gerealiseerd. Een uitzondering vormen panden met twee of meerdere gevels die aan de openbare weg grenzen (in dat geval gelden deze spelregels per geveldeel). Deze reclame kan gecombineerd worden met een zuil en maximaal drie vlaggen.

Er wordt gestreefd naar uniformiteit en een rustige uitstraling van reclame, het moet passen bij de vormgeving van een pand en bij voorkeur ook bij de kleuren/materialen van een gebouw zelf en de omliggende bebouwing. Verschillende reclames moeten op elkaar worden afgestemd.

Overige spelregels:

- maximaal één reclame tegen de gevel en één haaks op de gevel, geplaatst tussen de begane grond en de eerste verdieping, uitgezonderd panden met twee of meerdere gevels die aan de openbare weg grenzen (in dat geval gelden deze spelregels per geveldeel). Plaatsing op de dakrand is niet toegestaan;
- bij voorkeur rustig kleur- en materiaalgebruik, **niet schreeuwend**;
- lichtgevend is toegestaan maar niet fluctuerend;
- de afmetingen worden mede bepaald door de architectuur, de indeling en afmetingen van de gevel en de afmeting van de pui. Definitieve maatvoering ter beoordeling aan de stadsbouwmeester.
- Zie ook paragraaf B1 tot en met B3;
- Combinaties zijn maatwerk, definitieve maatvoering en situering ter beoordeling aan de stadsbouwmeester.

C: Spelregels reclame op woningen

Op woningen is geen reclame mogelijk, tenzij dit een aanduiding is van een bedrijf dat in of aansluitend aan een woning is gesitueerd. In feite gaat het niet om reclame, maar om slechts een naamsaanduiding. Deze naamsaanduiding is ondergeschikt en moet passen bij de vormgeving van een pand en bij voorkeur ook bij de kleuren/materialen van een gebouw zelf en de omliggende bebouwing.

De naamsaanduiding kan worden aangebracht middels een bordje naast de voordeur, een bordje in de tuin of bij de entree van het perceel. Alle andere reclames en naamsaanduidingen dan hier beschreven zijn niet toegestaan.

Overige spelregels:

- maximaal één per woning, bij voorkeur geplaatst naast de voordeur;
- bij voorkeur rustig kleur- en materiaalgebruik, **niet schreeuwend**;
- de afmetingen zijn maximaal 50 x 50 cm, en bij een vrijstaand bord maximaal 1.50 meter hoog;
- rekening houden met de architectuur van het pand en aanwezige indeling in de gevel, reclame passend bij het gebouw. Definitieve maatvoering ter beoordeling aan de stadsbouwmeester.

W
O
N
I
N
G
E
N

D: Spelregels reclame in de openbare ruimte

Reclames in de openbare ruimte zijn alleen toegestaan als het kleine, losstaande reclameborden zijn behorende bij winkels, tijdelijke reclame in de vorm van driehoeksborden aan lichtmasten of reclame op objecten die daarvoor speciaal zijn aangewezen (billboards, verkiezingsborden, geadopteerde rotondes). Ook zijn tijdelijke reclames voor evenementen onder voorwaarden mogelijk, mits niet langer dan zes weken. Dit geldt bijvoorbeeld voor makelaarsborden en bouwborde. Ook zijn tijdelijk borden voor een speciale hap-pening of evenementen mogelijk, op de daarvoor aangewezen locaties. Overige reclames in de openbare ruimte, zoals in natuurgebieden, zijn niet toegestaan.

Losstaande reclameborden bij winkels zijn enkel toegestaan in de volgende gevallen:

- maximaal één per winkel en geplaatst in daarvoor aangewezen zone;
- uitsluitend geplaatst binnen 1 meter van de gevel;
- staat voor en moet behoren bij de betreffende winkel waarvoor de reclame bedoeld is;
- mag alleen worden geplaatst tijdens openingstijden van de winkel;
- mag geen hinder opleveren voor voetgangers, fietsers en overig verkeer;
- mag geen schade of verontreiniging aanbrengen aan de plek;
- veiligheid moet gewaarborgd blijven (hulpdiensten, vluchtroutes etc).

Voor het beoordelen van tijdelijke lichtmastreclame (driehoeksborden aan lichtmasten) gelden de volgende criteria:

- tijdelijk toegestaan voor maximaal 14 dagen;
- alleen toegestaan op daarvoor door de gemeente aangewezen plaatsen langs doorgangswegen, invalswegen en wegen op bedrijfsterreinen;
- geen tijdelijke reclame aan lichtmasten bij rotondes, kruisingen, stoplichten of splitsingen of daar waar de afstand tussen de lichtmast en de gevel kleiner is dan 5m;
- tussen lichtmastreclames moet altijd één mast vrij blijven van reclame;
- maximaal één reclame per lichtmast;
- maximaal oppervlak 0.3 m²;
- lichtgevend is toegestaan maar niet fluctuerend.

Voor tijdelijke borden geldt onder andere:

- de borden mogen per vlak een maximale afmeting hebben van 85 x 120 cm.

Voor overige randvoorwaarden ten aanzien van reclameborden, tijdelijke driehoeksborden op lichtmasten en tijdelijke borden in de openbare ruimte ten behoeve van evenementen, wordt verwezen naar de APV.

03 | Algemene criteria

In bijzondere situaties kan door de stadsbouwmeester getoetst worden aan de algemene toetsingscriteria, bijvoorbeeld bij plannen die niet getoetst kunnen worden aan de spelregels vanwege een afwijkende vorm of functie, of omdat ze dermate afwijkend zijn dat de spelregels niet voldoen. Afwijkende reclames en maatvoering worden ter beoordeling aan de stadsbouwmeester voorgelegd. In zijn algemeenheid wordt gesteld: Less is more! Doelstelling is te streven naar meer uniformiteit en een rustige uitstraling.

Ten aanzien van reclame gelden de volgende algemene criteria:

- reclame moet geïntegreerd zijn in de architectuur en aansluiten bij de vormgeving van een gebouw en zijn omgeving. Zij mag geen afbreuk doen aan de architectonische uitstraling van een pand en het landschappelijke beeld ter plaatse; bij nieuwbouw dan wel verbouwingsplannen moet de reclame integraal worden opgenomen in het ontwerp. Dat zal leiden tot een optimaal resultaat en als regel bijdragen aan een verhoogde kwaliteit van de architectuur;
- er moet een direct verband zijn tussen reclame en de activiteiten in een pand of een bedrijfslocatie. Reclame mag niet verwijzen naar een elders gelegen bedrijf. Bewegwijzering van algemeen 'openbaar' belang (straatnamen e.d.) zijn uiteraard wel toegestaan net als reclameborden rond sportvelden (mits gericht op de velden) en bouwboarden;
- combinaties van reclamevormen zijn mogelijk waarbij in beginsel per vorm één uiting is toegestaan;
- hoekpercelen en bedrijven met de achterkant grenzend

aan de openbare weg kunnen in beginsel aan twee zijden reclame voeren;

- het specifieke aantal, de grootte en soort van de per gebouw toelaatbare reclames is afhankelijk van de afmetingen, schaal, de architectuur en de aard van het gebouw, alsmede van het profiel en de breedte van de straat c.q. van de ruimtelijke omgeving;
- reclames die tegen de gevel worden aangebracht, mogen in beginsel niet hoger worden aangebracht dan de scheiding van de begane grond en de eerste verdieping c.q. de onderkant van de raamdorpels van de eerste verdieping. Voorts mogen deze reclames niet over de volle breedte van de gevel worden aangebracht en dienen deze architectonisch een geheel met de gevel te vormen;
- reclames mogen raamopeningen niet volledig blokkeren;
- een 'huisstijl/logo' van een onderneming en/of een gestandaardiseerde reclame moet optimaal worden afgestemd op de afmetingen, schaal, de architectuur en de aard van het gebouw en de omgeving. Dominantie van de 'huisstijl' over de totale gevel of over de totale gevel van de begane grond is niet toegestaan.
- reclames zelf moeten niet alleen goed afgestemd worden op de architectuur van het gebouw en passen in de omgeving, maar moeten ook een eigen kwaliteit hebben;
- criteria waaraan reclames op zichzelf worden getoetst zijn: vormgeving, maatvoering, typografie, kleurstelling, layout, materiaalgebruik en wijze van plaatsing;
- tijdelijke reclames zijn mogelijk, mits niet langer dan zes weken. Dit geldt onder andere voor makelaarsborden. Ook borden voor een speciale happening of evenementen

vallen hieronder, maar die zijn alleen mogelijk op de daarvoor aangewezen plekken.

Niet toegestaan zijn:

1. reclame-uitingen die het uitzicht op de openbare ruimte of het open landschap ernstig belemmeren;
2. reclames boven 'op' daken of op overeenkomstige bouwdelen. Een uitzondering op dit verbod is alleen mogelijk, indien het een bekroning van de architectuur vormt en het één in de architectuur geïntegreerde reclame betreft. De stadsbouwmeester moet over dit plan positief hebben geadviseerd;
3. reclames op spandoeken;
4. reclamedoeken die zijn opgespannen tussen metalen frames; uitgezonderd hiervan zijn de bedrijventerreinen, mits reclame voldoet aan de specifieke criteria, op de gevel wordt bevestigd en is goedgekeurd door de stadsbouwmeester;
5. reclames in een huisstijl die niet voldoen aan de eisen van dit beleid;
6. reclame op mechanisch bewegende delen;
7. fluctuerende lichtgevende reclames;
8. knipperende, bewegende en lichtreclames met veranderlijk en intermitterend licht;
9. een willekeur aan verschillende lettertekens/typologieën tegen de gevels;
10. reclames die hinder of belemmeringen veroorzaken, zoals hinder van verkeersdoorgang en verstoring van de woonkwaliteit;

11. reclames voor diensten of producten die niet in het pand plaatsvinden resp. worden verkocht;
12. lichtkranten, LED-light displays indoor en outdoor in winkel- en woongebieden;
13. LED-light displays indoor en outdoor buiten de centra. Bij wijze van uitzondering kan eventueel onder voorwaarden worden meegewerkt indien deze voorzieningen in het architectuurbeeld van een gebouw een ondergeschikte rol innemen. Dit is maatwerk en ter bespreking met stadsbouwmeester;
14. reclames waarbij geen direct verband is tussen de reclame en de activiteiten in een pand of een bedrijfslocatie. Reclame mag niet verwijzen naar een elders gelegen bedrijf;
15. vlaggen, vaandels en wimpels, mits in deze reclamenota anders vermeld;
16. reclames in de openbare ruimte, anders dan de reclames toegestaan in hoofdstuk 2, de spelregels.

Aanbevolen wordt:

- kokers die bestemd zijn voor het wegwerken van leidingwerken en/of bevestiging van reclames in de kleur van de gevel uit te voeren;
- bekabeling op gevels onzichtbaar of op zijn minst zo onzichtbaar mogelijk weg te werken.

Tenslotte:

Bovenstaande criteria gelden voor reclames in het algemeen, ongeacht het gebied waar de reclames zullen worden aangebracht.

04 | Excessenregeling

De wet biedt het bevoegd gezag de mogelijkheid om repressief (achteraf) tegen excessen op te treden.

Van een exces is sprake als een reclame sterk afwijkt van en afbreuk doet aan de omgeving of aan het pand waarop de reclame is aangebracht.

De gemeente hanteert bij het toepassen van deze excessenregeling het criterium, dat er sprake moet zijn van een ernstige ontsiering van een (gedeelte van) een bouwwerk door reclame of door een buitensporigheid in het uiterlijk van de reclame, die ook voor niet-deskundigen overduidelijk is en afbreuk doet aan kwaliteit van een pand of de directe omgeving.

Vaak heeft dit betrekking op:

- een reclame of een gedeelte daarvan dat in extreme staat van verwaarlozing verkeert;
- een reclame of een gedeelte daarvan dat door het gebruik van sterk met de omgeving contrasterende kleuren en/of versieringen van de gevel, het straatbeeld verstoort;
- een reclame of een gedeelte daarvan bestaat uit kleuren of schilderijen die niet passen bij het bouwwerk en/of zijn omgeving;
- te opdringerige reclames;
- een reclame die aan de buitenzijde geheel of gedeeltelijk in ernstige mate is beschadigd;

- een reclame die geen rekening houdt met architectonische bijzonderheden van het pand of de gevel;
- reclames waarbij inferieur (armoedig) materiaal is gebruikt;
- reclame die gevaarlijke situaties oplevert in de openbare ruimte (voetgangers, fietsers, gemotoriseerd verkeer);
- een gevel waar de huisstijl van een bedrijf domineert.

Of er sprake is van een exces, wordt bekeken aan de hand van bovengenoemde criteria in samenhang met de specifieke criteria in deze reclamenota.

05 | Proces

De onderhavige reclamenota is tot stand gekomen met medewerking van de stadsbouwmeester en een vertegenwoordiging van de Brunssumse ondernemers.

De reclamenota is op 19 januari 2021 voorgelegd aan het college. Daarna zijn de reclameregels gedurende 6 weken voor eenieder ter inzage gelegd vanaf 27 januari 2021 en is gedurende die termijn de gelegenheid geboden om een zienswijze in te brengen. Er is gedurende de terinzagetermijn één zienswijze ingediend.

Vervolgens is de reclamenota op XXXXXXXXX vastgesteld door de raad. Dit besluit is op XXXXXXXX bekendgemaakt en vervolgens op XXXXXXXX in werking getreden.

Vanaf deze datum worden deze reclameregels als toetsingskader gehanteerd bij aanvragen voor een Omgevingsvergunning ten behoeve van reclame-uitingen.

Tegen reclame-uitingen die zonder vergunning zijn opgericht ná de datum van in werking treding van deze Reclamenota zal worden opgetreden. De ondernemers worden in de gelegenheid gesteld de reclame-uiting aan te passen alvorens het handhavingstraject wordt gestart.

Wanneer er sprake is van een exces kan teruggevallen worden op de excessenregeling (zie hoofdstuk 4).

Bijlage: Begrippen

- Abri's: een bushaltehokje met een verlichte tweezijdige vitrine met de mogelijkheid om dubbelzijdige reclameposters te plaatsen.
- Banieren: vlaggen waarvan de hoogte groter is dan de breedte, waarbij de boven- en onderkant van de vlag met een vaste aanhechting aan de gevel, dan wel mast zijn bevestigd.
- Banner: spandoek in frame met daarop een reclameboodschap. Het frame kan vrijstaand geplaatst worden dan wel evenwijdig aan een gevel worden bevestigd.
- Billboards: grote reclamevlakken die los zijn opgesteld langs de openbare weg. Door lamellen of oprolconstructies, die met korte tussenpozen ronddraaien kunnen er meerdere reclame boodschappen worden getoond. Kenmerkend voor billboards is dat deze niet bedrijfsgebonden zijn. Er wordt geadverteerd ten behoeve van meestal landelijke campagnes voor merken, artikelen of bedrijven. Billboards worden ook op hoge masten (reclamemasten) of aan blinde muren van een gebouw bevestigd.
- Driehoeksborden: borden, overwegend hardboard of karton, al dan niet in stalen frames geplaatst, welke worden vastgemaakt aan onder andere zuilen, lichtmasten, lantaarnpalen, etcetera.
- Enkelzijdige gevelborden: metalen bak met aan de voorzijde een kunststof paneel met reclameopschriften die vanuit de bak wordt aangelicht.
- Erfgrens / perceelsgrens: de kadastrale grens tussen twee percelen.
- Gevelbreedte: breedte van een gevel van één van één gebouw gesitueerd op één perceel, gemeten van erf grens tot erf grens.
- Gevelreclame: reclame-uiting aangebracht op of aan een bouwwerk, bestaande uit borden, losse belettering, gevelborden, doeken en andere uitingen zowel loodrecht, evenwijdig of schuin aan de gevel.
- Infoborden: bij invalswegen geplaatste borden waarop informatie wordt weergegeven over activiteiten die binnen de gemeente plaatsvinden.
- Lichtmastreclame: verlichte of onverlichte reclamebakken bevestigd aan een lichtmast.
- Lichtreclames: verlichte reclamebakken, verlichte losse letters, beeldschermen en lichtkranten.
- Losse letters: onderdelen van een tekst bestaande uit van elkaar gescheiden letterelementen die zonder hulpconstructie direct tegen een gevel of een element dat onderdeel is van de gevelarchitectuur zijn bevestigd.
- Makelaarsborden: reclame ten behoeve van de verkoop of verhuur van een woning of ander pand, aangebracht tegen een gevelwand of op het erf.
- Mobiele reclame-objecten: tijdelijk of permanent langs de openbare weg geplaatste voertuigen c.q objecten, voorzien van reclameborden.

- MUPI: “Mobilier Urbain à Publicité Illuminé”: Een mupi is een dubbelzijdig reclamebord waarbij één zijde wordt gebruikt voor commerciële doeleinden en een zijde voor publicaties van informatieve aard van de gemeente.
- Plakzuil: zie reclamezuil.
- Raamfolies: kleeffolies met opschrift die aan de buiten – of binnenzijde van winkelruiten zijn aangebracht.
- Reclame op terrasschermen en parasols: bij horecagelegenheden op terrasschermen en terrasafscheidings, geplaatste reclames.
- Reclamebak: doosvormig element bestaande uit een metalen omranding waarin enkel- of dubbelzijdig panelen zijn opgenomen met reclameteksten.
- Reclamebord: evenwijdig aan of dwars op de gevel geplaatste bord met opschriften.
- Reclamedoeken: doeken met opschrift die tijdelijk of blijvend aan de gevel of op een steigerwerk zijn bevestigd.
- Reclamemasten: hoge vrijstaande masten met rondom (vaak meerzijdige) reclamevlakken.
- Reclamezuil (plakzuil): vrijstaand reclameobject met rondom vaak meerzijdige reclamevlakken.
- Sandwichborden: borden, overwegend hardboard of kartonnen welke worden vastgemaakt aan onder andere zuilen, lichtmasten, lantaarnpalen, etcetera.
- Spandoeken: uitgespannen doeken die aan of over de weg worden gespannen, waarop reclame wordt gemaakt ten behoeve van een maatschappelijk doel.
- Stadsbouwmeester dan wel een adviseur of adviesorgaan met een vergelijkbare invulling van deze functie: een door de gemeente aangewezen adviseur die de bouwplannen toetst aan de spelregels die in deze reclamenota worden genoemd.
- Steigerdoek: een doek verbonden aan een steiger met een reclame.
- Uitstalling (trottoirbord): een reclamebord niet vastgenageld aan de grond doorgaans geplaatst in het openbaar gebied voor het pand.
- Verkiezingsposters: posters welke geplakt worden op aanplakborden.
- Verwijsborden: borden met uitingen die uitsluitend zijn gericht op de vindbaarheid van objecten zoals musea, sportvoorzieningen, toeristische attracties, stadswijken, e.d. Zolang deze verwijsborden niet zijn voorzien van reclame-uitingen (daaronder vallen overigens ook namen van sponsors) is er geen sprake van reclame in de zin van deze nota. Is dat wel het geval, dan vallen verwijsborden onder het begrip reclame.
- Vlaggen: stofachtige materialen die loodrecht op of evenwijdig met of zonder hulpconstructie aan de gevel zijn opgehangen. Vlaggenmasten: Masten voorzien van stof-achtige materialen veelal met meerdere gegroepeerd bij een bedrijf.
- Volant: in de regel een smalle strook van het luifeldoek aan de voor- en/of zijkant van een uitvalscherf en/of parasol.

Burgemeester en wethouders,

Lindeplein 1

6444 AT Brunssum

Betreft: regels voor buitenreclame-uitingen

Heerlen, 12 februari 2021

Dames en heren,

Naar aanleiding van de bijgevoegde publicatie in De Limburger van 12 februari j.l. betreffende: Regels voor buitenreclame-uitingen, wil ik een aanvulling op uw besluit geven.

Als je door Brunssum loopt, b.v. Schutterspark, Stadspark, Prins Hendriklaan, nieuwe voetbalveld en woonwagenstandplaats nabij oude ziekenhuis, golfbaan, antennemast bij golfbaan en heel veel andere plekken, daar wemelt het van de reclameborden van de hekkenbouwers. Privehekwerven nog buiten beschouwing gelaten, hierop zitten er ook een heleboel.

Hekkenbouwers als Heras, Veenstra, Classic, BenG, Smit, noem ze maar op, hangen aan hun gemonteerde hekwerven en poorten om de zoveel meter en op hoeken zelfs 2 bordjes met hun naam. Vaak ook dubbelzijdig, bij de bovengenoemde woonwagenstandplaats zelfs borden van circa 1,5 m².

Veelal zijn deze hekwerven betaald door Gemeente, Woningvereniging(en) en andere semie-openbare lichamen, zij bieden de hekkenbouwers een podium om gratis uitgebreid reclame te maken.

Vorengenoemde organen zouden het aanbrengen van deze reclameborden moeten verbieden in hun opdrachten tot het plaatsen dan wel herstellen van hekwerven en eveneens verbieden om verwijderde borden door of namens Gemeente e.a. terug te hangen zoals onlangs aan de Prins Hendriklaan is gedaan door Veenstra. (Deze 4 bordjes zijn door mij verwijderd maar 2 maanden later zijn er weer nieuwe aangebracht). De Gemeente gaat nu anderen de maat nemen terwijl zij deze reclame-uitingen "onbewust" sponsort.

Een tweede podium welke de Gemeente biedt, zijn de achterzijden van elk verkeersbord, de fabrikanten hiervan plakken op deze achterzijde een sticker met naam.

Ook hierin kan de Gemeente een rol spelen, door wegebouwers opdrachten te verstrekken waarin duidelijk staat dat alleen maar verkeersborden zonder deze stickers mogen worden geplaatst.

Uiteraard geldt dit ook voor de door of namens Gemeente geplaatste of te vervangen verkeers-, aanwijzing- dan wel mededelingborden.

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet,

Hoogachtend,

Jos Hol

Dr. Cl. Meulemanstraat 100

6418 PE Heerlen

jos.holxx@gmail.com

GEVELS

Brunssum stelt regels op voor reclame-uitingen

BRUNSSUM

DOOR STEFAN GILLISSEN

De gemeente Brunssum gaat gevelreclames aan strengere regels onderwerpen. De daarvoor geschreven nota 'Less is more' moet er mede voor zorgen dat Brunssum aantrekkelijk wordt en blijft.

Door het ontbreken van zo'n nota kon (en is) wildgroei ontstaan. „Op dit moment is er geen beleid voor reclame”, zegt een woordvoerder. „Vroeger stonden hiervoor wel richtlijnen in de Welstandsnota, maar bij de herziening daarvan een paar jaar geleden zijn deze eruit gehaald.” Het opstellen van de nota is het gevolg van meer behoefte aan

kaders. De stadsbouwmeester toetst uitingen. „Die heeft aangegeven dat hij richtlijnen mist. Ook ondernemers hebben gevraagd om meer duidelijkheid, vanuit de gedachte dat dit leidt tot een kwalitatief beter straatbeeld.”

Hoewel het eenvoudiger wordt te handhaven is de gemeente niet erop uit „van alles te verbieden.” Deze nota stuurt „vooraf in een bepaalde richting.” Of tegen bestaande reclames die niet voldoen aan de eisen wordt opgetreden is nog niet bekend.

De nota is opgesteld in overleg met ondernemersnetwerk Business in Brunssum. Ondernemers moeten volgens de gemeente gestimuleerd worden na te denken over kwalitatieve toe-

passingen van reclame. Met de nota is duidelijk hoe groot een uitstekende reclame of raamsticker mag zijn. Reclames op spandoeken zijn in ieder geval niet meer toegestaan.

De gemeente hanteert drie categorieën die eigen regels kennen. Retail (winkels, horeca en zakelijke dienstverlening), bedrijfspanden (detailhandel, sport- en/of zorgcomplexen) en bedrijven aan huis. Ook zijn er criteria opgesteld voor reclame in parken en op pleinen.

Brunssum wil ervoor zorgen dat ondernemers en ontwerpers in een vroeg stadium weten wat exact wel en niet kan. Ze kunnen dan tijdig met de stadsbouwmeester overleggen en krijgen kaders voor hun ontwerp.

Reactiedocument naar aanleiding van schriftelijke vragen raadsfracties over de Reclamenota:

Algemeen:

Bij het opstellen van beleidsregels is het van belang dat er een goede balans is tussen enerzijds de rechtszekerheid voor de burger en anderzijds de flexibiliteit bij de toepassing ervan. Een groot deel van de vragen uit de raad had hier betrekking op. De betrokken BIB-werkgroepen (Retail en Bedrijventerreinen) hebben aangegeven dat zij niet te veel regels willen en dat de Reclamenota een voortzetting moet zijn van de compacte opzet van de Welstandsnota (die indertijd samen met de raad is opgesteld). Om te voorkomen dat alles “dichtgetimmerd” wordt met een grote hoeveelheid regels is ervoor gekozen om een beperkt aantal (spel)regels te formuleren met daarbij afwijkingsmogelijkheden/maatwerk, waardoor aan de ondernemer meer ruimte wordt geboden.

Vragen lijst Borger:

- Bij zonnescerm/luifel de ondernemer de mogelijkheid bieden om bij sponsoring meerdere sponsoren te hanteren op zonnescerm/luifel.

Reactie: Combinaties van reclamesoorten zijn mogelijk; zie A7. Naast de luifel zijn er ook mogelijkheden in de pui etc. Meerdere soorten reclame uitingen op de rand van de luifel veroorzaken een onrustig beeld dat niet gewenst is.

- Nieuwe ondernemers ondersteunen voor wat wel en niet mag.

Reactie: Dit beleid is bedoeld als sturend en stimulerend hulpmiddel. De nota biedt spelregels die ondernemers houvast bieden bij het kiezen van reclame-uitingen. Er kan altijd samen met de stadsbouwmeester overleg plaatsvinden wat wel en niet mag.

- Voorafgaande aan deze nota ondernemers die niet voldoen aan reclame nota nu confronteren met de bestaande regels en niet achteraf ondernemers aanpakken met nieuwe reclamenota. Gemeente heeft immers niet gehandhaafd en is dus in onze ogen niet de fout van ondernemers.

Hier zouden wij dan ook zien dat de portefeuillehouder de garantie geeft dat dit niet gaat gebeuren.

Reactie: De intentie van de nota is met name om de ondernemers wegwijs te maken, te ontzorgen en te enthousiasmeren bij het zoeken naar de juiste reclamevorm. Het is zeker niet de intentie om de ondernemers “achteraf aan te pakken”. De nieuwe regels zijn opgesteld samen met een vertegenwoordiging van de ondernemers, die ook aangaven dat er meer duidelijkheid moet komen ten aanzien van handhavingsregels.

Aan de raad zal een concreet handhavingsvoorstel worden voorgelegd, zoals dat ook is gebeurd bij het beleid voor zonnepanelen.

Vragen BCD:

Wij hadden best wat op en aanmerkingen. Vooral omdat ik zelf ondernemer ben, kan ik mij goed inleven in dit stuk. Ik wil wel voorop stellen dat ik het een duidelijk en breed stuk vond, goed leesbaar

en een mooie aanzet. Dat het fijn is om op dit gebied duidelijkheid te hebben en ik vond dat jullie erg je best hebben gedaan om zo objectief mogelijk te zijn. Al is dit vaak lastig bij dit onderwerp.

Ik had een vraag gesteld wanneer reclame het verkeer in gevaar brengt. Wellicht kan hier nog iets duidelijker op in gegaan worden in het stuk met punten zoals zover van een rotonde af of kruising af. (Nu wordt dit alleen bij wegborden gedaan) en over wanneer een verkeersdeskundige wordt geraadpleegd.

Reactie: Ten aanzien van verkeersveiligheid is de gebruikelijke regelgeving van toepassing (o.a. Wegenverkeerswet). Bij de toets Omgevingsvergunning wordt, als dat van toepassing is, altijd advies gevraagd aan de verkeerskundige, zoals er ook getoetst wordt aan het Bouwbesluit, brandveiligheid etc. Het voert te ver om dit op te nemen in de Reclamenota.

Ik vond het te streng dat banners in een bouwwerk niet mogen. Er wordt ook geen onderscheid gemaakt tussen winkelstraten, centrum en een buitengebied. Dit soort banners staan namelijk bij het Schutterspark (ook BloteVoetenPark en Klimpark) en ik zie geen bezwaren om dit gewoon toe te staan in een buitengebied, industrieterrein of bijvoorbeeld langs de buitenring.

Reactie: Bij bedrijven zijn doeken in buizenframes toegestaan zie B1. In winkelgebieden niet. Er zal een tekstuele verduidelijking in de nota worden opgenomen wat wordt verstaan onder de term "Bedrijven". Ook recreatiebedrijven vallen hier onder.

Ook de maximale formaten van een reclame zuil vond ik erg klein. Als je een brede merknaam hebt zoals de voorbeelden van Volvo of van Sportlife dan zou je geen zuil kunnen plaatsen. Nu wordt wel gezegd dat de gemeente een afwijkend besluit kan nemen, maar als een concurrent bezwaar maakt trek je toch aan het kortste eind. Voor de ontwikkeling van de Oostflank denk ik dat we voor een buitengebied of industrieterrein de eisen van een zuil wat mogen verruimen.

Reactie: De aangegeven maatvoering in de nota is als richtlijn opgenomen. Afhankelijk van de locatie is aangepaste maatvoering mogelijk in overleg met de stadsbouwmeester. Wanneer een omgevingsvergunning is verleend die aan de nieuwe beleidsregels voldoet of in overleg met de stadsbouwmeester tot stand is gekomen, is de ondernemer juist beter beschermd.

Ik zie niet in waarom "voorkeur voor losse letters" genoemd moet worden. Aangezien dit eigenlijk nietszeggend is.

Reactie: deze voorkeur werd uitgesproken door de BIB-groepen. Grote bakken met daarop letters werd als minder aantrekkelijk beoordeeld. In overleg met de stadsbouwmeester zijn altijd tussenvormen mogelijk.

1 vlag per pand met een mindere breedte van 50 meter vind ik te streng. Je zou maar een vlag willen plaatsen aan weerskanten van je entree. Kan dit niet verhoogd worden naar twee vlaggen per ondernemers met een pand kleiner dan 50 meter breed? En wellicht 5 vlaggen voor een groter pand.

Reactie: Bij vlaggen wordt een lengtemaat van 20 m. aangegeven in de nota. Is de gevelbreedte meer dan 20 m. dan zijn maximaal 3 vlaggen toegestaan op maximaal 3.00 m. van elkaar.

Ook op een luifel mag maar maximaal 1 merknaam. Kunnen we dit niet loslaten? Je wil sowieso altijd al je eigen naam, merk of dergelijke op de luifel, maar soms heb je ook sponsors of een biermerk wat er op moet. Dus sowieso twee namen moet mogelijk zijn. Wellicht ook maximaal drie? Ik neem aan dat een ondernemer altijd wil dat dit er mooi uit ziet en dat een merkbedrukking op een luifel niet

een groot risico is op dat een straat er slordig uit gaat zien. Slordigheid of onrust zal eerder zitten in het soort luifels, de kleuren en de manier hoe het ophangt (als dat veel verschillend is van elkaar).

Reactie: zie reactie Lijst Borger: Combinaties van reclamesoorten zijn mogelijk; zie A7 in de nota. Naast de luifel zijn er ook mogelijkheden in de pui etc. Meerdere soorten reclame-uitingen op de rand van de luifel veroorzaken een onrustig beeld dat niet gewenst is. Dit werd door de ondernemersgroepen (BIB) aangegeven.

De driehoeksborden langs de weg zorgen best voor wat verloedering op het moment. De meeste plekken zijn door 2 bedrijven opgekocht. Er staat in het stuk dat de posters maar 2 weken mogen blijven hangen. Momenteel hangen er posters van december (woetsjtock). Zou het niet beter zijn als al die plekken juist worden uitgegeven door een bedrijf zoals hoffman dat doet in Heerlen en afspraken te maken over hoe dat er uit mag zien en hoe lang een zelfde poster mag blijven hangen.

In het stuk van de driehoeksborden staat 14 dagen, maar later in de nota staat voor evenementen 6 weken genoemd. Is het niet beter deze tijdspan gelijk te trekken? Beide naar max 6 weken bijvoorbeeld? Nu vind ik het vrij verwarrend. Ook doordat twee bedrijven, woetstock en Hellebrand bijna alle plekken hebben opgekocht is er op die manier van reclame maken een soort van monopolie. Het zou mooier zijn als deze plekken voor iedere ondernemer in Brunssum beschikbaar zijn.

Reactie: Deze regels zijn gebaseerd op bestaand beleid en deze zijn ter completering in de nota opgenomen. De korte termijn van 14 dagen is indertijd bepaald om zoveel mogelijk ondernemers de kans te bieden om hier gebruik van te kunnen maken.

Vragen P.v.d.A:

Algemene vraag: Hoe gaan we om met de bestaande situatie? Vindt er (zoals bij het zonnepanelenbeleid) een nulmeting plaats?

Reactie: er is geen nulmeting geweest. Wel hebben we de beschikking over jaarlijks geactualiseerde gevelfoto's en vogelvluchtfoto's.

Zie reactie Lijst Borger: De nieuwe regels zijn opgesteld samen met een vertegenwoordiging van de ondernemers, die ook aangaven dat er meer duidelijkheid moet komen ten aanzien van handhavingsregels.

Aan de raad zal een concreet handhavingsvoorstel worden voorgelegd, zoals dat ook is gebeurd bij het beleid voor zonnepanelen.

Algemene vraag: Als we dan al sommige reclame-uitingen beschrijven tot op de centimeter nauwkeurig, dan missen wij (voornamelijk in het Retail-gedeelte) spelregels inzake de helderheid van verlichting en/of de hoeveelheid licht. Daar zien wij geen regels voor opgenomen, is dat bewust?

Reactie: de intentie van de nota is om het aantal regels zo veel mogelijk te beperken (ook op verzoek van de ondernemers). Vandaar dat er geen regels opgenomen zijn voor verlichtingssterkte (lumen). Wel is fluctuerend licht niet toegestaan. De lichtsterkte is minder van belang dan de grootte van de letters; kleine verlichte letters zijn minder in het oog springend dan grote verlichte letters.

"Deze reclameregels gelden dus zowel voor vergunningplichtige als niet-vergunningplichtige reclame-uitingen. Alle reclame-uitingen binnen de gemeente moeten voldoen aan deze regels."

Alhoewel afgelopen week werd aangegeven dat het een sneltoetskader is en dat er eventueel maatwerk geleverd kan worden, lijkt ons dit toch een harde eis aangezien er gebruik gemaakt wordt van het werkwoord "moeten".

En betekent dit dat dan dat als er iemand iets dat lijkt op reclame (wanneer is het dat?) aan zijn gevel hangt, dat de stadsbouwmeester hier iets van moet vinden?

Reactie: de regels uit de Reclamenota gelden voor vergunningplichtige en niet-vergunningplichtige reclame-uitingen (zie pagina 6 en 7 uit de Reclamenota). Een reclame-uiting is omgevingsvergunningplichtig als, kort gezegd, sprake is van een bouwwerk. Vergunningplichtige bouwwerken moeten voldoen aan allerlei eisen die de Wabo stelt. Een wettelijke eis bij de beoordeling van een aanvraag Omgevingsvergunning is de toets aan redelijke eisen van welstand (stadsbouwmeester). Reclame-uitingen die niet omgevingsvergunningplichtig zijn, omdat geen sprake is van een bouwwerk, moeten wel voldoen aan de regels uit de APV. In de APV is opgenomen dat een reclame-uiting moet voldoen aan redelijke eisen van welstand. Die eisen zijn nu vastgelegd in deze Reclamenota, die straks onderdeel gaat uitmaken van de Welstandsnota. Dat biedt meer duidelijkheid voor ondernemers die een reclame-uiting willen plaatsen. Binnen de regels zijn marges aangegeven die een bepaalde mate van flexibiliteit mogelijk maken. De stadsbouwmeester bepaalt als onafhankelijke deskundige mede de mate van de afwijkingmogelijkheid.

In de begrippenlijst staan definities voor allerlei soorten reclame.

Pagina 14

Raamstickers: Hoe om te gaan met gemeentepanden? Zie het InstaWindow.

We begrijpen dat dit in het kader van de leegstand is en dat het een tijdelijk karakter betreft, maar wat is in dit geval dan tijdelijk? Aangezien dit al vanaf december 2019 een feit is?

Reactie: Om leegstaande panden te camoufleren is dit in het verleden toegestaan. Dit betreft geen reclame-uiting en heeft tot doel om de uitstraling van het pand tijdelijk te verbeteren.

Pagina 29

"Van een exces is sprake als een reclame sterk afwijkt van en afbreuk doet aan de omgeving of aan het pand waarop de reclame is aangebracht."

Geldt deze excessenregeling nu niet ook al conform de Welstandsnota? Zo ja, dan is er nu toch al een stok achter de deur om handhavend op te treden.

Reactie: Handhaven op basis van de excessenregeling is wettelijk verankerd in de Woningwet. Ook in de Welstandsnota is een excessenregeling opgenomen. De excessenregeling in de Reclamenota is specifiek toegesneden op reclame-uitingen.

Pagina 31

"Tegen bestaande reclame-uitingen, die in het verleden zonder vergunning zijn opgericht en die duidelijk afwijken van deze reclameregels, zal na overleg met de stadsbouwmeester een handhavingprocedure worden gestart."

Betekent dit dat we alles in handen leggen van de stadsbouwmeester, is dat wenselijk? En waarom is deze nota dan per se nodig? Dit omdat tijdens de behandeling al werd aangegeven dat er in de APV en in de Welstandsnota ook regels staan om op terug te vallen.

Deze nota komt er dan nog bij met aanvullende regels (verre van compleet, soms op de centimeter in detail) en als daar dan nog geen beleid op kan worden toegepast, alsnog ter beoordeling van de stadsbouwmeester.

Reactie: Een wettelijke eis bij de beoordeling van een aanvraag Omgevingsvergunning is o.a. de toets aan redelijke eisen van welstand (stadsbouwmeester). In de APV wordt hier ook naar verwezen voor reclame-uitingen die niet vergunningplichtig zijn. Voor reclame-uitingen zijn de door de raad geformuleerde en vastgestelde (spel)regels in de nota van toepassing. Deze ontbreken momenteel in de Welstandsnota. Binnen de geformuleerde regels zijn flexibiliteitsmarges aangegeven. Dit biedt extra ruimte (maatwerk) aan de ondernemers. De stadsbouwmeester toetst de aanvraag voor het plaatsen van een reclame-uiting aan de door de raad vastgestelde reclameregels en adviseert aan het college van B&W.

Is er überhaupt al geïnventariseerd hoeveel bestaande reclame-uitingen in het verleden zonder vergunning zijn opgericht en afwijken? Is het uitvoerbaar?

Reactie: In het verleden heeft er wel een dergelijke inventarisatie plaatsgevonden ten aanzien van “banners”. Zonder regels ontstaat er een wildgroei en kunnen we juridisch niet handhaven. Aan de raad zal een concreet handhavingsvoorstel worden voorgelegd, zoals dat ook is gebeurd bij het beleid voor zonnepanelen.

BBB lijst Palmen:

De term ‘schreeuwende’ kleuren is te verwarrend. Dat de ‘meerderheid’ dit vindt kan al helemaal niet. Wie wat schreeuwend vindt is toch echt een persoonlijke kwestie van smaak. Mijn advies is om een 20-tal kleurcodes te nemen, waaraan elk bord moet voldoen. Verder een codecommissie instellen in het geval dat de bouwmeester en de ondernemer/evenementhouder er niet uitkomen. Bij voorkeur divers van samenstelling met een oneven aantal onafhankelijke deelnemers. Verder zou ik het advies willen geven dat enkel natuurlijk afbreekbare materialen gebruikt worden en/of de eis te stellen dat het volledig recyclebaar is.

Reactie: “schreeuwende” kleuren zijn met name kleuren die sterk contrasteren met de directe omgeving. De term “schreeuwend” werd door de ondernemers geïntroduceerd, maar om discussie te voorkomen zal de term worden vervangen door een duidelijke omschrijving (tekstuele aanpassing in de nota). Kleurcodes zullen geen oplossing bieden en hierdoor neemt het aantal regels weer toe. Bij een geringe afwijking van de kleurcode blijft er discussie. Door het instellen van een onafhankelijke codecommissie wordt de beoordeling van de onafhankelijk ingehuurde deskundige (stadsbouwmeester) in feite weer overgedaan. Hiervoor is al een juridisch instrumentarium aanwezig: wanneer ondernemers het niet eens zijn met de stadsbouwmeester kunnen zij tegen de weigering van de Omgevingsvergunning bezwaar maken. Dan wordt dit opnieuw beoordeeld door de onafhankelijke commissie voor bezwaarschriften.

Gebruik van recyclebare materialen kunnen we niet afdwingen. Hiervoor is apart beleid in voorbereiding.

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 17 augustus 2021
Registratiekenmerk : 1089188
Gemeentebladnr. : 2021/65
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Behandelend ambtenaar : M. Debats
Bereikbaar onder : 045-5278606
jeu.debats@brunssum.nl
Behandelveorstelnr. : 1089188
Portefeuillehouder : J.M.V.L. Mertens
Raadsverg. d.d. : 28 september 2021
Uiterlijke datum : (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
Grondverkoop woningbouw-ontwikkellocatie A. Raadhuisstraat en B. Entrée Dorpstraat

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

De gronden van de woningbouw-ontwikkellocaties A. Raadhuisstraat en B. Entrée Dorpstraat zijn een 2-tal locaties in eigendom van de gemeente welke deel uitmaken van de grondexploitatie Masterplan Centrum.

Ondanks dat de verkoop van deze gronden in de grondexploitatie Masterplan Centrum deelgebied/plandeel 5 resp. 2 altijd is begroot en meegenomen wil het College de Raad om een zienswijze vragen. Dit is ingegeven doordat het College dit belangrijke ontwikkelingen vindt.

In het tweede kwartaal van 2020 is de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg geëvalueerd. In de evaluatie is o.a. geconstateerd dat in Zuid-Limburg een minder sterke bevolkingsdaling heeft plaatsgevonden dan voorzien (als gevolg van migratie), dat er sprake is van een zeer omvangrijke planvoorraad voor nog te bouwen woningen en dat de woningmarkt gevolgen ondervindt door de Coronacrisis, economische ontwikkelingen en nieuwe regelgeving van de Rijksoverheid.

De aanbevelingen hebben geleid tot de conceptnotitie 'Bouwen naar behoefte' van de 16 gemeenten, waarin het woonbeleid de komende jaren vormgegeven wordt langs vijf lijnen. Eén van de acties uit deze notitie zet een koerswijziging in gang om de bouw van woningen waaraan dringend behoefte bestaat, te stimuleren: betaalbaar, flexibel en in kernen en centra nabij voorzieningen.

Om hieraan vanuit juridisch oogpunt invulling te kunnen geven heeft onze gemeenteraad op 19 januari 2021 besloten om een nieuwe beleidsregel vast te stellen ter vervanging van vigerend beleid. De nieuwe beleidsregel heet 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021'. Deze beleidsregel zegt in ieder geval, dat goede (ver-)bouwplannen niet meer behoeven te worden gecompenseerd. Met deze versoepeling wordt nadrukkelijk invulling gegeven aan de wens vanuit de samenleving om met name voor de doelgroep sociale huur en midden-huur alsmede voor starters snel te bouwen. Dit is noodzakelijk om te voldoen aan de veranderde behoefte bij de woningzoekenden en biedt een kans om gelijktijdig ook leefbaarheidsopgaven op te pakken.

Voor beide locaties is vanuit het transformatiefonds subsidie verstrekt om de beoogde woningaantallen terug te brengen. Gezien de nieuwe beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwinitiatieven' speelt het terugdringen van de woningaantallen niet meer.

Daarnaast maken gemeenten, woningcorporaties en huurdersorganisaties - in lijn met het gestelde in de Woningwet (01-01-2015) - jaarlijks prestatieafspraken over de bijdragen die partijen in het opvolgend jaar leveren aan de volkshuisvestelijke opgaven in de gemeente. Zo zijn ook voor de gemeente Brunssum voor 2020 prestatieafspraken met

partijen gemaakt welke op 25 november 2019 zijn ondertekend.

Onder afspraak 6 en 7 in de prestatieafspraken 2020 is aangegeven dat Wonen Limburg de haalbaarheid gaat onderzoeken op de locaties Raadhuisstraat en Dorpstraat (Entree Dorpstraat).

De gemeente Brunssum is op dit moment eigenaar van de betrokken percelen.

De gemeente Brunssum heeft voor de locaties Raadhuisstraat en entree Dorpsstraat ontwikkelkaders vastgesteld. Wonen Limburg (Accent) is door de gemeente 2de helft 2020 op basis van de eerdere prestatieafspraken benaderd om op exclusieve basis te onderzoeken of zij deze locaties wil ontwikkelen voor huurwoningen.

b. Huidige situatie/probleemstelling

A. Raadhuisstraat

De locatie hoek Dorpstraat/Raadhuisstraat is binnen het Masterplan Centrum aangewezen als ontwikkellocatie voor woningbouw en is een van de deelgebieden binnen Masterplan Centrum (deelgebied/plandeel 5). De voormalige school en sportaccommodatie Brunahal zijn reeds gesloopt. Markant is het grote hoogteverschil dat de Raadhuisstraat overbrugt in het korte traject vanaf de bocht op de hoek tot aan het Koutenveld.

De volgende percelen vallen binnen het plangebied Raadhuisstraat/Dorpstraat (reeds eigendom gemeente):

- Perceel C 4725 oppervlakte circa	5.965 m ²
- Perceel C 4812 oppervlakte circa	356 m ²
- Perceel C 6081 oppervlakte circa	8.500 m ²
Totaal oppervlakte circa	14.821 m ²

Binnen het plangebied zal sprake zijn van een combinatie van grondgebonden levensloopbestendige gezinswoningen en gestapelde woningbouw in het midden (tot €950 p.mnd.) of dure huursegment. Dit is conform het door het College op 14-07-2020 vastgestelde uitvoeringsprogramma woningbouw in en rondom het Centrum (BBV versieonnr. 1001795/1001840).

Het vigerend bestemmingsplan is het Veegplan Centrum (2015) met bestemming Gemengd, maar nieuwbouw woningen zijn hier niet rechtstreeks toegestaan. Dit betekent dat voor deze ontwikkeling een uitgebreide omgevingsvergunningprocedure noodzakelijk is. Deze procedure zou pas opgestart worden op het moment dat een beoogde ontwikkelaar beschikbaar zou zijn, hij/zij een daarbij passend schetsplan zou hebben opgesteld én de financiële haalbaarheid zou zijn aangetoond.

B. Entrée Dorpstraat

De locatie hoek Dorpstraat/Prins Hendriklaan is binnen het Masterplan Centrum aangewezen als ontwikkellocatie voor woningbouw en is een van de deelgebieden binnen Masterplan Centrum (deelgebied/plandeel 2). De opstallen op deze locatie zijn reeds gesloopt, m.u.v. ondergrondse infra en/of funderingen van het voormalig garagebedrijf Prins Hendriklaan 2 welke gelet op de aanwezigheid van de verontreiniging in de bovengrond nog niet is verwijderd.

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Dorpstraat/Prins Hendriklaan te Brunssum (gemeente Brunssum). De locatie is kadastraal bekend als gemeente Brunssum, sectie A, nummers 4575, 5644, 5733, 5119, 2787, 3095 en 3949. Het totale plangebied is circa 5.379 m² en is excl. perceel A 5341 garagebedrijf Claus aan de Prins Hendriklaan 32-34 en heeft dus alleen betrekking op het gemeentelijk eigendom.

Binnen het plangebied zal sprake zijn van een combinatie van grondgebonden levensloopbestendige gezinswoningen en gestapelde woningbouw in het sociale of midden huursegment. Voor het plangebied op de kop wordt gedacht aan een gestapelde bouwvorm. Deze bouwvorm moet gezien worden als solitaire "eye-catcher" bij binnenkomst in Brunssum vanaf de Pr. Hendriklaan-Schinvelderstraat.

Het plangebied grenst aan een perceel waar een rijksmonument is gesitueerd. Bij de inrichting van het plangebied dient dit rijksmonument in waarde gerespecteerd te worden.

Binnen het plangebied lopen een tweetal stamriolen. Bij het inrichtingsplan resp. schetsplan dienen deze stamriolen gerespecteerd te worden waardoor verlegging van deze stamriolen niet noodzakelijk is.

In het verleden is er ter plaatse van de locatie Prins Hendriklaan 2 een tankstation aanwezig geweest (tankstation Heijenrath). Als gevolg van de activiteiten (lekken olie en benzine) van het vml tankstation (tankstation Heijenrath) is er ter hoogte van de locatie Prins Hendriklaan 2 een bodem- en grondwaterverontreiniging ontstaan (minerale olie en BTEX), welke vanaf 1999 reeds bekend is. In 2006 is deze verontreiniging in beeld gebracht, waarbij geconcludeerd is, dat er geen risico voor de volksgezondheid is. Vanwege het ontbreken van de noodzaak zijn tot op heden geen saneringsmaatregelen getroffen. Door de voorgenomen planontwikkeling is het gehele terrein onderzocht op andere mogelijke verontreinigingen. Tevens is de omvang van voornoemde verontreiniging geactualiseerd.

Er is een "Actualiserend nader bodemonderzoek Prins Hendriklaan 2 te Brunssum" uitgevoerd door Geonius. Het rapport met kenmerk MA150165.R01 d.d. 10-9-2015 is beschikbaar. Daarnaast is ter completering het totale terrein door Geonius onderzocht. Het rapport hiervan met kenmerk MC150165.R01 d.d. 22 februari 2016 komt tot de conclusie dat geen andere verontreiniging op de locatie is aangetroffen. De Provincie Limburg heeft ingestemd (beschikking per brief d.d. 14 augustus 2017 kenmerk 2017/57344 en 2017/57343 en projectcode LI089900075) met het bijbehorend deelsaneringsplan. Zodra de planvorming bekend is zal de gemeente zorgdragen voor de uitvoering.

Het vigerend bestemmingsplan is het Veegeplan Centrum (2015) met bestemming Gemengd, Wonen (bestaand), Groen, Verkeer en Bedrijf, maar nieuwbouw woningen zijn hier niet rechtstreeks toegestaan. Dit betekent dat voor deze ontwikkeling een uitgebreide omgevingsvergunningprocedure noodzakelijk is. Deze procedure zou pas opgestart worden op het moment dat een beoogde ontwikkelaar beschikbaar zou zijn, hij/zij een daarbij passend schetsplan zou hebben opgesteld én de financiële haalbaarheid zou zijn aangetoond.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Nadere invulling met woningbouw van de locaties A. Raadhuisstraat en B. Entree Dorpstraat en vervolgens verkoop van de betreffende gemeentelijke gronden.

b. Kaders

- Bestemmingsplan + Grond-/Welstandsnota
- Prestatieafspraken 2020 met verseonnr. 947451 en het daarbij horend BBV met verseonnr. 945974
- BBV Uitvoeringsprogramma Woningbouw Centrum Brunssum met verseonnr. 1001795

c. Argumenten en overwegingen

A. RAADHUISSTRAAT

Zie bijlage Planontwerp A. Raadhuisstraat (verseonnr. 1089231).

Voorgesteld Programma:

- 22 levensloopbestendige ggb. Woningen
 - 30 appartementen (3-kamer)
- Totaal 52 stuks

segment: middenhuur (range €850 - €925)

parkeren op eigen terrein (65 stuks)

Voorgesteld Planontwerp:

Omschrijving:

De locatie die beschikbaar is waar vroeger de Brunahal heeft gestaan is een typisch binnengebied. Aan alle zijden grenzen hier de achtertuinen van woningen aan Dorpstraat, Schinkelstraat en Hokkelenbergstraat. Hier is gekozen voor levensloopbestendige grondgebonden woningen welke in een parkachtige omgeving worden ingebed. De grondgebondenwoningen worden aan de voorzijde ontsloten via een informele ontsluitingsroute in het nieuw aan te leggen park, alsmede aan de achterzijde via een looppad. Het parkeren gebeurt niet in de achter- of voortuin maar op meerdere kleine "decentrale" parkeervoorzieningen op eigen terrein.

Aan de rand Raadhuisstraat-Dorpstraat wordt een appartementencomplex gerealiseerd welke, rekening houdend met het hoogteverschil, aan de Raadhuisstraat 2 verdiepingen hoog is en aan de Dorpstraat 4 verdiepingen. Het appartementengebouw wordt aan de voorzijde rechtstreeks ontsloten op de Raadhuisstraat. De ingangspartij ligt enigszins op de hoek Raadhuisstraat-Dorpstraat. De appartementen dienen voldoende woonkwaliteit te hebben en zijn voorzien van minimaal 2 slaapkamers (3-kamer appartementen). Het parkeren van de appartementen ligt aan de achterzijde van het appartementencomplex op eigen terrein welke via de Raadhuisstraat wordt ontsloten.

Het regenwater wordt aan de voorzijde van de grondgebondenwoningen op maaiveld gespuwd en via een half-open voorziening naar een bezinkbassin op het diepste punt van het perceel (aan de Dorpstraat) gevoerd. Het regenwater van het appartementengebouw wordt hier ook op geloosd.

Nagenoeg alle bestaande bomen worden gehandhaafd en uitgebreid met zo veel als mogelijk bomen en een onderhoudsarme, wilde-tuinaanplant.

B. ENTREE DORPSTRAAT

Zie bijlage Planontwerp B. Entree Dorpstraat (verseonn. 1089234).

Voorgesteld Programma:

39 appartementen (3-kamer) van elk ca. 75m² gebruiksoppervlakte excl. berging

segment: sociale huur (gem. hoge aftoppingsgrens)

parkeren op eigen terrein (48 stuks)

Voorgesteld Planontwerp:

Omschrijving:

Voor deze locatie is gekozen voor een appartementencomplex in de sociale huursector met op de begane grond algemene voorzieningen zoals ontvangthal, bergingen en eventueel algemene voorzieningen. In de nadere uitwerking zal aandacht besteed worden om de begane grond zoveel als mogelijk te omgrenzen en in te graven met grondwallen.

Het gebouw telt 8 verdiepingen waarbij de bovenste 3 verdiepingen richting de Dorpstraat een gebaar maken door een "hap" uit het gebouw te nemen. Hierdoor wordt de overgang richting de Dorpstraat minder massaal resp. massief.

Wellicht kan er ook een vergroening van de gevel aangebracht worden ter plaatse van de balkons.

De voorgevel (richting kruispunt) dient de uitstraling te hebben van een "eye-catcher" cq. "landmark" cq. "architectonisch hoogstandje" die één van de entrees naar Brunssum markeert als een soort Poortgebouw. Het planvoorstel zal bij de verdere uitwerking meer die allure moeten uitstralen. De uitdaging voor deze locatie is een "architectonisch hoogstandje" te ontwerpen waardoor iedereen de bouwhoogte niet zal ervaren door de kwaliteit in belevingswaarde van het gebouw. Te meer nu het resterende deel van het plangebied niet meer met bouwmassa's zal worden ingevuld.

De appartementen dienen voldoende woonkwaliteit te hebben en zijn voorzien van minimaal 2 slaapkamers (3-kamer appartementen).

Het Appartementengebouw wordt direct ontsloten op de Prins Hendriklaan en de Grachtstraat; parkeerzone wordt bestraat met half-verharding.

De parkeervoorziening komt op maaiveld en zal "ingepakt" worden in het groen. Qua tuin/parkinrichting zullen getracht worden om nagenoeg alle bestaande bomen te handhaven en uit te breiden met zo veel als mogelijk bomen en een onderhoudsarme, wilde-tuinaanplant. Mogelijk worden sport- en/of speeltoestellen geplaatst, verblijfsmeubilair, en voeder/nestvoorzieningen.

d. Opties en keuze

De grondopbrengsten behorende bij deze planontwerpen, mede gebaseerd op onze grondprijzenbrief, bedragen voor de Raadhuisstraat €1.332.900,-- en voor de Entree Dorpstraat €807.250,-- excl. BTW en k.k..

De gemeente voert de grondexploitatie en dit betekent dat wij "aan de lat staan" voor het bouw- en woonrijp maken in combinatie met de bestemmingsplanprocedure incl. de daarvoor noodzakelijke onderzoeken.

Beide grondexploitaties maken deel uit van de grondexploitatie Masterplan Centrum. Voor de Raadhuisstraat was rekening gehouden met een behoorlijke plus van ca. €815.000 welke nu dus iets lager ligt maar nog altijd een behoorlijk positief resultaat geeft van ca. €630.000. De Entree Dorpstraat had reeds een negatief resultaat (i.v.m. verwervingen en sloop) van ca. €60.000 hetgeen nu iets naar beneden moet worden bijgesteld naar ca. €180.000.

Op basis van het programma en de afspraken met Wonen Limburg over de grondprijzen neemt het resultaat op basis van netto contante waarde van zowel de grondexploitatie Raadhuisstraat als de grondexploitatie Entree Dorpstraat af met respectievelijk € 185.000 en € 120.000.

Omdat deze beide grondexploitaties deelexploitaties zijn van de grondexploitatie Masterplan Centrum zal het verwachte

tekort van deze grondexploitatie negatiever worden met € 305.000.

Dit betekent tevens dat de verliesvoorziening met dit bedrag zal moeten worden verhoogd ten laste van de algemene middelen. Dit zal bij de actualisatie van de grondexploitaties in het kader van de jaarrekening 2021 (MPG /MeerjarenPrognose Grondexploitaties 2022) worden verwerkt.

Uiteindelijk vragen wij aan de Raad:

- Kennis te nemen van de programmatische c.q. stedenbouwkundige invulling van het initiatief/plan van Wonen Limburg (Accent) voor het realiseren van een voorgesteld programma voor de locaties A. Raadhuisstraat en B Entree Dorpstraat.
- Geen wensen of bedenkingen te hebben tegen de koopovereenkomsten zodat de hiervoor noodzakelijke gronden worden geleverd en overgedragen conform de prijsbepaling van onze vastgestelde grondprijzenbrief welke marktconform is.
- In te stemmen met het opstarten van een ontwerpprocedure bestemmingsplan voor de locaties A. Raadhuisstraat en B. Entree Dorpstraat.
- De herziene grondexploitatie op basis van het ontwerp van Wonen Limburg en het bijbehorende programma vast te stellen, en over te gaan tot vaststelling van bijliggende 5e begrotingswijziging 2021 (verseonnr. 1089779) om de financiële gevolgen te verwerken.
- De door het college c.q. burgemeester opgelegde verplichting tot geheimhouding omtrent de inhoud van het/de: Bijlage 2: Grondexploitatie: Raadhuisstraat (verseonnr. 1089236) én Entree Dorpstraat (verseonnr. 1089237) te bekrachtigen.

4. Bijlagen

1. Planontwerp
 - o Raadhuisstraat (verseonnr. 1089231)
 - o Entree Dorpstraat (verseonnr. 1089234)
2. Grondexploitatie
 - o Raadhuisstraat (verseonnr. 1089236)
 - o Entree Dorpstraat (verseonnr. 1089237)
3. Koopovereenkomst
 - o Raadhuisstraat (verseonnr. 1089247)
 - o Entree Dorpstraat (verseonnr. 1089248)
4. 5^e begrotingswijziging 2021 Raadhuisstraat - Entree Dorpstraat (verseonnr. 1089779)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebld nr. : 2021/65
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 1089188

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebldnummer 2021/65;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 17 augustus 2021, afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed;

gelet op het bepaalde in (aanduiding van de relevante wetten / verordeningen / beleidsregels);

Besluit:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken haalbaarheidsonderzoek Gemeente Brunssum - Wonen Limburg voor de woningbouw-ontwikkellocaties A. Raadhuisstraat en B. Entree Dorpstraat.
2. Geen wensen of bedenkingen te hebben tegen de verkoop van de gronden A. Raadhuisstraat en B. Entree Dorpstraat.
3. In te stemmen met het opstarten van een ontwerpprocedure bestemmingsplan voor de locaties A. Raadhuisstraat en B. Entree Dorpstraat.
4. De herziene grondexploitatie op basis van het ontwerp van Wonen Limburg en het bijbehorende programma vast te stellen, en over te gaan tot vaststelling van bijliggende 5e begrotingswijziging 2021 (verseonnr. 1089779) om de financiële gevolgen te verwerken.
5. De door het college c.q. burgemeester opgelegde verplichting tot geheimhouding omtrent de inhoud van het/de: Bijlage 2: Grondexploitatie: Raadhuisstraat (verseonnr. 1089236) én Entree Dorpstraat (verseonnr. 1089237) te bekrachtigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

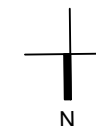
De Raad voornoemd,

Voorzitter

griffier

DeWildeTuin

Herbestemming locatie Raadhuisstraat, Brunssum

Lucht foto locatie Raadhuisstraat, Brunssum
situatie 2016

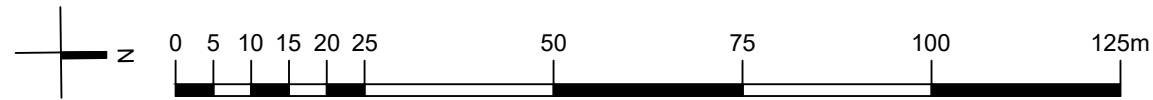
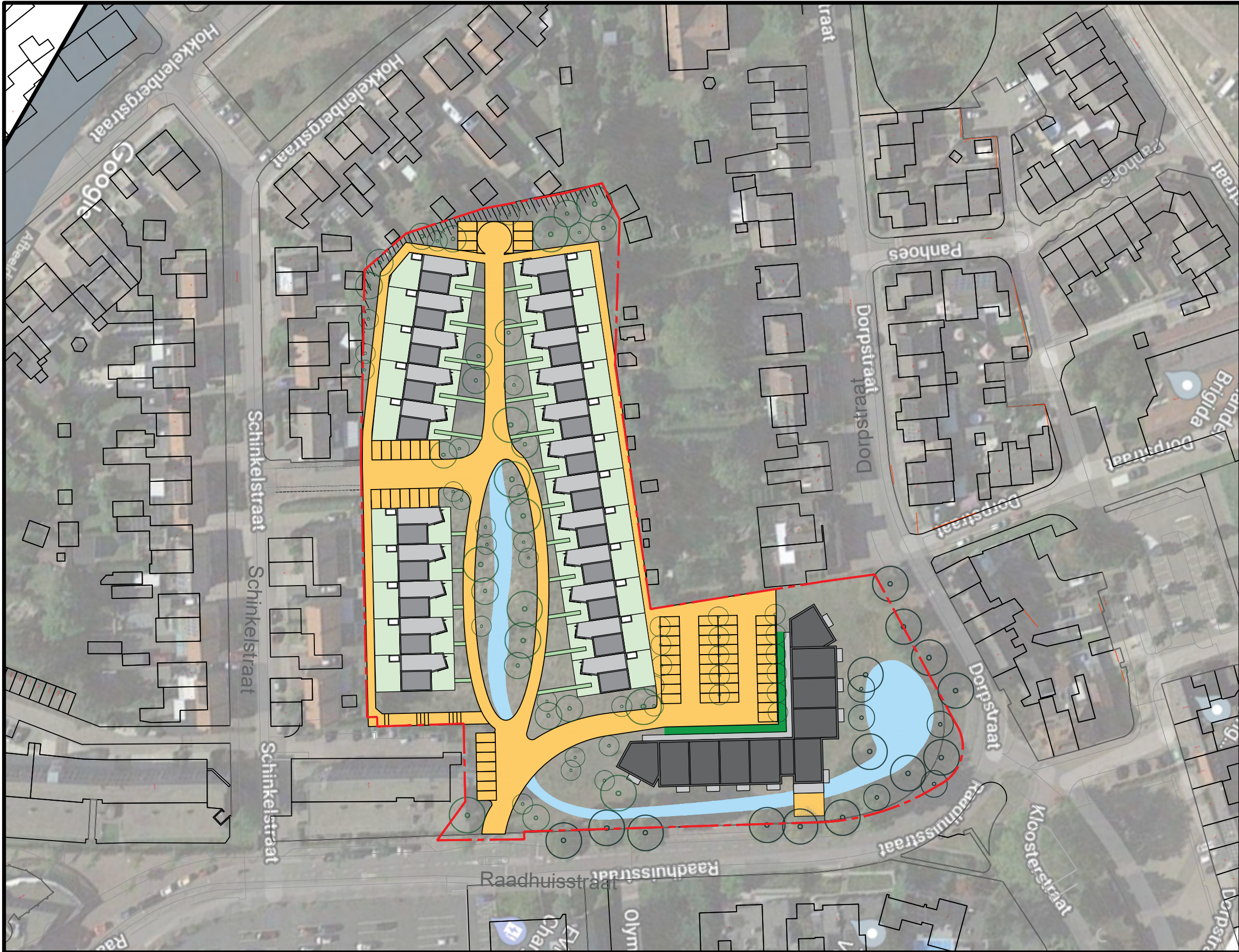
Project : Raadhuisstraat, Brunssum
 Projectnummer .. : 2053

Opdrachtgever... : Stedenbouwkundig onderzoek
 Onderdeel..... : Voorlopig ontwerp

Schaal : -
 Datum : 2021-03-30 / 2021-04-08 / 2021-05-19

 bv Mathieu Bruls architect
 architecture - urban planning - interior design

Alex Battalaan 51 NL 6221 CB Maastricht 00 31 (0)43 321 63 19
 info@brulsarchitect.nl www.brulsarchitect.nl KvK ZL 14 63 49 70

Woonprogramma:

22 stuks levensloopbestendige Patiowoningen
 30 stuks Appartementen

 Totaal.....52 Woningen

Parkeren:

Norm= 22 x 1.3 = 29
 30 x 1.2 = 36
 Totaal = 65 pp

 Maaiveld parkeren op PP 01 te bereiken via Schinkelstraat 20 pp.
 Maaiveld parkeren op PP 02 te bereiken via Raadhuisstraat 7 pp.
 Maaiveld parkeren op PP 03 te bereiken via Dorpsstraat 38 pp.
 Totaal aan pp = 65 pp voldoet aan norm.

Nieuwe ontsluitingsinfra:

De Patiowoningen worden aan voorzijde ontsloten via een Informele ontsluitingsroute (zo veel als mogelijk in half-verharding) in het nieuwe park, alsmede aan achterzijde via de voorziene PP, alsmede een pad.

 Het Appartementengebouw wordt aan voorzijde rechtevrij ontsloten op Raadhuisstraat .

Regenwater:

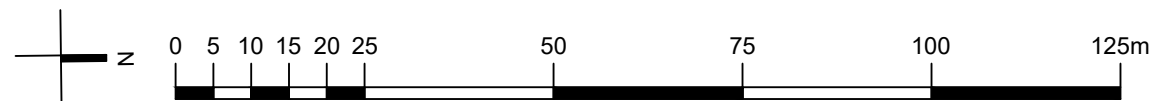
Regenwater wordt aan de voorzijde van de Patiowoningen op maaiveld gespuwd en via een half-open voorziening naar een bezinkbassin op het diepste punt van het perceel (aan de Dorpsstraat) gevoerd. Het regenwater van het Appartementengebouw wordt hier ook op geloosd.

Tuin/parkinrichting:

Nagenoeg alle bestaande bomen worden gehandhaafd en uitgebreid met zo veel als mogelijk bomen en een onderhoudsarme, wilde-tuinaanplant. Mogelijk worden sport- en/of speeltoestellen geplaatst, verblijfsmeubilair, en voeder/nestvoorzieningen.
DeWildeTuin dient ons ecosysteem, de bewoners en omwonenden.

Renvooi

----- Planlocatie

DeWildeTuin

Herbestemming locatie Raadhuisstraat, Brunssum

Prive infrastructuur:

Infra 01 =	ca. 260 m2
Infra 02 =	ca. 150 m2
Infra 03 =	ca. 1.600 m2
Infra 04 =	ca. 90 m2 +
Totaal =	ca. 2.100 m2

Uitgeefbare grond:

Grondvlak 01 =	ca. 1.000 m2
Grondvlak 02 =	ca. 980 m2
Grondvlak 03 =	ca. 2.300 m2
Grondvlak 04 =	ca. 1.050 m2 +
Totaal =	ca. 5.330 m2

Aanvullend uitgeefbare grond:

Terrein 01 =	ca. 110 m2
Terrein 02 =	ca. 110 m2
Terrein 03 =	ca. 80 m2 +
Totaal =	ca. 300 m2

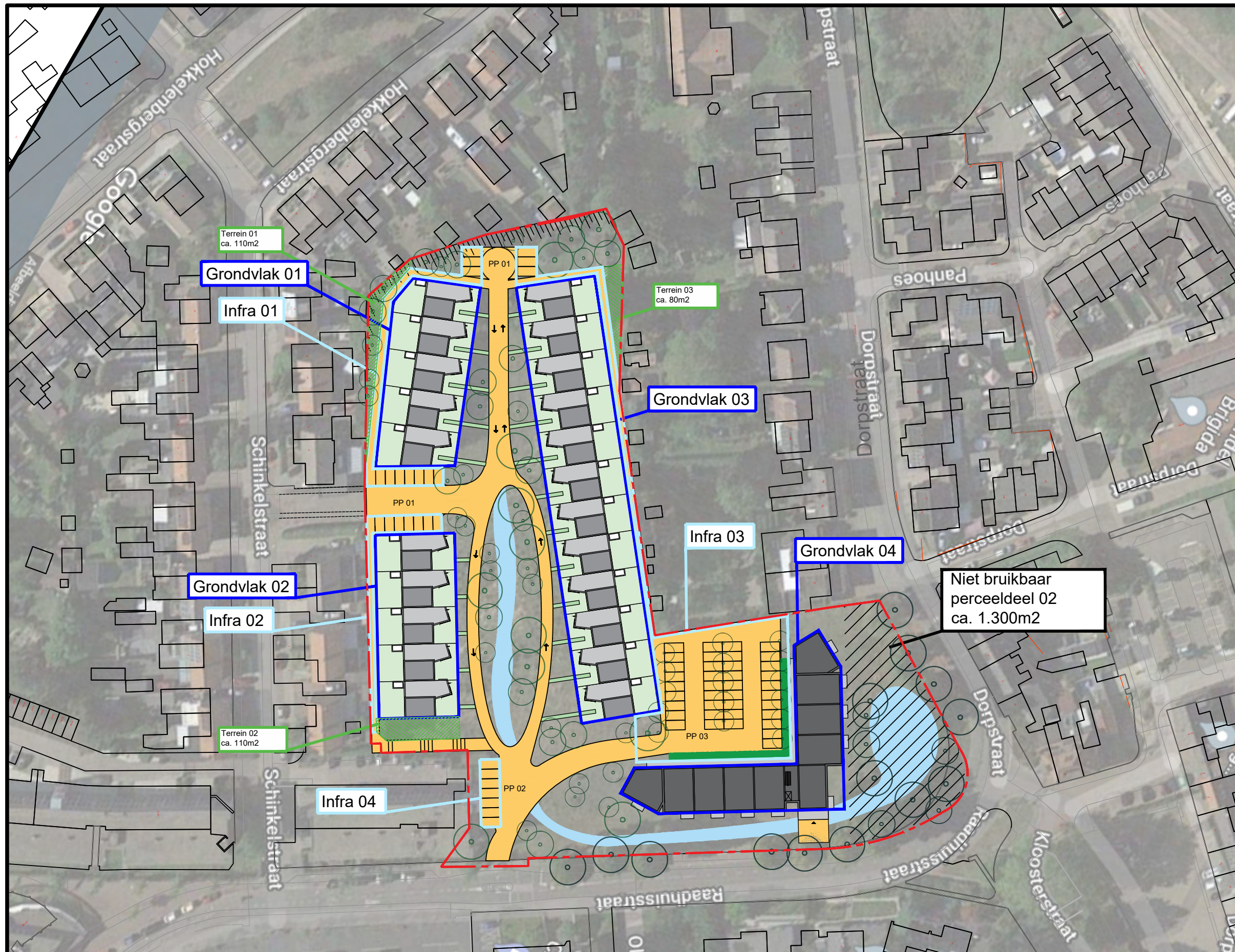
Planlocatie =	ca. 14.814 m2
Prive infrastructuur =	ca. 2.100 m2
Uitgeefbare grond =	ca. 5.330 m2
Aanvullend uitgeefbare grond = ..	ca. 300 m2 -

Aldus t.b.v.gemeentelijke infra =	ca. 7.084 m2
Niet bruikbaar perceeldeel 02	ca. 1.300 m2 -

Blijft t.b.v.gemeentelijke infra = ca. 5.784 m2

Renvooi

- Planlocatie
- Prive infrastructuur
- Uitgeefbare Grond
- Niet bruikbaar perceeldeel 01/02
- Nieuwe bomen
- Bestaande bomen

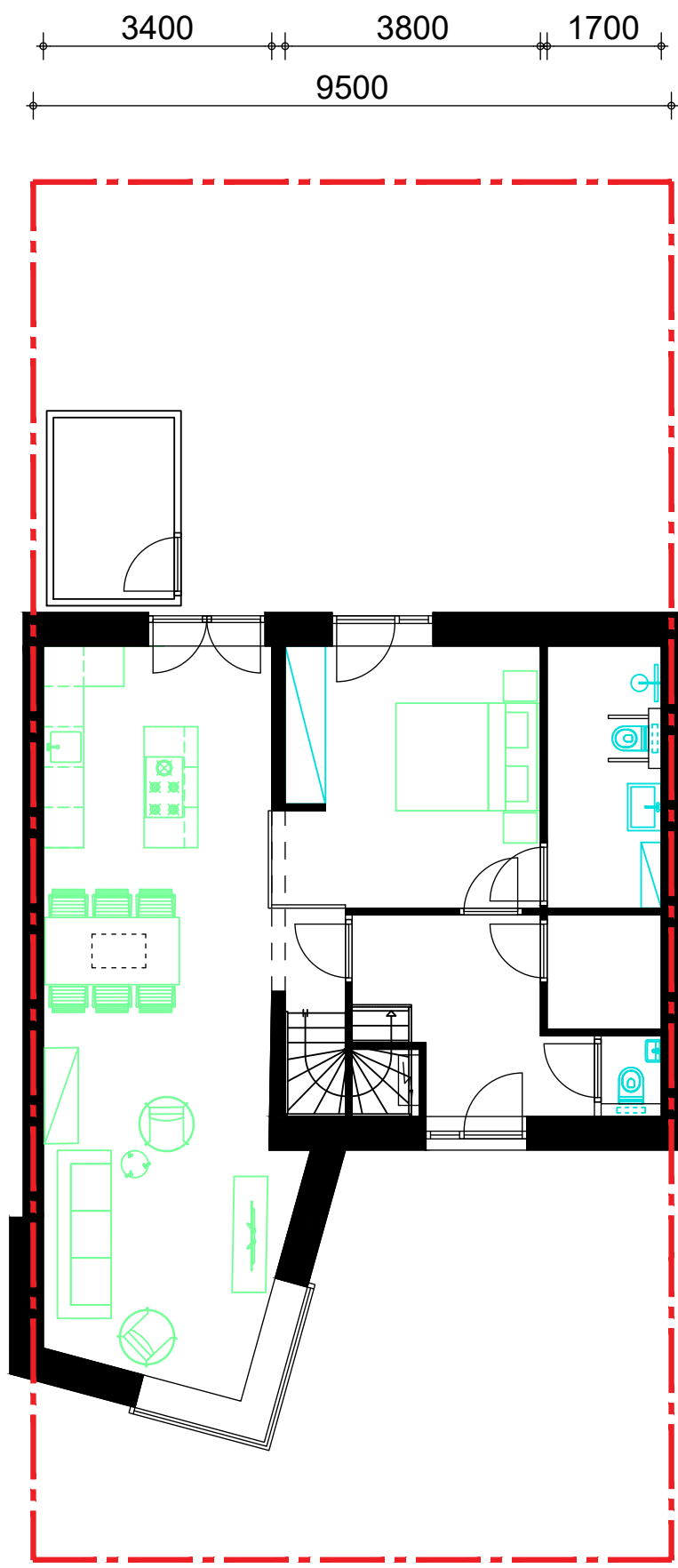
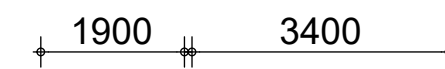
Project : Raadhuisstraat, Brunssum
 Projectnummer ... : 2053

Opdrachtgever... : Stedenbouwkundig onderzoek
 Onderdeel..... : Voorlopig ontwerp

Schaal : 1:1000
 Datum : 2021-03-30 / 2021-04-08 / 2021-05-19

 bv Mathieu Bruls architect
 architecture - urban planning - interior design

Alex Battalaan 51 NL 6221 CB Maastricht 00 31 (0)43 321 63 19
 info@brulsarchitect.nl www.brulsarchitect.nl KvK ZL 14 63 49 70

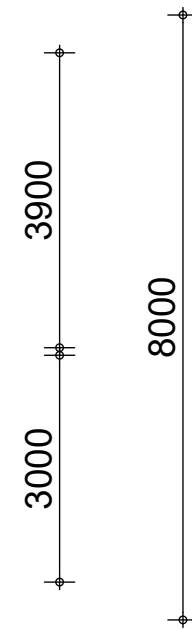
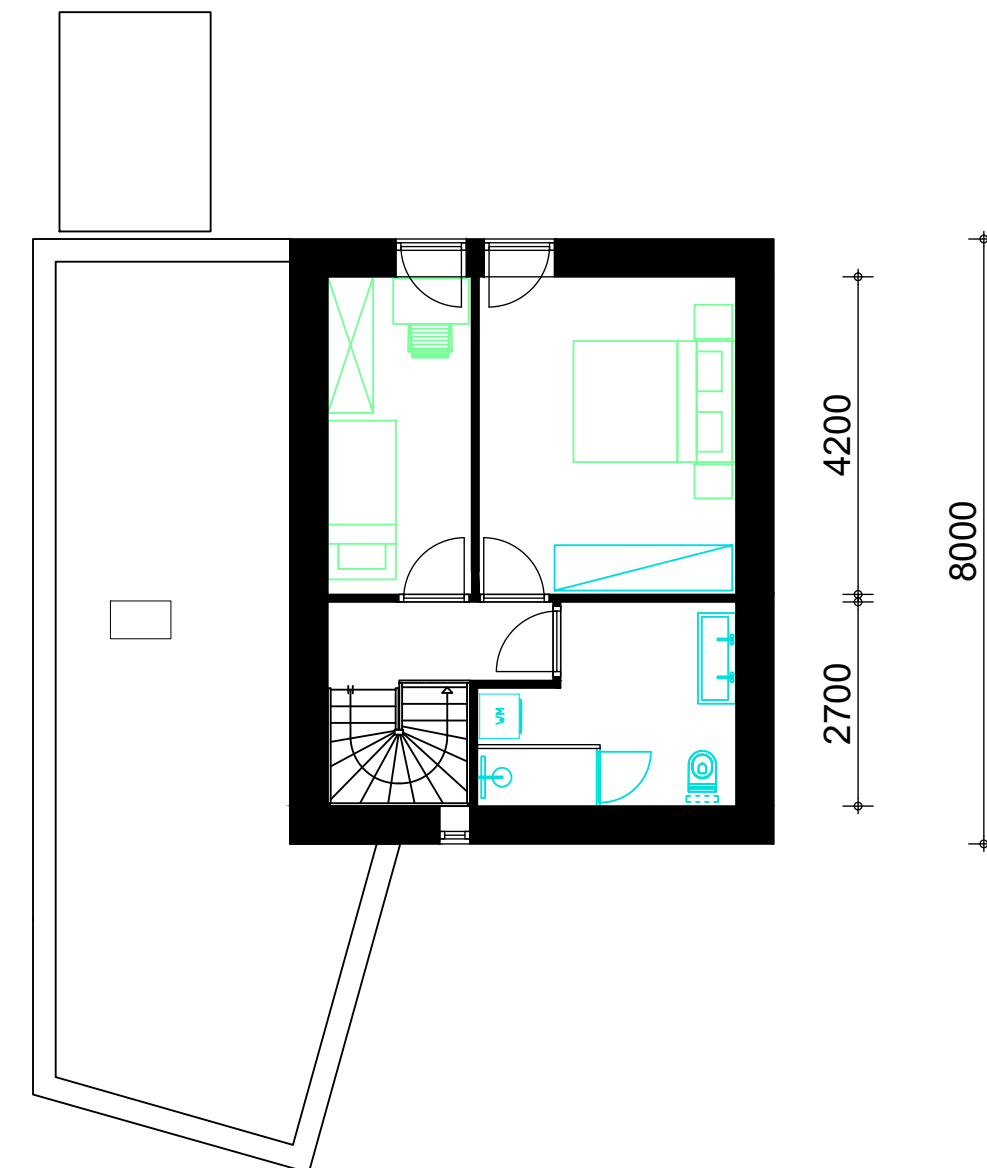
DeWildeTuin

Herbestemming locatie Raadhuisstraat, Brunssum

Levensloop bestendige Patio woningen:

Totaal ca. 115m2

Exclusief buiten begring

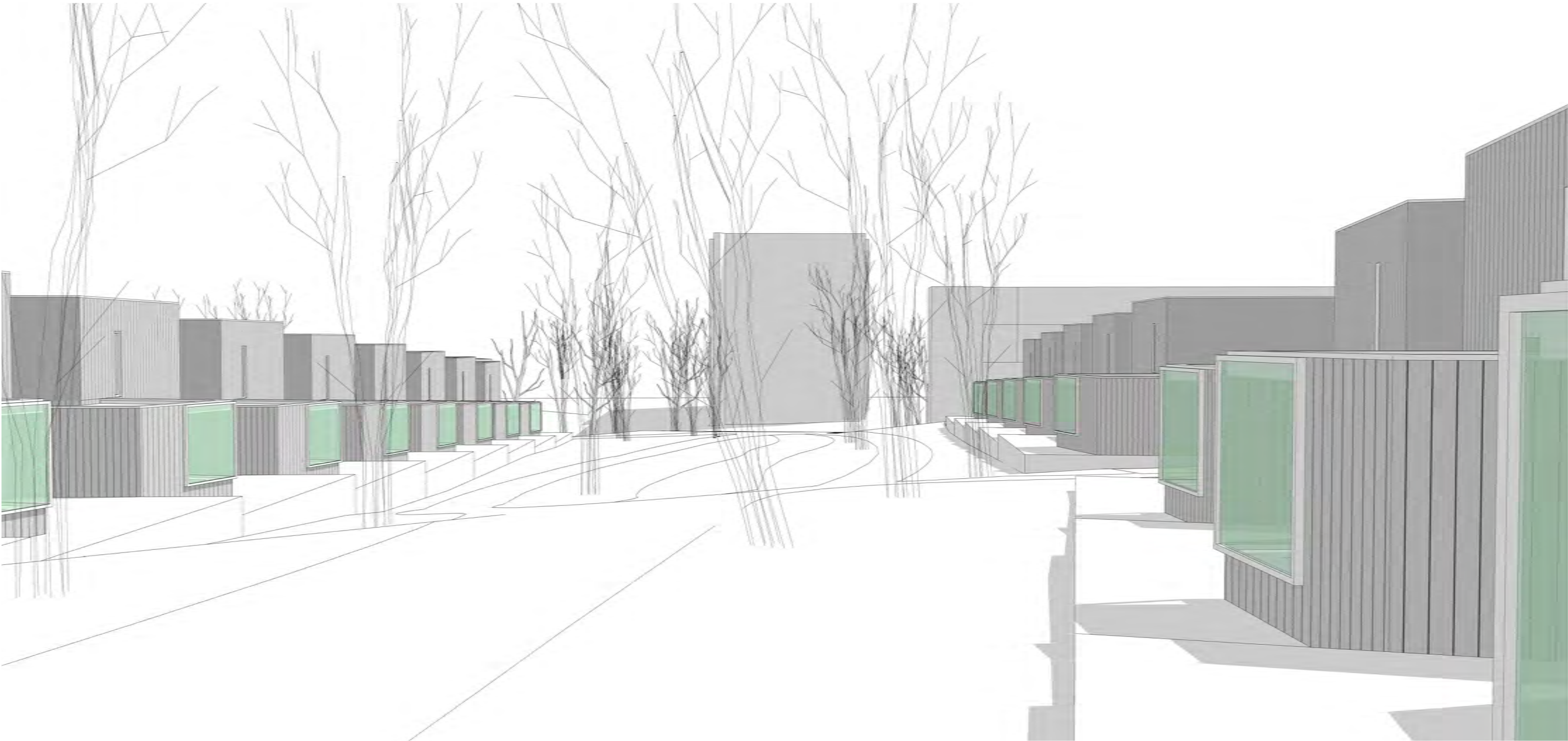

Herbestemming locatie Dorpstraat, Brunssum
Woonprogramma: variant 04 exclusief buurtperceel 5341

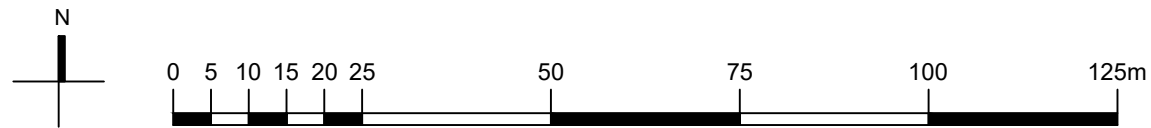
Parkeren:
Conform parkeernorm = 39 apprtementen x 1.2 =47 pp
Beschikbaren parkeerplaatsen = 8 x 6 =48 pp

Nieuwe ontsluitingsinfra:
Het Appartementengebouw wordt direct ontsloten op de Prins Hendriklaan en de Grachtstraat; parkeerzone wordt bestraat met half-verharding.

Tuin/parkinrichting:
Nagenoeg alle bestaande bomen worden gehandhaafd en uitgebreid met zo veel als mogelijk bomen en een onderhoudsarme, wilde-tuinaanplant. Mogelijk worden sport-en/of speeltoestellen geplaatst, verblijfsmeubilair, en voeder/nestvoorzieningen.
blue in green dient ons ecosysteem, de bewoners en omwonenden.

Renvooi

	Halfverharding		Bestaande bomen
	Bepplanting		Nieuwe bomen
	Water voerende voorziening		
	Planlocatie		
	Bergingsruimte		
	Fietsenstalling		
	Bestaand stamriool (2,5m aan weerskanten)		

blue in green

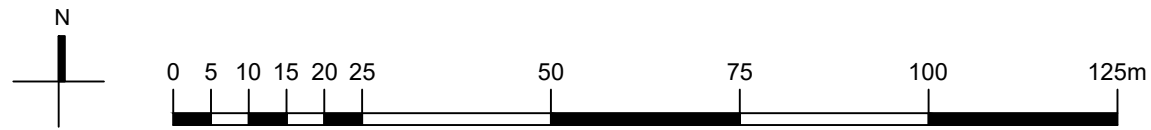
Herbestemming locatie Dorpstraat, Brunssum
Woonprogramma: variant 04 exclusief buurtperceel 5341

Planlocatie	=	ca. 5.260	m2
Privé infrastructuur	=	ca. 1.090	m2
Uitgeefbare grond	=	ca. 625	m2
<hr/>			
T.b.v gemeentelijke infra	=	ca. 3.545	m2

Renvooi

- Planlocatie
- Prive infrastructuur
- Uitgeefbare grond

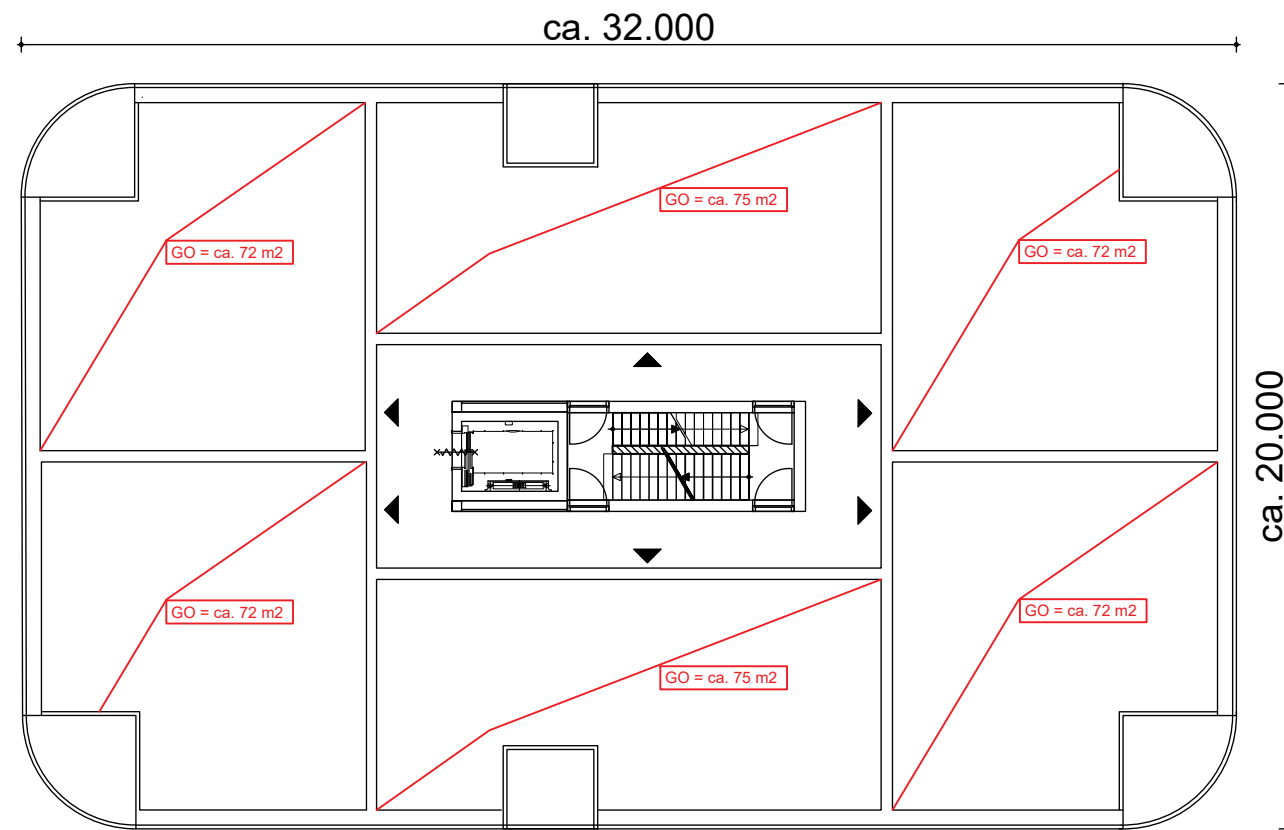

blue in green

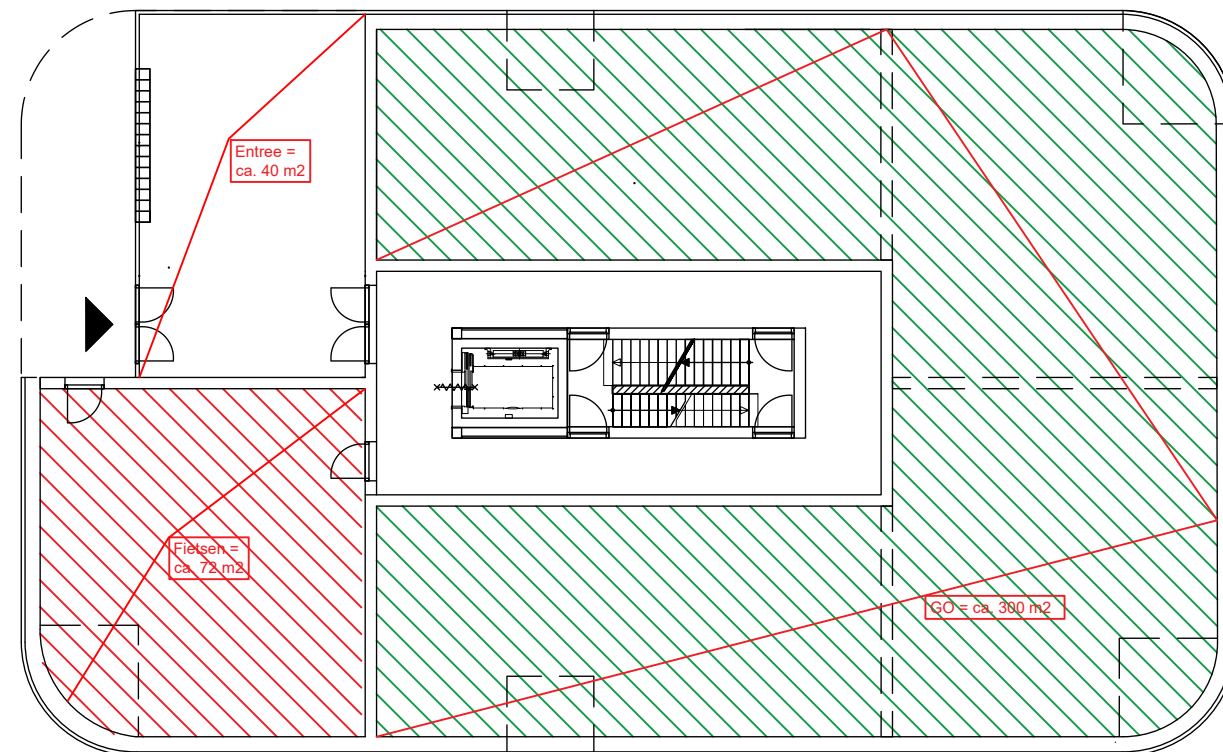
Herbestemming locatie Dorpstraat, Brunssum
Woonprogramma: variant 04 exclusief buurtperceel 5341

Renvooi

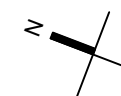
- Bergingsruimte ca. 300 m2
- Fietsenstalling ca. 35 m2

Verdieping

Begane grond

blue in green

Herbestemming locatie Dorpstraat, Brunssum
Woonprogramma: variant 04 inclusief buurtperceel 5341

Project : Dorpstraat, Brunssum
Projectnummer ... : 2054

Opdrachtgever... : Stedenbouwkundig onderzoek
Onderdeel..... : Voorlopig ontwerp

Schaal : 1 : 1000
Datum : 2021-01-07 / 2021-01-27 / 2021-03-30

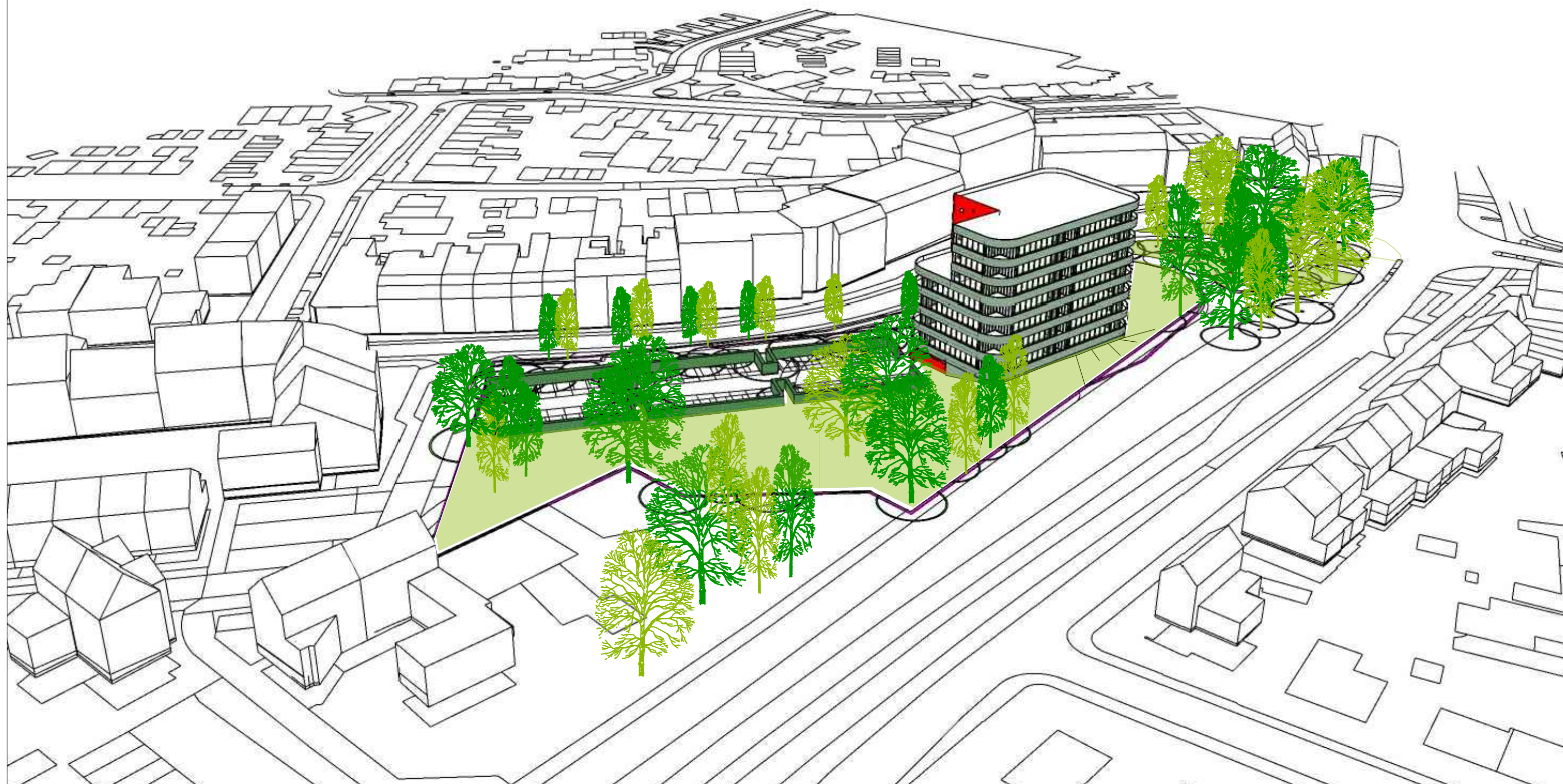
• bv Mathieu Bruls architect
architecture - urban planning - interior design

Alex Battalaan 51 NL 6221 CB Maastricht 00 31 (0)43 321 63 19
info@brulsarchitect.nl www.brulsarchitect.nl KvK ZL 14 63 49 70

blue in green

Herbestemming locatie Dorpstraat, Brunssum
Woonprogramma: variant 04 inclusief buurtperceel 5341

Project : Dorpstraat, Brunssum
Projectnummer ... : 2054

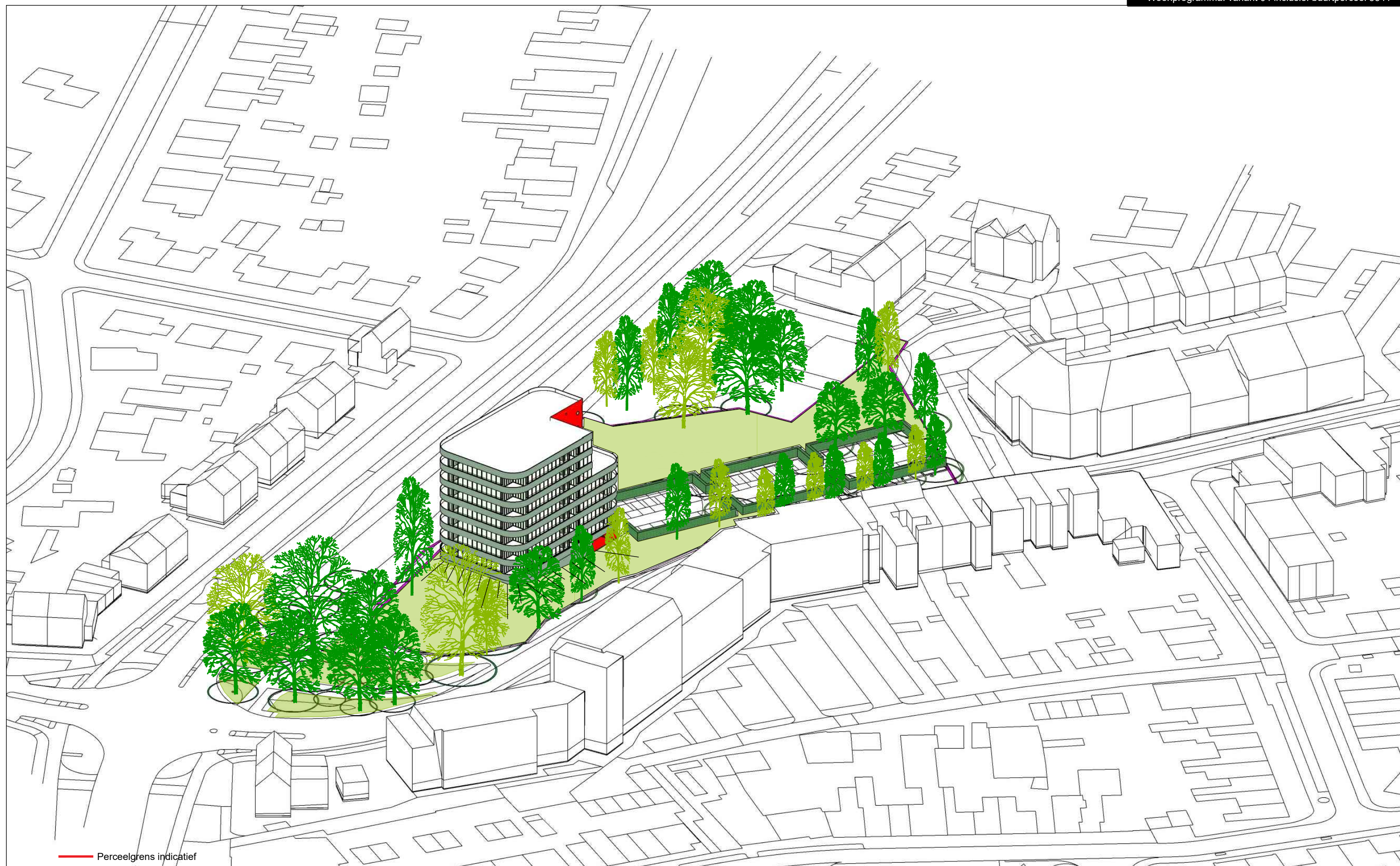
Opdrachtgever... : Stedenbouwkundig onderzoek
Onderdeel..... : Voorlopig ontwerp

Schaal : 1 : 1000
Datum : 2021-01-07 / 2021-01-27 / 2021-03-30

• bv Mathieu Bruls architect
architecture - urban planning - interior design

Alex Battalaan 51 NL 6221 CB Maastricht 00 31 (0)43 321 63 19
info@brulsarchitect.nl www.brulsarchitect.nl KvK ZL 14 63 49 70

— Perceelgrens indicatief

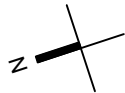
 Project : Dorpstraat, Brunssum
 Projectnummer ... : 2054

 Opdrachtgever... : Stedenbouwkundig onderzoek
 Onderdeel..... : Voorlopig ontwerp

 Schaal : 1 : 1000
 Datum : 2021-01-07 / 2021-01-27 / 2021-03-30

 • **bv Mathieu Bruls architect**
 architecture - urban planning - interior design

 Alex Battalaan 51 NL 6221 CB Maastricht 00 31 (0)43 321 63 19
 info@brulsarchitect.nl www.brulsarchitect.nl KvK ZL 14 63 49 70

**OVEREENKOMST EXPLOITATIE EN VAN KOOP EN VERKOOP ONROERENDE ZAAK
VESTIGING RECHT VAN OPSTAL
RAADHUISSTRAAT MET WONEN LIMBURG ACCENT B.V.**

Partijen:

De publiekrechtelijke rechtspersoon Gemeente Brunssum, gevestigd aan de Lindeplein 1 te 6444 AT Brunssum, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, mevrouw Wilhelmina Johanna Francisca van der Rijt-Van der Kruis, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het college van Burgemeester en Wethouders, d.d. 17 augustus 2021, hierna te noemen '**de Gemeente**';

en

De besloten vennootschap Wonen Limburg Accent B.V., gevestigd aan het adres Willem II Singel 25, 6041 HP Roermond, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 69472076, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar uitvoerende bestuurder, de heer Gerardus Gertrudis Martinus Petrus Peeters, hierna te noemen '**Wonen Limburg Accent**';

hierna gezamenlijk te noemen '**Partijen**';

In aanmerking nemende:

- a. Dat deze Overeenkomst betrekking heeft op het in artikel 1 nader aan te duiden Projectgebied dat in eigendom toebehoort aan de Gemeente;
- b. Dat Wonen Limburg Accent kenbaar heeft gemaakt interesse te hebben om het gebied al dan niet gedeeltelijk te ontwikkelen;
- c. Dat de kaders met betrekking tot de haalbaarheidsverkenning vooraf aan Wonen Limburg Accent zijn medegedeeld en dat hierover bestuurlijk overleg, d.d. 11 november 2020, heeft plaatsgevonden;
- d. Dat Wonen Limburg Accent nadien de interesse heeft geuit om tot een gedeelteeijke verwerving van onderstaande Bouw- en Woonrijpe percelen te komen ten behoeve van de ontwikkeling van woningbouw in het middenhuursegment, in casu het realiseren van 22 grondgebonden woningen, alsmede 30 3-kamerappartementen en de daarbij behorende 65 normatieve parkeerplaatsen;
- e. Dat het college bij besluit van 14 juli 2020 heeft ingestemd met het advies ten aanzien van de Raadhuisstraat, waarin het programma is vastgesteld op max. 38 grondgebonden woningen, waarvan 19 middel-dure huur en 19 duurdere huur;
- f. Dat de Gemeenteraad op 19 januari 2021 de Beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021" heeft vastgesteld, onder gelijktijdige intrekking van de

beleidsregel "Tijdelijke versoepeling van de compensatiesystematiek van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg". Door het schrappen van deze compensatieplicht wordt nadrukkelijk invulling gegeven aan de wens vanuit de samenleving om snel te bouwen voor met name de doelgroepen sociale- en middenhuur, alsmede voor starters. Dit is noodzakelijk om te voldoen aan de veranderende behoeften bij de woningzoekenden. Hiermee is er ruimte ontstaan om af te wijken van de aantallen woningen;

- g. Dat dit betekent dat Wonen Limburg Accent het Project kan ontwikkelen. Wonen Limburg Accent in dat kader heeft aangegeven de hierna omschreven percelen van de Gemeente te willen kopen ten behoeve van de ontwikkeling van het Project. Wonen Limburg Accent heeft de Gemeente ook verzocht om haar medewerking te verlenen aan de verdere ontwikkeling en realisatie van het Project;
- h. Dat blijkens de door Wonen Limburg Accent overgelegde bescheiden de hierna omschreven percelen aan hem in eigendom gaan toebehoren door middel van de in de onderhavige Overeenkomst opgenomen koop en verkoop;
- i. Dat de Gemeente bereid is medewerking te verlenen aan het in bouwexploitatie brengen van het Projectgebied, indien voldoende waarborgen worden getroffen voor een goede en stelselmatige ontwikkeling en realisering van het Projectgebied, alsmede voor de financiële consequenties daarvan voor de Gemeente;
- j. Dat tot de hiervoor bedoelde waarborgen tevens behoort, het treffen van voorzieningen (zowel civiel- als cultuurtechnische werken), waardoor onroerende zaken van derde(n) gebaat zijn;
- k. Dat de Gemeente instemt met de verkoop van de betreffende percelen aan Wonen Limburg Accent;
- l. Dat de Gemeente voor eigen rekening en risico zorg draagt voor het Bouw- en Woonrijp maken van de betreffende percelen;
- m. Dat Wonen Limburg Accent voor eigen rekening en risico het Project ontwikkelt en realiseert;
- n. Dat teneinde de voorgenomen bouw mogelijk te maken het bestemmingsplan moet worden herzien, een en ander conform de Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- o. Dat als uitgangspunt bij particuliere exploitatie heeft te gelden dat de Gemeente kostenverhaal op grond van Afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening moet kunnen toepassen voor de door haar gemaakte kosten in verband met de voorbereiding van het bestemmingsplan;
- p. Dat de kosten voor zover mogelijk zijn opgenomen en meegenomen in de verkoopprijs;
- q. Dat Partijen afspraken hebben gemaakt over de voorwaarden waaronder de verkoop plaatsvindt;
- r. Dat de afspraken schriftelijk zijn vastgelegd in deze Overeenkomst;
- s. Dat Partijen zich in hun rechtsverhouding zullen gedragen conform de eisen van redelijkheid en billijkheid;

komen als volgt overeen:

Artikel 1: Doel van de overeenkomst

1. Het doel van de Overeenkomst is het vastleggen van de afspraken tussen Partijen over hun samenwerking aangaande het Project – in het bijzonder de juridische en financiële voorwaarden waaronder het Projectgebied in exploitatie kan worden gebracht – waaronder in ieder geval:
 - a. De onderlinge rol-, taak-, kosten- en risicoverdeling;
 - b. De voor de uitvoering van de plannen benodigde grondtransacties;
 - c. Het publiekrechtelijk faciliteren van de plannen door de Gemeente, omvattende in ieder geval het tot stand brengen van een planologisch besluit en het daaraan verbonden kostenverhaal conform de Wro, alsmede de vergunningenprocedures waarvoor de Gemeente het bevoegd gezag is;
 - d. De realisatie van voornoemde plannen voor het vastgoed;
 - e. De planning van het Project;
 - f. Het vestigen van een zelfstandig recht van opstal met betrekking tot een hellingbaan en brug en verdere aanhorigheden, zonder ondergrond, kadastraal bekend Gemeente Brunssum, sectie C nr. 4725, plaatselijk bekend Raadhuisstraat te Brunssum.

Artikel 2: Medewerking Gemeente planologische procedure(s)

1. Door de Gemeente wordt medewerking verleend aan de door Wonen Limburg Accent te ontwikkelen woningbouw op de percelen, kadastraal bekend Gemeente Brunssum, sectie C nr. 4725 (ged.), sectie C nr. 6081, sectie C nr. 4812, tezamen groot ca. 7.730 m², plaatselijk bekend Raadhuisstraat te Brunssum.
2. Het in lid 1 bedoeld Projectgebied is bij benadering aangeduid in het 'Schetsplan Raadhuisstraat Brunssum, d.d. 19 mei 2021', die als **Bijlage 1** aan deze Overeenkomst is gehecht.
3. Deze Overeenkomst wordt aangegaan, aangezien er sprake is van een bouwplan in de zin van artikel 6.12, lid 1, Wro juncto artikel 6.2.1 Bro, de percelen van het Projectgebied niet (meer) in eigendom aan de Gemeente toebehoren en nadere eisen aan de locatie dienen te worden gesteld.
4. Het in exploitatie brengen door Wonen Limburg Accent van de betreffende Bouw- en Woonrijpe percelen vindt plaats ten behoeve van de realisering van 22 grondgebonden woningen, alsmede 30 appartementen (hierna: het Project), een en ander aangeduid in de bij deze Overeenkomst behorende en onderdeel uitmakend zoals nader wordt uitgewerkt in het door de Gemeente in procedure te brengen bestemmingsplan.
5. Wonen Limburg Accent zal de Gemeente bij de planologische voorbereiding, zoals aangegeven in lid 1, alle medewerking verlenen die in haar vermogen ligt en in alle redelijkheid en billijkheid de instructies en verzoeken van de Gemeente volgen.
6. Wonen Limburg Accent is verantwoordelijk voor en draagt het risico van het tijdig aanvragen van alle overige voor de realisatie van het bouwplan benodigde vergunningen.
7. Wonen Limburg Accent is verantwoordelijk voor de inhoudelijke juistheid van de daartoe benodigde documenten.

8. De Gemeente start conform planning en met inachtneming van het in artikel 13, lid 4, bepaalde, met het in procedure brengen van een ontwerp bestemmingsplan voor het Projectgebied dat de uitvoering van het Project planologisch mogelijk maakt als bedoeld in artikel 6.12, lid 2, Wro.
9. De Gemeente zal zich maximaal inspannen om de procedure voor de planologische maatregel, met inachtneming van de daarvoor geldende wettelijke termijnen en te betrachten zorgvuldigheid jegens derden, zo snel mogelijk te voltooien.
10. Wonen Limburg Accent is ermee bekend dat de Gemeente op grond van artikel 6.24, lid 3, van de Wro verplicht is kennis te geven van de onderhavige Overeenkomst. De verplichte kennisgeving is bedoeld om degenen, die geen partij zijn bij de Overeenkomst, te informeren over het feit dat er een Overeenkomst is gesloten. Daarnaast bepaalt artikel 6.2.12 van de Bro dat de Gemeente binnen twee weken na het sluiten van de Overeenkomst als bedoeld in artikel 6.24 van de Wro een zakelijke beschrijving van de inhoud van de Overeenkomst ter inzage dient te leggen.
11. De kosten van de Gemeentelijke toetsing van de planologische procedure alsmede de kosten van het op de uitvoering van de werken uit te oefenen Gemeentelijk toezicht (indien van toepassing) komen ten laste van Wonen Limburg Accent. De hier genoemde kosten betreffen de kosten als bedoeld in **artikel 6** van deze Overeenkomst.

Artikel 3: Bouw- en woonrijp maken Gemeente

De Gemeente zal voor haar rekening en risico het totale Projectgebied Bouw- en Woonrijp maken (aanleg van zowel civiel- als cultuurtechnische werken, verlichting), zulks Overeenkomstig het door of namens Wonen Limburg Accent en voor haar rekening op te stellen en door de Gemeente goed te keuren stukken benodigd voor de bestemmingsplanwijziging.

Onder het Bouw-en Woonrijp maken van de gronden in het Projectgebied wordt in deze Overeenkomst tenminste verstaan:

- a. Het geheel of gedeeltelijk ophogen dan wel afgraven van de gronden;
- b. Het verzorgen van, voor zover noodzakelijk, grond- en bodemverbetering, zodat deze geschikt is voor het beoogde gebruik;
- c. Het zorgen voor een goede grondwaterregulatie van het oppervlaktewater voor zover binnen de invloedssfeer van het plan;
- d. Een ontsluiting van de percelen naar het openbaar gebied door middel van het aanleggen van een toegangsweg;
- e. Het verwijderen van zich op het perceel bevindende opstallen/obstakels;
- f. Het aanleggen van de benodigde rioolleidingen en nutsvoorzieningen in het openbaar gebied.

Onder civieltechnische werkzaamheden wordt in deze Overeenkomst in ieder geval verstaan iedere roering in de grond ten behoeve van de aanleg van verhardingen, riolering, gebouwen en andere werken, alsmede het hiermee samenhangende onderhoud.

Onder cultuurtechnische werkzaamheden wordt in deze Overeenkomst in ieder geval verstaan iedere roering in de grond ten behoeve van de aanleg van groenvoorzieningen, de daarmee samenhangende grondwerkzaamheden (bovenste grondlaag) en drainage, alsmede het hiermee samenhangende onderhoud.

Artikel 4: Verplichtingen Wonen Limburg Accent

1. De aanleg, alsmede het beheer en onderhoud van de parkeerplaatsen op maaiveld komt voor rekening en risico van Wonen Limburg Accent.
2. Ten behoeve van de ingangspartij voor het appartementencomplex is in het schetsplan een brug en hellingbaan opgenomen. Deze voorzieningen behoren bij de opstal en worden door Wonen Limburg Accent gerealiseerd, bekostigd en onderhouden. De eigendom zal aan Wonen Limburg Accent toebehoren, op grond waarvan een recht van opstal ten behoeve van Wonen Limburg Accent zal worden gevestigd, e.e.a. conform artikel 12 van deze Overeenkomst.

Artikel 5: Realisatie bouwplannen vastgoed

1. Wonen Limburg Accent zal voor eigen rekening en risico het Project in exploitatie brengen en realiseren op basis van de 'Definitieve Grondexploitatie Raadhuisstraat', d.d. 26 mei 2021 (Bijlage 2).
2. Wonen Limburg Accent streeft er maximaal naar om het Project als bedoeld in het eerste lid in één fase en onafgebroken uit te voeren. Uitgangspunt is om het Woonrijp maken in één fase te realiseren. Indien Wonen Limburg Accent het Project in twee of meer aaneengesloten fasen realiseert, op grond waarvan het Woonrijp maken eveneens gefaseerd moet worden gerealiseerd, zal Wonen Limburg Accent de meerkosten van de fasering voor haar rekening nemen.
3. De begrenzingen van de in het eerste lid genoemde ontwikkeling en alle daarbij gestelde vereisten zijn vastgelegd in de in lid 1 genoemde 'Definitieve Grondexploitatie Raadhuisstraat Brunssum, d.d. 26 mei 2021', alsmede in de ruimtelijke onderbouwing, gekoppeld aan de in artikel 2 bedoelde planologische procedure, alsmede op de hiervoor bedoelde exploitatietekening.
4. Wonen Limburg Accent verklaart dat zij de bepalingen en regels, zoals geconcretiseerd in de in het derde lid bedoelde ruimtelijke onderbouwing en in deze Overeenkomst, zal naleven en uitvoeren.
5. Wonen Limburg Accent zal binnen zes (6) maanden na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning te starten met de bouw van het Project als bedoeld in het eerste lid.
6. Wonen Limburg Accent is verplicht om binnen twee (2) jaar na verkrijging van de onherroepelijke omgevingsvergunning(en) het Project als bedoeld in het eerste lid geheel en gebruiksklaar op te leveren.
7. Ten behoeve van de bewaking van de voortgang in het ontwikkelproces en de onderlinge afstemming tussen partijen, komen partijen op initiatief van Wonen Limburg Accent tijdig en frequent bijeen. Partijen zullen in het proces de gelegenheid krijgen om de bouw te toetsen en de voortgang te bewaken.
8. Partijen informeren elkaar actief over de voortgang van de ontwikkeling en realisatie.
9. Partijen treden in overleg, op initiatief van de meest gerede partij, indien de termijn als bedoeld in lid 5 en lid 6 niet gehaald wordt of kan worden.

Artikel 6: Kosten van de grondexploitatie

Ten behoeve van de realisering van het onderhavige project is Wonen Limburg Accent op grond van artikel 6.2.4 Bro gehouden aan de Gemeente een bijdrage in de kosten van het in exploitatie brengen van gronden te betalen. Deze door Wonen Limburg Accent verschuldigde kosten zijn verdisconteerd in de koopsom.

Artikel 7: Planschade

Partijen komen overeen dat een mogelijke tegemoetkoming in de planschade ex. artikel 6.1 Wro, welke voortvloeit uit de vaststelling en inwerkingtreding van het Bestemmingsplan en welke onherroepelijk voor vergoeding in aanmerking komt, gedragen wordt door de Gemeente.

Artikel 8: Exploitatieplan

Partijen hebben middels deze Overeenkomst geregeld dat het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins verzekerd is, waardoor de Gemeente conform het bepaalde in artikel 6.12, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wro geen exploitatieplan hoeft vast te stellen.

Artikel 9: Publiekrechtelijke bevoegdheden Gemeente

1. De inhoud van deze Overeenkomst zal niet van invloed zijn op de uitoefening door de Gemeente van haar publiekrechtelijke taak. Indien deze taakuitoefening leidt tot handelingen en/of besluiten welke nadelig zijn voor de uitvoering van hetgeen bij of krachtens deze Overeenkomst is overeengekomen, zal de Gemeente in geen geval aansprakelijk zijn voor de daardoor voor Wonen Limburg Accent ingeschakelde derden ontstane nadelen.
2. Evenmin zal de inhoud van deze Overeenkomst van invloed zijn op de verkrijging van toestemming van hogere overheden voorzover deze toestemming voor de Gemeente voor de uitvoering van hetgeen bij of krachtens deze Overeenkomst is overeengekomen of op onderdelen daarvan wettelijk is vereist.
3. Indien een onherroepelijke weigering van een dergelijke toestemming nadelig is voor hetgeen bij of krachtens deze Overeenkomst is overeengekomen zal de Gemeente in geen geval aansprakelijk zijn voor de daardoor voor Wonen Limburg Accent en/of door Wonen Limburg Accent ingeschakelde derden ontstane nadelen.

Artikel 10: Grondoverdracht aan Wonen Limburg Accent

1. De Gemeente verkoopt en zal in eigendom overdragen aan Wonen Limburg Accent voornoemd, die koopt en in eigendom zal aannemen de Bouwrijpe percelen, kadastraal bekend sectie C nr. 4725 (ged.), sectie C nr. 6081, sectie C nr. 4812, tezamen groot ca. 7.730 m², plaatselijk bekend Raadhuisstraat te Brunssum, een en ander conform de bij deze Overeenkomst behorende en daarvan deel uitmakende Verkooptekening Raadhuisstraat, d.d. 29 juli 2021, nr. 2021-008 (**Bijlage 3**), in totaal verder genoemd als 'het verkochte', tegen de totale koopsom van € 1.332.900 (zegge: één miljoen driehonderdtweëëndertigduizend negenhonderd euro), exclusief BTW, kosten koper, een en ander onder voorbehoud van goedkeuring door het college van burgemeester en wethouders en onder voorbehoud van goedkeuring van het bestuur van Wonen Limburg Accent, alsmede onder voorbehoud van

het besluit van de gemeenteraad dat hij geen wensen of bedenkingen heeft en voorts onder de volgende voorwaarden, bepalingen en bedingen.

2. De in het eerste lid bedoelde overdracht omvat de grond voor de te realiseren woningen en appartementen, alsmede de parkeerplaatsen. De wegen en de groenvoorziening vallen buiten de overdracht en blijven eigendom van de Gemeente.

Artikel 11: Algemene verkoopvoorwaarden en overige van toepassing zijnde documenten

1. De Algemene voorwaarden voor het aan- en verkopen van onroerende zaken door de Gemeente Brunssum, (hierna: 'Algemene Verkoopvoorwaarden'), vastgesteld door de Gemeenteraad, d.d. 13 december 1994, zijn uitdrukkelijk van kracht en maken integraal en onlosmakelijk onderdeel uit van deze Overeenkomst. De algemene verkoopvoorwaarden zijn opgenomen in **Bijlage 4**.
2. Daar waar deze Overeenkomst strijdig is met de algemene verkoopvoorwaarden, prevaleren de bepalingen uit deze Overeenkomst.

Artikel 12: Vestiging recht van opstal

1. Wonen Limburg Accent en de Gemeente komen overeen een zelfstandig recht van opstal te vestigen als bedoeld in artikel 5:101 BW. Het recht van opstal heeft betrekking op de te stichten opstallen op het perceel, kadastraal bekend Gemeente Brunssum, sectie C nr. 4725, plaatselijk bekend Raadhuisstraat te Brunssum, tezamen groot ca. **<Opp>** m², een en ander conform de bij deze Overeenkomst behorende en daarvan deel uitmakende Situatietekening Recht van opstal, d.d. **<datum tekening>**, nr. **<nummer tekening>** (**Bijlage 8**)
2. Het recht van opstal houdt de bevoegdheid van Wonen Limburg Accent in om op en of in het in de ondergrond een hellingbaan en brug en aanhorigheden aan te leggen dan wel te plaatsen, in eigendom te hebben, in stand te houden en, in de meest ruime zin van het woord, alle daarbij behorende werkzaamheden te verrichten voor het gebruik en onderhoud van de hellingbaan en brug.
3. Het recht van opstal wordt gevestigd onbezwaard, vrij van huur, vrij van pacht en andere zakelijke lasten dan in deze akte opgenomen, in de staat zoals die nu verkeert.

Artikel 13: Voorbehoud goedkeuring

1. Deze Overeenkomst wordt gesloten onder voorbehoud van goedkeuring van het college en onder voorbehoud van goedkeuring door het bestuur van Wonen Limburg Accent.
2. Aan de Gemeenteraad zal deze Overeenkomst eveneens worden voorgelegd. De akte zal niet eerder passeren, dan nadat de Gemeenteraad van Brunssum heeft verklaard geen bedenkingen te hebben met de onderhavige grondtransactie.
3. Indien het college of het bestuur van Wonen Limburg Accent niet instemt met de Overeenkomst en of de Gemeenteraad bedenkingen heeft op grond waarvan de transactie niet plaats kan vinden, kan Wonen Limburg Accent, respectievelijk de Gemeente, op generlei wijze aanspraak maken op enige vergoeding hoe ook genaamd.
4. De Gemeente spant zich maximaal in om de Gemeenteraad in zijn vergadering van 28 september 2021 of in de eerstvolgende raadsvergadering daarna het besluit te laten nemen

dat hij geen wensen of bedenkingen heeft bij de onderhavige grondtransactie. Het bestuur van Wonen Limburg Accent zal uiterlijk vóór 1 november 2021, nadat de Gemeenteraad het besluit heeft genomen dat hij geen wensen of bedenkingen heeft, haar besluit tot goedkeuring kenbaar maken.

Artikel 14: Akte van levering en betaling koopsom

1. De notariële akte van levering en van het vestigen van het recht van opstal dient uiterlijk te zijn gepasseerd drie (3) maanden nadat het bestemmingsplan, die deze ontwikkeling mogelijk maakt, is vastgesteld en onherroepelijk is geworden.
2. Indien Wonen Limburg Accent niet meewerkt aan het passeren van de akte van levering binnen de daarvoor gestelde termijn, dan verbeurt zij aan de Gemeente een - na ingebrekestelling en na verloop van de daarin te stellen termijn - direct opeisbare boete van € 10.000 (zegge: tienduizend euro) voor elke volle week waarmee de hiervoor gestelde termijn van drie maanden wordt overschreden.
3. De koopsom moet worden voldaan bij het passeren van de in voorgaand lid genoemde akte van levering.
4. Alle kosten, rechten en belastingen van deze overeenkomst en de vereiste notariële akte, alsmede de kosten van een eventuele kadastrale opmeting zijn voor rekening van Wonen Limburg Accent.

Artikel 15: Overdracht contractpositie

1. Het is Wonen Limburg Accent niet toegestaan aan één of meer derden rechten of verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk over te dragen, behoudens schriftelijke goedkeuring van de Gemeente. Deze verplichting geldt vervolgens ook voor de rechtsopvolger(s) die, na goedkeuring, treedt in de rechten en verplichtingen van zijn rechtsvoorganger.
2. Wonen Limburg Accent is verplicht om voor een periode van minimaal 15 jaar, te rekenen vanaf het moment dat de woningen en of de appartementen in gebruik worden genomen, de huursituatie in stand te houden, behoudens schriftelijke goedkeuring van de Gemeente.
3. In de gevallen als bedoeld in het eerste en tweede lid is Wonen Limburg Accent gehouden de verplichtingen uit hoofde van deze bepalingen bij wijze van kettingbeding op te nemen in de Overeenkomsten dan wel akten met derden, op straffe van verbeurte van een direct opeisbare dwangsom ten bedrage van € 25.000 (zegge vijftientigduizend euro) voor elke niet-nakoming of overtreding. Het kettingbeding als bedoeld in de vorige volzin komt te vervallen 15 jaar nadat het Project volledig is opgeleverd.
4. Daarnaast verbeurt Wonen Limburg Accent voor elke gehele dan wel gedeeltelijke dag dat zij met het hiervoor bepaalde in gebreke blijft, een direct opeisbare en niet voor (rechterlijke) matiging vatbare boete ten bedrage van € 1.000,= per dag (zegge: éénderduizendeuro), tevens met bevoegdheid voor de Gemeente om daarnaast nakoming en/of de eventueel meer geleden schade te vorderen.

Artikel 16: Faillissement van Wonen Limburg Accent

Indien vóór het passeren van de akte van levering, Wonen Limburg Accent in staat van faillissement wordt verklaard of aan haar surséance van betaling is verleend, dan wel haar roerende en/of onroerende zaken geheel of ten dele in beslag genomen zijn, alsook indien om welke reden ook een bewindvoerder over zijn persoon of vermogen is benoemd, vindt géén eigendomsoverdracht plaats en is de Overeenkomst van rechtswege en zonder tussenkomst van de rechter geheel ontbonden, zonder dat enige sommatie of ingebrekestelling zal zijn vereist.

Artikel 17: Kosten van deze Overeenkomst

Alle kosten en rechten van de Overeenkomst en van de levering, zijn voor rekening van Wonen Limburg Accent.

Artikel 18: Aanvaarding en risico

1. Wonen Limburg Accent kan het aan haar verkochte in eigen gebruik en genot aanvaarden per datum van de notariële akte van levering, of vanaf zoveel eerder als partijen nader overeenkomen.
2. Het verkochte is voor risico van Wonen Limburg Accent vanaf de datum van de akte van levering of vanaf zoveel eerder als de feitelijke in gebruik name door Wonen Limburg Accent plaatsvindt.

Artikel 19: Toestand van de bodem

1. Met betrekking tot het risico van bodemverontreiniging in het Verkochte komen partijen het navolgende overeen.
2. Van bodemverontreiniging in de zin van dit artikel is sprake indien zich op en/of in de bodem van het Verkochte hogere concentraties van schadelijke stoffen bevinden dan op grond van natuurlijk voorkomen te verwachten is gelet op de Achtergrondwaarden van het Besluit- en de Regeling bodemkwaliteit, voor zover het de vaste bodem betreft, en gelet op de streefwaarden grondwater van de Circulaire bodemsanering 2013, voor zover het grondwater betreft, dan wel daarvoor in de plaats tredende of aanvullende algemeen gangbare kwaliteitseisen.
3. Er is onderzoek uitgevoerd door Royal Haskoning DHV naar de aanwezigheid van bodemverontreiniging in het verkochte. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in het rapport Bodemonderzoek locatie Raadhuisstraat te Brunssum, d.d. 7 maart 2016 nr. T&PBE5002-101-100R002F01. Partijen verklaren in het bezit te zijn van het rapport (Bijlage (5)).
4. Op basis van de onderzoeksresultaten van voormeld rapport wordt de vooraf gestelde 'onverdachte' onderzoekshypothese grotendeels bevestigd. De gestelde onderzoeksdoelen zijn daarmee behaald. De aangetroffen bodemkwaliteit voldoet hiermee aan de kwaliteitseisen voor gebruik als zijnde woningbouwlocatie. Aanbevolen wordt om bij sloop of herontwikkeling van betreffende locatie bedacht te zijn op eventuele aanwezigheid van ondergrondse olietank(s).

5. De Gemeente is niet bekend met feiten of omstandigheden die erop wijzen of kunnen wijzen dat het Verkochte enige verontreiniging bevat, anders dan vermeld in het onderzoek.
6. In opdracht en voor rekening van de Gemeente zal het rapport geactualiseerd worden. De hieruit voortvloeiende rapportage en onderzoeksresultaten zullen aan Wonen Limburg Accent worden aangereikt en zullen aan deze Overeenkomst worden gevoegd als **Bijlage 6**.
7. Wonen Limburg Accent zal de Gemeente niet wegens toerekenbare tekortkoming of onrechtmatige daad aanspreken tot sanering of het anderszins nemen van maatregelen ten aanzien van bodemverontreiniging in het verkochte dan wel tot vergoeding van de kosten ten gevolge van bodemverontreiniging, voor zover deze uit voormeld rapport blijkt. Deze verplichting van Wonen Limburg Accent geldt als kwalitatieve verplichting in de zin van artikel 252 boek 6 van het Burgerlijk Wetboek en zal overgaan op degenen die de onroerende zaak zullen verkrijgen onder bijzondere titel. Degenen die van de rechthebbende een recht tot gebruik van de onroerende zaak zullen verkrijgen zijn eveneens aan deze verplichting gebonden.
8. De eventuele door Wonen Limburg Accent gemaakte of te maken kosten van onderzoek, tijdelijke beveiligingsmaatregelen, maatregelen in het belang van de bescherming van de bodem, sanering en nazorg, alsmede het waarde drukkend effect van eventuele verontreiniging, komen voor rekening van de Gemeente indien blijkt dat, in afwijking van bovenbedoelde aanname, ten tijde van deze overdracht toch verontreiniging in het verkochte aanwezig is, waarover de Gemeente Wonen Limburg Accent verwijtbaar onjuist of onvolledig heeft geïnformeerd.

Artikel 20: Toestand waarin het verkochte wordt overgedragen

1. Het verkochte wordt overgedragen in de staat waarin het zich bevindt op de datum van de akte van levering, met dien verstande dat de grond Bouwrijp dient te zijn. Bij eerdere ingebruikneming wordt het overgedragen in de toestand waarin het zich bevond op de datum van ingebruikneming, met dien verstande dat de grond ook in dat geval Bouwrijp dient te zijn.
2. Het verkochte wordt overgedragen vrij van hypotheek en van beslagen, doch overigens met alle daaraan verbonden erfdienstbaarheden, andere beperkte rechten en kwalitatieve verplichtingen, evenwel vrij van pacht. Deze rechten en verplichtingen - althans voor zover bekend - worden in de akte van levering opgenomen en door Wonen Limburg Accent uitdrukkelijk aanvaard. De Gemeente staat er voor in dat zij gerechtigd is de eigendom over te dragen.

Artikel 21: Ontbindende voorwaarden

1. Deze Overeenkomst wordt aangegaan onder de ontbindende voorwaarde dat het bestemmingsplan voor het Project onherroepelijk is geworden.
2. Iedere partij draagt in dat geval zijn eigen kosten.

Artikel 22: Over- of ondermaat

Verschil tussen de werkelijke en de opgegeven oppervlakte van het verkochte wordt niet verrekend.

Artikel 23: Lasten en belastingen

Alle lasten en belastingen komen voor rekening van Wonen Limburg Accent vanaf 1 januari van het jaar volgende op de datum van de akte van levering.

Artikel 24: Boete op niet-nakoming Overeenkomst

Ingeval een van de Partijen toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van een van haar verplichtingen op grond van deze Overeenkomst, verbeurt de wederpartij, nadat zij daartoe schriftelijk ingebreke is gesteld en de in de ingebrekestelling genoemde termijn is verstreken, een direct opeisbare boete van € 1.000,00 voor iedere dag dat de tekortkoming voortduurt met een maximum van € 100.000,00 per tekortkoming. In afwijking van artikel 6:92 van het Burgerlijk Wetboek is de Gemeente gerechtigd van Wonen Limburg Accent aanvullende schadevergoeding te vorderen. Het vorenstaande zondert de vordering(en) tot betaling van boete of schade op grond van de Overeenkomst niet uit, hetgeen wil zeggen dat deze vorderingen cumulatief kunnen worden ingesteld.

Artikel 25: Ondeelbaarheid van de verplichtingen van Wonen Limburg Accent

Indien in het hoofd dezer Overeenkomst meer dan één natuurlijke en/of rechtspersoon als Wonen Limburg Accent staat genoemd, rusten de uit deze Overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen hoofdelijk en ondeelbaar op ieder van hen.

Artikel 26: Nadere bepalingen

1. Iedere partij draagt zijn eigen kosten in de voorbereiding van deze Overeenkomst, die niet verrekenbaar zijn ingevolge de 'Definitieve Grondexploitatie Raadhuisstraat', d.d. 26 mei 2021 (Bijlage 2).
2. Partijen hebben in Ontwikkelingsplanning Raadhuisstraat Brunssum, d.d. 5 juli 2021' (Bijlage 7), een indicatieve planning opgenomen en zullen handelen zoveel mogelijk naar die indicatieve planning.
3. Na besluitvorming en na ondertekening van onderhavige Overeenkomst start de Gemeente met de planologische procedure tot wijziging van het bestemmingsplan. Wonen Limburg Accent start op dat moment met de ontwikkeling, zodanig dat direct na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan de aanvraag omgevingsvergunning kan worden ingediend.
4. De in dit artikel vermelde bepalingen dienen in de akte van levering van het verkochte als kettingbeding te worden bedongen en woordelijk te worden opgenomen. Het boetebeding zoals opgenomen in artikel 20 van Hoofdstuk III van de algemene verkoopvoorwaarden dient daarbij eveneens in de akte te worden opgenomen.

Artikel 27: Kwalitatieve verplichting

Partijen verklaren de in artikel 24 omschreven verplichtingen als een kwalitatieve verplichting als bedoeld in artikel 6:252 van het Burgerlijk Wetboek overeen te komen. Deze kwalitatieve verplichting zal overgaan op degenen die de onroerende zaak zullen verkrijgen onder bijzondere titel. Degenen die van de rechthebbende een recht tot gebruik van de onroerende zaak zullen verkrijgen zijn eveneens aan deze verplichting gebonden.

Artikel 28: Schade openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur

1. Teneinde ontstane schades aan de openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur te kunnen bepalen zal vóór aanvang en ná beëindiging van de werkzaamheden in het plangebied door partijen een gezamenlijke 0-meting plaatsvinden van de bestaande toestand van de openbare ruimte in de directe omgeving van het plangebied.
2. De 0-meting zal uiterlijk één week voor de aanvang van de bouwwerkzaamheden plaatsvinden en uiterlijk één week na beëindiging van de werkzaamheden in het plangebied door Wonen Limburg Accent van het verkochte.
3. Wonen Limburg Accent zal alle noodzakelijke maatregelen voor eigen rekening en risico nemen om beschadigingen aan openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur te voorkomen.
4. Schade aan de openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur binnen en in de directe omgeving van het plangebied als gevolg van de bouwactiviteiten dient op eerste aanzegging van de Gemeente en voor rekening en risico van Wonen Limburg Accent te worden hersteld.
5. Zo nodig dienen bestrating e.d. op kosten van Wonen Limburg Accent tijdelijk te worden opgenomen en in depot te worden gezet waarvoor Wonen Limburg Accent verantwoordelijk blijft. Bij beschadiging of ontvreemding dient Wonen Limburg Accent voor eigen rekening en risico zorg te dragen voor vervanging van deze materialen.

Artikel 29: Schade aan gebouwen en panden

1. Wonen Limburg Accent is aansprakelijk voor alle schade aan Gemeentelijke gebouwen en vermogensschade van derden die aan Wonen Limburg Accent is toe te rekenen, voortvloeiende uit de uitvoering van de Overeenkomst.
2. Wonen Limburg Accent vrijwaart de Gemeente tegen alle financiële gevolgen van aanspraken van derden in enig verband staande met de uitvoering van zijn verplichtingen uit de Overeenkomst.

Artikel 30: BIBOB

De Gemeente kan de Overeenkomst onmiddellijk en naar eigen keuze opschorten, ontbinden of beëindigen, zonder gehouden te zijn tot vergoeding van eventuele schade en zonder daarbij een termijn in acht te hoeven nemen, voor zover:

- a. er sprake is van een ernstig/tenminste een mindere mate van gevaar dat de vastgoedtransactie mede zal worden gebruikt om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten;
- b. er sprake is van een ernstig gevaar/tenminste een mindere mate van gevaar dat in of met de onroerende zaak waar de vastgoedtransactie betrekking op heeft, mede strafbare feiten zullen worden gepleegd;
- c. er sprake is van feiten en omstandigheden die erop wijzen of redelijkerwijs doen vermoeden dat de wederpartij in relatie staat tot strafbare feiten;
- d. er sprake is van feiten en omstandigheden die erop wijzen of redelijkerwijs doen vermoeden dat ter verkrijging van deze vastgoedtransactie een strafbaar feit is gepleegd;
- e. Wonen Limburg Accent heeft nagelaten de vragen die hem door de Gemeente zijn gesteld op grond van artikel 30 Wet Bibob, volledig en naar waarheid te beantwoorden of heeft nagelaten de vragen die hem door het Landelijk Bureau Bibob zijn gesteld op grond van artikel 12, vierde lid Wet Bibob, volledig en naar waarheid te beantwoorden.

De begrippen "ernstig gevaar", "mindere mate van gevaar", "strafbare feiten", "in relatie staan tot strafbare feiten", "feiten en omstandigheden die erop wijzen of redelijkerwijs doen vermoeden", hebben in deze Overeenkomst de betekenis zoals die is gegeven in de Wet Bibob. De Gemeente is gerechtigd en kan, nadat zij daartoe een eigen vooronderzoek heeft verricht, het Landelijk Bureau Bibob met het oog op diens taak zoals bedoeld in artikel 9, derde lid, Wet Bibob, om advies vragen.

Artikel 31: Considerans

Het gestelde in de considerans wordt geacht deel uit te maken van de Overeenkomst.

Artikel 32: Notariskeuze

De akte van levering en de vestiging van het recht opstal wordt gepasseerd voor een notariskantoor zulks ter keuze van Wonen Limburg Accent.

Artikel 33: Toepasselijk recht en geschillenregeling

1. Op deze Overeenkomst en alle hieruit voortvloeiende overeenkomsten is Nederlands recht van toepassing.
2. Partijen verbinden zich om in goed onderling overleg al dan niet met behulp van externe adviseurs een oplossing te vinden voor eventuele geschillen die zouden kunnen voortvloeien uit deze Overeenkomst. Geschillen die aldus niet kunnen worden opgelost zullen worden voorgelegd aan de rechtbank Limburg.

Aldus overeengekomen en in drievoud getekend te Brunssum op <Datum ondertekening>

de Gemeente,

Wonen Limburg Accent,

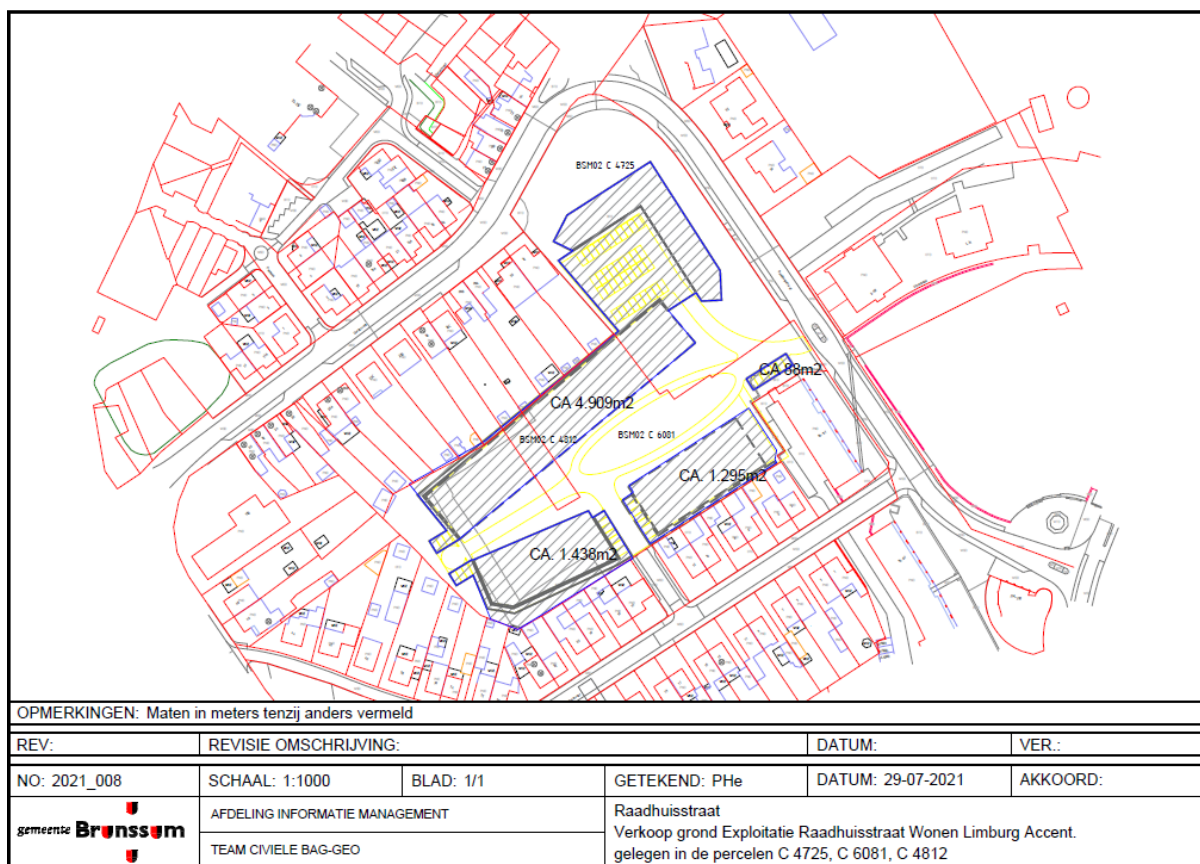
Mevrouw W.J.F. van der Rijt-Van der Kruis

De heer G.G.M.P. Peeters

Bijlagen

1. Schetsplan Raadhuisstraat Brunssum, d.d. 19 mei 2021;
2. Definitieve grondexploitatie Raadhuisstraat', d.d. 26 mei 2021;
3. Verkooptekening Raadhuisstraat, d.d. 29 juli 2021, nr. 2021-008;
4. Algemene Verkoopvoorwaarden, vastgesteld door de Gemeenteraad van Brunssum, d.d. 13 december 1994;
5. Bodemonderzoeksrapport van Royal Haskoning DHV, locatie Raadhuisstraat te Brunssum, d.d. 7 maart 2016 nr. T&PBE5002-101-100R002F01;
6. Geactualiseerd Bodemrapport;
7. Planning 'Ontwikkelingsplanning Raadhuisstraat Brunssum';
8. Situatietekening Recht van opstal, d.d. <datum tekening>, nr. <nummer tekening>.

Bijlage: Verkooptekening Raadhuisstraat

**OVEREENKOMST EXPLOITATIE EN VAN KOOP EN VERKOOP ONROERENDE ZAAK
ENTREE DORPSTRAAT MET STICHTING WONEN LIMBURG**

Partijen:

De publiekrechtelijke rechtspersoon Gemeente Brunssum, gevestigd aan de Lindeplein 1 te 6444 AT Brunssum, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, mevrouw Wilhelmina Johanna Francisca van der Rijt-Van der Kruis, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het college van Burgemeester en Wethouders, d.d. 17 augustus 2021, hierna te noemen '**de Gemeente**';

en

De Stichting Wonen Limburg, gevestigd aan het adres Willem II Singel 25, 6041 HP Roermond, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 13012102, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar Directeur / Bestuurder, de heer Gerardus Gertrudis Martinus Petrus Peeters, hierna te noemen '**Wonen Limburg**';

hierna gezamenlijk te noemen '**Partijen**';

In aanmerking nemende:

- a. Dat deze Overeenkomst betrekking heeft op het in artikel 1 nader aan te duiden Projectgebied dat in eigendom toebehoort aan de Gemeente;
- b. Dat Wonen Limburg kenbaar heeft gemaakt interesse te hebben om het gebied al dan niet gedeeltelijk te ontwikkelen;
- c. Dat de kaders met betrekking tot de haalbaarheidsverkenning vooraf aan Wonen Limburg zijn medegedeeld en dat hierover bestuurlijk overleg, d.d. 11 november 2020, heeft plaatsgevonden;
- d. Dat Wonen Limburg nadien de interesse heeft geuit om tot een gedeeltelijke verwerving van onderstaande Bouw- en Woonrijpe percelen te komen ten behoeve van de ontwikkeling van woningbouw in het sociale huursegment, in casu het realiseren van 39 appartementen (3-kamer) in het sociale huursegment en de daarbij behorende 48 normatieve parkeerplaatsen;
- e. Dat de Gemeenteraad op 19 januari 2021 de Beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021" heeft vastgesteld, onder gelijktijdige intrekking van de beleidsregel "Tijdelijke versoepeling van de compensatiesystematiek van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg". Door het schrappen van deze compensatieplicht wordt nadrukkelijk invulling gegeven aan de wens vanuit de samenleving om snel te bouwen voor met name de doelgroepen sociale- en middenhuur, alsmede voor starters. Dit is noodzakelijk om te

voldoen aan de veranderende behoeften bij de woningzoekenden. Hiermee is er ruimte ontstaan om af te wijken van de aantallen woningen;

- f. Dat dit betekent dat Wonen Limburg het Project kan ontwikkelen. Wonen Limburg in dat kader heeft aangegeven de hierna omschreven percelen van de Gemeente te willen kopen ten behoeve van de ontwikkeling van het Project. Wonen Limburg heeft de Gemeente ook verzocht om haar medewerking te verlenen aan de verdere ontwikkeling en realisatie van het Project;
- g. Dat blijkens de door Wonen Limburg overgelegde bescheiden de hierna omschreven percelen aan hem in eigendom gaan toebehoren door middel van de in de onderhavige Overeenkomst opgenomen koop en verkoop;
- h. Dat de Gemeente bereid is medewerking te verlenen aan het in bouwexploitatie brengen van het Projectgebied, indien voldoende waarborgen worden getroffen voor een goede en stelselmatige ontwikkeling en realisering van het Projectgebied, alsmede voor de financiële consequenties daarvan voor de Gemeente;
- i. Dat tot de hiervoor bedoelde waarborgen tevens behoort, het treffen van voorzieningen (zowel civiel- als cultuurtechnische werken), waardoor onroerende zaken van derde(n) gebaat zijn;
- j. Dat de Gemeente instemt met de verkoop van de betreffende percelen aan Wonen Limburg;
- k. Dat de Gemeente voor eigen rekening en risico zorg draagt voor het Bouw- en Woonrijp maken van de betreffende percelen;
- l. Dat Wonen Limburg voor eigen rekening en risico het Project ontwikkelt en realiseert;
- m. Dat teneinde de voorgenomen bouw mogelijk te maken het bestemmingsplan moet worden herzien, een en ander conform de Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- n. Dat als uitgangspunt bij particuliere exploitatie heeft te gelden dat de Gemeente kostenverhaal op grond van Afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening moet kunnen toepassen voor de door haar gemaakte kosten in verband met de voorbereiding van het bestemmingsplan;
- o. Dat de kosten voor zover mogelijk zijn opgenomen en meegenomen in de verkoopprijs;
- p. Dat Partijen afspraken hebben gemaakt over de voorwaarden waaronder de verkoop plaatsvindt;
- q. Dat de afspraken schriftelijk zijn vastgelegd in deze Overeenkomst;
- r. Dat Partijen zich in hun rechtsverhouding zullen gedragen conform de eisen van redelijkheid en billijkheid;

komen als volgt overeen:

Artikel 1: Doel van de overeenkomst

- 1. Het doel van de Overeenkomst is het vastleggen van de afspraken tussen Partijen over hun samenwerking aangaande het Project – in het bijzonder de juridische en financiële

voorwaarden waaronder het Projectgebied in exploitatie kan worden gebracht – waaronder in ieder geval:

- a. De onderlinge rol-, taak-, kosten- en risicoverdeling;
- b. De voor de uitvoering van de plannen benodigde grondtransacties;
- c. Het publiekrechtelijk faciliteren van de plannen door de Gemeente, omvattende in ieder geval het tot stand brengen van een planologisch besluit en het daaraan verbonden kostenverhaal conform de Wro, alsmede de vergunningenprocedures waarvoor de Gemeente het bevoegd gezag is;
- d. De realisatie van voornoemde plannen voor het vastgoed;
- e. De indicatieve planning van het Project.

Artikel 2: Medewerking Gemeente planologische procedure(s)

1. Door de Gemeente wordt medewerking verleend aan de door Wonen Limburg te ontwikkelen woningbouw op de percelen, kadastraal bekend Gemeente Brunssum:
 - sectie A nr. 7040 (ged.);
 - sectie A nr. 5644;
 - sectie A nr. 4575;
 - sectie A nr. 5733;
 - sectie A nr. 5119;
 - sectie A nr. 2787;
 - sectie A nr. 6158 (ged.);
 - sectie A nr. 3095;
 - sectie A nr. 3949;tezamen groot ca. 1.715 m², plaatselijk bekend Dorpstraat te Brunssum.
2. Het in lid 1 bedoeld Projectgebied is bij benadering aangeduid in het 'Schetsplan Dorpstraat Brunssum, d.d. 30 maart 2021', die als **Bijlage 1** aan deze Overeenkomst is gehecht.
3. Deze Overeenkomst wordt aangegaan, aangezien er sprake is van een bouwplan in de zin van artikel 6.12, lid 1, Wro juncto artikel 6.2.1 Bro, de percelen van het Projectgebied niet (meer) in eigendom aan de Gemeente toebehoren en nadere eisen aan de locatie dienen te worden gesteld.
4. Het in exploitatie brengen door Wonen Limburg van de betreffende Bouw- en Woonrijpe percelen vindt plaats ten behoeve van de realisering van 39 appartementen (3-kamer) in het sociale huursegment en de daarbij behorende 48 normatieve parkeerplaatsen (hierna: het Project), een en ander aangeduid in de bij deze Overeenkomst behorende en onderdeel uitmakend zoals nader wordt uitgewerkt in het door de Gemeente in procedure te brengen bestemmingsplan.
5. Wonen Limburg zal de Gemeente bij de planologische voorbereiding, zoals aangegeven in lid 1, alle medewerking verlenen die in haar vermogen ligt en in alle redelijkheid en billijkheid de instructies en verzoeken van de Gemeente volgen.
6. Wonen Limburg is verantwoordelijk voor en draagt het risico van het tijdig aanvragen van alle overige voor de realisatie van het bouwplan benodigde vergunningen.

7. Wonen Limburg is verantwoordelijk voor de inhoudelijke juistheid van de daartoe benodigde documenten.
8. De Gemeente start conform planning en met inachtneming van het in artikel 12, lid 4, bepaalde, met het in procedure brengen van een ontwerp bestemmingsplan voor het Projectgebied dat de uitvoering van het Project planologisch mogelijk maakt als bedoeld in artikel 6.12, lid 2, Wro.
9. De Gemeente zal zich maximaal inspannen om de procedure voor de planologische maatregel, met inachtneming van de daarvoor geldende wettelijke termijnen en te betrachten zorgvuldigheid jegens derden, zo snel mogelijk te voltooien.
10. Wonen Limburg is ermee bekend dat de Gemeente op grond van artikel 6.24, lid 3, van de Wro verplicht is kennis te geven van de onderhavige Overeenkomst. De verplichte kennisgeving is bedoeld om degenen, die geen partij zijn bij de Overeenkomst, te informeren over het feit dat er een Overeenkomst is gesloten. Daarnaast bepaalt artikel 6.2.12 van de Bro dat de Gemeente binnen twee weken na het sluiten van de Overeenkomst als bedoeld in artikel 6.24 van de Wro een zakelijke beschrijving van de inhoud van de Overeenkomst ter inzage dient te leggen.
11. De kosten van de Gemeentelijke toetsing van de planologische procedure alsmede de kosten van het op de uitvoering van de werken uit te oefenen Gemeentelijk toezicht (indien van toepassing) komen ten laste van Wonen Limburg. De hier genoemde kosten betreffen de kosten als bedoeld in artikel 6 van deze Overeenkomst.

Artikel 3: Bouw- en woonrijp maken Gemeente

De Gemeente zal voor haar rekening en risico het totale Projectgebied Bouw- en Woonrijp maken (aanleg van zowel civiel- als cultuurtechnische werken, verlichting), zulks Overeenkomstig het door of namens Wonen Limburg en voor haar rekening op te stellen en door de Gemeente goed te keuren stukken benodigd voor de bestemmingsplanwijziging.

Onder het Bouw-en Woonrijp maken van de gronden in het Projectgebied wordt in deze Overeenkomst tenminste verstaan:

- a. Het geheel of gedeeltelijk ophogen dan wel afgraven van de gronden;
- b. Het verzorgen van, voor zover noodzakelijk, grond- en bodemverbetering, zodat deze geschikt is voor het beoogde gebruik;
- c. Het zorgen voor een goede grondwaterregulatie van het oppervlaktewater voor zover binnen de invloedssfeer van het plan;
- d. Een ontsluiting van de percelen naar het openbaar gebied door middel van het aanleggen van een toegangsweg;
- e. Het verwijderen van zich op het perceel bevindende opstallen/obstakels;
- f. Het aanleggen van de benodigde rioolleidingen en nutsvoorzieningen in het openbaar gebied.

Onder civieltechnische werkzaamheden wordt in deze Overeenkomst in ieder geval verstaan iedere roering in de grond ten behoeve van de aanleg van verhardingen, riolering, gebouwen en andere werken, alsmede het hiermee samenhangende onderhoud.

Onder cultuurtechnische werkzaamheden wordt in deze Overeenkomst in ieder geval verstaan iedere roering in de grond ten behoeve van de aanleg van groenvoorzieningen, de daarmee

samenhangende grondwerkzaamheden (bovenste grondlaag) en drainage, alsmede het hiermee samenhangende onderhoud.

Artikel 4: Verplichtingen Wonen Limburg

De aanleg, alsmede het beheer en onderhoud van de parkeerplaatsen op maaiveld komt voor rekening en risico van Wonen Limburg.

Artikel 5: Realisatie bouwplannen vastgoed

1. Wonen Limburg zal voor eigen rekening en risico het Project in exploitatie brengen en realiseren op basis van de 'Definitieve Grondexploitatie Entree Dorpstraat Brunssum, d.d. 26 mei 2021' (Bijlage 2).
2. De begrenzingen van de in het eerste lid genoemde ontwikkeling en alle daarbij gestelde vereisten zijn vastgelegd in de in lid 1 genoemde 'Definitieve Grondexploitatie Entree Dorpstraat Brunssum, d.d. 26 mei 2021', alsmede in de ruimtelijke onderbouwing, gekoppeld aan de in artikel 2 bedoelde planologische procedure, alsmede op de hiervoor bedoelde exploitatietekening.
3. Wonen Limburg verklaart dat zij de bepalingen en regels, zoals geconcretiseerd in de in het derde lid bedoelde ruimtelijke onderbouwing en in deze Overeenkomst, zal naleven en uitvoeren.
4. Wonen Limburg zal binnen zes (6) maanden na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning te starten met de bouw van het Project als bedoeld in het eerste lid.
5. Wonen Limburg is verplicht om binnen twee (2) jaar na verkrijging van de onherroepelijke omgevingsvergunning(en) het Project als bedoeld in het eerste lid geheel en gebruiksklaar op te leveren.
6. Ten behoeve van de bewaking van de voortgang in het ontwikkelproces en de onderlinge afstemming tussen partijen, komen partijen op initiatief van Wonen Limburg tijdig en frequent bijeen. Partijen zullen in het proces de gelegenheid krijgen om de bouw te toetsen en de voortgang te bewaken.
7. Partijen informeren elkaar actief over de voortgang van de ontwikkeling en realisatie.
8. Partijen treden in overleg, op initiatief van de meest gerede partij, indien de termijn als bedoeld in lid 5 en lid 6 niet gehaald wordt of kan worden.

Artikel 6: Kosten van de grondexploitatie

Ten behoeve van de realisering van het onderhavige project is Wonen Limburg op grond van artikel 6.2.4 Bro gehouden aan de Gemeente een bijdrage in de kosten van het in exploitatie brengen van gronden te betalen. Deze door Wonen Limburg verschuldigde kosten zijn verdisconteerd in de koopsom.

Artikel 7: Planschade

Partijen komen overeen dat een mogelijke tegemoetkoming in de planschade ex. artikel 6.1 Wro, welke voortvloeit uit de vaststelling en inwerkingtreding van het Bestemmingsplan en welke onherroepelijk voor vergoeding in aanmerking komt, gedragen wordt door de Gemeente.

Artikel 8: Exploitatieplan

Partijen hebben middels deze Overeenkomst geregeld dat het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins verzekerd is, waardoor de Gemeente conform het bepaalde in artikel 6.12, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wro geen exploitatieplan hoeft vast te stellen.

Artikel 9: Publiekrechtelijke bevoegdheden Gemeente

1. De inhoud van deze Overeenkomst zal niet van invloed zijn op de uitoefening door de Gemeente van haar publiekrechtelijke taak. Indien deze taakuitoefening leidt tot handelingen en/of besluiten welke nadelig zijn voor de uitvoering van hetgeen bij of krachtens deze Overeenkomst is overeengekomen, zal de Gemeente in geen geval aansprakelijk zijn voor de daardoor voor Wonen Limburg ingeschakelde derden ontstane nadelen.
2. Evenmin zal de inhoud van deze Overeenkomst van invloed zijn op de verkrijging van toestemming van hogere overheden voorzover deze toestemming voor de Gemeente voor de uitvoering van hetgeen bij of krachtens deze Overeenkomst is overeengekomen of op onderdelen daarvan wettelijk is vereist.
3. Indien een onherroepelijke weigering van een dergelijke toestemming nadelig is voor hetgeen bij of krachtens deze Overeenkomst is overeengekomen zal de Gemeente in geen geval aansprakelijk zijn voor de daardoor voor Wonen Limburg en/of door Wonen Limburg ingeschakelde derden ontstane nadelen.

Artikel 10: Grondoverdracht aan Wonen Limburg

1. De Gemeente verkoopt en zal in eigendom overdragen aan Wonen Limburg voornoemd, die koopt en in eigendom zal aannemen de Bouwrijpe percelen, kadastraal bekend Gemeente Brunssum
 - sectie A nr. 7040 (ged.);
 - sectie A nr. 5644;
 - sectie A nr. 4575;
 - sectie A nr. 5733;
 - sectie A nr. 5119;
 - sectie A nr. 2787;
 - sectie A nr. 6158 (ged.);
 - sectie A nr. 3095;
 - sectie A nr. 3949;tezamen groot ca. 1.715 m², plaatselijk bekend Dorpstraat te Brunssum, een en ander conform de bij deze Overeenkomst behorende en daarvan deel uitmakende Verkooptekening Dorpstraat, d.d. 29 juli 2021, nr. 2021-009 (Bijlage 3), in totaal verder genoemd als 'het verkochte', tegen de totale koopsom van € 807.250 (zegge: achthonderdzevenduizend tweehonderdvijftig euro), exclusief BTW, kosten koper, een en ander onder voorbehoud van goedkeuring door het college van burgemeester en wethouders en onder voorbehoud van goedkeuring van het bestuur van Wonen Limburg, alsmede onder voorbehoud van het

besluit van de gemeenteraad dat hij geen wensen of bedenkingen heeft en voorts onder de volgende voorwaarden, bepalingen en bedingen.

2. De in het eerste lid bedoelde overdracht omvat de grond voor de te realiseren woningen en appartementen, alsmede de parkeerplaatsen. De wegen en de groenvoorziening vallen buiten de overdracht en blijven eigendom van de Gemeente.

Artikel 11: Algemene verkoopvoorwaarden en overige van toepassing zijnde documenten

1. De Algemene voorwaarden voor het aan- en verkopen van onroerende zaken door de Gemeente Brunssum, (hierna: 'Algemene Verkoopvoorwaarden'), vastgesteld door de Gemeenteraad, d.d. 13 december 1994, zijn uitdrukkelijk van kracht en maken integraal en onlosmakelijk onderdeel uit van deze Overeenkomst. De algemene verkoopvoorwaarden zijn opgenomen in **Bijlage 4**.
2. Daar waar deze Overeenkomst strijdig is met de algemene verkoopvoorwaarden, prevaleren de bepalingen uit deze Overeenkomst.

Artikel 12: Voorbehoud goedkeuring

1. Deze Overeenkomst wordt gesloten onder voorbehoud van goedkeuring van het college en onder voorbehoud van goedkeuring door het bestuur van Wonen Limburg.
2. Aan de Gemeenteraad zal deze Overeenkomst eveneens worden voorgelegd. De akte zal niet eerder passeren, dan nadat de Gemeenteraad van Brunssum heeft verklaard geen bedenkingen te hebben met de onderhavige grondtransactie.
3. Indien het college of het bestuur van Wonen Limburg niet instemt met de Overeenkomst en of de Gemeenteraad bedenkingen heeft op grond waarvan de transactie niet plaats kan vinden, kan Wonen Limburg, respectievelijk de Gemeente, op generlei wijze aanspraak maken op enige vergoeding hoe ook genaamd.
4. De Gemeente spant zich maximaal in om de Gemeenteraad in zijn vergadering van 28 september 2021 of in de eerstvolgende raadsvergadering daarna het besluit te laten nemen dat hij geen wensen of bedenkingen heeft bij de onderhavige grondtransactie. Het bestuur van Wonen Limburg zal uiterlijk vóór 1 november 2021, nadat de Gemeenteraad het besluit heeft genomen dat hij geen wensen of bedenkingen heeft, haar besluit tot goedkeuring kenbaar maken.

Artikel 13: Akte van levering en betaling koopsom

1. De notariële akte van levering dient uiterlijk te zijn gepasseerd zes (6) maanden nadat het bestemmingsplan, die deze ontwikkeling mogelijk maakt, is vastgesteld en onherroepelijk is geworden.
2. Indien Wonen Limburg niet meewerkt aan het passeren van de akte van levering binnen de daarvoor gestelde termijn, dan verbeurt zij aan de Gemeente een - na ingebrekestelling en na verloop van de daarin te stellen termijn - direct opeisbare boete van € 10.000 (zegge: tienduizend euro) voor elke volle week waarmee de hiervoor gestelde termijn van drie maanden wordt overschreden.

3. De koopsom moet worden voldaan bij het passeren van de in voorgaand lid genoemde akte van levering.
4. Alle kosten, rechten en belastingen van deze overeenkomst en de vereiste notariële akte, alsmede de kosten van een eventuele kadastrale opmeting zijn voor rekening van Wonen Limburg.

Artikel 14: Overdracht contractpositie

1. Het is Wonen Limburg niet toegestaan aan één of meer derden rechten of verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk over te dragen, behoudens schriftelijke goedkeuring van de Gemeente. Deze verplichting geldt vervolgens ook voor de rechtsopvolger(s) die, na goedkeuring, treedt in de rechten en verplichtingen van zijn rechtsvoorganger.
2. Wonen Limburg is verplicht om voor een periode van minimaal 15 jaar, te rekenen vanaf het moment dat de woningen en of de appartementen in gebruik worden genomen, de huursituatie in stand te houden, behoudens schriftelijke goedkeuring van de Gemeente.
3. In de gevallen als bedoeld in het eerste en tweede lid is Wonen Limburg gehouden de verplichtingen uit hoofde van deze bepalingen bij wijze van kettingbeding op te nemen in de Overeenkomsten dan wel akten met derden, op straffe van verbeurte van een direct opeisbare dwangsom ten bedrage van € 25.000,- (zegge vijftigduizendeuro) voor elke niet-nakoming of overtreding. Het kettingbeding als bedoeld in de vorige volzin komt te vervallen 15 jaar nadat het Project volledig is opgeleverd.
4. Daarnaast verbeurt Wonen Limburg voor elke gehele dan wel gedeeltelijke dag dat zij met het hiervoor bepaalde in gebreke blijft, een direct opeisbare en niet voor (rechterlijke) matiging vatbare boete ten bedrage van € 1.000,- per dag (zegge: éénderduizendeuro), tevens met bevoegdheid voor de Gemeente om daarnaast nakoming en/of de eventueel meer geleden schade te vorderen.

Artikel 15: Faillissement van Wonen Limburg

Indien vóór het passeren van de akte van levering, Wonen Limburg in staat van faillissement wordt verklaard of aan haar surséance van betaling is verleend, dan wel haar roerende en/of onroerende zaken geheel of ten dele in beslag genomen zijn, alsook indien om welke reden ook een bewindvoerder over zijn persoon of vermogen is benoemd, vindt géén eigendomsoverdracht plaats en is de Overeenkomst van rechtswege en zonder tussenkomst van de rechter geheel ontbonden, zonder dat enige sommatie of ingebrekestelling zal zijn vereist.

Artikel 16: Kosten van deze Overeenkomst

Alle kosten en rechten van de Overeenkomst en van de levering, zijn voor rekening van Wonen Limburg.

Artikel 17: Aanvaarding en risico

1. Wonen Limburg kan het aan haar verkochte in eigen gebruik en genot aanvaarden per datum van de notariële akte van levering, of vanaf zoveel eerder als partijen nader overeenkomen.

2. Het verkochte is voor risico van Wonen Limburg vanaf de datum van de akte van levering of vanaf zoveel eerder als de feitelijke in gebruik name door Wonen Limburg plaatsvindt.

Artikel 18: Toestand van de bodem

1. Met betrekking tot het risico van bodemverontreiniging in het Verkochte komen partijen het navolgende overeen.
2. Van bodemverontreiniging in de zin van dit artikel is sprake indien zich op en/of in de bodem van het Verkochte hogere concentraties van schadelijke stoffen bevinden dan op grond van natuurlijk voorkomen te verwachten is gelet op de Achtergrondwaarden van het Besluit- en de Regeling bodemkwaliteit, voor zover het de vaste bodem betreft, en gelet op de streefwaarden grondwater van de Circulaire bodemsanering 2013, voor zover het grondwater betreft, dan wel daarvoor in de plaats tredende of aanvullende algemeen gangbare kwaliteitseisen.
3. Op de locatie is een tankstation aanwezig geweest. Er zijn diverse onderzoeken naar de aanwezigheid van bodemverontreiniging in het Verkochte verricht op grond waarvan rapportages zijn overgelegd. De meest recente onderzoeken betreffen:
 - Een actualiserend nader onderzoek is uitgevoerd door Geonius B.V.. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in het rapport 'Actualiserend nader bodemonderzoek Prins Hendriklaan 2 te Brunssum', d.d. 10 september 2015, nr. MA150165.R01 Versie 1.0. De conclusie luidt: 'De bodem (grond en grondwater) is verontreinigd met minerale olie en vluchtige aromaten in gehalte die de interventiewaarden overschrijden. Op basis van de mate en omvang van deze verontreiniging is op de locatie, conform de Wet bodembescherming, sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Op basis van de risicoberekening is geen sprake van spoedeisendheid. Alvorens kan worden overgegaan tot het (her)inrichten van de locatie/ nieuwbouw, dient de verontreinigde grond / het verontreinigde grondwater gesaneerd te worden. Op grond van de saneringsparagraaf in de Wet bodembescherming dient, bij een geval van ernstige bodemverontreiniging, een saneringstraject doorlopen te worden.';
 - Een aanvullend nader onderzoek is uitgevoerd door Geonius B.V.. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in het rapport 'Actualiserend nader bodemonderzoek Prins Hendriklaan 2 en omgeving te Brunssum', d.d. 22 februari 2016, nr. MC150165.R01 Versie 1.1. Na uitvoering van het verkennend bodemonderzoek wordt het volgende geconcludeerd:
 - Ter plaatse van boring 001, die zo dicht als mogelijk bij de werkplaats is geplaatst is visueel geen olie aangetoond. De in het Roumaat onderzoek aangetoonde olieverontreiniging in de werkplaats betreft dan hoogstwaarschijnlijk een kleine lokale spot.
 - Ter plaatse van boring 012, naast het ontluchtingspunt op de gevel, is geen olieverontreiniging aangetoond en verder ook geen olietank aangetroffen. De kans dat daadwerkelijk een tank aanwezig is wordt zeer klein geacht.
 - Op basis van boring 014 blijkt dat de interventiecontour van het reeds bekende geval van bodemverontreiniging iets groter (circa 5 m²) dan vooraf is ingeschat.

De totaalhoeveelheid niet toepasbare grond blijft hetzelfde alsmede de hiermee gepaarde kosten.

- Ter plaatse van proefgat 003 is op het maaiveld een stukje asbesthoudend plaatmateriaal aangetroffen. Het asbest is hechtgebonden.
 - In de actuele contactzone (0-0,5 m-mv) is visueel en analytisch geen asbest aangetoond.
4. Er is een 'Deelsaneringsplan Prins Hendrikstraat 2 te Brunssum' opgesteld door Peeters Milieuadvies, d.d. 28 juni 2017, nr. 170002-02. De doelstelling luidt: 'Doelstelling van de sanering is het verwijderen van de grondverontreiniging tot aan de perceelsgrens van het over te dragen perceel, waarbij de aanwezige (rest) bodemverontreiniging geen belemmering vormt voor zowel de sloop- als toekomstige bouwwerkzaamheden. Hierbij wordt niet gestreefd naar een verbetering van de bodemkwaliteit (géén terugsaneerwaardes)'.
5. Op 13 mei 2017 wordt bij de Provincie Limburg een Meldingsformulier Wet bodembescherming ingediend. Op 14 augustus 2017 besluiten Gedeputeerde Staten, op basis van de in lid 3 genoemde rapportages en het in lid 4 bedoelde saneringsplan, om (onder de verplichting om beheersmaatregelen na te komen) in te stemmen met het deelsaneringsplan.
6. Partijen verklaren in het bezit te zijn van de in lid 3 genoemde rapportages, het in lid 4 bedoelde saneringsplan en het in lid 5 bedoelde besluit (Bijlage 5).
7. De Gemeente zal op haar kosten zorgdragen voor de overdracht van geschikte bouwgrond.

Artikel 19: Toestand waarin het verkochte wordt overgedragen

1. Het verkochte wordt overgedragen in de staat waarin het zich bevindt op de datum van de akte van levering, met dien verstande dat de grond Bouwrijp dient te zijn. Bij eerdere ingebruikneming wordt het overgedragen in de toestand waarin het zich bevond op de datum van ingebruikneming, met dien verstande dat de grond ook in dat geval Bouwrijp dient te zijn.
2. Het verkochte wordt overgedragen vrij van hypotheken en van beslagen, doch overigens met alle daaraan verbonden erfdienstbaarheden, andere beperkte rechten en kwalitatieve verplichtingen, evenwel vrij van pacht. Deze rechten en verplichtingen - althans voor zover bekend - worden in de akte van levering opgenomen en door Wonen Limburg uitdrukkelijk aanvaard. De Gemeente staat er voor in dat zij gerechtigd is de eigendom over te dragen.

Artikel 20: Ontbindende voorwaarden

1. Deze Overeenkomst wordt aangegaan onder de ontbindende voorwaarde dat het bestemmingsplan voor het Project onherroepelijk is geworden.
2. Iedere partij draagt in dat geval zijn eigen kosten.

Artikel 21: Over- of ondermaat

Verschil tussen de werkelijke en de opgegeven oppervlakte van het verkochte wordt niet verrekend.

Artikel 22: Lasten en belastingen

Alle lasten en belastingen komen voor rekening van Wonen Limburg vanaf 1 januari van het jaar volgende op de datum van de akte van levering.

Artikel 23: Boete op niet-nakoming Overeenkomst

Ingeval een van de Partijen toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van een van haar verplichtingen op grond van deze Overeenkomst, verbeurt de wederpartij, nadat zij daartoe schriftelijk ingebreke is gesteld en de in de ingebrekestelling genoemde termijn is verstreken, een direct opeisbare boete van € 1.000,00 voor iedere dag dat de tekortkoming voortduurt met een maximum van € 100.000,00 per tekortkoming. In afwijking van artikel 6:92 van het Burgerlijk Wetboek is de Gemeente gerechtigd van Wonen Limburg aanvullende schadevergoeding te vorderen. Het vorenstaande zondert de vordering(en) tot betaling van boete of schade op grond van de Overeenkomst niet uit, hetgeen wil zeggen dat deze vorderingen cumulatief kunnen worden ingesteld.

Artikel 24: Ondeelbaarheid van de verplichtingen van Wonen Limburg

Indien in het hoofd dezer Overeenkomst meer dan één natuurlijke en/of rechtspersoon als Wonen Limburg staat genoemd, rusten de uit deze Overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen hoofdelijk en ondeelbaar op ieder van hen.

Artikel 25: Nadere bepalingen

1. Iedere partij draagt zijn eigen kosten in de voorbereiding van deze Overeenkomst, die niet verrekenbaar zijn ingevolge de 'Definitieve grondexploitatie Dorpstraat', d.d. 26 mei 2021 (Bijlage 2).
2. Partijen hebben in de 'Ontwikkelingsplanning Dorpstraat Brunssum, d.d. 5 juli 2021' (Bijlage 6), een indicatieve planning opgenomen en zullen handelen zoveel mogelijk naar die indicatieve planning.
3. Na besluitvorming en na ondertekening van onderhavige Overeenkomst start de Gemeente met de planologische procedure tot wijziging van het bestemmingsplan. Wonen Limburg start op dat moment met de ontwikkeling, zodanig dat direct na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan de aanvraag omgevingsvergunning kan worden ingediend.
4. De in dit artikel vermelde bepalingen dienen in de akte van levering van het verkochte als kettingbeding te worden bedongen en woordelijk te worden opgenomen. Het boetebeding zoals opgenomen in artikel 20 van Hoofdstuk III van de algemene verkoopvoorwaarden dient daarbij eveneens in de akte te worden opgenomen.

Artikel 26: Kwalitatieve verplichting

Partijen verklaren de in artikel 24 omschreven verplichtingen als een kwalitatieve verplichting als bedoeld in artikel 6:252 van het Burgerlijk Wetboek overeen te komen. Deze kwalitatieve verplichting zal overgaan op degenen die de onroerende zaak zullen verkrijgen onder bijzondere

titel. Degenen die van de rechthebbende een recht tot gebruik van de onroerende zaak zullen verkrijgen zijn eveneens aan deze verplichting gebonden.

Artikel 27: Schade openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur

1. Teneinde ontstane schades aan de openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur te kunnen bepalen zal vóór aanvang en ná beëindiging van de werkzaamheden in het plangebied door partijen een gezamenlijke 0-meting plaatsvinden van de bestaande toestand van de openbare ruimte in de directe omgeving van het plangebied.
2. De 0-meting zal uiterlijk één week voor de aanvang van de bouwwerkzaamheden plaatsvinden en uiterlijk één week na beëindiging van de werkzaamheden in het plangebied door Wonen Limburg van het verkochte.
3. Wonen Limburg zal alle noodzakelijke maatregelen voor eigen rekening en risico nemen om beschadigingen aan openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur te voorkomen.
4. Schade aan de openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur binnen en in de directe omgeving van het plangebied als gevolg van de bouwactiviteiten dient op eerste aanzegging van de Gemeente en voor rekening en risico van Wonen Limburg te worden hersteld.
5. Zo nodig dienen bestrating e.d. op kosten van Wonen Limburg tijdelijk te worden opgenomen en in depot te worden gezet waarvoor Wonen Limburg verantwoordelijk blijft. Bij beschadiging of ontvreemding dient Wonen Limburg voor eigen rekening en risico zorg te dragen voor vervanging van deze materialen.

Artikel 28: Schade aan gebouwen en panden

1. Wonen Limburg is aansprakelijk voor alle schade aan Gemeentelijke gebouwen en vermogensschade van derden die aan Wonen Limburg is toe te rekenen, voortvloeiende uit de uitvoering van de Overeenkomst.
2. Wonen Limburg vrijwaart de Gemeente tegen alle financiële gevolgen van aanspraken van derden in enig verband staande met de uitvoering van zijn verplichtingen uit de Overeenkomst.

Artikel 29: BIBOB

De Gemeente kan de Overeenkomst onmiddellijk en naar eigen keuze opschorten, ontbinden of beëindigen, zonder gehouden te zijn tot vergoeding van eventuele schade en zonder daarbij een termijn in acht te hoeven nemen, voor zover:

- a. er sprake is van een ernstig/tenminste een mindere mate van gevaar dat de vastgoedtransactie mede zal worden gebruikt om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten;
- b. er sprake is van een ernstig gevaar/tenminste een mindere mate van gevaar dat in of met de onroerende zaak waar de vastgoedtransactie betrekking op heeft, mede strafbare feiten zullen worden gepleegd;

- c. er sprake is van feiten en omstandigheden die erop wijzen of redelijkerwijs doen vermoeden dat de wederpartij in relatie staat tot strafbare feiten;
 - d. er sprake is van feiten en omstandigheden die erop wijzen of redelijkerwijs doen vermoeden dat ter verkrijging van deze vastgoedtransactie een strafbaar feit is gepleegd;
 - e. Wonen Limburg heeft nagelaten de vragen die hem door de Gemeente zijn gesteld op grond van artikel 30 Wet Bibob, volledig en naar waarheid te beantwoorden of heeft nagelaten de vragen die hem door het Landelijk Bureau Bibob zijn gesteld op grond van artikel 12, vierde lid Wet Bibob, volledig en naar waarheid te beantwoorden.
- De begrippen "ernstig gevaar", "mindere mate van gevaar", "strafbare feiten", "in relatie staan tot strafbare feiten", "feiten en omstandigheden die er op wijzen of redelijkerwijs doen vermoeden", hebben in deze Overeenkomst de betekenis zoals die is gegeven in de Wet Bibob. De Gemeente is gerechtigd en kan, nadat zij daartoe een eigen vooronderzoek heeft verricht, het Landelijk Bureau Bibob met het oog op diens taak zoals bedoeld in artikel 9, derde lid, Wet Bibob, om advies vragen.

Artikel 30: Considerans

Het gestelde in de considerans wordt geacht deel uit te maken van de Overeenkomst.

Artikel 31: Notariskeuze

De akte van levering wordt gepasseerd voor een notaris kantoor zulks ter keuze van Wonen Limburg.

Artikel 32: Toepasselijk recht en geschillenregeling

- 1. Op deze Overeenkomst en alle hieruit voortvloeiende overeenkomsten is Nederlands recht van toepassing.
- 2. Partijen verbinden zich om in goed onderling overleg al dan niet met behulp van externe adviseurs een oplossing te vinden voor eventuele geschillen die zouden kunnen voortvloeien uit deze Overeenkomst. Geschillen die aldus niet kunnen worden opgelost zullen worden voorgelegd aan de rechtbank Limburg.

Aldus overeengekomen en in drievoud getekend te Brunssum op <Datum ondertekening>

de Gemeente,

Wonen Limburg,

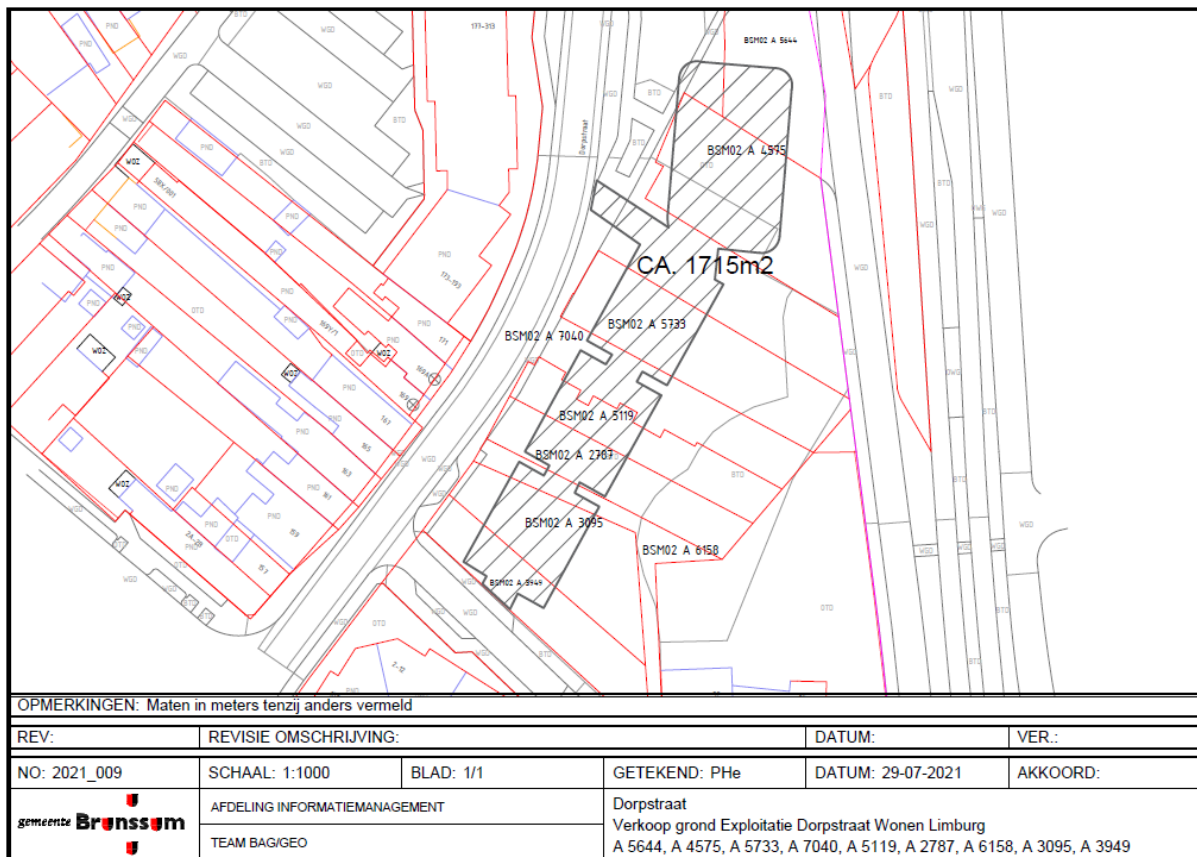
Mevrouw W.J.F. van der Rijt-Van der Kruis

De heer G.G.M.P. Peeters

Bijlagen

1. Schetsplan Dorpstraat Brunssum, d.d. 30 maart 2021;
2. Definitieve Grondexploitatie Entree Dorpstraat, d.d. 26 mei 2021;
3. Verkooptekening Dorpstraat, d.d. 29 juli 2021 nr. 2021-009;
4. Algemene Verkoopvoorwaarden, vastgesteld door de Gemeenteraad van Brunssum, d.d. 13 december 1994;
5. Documenten m.b.t. bodemonderzoek:
 - a. Rapport actualiserend nader bodemonderzoek Prins Hendriklaan 2 te Brunssum, Geonius, kenmerk MA150165.R01, d.d. 3 september 2015;
 - b. Rapport aanvullend bodemonderzoek Priins Hendriklaan 2 te Brunssum en omgeving, Geonius, kenmerk MC150165.V1.1.R01, d.d. 12 februari 2016;
 - c. Deelsaneringsplan Prins Hendriklaan 2 te Brunssum, Peeters milieuadvies, kenmerk 170002-02, d.d. 28 juni 2017;
 - d. Het besluit van Gedeputeerde Staten, d.d. 14 augustus 2017;
6. Ontwikkelingsplanning Dorpstraat Brunssum, d.d. 05 juli 2021.

Bijlage: Verkooptekening Dorpstraat

UITGAVEN						INKOMSTEN					
progr	taak veld	omschrijving	bijgestelde begroting 2021	bijstelling 5e begr. wijz. 2021	nieuwe raming 2021	progr	taak veld	omschrijving	bijgestelde begroting 2021	bijstelling 5e begr. wijz. 2021	nieuwe raming 2021
11	8.2	GEWONE DIENST				11	8.2	GEWONE DIENST			
		Ongewijzigde programmas	86.503.559	0	86.503.559			Ongewijzigde programmas	24.330.390	0	24.330.390
		Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening						Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening			
		Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.899.691	305.000	5.204.691			Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.660.841	0	4.660.841
		Ongewijzigde taakvelden	2.074.859	0	2.074.859			Ongewijzigde taakvelden	462.679	0	462.679
12	0.10	Subtotaal	6.974.550	305.000	7.279.550	12	0.10	Subtotaal	5.123.520	0	5.123.520
		Algemene dekkingsmiddelen						Algemene dekkingsmiddelen			
		Mutaties reserves	2.015.714		2.015.714			Mutaties reserves	6.443.512	305.000	6.748.512
		Ongewijzigde taakvelden	12.662.773	0	12.662.773			Ongewijzigde taakvelden	72.259.174	0	72.259.174
		Subtotaal	14.678.487	0	14.678.487			Subtotaal	78.702.686	305.000	79.007.686
		Totaal	108.156.596	305.000	108.461.596			Totaal	108.156.596	305.000	108.461.596

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 17 augustus 2021
Registratiekenmerk : 1093730
Gemeentebladnr. : 2021/75
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Behandelend ambtenaar : M. Sloen
Bereikbaar onder : 045-5278651
michel.sloen@brunssum.nl
Behandelvoorstelnr. : 1093730
Portefeuillehouder : J.M.V.L. Mertens
Raadsverg. d.d. : 28 september 2021
Uiterlijke datum : (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
Cofinanciering Volkshuisvestingsfonds

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Op 19 mei jl. heeft de Stadsregio Parkstad Limburg - mede namens gemeente Brunssum - een aanvraag ingediend voor een bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds. De aanvraag van het deelplan Brunssum bestond uit een bijdrage van € 11.104.927,- voor de aanpak van 403 particuliere woningen en 23.650 m² openbare ruimte. In de voorjaarsbrief hebben we hier al melding van gemaakt. 14 juli jl. heeft het ministerie van BZK schriftelijk bericht dat de aanvraag voor het deelplan Brunssum volledig is toegekend.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Om de bijdrage zeker te stellen dient de gemeente de komende 10 jaar in totaal een bedrag van € 4.759.254,- aan cofinanciering te leveren.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Door het regelen van de cofinanciering kan de bijdrage uit het volkshuisvestingsfonds veilig worden gesteld.. Voorgesteld wordt dan ook om een bedrag van € 4.957.254,- te onttrekken uit de algemene reserve en te storten in de nieuw te vormen reserve Cofinanciering Volkshuisvestingsfonds door middel van vaststelling van bijgaande 6^e begrotingswijziging 2021.

b. Kaders

Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting- Parkstad Limburg.

c. Argumenten en overwegingen

Het kabinet heeft een budget van € 450 miljoen beschikbaar om te investeren in de woonkwaliteit en verduurzaming van de woningvoorraad in die gebieden waar de leefbaarheid onder druk staat. De particuliere woningvoorraad staat hierin centraal. Alle gemeenten in Nederland konden de afgelopen maanden een aanvraag indienen voor een bijdrage uit het fonds, maar de Rijksoverheid heeft in het bijzonder gekeken naar de zestien stedelijke vernieuwingsgebieden (waaronder Heerlen Noord) en de dertien grens- en krimpregio's (waaronder de regio Parkstad Limburg). In de regio Parkstad is een aanvraag voor meerdere gemeenten ingediend.

14 juli jl. heeft het ministerie van BZK schriftelijk bericht dat de aanvraag voor het deelplan Brunssum volledig is toegekend. De bijdrage van € 11.104.927,- die toegekend is voor het deelplan Brunssum wordt ingezet voor de aanpak

van 403 particuliere woningen en 23.650 m² openbare ruimte in (delen van) de buurten Schuttersveld en de Lemmender. Voor het deelplan is een bedrag van € 1.110.000,- beschikbaar voor uitvoeringskosten, die de komende 10 jaar worden gemaakt door de gemeente en door de Stadsregio Parkstad Limburg.

In totaal ontvangt de Stadsregio Parkstad Limburg - als formele subsidieaanvrager - een bijdrage van € 36.845.701,- van de Rijksoverheid.

De projecten zijn nog niet helemaal uitgewerkt. De komende tijd gaan we in samenwerking met bewoners, corporaties en andere stakeholders de projecten nader uitwerken, zodat de projecten tijdig van start gaan.

De projecten moeten binnen twee jaar starten en binnen 10 jaar gereed zijn.

d. Opties en keuze

N.v.t.

4. Bijlagen

- Aanvraagdocument Volkshuisvestingsfonds (verseonnr.1093740)
- Kwantitatieve onderbouwing (verseonnr. 1093742)
- Nadere toelichting activiteiten, maatregelen en financieel tekort (verseonnr.1093753)
- Parkstad beschikking Vhv Fonds (verseonnr.1093837)
- Onderbouwing aanvraag Brunssum 21.05-2021 (verseonnr.1094139)
- 6e begrotingswijziging 2021 Cofinanciering Volkshuisvestingsfonds (verseonnr. 1094135)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebld nr. : 2021/75
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 1093730

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebldnummer 2021/75;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 17 augustus 2021, afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed

gelet op het bepaalde in artikel 147 Gemeentewet;

Besluit:

om een bedrag van € 4.957.254,- te onttrekken uit de algemene reserve en dit te storten in de nieuw te vormen reserve Cofinanciering Volkshuisvestingsfonds door middel van vaststelling van bijgaande 6^e begrotingswijziging 2021.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

Voorzitter

griffier

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aanvraagdocument Volkshuisvestingsfonds

BRUNSSUM

19 mei 2021

2. Omschrijving van het programma en deelplannen

2.1 Vragen over het programma

2.1.1 Omschrijving van het programma

Geef in maximaal 250 woorden een algemene omschrijving van het programma en de eventuele samenhang tussen deelplannen. Voeg in bijlage 2 een plan van aanpak toe voor het programma (inclusief alle deelplannen).

In het regionaal herstructureringsprogramma Parkstad 2021 – 2030 werken gemeenten, woningcorporaties en Stadsregio Parkstad Limburg samen aan de vernieuwing en verbetering van 910 slechte particuliere woningen in 15 kwetsbare wijken en kernen in de regio Parkstad: Nuth en Schinveld (Beekdalen), Brunssum Noord en Schinveld (Brunssum), Heerlerbaan (Heerlen), Bleijerheide, Erensteinerveld, de Hopel, Mucherveld, Rolduckerveld en Spekholzerheide (Kerkrade), Oud Nieuwenhagen en Schaesberg (Langraaf) en Bocholtz en Simpelveld (Simpelveld). De gevraagde bijdrage vanuit het Volkshuisvestingsfonds betreft €38,4 miljoen. De gemeenten dragen zelf een bedrag van €17,4 miljoen bij (31% cofinanciering).

In het programma worden tot 2030 in totaal 449 woningen gerenoveerd/verduurzaamd en 341 woningen aangepakt via sloop/nieuwbouw. Daar komen 226 nieuwe, duurzame (huur)woningen voor terug. Er wordt ook geïnvesteerd in de herontwikkeling van 66.000 m² openbare ruimte.

Uit onderzoek van Kadaster (2018) zijn in de regio Parkstad circa 16.000 woningen van eigenaar-bewoners gekwalificeerd als 'kwetsbaar', op basis van de WOZ-waarde per m², bouwjaar van de woning, leeftijd van de eigenaar-bewoner en het gemiddeld inkomen in de wijk. Met het programma van fysieke ingrepen in bestaande kwetsbare woonmilieus in het particuliere segment wordt het woonklimaat voor de bewoners verbeterd, waardoor op termijn leegstand, verloedering en ruimtelijke segregatie wordt voorkomen.

Het programma is onderdeel van langjarige en bredere regionale aanpak voor de transformatie van de regio, gericht op economische structuurversterking en herstructurering van de regio. Er wordt op regionaal niveau gestuurd op de uitvoering en de samenwerking tussen gemeenten en woningcorporaties, zowel in het fysieke als het sociale domein. Daarnaast worden mogelijke bijdragen van marktpartijen onderzocht. Van zowel woningcorporaties als marktpartijen is een steunverklaring ontvangen voor het programma.

2.1.2 Financiële draagkracht woningcorporatie(s)

Indien woningbezit van woningcorporaties deel uitmaakt van het herstructureringsprogramma, onderbouw waarom de betrokken woningcorporatie(s) onvoldoende financiële draagkracht heeft (hebben) om de herstructurering van hun bezit uit eigen middelen te financieren. Maak gebruik van bijvoorbeeld financiële kengetallen (ratio's), verantwoordinginformatie, prognose-informatie van individuele corporaties en een prognose van de balans tussen opgaven en middelen van de corporaties in de woningmarktregio voor de termijn van de uitvoering van het programma. Voeg een aparte bijlage (nummer 3) toe met een uitgebreide en kwantitatieve toelichting op de wijze waarop de analyse uitgevoerd is en wat de bevindingen zijn. Licht in dit tekstvak alleen de belangrijkste bevindingen toe. [Maximaal 350 woorden]

In deze aanvraag is géén woningbezit van woningcorporaties opgenomen. De aanvraag betreft alléén de herstructurering van particuliere woningen. Naast het programma van deze aanvraag, worden door woningcorporaties óók circa 1600 sociale huurwoningen aangepakt, door sloop/nieuwbouw, dan wel door renovatie/verduurzaming. Deze woningen maken géén onderdeel uit van de aanvraag, maar zijn wel verbonden in de uitvoering van het programma en worden in samenhang aangepakt. Bijvoorbeeld, omdat er sprake is van de aanpak van gespikkeld bezit of een bredere sociaal-fysieke wijkaanpak. De woningcorporaties fors in de verduurzaming en herstructurering van de sociale huurwoningvoorraad. Dit past in de regionale strategische agenda

Parkstad Limburg, waarin wordt gekoerst op investeringen in wonen en leefbaarheid als aanjager zijn voor (sociaaleconomische) vernieuwing van de regio.

De woningcorporaties in de regio vervullen een actieve rol in de uitvoering van het programma bij de aanpak van particuliere woningen in renovatie- of de sloop/nieuwbouwprojecten, door inponding en / of door inbreng van kennis, expertise en ondersteuning bij renovaties. In dit programma vervullen woningcorporaties óók nadrukkelijk ook een maatschappelijke rol via investeringen in de leefbaarheid en een actieve achter-de-voordeur aanpak.

Door de combinatie van verouderde woningvoorraad, gemiddeld lage inkomens en bevolkingsdaling zijn marktpartijen terughoudend met investeringen. Wij zijn daarom erg aangewezen op woningcorporaties: onze belangrijkste partners. Wij maken ons wel zorgen over de financiële draagkracht van de woningcorporaties in de regio. Momenteel wordt een regionaal verdiepingsonderzoek uitgevoerd naar de financiële situatie van de woningcorporaties (opgave/middelen) in Parkstad. De opgave van woningcorporaties in Parkstad wordt in financieel opzicht met name bepaald door de verduurzamings- en de herstructureringsopgave van de woningvoorraad. Deze veranderopgave – waarbij ook sprake is van een kwantitatieve reductie – is in de regio Parkstad relatief erg groot, zoals ook berekend in het nationale RIGO onderzoek 'woningmarktopgave in krimpregio's tot 2040'. De primaire inzet van woningcorporaties in de sociale huursector is ontzettend belangrijk in de regio. Een gezonde financiële situatie van corporaties is echter van wezenlijk belang om óók te kunnen bijdragen aan de opgaven in de particuliere segment in de regio.

2.2 Vragen over de deelplannen

2.2.1 Omschrijving van de deelplannen

Geef in maximaal 350 woorden per deelplan een algemene omschrijving. Ga daarbij in op de huidige problematiek op het gebied van woonkwaliteit, samenstelling van de woningvoorraad, duurzaamheid en leefbaarheid. Geef daarbij aan welke (bredere) effecten met de herstructurering worden beoogd.

In het deelplan Brunssum worden 403 kwetsbare particuliere woningen (35 woningen sloop/nieuwbouw en 368 woningen renovatie) geherstructureerd. De opgave in Brunssum kenmerkt zich door een overschot aan woningen (370 woningen in 2030), een verouderde en goedkope woningvoorraad (gemiddelde WOZ-waarde van €146.000) en weinig financiële draagkracht door veel lage inkomens. In het deelplan wordt gefocust op fysieke maatregelen in twee wijken:

- In Schuttersveld wordt een integrale wijkaanpak ingezet met sloop/nieuwbouw (35 woningen) en renovatie (54 woningen) van particulier bezit. De herstructurering van het woningbezit van woningcorporatie Weller fungeert als aanjager voor de ontwikkeling, maar valt buiten het deelplan. De wijk betreft een voormalige karakteristieke mijnkolonie (bouwjaar 1920), waar sprake is van een sterke menging van huur en koop (op blokniveau). Deze versnippering zal bij ongewijzigd beleid tot leefbaarheidsproblemen zorgen. De kwaliteit van de woningen is slecht. De kwaliteit van de particuliere voorraad blijft op delen achter bij die van de sociale huurwoningen; zowel voor de energiescore als voor de (beeld)kwaliteit van de buitenschil. Het eindbeeld bestaat uit energiezuinige nieuwbouwwoningen in het hogere sociale segment en verduurzaamde woningen in de goedkope koopsector. Het historiserend ontwerp moet aansluiten bij de stijl van de oorspronkelijke en overige koloniewoningen vergelijkbaar aan de aanpak van de voormalige mijnkolonie de Oude Egge in Brunssum).
- In de 'Lemmender/Brunssum Noord' worden 314 particuliere woningen gerenoveerd/verduurzaamd. Hierdoor profiteren ook de eigenaar-bewoners mee van de investeringen die de komende jaren worden gedaan in het kader van de Proeftuin Aardgasvrij Wijk Brunssum Noord (525 huurwoningen aardgasvrij). De buurt Lemmender is sociaaleconomisch en woningmarkttechnisch kwetsbaar (eenzijdige opbouw) met leefbaarheidsproblemen en een concentratie van hoogbouwcomplexen aan de stadsrand van Brunssum. De afgelopen jaren is er al hard gewerkt aan de transformatie van Brunssum Noord door de combinatie van fysieke ingrepen en sociaal programma. In de brede gebiedsaanpak worden koppelkansen gezocht op het gebied van leefbaarheid, vergrijzing, armoedebestrijding en openbare ruimte.

2.2.2 Toelichting op de kwetsbaarheid van het gebied

Geef in maximaal 250 woorden per deelplan een onderbouwing dat elk deelgebied van het programma op grond van landelijke data onder gemiddeld scoort binnen de eigen gemeente op ten minste:

- de indicator woonkwaliteit en -omgeving
- en een van de indicatoren: veiligheid, werk en inkomen en opleiding en jeugdhulp.

Zie voor een toelichting op de indicatoren de artikelsgewijze toelichting van artikel 1 in de Regeling Herstructurering volkshuisvesting. [maximaal 250 woorden]

In het deelplan Brunssum wordt gefocust op de buurten 'Lemmender' in Brunssum Noord en 'Schuttersveld' in Brunssum Oost. Dit betreft twee kwetsbare gebieden binnen Brunssum waar fysieke en sociaaleconomische vraagstukken samenkomen (zie Rigo buurtprofielen 'leefbaarheid en vitaliteit', bijlage 5 onderdeel 1).

De gebieden hebben een hoog aandeel koopwoningen onder de €170.000 - resp. 74% (Brunssum Noord /Lemmender) en 79% (Brunssum Oost/Schuttersveld) - en een lage gemiddelde WOZ-waarde met resp. €81.000 en €122.000. De particuliere woningen in de Lemmender en Schuttersveld worden op basis van WOZ-waarde per m², bouwjaar en leeftijd van de bewoner als 'kwetsbaar' geclassificeerd in het onderzoek naar kwetsbare particuliere woningen. De woningvoorraad in Schuttersveld is verouderd met een gedateerde indeling (mijnkolonie). In de

Lemmender is er sprake van eenzijdig markttechnisch kwetsbaar woningaanbod (hoogbouw). De energetische prestaties van de woningen in beide buurten is slecht.

Qua veiligheid scoort met name de Lemmender zwak met een bovengemiddeld gevoel van onveiligheid (12% voelt zich onveilig en aantal geweldsmisdrijven (6 op 1000 inwoners), en het aantal vermogensmisdrijven ligt met 43 op de 1000 inwoners fors hoger dan het gemeentelijk gemiddelde (van 24).

Het aandeel personen van 15 t/m 65 jaar dat een uitkering ontvangt is in de Lemmender en Schuttersveld met resp. 39% en 29%, een stuk hoger dan het gemeentelijk gemiddelde van 20% en ook het aandeel huishoudens met een inkomen onder of het rond sociaal minimum is hoger dan het gemeentelijk gemiddelde (resp. 17% en 8%). Het opleidingsniveau binnen Brunssum kent weinig verschillen, met een laag aandeel HAVO/VWO leerlingen (43%).

Bronnen: <https://transformatieparkstad.nl/>, Woonatlas Parkstad en de rapportage kwetsbare koopwoningvoorraad Parkstad (Kadaster, 2018)

2.2.3 Kerngegevens deelplan(nen)

Geef hieronder aan wat het beoogde herstructureringsprogramma van elk deelplan is. Vul per deelplan apart in.

	Deelplan 2: Brunssum
Totaal aantal te herstructureren woningen waarvan:	[403 woningen]
- Renovatie	- [368 woningen]
- Transformatie	- [0]
- Sloop ¹	- [35 woningen]
- Nieuwbouw (na sloop)	- [35 woningen]
Totaal in te ponden woningen	[35 woningen]

Geef indien van toepassing ook aan in hoeverre dit deelplan betrekking heeft op een van de prioritaire gebieden zoals benoemd in de regeling. Vul daarvoor in de tabel in welk aandeel (percentage) van te herstructureren woningvoorraad zich binnen het prioritaire gebied bevindt.

	Deelplan 2: Brunssum
Aandeel van te herstructureren woningen dat zicht in prioritair gebied bevindt, waarvan:	[100%]
- Renovatie	- [100%]
- Transformatie	- [0%]
- Sloop	- [100%]
- Nieuwbouw (na sloop)	- [100%]
Totaal in te ponden woningen	- [100%]

2.2.4 Rol van de woningcorporatie(s)

Omschrijf in maximaal 150 woorden per deelplan op welke wijze woningcorporatie(s) betrokken zijn bij het herstructureringsprogramma.

In het deelplan Brunssum heeft woningcorporatie Weller een belangrijke rol. In het project Schuttersveld zal woningcorporatie Weller optreden als uitvoerder van de sloop/nieuwbouw van 35 particuliere woningen die – gezamenlijk met de sloop/nieuwbouw van sociale huurwoningen – als aanjager fungeren van een integrale wijkvernieuwing. Daarnaast is woningcorporatie Weller in Schuttersveld voornemens om een aantal sociale huurwoningen te renoveren. Weller heeft een

¹ Voor sloop en nieuwbouw wordt het hoogste aantal woningen onder sloop óf nieuwbouw meegeteld voor de ondergrens van 200 woningen.

ondersteunende rol bij de renovatie van 54 particuliere woningen, door deze mee te nemen in de renovatie van het sociale huurwoningbezit. Daarbij kan actief gebruik worden gemaakt van de kennis en expertise van de woningcorporatie. De herstructurering van het sociale woningbezit is **géén** onderdeel van het deelplan en de aanvraag Volkshuisvestingsfonds.

In de renovatie/verduurzaming van 314 particuliere woningen van drie wooncomplexen: (twee hoogbouw- en één grondgebonden complex in Brunssum Noord) treft woningcorporatie Weller voorbereidingen om haar eigen bezit (525 sociale huurwoningen) aardgasvrij te maken, waarbij sprake is vergelijkbare complexen als de particuliere woningen. Er is afgesproken om kennisuitwisseling en de mogelijkheden van gezamenlijke inkoop te bezien.

3. Toelichting op het herstructureringsprogramma

3.1 Toelichting op de activiteiten

Geef een kwantitatieve onderbouwing en toelichting van het herstructureringsprogramma in bijlage 4.

Daarnaast bent u verplicht om de voorgenomen activiteiten, maatregelen en de omvang en de oorzaak van het financiële tekort toe te lichten. Ga daarbij in op de beoogde resultaten en energetische verbetering van de woningen. Dit dient u uit te werken in de verplichte bijlage 5.

3.2 Effectiviteit

3.2.1 Verbetering woonkwaliteit en omgeving

Kwaliteit van de openbare ruimte

Geef een korte omschrijving van de noodzaak van de maatregel, de toerekenbaarheid per deelplan (op basis van de PTP-criteria) en het verwachte effect van de maatregelen op de kwaliteit van de openbare ruimte. Betrek hierbij de effecten op de leefbaarheid en veiligheid van het deelgebied. Verwijs indien beschikbaar naar bestaande brondocumenten die opgevraagd kunnen worden en voeg indien nodig een bijlage toe. [Maximaal 250 woorden]

Een onderdeel van de sociaal-fysieke aanpak van de buurt Lemmender is de aanleg van de Lemmenderboulevard: een centrale verkeersluwe as tussen de appartementencomplexen en het winkelcentrum. Hiermee wordt de openbare ruimte levensloopbestendig gemaakt en worden ontmoetingsplekken in de openbare ruimte gecreëerd, zodat verdergaande vereenzaming wordt tegengegaan. De Lemmenderboulevard wordt ingericht als een breed wandelpad tussen de appartementencomplexen, waarlangs voldoende bomen (schaduw) en openbare verlichting (veiligheid) worden gerealiseerd met zitplekken om te zorgen dat de bewoners van de complexen meer met elkaar in contact komen en gemakkelijk zelf naar het naburige winkelcentrum kunnen gaan.

Doordat de wijk integraal wordt aangepakt, kan ze in een aantal stappen in totaliteit verduurzaamd worden. Op het moment dat er van het aardgas afgestapt wordt, zal de openbare ruimte opnieuw ingericht worden. Hierbij wordt dan meteen invulling gegeven aan onder andere klimaatadaptatie, biodiversiteit en ontmoeting in het kader van een gezonde en duurzame leefomgeving.

In het deelproject 'Schuttersveld' is nog géén investering in de openbare ruimte voorzien. Doordat eerst de sloop/nieuwbouw de komende jaren kleinschalig en verspreid in de wijk zal worden plaatsvinden, zal een investering in de openbare ruimte pas na deze ontwikkeling kunnen worden gerealiseerd.

De totale investering bedraagt €1,18 miljoen inclusief btw. Op basis van de PTP-criteria is hiervan €650.791,- toegerekend aan 314 particuliere woningen (€2.073 per woning). Het overige investeringsbedrag wordt toegerekend aan de aanwezige sociale huurwoningen (zie bijlage 1, onderdeel 2.6).

Brondocumenten:

- Openbare ruimte berekening door Arcadis
- Stadsdeelvisie Brunssum Noord

Afspraken over de betaalbaarheid

Licht toe welke afspraken er zijn gemaakt met (particuliere) eigenaren-verhuurders die profiteren (bijv. door waardevermeerdering of verhoogde huuropbrengsten) van de inzet van middelen uit het Volkshuisvestingsfonds over de toekomstige huurprijzen en huurverhogingen na herstructurering.

Licht verder toe welk instrumentarium ingezet wordt om koopwoningen na herstructurering van het deelgebied meerjarig betaalbaar te houden.

Geef ook aan in hoeverre bestaande bewoners terug in het gebied kunnen komen bij sloop-nieuwbouw en grootschalige renovatie. Betrek hierbij ook wat dit betekent voor de huishoudenssamenstelling van het gebied. Verwijs waar mogelijk naar opvraagbare documenten. [maximaal 250 woorden]

In het programma is het niet voorzien dat woningen van eigenaar-verhuurders worden gerenoveerd met middelen vanuit het Volkshuisvestingsfonds. Indien de situatie zich wel voordoet dat particuliere woningen van eigenaar-verhuurders in een renovatieproject meekunnen, dan zullen in de beschikking voorwaarden worden gesteld t.b.v. de betaalbaarheid van woningen.

Inzet van instrumenten om koopwoningen na herstructurering meerjarig betaalbaar te houden, is niet voorzien. Het aandeel koopwoningen onder de €170.000,- is respectievelijk 56% in Parkstad en 67% in Brunssum tegen 23% landelijk. Maar het aanbod is niet alleen groot; de doelgroep óók die hiermee bediend wordt en er is geen vraag naar een duurder segment. De nieuwbouw in dit deelplan zal bestaan uit betaalbare sociale huurwoningen die vallen onder het reguliere huurbeleid van de woningcorporatie.

In het geval van sloop/nieuwbouw of grootschalige renovatie bestaat de mogelijkheid, dat bewoners terugkeren naar de buurt. In het referentieproject de Egge – dat momenteel wordt uitgevoerd – blijkt dat bijna de helft van de uitgekochte eigenaar terugkomt in de buurt, vooral als de kans er was voor ouderen om over te stappen naar levensloopbestendige woningen binnen hun sociale netwerk blijven in de vertrouwde omgeving te blijven.

Daarnaast kunnen bewoners ook voorrang krijgen – middels een 'herstructureringspredicaat' in het gezamenlijke woonverdeelsysteem van de woningcorporaties: 'Thuis in Limburg'. In keukentafelgesprekken wordt bovendien samen met elk gezin onderzocht of de financiële positie kan worden verbeterd door het effectiever aanboren van beschikbare financiële ondersteuning en het voorkomen van onnodige energielasten en zorgkosten. Daarmee neemt hun financiële draagkracht toe en verbetert hun perspectief.

Brondocumenten:

<https://transformatieparkstad.nl/>, Woonatlas Parkstad, Voortgangsrapportage 2020 wijkvernieuwing de Egge, Regionale Prestatieafspraken Parkstad Limburg 2019 – 2024, Prestatieafspraken Brunssum 2021 en <https://www.thuisinlimburg.nl/> Huurbeleid Weller, Projectplan Voorzieningenwijzer

3.2.2 Balans samenstelling woningvoorraad

Aanpakken kwantitatieve mismatch

Geef aan in hoeverre er nu en op lange termijn een kwantitatief tekort of overschot aan woningen is en/of te verwachten valt in het deelgebied. Gebruik hierbij de huidige woningvoorraad (bijv. woningtype en hoeveelheid), de huishoudensprognoses. In dit onderdeel ligt de focus op het in balans brengen van de vraag en aanbod van de woningen in het deelgebied.

Benoem per deelplan hoe de fysieke activiteiten en maatregelen bijdragen aan het herstellen van de woningvoorraadbilans. Verwijs waar mogelijk naar opvraagbare brondocumenten. [Max. 250 woorden]

Door bevolkingsdaling heeft Parkstad een kwantitatief woningoverschot aan woningen. De bevolkingsontwikkeling is al jaren negatief door ontgroening en vergrijzing. Tot 2030 moeten 4.120 woningen gesloopt worden om een leegstandspercentage van 2% (gezonde frictieleegstand) te bereiken en de woningmarkt in balans te brengen.

Tot 2030 wordt een afname van 2.270 huishoudens verwacht; met name in wijken in het stedelijk gebied (Brunssum -Noord en -Oost, Heerlen-Noord en Heerlerbaan en Kerkrade). In het landelijk gebied is de verdunningsopgave vooral te vinden in Simpelveld. De verwachte overschotten manifesteren zich met name in de goedkope particuliere voorraad, zowel in de appartementen zonder lift als in het segment grondgebonden woningen. Daarnaast is er sprake van een tekort aan

specifieke woonproducten: kwalitatief goede, sociale en middeldure huurwoningen in het bijzonder en levensloopgeschikte woningen (huur en koop) in het algemeen.

In Brunssum is de reductieopgave 370 woningen tot 2030. Deze wordt veroorzaakt door een combinatie van bestaande leegstand en huishoudensdaling en is met name te vinden in Brunssum Noord (reductieopgave 360 woningen) en dan met name in de goedkope particuliere woningvoorraad, in het grondgebonden segment én in de verouderde appartementen. Er is in Brunssum vooral nog vraag naar levensloopgeschikte (sociale) huurwoningen.

Deelplan Brunssum is gericht op de aanpak van de goedkope particuliere woningvoorraad in Brunssum Noord (verduurzaming van twee appartementen- en één grondgebonden complex) en in Schuttersveld (renovatie 54 grondgebonden woningen en 35 woningen in panden) zodat incourante particuliere woningen afnemen). In Schuttersveld komen 35 nieuwe, duurzame sociale huurwoningen terug om de woningvoorraad in balans te brengen.

Bron:

Transformatieopgave Parkstad Limburg 2020 - 2030

Regionale woningmarktprogrammering Parkstad Limburg 2019 – 2022

<https://parkstad-limburg.nl/wp-content/uploads/2021/01/Transformatieopgave-Parkstad-Limburg-2020-2025-2030.pdf?x58031>

Aanpakken kwalitatieve mismatch

Geef aan in hoeverre er sprake is van een kwalitatieve mismatch in de woningvoorraad die leidt tot een clustering van kwetsbare huishoudens in het gebied. In dit onderdeel ligt de focus op het aanpassen van het woningaanbod met als doel om andere type huishoudens aan te trekken door bijvoorbeeld het wijzigen van type eigenaar en prijsniveaus.

Benoem per deelplan hoe de fysieke activiteiten en maatregelen bijdragen aan het herstellen van de kwalitatieve balans in de woningvoorraad door het veranderen van type eigendom of het aanpassen van prijsniveaus. Verwijs waar mogelijk naar opvraagbare bronnen. [Maximaal 250 woorden]

In het deelplan Brunssum worden twee clusters met goedkope woningen aangepakt, die in een regionaal onderzoek als kwetsbaar worden gekwalificeerd.

Waar woningcorporaties nog investeren in leefbaarheid en kwaliteitsverbetering van buurten met sociale huurwoningen, ontbreekt dit vermogen in concentraties met kwetsbare particuliere eigenaren, zoals in Brunssum Noord en in Schuttersveld. Door de combinatie van een verouderde woningvoorraad, sociale achterstanden en bevolkingsdaling is het bovendien lastig om marktpartijen te verleiden om juist hier te investeren in woningbouw voor nieuwe doelgroepen. In Schuttersveld wordt daarom ingezet op terugbouw in het hogere segment sociale huur, om nieuwe doelgroepen aan te trekken én bestaande doelgroepen te behouden.

In Brunssum Noord zijn woningeigenaren niet voldoende financiële draagkrachtig om onderhoud en verduurzaming te organiseren. Zij kunnen daardoor ook niet aansluiten op de investeringen in het kader van de Aardgasvrije Wijk Brunssum Noord. Fysieke ingrepen moeten ertoe leiden, dat de verouderde woningvoorraad transformeert naar courante woningen die duurzaam zijn en klaar voor de toekomst.

In Schuttersveld wordt door sloop/nieuwbouw en renovatie ingezet op het terugkrijgen van regie in de wijk. Het woningbezit (koop 60%/ huur 40%) is in het verleden door een actief uitpandbeleid van woningcorporatie Weller erg versnipperd geraakt. Die versnippering zal in een krimpgebied bij ongewijzigd beleid voor leefbaarheidsproblemen zorgen. Door de aankoop van de particuliere woningen sloop, en vervangende nieuwbouw in de duurdere sociale huur, wordt de wijkvernieuwing weer aangejaagd. Woningeigenaren zonder financiële draagkracht om het onderhoud en verduurzaming zelf te organiseren, worden ondersteund bij renovatie om er voor te zorgen dat de leefbaarheid in de wijk op pijl blijft.

Bronnen:

Rapportage kwetsbare koopwoningvoorraad (Kadaster, 2018)
Plan van aanpak herstructureringsprogramma Parkstad Limburg 2021 – 2031

3.2.3 Samenhang (sociale) leefbaarheidsaanpak

Onderbouw per deelplan hoe het deelplan onderdeel uitmaakt van een integraal leefbaarheidsprogramma om de leefbaarheid in het deelgebied te verbeteren. Betrek hierbij ook aspecten als veiligheid (incl. ondermijning), arbeidsmarkt, zorg en onderwijs. Geef verder aan welke ingrepen in het deelgebied plaatsvinden bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs, werkgelegenheid etc. [Maximaal 400 woorden]

De fysieke ingrepen in het deelplan Brunssum worden in samenhang met het regionaal sociaal economische structuurversterkingsprogramma uitgevoerd. De herstructurering van de woningvoorraad is immers onderdeel van een bredere agenda voor verbetering van de sociaalfysieke leefbaarheid.

Om de regio vanuit een sociaaleconomische achterstandspositie naar het gemiddelde van de provincie Limburg te brengen is het noodzakelijk om overdracht van achterstanden van generatie op generatie te doorbreken. De regio richt zich met een verdieping en verbreding van het Trendbreukprogramma op de nieuwe generatie (van geboorte tot arbeidsmarkt), met daarin aandacht voor gezondheid (Gezonde Basisschool van de Toekomst, Kansrijke Start en VIE), arbeidsmarktparticipatie (o.a. Beyond en Sprincplank) en onderwijsprestaties (verlengde schooldag). De integratie van het fysieke en sociale ingrepen krijgt op gebiedsniveau zijn weerslag, in samenwerking met alliantie van partijen die hier werkzaam zijn.

In het deelplan wordt sociale verbetering van wijken aangejaagd vanuit de gedachte dat problemen op het gebied van armoede en schulden samenhangen met issues op andere domeinen. Parallel aan de fysieke transformatie wordt samen met huidige en toekomstige bewoners gewerkt aan de verbetering van het sociale leefklimaat en sociaal-economische structuurversterking. Inwoners met financiële problemen worden ondersteund om ook te kijken naar gezondheid, leefomgeving, sociaal netwerk en opleiding/werk ('Mobility Mentoring'). De focus ligt op onderwijsachterstanden, ontwikkelkansen, het terugdringen van armoede via arbeidsparticipatie (wijkbedrijf) en op gezondheid via preventie. Zo wordt ook de Gezonde Basisschool van de Toekomst geïmplementeerd (in Brunssum Noord). Daarnaast is ook aandacht voor veiligheid. Doel is het verhogen van de bewustwording en preventie bij burgers ten aanzien van ondermijnende activiteiten door onder meer samen te werken met ondernemers, politie en het Wijkbedrijf Brunssum Noord, dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een springplank biedt naar betaald en zinvol werk.

Woningcorporaties en andere professionals komen 'achter de voordeur' door de herstructurering in Schuttersveld en Brunssum Noord, óók bij de particuliere eigenaren. Hierbij wordt de 'Voorzieningenwijzer' ingezet, ter verbetering in de financiële situatie van (kwetsbare) huishoudens door ze beter toe te leiden naar (de voor hen best passende) bestaande voorzieningen (minimaregelingen, toeslagen, zorgverzekering, energiecontract, belastingaangifte). Dit helpt om armoede en problematische schulden te bestrijden en te voorkomen. Er ontstaat een bredere sociaal-fysieke gebiedsgerichte aanpak, met extra investeringen in bijvoorbeeld veiligheid, gezondheid, participatie en duurzaamheid, doordat problemen in samenhang worden aangepakt.

Het effect van de aanpak is breder dan alleen 'de stenen'. Op basis van ervaringen uit de Regio Deal blijkt dat de aanpak van de kwetsbare particuliere woningvoorraad een katalysator is voor méér investeringen in de sociaal-fysieke leefbaarheid, bijvoorbeeld in veiligheid, gezondheid, participatie en duurzaamheid. Fysieke ingrepen maken dat er meer focus komt op de investeringen in de leefbaarheid in die wijken.

Bronnen:

Macroplan Brunssum Noord
Projectplan Wijkbedrijf Brunssum Noord
Projectplan Implementatie de Voorzieningenwijzer in Parkstad
Regio Deal Parkstad Limburg

Onderbouw de mate van betrokkenheid van particuliere woningeigenaren, bewoners, woningcorporaties, verhuurders en andere relevante partijen bij het opstellen en realisatie van het

programma. Dit kan blijken uit (reeds bestaande) participatietrajecten, samenwerkingsverbanden, actieagenda's, intentieverklaringen of welke plannen er zijn om tot goede participatie te komen. Geef aan hoe zij zijn of worden betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van het programma. Benoem kort welke bijdrage zij kunnen leveren aan het programma en in hoeverre er draagvlak is, of wordt verwacht en welke afspraken er zijn of (naar verwachting) worden gemaakt. Verwijs waar mogelijk naar bij u opvraagbare bronnen documenten waarin de samenwerkingen zijn vastgelegd. [Maximaal 350 woorden]

In het programma is veel aandacht voor participatie van bewoners. Goede communicatie is de afgelopen 10 jaar essentieel in grote en kleine gebiedsontwikkeling geweest in de regio. In Brunssum wordt voortgeborduurd op de Stadsdeelvisies voor Brunssum Noord en Brunssum Oost en de ervaringen vanuit de wijkvernieuwing Oude Egge en de Aardgasvrije wijk Brunssum Noord. Bewoners en betrokkenen worden in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij de planuitwerking.

Naar voorbeeld van het referentieproject de Oude Egge zullen de wijkbewoners in Schuttersveld bij de voorbereiding worden betrokken en zullen er werkateliers worden georganiseerd, waarbij bewoners samen met de architect hun eigen woningplattegrond en de herinrichting van de buitenruimte mee-ontwerpen. In het kader van de verduurzaming van Brunssum Noord zullen interactieve buurtsessies worden georganiseerd, om gezamenlijk een stappenplan te ontwikkelen voor de uitvoering.

Binnen het regionaal herstructureringsprogramma wordt met gemeenten en woningcorporaties samengewerkt op het gebied van woningbouw, herstructurering en leefbaarheid, met specifieke aandacht voor de kwetsbare particuliere woningvoorraad. Woningcorporaties zijn – onder condities – bereid om particuliere woningen in te ponden of mee te nemen in brede verduurzamings- of herstructureringsaanpakken. Daarmee vervullen ze vaak de rol van projectuitvoerder. De woningcorporaties in de regio hebben ook een steunverklaring afgegeven. Specifiek voor de uitvoering van het deelplan Brunssum wordt een anterieure overeenkomst opgesteld met Weller.

Het project Brunssum Noord is reeds opgenomen in de (regionale) prestatieafspraken en opgenomen in gezamenlijke regionale meerjareninvesteringsprogramma met de woningcorporaties. Het project Schuttersveld zal bij een actualisatie worden toegevoegd.

Sinds 2019 onderzoekt Parkstad samen met het ministerie van BZK de rol van marktpartijen in de aanpak van de particuliere woningvoorraad. Marktpartijen investeren regulier niet onrendabel, maar kunnen wel ondersteunen in de uitvoering van projecten met expertise óf door rendabele projecten te koppelen aan onrendabele projecten. Marktpartijen Bouwfonds Property Development en Jongen projectontwikkeling participeren in dit onderzoekstraject en hebben een steunverklaring afgegeven.

Momenteel wordt een versterking van de samenwerkingsrelatie tussen overheid, woningcorporaties en marktpartijen onderzocht. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de mogelijkheden van een wijkontwikkelingsmaatschappij op regionaal niveau, om de uitvoering op gebiedsniveau te versterken.

Bronnen:

Stadsdeelvisies Brunssum Noord en Brunssum West
Regionale Prestatieafspraken Parkstad Limburg 2019 – 2024
Regionale meerjarenprogrammering wonen en leefbaarheid (2019)
Prestatieafspraken Brunssum 2021
Steunverklaring woningcorporaties Parkstad
Steunverklaring marktpartijen BPD en JPO
Conceptrapportage verkenning Wijkontwikkelingsmaatschappij Parkstad
Voortgangsrapportage de Egge 2020

3.3 Hardheid

Ga in op de fasering, status en organisatie van het deelplan

	Brunssum
--	-----------------

Start eerste activiteit	2021
Afronding laatste activiteit	2031

3.3.1 Onderbouwing tijdige uitvoering

Onderbouw op welke wijze wordt geborgd dat de realisatie gehaald wordt. [Maximaal 250 woorden]

Het herstructureringsprogramma is een programma, waarbij regionaal gestuurd wordt op de uitvoering. Dit gebeurt onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van Parkstad. De voortgang wordt ook gemonitord en bijgestuurd door Parkstad. In regionale en lokale prestatieafspraken worden afspraken gemaakt met woningcorporaties en gemeenten. Regionaal worden ook gezamenlijk instrumenten ontwikkeld die nodig zijn voor de uitvoering (zoals subsidieverordeningen, samenwerkingsconstructies tussen gemeente, woningcorporaties en marktpartijen en een Wijkontwikkelingsmaatschappij). Dit vanuit de ervaringen in de Regio Deal (aanpak van slechte delen particuliere voorraad en de organisatie van brede sociaalfysiske wijkaanpak). De gemeente is regisseur van het gemeentelijk deelplan én projecteigenaar van de deelprojecten. De communicatie naar bewoners en politiek verloopt via de gemeenten en de corporatie.

Er is al een bestuurlijke structuur actief vanuit de Proeftuin Aardgasvrije wijk. In het andere deelproject –Schuttersveld– wordt voortbordurd op de ervaringen van Weller en gemeente in het wijkvernieuwingsproject de Oude Egge (nu in uitvoering). Afspraken over de uitvoering van de projecten met Weller worden opgenomen in de (regionale) prestatieafspraken. In het deelplan is sprake van de volgende planning:

- Schuttersveld: in Schuttersveld is voorzien dat de particuliere woningen in 2023 - 2026 worden verworven. Vanaf 2025 start de gefaseerde sloop van de woningen. De nieuwbouw volgt vanaf 2026. De verduurzaming / renovatie van de particuliere woningen is gepland in 2025 - 2028.
- Brunssum Noord: in de periode 2021 - 2023 worden de eerste 38 woningen gerenoveerd. In de periode 2024 - 2026 volgt de renovatie van 256 woningen. De laatste 20 woningen worden na 2026 gerenoveerd.

3.3.2 Status van het deelplan

Omschrijf in maximaal 250 woorden de huidige status van het deelplan. Beschrijf daarvoor de planologische status, het draagvlak van het plan van relevante stakeholders in het gebied en stand van zaken rondom afspraken met derden zoals uitvoerende partijen. Verwijs zoveel mogelijk naar concrete mijlpalen die bereikt zijn.

Het deelplan Brunssum is opgesteld in samenwerking tussen gemeente Brunssum, woningcorporatie Weller en Stadsregio Parkstad Limburg. Het deelplan bestaat uit twee onderdelen. Het college is akkoord met de twee projecten en de vereiste cofinanciering. De cofinancieringsbijdrage dient nog te bekrachtigd in de gemeenteraad.

In Brunssum Noord worden 314 particuliere woningen gerenoveerd/verduurzaamd. Dit project kan starten zodra de financiering van het project rond is. Voor het deelplan Brunssum is reeds de Proeftuin Aardgasvrije Wijk actief, met een bestuurlijke governance en de projectplanning van de Aardgasvrije wijk. Hierbij wordt de samenwerking gezocht met de VvE's en de particuliere eigenaren van de wooncomplexen. Dan is geen planologische procedure voorzien voor de renovatie van de particuliere woningen.

In het project Schuttersveld is sloop/nieuwbouw voorzien. In dit project kan worden voortgebordurd op de ervaringen die woningcorporatie Weller en gemeente Brunssum hebben opgebouwd in het wijkvernieuwingsproject de Oude Egge, dat momenteel wordt uitgevoerd en vergelijkbaar van aard is.

Voor dit project geldt dat er nog geen investeringsbeslissing genomen is door de woningcorporatie. De strategie van woningcorporatie Weller was de afgelopen jaren gericht op de verkoop van de sociale huurwoningen. De woningcorporatie is voornemens om deze strategie aan te passen op basis van het projectplan voor Schuttersveld, en te gaan investeren in de wijk. Er dient nog draagvlak te worden gezocht met bewoners. Er is geen nieuw bestemmingsplan nodig is, omdat de herontwikkeling kan plaatsvinden in het bestaande ruimtelijk kader.

3.3.3 Mijlpalen

Geef in maximaal 250 woorden zo concreet mogelijk aan welke mijlpalen bereikt moeten worden om te kunnen starten met de uitvoering van het deelplan. [Maximaal 250 woorden].

Om te starten met de uitvoering van het deelplan Brunssum dienen de volgende mijlpalen te worden bereikt:

- Om over te gaan tot renovatie van de 314 particuliere woningen dient er een besluit te zijn genomen door de VvE's en/of de eigenaar-bewoners om de wooncomplexen te verduurzamen. Daarvoor dient duidelijk te zijn over de oplossing die gekozen wordt om de woningen aardgasvrij te maken.
- Verder dient de gemeenteraad nog te besluiten over de investering in de openbare ruimte en de financiële bijdrage (cofinanciering) van de gemeente te bekrachtigen.
- Daarnaast zal er een subsidieverordening moeten worden opgesteld door de gemeente Brunssum en/of Stadsregio Parkstad Limburg, zodat er een financiële prikkel en regeling ontstaat voor de VvE / eigenaar-bewoners van de 314 particuliere woningen om mee te doen in de renovatie/verduurzaming (Aardgasvrij).
- Voor het deelproject Schuttersveld dient nog een investeringsbeslissing te worden genomen door directie en RvC van woningcorporatie Weller. Ook hier dient de besluitvorming over de financiële bijdrage (cofinanciering) van de gemeente nog bekrachtigd te worden.
- Alvorens Weller tot sloop kan overgaan, dienen woningen te worden verworven.
- Ook in dit project zal een subsidieverordening worden opgesteld door de gemeente Brunssum en/of Stadsregio Parkstad Limburg, zodat er een financiële prikkel en regeling ontstaat voor de eigenaar-bewoners van de 54 particuliere woningen om mee te doen in de renovatie/verduurzaming (tot en met label 'B').

3.3.4 Risico's deelplan

Beschrijf in maximaal 250 woorden de specifieke, financiële en/of marktrisico's van het deelplan. Ga hierbij in op risico's in de planvorming, juridisch risico's, draagvlak in de omgeving en afspraken met de markt en corporaties (contracten). Verwijs waar nodig naar openbare of bij u opvraagbare brondocumentatie. [Maximaal 250 woorden]

Een belangrijke voorwaarde is het verkrijgen én behouden van draagvlak bij particuliere eigenaren en partners gedurende het proces.

De aanpak van de particuliere woningvoorraad brengt een aantal risico's met zich mee. Daar waar aankopen aan de orde zijn, dient overeenstemming te worden bereikt tussen de particuliere eigenaren en Weller. De prijsontwikkeling van woningen kan een financieel risico inhouden. Een specifiek risico betreft de aankoop van woningen van particuliere verhuurders, die vanuit een privaat belang handelen. In het verleden hebben gemeenten en woningcorporaties afgesproken om niet alle financiële risico's in te rekenen in businesscases, maar risico-arrangementen te sluiten tussen betreffende partijen, waarbij het risico wordt verdeeld over deelnemende partijen.

Een ander risico betreft het risico dat niet alle particuliere eigenaren of de VvE meedoen. In de aanpak wordt rekening gehouden met een financiële bijdrage van de particuliere eigenaar-bewoners. In Brunssum Noord/Lemmender betreft dit €17.500,- en in de Schuttersveld een bedrag van €15.000 per woning. Deze bedragen zijn gebaseerd op basis van de verwachte waardeinstijging van de woning ná de ingreep. Er bestaat een risico dat particulieren deze bijdrage niet kunnen of willen leveren. Om particuliere eigenaren die niet beschikken over de financiële middelen om deze

bijdrage te leveren te ondersteunen wordt onderzocht of bestaande (duurzaamheidsleningen) of nieuwe regelingen van SVn uitkomst kunnen bieden.

In beide projecten is er geen sprake van een ruimtelijke bestemmingsplanprocedure. Specifiek voor het project Brunssum Noord is het van belang om duidelijkheid te hebben over de techniek, op basis waarmee van het aardgas wordt afgestapt.

3.4 Doelmatigheid kwantitatief

3.4.1 Additionaliteit van de bijdrage Volkshuisvestingsfonds

Geef per deelplan en per activiteit aan welk aandeel van het herstructureringsprogramma niet gerealiseerd kan worden zonder bijdrage van het Volkshuisvestingsfonds.

Brunssum	aandeel woningen dat zonder bijdrage niet geherstructureerd kan worden, uitgedrukt in %
Renovatie	[100%]
Transformatie	[0%]
Sloop	[100%]
Nieuwbouw (na sloop)	[100%]

Kwantitatieve additionaliteit

Geef een zo concreet mogelijke onderbouwing van het feit dat het aantal woningen dat geherstructureerd kan worden binnen het deelplan aangepast zou moeten worden indien er geen bijdrage vanuit het Volkshuisvestingsfonds wordt verstrekt. [Maximaal 250 woorden]

Indien er géén bijdrage wordt verstrekt vanuit het Volkshuisvestingsfonds zal het gehele deelplan Brunssum geen doorgang vinden, omdat er géén dekking is voor deze activiteiten in dit deelplan (renovatie van 368 particuliere woningen en sloop/nieuwbouw van 35 particuliere woningen).

Kwalitatieve additionaliteit

Geef, indien van toepassing, een zo concreet mogelijke omschrijving van welke kwalitatieve bijstellingen aan het deelplan plaats moeten vinden indien er geen bijdrage vanuit het Volkshuisvestingsfonds wordt verstrekt.

Zonder bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds zullen de activiteiten in het deelplan Brunssum niet tot uitvoering komen. Er vindt dan géén investering plaats in de particuliere woningvoorraad, waardoor deze incourant en kwetsbaar blijft. Dit betekent dat de particuliere eigenaren niet kunnen aanhaken op de proeftuin Aardgasvrije wijk Brunssum Noord, met gevolgen voor de financiële haalbaarheid van de proeftuin Aardgasvrije wijk.

Daarnaast zal dit betekenen dat de huidige strategie (uitponden) van woningcorporatie Weller m.b.t. Schuttersveld gehandhaafd blijft, waardoor de concentratie van goedkope koopwoningen niet wordt aangepakt, maar juist wordt vergroot. Weller wil haar uitpondstrategie in het kader van het Volkshuisvestingsfonds juist aanpassen om de overheid te ondersteunen bij het opwaarderen van de particuliere voorraad, maar zal terugvallen op haar vigerende beleid als de aanpak niet mogelijk wordt gemaakt. Investeren in de slechte delen van de particuliere woningvoorraad blijven dan uit. Hierdoor ontstaat het risico dat de leefbaarheid verder onder druk komt te staan en een oude mijnkolonie (beschermd stads- en dorpsgezicht) verloedert verder.

Bijlagen

Nr.	Omschrijving	Bijlage bij onderdeel
1.	Begeleidende aanbiedingsbrief van het college van B&W, inden van toepassing medegetekend door betrokken gemeenten in de aanvraag.	1.1
2.	Plan van aanpak van het programma en de deelplannen.	2.1.1
3.	Onderbouwing financiële draagkracht woningcorporatie(s), waarvan woningen onderdeel zijn van het herstructureringsprogramma.	2.1.2
4.	Kwantitatieve onderbouwing en toelichting van het programma.	3.1
5.	Nadere toelichting activiteiten, maatregelen en financieel tekort.	3.1
6.	Optionele bijlage openbare ruimte.	3.2.1
7.	Vrije bijlage maximaal 10 pagina's.	

Financiën - verzamelblad

Invulinstructie. Hanteer constante (nominale) prijzen op prijspeil 1 januari 2022. Geef per activiteit het totaal aan kosten en opbrengsten op. Benoem maximaal acht kostenposten; de titel van de post is vrij in te vullen. **let op: geef een toelichting op dit overzicht in bijlage 5 en zorg dat de ingevulde bedragen aansluiten op de cijfers uit de toelichting**

	Brunssum
Renovatie	
Kosten	
Renovatiekosten	€ 13.852.890
Investerings RD wonen en leefbaarheid	
kostenpost 3	
kostenpost 4	
kostenpost 5	
kostenpost 6	
kostenpost 7	
kostenpost 8	
Openbare ruimte	€ 650.791
Kosten inponing	
<i>Subtotaal</i>	€ 14.503.681
Opbrengsten	
Waardestijging / bijdrage particulieren	€ 6.305.000
opbrengstenpost 2	
opbrengstenpost 3	
opbrengstenpost 4	
opbrengstenpost 5	
opbrengstenpost 6	
opbrengstenpost 7	
opbrengstenpost 8	
Opbrengsten inponing	
Ontvangen Rijkssubsidies	
<i>Subtotaal</i>	€ 6.305.000
<i>Financieel tekort renovatie</i>	€ 8.198.681
Transformatie	
Kosten	
kostenpost 1	
kostenpost 2	
kostenpost 3	
kostenpost 4	
kostenpost 5	
kostenpost 6	
kostenpost 7	

kostenpost 8	
Openbare ruimte	
Subtotaal	€ -
<u>Opbrengsten</u>	
opbrengstenpost 1	
opbrengstenpost 2	
opbrengstenpost 3	
opbrengstenpost 4	
opbrengstenpost 5	
opbrengstenpost 6	
opbrengstenpost 7	
opbrengstenpost 8	
Ontvangen Rijkssubsidies	
Subtotaal	€ -
Financieel tekort transformatie	€ -
Sloop/nieuwbouw	
<u>Kosten</u>	
Sloopkosten	€ 875.000
Investerings RD wonen en leefbaarheid	
kostenpost 3	
kostenpost 4	
kostenpost 5	
kostenpost 6	
kostenpost 7	
kostenpost 8	
Kosten inponing	€ 6.555.500
Openbare ruimte	
Subtotaal	€ 7.430.500
<u>Opbrengsten</u>	
Grondopbrengsten	€ 875.000
opbrengstenpost 2	
opbrengstenpost 3	
opbrengstenpost 4	
opbrengstenpost 5	
opbrengstenpost 6	
opbrengstenpost 7	
opbrengstenpost 8	
Opbrengsten inponing	
Ontvangen Rijkssubsidies	
Subtotaal	€ 875.000
Financieel tekort sloop/nieuwbouw	€ 6.555.500

Totaal deelplan	
Uitvoeringskosten	€ 1.110.000
<i>Financieel tekort deelplan + uitvoeringskosten vóór verrekening cofinanciering</i>	€ 15.864.181
<i>Financieel tekort deelplan + uitvoeringskosten na verrekening cofinanciering</i>	€ 11.104.927
Percentage cofinanciering	30%
Totale cofinanciering	€ 4.759.254
Gevraagde bijdrage Volkshuisvestingsfonds	€ 11.104.927
Inschatting % BTW-compensatie	1%
Percentage uitvoeringskosten	10%

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Bijlage 5 Brunssum Nadere toelichting activiteiten, maatregelen en financieel tekort

Aanvraag Stadsregio Parkstad Limburg
Volkshuisvestingsfonds

Bijlage 5 Nadere toelichting activiteiten, maatregelen en financieel tekort

Inhoudsopgave

Inleiding	Pagina 3
------------------	-----------------

Deelplan 2 Brunssum	Pagina 5
----------------------------	-----------------

1. Toelichting op de huidige woningkwaliteit en woonomgeving in het deelgebied
2. Toelichting op de voorgenomen activiteiten
 - 2.1: algemeen
 - 2.2: energetische verbetering na herstructurering
 - 2.2: renovatie
 - 2.3: transformatie
 - 2.4: sloop-nieuwbouw
 - 2.5: openbare ruimte
3. Financiële toelichting van de voorgenomen activiteiten
 - 3.1: algemene instructies
 - 3.2: renovatie
 - 3.3: transformatie
 - 3.4: sloop-nieuwbouw
 - 3.5: uitvoeringskosten
 - 3.6: cofinanciering
 - 3.7: compensabele BTW

Bijlagen:

1. Bronvermeldingen	Pagina 14
2. Overzichtskaart met afbakening deelgebieden	Pagina 15
3. Kaart kwetsbare koopwoningen	Pagina 16

Inleiding

Voor u ligt een nadere specificatie van de projecten uit de afzonderlijke deelplannen van de aanvraag van de Stadsregio Parkstad Limburg.

- Daarbij worden per deelplan de buurtprofielen vitaliteit en leefbaarheid van de wijken geschetst, die in de aanvraag zitten.
- Bij de renovatie en sloop/nieuwbouwtransities zijn kostenramingen gehanteerd van gerenommeerde adviseurs en bouwbedrijven. Daarnaast vormen referentieprojecten binnen de regio Parkstad waar al ervaring in het veld is of momenteel wordt opgedaan, een belangrijke bron van informatie.
- Om het financieel tekort op een maatregel inzichtelijk te maken, is per project een inschatting gemaakt van de waardestijging van een woning. De waardestijging is bepaald door een taxateur die voor alle renovatieprojecten in deze aanvraag op een zelfde eenduidige manier - op grond van ervaringscijfers, referentieprojecten, transacties en calculaties - een waardeindicatie heeft afgegeven. Deze waarde indicatie is vervolgens door Parkstad en de corporaties, gevalideerd.
- In het geval van sloop-nieuwbouw zijn de kosten op grond van ervaringscijfers van corporaties en gemeenten bepaald. De regio staat bekend om de grote krimppogave en bouwt derhalve al jarenlange ervaring op in de krimpaanpak. Er zijn daarom ook veel referentieprojecten, waarbij bovendien de 9 corporaties in de regio betrokken zijn of waren.
- Waar de regio recent meer ervaring mee heeft opgedaan zijn zgn. transitie-exploitaties, waarbij kwetsbare particuliere wooncomplexen ingepond worden, tijdelijk geëxploiteerd en vervolgens gesloopt worden. Door de tijdelijke exploitatieopbrengsten, kan het tekort nog enigszins gemitigeerd. Een bijkomend voordeel daarbij is, dat bewoners na de verkoop van hun woning nog geruime tijd kunnen blijven wonen en in eigen tempo naar vervangende woonruimte begeleid kunnen worden. Bij gestapelde woningen is het van zichzelf al voor de hand liggend dat het hele complex verworpen moet zijn, voordat kan worden overgegaan tot sloop. Het principe van tijdelijk door exploiteren wordt ook toegepast bij enkele van de complexen in deze aanvraag. De begrenzing daarvoor ligt bij de tijdsspanne die is meegegeven vanuit de criteria van de regeling van het Volkshuisvestingsfonds (maximaal 10 jaar). Bij andere complexen is direct ingrijpen vereist en wegen de maatschappelijke baten van snel ingrijpen soms op tegen het derven van exploitatie-inkomsten. De kosten en opbrengsten zijn overigens conform de criteria van de regeling nominaal, zonder verdiscontering en indexering doorgerekend in gevalideerde modellen. De gehanteerde parameters komen uit ervaringscijfers, kengetallen, onderbouwde rapporten of de begrotingen van woningcorporaties. Indien gewenst, zijn de financiële doorrekeningen op te vragen.

Dan tot slot als inleiding een toelichting op de openbare ruimte. Niet in alle projecten die deel uit maken van de deelplannen van het Herstructureringsprogramma van Parkstad wordt in deze aanvraag de openbare ruimte óók ingerekend. Dit betekent overigens niet dat er geen investeringen in de openbare ruimte gaan plaatsvinden, maar dat nog separaat zal worden bepaald welke investering noodzakelijk en gewenst is. De aanpak van de openbare ruimte per deelplan waar dat wel van toepassing is, is beschreven in 3.2.1.

De noodzaak van de maatregelen in de openbare ruimte bij de herstructureringsprojecten vindt zijn oorsprong in veiligheid op straat en klimaatadaptatie. Veel van de openbare ruimte is nu geheel versteend zonder groen en bomen en door een gebrek aan openbare verlichting heerst er een onveilig gevoel op de straat. Door meer groen (en bomen) toe te voegen in het straatbeeld,

de straten duurzaam veilig in te richten als woonstraten (met drempels) en het parkeren overzichtelijker op te lossen, wordt bijgedragen aan de leefbaarheid (meer groen), (verkeers)veiligheid en klimaatadaptatie (meer groen).

Dit betekent concreet voor de projecten dat het herinrichten van het bestaande straatprofiel is meegenomen, exclusief de aanpassing van ondergrondse infra zoals riolering. Er wordt alleen rekening gehouden met de aanpassingen van straatkolken ten gevolge van wijzigingen aan het straatprofiel. Het veiliger en leefbaarder maken van een straat komt ten goede aan de woningen die in desbetreffende straat staan. De omliggende straten hebben hier geen profijt van. De inrichting van bijvoorbeeld voorzieningen zoals parken etc. zijn ten behoeve van meerdere straten/buurten/wijken en zijn daarom niet meegenomen in de aanvraag.

Arcadis heeft voor de Stadsregio Parkstad Limburg een uniforme kostenraming van de openbare ruimte gemaakt voor alle projecten opgesteld en dit per deelplan opgeteld. Deze uniforme kostenraming van Arcadis treft u aan in bijlage 4 bij de aanvraag. De invulling van het PTP-principe om de kosten toe te rekenen aan de woningen die opgenomen zijn in de aanvraag is als volgt ingevuld:

- Op een kaart is een gebied gedefinieerd waarbinnen de openbare ruimte aangepakt gaat worden. De verbetering van de openbare ruimte komt vervolgens ten goede (profijt) aan alle woningen binnen dit gebied.
- De woningen die profijt hebben van een upgrade, zien hun woongenot toenemen. Het betreft alleen de direct aangelegen openbare ruimte en bijvoorbeeld het wijkpark of een wijkontsluitingsweg. Daardoor zijn de kosten ook toerekenbaar.
- Door de kosten te verdelen over alle woningen in de straat, ook de woningen die niet meedoen aan de regeling, is het ook nog proportioneel. In de aanvraag nemen we dus alleen de kosten mee voor de woningen die in de aanvraag zijn opgenomen. Dus als er maar 10% van de woningen meedoet in de regeling wordt er maar 10% van de kosten van de openbare ruimte meegenomen.
- De kosten voor de inrichting zijn gebaseerd op aangeleverde profielen door de gemeenten en kengetallen van Arcadis.

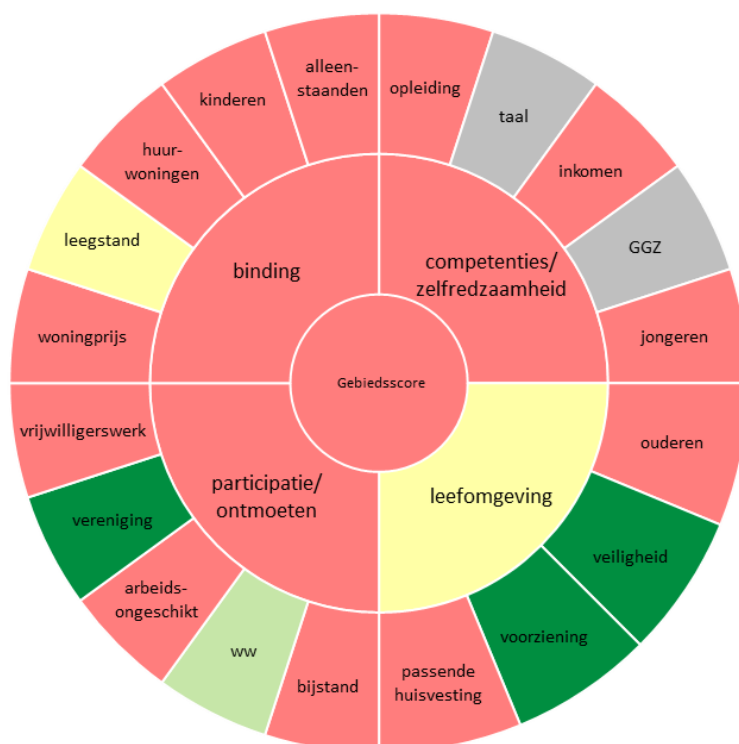
Deelplan Brunssum

1. Toelichting op de huidige woningkwaliteit en woonomgeving

In het deelplan Brunssum worden 403 particuliere woningen geherstructureerd:

- In de buurt **Schuttersveld** betreft het de aanpak van 89 slechte particuliere woningen in een kwetsbare buurt in de gemeente Brunssum, zowel op sociaaleconomisch als op fysiek-ruimtelijk vlak (zie buurtprofiel leefbaarheid en vitaliteit Schuttersveld).
- De woningen zijn verouderd (bouwjaar 1920) en het betreft een beschermd Stads- en dorpsgezicht (mijnkolonie)
- Het betreft woningen in een buurt met gespikkeld bezit, met kwalitatief slechte woningen: asbest, houtrot en slecht stucwerk, veel vochtklachten, scheefstand, slechte energielabel (gemiddeld label E)
- De kwaliteit van de particuliere woningvoorraad blijft achter bij de kwaliteit van de sociale huurwoningvoorraad.
- Om het tij te keren is er naast een sociaal programma is een kwantitatieve en kwalitatieve herstructurering van de woningvoorraad nodig. Na analyse van de opgave wordt gemikt op het reduceren van slecht particulier bezit (door sloop en herbouw in de sociale sector) en voor een deel het verduurzamen van particuliere woningen door mee te liften bij de verduurzaming van het huuraanbod. Centraal daarbij staat het behoud van de historische waarde van het gebied.

buurt - Schuttersveld (Brunssum)

- In de buurt **Brunssum Noord/Lemmender** betreft het de aanpak van 314 slechte particuliere woningen in een kwetsbare buurt in de gemeente Brunssum, zowel op sociaaleconomisch als op fysiek-ruimtelijk vlak (zie buurtprofiel leefbaarheid en vitaliteit Lemmender).
- Het betreft 314 gedateerde woningen (uit de jaren 60-70)
- De koopflats hebben voornamelijk label G, een enkele F en D als mensen intern aangepast hebben of alleen glas vervangen.
- De grondgebonden rugaanruggewoningen aan de Lemmender hebben label D en C. De kopwoning waarschijnlijk veelal EFG.
- De kwaliteit van de particuliere woningvoorraad blijft achter bij de kwaliteit van de sociale huurwoningvoorraad.
- Als de kwaliteit van de woningvoorraad niet verbeterd, zullen deze woningen – het betreft een markttechnisch kwetsbaar segment (hoogbouw) – incourant blijven, waardoor er gevolgen ontstaan voor de leefbaarheid.

buurt - Lemmender (Brunssum)

Op te vragen bronnen

- Conditie-score Schuttersveld / Weller
- Stadsdeelvisies Brunssum Noord en Brunssum Oost
- Gegevens Aardgasvrije wijken

2. Toelichting op de activiteiten

2.1 Algemeen

De woningen in Schuttersveld dateren uit '10 van de vorige eeuw en passen niet meer bij de eisen van deze tijd. Voor woningcorporatie Weller is het financieel duurder om die woningen energetisch te verbeteren en de plattegrond van de woning (levensloopgeschikt) aan te passen door middel van renovatie, dan wanneer gekozen wordt voor sloop/nieuwbouw. In het gebied worden 35 woningen die niet in eigendom van de woningcorporatie zijn, aangekocht om de sloop/nieuwbouw ontwikkeling mogelijk te maken. Dit betreft het compleet maken van een aantal blokken, waar huur en koop verspreidt in zitten. Dit biedt ook de kans om de woningvoorraad beter af te stemmen op de huidige en toekomstige vraag en de stedenbouwkundige opzet van de wijk te verbeteren met meer klimaat-adaptieve maatregelen (waterhuishouding) en meer (openbaar) groen. De sloop/nieuwbouw wordt een aanjager van de integrale wijkontwikkeling van Schuttersveld. Dit is een bewezen aanpak in de Oude Egge, een mijnkolonie in Brunssum die op dit moment wordt vernieuwd.

Daarnaast is het de ambitie om 54 particuliere woningen in Schuttersveld te renoveren. Dit betreft de overige gemengde blokken. De aankoop en sloop/nieuwbouw van woningen is kostenintensief en het vergroten van deze ambitie is niet realistisch. Daarom wordt ingezet op een grondige renovatie van een 54-tal particuliere woningen naar 'label A'.

In Lemmender/ Brunssum Noord worden 314 gedateerde particuliere woningen (uit de jaren 60-70) te renoveren. Deze dienen te worden gerenoveerd, om geschikt te worden om voor aansluiting op het beoogde lage temperatuurnetwerk. Gelet op de markttechnisch kwetsbare positie van het eenzijdige woningaanbod in Brunssum Noord is de afgelopen jaren onderzocht of het mogelijk is om één van deze drie complexen aan te kopen (inponden) om uiteindelijk te slopen. Dit project is door de gemeente Brunssum gestopt, vanwege gebrek aan draagvlak bij de VvE en vanwege ontwikkelingen op de financiële businesscase. Er wordt daarom ingezet op renovatie van de particuliere woningen en aansluiting op de Proeftuin Aardgasvrij Wijk.

Op te vragen bronnen

- Condiëmeting Schuttersveld
- Rapporten en onderzoeken in het kader van de Proeftuin Aardgasvrije wijk Brunssum Noord
- Onderzoek businesscase aankoop/sloop Hoogbouwflat Brunssum Noord
- Referentieproject Oude Egge

2.2 energetische verbetering na herstructurering

Vooraf is aan de hand van het maatregelenpakket nauwkeurig te berekenen welke verbetering qua energielabel zal worden doorgevoerd. Na de uitvoering zal door middel van een opname worden gecontroleerd of die maatregelen ook conform zijn aangebracht (verantwoording).

- Er zullen 314 particuliere woningen in Brunssum Noord geschikt moeten worden voor aansluiting op het beoogde lage temperatuurnetwerk. Hiervoor is een renovatie naar minimaal label A benodigd. De Energieprestatie wordt gemeten obv de warmtevraagverbetering in de nZEB-tool.
- Er zullen 54 particuliere woningen in Schuttersveld van een label E een energetische verbetering krijgen naar 'A'.
- In het deelplan Brunssum worden 35 particuliere woningen gesloopt. De 35 nieuwe woningen zullen voldoen aan de nieuwste energetische eisen (BENG en aardgasvrij). In de praktijk zal dit uitkomen op 4 label stappen ten opzichte van het huidige E label.

Op te vragen bronnen

- Condiëscore Schuttersveld Weller
- Referentieprojecten Weller
- Rapporten en onderzoeken i.k.v. Proeftuin Aardgasvrije wijk Brunssum Noord

2.3 Renovatie

Er zullen 314 particuliere woningen geschikt moeten worden voor aansluiting op het beoogde lage temperatuurnetwerk. De woningen moeten naar een warmtevraag van circa 25 kWh/m² worden gebracht, om aan te sluiten. Kwaliteitsaspecten zijn vml; binnenklimaat, drempelloos en energieprestatie. Hiervoor is een renovatie naar minimaal label A benodigd. Hierbij is geen sprake van inponing.

- Voor 56 particuliere woningen (waar beperkt onderhoud is gepleegd, vml. cosmetisch) kan het achterstallig onderhoud nu worden benut voor een 1stap energetische renovatie:
 - Bgg vloer isoleren
 - spouwisolatie
 - nieuw dak
 - kierdichting
 - kozijnen & triple glas
 - betere afgifte
 - collectoren
 - PV
 - Aansluiting LTWN
- Voor 258 particuliere woningen (waar vanwege beperkte woningwaardestijging weinig onderhoud is gepleegd) kan het achterstallig onderhoud nu worden benut voor een 1stap vernieuwrenovatie:
 - Nieuwe voorgevel
 - Nieuwe achtergevel
 - Betere afgifte
 - Aansluiting LTWN
 - Dak PV
- Er zullen 54 particuliere woningen van een label E een energetische verbetering krijgen naar label 'A'. Dit betekent de volgende ingrepen:

Duurzaamheidspakketten	
Maatregelen	Pakket M
Bouwkundig	
Vloerisolatie Rc [m ² K/W]	3
Gevelisolatie Rc [m ² K/W]	1,3 (na-isolatie spouw)
Dakisolatie Rc [m ² K/W]	4
Glas	HR++, Uglass ≤ 1,1 W/m ² .K
Nieuw kozijnen	Nieuw
Deuren	Geïsoleerd
Kierdichting	Ja
Installaties	
Warmteafgifte	Radiatoren
Verwarming	HR 107 combiketel
Koeling	Geen
Warm tapwater	HR 107 combiketel
Douche WTW	Nee
Ventilatie afvoer	Vraaggestuurde (CO ₂)
	mechanische afzuiging
Ventilatie toevoer	Winddruk onafhankelijke
	toevoerroosters
Zonnestroom	8 panelen (330 Wp)
Energie-Index (Energie-label)	0,81 - 1,2 (A)

- Er is geen sprake van inponing

Op te vragen bronnen

- Referentieprojecten Weller
- Rapporten en onderzoeken i.k.v. Proeftuin Aardgasvrije wijk Brunssum Noord

2.4 Transformatie

Niet van toepassing

2.5 Sloop-nieuwbouw

Er zullen in totaal 35 woningen van een label E worden gesloopt en er zullen 35 woningen worden teruggebouwd.

Woningcorporatie Weller zal de woningen aankopen (inponden) om deze te slopen, waarna er nieuwe vervangende historiserende woningbouw in het duurdere sociale segment zal worden teruggebouwd.

De woningen in Schuttersveld dateren uit de jaren '10 van de vorige eeuw en passen niet meer bij de eisen van deze tijd. Voor woningcorporatie Weller is het financieel duurder om die woningen energetisch te verbeteren en de plattegrond van de woning (levensloopgeschied) aan te passen door middel van renovatie, dan wanneer gekozen wordt voor sloop/nieuwbouw. In het gebied worden 35 woningen die niet in eigendom van de woningcorporatie en zullen moeten worden aangekocht, om de sloop/nieuwbouw ontwikkeling mogelijk te maken. Dit biedt ook de kans om de woningvoorraad beter af te stemmen op de huidige en toekomstige vraag en de stedenbouwkundige opzet van de wijk te verbeteren met meer klimaatadaptieve maatregelen (waterhuishouding) en meer (openbaar) groen. De sloop/nieuwbouw wordt een aanjager van de integrale wijkontwikkeling van Schuttersveld. Dit is een bewezen aanpak in de Oude Egge, een mijnkolonie in Brunssum die op dit moment wordt vernieuwd.

Op te vragen bronnen

- Conditie-score Schuttersveld Weller
- Referentieprojecten Weller

2.6 Openbare ruimte

Een onderdeel van de sociaal-fysieke aanpak van de buurt Lemmender is de aanleg van de Lemmenderboulevard: een centrale verkeersluwe as tussen de appartementencomplexen en het winkelcentrum. Hiermee wordt de openbare ruimte levensloopbestendig gemaakt en worden ontmoetingsplekken in de openbare ruimte gecreëerd, zodat verdergaande vereenzaming wordt tegengegaan. De Lemmenderboulevard wordt ingericht als een breed wandelpad tussen de appartementencomplexen, waarlangs voldoende bomen (schaduw) en openbare verlichting (veiligheid) worden gerealiseerd met zitplekken om te zorgen dat de bewoners van de complexen meer met elkaar in contact komen en gemakkelijk zelf naar het naburige winkelcentrum kunnen gaan.

Doordat de wijk integraal wordt aangepakt, kan de wijk in een aantal stappen in totaliteit verduurzaamd worden. Op het moment dat er van het aardgas afgestapt wordt, zal de openbare ruimte opnieuw ingericht worden. Hierbij wordt dan meteen invulling gegeven aan onder andere klimaatadaptatie, biodiversiteit en ontmoeting in het kader van een gezonde en duurzame leefomgeving.

In het deelproject 'Schuttersveld' is nog géén investering in de openbare ruimte voorzien. Doordat eerst de sloop/nieuwbouw de komende jaren kleinschalig en verspreid in de wijk zal worden plaatsvinden, zal een investering in de openbare ruimte pas na deze ontwikkeling kunnen worden gerealiseerd.

De totale investering bedraagt €1,18 miljoen inclusief btw. Op basis van de PTP-criteria is hiervan €650.791,- toegerekend aan 314 particuliere woningen (€2.073 per woning). Het overige investeringsbedrag wordt toegerekend aan de aanwezige sociale huurwoningen

Het PTP-principe om de kosten van de verbetering van de woonkwaliteit en omgeving (de openbare ruimte) toe te rekenen is als volgt ingevuld:

- Op een kaart is een gebied gedefinieerd waarbinnen de openbare ruimte aangepakt gaat worden. De verbetering van de openbare ruimte komt vervolgens ten goede (profijt) aan alle woningen binnen dit gebied.
- De woningen die profijt hebben van een de upgrade, zien hun woongenot toenemen. Het betreft alleen de direct aangelegen openbare ruimte en bijvoorbeeld het wijkpark of een wijkontsluitingsweg. Daardoor zijn de kosten ook toerekenbaar.
- Door de kosten te verdelen over alle woningen in de straat ook de woningen die niet meedoen aan de regeling is het ook nog proportioneel. In de aanvraag gaan dus alleen de kosten mee voor de woningen die in de aanvraag zijn opgenomen. Dus als er maar 10% van de woningen meedoet in de regeling wordt er maar 10% van de kosten van de openbare ruimte meegenomen.

Op te vragen bronnen

- Openbare ruimte berekening door Arcadis
- Stadsdeelvisie Brunssum Noord
Proeftuin Aardgasvrije wijk Brunssum Noord

3. Financiële toelichting van de voorgenomen activiteiten

3.2 Renovatie

Deelplan 2: Brunssum				
	Aantal woningen	Bedrag	Bedrag per woning	Bron
Renovatiekosten				
<i>Schuttersveld</i>	54	€2.376.000	€44.000 per woning	<i>Begroting / Referentieprojecten Weller</i>
<i>Lemmender</i>	56	€2.314.000	€41.336 per woning	<i>Doorrekening Brunssum Noord door Driven by Values</i>
<i>Henri Dunantflat</i>	175	€6.231.925	€35.611 per woning	<i>Doorrekening Brunssum Noord door Driven by Values</i>
<i>Florence Nightingale</i>	83	€2.930.149	€35.303 per woning	<i>Doorrekening Brunssum Noord door Driven by Values</i>
Totaal	368	€13.852.890		
Openbare ruimte				
<i>Brunssum Noord/ Lemmender</i>	314	€650.791	€2.073 per woning	<i>Doorrekening openbare ruimte Arcadis</i>
Totaal	-	€650.791		
Totale kosten	368	€14.503.681		
Opbrengsten waardstijging				
<i>Brunssum Noord/ Lemmender</i>	314	€5.495.000	€17.500 per woning	<i>Waardeindicatie op basis van referentiewoningen Florance Nightingale, Lemmender en Henri Dunant (Smart Real Estate)</i>
<i>Schuttersveld</i>	54	€810.000	€15.000 per woning	<i>Waardeindicatie op basis van referentiewoning Schutterveld (Smart Real Estate)</i>
Totaal	368	€6.305.000		
TOTAAL TEKORT RENOVATIE		€8.198.681		

Toelichting

- In de bepaling van het tekort zijn de kosten bepaald op basis van prijsopgaven uit de markt. Bovendien is er vergelijkingsmateriaal binnen de projecten binnen de totale aanvraag van het herstructureringsprogramma. Daarbij heeft de Stadsregio Parkstad Limburg bewaakt dat er

sprake is van een reële kostenindicatie in Schuttersveld. Voor Brunssum Noord ligt vanuit de Aardgasvrije wijk een financiële doorrekening die op te vragen is als bron. Daarnaast wordt het tekort bepaald door de totale kosten af te zetten tegen het terugverdieneffect van de ingrepen in de particuliere woningen. Deze wordt onderbouwd door een onafhankelijke waarde-indicatie van een taxateur.

- Met een renovatiebedrag van €44.000 per woning (incl. BTW) zullen 54 particuliere woningen van een label gerenoveerd worden naar minimaal 'B'. Dit betekent: dat de verwarming wordt aangepast, de woningen worden geïsoleerd, de beglazing en de voordeuren worden vervangen, de HR-ketel wordt vervangen en er worden 8 zonnepanelen aangebracht.
- Met een renovatiebedrag van €41.336 per woning (incl. BTW) zullen 56 particuliere woningen gerenoveerd worden naar een duurzame aardgasvrije woning. Dit betekent dat er een laagtemperatuurverwarming wordt aangebracht, de woningen worden geïsoleerd, het dak wordt vervangen en de beglazing en de voordeuren worden vervangen en er zonnepanelen worden aangebracht.
- Met een renovatiebedrag van €35.611 per woning (incl. BTW) zullen 175 particuliere woningen gerenoveerd worden naar een duurzame aardgasvrije woning. Dit betekent dat er een laagtemperatuurverwarming wordt aangebracht, de woningen worden geïsoleerd, het dak wordt vervangen en de beglazing en de voordeuren worden vervangen en er zonnepanelen worden aangebracht.
- Met een renovatiebedrag van €41.303 per woning (incl. BTW) zullen 83 particuliere woningen gerenoveerd worden naar een duurzame aardgasvrije woning. Dit betekent dat er een laagtemperatuurverwarming wordt aangebracht, het complex een nieuwe voor- en achtergevel krijgt en zonnepanelen worden aangebracht.
- Door middel van een waarde-inschatting van een taxateur is de huidige (leeg)waarde van een referentiewoning in Schuttersveld, Lemmender, Florence Nightingale en Henri Dunant bepaald. Daarna is een waardeindicatie afgegeven van de waarde na de renovatie. Deze 'waardesprong' is als opbrengst ingebracht. Het is de bedoeling dat de particuliere eigenaren deze bijdragen leveren in dit project.

3.3 Transformatie

Niet van toepassing

3.4 Sloop/nieuwbouw

Deelplan 2: Brunssum				
	Aantal woningen	Bedrag	Bedrag per woning	Bron
Sloopkosten				
<i>Schuttersveld</i>	35	€875.000	€25.000 per woning	<i>Gerealiseerde sloopkosten in referentieproject de Egge 2020/2021</i>
Totaal	35	€875.000		
Inpondingskosten				
<i>Schuttersveld</i>				
Aankoop	35	€5.600.000	€160.000 per woning	<i>Waarde-indicatie op basis van referentiewoning Schuttersveld (Smart Real Estate)</i>
Overdrachtsbelasting (8%)	35	€448.000	€12.800 per woning	<i>Overdrachtsbelasting excl. compensatie. Zie deelplan Regio Deal woningen.</i>

Notariskosten	35	€70.000	€2.000 per woning	<i>Gerealiseerde kosten in referentieproject de Egge 2020</i>
Advies, verhuiskostenvergoeding en participatiekosten	35	€437.500	€12.500 per woning	<i>Gerealiseerde kosten in referentieproject de Egge 2020</i>
Totaal	35	€6.555.500	€187.300 per woning	
Totale kosten	35	€7.430.500		
Opbrengsten				
Grondopbrengst	35	€875.000	€25.000 per woning	<i>Grondprijs gemeente Brunssum sociale huurwoningen</i>
Totaal	35	€875.000		
TOTAAL TEKORT SLOOP/NIEUWBOUW		€6.555.500		

Toelichting

- In de bepaling van het tekort zijn de kosten bepaald op basis van prijsopgaven uit de markt. Bovendien is er vergelijkingsmateriaal binnen de projecten binnen de totale aanvraag van het herstructureringsprogramma, in dit geval het referentieproject de Oude Egge. Daarbij heeft de Stadsregio Parkstad Limburg bewaakt dat er sprake is van een reële kostenindicatie. Daarnaast worden er grondopbrengsten ingerekend om het tekort te mitigeren.
- Met de sloopkosten van €25.000 per woning (incl. BTW) zullen 35 particuliere woningen worden gesloopt. Hierin zitten ook de kosten bouwrijp maken verwerkt.
- De woningen zullen voor een bedrag van €160.000 per woning worden aangekocht. Deze is door middel van een waarde-inschatting van een taxateur is de huidige (leeg)waarde van een referentiewoning in Schuttersveld bepaald.
- De notariskosten zijn geraamd op een bedrag van €2.000 per woning
- De overige proces en advieskosten zijn geraamd op een bedrag van €12.500 per woning. Dit betreft de kosten van plenaire informatiebijeenkomsten, nieuwsbrieven/voorlichting, woningtaxaties, huisbezoeken/onderhandelingen/woonwensen, herhuisvesting/wisselwoningen, verhuisservice.
- De grondopbrengst is geraamd op €875.000 op basis van het grondprijzenbeleid van gemeente Brunssum voor sociale huurwoningen.

Bronnen:

- Voortgangsrapportage de Egge 2020 en onderliggende bescheiden (facturen)
- Waarde-indicaties Smart Real Estate

3.5 Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten van het deelplan Brunssum bedragen in totaal **€1.110.000**:

- Voor het project Brunssum Noord betreffen de uitvoeringskosten ruim € 800.000,-. Uitgaande van een specifieke uitvoeringskostenindicatie en de proceskosten voor de inrichting van de openbare ruimte (€50.000) wordt een bedrag van **€ 756.252,-** voor dit deelproject opgevoerd. De onderbouwing betreft:

Begroting Brunssum Noord	specificatie uitvoeringskosten	TOTAAL	
functie	inspanningen	tarief uren	budget
projectmanager	SOM, proces, voortgangbewaking	115	300 € 34.500
project adviseur	inhuur, expertise, juridisch	100	1200 € 120.000
project medewerker	Som, productontwikkeling,	80	2500 € 200.000
communicatie medewerker	comm, woonwens, werving, events	70	1750 € 122.500
participatie coördinator	woningopname, energieadvies	80	2000 € 160.000
participatie medewerker	bijeenkomsten, vraagbaak	68,5	2000 € 137.000
TOTAAL			€ 774.000

- Voor de externe begeleiding van de renovatie van de particuliere woningen in Schuttersveld bedragen de uitvoeringskosten € 2200,- per woning excl. btw oftewel in totaal **€ 143.748,-** incl. BTW. De onderbouwing betreft een kostenindicatie van Kadaster.
- **€200.000** voor coördinatie, subsidieverantwoording en overall programmamanagement. Dit betreft het aandeel van het deelplan Brunssum in de gezamenlijke begroting voor 0,7 FTE per jaar voor de coördinatie van de uitvoering en verantwoording van deze subsidie. Dit zijn verschillende medewerkers variërend van schaal 9 t/m schaal 11.

Op te vragen bronnen

- Kostenindicatie begeleiding renovatie particuliere woningen (Kadaster)
- Calculatie projectmanagement Brunssum Noord.
- Calculatie inzet coördinatie, subsidieverantwoording en overall programmamanagement van de regionale aanvraag

3.6 Cofinanciering

In het deelplan Brunssum wordt voor **€4.759.254** aan cofinanciering bijgedragen. Dit betreft 30% van het totale tekort in het deelplan. Het college van B&W van de gemeente Brunssum heeft onder voorbehoud van besluitvorming in de gemeenteraad besloten, zich garant te stellen voor de benodigde cofinanciering.

Hiervan draagt de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van de Stadsregio Parkstad Limburg een bedrag van **€60.000,-** aan cofinanciering bij ten behoeve van de cofinanciering voor de uitvoeringskosten voor coördinatie, subsidieverantwoording en overall programmamanagement. De bestuurscommissie Wonen en Herstructurering heeft hiertoe een besluit genomen op 18 mei 2021.

3.7 Toelichting op de ingeschatte compensabele BTW

Het is de inschatting, dat de BTW voor de opgave openbare ruimte in deelplan Brunssum compensabel is. De opgevoerde kosten voor de openbare ruimte bedragen totaal €650.791 (inclusief € 112.947 BTW). De totale investeringskosten bedragen € 21.934.181

Als de compensabele BTW van € 112.947 afgezet wordt tegen de totale investeringskosten van €21.934.181, resulteert dit in een geschatte BTW-compensatie van 0,51%.

Bijlage 1 Bronvermeldingen

Deelplan Brunssum

1. Toelichting op de huidige woningkwaliteit en woonomgeving

- Conditie-score Schuttersveld / Weller
- Stadsdeelvisie Brunssum Noord en Brunssum Oost
- Gegevens Aardgasvrije wijken

2. Toelichting op de activiteiten

2.1 *Algemeen*

- Conditie-meting Schuttersveld
- Rapporten en onderzoeken in het kader van de Proeftuin Aardgasvrije wijk Brunssum Noord
- Onderzoek businesscase aankoop/sloop Hoogbouwflat Brunssum Noord
Referentieproject Oude Egge

2.2 *energetische verbetering na herstructurering*

- Conditie-score Schuttersveld Weller
- Referentieprojecten Weller
- Rapporten en onderzoeken i.k.v. Proeftuin Aardgasvrije wijk Brunssum Noord

2.3 *Renovatie*

- Referentieprojecten Weller
- Rapporten en onderzoeken i.k.v. Proeftuin Aardgasvrije wijk Brunssum Noord

2.5 *Sloop-nieuwbouw*

- Conditie-score Schuttersveld Weller
- Referentieprojecten Weller

2.6 *Openbare ruimte*

- Openbare ruimte berekening door Arcadis
- Stadsdeelvisie Brunssum Noord
Proeftuin Aardgasvrije wijk Brunssum Noord

3. Financiële toelichting van de voorgenomen activiteiten

3.2 *Renovatie*

- Begroting / Referentieprojecten Weller
- Doorrekening Brunssum Noord door Driven by Values
- Doorrekening openbare ruimte Arcadis
- Waardeindicatie op basis van referentiewoningen Florence Nightingale, Lemmender en Henri Dunant (Smart Real Estate)
- Waardeindicatie op basis van referentiewoning Schuttersveld (Smart Real Estate)

3.4 *Sloop/nieuwbouw*

- Gerealiseerde sloopkosten in referentieproject de Egge 2020/2021
- Waarde-indicatie op basis van referentiewoning Schuttersveld (Smart Real Estate)
- Overdrachtsbelasting excl. compensatie. Zie deelplan Regio Deal woningen.
- Gerealiseerde kosten in referentieproject de Egge 2020
- Gerealiseerde kosten in referentieproject de Egge 2020
- Grondprijs gemeente Brunssum sociale huurwoningen
- Voortgangsrapportage de Egge 2020 en onderliggende bescheiden (facturen)
- Waarde-indicaties Smart Real Estate

3.5 Uitvoeringskosten

- Kostenindicatie begeleiding renovatie particuliere woningen (Kadaster)
- Calculatie projectmanagement Brunssum Noord.
- Calculatie inzet coördinatie, subsidieverantwoording en overall programmamanagement van de regionale aanvraag

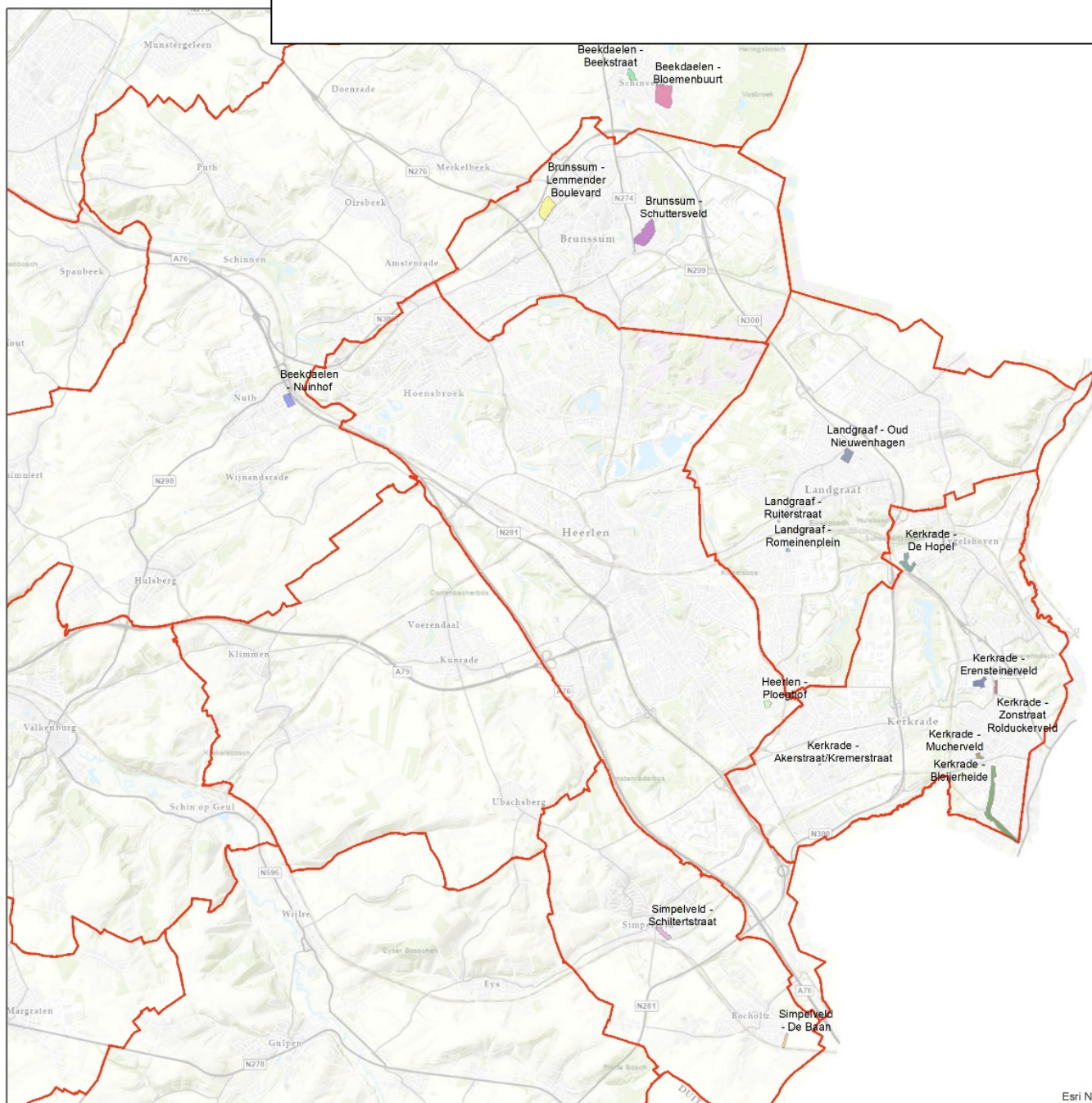
3.6 Cofinanciering

- Besluitenlijst Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering 18 mei 2021.

3.7 Toelichting op de ingeschatte compensabele BTW

- Openbare ruimteberekening Arcadis

Bijlage 2 Overzichtskaart met afbakening deelgebieden

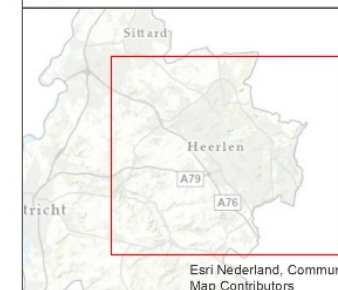

HERSTRUCTURERING VHF

Projecten

Legenda

- Beekdaelen - Beekstraat
- Beekdaelen - Bloemenbuurt
- Beekdaelen - Nuinhof
- Brunssum - Lemmender Boulevard
- Brunssum - Schuttersveld
- Heerlen - Ploeghof
- Kerkrade - Akerstraat/Kremerstraat
- Kerkrade - Bleijerheide
- Kerkrade - De Hoper
- Kerkrade - Erensteinerveld
- Kerkrade - Mucherveld
- Kerkrade - Zonstraat Rolduckerveld
- Landgraaf - Oud Nieuwenhagen
- Landgraaf - Romeinenplein
- Landgraaf - Ruitersstraat
- Simpelveld - De Baan
- Simpelveld - Schiltersstraat
- Gemeentegrenzen

opdrachtgever:
Regio Parkstad

projectnummer:
30085275

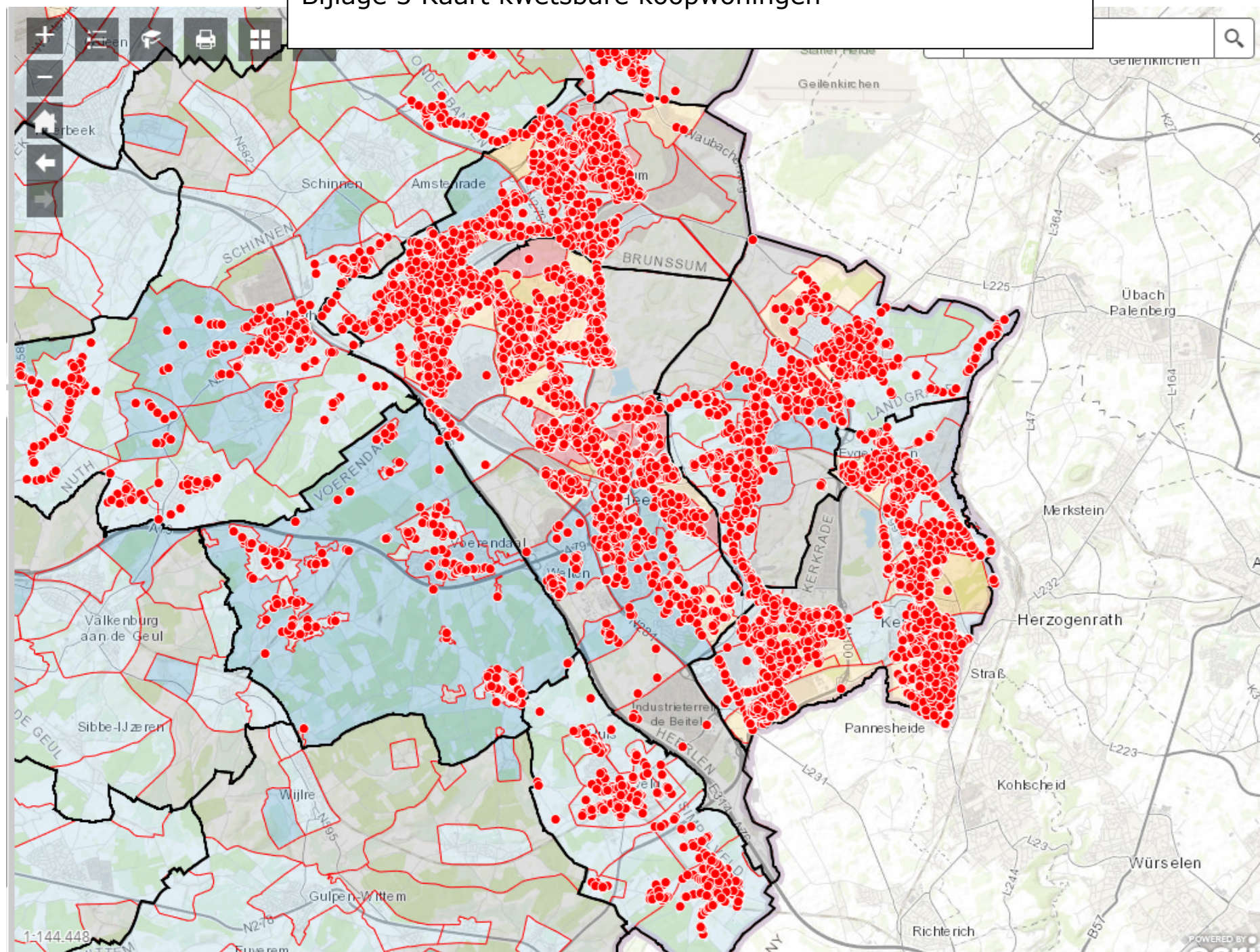
ARCADIS Design & Consultancy
for natural and built assets

kaartnummer: 30085275
lokonaar: CF
datum: 18-5-2021
schaal (A3): 1:70.000

Esri Nederland, Community Map Contributors

© Kadaster, The Netherlands, 2011

Bijlage 3 Kaart kwetsbare koopwoningen

INGEDIEND 19.05.2021	Schuttersveld	Lemmender	Uitvoeringskosten Parkstad	
Aantal woningen excl nieuwbouw	35	0		
Aankoop woningen Sloop	35	0		
Woningen Nieuwbouw	0	0		
Aankoopkosten woningen	€ 6.555.500			
Sloopkosten incl. btw	€ 875.000			
Totaal kosten sloop / nieuwbouw	€ 7.430.500	€ 0		
Totaal grondopbrengsten	€ 875.000			
Totaal onrendabel sloop / nieuwbouw	€ 6.555.500	€ 0		
Tijdelijke exploitatiekosten (incl verhuiskosten)				
Tijdelijke huuropbrengsten				
Netto tijdelijke exploitatieopbrengst	€ 0	€ 0		
Totaal resultaat sloop / nieuwbouw	€ 6.555.500	€ 0		
Aantal woningen Renovatie	54	314		
Aankoopkosten woningen				
Kosten renovatie	€ 2.376.000	€ 11.476.890		
Totaal kosten renovatie	€ 2.376.000	€ 11.476.890		
Waardesprong woning	€ 810.000	€ 5.495.000		
Marktwaaarde verhuurde staat				
Totaal onrendabel 'Renovatie'	€ 1.566.000	€ 5.981.890		
Openbare ruimte (conform PTP-criteria)	€ 0	€ 650.791		
Subtotaal	€ 8.121.500	€ 6.632.681		
Regio Deal inbreng				
Totaal tekort VHF	€ 8.121.500	€ 6.632.681		
Benodigde cofinanciering (min 30%)	€ 2.436.450	€ 1.989.804		

Aanvraag Volkshuisvestingsfonds zonder uitvoeringskosten	€ 5.685.050	€ 4.642.877	€ 0	
Daadwerkelijke uitvoeringskosten	€ 143.748	€ 766.252	€ 200.000	
Benodigde cofinanciering voor uitvoeringskosten	€ 43.124	€ 229.876	€ 60.000	
Uitvoeringskosten aangevraagd	€ 100.624	€ 536.376	€ 140.000	
Totaal aanvraag Volkshuisvestingsfonds met uitvoeringskosten	€ 5.785.674	€ 5.179.253	€ 140.000	
Gemiddelde bijdrage per woning	€ 65.008	€ 16.494		

Extra benodigde cofinanciering

Compensabele BTW	€ 112.947
% van het totale tekort van Brunssum	0,8

			Totaal
			35
			35
			0
			€ 6.555.500
			€ 875.000
			€ 7.430.500
			€ 875.000
			€ 6.555.500
			€ 0
			€ 0
			€ 0
			€ 6.555.500
			368
			€ 0
			€ 13.852.890
			€ 13.852.890
			€ 6.305.000
			€ 0
			€ 7.547.890
			€ 650.791
			€ 14.754.181
			€ 0
			€ 14.754.181
			€ 4.426.254

			€ 10.327.927
			€ 1.110.000
			€ 333.000
			€ 777.000
			€ 11.104.927
			€ 27.556

			€ 4.759.254
--	--	--	-------------

Datum
Kenmerk
2021-0000361380

BESCHIKKING

Datum:
Betreft: Beschikking regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting – Parkstad Limburg

Geacht dagelijks bestuur,

Het Rijk kent u met deze beschikking een specifieke uitkering toe in het kader van de Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting binnen de randvoorwaarden zoals opgenomen in artikel 1 en artikel 2 van de regeling. Deze specifieke uitkering wordt toegekend voor de herstructurering van woningen en leefomgeving in de stadsregio Parkstad Limburg in Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf. Specifieke uitkeringen zijn middelen uit 's Rijks kas die onder voorwaarden worden verstrekt. In het vervolg van deze beschikking wordt u over deze voorwaarden geïnformeerd.

VERSTREKT DOOR
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TOEGEKEND AAN
Stadsregio Parkstad Limburg

DATUM
14 juli 2021

KENMERK
2021-0000052209

TYPE
Specifieke uitkering

NAAM
Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting

CODERING
C47

BEDRAG
€ 36.845.701,00 exclusief btw, daarnaast wordt er een afdracht gedaan aan het BTW-compensatiefonds. Deze afdracht is gebaseerd op de raming die de gemeente in de aanvraag heeft opgegeven.

Periode
8 juli 2021 tot en met 31 december 2031

Datum

Kenmerk

2021-0000361380

BASIS VAN DE VERSTREKKING

Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting
Financiële-verhoudingswet

BELEIDSDOELSTELLING

Met de Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting, waar ook aan gerefereerd is met de term 'Volkshuisvestingsfonds', wordt de financiële slagkracht van gemeenten versterkt waardoor ze met een gezamenlijke aanpak de negatieve spiraal in kwetsbare gebieden kunnen doorbreken. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het verbeteren van de woonkwaliteit en leefbaarheid in een duurzame en veilige woonomgeving middels fysieke ingrepen.

Met deze beschikking worden de gemeenten in staat gesteld om de volgende deelplannen uit te voeren:

- Deelplan 1: Beekdaelen
- Deelplan 2: Brunssum
- Deelplan 3: Kerkrade
- Deelplan 4: Landgraaf

De realisatie van het, in de aanvraag opgegeven, herstructureringsprogramma is randvoorwaardelijk voor het ontvangen van de bijdrage. Zoals vermeld in de regeling onder artikel 3.c en in de toelichting, wordt de bijdrage alleen verstrekt voor maatregelen die nog niet anderszins van dekking voorzien zijn. In bijlage 1 is een uitgebreidere toelichting opgenomen van de herstructureringsactiviteiten, de toegekende bijdrage en de deelgebieden.

WIJZE VAN BETALING

De uitkering zal zo spoedig mogelijk worden uitgekeerd. Het bedrag zal worden gestort op bankrekeningnummer NL85BNGH0285006649 t.n.v. Parkstad Limburg.

FINANCIELE-VERHOUDINGSWET

U dient het beschikte bedrag jaarlijks uiterlijk op 15 juli van de jaren volgend op het begrotingsjaar te verantwoorden, zoals geregeld in de Financiële verhoudingswet, artikel 17a.

VERANTWOORDING

U verantwoordt via het systeem van single information, single audit (sis), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstreking sis. Bij niet tijdig indienen van de verantwoordingsinformatie, treedt het maatregelenbeleid van het ministerie van BZK in werking. Er volgt opschorting van uitbetaling van de algemene uitkering via gemeentefonds totdat de verantwoordingsinformatie is ontvangen, tot een maximum van 26 weken. Het ministerie van BZK kan meer context over de status van de aanvraag opvragen middels (jaarlijkse) gesprekken met de aanvragende partij. Daarnaast kan u gevraagd worden om conform de regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting (artikel 13) tussentijds informatie aan te leveren over de voortgang van het deelplan en specifiek over de activiteiten en gegevens die nodig zijn voor beleidsontwikkeling en onderzoek. Uw medewerking wordt dan ook verwacht bij het monitoren en evalueren van de effecten van de uitgevoerde activiteiten. Door monitoring en evaluatie toets ik de doelmatigheid van de regeling, en kan ik waar gewenst u verder ondersteunen bij de uitvoering van uw plannen.

Datum

Kenmerk

2021-0000361380

VASTSTELLING

De bijdrage wordt uiterlijk vastgesteld op 31 december van het jaar waarin de eindverantwoording is aangeleverd. Doch uiterlijk 15 juli 2032.

TERUGVORDERINGBELEID

De minister vordert terug:

- a. voor zover er geen (volledige) of onjuiste verantwoordingsinformatie is verstrekt;
- b. indien de verantwoordingsinformatie te laat is ontvangen;
- c. voor zover het daadwerkelijke financiële tekort minus de vereiste cofinanciering per deelplan lager is dan de uitkering;
- d. voor zover de uitkering niet rechtmatig is besteed, bijvoorbeeld door besteding aan zaken die buiten de scope van artikel 2 van de Regeling vallen of bij besteding aan woningen buiten de opgegeven postcodegebieden;
- e. voor zover de rechtmatigheid van de besteding volgens de controlerende accountant onzeker is.
- f. voor zover u niet voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in de Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting (waaronder de vereiste van 30% cofinanciering).

Indien de realisatie in aantallen per herstructureringsactiviteit afwijkt van de aanvraag kan de minister op basis van de wijzigingen besluiten om de uitkering aan te passen.

Indien de verantwoordingsinformatie te laat, niet of niet volledig wordt verstrekt, stelt de minister de uitkering op een lager bedrag vast als volledige terugvordering tot een onbillijkheid van overwegende aard zou leiden.

VERDEELSYSTEMATIEK

Verdeling van het totaalbudget vindt plaats volgens de criteria zoals opgenomen in de regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting.

INDICATOREN

De volgende indicatoren worden uitgevraagd per deelplan:

- ☐ Deelplannaam - aard van de controle; N.V.T
- ☐ Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is in jaar T - aard van de controle; N.V.T
- ☐ Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is t/m Jaar T - aard van de controle; N.V.T
- ☐ Aantal volledig gerealiseerde geherstructureerde woningen (inclusief labelstappen) (t/m Jaar T) - aard van de controle; N.V.T
- ☐ Besteding (jaar T) per deelplan – zelfstandige uitvoering – aard van controle; R
- ☐ Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per deelplan - inclusief uitvoering door derden vanaf sisa 2022 - aard van controle; R voor gemeentelijk deel en P voor uitvoering derden
- ☐ Totale opbrengsten (Jaar T) per deelplan – zelfstandige uitvoering – aard van controle; R
- ☐ Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per deelplan - inclusief uitvoering door derden vanaf sisa 2022 - aard van controle; R
- ☐ Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) per deelplan – aard van controle; R
- ☐ Zelfstandige uitvoering Ja/ Nee – aard van controle; n.v.t.

Datum

Kenmerk

2021-0000361380

□ Eindverantwoording Ja/ Nee - aard van de controle: n.v.t.

Sisa voor medeoverheden

In deze aanvraag dient Parkstad Limburg o.a. namens de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf deze aanvraag in. Hierdoor is sisa voor medeoverheden van toepassing, zie de bijlage 2 voor de sisa indicatoren voor medeoverheden. De sisa codering hiervoor is C47B.

Indien voorzien is dat, bijvoorbeeld, de volgende omstandigheden zich voor gaan doen dient u mij per ommegaande te informeren:

- aanpassing van de herstructureringsactiviteiten, bijvoorbeeld wijzigingen van herstructureringsactiviteit of significante afwijkingen in het aantal woningen per herstructureringsactiviteit ten opzichte van de aanvraag;
- significante wijziging van het gebied waarin de herstructureringsactiviteiten plaatsvinden;
- wanneer voorzien wordt dat de eerste noodzakelijke onomkeerbare stappen niet binnen twee jaar na toekenning van de uitkering opgestart kunnen worden.

Voor inhoudelijke vragen over dit besluit of vragen over de mate waarin geplande activiteiten in de beschikking passen kunt u contact opnemen via volkshuisvestingsfonds@rvo.nl

Voor vragen over de verantwoordingsprocedure kunt u contact opnemen via postbusibi@minbzk.nl

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

drs. M.R. Schurink
Secretaris-generaal

Overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht kan tegen deze beschikking schriftelijk bezwaar worden gemaakt door degene wiens belang rechtstreeks bij deze beschikking betrokken is. Daartoe moet binnen zes weken na de dag van verzending van deze beschikking een bezwaarschrift worden ingediend bij de minister van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, t.a.v. Volkshuisvestingsfonds, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en ten minste te bevatten de naam en adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van deze beschikking alsmede de reden(en) waarom de beschikking niet juist wordt gevonden. Verzocht wordt bij het bezwaarschrift een kopie van deze beschikking en eventueel andere op de zaak betrekking hebbende stukken te voegen. Het bezwaar schort de werking van deze beschikking niet op.

Datum

Kenmerk

2021-0000361380

Bijlage 1 – beschrijving herstructureringsactiviteiten

Algemene gegevens

Deelnemende gemeenten: Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade, Landgraaf

Financieel tekort toegekende deelplannen: €52.228.222

Gevraagde bijdrage toegekende deelplannen: €36.845.701

Algemene omschrijving van de activiteiten

De aanvraag heeft betrekking op 4 deelplannen in de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf. Er worden binnen de aanvraag 864 woningen geherstructureerd en 390 woningen ingepond. Daarnaast wordt de openbare ruimte aangepakt.

Toegekende deelplannen

Deelplan 1 - Beekdaelen

Deelgebied: de Nuinhof in Nuth, Schinveld, postcodes 6361; 6451

Financieel tekort: €7.135.509

Gevraagde bijdrage €4.885.509

Cofinanciering: 36%

Renovatie

Aantal geplande woningen: 25

Financieel tekort: €887.500

% van financieel tekort renovatie t.o.v. totaal tekort: 12,4%

Opgevoerde kosten openbare ruimte: n.v.t.

Korte toelichting activiteiten: Renovatie/verduurzaming particuliere woningen

Aantal ingeponde woningen: n.v.t.

Sloop-nieuwbouw

Aantal geplande woningen: 54 sloop en 58 nieuwbouw

Financieel tekort: €6.248.009

% van financieel tekort sloop-nieuwbouw t.o.v. totaal tekort: 87,6%

Opgevoerde kosten openbare ruimte: € 581.759

Korte toelichting activiteiten: Sloop en nieuwbouw van woningen met het oog op integrale duurzame herstructurering gebied

Aantal ingeponde woningen: 54

Deelplan 2 - Brunssum

Deelgebied: Schuttersveld en Brunssum Noord/Lemmender, postcodes 6444; 6443

Financieel tekort: €14.764.181

Gevraagde bijdrage: €11.104.927

Cofinanciering: 30%

Renovatie

Aantal geplande woningen: 368

Financieel tekort: €8.198.681

% van financieel tekort renovatie tov totaal tekort: 55,5%

Opgevoerde kosten openbare ruimte: €650.791

Korte toelichting activiteiten: Verbeteren energieprestatie van de woningen.

Aantal ingeponde woningen: nvt

Datum

Kenmerk

2021-0000361380

Sloop-nieuwbouw

Aantal geplande woningen: 35 sloop en 35 nieuwbouw

Financieel tekort: €6.555.500

% van financieel tekort sloop-nieuwbouw t.o.v. totaal tekort: 44,5 %

Opgevoerde kosten openbare ruimte: n.v.t.

Korte toelichting activiteiten: 35 label E woningen worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw.

Aantal ingeponde woningen: 35

Deelplan 3 - Kerkrade

Deelgebied: Bleijerheide, Rolduckerveld, de Hopel/erensteinerveld, Mùcherveld, Akerstraat/Kremerstraat, postcodes: 6461; 6462; 6463; 6466; 6469

Financieel tekort: €18.575.374

Gevraagde bijdrage: €13.975.762

Cofinanciering: 30%

Renovatie

Aantal geplande woningen: 81

Financieel tekort: €2.475.258

% van financieel tekort renovatie t.o.v. totaal tekort: 13,3%

Opgevoerde kosten openbare ruimte: €583.098

Korte toelichting activiteiten: energieprestatie woningen verbeteren (o.a. gevel, dak, balkon, zonnepanelen)

Aantal ingeponde woningen: n.v.t.

Sloop-nieuwbouw

Aantal geplande woningen: 173 sloop en 111 nieuwbouw

Financieel tekort: €16.100.116

% van financieel tekort sloop-nieuwbouw t.o.v. totaal tekort: 86,7%

Opgevoerde kosten openbare ruimte: € 128.535

Korte toelichting activiteiten: Sloop nieuwbouw waar renovatie duurder is t.b.v. verduurzaming/toekomstbestendig maken van de woningvoorraad.

Aantal ingeponde woningen: 173

Deelplan 4 - Landgraaf

Deelgebied: Oud Nieuwenhagen, Schaesberg Centrum, Ruitersstraat/streperstraat, postcodes 6371;6372;6373

Financieel tekort: €9.613.343

Gevraagde bijdrage: €6.879.503

Cofinanciering: 31%

Renovatie

Aantal geplande woningen: 45

Financieel tekort: €1.440.000

% van financieel tekort renovatie t.o.v. totaal tekort: 15%

Opgevoerde kosten openbare ruimte: n.v.t.

Korte toelichting activiteiten: in het deelplan Landgraaf worden 45 particuliere woningen gerenoveerd. Deze woningen hebben nu een slechte energiescore label E,F,G. Er is sprake van inponing: de woningen worden aangekocht door woningcorporatie HEEMwonen.

Aantal ingeponde woningen: 45

Datum

Kenmerk

2021-0000361380

Sloop-nieuwbouw

Aantal geplande woningen: 83 sloop en 20 nieuwbouw

Financieel tekort: €8.173.343

% van financieel tekort sloop-nieuwbouw t.o.v. totaal tekort: 85%

Opgevoerde kosten openbare ruimte: n.v.t.

Korte toelichting activiteiten: sloop van 83 woningen om leegstand en achterstallig onderhoud tegen te gaan.

Aantal ingeponde woningen: 128

UITGAVEN

INKOMSTEN

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 31 augustus 2021
Registratiekenmerk : 1096009
Gemeentebldnr. : 2021/34 (versie 2)
Afdeling : Openbare ruimte
Behandelend ambtenaar : H.G.M. Dieters
Bereikbaar onder :
marcel.dieters@brunssum.nl
Behandelveorstelnr. : 1096009
Portefeuillehouder : J.M.V.L. Mertens
Raadsverg. d.d. : 28 september 2021
Uiterlijke datum : (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) 2022-2025 - 2e versie

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Het beheer en de instandhouding van de openbare ruimte en de boven- en ondergrondse infrastructuur behoren tot de kerntaken van de lokale overheid. Gelet op het aanzienlijke areaal aan wegen, riolering en groen zijn met deze zorgtaak aanzienlijke kosten gemoeid, zowel voor wat betreft het dagelijks beheer en onderhoud als ook de instandhouding (reparatie en vervanging).

b. Huidige situatie/probleemstelling

Teneinde in meerjarenperspectief begrotingstechnisch inzicht te verkrijgen in de structurele uitgaven voor het beheer en de instandhouding van de openbare ruimte binnen het grondgebied van de gemeente, is het vereist een Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) op te stellen.

Het plan wordt de Raad ter besluitvorming aangeboden in de raadsvergadering van september 2021.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Eerste doel is om de openbare ruimte op het kwaliteitsniveau te houden zoals bedoeld in de Strategische Visie Brunssum 2025 en in het Coalitieprogramma Brunssum 2018-2022.

Tevens is het doel van het MOP-OR om te komen tot een afgewogen en evenwichtig uitgavenpatroon op langere termijn. Ten principale wordt met deze aanpak gekozen voor planmatig onderhoud, uitgaande van een gelijkmatig uitgavenpatroon in meerjarenperspectief. Vanuit deze benadering vormt het MOP-OR het meerjarig financieel kader waarbinnen uitgaven en investeringen kunnen worden gepleegd voor zowel het beheer en onderhoud als de instandhouding van de openbare ruimte, zodat een consistente uitvoering van deze zorgtaak kan plaatsvinden. Eventuele restbudgetten in enig jaar worden alsdan gestort in een egalisatiereserve MOP-OR. Eventuele restantkredieten worden meegenomen naar het volgend jaar.

b. Kaders

Wettelijke regelgeving ten aanzien van boven- en ondergrondse infrastructuur
Strategische Visie Brunssum 2025

Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van de Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW).

c. Argumenten en overwegingen

Het MOP-OR geeft inzicht in de integrale benadering van de instandhouding van de openbare ruimte. In dit MOP zijn alle onderdelen van de totale openbare ruimte meegenomen. Zo zijn in het voorliggende MOP naast wegen, civiele kunstwerken, groen incl. bospercelen, kunstobjecten en riolering. Daarnaast wordt ook het onderhoud van de speeltoestellen in de openbare ruimte meegenomen. Inzake vervanging van speeltoestellen zal, in samenwerking met de Buurtnetwerken, u een separaat voorstel worden voorgelegd.

Indien het MOP-OR wordt overgenomen, kan globaal worden gesteld, dat onze gemeente aan haar wettelijke verplichtingen ten aanzien van de openbare ruimte kan voldoen. Inzake het onderhoud van de 6 onderdelen van het MOP (Verkeersveiligheid; Openbare Verlichting, Verkeerslichten en ANWB-bewegwijzering; Wegbeheer; Rioolbeheer, Groenbeheer en Overige Voorzieningen) wordt aan de raad in dit MOP het kwaliteitsniveau CROW B voorgesteld ter bepaling van de noodzakelijke budgetten bij planmatig beheer.

Op basis van technische overwegingen zullen wij een vertaalslag maken naar concrete projecten voor wat betreft instandhouding en vervanging. Waar dit zinvol en mogelijk is, gaat de voorkeur uit naar de integrale aanpak van (delen van) woonwijken. Het gelijktijdig vervangen van de boven- en ondergrondse infra maakt het namelijk mogelijk om het rioolstelsel op den duur klimaatbestendig te maken.

Mede gezien de demografische ontwikkelingen in de regio en in de gemeente kan geconstateerd worden dat binnen de gemeente Brunssum relatief veel openbare speelplekken zijn ingericht. Voorgesteld wordt -onder de huidige situatie- het toegepaste beleid om speeltoestellen, die aan het einde van hun levensduur zijn, vooralsnog niet meer vervangen voor de duur van dit MOP-OR te handhaven. Zo nodig worden toestellen van de ene speelplek verplaatst naar de andere. Deze werkwijze stemmen wij uiteraard integraal af met de buurtnetwerken, waarbij we rekening houden met leeftijdsopbouw van de inwoners en de behoeften van de wijk. Ten aanzien van eventuele vervanging van de speeltoestellen zal in samenwerking met de buurtnetwerken een separate nota aan u worden voorgelegd.

Dit is het eerste MOP OR voor de gemeente Brunssum, het plan is een theoretische maar pragmatische benadering voor uit te voeren werkzaamheden voor de komende 4 jaar. Ieder jaar zal op basis van een uitgebreide inspectie, getoetst worden of alle geprognosticeerde werkzaamheden ook noodzakelijk zijn. Op basis hiervan wordt het MOP OR jaarlijks bijgesteld. Uw raad wordt hierin meegenomen, in jaar 1 en jaar 3 via een raadsinformatiebrief en in jaar 2 door middel van een bijgesteld MOP OR.

Eventuele prijsfluctuaties tijdens aanbestedingen en toekomstige indexeringen van het MOP-OR 2022-2025 worden voorlopig niet meegenomen, enerzijds zijn de toekomstige indexaanpassingen een theoretische benadering en zullen de aanbestedingen uitwijzen of dit noodzakelijk is. De uitkomsten hiervan zullen wij ook meenemen in de jaarlijkse raadsinformatiebrieven.

Indien er gedurende enig jaar een tekort mocht blijken, worden de extra benodigde middelen meegenomen via de reguliere P&C cyclus (berap's en jaarrekening. De accountant verklaart dat deze voorgestelde werkwijze financieel te verantwoorden is

d. Opties

1. Voor het hele openbaar gebied te kiezen voor kwaliteitsniveau CROW B
2. Winkelcentra worden in de toekomst beheerd op kwaliteitsniveau A in plaats van B. Dat betekent onder andere hogere frequenties voor reiniging, meer onderhoud aan de groenvoorzieningen en meer aandacht voor het straatwerk.
Extra kosten: € 127.255 per jaar.
3. De openbare ruimte wordt in de toekomst beheerd op kwaliteitsniveau C in plaats van B. Er wordt minder onderhoud gepleegd. Voor een aantal elementen is dit mogelijk, terwijl dat voor andere elementen niet mogelijk is. In zijn algemeenheid kan zelfs worden gesteld dat uit een verlaging naar kwaliteitsniveau C een verhoogd risico volgt op vervroegde vervanging, met name bij wegen. Het kostenvoordeel op de korte termijn leidt tot vernietiging van kapitaalgoed. De herstelkosten bedragen vervolgens een veelvoud van de besparingen op de korte termijn. Uitblijven van noodzakelijke vervanging heeft bovendien een nadelig effect op de verkeersveiligheid en aansprakelijkheden. Daarnaast verslechtert de kwaliteit van de leefomgeving en gaat het woongenot achteruit.
Voor de korte termijn is een besparing berekend ad € 308.124 per jaar
Voor de lange termijn extra kosten ad € 1.085.765 per jaar

e. Keuze

- Het Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) 2022-2025 als gemeentelijk beleidsplan vast te stellen.

- Voor het hele openbaar gebied te kiezen voor kwaliteitsniveau CROW B
- Ten aanzien van vervanging van de speeltoestellen zal -in samenwerking met de Buurtnetwerken- een separate nota worden voorgelegd.
- Financiële beslispunten o.a.:
 - Extra financiële middelen voor prijsfluctuaties, indexeringen en areaalaanpassingen vooralsnog niet mee te nemen in de begroting (dit is een beslaglegging op de vrije ruimte voor de toekomst);
 - Indien er gedurende enig jaar een tekort aan middelen blijkt, worden de extra benodigde middelen meegenomen via de reguliere P&C-cyclus (berap's en jaarrekening).

4. Bijlagen

- MOP Openbare Ruimte 2022-2025 (1065359)
- Verkeersveiligheidsplan 2010-2020 (1065361)
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2008-2010 (1065363)
- Groenstructuurplan 2003 (1065370)
- Gemeentelijk Watertakenplan Brunssum 2020-2024 (1065371)
- Nota Openbare Speelvoorzieningen oktober 2008 (1097136)
- Accountantsverklaring KSG Registeraccountants B.V. (1098512)
- Verschil MIP 2017 versus MOP 2020 (1100815)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebld nr. : 2021/34 (versie 2)
Afdeling : Openbare ruimte
Registratiekenmerk : 1096009

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebldnummer 2021/34;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 31 augustus 2021, afdeling Openbare ruimte;

gelet op het bepaalde in de gemeentewet;

Besluit:

- Het Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) 2022-2025 als gemeentelijk beleidsplan vast te stellen;
- Voor het hele openbaar gebied te kiezen voor kwaliteitsniveau CROW B;
- Ten aanzien van vervanging van de speeltoestellen zal -in samenwerking met de Buurtnetwerken- een separate nota worden voorgelegd ;
- Financiële beslispoint: structureel bijramen van € 128.000,- budgettair neutraal in de meerjarenbegroting (zie bijlage 1100815).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

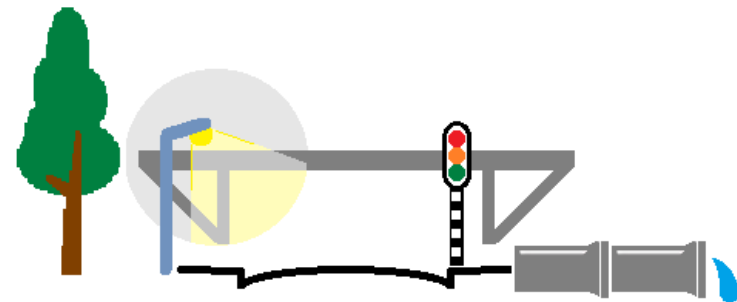
Voorzitter

griffier

MOP – OR Brunssum

Kwaliteit in de openbare ruimte

2022-2025

DUC-T
Engineering & Advies

Werken met ruimte, ruimte **die werkt**

gemeente **Brunssum**

MOP – OR Gemeente Brunssum 2022-2025

Project : MOP-OR 2022-2025
Projectnummer : 20-057
Onderdeel : Rapportage
Bijlagen : 1

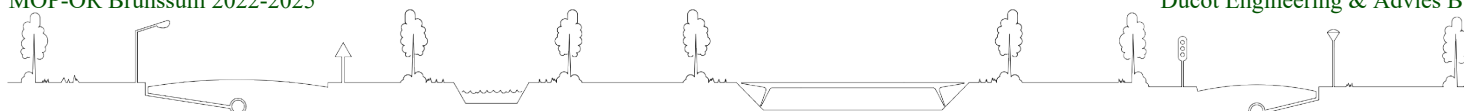
Datum : 2 augustus 2021
Versie : 6.0
Rapportnummer : 20-057RP006
Opdrachtgever : Gemeente Brunssum
Contactpersoon : dhr. M. Dieters

Autorisatie				
	Naam	Bedrijfsnaam	Paraaf	Datum
Opgesteld door	ir. J.P.M.J. Janssens	Ducot Engineering & Advies B.V.		02-08-2021
Gecontroleerd door	ing. J.B. Mattheij	Ducot Engineering & Advies B.V.		02-08-2021
Vrijgegeven door	ir. J.P.M.J. Janssens	Ducot Engineering & Advies B.V.		02-08-2021

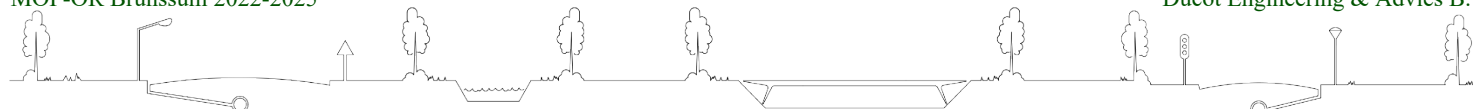
Ducot Engineering & Advies B.V.
Boven de Wolfskuil 3.D30
6049 LX Roermond
Tel: 0475-711 390
www.ducot.nl info@ducot.nl

Inhoud

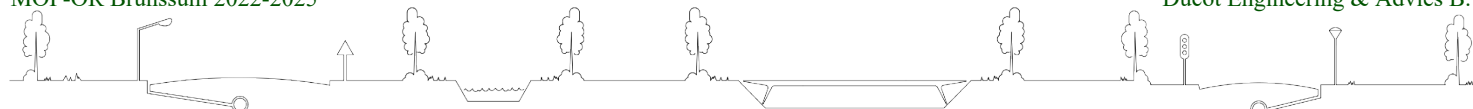
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	MIP wordt MOP	2
1.3	Doel	2
1.4	Leeswijzer.....	3
1.5	Veel gebruikte begrippen.....	3
2	Visie MOP Openbare Ruimte 2022-2025	4
2.1	Visie.....	4
2.2	Proces.....	5
2.3	Evaluatie MIP-OR 2018-2021	6
2.4	Uitgangspunten	6
3	Verkeersveiligheid	8
3.1	Evaluatie	8
3.2	In cijfers	8
3.3	Beleid.....	9
3.4	Maatregelen	10

4	Openbare verlichting en verkeerslichten.....	12
4.1	Evaluatie	12
4.2	Areaal.....	12
4.3	Beleid.....	13
4.4	Maatregelen	13
5	Wegbeheer	15
5.1	Evaluatie	15
5.2	Areaal.....	15
5.3	Beleid.....	16
5.4	Maatregelen	16
6	Rioolbeheer.....	18
6.1	Evaluatie	18
6.2	Areaal.....	18
6.3	Beleid.....	19
6.4	Maatregelen	20
7	Groenbeheer.....	21
7.1	Evaluatie	21
7.2	Areaal.....	21
7.3	Beleid.....	22
7.4	Maatregelen	22

8	Overige voorzieningen.....	23
8.1	Speeltoestellen	23
8.2	Kunstobjecten	23
8.3	Civieltechnische kunstwerken	23
8.4	Beleids- en beheerplannen	24
9	Financieel.....	25
9.1	Uitgangspunten	25
9.2	Raadsbesluiten	25
9.3	Uitvoeringsprogramma 2022-2025.....	26
9.4	Verkenning mogelijkheden.....	26
9.5	Verantwoording	27
Bijlage 1	Formulieren beheer- en veiligheidsschouw	1

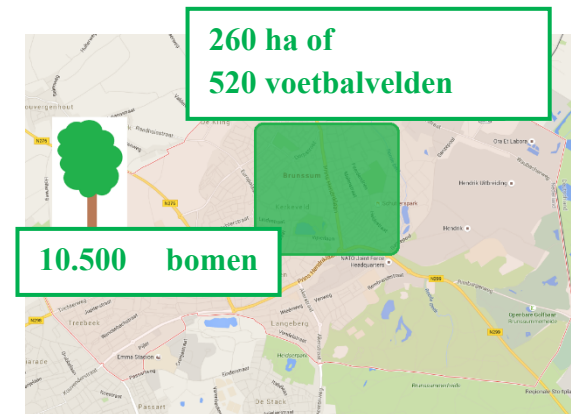
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Brunssum draagt zorg voor het beheer van de openbare ruimte. Die openbare ruimte bestaat onder andere uit wegen, groen, riolering en openbare verlichting.

Voor de leefbaarheid van de gemeente Brunssum is het van belang dat de openbare ruimte op verantwoorde wijze wordt beheerd. Het gaat dan over veiligheid en een aangename leefomgeving.

Ter indicatie bestaat de openbare ruimte uit 143 kilometer wegen, 180 km riolering, 10.500 bomen, 260 hectare groen en ruim 6.100 lichtmasten.

Figuur 1.2: Totale hoeveelheid te beheren groen door de gemeente Brunssum

Figuur 1.1: Totale lengte wegen in de gemeente Brunssum

Figuur 1.3: Totale lengte riolering in de gemeente Brunssum

1.2 MIP wordt MOP

Jarenlang is de term MIP-OR gebruikt: meerjarig investeringsplan openbare ruimte. De term ‘investering’ blijkt binnen de gemeentelijke dienst verschillend te worden geïnterpreteerd. Tegenwoordig hanteren we daarom de naam ‘meerjarig onderhoudsplan openbare ruimte’, kortweg MOP-OR. Deze term dekt beter de inhoud van het plan, namelijk het onderhouden en in stand houden van de assets in de openbare ruimte. Dat onderhoud omvat zowel het dagelijkse en kleinschalige onderhoud als de vervangingen bij einde levensduur.

1.3 Doel

Het meerjarig onderhoudsplan openbare ruimte (MOP-OR) geeft inzicht in de integrale benadering van de instandhouding ervan. In het MOP-OR komen de beleidsvelden verkeersveiligheid, openbare verlichting, wegbeheer, rioolbeheer, groenbeheer, civieltechnische kunstwerken, speeltoestellen en kunstobjecten samen.

Het MOP-OR 2022-2025 brengt de gestelde doelen en benodigde budgetten samen. Daarmee vormt het de basis om de openbare ruimte van de gemeente Brunssum in de periode 2022-2025 op het gewenste niveau te beheren.

De gemeenteraad heeft het beleid voor de zes beleidsvelden bepaald. In het voorgaande MIP-OR 2018-2021 heeft de gemeenteraad een keuze gemaakt voor het gewenste niveau van de beeldkwaliteit. Toen is besloten om alle onderdelen gemeentebreed te beheren op niveau B. Met de vaststelling van dit MOP-OR 2022-2025 kan de gemeenteraad een nieuwe keuze maken voor het gewenste niveau en eventuele differentiatie daarin.

Het is nodig om periodiek het MOP-OR te herzien en opnieuw vast te stellen door de gemeenteraad. Enerzijds heeft de gemeenteraad dan de mogelijkheid om een nieuwe keuze te maken over de gewenste beeldkwaliteit voor de openbare ruimte. Anderzijds wijzigen areaalgegevens, eenheidsprijzen en frequenties van maatregelen. Dit heeft effect op de benodigde budgetten voor het onderhoudsprogramma.

Kwaliteit

Het MOP-OR 2022-2025 heeft als belangrijkste uitgangspunt dat het beheer is gericht op het vasthouden van een kwaliteitsniveau. Dat niveau bepaalt uw gemeenteraad. Projecten en prioritering daarin vindt u in dit MOP-OR niet terug. De projecten zijn namelijk een gevolg van de ontwikkeling van de beeldkwaliteit. Zodra de beheerder constateert dat onderhoud of vervanging nodig is, onderneemt hij actie. Zo houden we vast aan de looptijd van dit MOP-OR 2022-2025 en wordt uitloop voorkomen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 leest u over de visie, het proces en de uitgangspunten die aan dit MOP-OR ten grondslag liggen. De hoofdstukken 3 tot en met 8 behandelen de verschillende beleidsterreinen. Financiële aspecten komen in hoofdstuk 9 aan bod.

De evaluatie van het MIP-OR 2018-2021 is in §2.3 opgenomen en in meer specifieke zin per beleidsveld in de betreffende hoofdstukken.

1.5 Veel gebruikte begrippen

Voor een goed begrip van het MOP-OR vindt u hier omschrijvingen van veel gebruikte begrippen.

Onderhoud: Betreft de jaarlijkse werkzaamheden om voorzieningen in stand te houden. Denk aan het vegen van wegen, maaien en snoeien van groen, reinigen van riolering en kolken en reparaties aan wegen.

Vervanging: Bij vervanging wordt een oude bestaande voorziening geheel vernieuwd. Dit wordt ook wel een reconstructie of renovatie genoemd. Dat kan onder andere zijn een nieuw riool, nieuwe weg of nieuwe verlichting ter vervanging van de oude.

Renovatie van wegen: de gehele wegverharding verwijderen inclusief trottoirs en dezelfde constructie terug aanbrengen.

Inboet: is een incidentele uitwisseling van planten die de gangbare levensduur niet hebben gehaald. In het MOP-OR behoort dit tot onderhoud.

Omvorming: is groen dat op een locatie niet kan voldoen aan het gewenste streefbeeld ervan. Het wordt daarom vervangen door een ander soort groen dat op die plek wel kan voldoen aan het gewenste streefbeeld. Binnen het MOP-OR behoort omvorming tot vervanging.

CROW: een Nederlandse stichting die zich opstelt als kennisinstituut voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer, en werk en veiligheid.

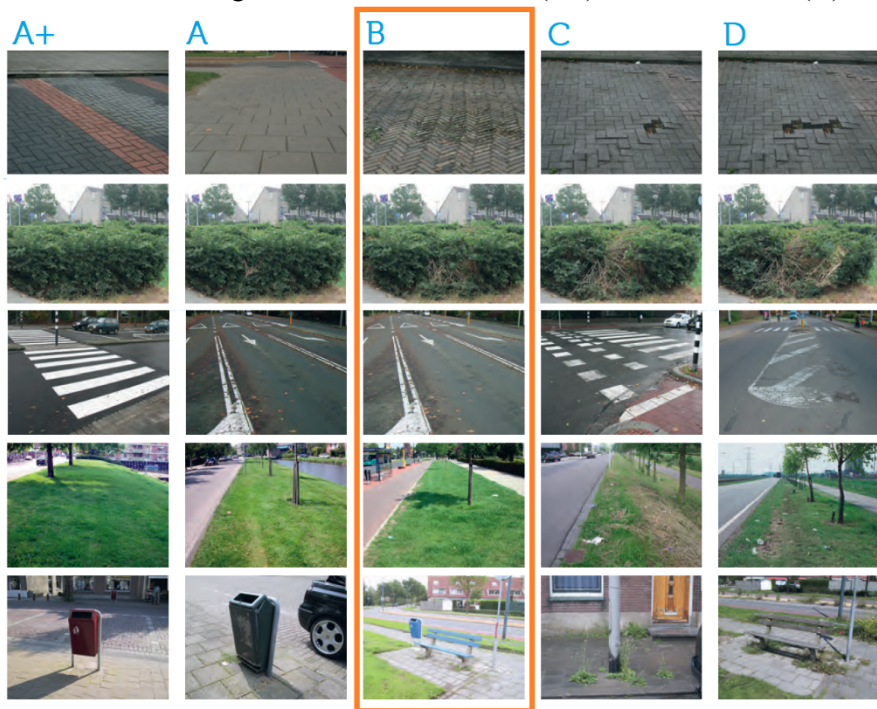
Reconstructie van wegen: de gehele wegconstructie verwijderen inclusief fundering en in een andere vorm de wegconstructie terug aanbrengen.

2 Visie MOP Openbare Ruimte 2022-2025

2.1 Visie

Bij het beheer van de openbare ruimte staat de kwaliteit centraal. Het niveau van die zogenaamde beeldkwaliteit wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Publicatie 380 van de CROW “Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2018” toont de referentiebeelden waarbij niveau A+ het hoogste is en D het laagste. In figuur 2.1 staan enkele voorbeelden van de verschillende niveaus van kwaliteitsbeeld weergegeven. Het zijn referentiebeelden waaraan de situatie in Brunssum wordt getoetst, met links niveau (A+) en rechts niveau (D).

Figuur 2.1: Referentiebeelden beeldkwaliteit

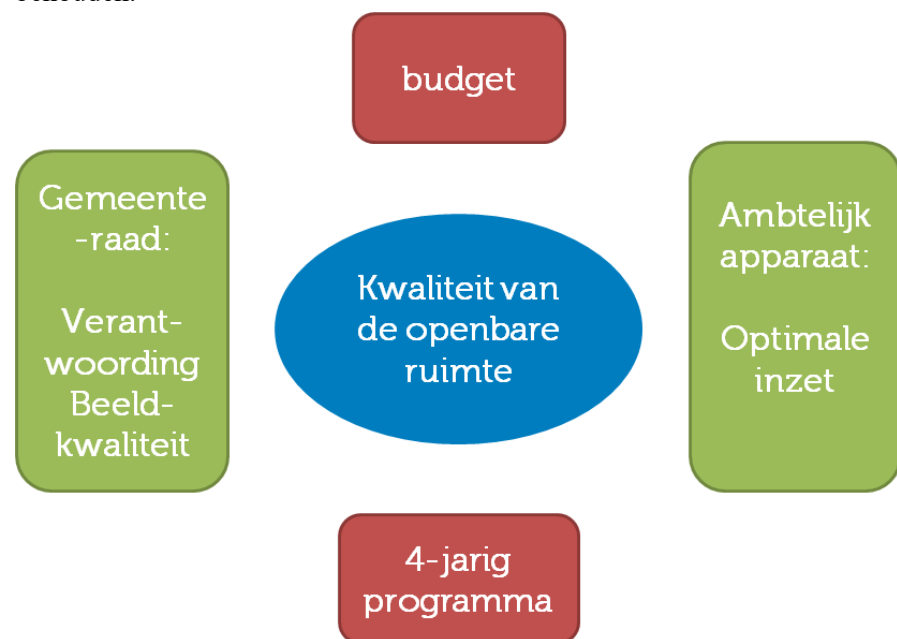
Het hoogste niveau van beeldkwaliteit vergt de meeste inspanning en een groter budget dan de lagere niveaus. Naarmate het niveau lager wordt, ontstaan er in toenemende mate risico's voor bijvoorbeeld de verkeersveiligheid. U ziet dat terug bij de wegmarkering en verzakkingen in het straatwerk op de rechter foto's in figuur 2.1.

De gemeenteraad kiest in het MOP-OR 2022-2025 opnieuw de gewenste beeldkwaliteit en stelt het daarvoor benodigde budget ter beschikking. Vervolgens zorgt het ambtelijk apparaat voor optimale inzet van het budget om de beeldkwaliteit op het afgesproken niveau in stand te houden. In de gemeente Brunssum blijkt de wijkgerichte aanpak daarvoor een efficiënte werkwijze te zijn. Budgetten van de verschillende vakgebieden worden samengebracht om vervolgens werk-met-werk te maken. Hiermee bedoelen we dat door de integrale aanpak werkzaamheden voor wegbeheer, rioolbeheer en groenbeheer samen kunnen vallen. Een typisch voorbeeld is de volledige vervanging van een weg en groenstructuur boven het riool dat is vervangen.

Aan de gemeenteraad wordt periodiek verantwoording afgelegd over de uitgevoerde maatregelen. Dat gebeurt in de programmarekening. Daarnaast wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om op locatie te bepalen of aan de gekozen beeldkwaliteit wordt voldaan. Daarvoor nodigt de afdeling openbare ruimte een delegatie van de gemeenteraad uit. De frequentie wordt bepaald in overleg met deze commissieleden. Op een locatie in Brunssum die vooraf objectief door de deelnemers is bepaald, voert de delegatie dan samen met de beheerder een beheer- en veiligheidsschouw uit. Het actuele straatbeeld wordt op locatie vergeleken met de kwaliteitsbeelden uit de CROW-publicatie. Denk hierbij aan de

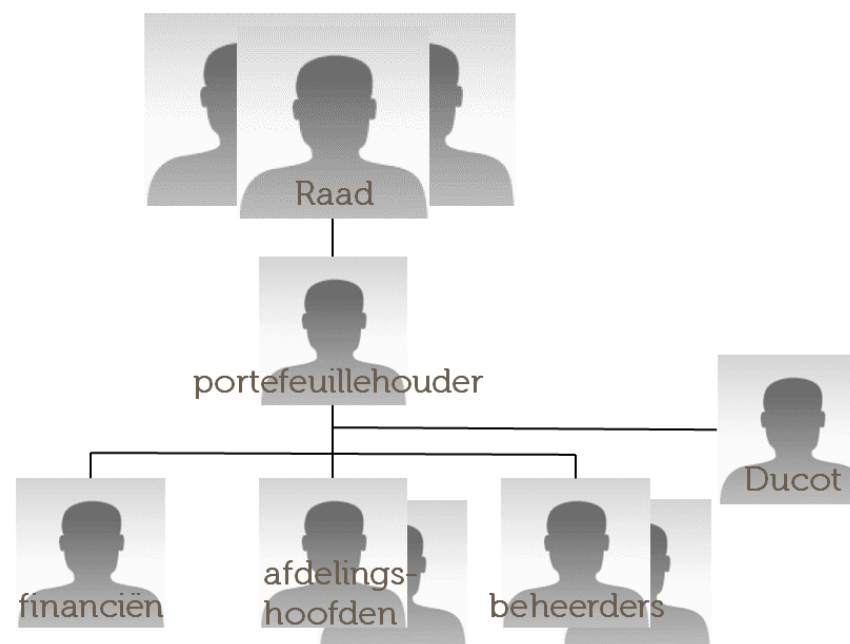
wegverharding, het trottoir, de bomen, het plantsoen, de verlichting en de afwatering. Zo beoordeelt de delegatie samen voor alle aanwezige elementen het kwaliteitsniveau en daarmee toetst de delegatie of het gewenste niveau, zoals in de raadsvergadering is vastgesteld, is behaald en behouden.

Overigens zien gebruikers en u als Raadsleden, dagelijks situaties in de gemeente Brunssum die u kunt spiegelen aan de referentiebeelden uit Publicatie 380 van de CROW. Deze publicatie ligt bij de afdeling openbare ruimte ter inzage en aan iedere fractie is een exemplaar ter beschikking gesteld.

2.2 Proces

Het MOP-OR 2022-2025 is een product van de gemeente Brunssum. Om tot dat product te komen is externe ondersteuning gezocht bij Ducot Advies & Engineering. Het proces is steeds gericht op maximale inbreng van en terugkoppeling met Brunssum. Het proces is daarom doorspekt met veel overleg om de inbreng en terugkoppeling van informatie optimaal te borgen.

Naast de ambtelijke inbreng zijn de bestuurders in meerdere sessies betrokken bij de totstandkoming van dit MOP-OR 2022-2025. Uw

gemeenteraad is bij aanvang van het proces, tijdens de raadsinformatieavond van 15 september van 2020 betrokken.

2.3 Evaluatie MIP-OR 2018-2021

Met dit MOP-OR wordt de visie van het MIP-OR 2018-2021 voortgezet. Dit volgt uit de evaluatie van het MIP-OR 2018-2021 tijdens de raadsinformatieavond van 15 september 2020. De volgende punten zijn toen benoemd:

- Het MIP-OR 2018-2021 is financieel pas goedgekeurd in maart 2018. Vervolgens zijn er aanbestedingsperikelen rondom Op den Haan geweest. Dit alles heeft ertoe geleid dat in 2018 de geplande vervangingen slechts voor een klein deel zijn gerealiseerd.
- In de planperiode 2018-2021 zijn er veel personele wisselingen geweest. Dat heeft ertoe geleid dat uitvoering van de plannen onder grote druk heeft gestaan.
- Er is behoefte bij raadsleden om bij de schouw, naast de vaste locaties, ook wisselende locaties te bezoeken. De vaste locaties geven een goed beeld van de ontwikkeling en continuïteit in het onderhoud van die locaties. De wisselende locaties zorgen voor een breder beeld van de onderhoudsstaat in de gemeente Brunssum.
- De frequentie van de schouw (was tweemaal per jaar) mag in de nieuwe planperiode hoger liggen, te bepalen door de commissieleden die aan de schouw deelnemen.
- De deelnemers aan de raadsinformatieavond stemmen in met voortzetting van de visie en opzet van het MIP-OR 2018-2021 voor het MOP-OR 2022-2025.

2.4 Uitgangspunten

Areaal

De inrichting van de openbare ruimte verandert continu. Het is daarom nodig om de gevolgen van die verandering regelmatig te verwerken in de beheeropgave die de gemeente Brunssum heeft. U wilt immers dat ook een nieuwe weg of nieuw plantsoen de komende jaren voldoet aan de beeldkwaliteit die uw gemeenteraad heeft vastgesteld.

Het areaal dat de basis vormt voor het beheer, wordt telkens bij het opstellen van het nieuwe MOP-OR geactualiseerd. Gedurende de looptijd van MIP-OR 2018-2021 heeft er een verbeterslag plaatsgevonden in het registreren van de areaalgegevens. Samen met andere wijzigingen in het areaal, bijvoorbeeld door de aanleg van nieuwe wegen en de overname van een provinciale weg, leidt dit tot verschillen in het areaal nu. In dit MOP-OR zijn de areaalgegevens van het vorige MIP-OR geactualiseerd. Daardoor is er nu weer een actueel inzicht in de beheeropgave voor de openbare ruimte en de daarbij bijbehorende budgetten.

Kwaliteitsniveau B

Het uitgangspunt voor het beheer is kwaliteitsniveau B, mede op aangeven van de raadsleden tijdens de raadsinformatieavond van 15 september 2020. Op basis hiervan is het benodigde budget berekend. Vervolgens zijn er opties gepresenteerd, zodat u kunt kiezen of en op welke punten u daarvan af wilt wijken.

De tuin van Brunssum

(Gepresenteerd tijdens de evaluatie van het MIP-OR 2018-2021 raadsinformatieavond op 15 september 2020)

Een tuin bestaat uit struiken, een gazon en een boom. In de tuin ligt een tuinpad, een terras en voor het regenwater een drain, vijver of regenton. Voor de sfeer is er tuinverlichting en soms ook nog een kunstwerk.

Zo'n tuin is eigenlijk prima te vergelijken met de openbare ruimte, maar dan in het klein. En het onderhoud van uw tuin is ongeveer hetzelfde als het beheer van de openbare ruimte door de gemeente Brunssum.

De gemeenteraad is de eigenaar van de tuin en wenst dat de tuin op een bepaald niveau wordt onderhouden. Op basis van voorbeelden kiest u de beeldkwaliteit die past bij uw wensen en budget.

Het ambtelijk apparaat is uw tuinman die zorgt dat u iedere dag van uw tuin kan genieten. Zij bewaken de kwaliteit en plannen hun werkzaamheden om die kwaliteit te behouden. Het beschikbare budget is daarbij leidend.

Een paar keer per jaar loopt u samen met uw tuinman door de tuin. U praat met de tuinman over de werkzaamheden die allemaal zijn verricht en of het beeld nog steeds aansluit bij uw wens.

3 Verkeersveiligheid

3.1 Evaluatie

Op het gebied van educatie heeft de gemeente Brunssum een convenant afgesloten met nagenoeg alle scholen in Brunssum. Het convenant geeft onder andere invulling aan Vebo (Verkeerseducatie basisonderwijs) en Vevo (Verkeerseducatie voortgezet onderwijs). Naar aanleiding van deze convenanten zijn er jaarlijks twee verplichte bijeenkomsten geweest met de scholen. Aan de convenanten is subsidiegeld verbonden vanuit de provincie Limburg en de gemeente Brunssum.

Verder heeft de gemeente Brunssum financiële middelen aan scholen besteed, voor onder andere documentatiemateriaal voor verkeerslessen van VVN (Veilig Verkeer Nederland). Fietsexamens zijn uitgevoerd door het VVN op kosten van de gemeente.

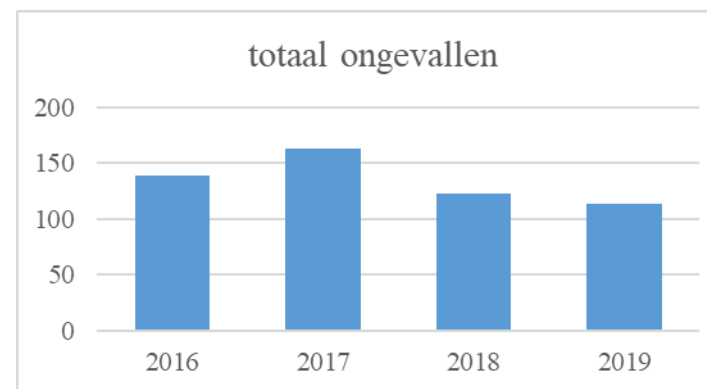
De gemeente Brunssum heeft voor alle burgers een tweewekelijks verkeerspreekuur in samenwerking met de politie. Geregeld door het jaar heen zijn wijkschouwen georganiseerd voor de 5 wijkteams. En op verzoek zijn er overleggen gevoerd met de wijkteams en de scholen.

Mobiliteit in brede zin is een onderwerp waarin de acht Parkstadgemeenten nauw samenwerken met de Parkstadorganisatie. Dit heeft zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau plaatsgevonden. In het Regionaal Verkeer- en Vervoersplan hebben de Parkstadgemeenten gemeenschappelijk beleid vastgesteld op het gebied van de hoofdwegenstructuur, fietsbeleid, verkeersveiligheidsbeleid en openbaar vervoer.

De inzet van provinciale subsidies voor infrastructuur (doorstroming, verkeersveiligheid, fiets) en verkeerseducatie is afgelopen jaren via de Parkstadorganisatie voor de acht gemeenten centraal geregeld.

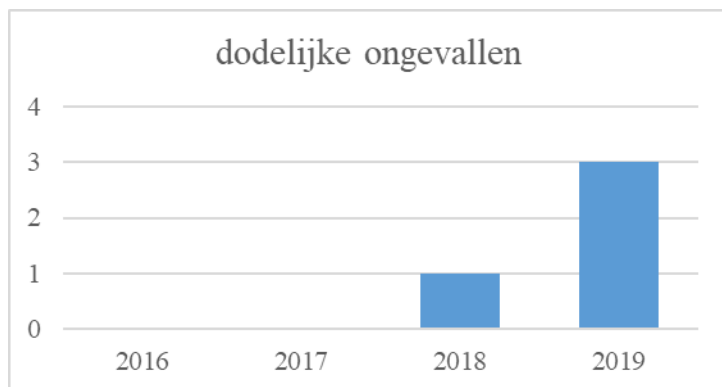
3.2 In cijfers

De cijfers van de dodelijke ongevallen zijn over de gehele periode 2016-2019 accuraat en ten opzichte van het landelijk gemiddelde laag. Het cijfer voor dodelijke ongevallen ligt landelijk in de periode 2016-2019 op ongeveer 1:6.590 (bron: CBS). Brunssum blijft in dezelfde periode onder dat gemiddelde met 4 dodelijke ongevallen (1:7.500). In afbeelding 3.2 zijn de cijfers weergegeven. Hierbij dient te worden opgemerkt dat in 2019 een ongeval plaatsvond op de provinciale weg met meerdere dodelijke slachtoffers.

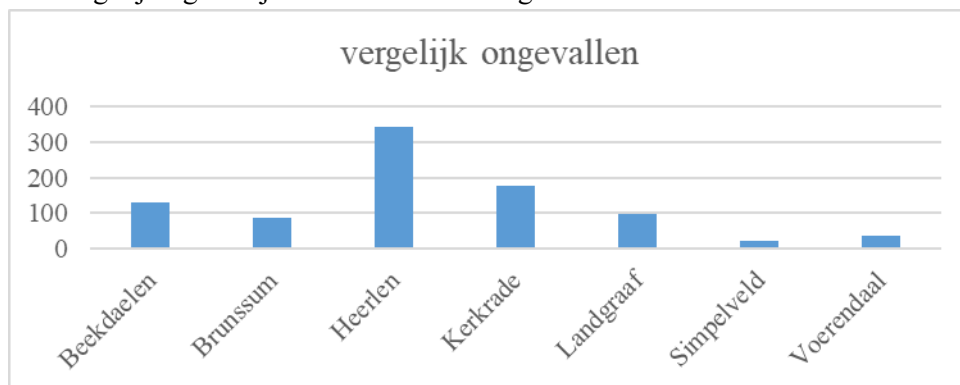
Afbeelding 3.1: Totaal aantal ongevallen 2016-2019

Afbeelding 3.2: Dodelijke ongevallen 2016-2019

Ter vergelijking de cijfers voor de Parkstadgemeenten.

Afbeelding 3.3: Vergelijk ongevallen in Parkstadgemeenten 2016-2019, berekend per 100.000 inwoners

3.3 Beleid

Wettelijke regelgeving

Verkeersveiligheidsnormen zijn niet vastgelegd in een wet. Voor verkeersveiligheid bestaan richtlijnen van CROW die leidend zijn voor het veilig inrichten van infrastructuur, maar deze hebben geen wettelijke verankering. In het bijzonder gaat het dan om de handleiding Basiskennmerken wegontwerp (CROW, 2012), die de kapstok is voor alle richtlijnen en basiskennmerken voor het veilig inrichten van infrastructuur. Gemeenten mogen (gemotiveerd) afwijken van deze richtlijnen.

De wegenverkeerswet stelt dat gemeenten verantwoordelijk wegbeheerder zijn en daarmee zorg moeten dragen voor een goede doorstroming van het verkeer, de leefbaarheid langs de lokale wegen en de verkeersveiligheid.

Vastgesteld gemeentelijk beleid

Het Verkeersveiligheidsplan Brunssum 2010-2020 beschrijft het beleid van de gemeente Brunssum dat is gericht op een verdergaande verbetering van de verkeersveiligheid. Een van de belangrijkste doelstelling is de nuloptie ten aanzien van het aantal dodelijke verkeersslachtoffers.

In het verkeersveiligheidsplan komen vele aspecten aan bod en is met name aandacht voor:

-
 Beter faciliteren van weggebruikers om hun verkeerstaak goed en verantwoord uit te voeren. Daarbij wordt ingezet op verkeerseducatie, handhaving en voorlichting.
-
 Het realiseren van een duurzaam veilig verkeerssysteem, het terugdringen van zowel het aantal, als de ernst van

verkeersongevallen en het terugdringen van onveiligheid die bepaalde groepen weggebruikers ervaart.

Wanneer een bestaande kruising met een verkeersregelininstallatie (VRI) dient te worden gereconstrueerd, prefereert de gemeente Brunssum de aanleg van een rotonde. Bij iedere reconstructie wordt de afweging gemaakt of dat verkeerstechnisch mogelijk is.

Strategische visie 2025

Het creëren en verbeteren van een veilig en onderscheidend ondernemers- en vestigingsklimaat, vooral voor kleinschalige bedrijvigheid. Denk hierbij aan voldoende (gratis) parkeergelegenheid, een goede bereikbaarheid en een goede verkeersdoorstroming in de directe nabijheid van de voorzieningen in het centrum.

Het bestemmingsverkeer heeft in Brunssum een prima wegennet. Voor fietsers en voetgangers zullen bij de reconstructie van hoofdwegen zoveel mogelijk veilige en vrij liggende routes aangelegd worden voor zover die er nog niet zijn.

3.4 Maatregelen

In het convenant van de gemeente Brunssum met nagenoeg alle scholen in Brunssum wordt invulling gegeven aan Vebo (Verkeerseducatie basisonderwijs) en Vevo (Verkeerseducatie voortgezet onderwijs). Vanaf schooljaar 2021/2022 wordt hier een andere invulling aan gegeven: de

gemeente Brunssum levert een financiële bijdrage van € 0,50 per inwoner. De bijdrage gaat naar het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg (ROVL). Dit orgaan zorgt voor middelen waarmee de scholen op het gebied van verkeerseducatie volledig worden ontzorgd.

De gemeente Brunssum heeft voor alle burgers een tweewekelijks verkeerspreekuur in samenwerking met de politie. Geregeld door het jaar heen organiseren de 5 wijkteams wijkshouwen. En op verzoek zijn er overleggen met de wijkteams en de scholen.

Mobiliteit in brede zin is een onderwerp waar zowel ambtelijk als bestuurlijk op lokaal niveau als op regionaal met de acht Parkstadgemeenten nauw wordt samengewerkt. In de nieuwe vastgestelde Mobiliteitsvisie Parkstad wordt regionaal beleid vastgesteld die door de parkstadgemeentes doorvertaald wordt naar lokale Mobiliteitsplannen.

Gemeente Brunssum gaat in 2021 een nieuw Mobiliteitsplan opstellen inclusief een uitvoeringsprogramma. Hierbij wordt de wegategorisering opnieuw vastgesteld en komt er meer aandacht voor de langzame verkeersdeelnemer waaronder fietsers en voetgangers. Ook duurzaamheid in vorm van elektrisch vervoer en oplaadpunten voor elektrische voertuigen krijgt steeds meer vorm. Tevens worden er analyses uitgevoerd en maatregelen voorgesteld om de verkeersveiligheid op het wegennet van de gemeente verder te verbeteren.

Verkeersveiligheid is en blijft een belangrijk thema de komende jaren voor de gemeente Brunssum. De gemeente heeft de ambitie en blijft zich inzetten om het aantal verkeersslachtoffers verder te minimaliseren tot 0. Brunssum ligt provinciaal gezien onder het gemiddelde qua letselongevallen in het verkeer. Op dit gebied gaat het dus al goed in de gemeente maar op onderdelen kunnen we en gaan we verder verbeteren. Het nieuwe Mobiliteitsplan gaat daar een bijdrage aan leveren.

Advies

De gemeente Brunssum blijft zich inzetten om het lokale wegennet veiliger te maken. Voortzetting van het huidige en formuleren van nieuw mobiliteitsbeleid is daarom zeer aan te bevelen.

4 Openbare verlichting en verkeerslichten

4.1 Evaluatie

Bij aanvang van het MIP-OR 2018-2021 was er een achterstand in de vervanging van armaturen. Die achterstand is ontstaan doordat een groot deel van de traditionele armaturen uit de jaren 90 met subsidie zijn vervangen door energiezuinige armaturen, niet zijnde LED-armaturen.

Met middelen van Parkstad Limburg Energietransitie PALET (€ 160.000) is deze piek nu weggewerkt. Deze gelden zijn ingezet om alle daarvoor in aanmerking komende armaturen te vervangen door retrofit (een LED-lamp in een oude armatuur). Daarnaast is de geplande vervanging van armaturen door LED-armaturen uitgevoerd.

Het resultaat is dat nu ruim 70% van de armaturen is voorzien van LED-verlichting.

Met de aanleg van de Buitenring Parkstad Limburg, is een gedeelte van de ANWB-bebording vernieuwd. Voor deze maatregel is in het MIP-OR 2018-2021 extra budget van jaarlijks € 30.000 opgenomen ten opzichte van het structurele budget van € 10.000 voor 2018.

Het onderhoud door NBD (Nederlandse BewegwijzeringsDienst) heeft door onvoldoende beschikbare capaciteit een achterstand opgelopen.

4.2 Areaal

In de gemeente Brunssum staan circa 6.200 masten voor de openbare verlichting met 6.300 armaturen (gegevens december 2020). Op zeven locaties staan verkeersregelininstallaties (VRI) inclusief de zakpalen centrum van de gemeente Brunssum en er zijn 4 voetgangersoversteekplaatsen (VOP). Tot het areaal behoren ook de ANWB-borden.

Afbeelding 4.1: VRI op de Prins Hendriklaan

Afbeelding 4.2: VOP op de Rembrandtstraat

4.3 Beleid

Wettelijke regelgeving

De Europese Verordening Energie-efficiënte verlichting is op 13 april 2009 in werking getreden en bevat eisen voor industriële, kantoor- en openbare straatverlichting. Verordeningen hebben rechtstreekse werking en hoeven niet te worden geïmplementeerd.

In Nederland is de Richtlijn Openbare Verlichting opgesteld (Praktijkrichtlijn NPR13201) als handreiking om aan de verordening te voldoen. De opgestelde richtlijn is niet bindend voor decentrale overheden, en daarnaast bestaat er in Nederland geen wet- en regelgeving over openbare verlichting. Echter, in praktijk hanteren de meeste overheden deze richtlijn wel.

Vastgesteld gemeentelijk beleid

Het Beleidsplan Openbare Verlichting dateert van 2001 met een actualisatie in 2008. Ten grondslag aan het beleidsplan ligt de normering van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSvV). Verder zijn van toepassing de Contractuele Voorwaarden Openbare Verlichting (VOV 1993), de Richtlijnen en uitgangspunten 1993 van Energy Systems en de Criteria Politiekeurmerk Veilig Wonen.

Strategische visie 2025

In deze strategische visie wordt niet specifiek ingegaan op de openbare verlichting en verkeerslichten.

4.4 Maatregelen

Tijdens het MOP-OR 2022-2025 zijn naast het dagelijks onderhoud, reguliere vervangingen voorzien voor zowel de openbare verlichting, als de ANWB-bebording en de verkeerslichten.

In de planperiode van dit MOP-OR worden nagenoeg alle resterende armaturen voorzien van LED-verlichting.

Het beheer is erop gericht om de piek in de vervanging uit te vlakken, zodat een meer constante jaarlijkse opgave ontstaat in de vervanging van armaturen en masten.

Voor aanpassing en vervanging van de ANWB-bebording is het structurele bedrag van € 10.000 uit de periode voor 2018 (na indexatie) weer toereikend.

De achterstand in het onderhoud door NBD (Nederlandse BewegwijzeringsDienst) wordt in deze planperiode ingelopen.

Verkeerslichten hebben een levensduur van 30 jaar en de bijbehorende schakelkasten 15 jaar. In dit MOP-OR worden geen gelden gereserveerd voor de vervanging van verkeerslichten en schakelkasten om oneigenlijke beslaglegging van gelden te voorkomen. Bij benodigde vervanging in de toekomst zal in voorkomende situaties een separaat budget worden aangevraagd. Zo staat momenteel de vervanging van de VRI aan de Prins Hendriklaan gepland voor 2024.

Bij vervanging van verkeerslichten en bij reconstructies vindt telkens een heroverweging plaats of de VRI danwel VOP nodig blijft. In de afgelopen periode is de VRI Maastrichterstraat – Bexdellestraat komen te vervallen en wordt in deze periode de VRI Bodemplein mogelijk vervangen door een rotonde.

Advies

Openbare verlichting en verkeerslichten zijn belangrijke pijlers voor zowel de verkeersveiligheid als de sociale veiligheid. De voltooiing van ombouw naar LED-verlichting zorgt voor besparingen.

5 Wegbeheer

5.1 Evaluatie

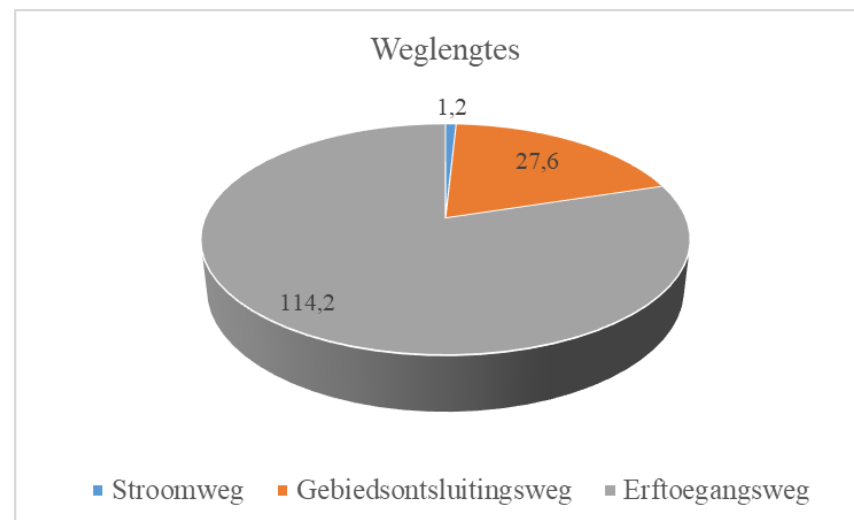
In het MIP-OR 2018-2021 is het onderhoud aan wegen conform planning uitgevoerd. Opmerkelijk is de toename van de kosten voor onkruidbestrijding. Bij aanvang van de planperiode 2018-2021 was er nog sprake van een na-ijlend effect van de chemische onkruidbestrijding. Tijdens de looptijd van het MIP-OR is dat effect verdwenen en wordt geconstateerd dat mechanische onkruidbestrijding het wortelpakket niet kan wegnemen. Daardoor is de inspanning om de beeldkwaliteit van onkruidbestrijding te behalen, gepaard gegaan met een budgetverhoging van € 100.000.

Bij reconstructies wordt steeds kritisch afgewogen of verharding kan worden omgevormd tot groen. In de afgelopen planperiode heeft dat met name geleid tot het vervallen van trottoirs ten gunste van meer groen.

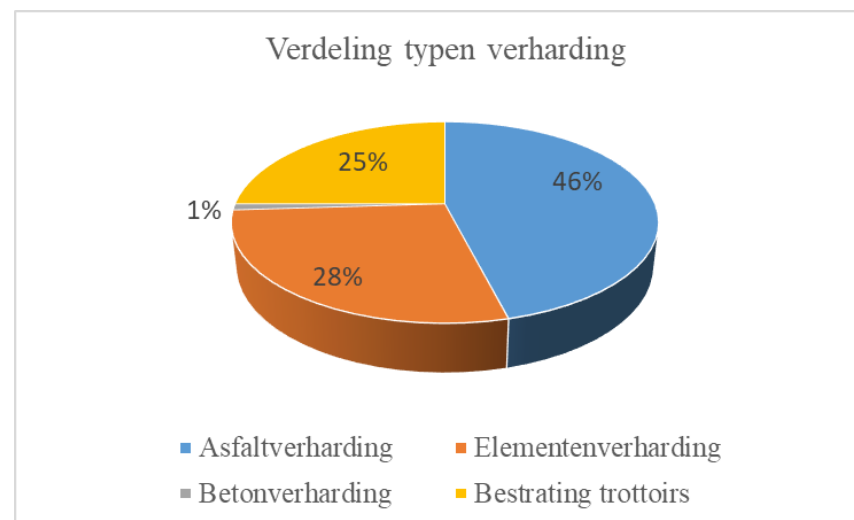
5.2 Areaal

In Brunssum is 143 km wegverharding aanwezig, samen goed voor een oppervlak van 159 ha.

De wegverharding is in verschillende typen aanwezig: stroomwegen (N276), gebiedsontsluitingswegen en de erftoegangswegen. In afbeelding 5.1 is de verdeling naar wegtype te zien. Daarnaast is er onderscheid te maken naar het gebruik van verhardingsmaterialen: asfalt, beton, elementenverharding en bestrating trottoirs. In afbeelding 5.2 is de verdeling per type verharding gegeven. Het blijkt dat het grootste aandeel verharding bestaat uit asfaltverharding. De elementenverharding op de rijbanen en het totaal aan trottoirs heeft een vergelijkbare omvang.

Afbeelding 5.1: Verdeling wegtypen in kilometers

Afbeelding 5.2: Verdeling type verharding op basis van oppervlak

5.3 Beleid

Wettelijke regelgeving

Het is erg belangrijk voor de verkeersveiligheid dat wegen goed en begrijpelijk zijn ingericht. Daarom zijn bepaalde zaken die met wegontwerp en wegbeheer te maken hebben vastgelegd in wetten. Daarnaast heeft een wegontwerper te maken met normering en richtlijnen.

De wegontwerper heeft onder meer te maken met de Wegenverkeerswet 1994, het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV 1990) en het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW). Ook de Wet milieubeheer, de Algemene wet bestuursrecht en de Regeling verkeerslichten bevatten wetten en regels die een rol spelen bij wegontwerp en wegbeheer. Een wegontwerper mag in principe niet afwijken van wetgeving en vastgestelde normen. Het Handboek verkeerswetgeving biedt een praktisch overzicht van relevante wet- en regelgeving voor ontwerper en beheerder.

Juridisch gezien is de Wegenverkeerswet belangrijk, omdat deze wet de gemeenten als verantwoordelijk wegbeheerder aanstelt ten aanzien van de doorstroming van het verkeer, de leefbaarheid langs de lokale wegen en de verkeersveiligheid.

Chemische onkruidbestrijding op verhardingen is in Nederland bij wet verboden.

De Raad heeft het Wegbeheerplan 2010 vastgesteld. Dit plan is gebaseerd op de normering van de CROW.

De CROW hanteert voor de levensduur van wegen een periode van gemiddeld 40 jaar. Ook in Brunssum blijkt dat de wegconstructie gemiddeld 40 jaar lang meegaat, voordat vervanging nodig is.

Strategische visie 2025

In 2025 is een uitstekende bereikbaarheid van de grote diversiteit aan voorzieningen binnen geheel Parkstad voor onze inwoners gerealiseerd. Prima wegen en fietsroutes en goed openbaar vervoer bieden de infrastructuur die hiervoor nodig is. Zij maken immers de verbinding met de hele regio mogelijk.

De gemeente wil de wijkgerichte samenwerking met burgers en professionele instellingen voortzetten.

5.4 Maatregelen

Bij het wegbeheer geldt dat 50% van de vervangingen bestaat uit autonome vervanging van de wegen. De andere 50% komt voort uit benodigde rioolvervanging. In dit geval wordt 2/3 van de kosten betaald uit het rioolbeheer als herstel van de weg boven de rioolsleuf. Het resterende 1/3 deel wordt betaald uit het wegbeheer. Dat is gebruikelijk en wordt ook door de provincie geaccepteerd.

Vastgesteld gemeentelijk beleid

Het blijkt dat winterschade bepalend is voor de onderhoudsmaatregelen die in een jaar moeten worden getroffen. Afwisseling van vorst en dooi leiden tot extra schadebeelden die onderhoud behoeven.

De kosten voor mechanisch onkruidbestrijding zijn afgelopen periode structureel gestegen door het verbod op chemische onkruidbestrijding op verharding. Om kwaliteitsniveau B te behouden is jaarlijks € 100.000 meer budget nodig dan voorheen. Tegelijkertijd blijkt het nodig om naar onze inwoners duidelijk te communiceren over het beeld dat bij dit niveau hoort en welke inspanning de gemeente hiervoor levert.

In de gemeente Brunssum zijn 52 abri's aanwezig. Het beheer van de abri's wordt volledig gefinancierd uit de opbrengst van de reclamegelden. In het MOP-OR 2022-2025 is ervan uit gegaan dat deze situatie zo gehandhaafd blijft.

Ingegeven door de verkeersveiligheid worden de straten in woonwijken ingericht als 30 km/u-zones.

Bij toekomstige vervangingen, wordt een kritische afweging gemaakt bij het ontwerp ten aanzien van vormgeving en materialisatie. Toepassing van klinkers in plaats van asfalt in 30 km/u-zones beperkt de snelheid en zorgt bovendien voor infiltratie van water in de bodem. Op locaties waar geen aanliggende woningen zijn, vervallen de trottoirs en verschijnt extra groen in de vorm van grasbermen of gazon. Dit extra groen versterkt de leefbaarheid.

Advies:

Woonwijken zoveel mogelijk ingericht als 30 km/u-zone. Deze aanpassing combineren we zo veel mogelijk met rioolvervangingen. Bij de nieuwe inrichting wordt een kritische afweging gemaakt ten aanzien van vormgeving en materialisatie om zodoende de leefbaarheid van de wijken te optimaliseren.

6 Rioolbeheer

6.1 Evaluatie

Om de staat van de riolering te bewaken worden riolen iedere 20 jaar met een camera geïnspecteerd. De afgelopen jaren zijn met name de riolen geïnspecteerd waar reconstructiewerkzaamheden waren gepland.

In Brunssum zijn riool vervangingen uitgevoerd, meestal als onderdeel van de wijkgerichte aanpak. Deze integrale aanpak blijkt efficiënt te zijn. Bij de reconstructies zijn aanpassingen doorgevoerd om de steeds extremer wordende weersomstandigheden als gevolg van de klimaatverandering aan te kunnen.

Binnen het samenwerkingsverband Parkstad is een continu proces voortgezet waarbij samen berekeningen worden uitgevoerd, de onderhoudsopgave wordt opgepakt, het verhard oppervlak is geactualiseerd en het databeheer door het Gegevenshuis wordt verzorgd.

Gemeente Brunssum heeft in het samenwerkingsverband ook deelgenomen aan de stimuleringsregeling voor particulieren om eigen verhard oppervlak af te koppelen van de riolering. Daarmee is een aanvang gemaakt in de bewustwording bij de particulieren die samen circa 50% van het verhard oppervlak beheren.

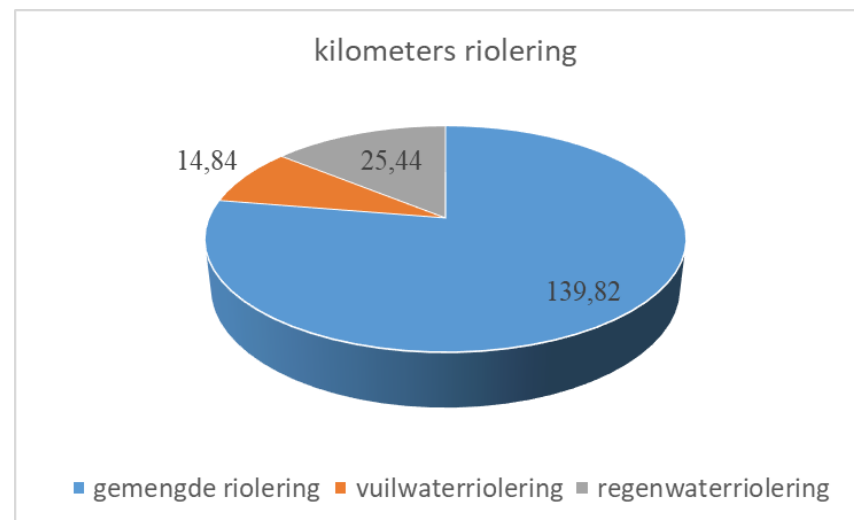
6.2 Areaal

In de gemeente Brunssum ligt 180 km riolering. In tabel 6.1 zijn de belangrijkste kenmerken van de gemeentelijke riolering in een tabel samengevoegd.

De hoofdriolering in de gemeente Brunssum bestaat voornamelijk uit gemengde riolering. Daarin wordt zowel vuilwater als regenwater opgevangen en afgevoerd. Gescheiden riolering voert ofwel vuilwater af, ofwel schoon regenwater. Figuur 6.2 laat zien hoeveel kilometer riolering er per type aanwezig is in de gemeente Brunssum.

riolering	180,1	km
drukriolering	1,0	km
huisaansluitingen	15.500	stuks
gemalen	9	installaties
overstorten	9	stuks

Figuur 6.1: Lengte riolering

Figuur 6.2: Verschillende typen riolering

Sinds 2002 wordt er in principe alleen nog maar zogenaamde ‘gescheiden’ riolering aangelegd waarin alleen vuilwater of alleen regenwater wordt afgevoerd. Het regenwater wordt waar mogelijk geïnfiltreerd in de bodem of het stroomt weg via beekjes. Dat heet afkoppelen. Het regenwater dat eerst samen met het vuilwater naar de rioolwaterzuivering werd afgevoerd, wordt nu afgekoppeld, geborgen en geknepen afgevoerd en naar het grondwater of oppervlaktewater gebracht. Als dit niet mogelijk is wordt het geknepen afgevoerd naar de riolering. Het doel is om wateroverlast te voorkomen en beken en oppervlaktewater schoner te krijgen.

6.3 Beleid

Wettelijke regelgeving

De Wet milieubeheer schrijft op grond van artikel 4.22 voor dat de gemeenteraad, telkens voor een daarbij vast te stellen periode, een gemeentelijk rioleringsplan (GRP) vaststelt. In het GRP wordt aangegeven waar welke voorzieningen (gescheiden stelsel, gemengd stelsel of anderszins) zijn gerealiseerd of in de planperiode worden gerealiseerd. In gemeente Brunssum noemen we dit plan het Watertakenplan om te benadrukken dat naast riolering ook de regenwatervoorzieningen en de zorg voor grondwater van belang zijn.

Riolering is van economisch nut in tegenstelling tot de wegen die van maatschappelijk nut zijn. Op grond van de Besluit Begrotingen en Verantwoording is het daarom bij riolering niet nodig om kapitaalswerken te activeren.

Voorstel g-Vastgesteld-gemeentelijk beleid

Het conceptuele—beleid voor de riolering is beschreven in het Watertakenplan 2020-2024. Dit plan is de gemeentelijke invulling van het Integraal Waterplan Parkstad dat in het regionaal samenwerkingsverband tot stand is gekomen. Het samenwerkingsverband werkt aan het verhogen van de kwaliteit van de afvalwaterketen, het verminderen van de kwetsbaarheid en het beperken van de kosten (minder meer).

De speerpunten uit het Watertakenplan 2020-2024 zijn:

- Een klimaatbestendig Brunssum.
- Anticiperen op de Omgevingswet.
- Samenwerken in de waterketen.
- Meten, data en rekenen.
- Beheer op maat.
- Gezond, schoon en voldoende oppervlaktewater.
- Werken aan waterbewustzijn.

Strategische visie 2025

Focus op de eigen verantwoordelijkheid van onze burgers is een belangrijk thema. Tegelijkertijd vervult de gemeente een voorbeeldfunctie door het op duurzame wijze ontwikkelen van woningen en werkgelegenheid en het benutten van groene energie. Dat stimuleert duurzaam gedrag bij inwoners en bedrijven. Deze aspecten kunnen worden doorvertaald naar een meer actieve houding en verantwoordelijkheid bij de particulier om het hemelwater van het eigen perceel waar mogelijk te bergen en te verwerken.

6.4 Maatregelen

De riolering in Brunssum gaat gemiddeld 80 jaar mee. Dat betekent dat gemiddeld ieder jaar 2,3 kilometer hoofdriolering dient te worden vervangen

of gerelined. Relinen is een techniek waarbij de bestaande buis wordt voorzien van een 'kous', zodat de buis weer als nieuw functioneert.

Het aantal te vervangen kilometers riolering zal per jaar fluctueren en hangt samen met het aanlegjaar en het gebruik. Perioden waarin veel riolering is aangelegd, leiden tot een piek in de vervanging. Door periodieke inspectie van de riolering, houdt de gemeente Brunssum de toestand van de riolering goed in de gaten om tijdig tot maatregelen over te gaan. Zo borgt de gemeente het kwaliteitsniveau van de riolering.

Uit de inspecties en meldingen volgen reparaties, reliningen, deelreliningen en vervanging van riolering. Verder worden de kolken regelmatig gereinigd zodat het regenwater goed van de weg kan worden afgevoerd naar het riool.

Bij reconstructies van de openbare ruimte, de wijkgerichte aanpak, is klimaatadaptatie een belangrijk thema om de leefkwaliteit in stand te houden. De gevolgen van de klimaatverandering zijn dermate dat de gemeente Brunssum daarbij ook de hulp van particulieren nodig heeft. De klimaatopgave is te groot om alleen in de openbare ruimte uit te voeren. Daarom wordt ingezet op bewustwording (en verantwoordelijkheden) van de inwoners en bedrijven.

gewerkt aan de uitvoeringsagenda van de maatregelen. Waar mogelijk worden deze maatregelen zoveel mogelijk ingepast in de reguliere onderhouds- en vervangingsopgave.

Het functioneren van het gemeentelijk rioolstelsel wordt getoetst in het Basisrioleringsplan (BRP). Dit plan wordt in de komende jaren geactualiseerd. Daarvoor is een nieuwe vlakkenkaart met afwaterende oppervlakken beschikbaar, er wordt een milieutoets uitgevoerd en de relatie gelegd met de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Advies

Bij herinrichtingen reageert de gemeente Brunssum alert op kansen om de steeds extremer wordende weersomstandigheden op te vangen. Afkoppelen van verharde oppervlakken, infiltratie van regenwater en een robuuste inrichting van de openbare ruimte zijn hiervoor geëigende middelen. Bewoners en bedrijven worden gestimuleerd om zelf ook maatregelen te treffen.

Gemeente Brunssum volgt actief het proces waarbij eerst stresstesten zijn uitgevoerd voor de effecten van hitte, droogte en wateroverlast. Na de klimaatdialoog over de gevolgen van de stresstesten wordt komende periode

7 Groenbeheer

7.1 Evaluatie

Het onderhoud van het groen is in de afgelopen periode zodanig beheerd dat het voldoet aan de gestelde beeldkwaliteit niveau B.

In bermen is ingezet op de aanleg van bloemrijke bermen die voldoen aan het gewenste beeld. Verschillende manieren van zaaien hebben niet het gewenste beeld opgeleverd. Uiteindelijk is in 2020 gekozen voor het toepassen van zoden met een bloemrijk mengsel. Het resultaat hiervan moet op het moment van dit schrijven (voorjaar 2021) nog blijken.

Braakliggende terreinen, die tijdelijk niet in gebruik zijn, zijn ingezaaid met eenjarige bloemenmengsels. Zowel op bermen als braakliggende terreinen zijn in toenemende mate schapen ingezet voor begrazing. Het beeld van de bloemenmengsels en schapen wordt als aangenaam ervaren en komt daarom de leefbaarheid van Brunssum ten goede.

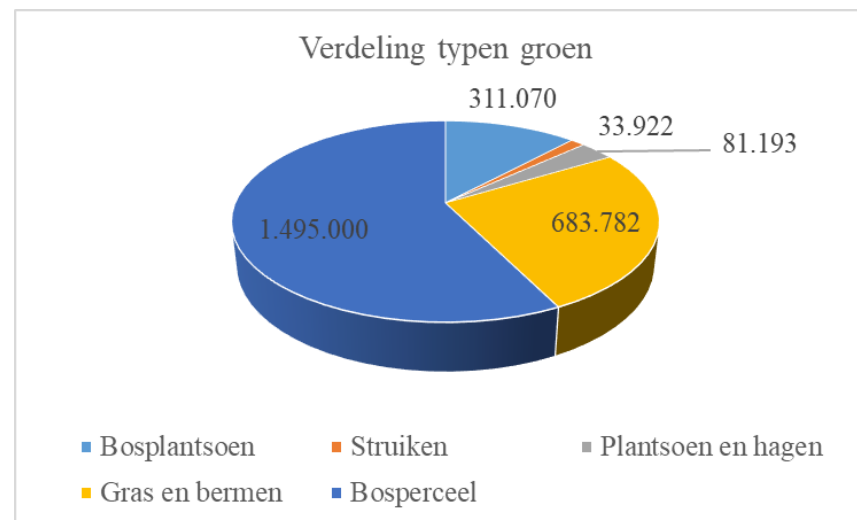
De bomen zijn conform de geldende normen eens per drie jaar geïnspecteerd en onderhouden om daarmee de veiligheid voor de omgeving te borgen.

De aandacht voor biodiversiteit is groeiende. In reactie hierop is het maaibeleid is aangepast. Er wordt nu rekening gehouden met zaadvorming van de beplanting en bescherming van de aanwezige fauna.

7.2 Areaal

Het areaal aan groenvoorzieningen bestaat uit 10.500 structuurbomen en 'stedelijk groen' met 111 ha.

De onderverdeling van het totale areaal aan groen is in figuur 7.1 weergegeven en bedraagt in dit MOP-OR 2018-2021 256 ha.

Figuur 7.1: Verdeling typen groen in vierkante meters

Sportvelden behoren niet tot de scope van het MOP-OR. Het beheer van deze velden wordt verzorgd door de afdeling 'Ruimtelijke ontwikkelingen en vastgoed'.

De natuurcompensatiegronden in relatie tot de Buitenring Parkstad Limburg zijn tijdens het opstellen van dit plan nog niet overgedragen naar de gemeente. Het is nu niet bekend of deze gronden binnen het openbare gebied komen te vallen of dat het eigendommen zijn. Op het kostenplaatje van het MOP-OR 2022-2025 heeft dit geen invloed, want contractueel is vastgelegd dat het onderhoud door provincie Limburg wordt gedaan.

7.3 Beleid

Wettelijke regelgeving

Er bestaat geen nationale wetgeving voor het groenbeheer.

Het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie is een gezamenlijk plan van gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk om Nederland klimaatbestendig en waterrobuust in te richten. Het Deltaplan versnelt en intensificeert de aanpak van wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen.

Vastgesteld gemeentelijk beleid

Het Groenstructuurplan dateert van 1993 met een actualisatie in 2003. Bij vaststelling van het MIP-OR 2018-2021 is beleid bepaald voor het beheer op niveau B.

Het geactualiseerde Groenbeheerplan dateert van 2003. In aanvulling daarop zijn meerdere quick-scans uitgevoerd. De meest recente quick-scan Groenbeheer dateert van 2015.

Strategische visie 2025

Brunssum is een compacte en groene gemeente. De kwaliteit van het vele groen in en om de gemeente dient te worden gehandhaafd en waar mogelijk verbeterd.

7.4 Maatregelen

De groenbeheerder staat voor de uitdaging om de ambitie die behoort bij kwaliteitsniveau B doorlopend te handhaven.

In verband met aansprakelijkheid worden bomen periodiek geïnspecteerd. Takken of bomen die een risico voor de veiligheid vormen worden vervolgens verwijderd.

Bij reconstructies wordt kritisch bekeken welke soorten worden gepland. In de afweging worden aspecten als klimaatadaptief, biodiversiteit, strooizout-resistentie en signalen uit de buurt meegenomen.

Bij de aanplant van bomen zijn ook de thema's biodiversiteit en klimaatadaptief nadrukkelijk meegenomen. Er worden geen monoculturen meer aangeplant en er wordt rekening gehouden met soorten die bijen en vlinders aantrekken.

Groen speelt een belangrijke rol in klimaatadaptieve inrichting om de leefkwaliteit op peil te houden: het heeft een verkoelend effect en zorgt voor opname van stof. Bij alle renovaties worden zoveel mogelijk kansen benut om vergroening te bevorderen.

Advies

De gemeente Brunssum is trots op haar groen. In de strategische visie wordt een hoge ambitie uitgesproken. Om deze ambitie waar te maken, moet het groen op minimaal B worden onderhouden.

Om Brunssum klimaatadaptief in te richten is verdere vergroening nodig.

8 Overige voorzieningen

In dit hoofdstuk komt een aantal ‘overige’ voorzieningen aan bod. Het gaat om speeltoestellen, kunstobjecten en civiele kunstwerken. Ook worden hier separaat de beleids- en beheerplannen genoemd, omdat deze plannen de grondslag vormen voor het MOP-OR.

8.1 Speeltoestellen

In de gemeente Brunssum zijn 230 stuks speel- en beweegtoestellen aanwezig. Afgelopen periode is er met name een aantal beweegtoestellen voor senioren geplaatst. De toestellen worden jaarlijks geïnspecteerd. Om de veiligheid van de toestellen te garanderen worden jaarlijks onderhoudsmaatregelen uitgevoerd. De levensduur van een toestel is gemiddeld 15 jaar. Dit betreft toestellen die in de openbare ruimte staan. De speeltuinen zijn autonoom en worden niet meegenomen in dit MOP-OR.

In de begroting van 2021 is geen budget voorzien voor vervanging. Er zijn in Brunssum relatief veel speelplekken. In het huidige gehanteerde beleid worden kapotte speeltoestellen niet meer vervangen. Vervanging is soms toch mogelijk door een aanvraag in te dienen bij het wijkteam. Hier wordt dan een afweging gemaakt of budget uit de wijk ter beschikking wordt gesteld.

8.2 Kunstobjecten

Kunstobjecten zijn er in vele vormen, afmetingen en materialen. Dat maakt het beheer niet altijd eenvoudig. Er zijn in de openbare buitenruimte kunstobjecten van kunstenaars. Deze worden in principe nooit vervangen. Daarnaast zijn er kunstobjecten zoals een fontein of een cascade. Deze hebben een functie en worden wel vervangen.

8.3 Civieltechnische kunstwerken

De civieltechnische kunstwerken in de gemeente Brunssum variëren van een kleine voetgangersbrug tot de nieuwe brug in de Ganzepool en de tunnel bij de golfbaan. Bij de bruggen is een belangrijk onderscheid te maken in houten constructies en betonnen constructies. Het materiaal is bepalend voor de onderhoudsmaatregelen en de levensduur: 35 c.q. 80 jaar.

Bij de gemeente Brunssum zijn 18 civieltechnische kunstwerken in beheer. De maatregelen voor het onderhoud zijn divers. Denk aan het verwijderen van graffiti om beeldkwaliteit te behouden, het vervangen van voegen in een brugdek of het onderhoud aan leuningen, wapening en landhoofden.

Civieltechnische kunstwerken (bruggen) hebben een levensduur van 35 c.q. 80 jaar. In dit MOP-OR worden geen gelden gereserveerd voor die vervanging om oneigenlijke beslaglegging van gelden te voorkomen. De eerste vervanging met significante kosten is voorzien na 2030, ruim na de looptijd van dit MOP-OR 2022-2025.

Bij benodigde vervanging in de toekomst wordt de gemeenteraad gevraagd om separaat budget toe te voegen aan het dan lopende MOP-OR. Het principe dat hier wordt gehanteerd is dat de generatie die profijt heeft van de voorziening ook de lasten hiervoor draagt.

8.4 Beleids- en beheerplannen

Beleidsplannen beschrijven het beleid dat door de gemeente Brunssum wordt gevoerd op de verschillende beleidsvelden (wegen, groen, riolering, verkeersveiligheid en openbare verlichting & verkeerslichten). Dit beleid wordt door de gemeenteraad bepaald en vastgesteld.

De beheersplannen zijn het instrument voor de ambtelijke organisatie om het beleid tot uitvoering te brengen.

Samen vormen de beleids- en beheerplannen de pijlers die ten grondslag liggen aan ieder MOP-OR. Actualisatie van beleidsplannen is nodig gedurende de looptijd van dit MOP-OR. Aansluitend kunnen de beheerplannen worden geactualiseerd.

9 Financieel

9.1 Uitgangspunten

In dit MOP-OR 2022-2025 is een aantal uitgangspunten gehanteerd dat hier wordt toegelicht.

Areaal	Dit zijn de basisgegevens voor de bepaling van de kosten: oppervlakken, lengtes en aantallen.
Kwaliteitsniveau	De benodigde kosten voor dit MOP-OR zijn berekend op basis van kwaliteitsniveau B.
Prijspeil	De kosten zijn bepaald met de prijzen van 2017 en daarmee gelijk aan de prijzen uit het MIP-OR 2018-2021
Indexering	Indexering wordt op voorhand niet doorberekend vanwege beslaglegging op financiële middelen voor de toekomst.
Abri's & reclamezuilen	De opbrengsten van de abri's en reclamezuilen dekken de onderhoudskosten volledig.
Speeltoestellen	In de openbare ruimte, niet in de speeltuinen. En inclusief de beweegtoestellen.
Bedragen	Alle bedragen zijn <i>per jaar</i> tenzij anders aangegeven.

Budgetten voor vervanging van verkeerslichten en viaducten worden apart aan de raad voorgelegd.

Bij de evaluatie van het MIP-OR 2018-2021 op 15 september 2020 heeft de raad aangegeven op zelfde wijze verder te gaan. Wij hebben daarom beeldkwaliteitsniveau B uit het MIP-OR 2018-2021 voor dit MOP-OR 2022-2025 weer als niveau gehanteerd.

9.2 Raadsbesluiten

De kosten zoals in het MIP-OR 2018-2021 aangegeven, zijn in maart 2018 door de gemeenteraad van Brunssum vastgesteld en zijn berekend op basis van prijspeil 2017.

9.3 Uitvoeringsprogramma 2022-2025

In figuur 9.1 zijn de kosten gegeven met een specificatie per vakgebied.

	Jaarlijkse kosten
Verkeersveiligheid	€ 235.000
Openbare Verlichting en Verkeerslichten	€ 565.864
Wegbeheer	€ 2.933.856
Rioolbeheer	€ 1.674.570
Groenbeheer	€ 1.241.133
Speeltoestellen	€ 17.500
Kunstobjecten	€ 55.000
Civieltechnische kunstwerken	€ 46.500
Beleids- en beheerplannen	€ 30.000
TOTAAL	€ 6.799.423

Figuur 9.1: Overzicht jaarlijkse kosten (prijsspeil 2017)

In vergelijking met de kosten uit het voorgaande MOP-OR 2018-2021 zijn er een aantal oorzaken die een ogenschijnlijke verhoging verklaren:

- Afgelopen jaren zijn er wijzigingen in het areaal ontstaan. Dat gebeurt tijdens reconstructies en uitbreidingen van het areaal.
- Er is een nauwkeurigere registratie van areaalgegevens tot stand gekomen.

Deze budgetten vormen voor de beheerder het uitgangspunt om de beeldkwaliteit van de openbare ruimte van de gemeente Brunssum op het gekozen kwaliteitsniveau te houden. Dat niveau is kwaliteit B. Indien er gedurende enig jaar een tekort mocht blijken, worden de extra benodigde middelen meegenomen via de regulier P&C-cyclus (berap's en jaarrekening).

9.4 Verkenning mogelijkheden

Er is een verkenning uitgevoerd voor mogelijkheden waarbij aanpassing van de beeldkwaliteit uitgangspunt is.

1. Winkelcentra worden in deze verkenning beheerd op kwaliteitsniveau A in plaats van B. Dat betekent zowel hogere frequenties voor reiniging van de openbare ruimte als een hogere frequentie voor onderhoud aan de groenvoorzieningen.

Extra kosten: € 127.255 per jaar.

2. De openbare ruimte wordt in de toekomst beheerd op kwaliteitsniveau C in plaats van B. Er wordt minder onderhoud gepleegd. Voor een aantal elementen is dit mogelijk, terwijl dat voor andere elementen niet mogelijk is.

Het beheren van het gazon op kwaliteitsniveau C in plaats van B levert geen besparing op de beheerkosten. De besparing zou moeten komen van het minder vaak maaien. Het voordeel hiervan gaat verloren doordat bij minder maaibeurten het maaisel niet kan blijven liggen. De afvoerkosten van het maaisel zijn vervolgens hoger dan de besparing op de maaibeurten. Bovendien zal minder maaien een verwaarloosde indruk geven op de openbare ruimte.

Kapitaalvernietiging

In zijn algemeenheid kan zelfs worden gesteld dat uit een verlaging naar kwaliteitsniveau C een verhoogd risico volgt op vervroegde vervanging, met name bij wegen en groen. Het kostenvoordeel op de korte termijn leidt tot vernietiging van kapitaalgoed. De herstelkosten bedragen vervolgens een veelvoud van de besparingen op de korte termijn. Wanneer noodzakelijke vervanging uitblijft, is

er bovendien een nadelig effect op de verkeersveiligheid en aansprakelijkheden.

Voor de korte termijn is een besparing op het onderhoud berekend.

Besparing: € 308.124 per jaar.

De extra kosten voor vervanging is berekend op basis van een verkorting van de levensduur met 25%. Bijvoorbeeld: een weg die bij beheer op niveau B 40 jaar mee gaat, moet op niveau C al worden vervangen na 30 jaar.

De extra kosten door versnelde vervanging bedragen € 1.085.764 per jaar.

Samengevat:

Beheer op kwaliteitsniveau C in plaats van B is zeer risicovol en leidt na enkele jaren tot stijging van kosten tot boven het huidige kostenniveau B.

3. Afwijkend van wat in paragraaf 8.1 is beschreven, worden speel- en beweegtoestellen wel vervangen.

Extra kosten: € 85.000 per jaar

daarvoor benodigde budget ter beschikking stelt. De ambtelijke organisatie zorgt ervoor dat uw ambitie wordt ingevuld. Er is een aantal momenten waarop verantwoording over die uitvoering aan uw gemeenteraad wordt afgelegd:

- **Programmarekening:** in de programmarekening ziet u welke middelen zijn besteed en welke maatregelen daarvoor zijn uitgevoerd. Deze programmarekening is een financiële verantwoording, die u kunt spiegelen aan de beschikbaar gestelde budgetten.
- **Beheer- en veiligheidsschouw:** dit is een periodiek ‘veldbezoek’ waarbij de Afdeling Openbare Ruimte een delegatie van de gemeenteraad uitnodigt. Samen met de beheerder wordt een aantal locaties geschouwd. De frequentie en locaties worden bepaald in overleg met de commissieleden die deelnemen aan de schouw.
- **De commissieleden beoordelen samen of het gewenste niveau van de beeldkwaliteit hier in stand is gehouden.** Daarbij worden de formulieren beheer- en veiligheidsschouw uit de bijlage gebruikt. Zo controleert uw gemeenteraad/commissie ruimte en techniek op praktische wijze of de gewenste invulling wordt gegeven aan het ambitieniveau ten aanzien van de openbare ruimte.

9.5 Verantwoording

Bij de opzet van MOP-OR 2022-2025 is ervoor gekozen dat uw gemeenteraad het gewenste niveau voor de beeldkwaliteit bepaalt en het

Bijlage 1 **Formulieren beheer- en veiligheidsschouw**

verschil

	AREAAL		SOM		(totaalverschil)	
	2017	2020	MIP 2018-2021	MOP 22-25	22/25 - 18/22	
1. Verkeersveiligheid						
educatie	1	1	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ -	
kleine verkeersmaatregelen	1	1	€ 185.000,00	€ 185.000,00	€ -	
						€ -
2. Openbare verlichting en verkeerslichten						
masten	6.013	6.175 stuks	€ 190.411,67	€ 195.541,67	€ 5.130,00	
armaturen	6.210	6.325 stuks	€ 211.830,00	€ 215.752,78	€ 3.922,78	
verkeersregelinstanties	7	7 stuks	€ 9.450,00	€ 9.450,00	€ -	
voetgangersoversteekplaatsen	6	4 stuks	€ 6.900,00	€ 4.600,00	€ -2.300,00	
elektriciteit Ov en verkeerslichten	1	1 stuks	€ 120.000,00	€ 120.000,00	€ -	
ANWB/NBd objecten	71	68 stuks	€ 49.940,00	€ 20.520,00	€ -29.420,00	
						€ -22.667,22
3. Wegbeheer						
asfaltverharding	691.500	717.710 m2	€ 1.434.862,50	€ 1.489.248,25	€ 54.385,75	
elementenverharding rijbaan	384.000	447.914 m2	€ 660.480,00	€ 770.412,08	€ 109.932,08	
betonwegen	30.000	11.873 m2	€ 83.300,00	€ 32.967,36	€ -50.332,64	
bestrating trottoirs	396.000	391.340 m2	€ 679.800,00	€ 671.800,33	€ -7.999,67	
fietspaden	49.750	- m2	€ 88.555,00	€ -	€ -88.555,00	
loopstroken	2.500	- m'	€ 5.291,67	€ -	€ -5.291,67	
weginspectie (globaal)	141.000	143.400 m'	€ 1.128,08	€ 4.588,88	€ 3.460,80	
abri's & reclamezuilen	58	58 stuks	€ -	€ -	€ -	
vegen	172.139	172.139 m'	€ 227.223,48	€ 227.223,48	€ -	
papierbakken	252	272 stuks	€ 52.416,00	€ 56.576,00	€ 4.160,00	
hondenpoepbakken en hondenuitlaat	151	141 stuks	€ 50.252,80	€ 46.924,80	€ -3.328,00	
reiniging plantsoenen/gazons/bladreir	823.469	798.897 m2	€ 135.872,39	€ 131.818,01	€ -4.054,38	
onkruidbestrijding verhardingen			€ 170.000,00	€ 270.000,00	€ 100.000,00	
zitbanken	133	133 stuks				
bebording	6.473	6.473 stuks				
palen	9.000	9.000 stuks				
komborden	21	21 stuks				
zonering	8	8 stuks				
leuningen	50	50 stuks				
sluizen	70	70 stuks				
ten laste van rioolbeheer			€ -767.399,90	€ -767.703,58	€ -303,68	
						€ 112.073,60
4. Rioolbeheer						
gemengd riool	148.600	139.820 m'	€ 432.333,13	€ 406.788,81	€ -25.544,31	
DWA-riolering	6.200	14.840 m'	€ 14.260,00	€ 34.132,00	€ 19.872,00	
HWA-riolering	18.700	25.440 m'	€ 50.022,50	€ 68.052,00	€ 18.029,50	
wadi's / retentievijvers	8	8 stuks	€ 12.000,00	€ 12.000,00	€ -	
huur wadi JFC	0	1 stuks	€ -	€ 22.000,00	€ 22.000,00	
bergbezinkbassins	2	2 stuks	€ 23.000,00	€ 3.000,00	€ -20.000,00	
-elektromechanisch	0	1 stuks	€ -	€ 38.600,00	€ 38.600,00	
overstorten	9	8	€ 15.150,00	€ 13.466,67	€ -1.683,33	
kolken	8.143	8.226 stuks	€ 111.287,67	€ 112.422,00	€ 1.134,33	
huisaansluitingen	14.600	15.500 stuks	€ 128.000,00	€ 138.000,00	€ 10.000,00	
gemalen	11	9 /locaties	€ 26.400,00	€ 32.400,00	€ 6.000,00	
persleiding	1.000	1.000 m'	€ 1.600,00	€ 1.600,00	€ -	
IBA's	8	7 stuks	€ 7.200,00	€ 6.405,00	€ -795,00	
stimuleringsregeling afkoppelen			€ -	€ 18.000,00	€ 18.000,00	
wegbeheer ten laste van rioolbeheer			€ 767.399,90	€ 767.703,58	€ 303,68	
						€ 85.916,87
5. Groenbeheer						
bosplantsoen	240.705	311.070 m2	€ 161.272,35	€ 208.416,90	€ 47.144,55	
bomen	10.500	10.500 stuks	€ 164.500,00	€ 164.500,00	€ -	
struiken	101.845	33.922 m2	€ 291.276,70	€ 97.016,92	€ -194.259,78	
plantsoen / hagen	81.268	81.193 m2	€ 256.400,54	€ 256.163,92	€ -236,63	
gazon/bermen	640.356	683.782 m2	€ 389.976,80	€ 457.450,16	€ 67.473,35	
bloemrijke bermen	1	- stuks	€ 10.000,00	€ -	€ -10.000,00	
begraafplaatsen	30.000	0 m2				
bosperceel	1.470.000	1.495.000 m2	€ 47.775,00	€ 57.585,19	€ 9.810,19	
6. Diversen						
speeltoestellen	196	230 stuks	€ 5.880,00	€ 17.500,00	€ 11.620,00	
kunstobjecten	1	1 stuks	€ 40.000,00	€ 55.000,00	€ 15.000,00	
civieltechnische kunstwerken	15	18 stuks	€ 39.750,00	€ 46.500,00	€ 6.750,00	
beleids- en beheerplannen	12	12 stuks	€ 30.000,00	€ 30.000,00	€ -	
						€ 33.370,00
			€ 6.670.798,26	€ 6.799.423,19	€ 128.624,93	

Van: Dieters, Marcel (Brunssum)
Verzonden: dinsdag 17 augustus 2021 10:51
Aan: Arnoldussen, Yvonne (Brunssum)
CC: Dieters, Marcel (Brunssum)
Onderwerp: Accountantsverklaring/advies

Van: Patrick Bosch
Verzonden: donderdag 8 juli 2021 12:23
Aan: 'Eussen, Otto (Brunssum)' <otto.eussen@brunssum.nl>
Onderwerp: RE: MJOP 2022-2025

Dag Otto,

Op basis van onderstaande informatie over het wegenonderhoud en voorgestelde werkwijze kunnen we ons vinden.

Ik hoop je hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

drs. Patrick (P.J.D.) Bosch RA

Stationstraat 4
5953 GX Reuver
Postbus 4785
5953 ZK Reuver

Telefoon: +31(0)77 - 4740033
Mobiel: +31(0)6 - 55830010
E-mail: bosch@ksg.nl
Website: www.ksg.nl

De informatie in dit e-mailbericht is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is, behoudens voorafgaande toestemming van KSG niet toegestaan. KSG staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht, noch voor tijdige ontvangst daarvan. KSG kan niet garanderen dat een verzonden e-mailbericht vrij is van virussen, noch dat e-mailberichten worden overgebracht zonder inbreuk of tussenkomst van onbevoegde derden.

Indien bovenstaande e-mailbericht niet aan u is gericht, verzoeken wij u vriendelijk doch dringend het e-mailbericht te retourneren aan de verzender en het origineel en eventuele kopieën te verwijderen en te vernietigen.

KSG Reuver B.V. (KvK 12024855) en KSG Registeraccountants B.V. (KvK 12063939), statutair gevestigd te Reuver, zijn onderdeel van Killaars Steeghs Groep, een associatie van besloten vennootschappen. Op alle transacties zijn, met uitsluiting van andere voorwaarden, toepasselijk de bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 40481496 gedeponeerde Algemene Voorwaarden (SRA-Accountantskantoren), waarvan u op verzoek kosteloos een exemplaar wordt toegezonden. Door ons wordt geen aansprakelijkheid aanvaard, behoudens voorzover de door ons verplicht afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering in voorkomend geval aanspraak op een uitkering geeft.

 Denk voor het printen van deze email aan het milieu!

Beleidsplan Openbare Verlichting 2008-2010

INHOUDSOPGAVE

	SAMENVATTING	3
1.	INLEIDING	4
2.	FUNCTIE VAN DE OPENBARE VERLICHTING	
	2.1 Doel van de Openbare Verlichting	5
	2.2 Sociale veiligheid	5
	2.3 Verkeersveiligheid	5
	2.4 Leefbaarheid en ruimtelijke inrichting	5
3.	WET EN REGELGEVING	
	3.1 Aansprakelijkheid Burgerlijk Wetboek	6
	3.2 Normen	6
	3.3 Politiekeurmerk Veilig Wonen	6
	3.4 Betekenis van de normen en aanbevelingen	6
4.	HUIDIG BELEID	
	4.1 Algemeen	7
	4.2 Situatie gemeente Brunssum	7
	4.3 Onderhoud	7
	4.4 Standaardisatie verlichtingsmiddelen	7
	4.5 Eigendomsverhouding Openbare Verlichting	8
	4.6 Reclame aan lichtmasten	8
	4.7 Verlichting van Kunstwerken/Monumenten	8
5.	OVERIGE BELEIDSASPECTEN	
	5.1 Milieu	9
	5.2 Energie	9
	5.3 Openbaar Groen	10
6.	ACTUELE SITUATIE	
	6.1 Uitgangspunten en aanbevelingen OV-nota 2000	11
	6.2 Plan van aanpak	11
	6.3 Stand 2001	12
	6.4 Stand 2008	13
	6.5 Gerealiseerde energiebesparingen	14
7	GEWENSTE SITUATIE	
	7.1 Kwaliteitscriteria voor de Openbare Verlichting	15
	7.2 Verlichtingsfunctie in relatie tot wegcategorieën	15
	7.3 Openbare ruimte derden	16
	7.4 Lampsoorten/lichtkleur	16
	7.5 Tijdstip van de verlichting	16
	7.6 Verbeterpunten gemeente Brunssum	17
8	PLAN VAN AANPAK EN BENODIGD BUDGET	
	8.1 Inleiding	18
	8.2 Huidige kosten	18
	8.3 Streefbeeld en noodzakelijke investeringen	19
	8.4 Effecten op de exploitatiekosten	19
9	BELEIDSAANBEVELINGEN	20
	BIJLAGEN	21

Samenvatting

Op grond van het in 1992 verschenen nieuwe Algemeen Burgerlijk Wetboek is de gemeente verantwoordelijk voor de openbare veiligheid en dus ook voor een goede Openbare Verlichting. In dat kader is het van belang dat het beleid voor Openbare Verlichting in een beleidsplan wordt vastgelegd en dat dit plan gelijktijdig met het MIP-OR wordt geactualiseerd.

In een overeenkomst is met Essent Lighting vastgelegd op welke wijze preventief, curatief en projectmatig onderhoud wordt uitgevoerd. Het juridisch eigendom van de openbare verlichting ligt bij Essent Lighting. De gemeente is economisch eigenaar.

In 2001 waren er nog geen normen. Wel had de NSvV een aantal aanbevelingen opgesteld. Deze zijn inmiddels vervat in de NPR13201-1norm. Deze norm wordt in Brunssum toegepast.

Conform het huidige beleid brand de openbare verlichting de hele nacht met uitzondering van verkeerswegen, waar 50% van de verlichting in de nachtelijke uren uitgeschakeld wordt.

Tussen 2001 en heden:

- zijn alle gemeentelijke achterpaden voorzien van OV
- is het aantal masten met 959 stuks (20%) toegenomen
- is het aantal armaturen met 1038 stuks (21%) toegenomen
- is het opgesteld vermogen met 21 kW (7%) afgenomen

Vanaf 2007 zal een bedrag in het MIP-OV fonds gestort worden, echter vanaf 2016 zal onttrekking aan datzelfde fonds plaatsvinden.

Na vaststelling vormt dit beleidsplan het kader waarbinnen aanleg en onderhoud zal plaats vinden voor de huidige MIP-OR periode, te weten 2007-2010.

1 INLEIDING

Openbare Verlichting staat volop in de belangstelling.

Veiligheid op straat, leefbaarheid, beheersing van kwaliteit en kosten vragen om een helder beleid.

Daarnaast doen zich belangrijke veranderingen in de markt van de Openbare Verlichting voor. De gemeente krijgt niet alleen meer keus maar ook meer verantwoordelijkheid.

In 1992 werd het nieuwe Burgerlijk Wetboek van kracht. Daarin werd onder meer bepaald dat voortaan de verantwoordelijkheid voor de weg bij de wegbeheerder ligt, dus ook die voor de Openbare Verlichting.

Een goede verlichting verbetert de kwaliteit van de openbare ruimte en is sfeerbepalend, of anders gezegd, kan een stad als Brunssum er mooier uit laten zien.

De burger verlangt van de gemeente dat zij zorgt voor een veilige woonomgeving. Met name bij duisternis kan de Openbare Verlichting daar een belangrijke bijdrage aan leveren. Toch zijn wij ons hiervan nauwelijks bewust. De noodzaak van een goede Openbare Verlichting wordt pas duidelijk wanneer deze, om wat voor reden dan ook, niet meer goed functioneert. Pas dan blijkt dat er zonder Openbare Verlichting van veiligheid op straat absoluut geen sprake meer is.

In de hoofdstukken 1 t/m 5 wordt de functionaliteit, wet en regelgeving en het huidige beleid van de openbare verlichting beschreven.

In hoofdstuk 6 “de actuele situatie” vindt u in overzichten en tabellen betreffende aantallen

lichtmasten/armaturen het energieverbruik en het opgesteld vermogen van de situatie in 2001 en 2007.

In hoofdstuk 7 en 8 wordt aangegeven hoe we verder willen met de openbare verlichting en zowel de benodigde alsook de beschikbare budgetten voor de realisering van de gewenste situatie.

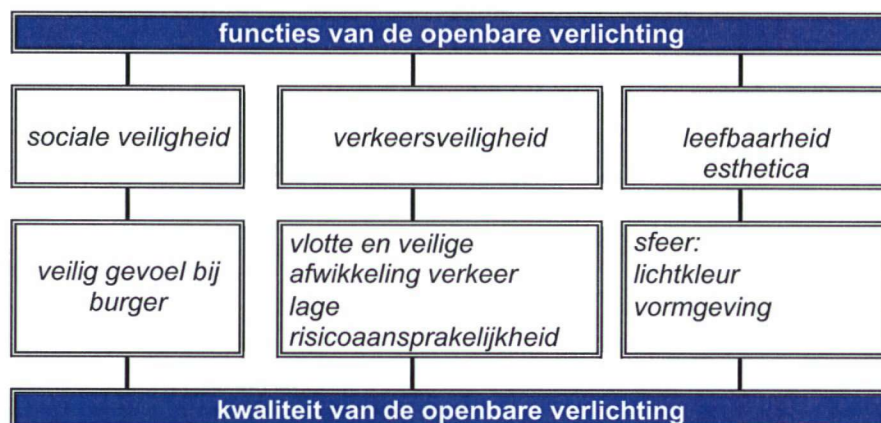
In hoofdstuk 9 worden beleidsaanbevelingen gedaan voor de looptijd van het plan.

Voor u ligt thans de OV-nota 2008-2010. De consequenties zijn verwerkt in het MIP 2007-2010.

HOOFDSTUK 2 DE FUNCTIE VAN DE OPENBARE VERLICHTING

2.1 Doel van de Openbare Verlichting

In de veranderende samenleving van een 12 uurs samenleving naar een 24 uurs samenleving is de Openbare Verlichting een steeds grotere rol gaan spelen. Voorheen had de Openbare Verlichting tot doel, het openbare leven bij duisternis zo goed mogelijk te laten functioneren. Momenteel wordt er verwacht dat de verkeersveiligheid, sociale veiligheid en leefbaarheid 's avonds en 's nacht hetzelfde is als overdag. Een goede kwaliteit van de Openbare Verlichting is hierdoor van groot belang.

2.2 Sociale veiligheid

In een sociaal veilige omgeving kan iedereen zich vrij bewegen, zonder zich bedreigd te voelen. Daarbij is onderscheid te maken tussen objectieve onveiligheid (de criminaliteit die werkelijk plaatsvindt en dus ook meetbaar is) en subjectieve onveiligheid (de gevoelens van angst en onveiligheid die bij de bevolking leeft). Sociale veiligheid heeft te maken met alle (semi-) openbare ruimten waar mensen verblijven. Verlichting en sociale veiligheid staan in nauwe relatie tot elkaar. Een goede en gelijkmatige verlichting met goede kleurweergave geeft de mogelijkheid ook bij duisternis mensen te herkennen.

2.3 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid heeft te maken met de mate waarin weggebruikers (automobilisten, bromfietzers, fietsers en voetgangers) inzicht krijgen in de wegsituatie en het verloop van de weg. Ook moeten weggebruikers zijwegen, verkeersobstakels en dergelijke kunnen waarnemen, zodat de kans op ongelukken kleiner wordt. Met name bij ingewikkelde situaties zoals kruispunten, verkeerspleinen, rotondes, wegversmallingen en verkeersdrempels is dit van belang. Duisternis verhoogt de risico's in het verkeer. De Openbare Verlichting maakt bij duisternis de wegsituatie en het wegverloop zichtbaar.

2.4 Leefbaarheid en ruimtelijke inrichting

Leefbaarheid heeft betrekking op het bevorderen van de herkenbaarheid/sfeer of het benadrukken van het bijzondere karakter van de openbare ruimte. De sfeerbeleving wordt benadrukt door de gekozen lichtkleur en materiaalkeuze en vormgeving van de lichtmasten en armaturen. Het eventueel mee verlichten van bomen, monumenten of gevels kan hier ook een bijdrage in leveren. Vermeden moet worden dat verblinding van weggebruikers of hinderlijke instraling in woningen ontstaat.

HOOFDSTUK 3 WET EN REGELGEVING

3.1 Aansprakelijkheid wegbeheerder Burgerlijk Wetboek

Op basis van de in 1992 verschenen nieuwe versie van het Burgerlijk Wetboek is de gemeente als wegbeheerder aansprakelijk voor schade als de weg, inclusief de Openbare Verlichting, niet voldoet aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen en daardoor gevaar voor personen of zaken oplevert. Vóór 1992 diende de benadeelde aan te tonen dat de wegbeheerder in verwijtbare zin nalatig of onzorgvuldig was geweest. Onder het nieuwe recht hoeft de weggebruiker niet meer de schuld van de wegbeheerder maar slechts de gevaarlijke toestand van de weg(uitrusting) en het daardoor intreden van het gevaar aan te tonen.

Hoewel wettelijk niet is vastgelegd aan welke kwaliteit de Openbare Verlichting moet voldoen, mag verwacht worden dat indien de weg overdag geen gevaar oplevert, het gevaar 's nachts mede veroorzaakt kan worden door ondeugdelijke verlichting. Gezien het bovenstaande is het goed een vastgestelde OV-nota te hebben en deze periodiek te actualiseren.

3.2 Normen

Momenteel is er geen bindende wet- en regelgeving op het gebied van Openbare Verlichting. Met andere woorden, de individuele gemeente moet het openbare verlichtingsbeleid grotendeels zelf vormgeven. De Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSvV) heeft de normen NPR13201-1 opgesteld. Dit in samenwerking met het Nederlands Normalisatie-instituut.

Deze norm wordt door veel gemeenten toegepast. De norm richt zich, op basis van de functies en kenmerken van de openbare ruimte, op de kwaliteit van de verlichting. De kwaliteitseisen hebben onder andere betrekking op de verlichtingssterkte en de gelijkmatigheid van de verlichting. Al naar gelang het soort openbare ruimte ligt de nadruk op bepaalde kwaliteitscriteria.

Voor verlichtingsmiddelen zoals masten en armaturen gelden wel Europese Normen.

3.3 Politiekeurmerk Veilig Wonen

Het Keurmerk Veilig Wonen is een initiatief vanuit de politieorganisatie ter voorkoming van criminaliteit in de woonomgeving. Essentie van dit keurmerk is dat de veiligheidssituatie van een wijk al in een vroeg stadium wordt beoordeeld. Naast een pakket van maatregelen die betrekking hebben op de woningen, worden ook eisen gesteld aan de kwaliteit van de verlichting van de openbare- en semi-openbare ruimten (achterpaden). Het keurmerk, omvattende een drietal deelcertificaten, wordt afgegeven voor zowel bestaande als nieuwbouwwoningen welke voldoen aan de gestelde eisen voor sociale veiligheid, inbraak- en brandpreventie. Het deelcertificaat Veilige Omgeving omvat ook de Openbare Verlichting in verblijfsgebieden inclusief eventueel aangrenzende achterpaden. De kwaliteit waaraan de verlichting moet voldoen wordt gerelateerd aan de aanbevelingen van de NSvV.

3.4 Betekenis van de normen en aanbevelingen

De aanbevelingen voor Openbare Verlichting (NPR 13201-1) van de NSVV hebben geen wettelijke status, maar kunnen door de gemeente in de privaatrechtelijke sfeer (bijvoorbeeld bestek/contract gemeente/aannemer) worden voorgeschreven.

Ook de eisen gesteld in het Politie Keurmerk Veilig wonen hebben geen wettelijke status, echter kunnen als gemeentelijk beleid worden vastgesteld.

De nu gemandateerde EN-normen daarentegen worden op termijn wel bindend verklaard. Dat wil zeggen dat de verlichtingsinstallatie in overeenstemming met deze normen ontworpen en onderhouden moet worden.

HOOFDSTUK 4 HUIDIG BELEID

4.1 Algemeen

Momenteel is het inzicht in het nut en doel van de Openbare Verlichting en de gewenste kwaliteit ervan verandert. In toenemende mate krijgt de sociale veiligheid op straat meer aandacht, vooral ook bij duisternis. Het idee dat de verlichting niet voldoet komt vaak naar voren uit klachten van burgers. Dit besef heeft geleid tot een verandering van denken over Openbare Verlichting. Derhalve is door de Raad gekozen om te werken volgens de NSvV-norm welke is gewijzigd in de NPR13201-1.

4.2 Situatie gemeente Brunssum

De Openbare Verlichting wordt door middel van een astronomisch uurwerk in- en uitgeschakeld. In de gemeente Brunssum wordt de gehele verlichting 30 minuten vóór zonsondergang ingeschakeld en worden de lampen die branden op het nachtrooster 30 minuten ná zonsopkomst weer uitgeschakeld. De lampen die branden op het avondrooster (alleen hoofdwegen) worden tussentijds, tussen 24.00u en 's ochtends 06.30u uitgeschakeld.

4.3 Onderhoud

Onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd voor de instandhouding van de Openbare Verlichting. De hier bedoelde onderhoudswerkzaamheden houden in:

Preventief onderhoud:

- het schilderen van de mast (aluminiummasten hoeven niet geschilderd te worden)
- het schoonmaken van het armatuur
- de periodieke controle van de werking van de verlichting (9x per jaar)
- periodieke uitwisseling van lampen na het verstrijken van de nominale levensduur
- het preventief onderhoud aan de aansluiting en hoofdonderdelen
- registratie van inspecties

Curatief onderhoud:

- het herstellen van storingen of schade als gevolg van vandalisme en aanrijdingen.
- registratie van klachten en het herstellen van defecten. (volgens contract binnen 4 weken bij incidentele lampen. De huidige praktijk is binnen 2 weken)

Projectmatige werkzaamheden:

- deze betreffen vervanging, renovatie en reconstructie

De werkzaamheden vermelden onder preventief en curatief onderhoud vallen binnen het huidige contract met Essent Lighting.

4.4 Standaardisatie verlichtingsmiddelen

Om te voorkomen dat kosten voor aanleg en onderhoud onevenredig hoog oplopen is het gewenst om voor de toe te passen materialen te kiezen voor standaardisatie bij de keuze van de OV-middelen. Zo zullen in de woonkernen lage masten (4,25m) geplaatst worden met een kegelarmatuur. Daar waar het wegprofiel te breed is om nog te voldoen aan de gestelde verlichtingniveaus zullen hogere masten en dan ook andere armaturen toegepast moeten worden. Ook dan zal er gestreefd worden naar standaardisatie van die middelen. E.e.a. zal de exploitatie op den duur ten goede komen.

In situaties waar aan de verlichting hogere decoratieve eisen worden gesteld, kan gekozen worden voor niet-standaard verlichting.

4.5 Eigendomsverhouding Openbare Verlichting

Het juridisch eigendom van de Openbare Verlichting ligt bij Essent Lighting; de gemeente is economisch eigenaar. De verantwoordelijke afdeling voor de Openbare Verlichting is Team Openbare Ruimte.

De juridische aansprakelijkheid van de gemeente staat los van de wijze waarop het eigendom van de Openbare Verlichtingsinstallatie is geregeld. Met andere woorden de gemeente ontkomt niet aan haar aansprakelijkheid door het eigendom van de verlichtingsinstallatie aan derden over te dragen. Uit hoofde van deze aansprakelijkheid dient de gemeente erop toe te zien dat de aan derden uitbesteedde activiteiten op de juiste wijze inhoud wordt gegeven. Zij kan dit door:

- de kwaliteitseisen in lichttechnische zin alsmede op gebied van het te plegen onderhoud vast te stellen
- de uitbesteedde werkzaamheden te controleren

Een goede afstemming tussen de verschillende gemeentelijke disciplines is noodzakelijk. De aanleg, vervanging, onderhoud en advisering met betrekking tot de Openbare Verlichting geschiedt, zoals contractueel is vastgelegd, in de "Voorwaarden Openbare Verlichting (VOV) 1993" en "Richtlijnen en Uitgangspunten 1993" door Essent Lighting.

4.6 Reclame aan lichtmasten

Door het toestaan van (verlichte) reclameborden aan lichtmasten kunnen voor de gemeente inkomsten worden gegenereerd. Ten aanzien van deze plaatsing geldt, mede uit oogpunt van veiligheid, een aantal regels waaraan de aan te brengen objecten moeten voldoen; in een aantal situaties dient de lichtmast eerst vervangen te worden door een mast van zwaardere constructie. Daarom dienen de bepalingen te worden gevolgd zoals zijn weergegeven in de "Voorwaarden Openbare Verlichting" (VOV 1993) omtrent afmetingen en maximaal toelaatbare aantallen reclame-uitingen per type lichtmast.

Bij verlichte objecten wordt de verlichting aangesloten op de installatie van de mast. De energiekosten worden direct verrekend met de opdrachtgever / eigenaar van de reclameobjecten.

4.7 Verlichting Kunstwerken/Monumenten

Ook voor de verlichting van Kunstwerken en/of Monumenten streven we zoveel mogelijk naar uniformiteit van de te gebruiken middelen. Daarbij wordt de verlichting daar waar mogelijk op het brandrooster van de Openbare Verlichting geschakeld en voor onderhoud ondergebracht bij Essent Lighting. E.e.a. gebeurt in overleg met het Team Voorzieningen.

HOOFDSTUK 5 OVERIGE BELEIDSASPECTEN

In het vorige hoofdstuk staat de wijze waarop de verschillende ruimten worden verlicht centraal. Bij de Openbare Verlichting is ook een aantal andere aspecten te onderscheiden. Deze aspecten zijn o.a. milieu, energie en de openbare groenvoorziening.

5.1 Milieu

Milieuaspecten van de Openbare Verlichting zijn enerzijds de uitstoot van milieubelastende stoffen vanwege het energieverbruik en anderzijds de afvalstoffen die ontstaan bij zowel de fabricage van de verlichtingsmiddelen als bij het eind van de levensduur van deze middelen. Aan recyclingmogelijkheden van de afvalstoffen moet voldoende aandacht worden besteed.

Bij het aanleggen en onderhouden van een Openbare Verlichtingsinstallatie wordt met het milieu rekening gehouden door:

- het toepassen van energiezuinige lampen bij verbeteringsprojecten;
- het toepassen van milieuvriendelijk geproduceerde materialen;
- de levensduur en recyclingmogelijkheden te betrekken bij de keuze van de materialen;
- het toepassen van milieuvriendelijke oppervlaktebescherming en/of oppervlaktebehandeling van masten;
- defecte gasontladinglampen af te voeren naar een erkende verwerker.

5.2 Energie

Het opstellen van een energiebeleidsplan, al of niet in het kader van het gemeentelijk milieubeleid, is inmiddels in veel gemeenten een belangrijke activiteit. De systematiek die voor het opstellen van een gemeentelijk energiebeleidsplan wordt toegepast is de door Novem ontwikkelde GEA (Gemeentelijke Energiebesparings-Aanpak). Bij de uitvoering van dit beleid wordt ervan uitgegaan dat vanuit de gemeente initiatieven worden ontwikkeld om te komen tot energiebesparing in diverse sectoren van de samenleving. Ook de gemeente Brunssum heeft zich uitgesproken voor deze energiebesparingsaanpak. Van al het energieverbruik, waarvoor de gemeente zelf de energierekening betaalt, neemt de Openbare Verlichting een fors deel voor haar rekening. Besparingsmogelijkheden bij de Openbare Verlichting verdienen derhalve bijzondere aandacht.

Met de Openbare Verlichting kan energie-efficiënter worden omgegaan door toepassing van energiezuinige lampen, functionele armaturen met goede lichttechniek en energiezuinige elektronische voorschakelapparatuur. Ook het brandpatroon van de verlichting is een belangrijke factor in het energieverbruik.

5.3 Openbaar groen

Het is het van groot belang dat bij de inrichting van plannen in een vroegtijdig stadium goede afstemming plaats vindt tussen projectie van openbaar groen en de Openbare Verlichting. Hierdoor kan worden voorkomen dat lichtmasten te dicht bij bomen komen te staan en zodoende de gelijkmatigheid van de verlichting ongunstig beïnvloeden.

Huidig beleid

De afstemming tussen de Openbare Verlichting en het openbaar groen dient zoveel mogelijk in samenhang met bestaande of te ontwikkelen renovatieplannen opgelost te worden. Verlichtingsplannen dienen reeds in vroeg stadium te worden ingediend.

De volgende situaties worden onderscheiden.

1 Nieuwaanleg of reconstructie;

- ontwerpen verlichtingsplan
- groenplan hierop aanpassen.

Indien het verlichtings- en groenplan conflicteren dan in overleg de plannen aanpassen met die restrictie dat in ieder geval de NPR-norm gehaald wordt

2 Bestaande groenvoorziening;

- tijdens het snoeionderhoud van de bomen voldoende aandacht schenken aan de aanwezigheid van lichtmasten
- zo nodig verlichting aanpassen op groenvoorziening.

Als uitgangspunt geldt dat voldaan wordt aan de minimaal te stellen verlichtingkwaliteitseisen.

HOOFDSTUK 6 ACTUELE SITUATIE

6.1 Uitgangspunten OV-nota 2000

Aanleiding om te komen tot een actualisatie van het Beleidsplan Openbare Verlichting Brunssum is de OV-nota 2000. Hierin is toegezegd dat er na 5 jaar een evaluatie zal plaats vinden. Allereerst wordt nog eens stilgestaan bij de door de Raad besloten uitgangspunten en aanbevelingen.

- 1 Kwaliteit en kwantiteit van de Openbare Verlichting opwaarderen tot de normen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) en te toetsen aan de normen gepubliceerde door het Nederlands Normalisatie Instituut.
- 2 Achterstand aan de straatzijde weg werken in de periode 2001 - 2005 en de benodigde middelen kapitaliseren.
- 3 Verhogen van het structurele budget voor de jaarlijkse vervanging van lichtmasten met ingang van 2001.
- 4 Achterpaden van Openbare Verlichting voorzien in 2001- 2004 en ten laste brengen van het herstructureringsfonds c.q. Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV).
- 5 Verhogen van het structurele budget met de exploitatiekosten van de achterpadverlichting.
- 6 Indien blijkt dat dit niet gerealiseerd wordt voor 2005, vanaf 2006 jaarlijks in een wijk de achterpaden van OV voorzien en de kosten voor de eerste aanleg kapitaliseren.
- 7 Met ingang van heden alle woonstraten incl. wijkontsluitingswegen met verblijfsfunctie op nachtstand schakelen.

6.2 Plan van aanpak

In 2001 werd een aanvang gemaakt, met het op basis van de in de OV-Nota 2000 geformuleerde uitgangspunten, de Openbare Verlichting gestructureerd te verbeteren. Samen met Essent Lighting is gekeken wat de beste manier was om de Openbare Verlichting in Brunssum op te waarderen. Na een snelle inventarisatie werd duidelijk waar in Brunssum de meeste slechte en/of oude lichtmasten/armaturen stonden. Op basis van deze gegevens is een 5 jaren planning gemaakt. Tevens werd besloten om wijk cq buurtgericht te gaan werken.

Voordelen hiervan zijn:

- De werkzaamheden zijn beter te plannen en te beheren.
- Voor alle partijen is het duidelijk welke buurten/wijken wel of niet opgewaardeerd zijn.
- De overlast in de buurt/wijk wordt beperkt tot één keer.
- De effecten zijn voor de bewoners duidelijk merkbaar. (Er is meer licht in de straat.)

Daarnaast is een aparte planning gemaakt voor de aanleg van achterpadverlichting.

6.3 Stand 2001

Hoofdwegen/wijkontsluitingswegen.

De verlichting van de hoofdwegen en wijkontsluitingswegen voldoen nagenoeg aan de gestelde eisen. De meeste hoofdwegen zoals Trichterweg, Emmaweg, Karel Doormanstraat, Prins Hendriklaan, Schinvelderstraat, Haefland, Akerstraat, Rimbürgerweg en Boschstraat zijn grotendeels uitgevoerd in oranjegeel licht, SOX en/of SON-T. Delen van de Dorpstraat en de Maastrichterstraat zijn in wit licht uitgevoerd (HPL)

De overige wegen zoals Rembrandtstraat, Kennedylaan, Hoogenboschweg en Ganzenpool voldeden niet aan de gestelde eisen.

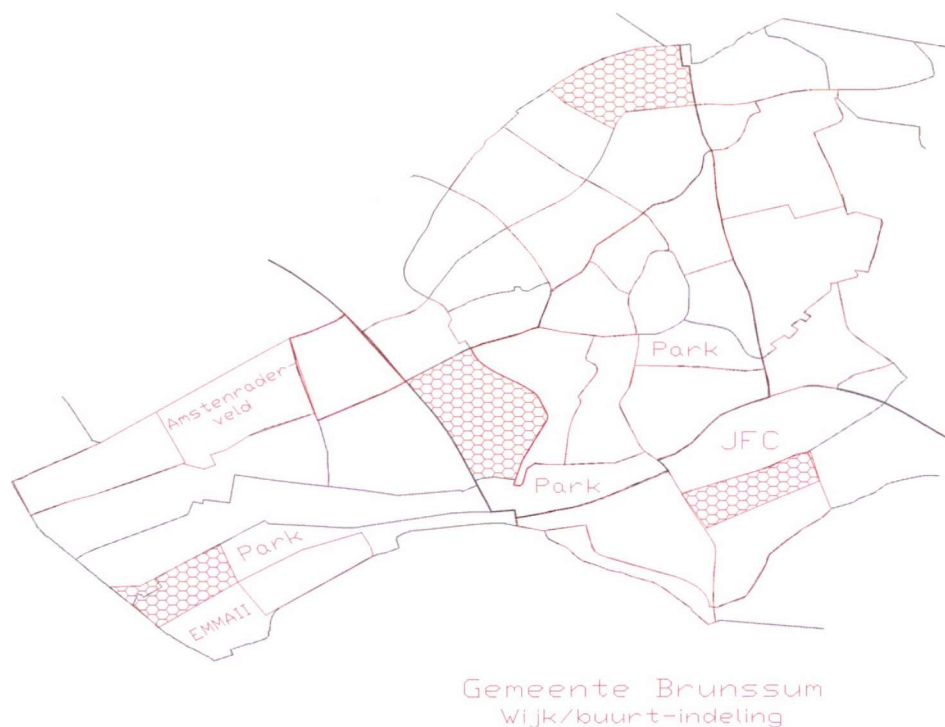
Woonwijken

In 2001 werd duidelijk dat nagenoeg geen enkele wijk/buurt voldeed aan de NPR norm. Zelfs de meest nieuwe wijken als Emma 1 en Hemelder voldeden niet geheel aan de norm. Zie fig. 6.1

Achterpaden

In 2001 was er nog géén sprake van achterpadverlichting.

fig. 6.1 Overzicht buurten Openbare Verlichting volgens NSvV/NPR anno 2001

6.4 Stand 2008

Hoofdwegen/wijkontsluitingswegen

De verlichting van de hoofdwegen en wijkontsluitingswegen voldoen nagenoeg aan de gestelde eisen. De meeste hoofdwegen zoals Trichterweg, Emmaweg, Karel Doormanstraat, Prins Hendriklaan, Schinvelderstraat, Haefland, Akerstraat, Rimbürgerweg, Boschstraat en Hoogenboschweg zijn grotendeels uitgevoerd in oranjegeel licht, SOX en/of SON-T. Delen van de Dorpstraat en de Maastrichterstraat zijn in wit licht uitgevoerd (HPL)

De overige wegen zoals Rembrandtstraat, Platanendreef en Ganzenpool voldoen nog niet aan de gestelde eisen. De verlichting van deze wegen wordt in de komende jaren aangepast.

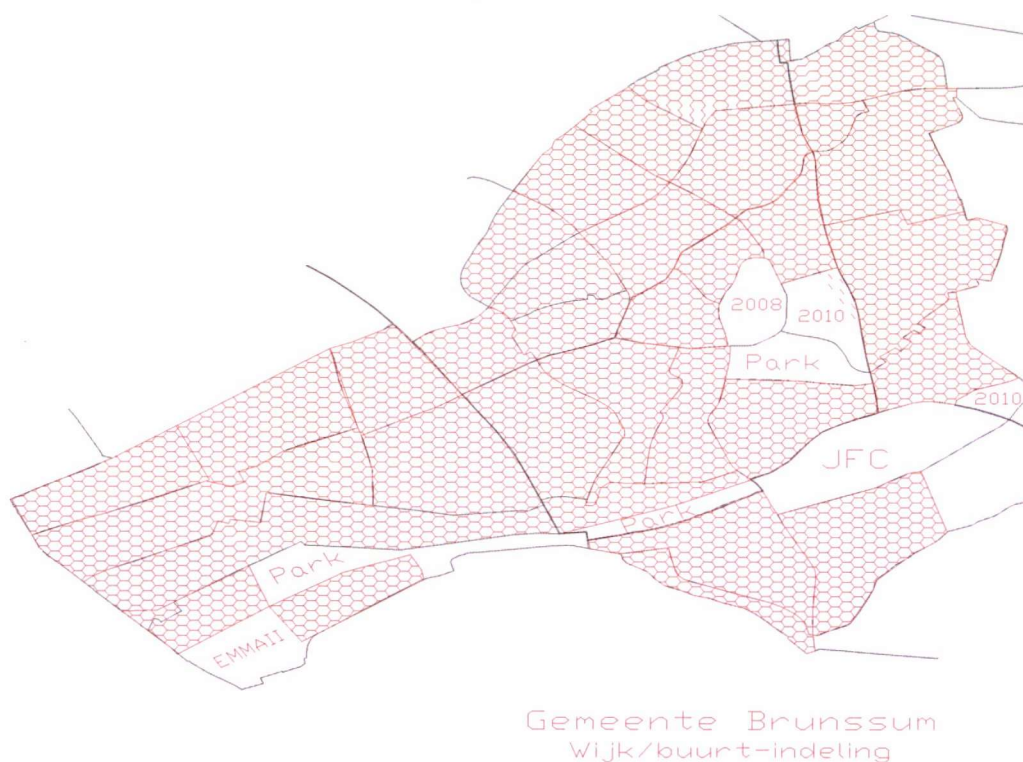
Woonwijken

Nagenoeg alle Brunssumse buurten zijn opgewaarderd naar de NPR-norm. Zie fig. 6.2

Achterpaden

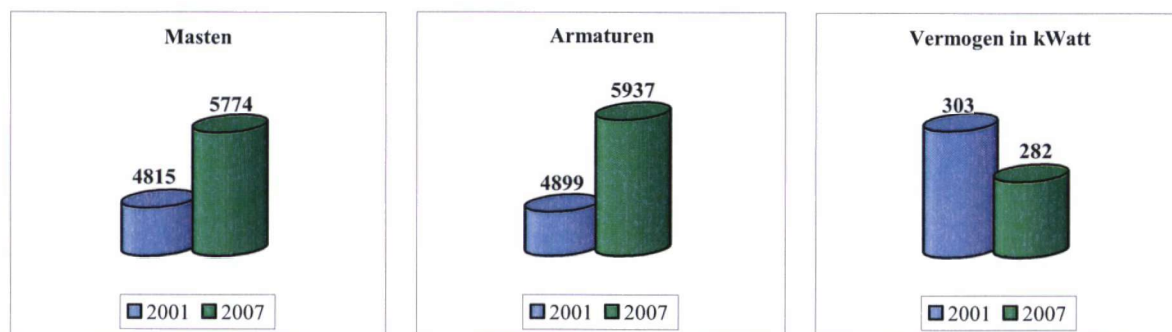
Volgens plan zijn alle gemeentelijke achterpaden verlicht.

fig. 6.2 Overzicht buurten Openbare Verlichting volgens NSvV/NPR anno 2008

In figuur 6.3 vindt u het overzicht van de aantallen masten, armaturen en geïnstalleerd vermogen zoals die in 2001 en eind 2007 in het Beheersysteem van Essent Lighting zijn opgenomen.

figuur 6.3

6.5 Gerealiseerde energiebesparing

Duidelijk is het effect van de uitwerking van de OV-nota te zien.

Het aantal lichtmasten en armaturen zijn toegenomen. Enerzijds door uitbreiding zoals de wijken Emma I en Amstenraderveld en anderzijds door het bijplaatsen van lichtmasten tbv de verlichtingsnorm en de aanleg van achterpadverlichting.

Opvallend is dat het totaal geïnstalleerd vermogen is afgenomen. Oorzaak, het vervangen van oude armaturen door energiezuinige armaturen.

Een van de beleidsuitgangspunten in 2001 was, door inzet van energiezuinige armaturen met elektronische voorschakelapparatuur, energie te besparen. Hierdoor is enerzijds een kostenbesparing opgetreden t.a.v de reguliere onderhoudskosten en anderzijds is het milieu minder belast met broeikasgassen. Het beoogde gedeelte te besparen energie is gebruikt om de sociale veiligheid naar de burgers toe te verhogen. Dit laatste is bereikt door de omgebouwde armaturen in de verblijfsgebieden (woonkernen) in de nachtelijke uren te laten branden.

In onderstaande tabel is op basis van hoeveelheden het verbruik aan energie aangegeven met als uitgangspunt het jaar 2001 en 2007.

fig 6.4

	situatie in 2001	2007 realisatie door nieuw beleid	besparing c.q toename
aantal armaturen	4899	5937	+ 1038
opgesteld vermogen in KWatt	303	282	-21
verbruik in KWh	1.119.784	1.091.959	- 27825

Uit de bovenstaande gegevens kunnen we concluderen dat er een toename is van 1038 armaturen. Daarentegen is het opgesteld vermogen afgenomen met 21Kwatt. Dit is inclusief het extra geïnstalleerd vermogen van achterpadverlichting en de uitbreidingen in het kader van vervangingsprogramma.

Het verbruik in 2007 is 27.825kWh lager dan in 2001.

Dit is o.a. te verklaren door het vervangen van de niet energiezuinige armaturen en/of armaturen met slechte lichttechnische eigenschappen.

HOOFDSTUK 7 GEWENSTE SITUATIE

7.1 Kwaliteitscriteria voor de Openbare Verlichting

De gemeente is verantwoordelijk voor de verlichting van de openbare ruimten. Onder openbare ruimten worden verstaan ruimten die gemeentelijk eigendom zijn en voor het publiek toegankelijk.

Het doel van de NPR is om richtlijnen te geven bij de keuze van de verlichting die zo goed mogelijk aansluit bij de betreffende verkeerssituatie. Uitgangspunt is dat de hoofdgebruiker van de weg met de daarbij behorende ontwerpsnelheid de kwaliteitsnorm bepaald.

Voor het benoemen van de wegen is uitgegaan van de categorisering van het wegennet zoals dit in het Verkeersveiligheidsplan 2003 is weergegeven (bijlage 1 en 2). Bij actualisatie van het verlichtingsplan zullen de eventuele wijzigingen in het verkeersveiligheidsplan gevolgd worden.

7.2 Verlichtingsfunctie in relatie tot wegcategorieën

Op basis van nieuwe inzichten voortvloeiend uit de NPR, waarbij de verlichtingsniveau's niet afwijken van de oude NSvV norm, zijn de volgende verlichtingsklassen te onderscheiden:

ME-klassen voor bestuurders van motorvoertuigen en van toepassing op verkeerswegen en op wegen in woonwijken geschikt voor middelhoge snelheden.

CE-klassen voor bestuurders van motorvoertuigen en van toepassing op conflicterende verkeerssituaties met name waar snel- en langzaam verkeer dezelfde wegruimte moeten delen. Voorbeelden zijn winkelstraten, gecompliceerde kruispunten, verkeersrotondes en filegevoelige plaatsen.

S- klassen voor voetgangers en fietsers en van toepassing op voet- en fietspaden, vluchtstroken en andere weggedeelten, afzonderlijk gelegen of aansluitend aan de rijstrook van een verkeersweg, straten in woonwijken, voetgangersstraten, parkeerterreinen, schoolpleinen, enz..

ES-klassen hebben een aanvullende functie in situaties waar openbare verlichting noodzakelijk is voor het herkennen van personen en in de openbare ruimte met een verhoogd misdaadrisico.

In 7.1 wordt per ruimte aangegeven in welke mate de onderscheiden functies van de Openbare Verlichting (de verkeersveiligheid, sociale veiligheid en leefbaarheid) hierbij een ondersteunende rol hebben. Hoe meer plusjes er staan, des te belangrijker is die verlichtingsfunctie voor de betreffende openbare ruimte.

Tabel 7.1: NPR- norm in relatie tot de soort openbare ruimte

Openbare ruimten in Brunssum	Verkeers- veiligheid	Sociale- veiligheid	Leef- baarheid	Verlichtings- klasse NPR
Hoofdwegen binnen en buiten de bebouwde kom				
ME-klassen (verkeersfunctie)				
- stroomweg (autoweg, niet in Brunssum)	+++			
- ontsluitingsweg type A	+++	+		B0/B2
- industrieweg	+++	+		B1
CE-klassen (gemengde functie)				
- ontsluitingsweg type B	+++	++		B2
- verkeersrotondes	+++	+	+	B1
- gecompliceerde kruispunten	+++	+		
S- klassen (verblijfsfunctie)				
- erftoegangsweg	+	+++	++	D3/D4
- winkelcentra, pleinen	+	+++	+++	E1/E2
- parken en voetpaden		+++	+	E1
- fietspaden (vrijliggend)	+	++		C1
- parkeerterrein woonwijk/winkelcentra	+	+++	+	D1
ES-klassen (verblijfsfunctie)				
- verhoogd misdaadrisico	++	+++	+	D3

+ redelijk belangrijk

++ belangrijk

+++ zeer belangrijk

7.3 Openbare ruimten derden

Openbare ruimte derden of anders genoemd de semi-openbare ruimten zijn ruimten die géén eigendom zijn van de gemeente maar wel voor eenieder vrij toegankelijk zijn. Gedacht kan worden aan groenvoorzieningen, pleinen, particuliere parkeerterreinen, achterpaden, enz. De gemeente is niet verantwoordelijk voor de verlichting van deze semi-openbare ruimten.

De eigenaren van de semi-openbare ruimten, bijvoorbeeld woningbouwcorporatie of particulieren, zijn verantwoordelijk voor de verlichting van deze ruimten vanuit de algemene optiek van sociale veiligheid.

7.4 Lampsoorten/lichtkleur

De gemeente Brunssum is een “verblijf/woongemeente”. Het streven is dan ook om zoveel mogelijk “wit” licht te installeren in de wijken. Wit licht maakt het mogelijk dat er een betere gezichtsherkenning is. Tevens geeft wit licht een betere kleurweergave. Dit bevordert het algehele veiligheidsgevoel.

Bij bredere wegen (wegen met verkeersfunctie) is het niet mogelijk om met lampsoorten die wit licht uitstralen de verlichtingsnorm te halen. Daardoor kiezen we bij deze wegen voor andere lampsoorten. Zie tabel 7.2

Tabel 7.2: kenmerken en toepassing van de diverse lichtbronnen

Lampsoort	Kenmerken	Toepassing
SOX	<ul style="list-style-type: none">- zeer hoge lichtopbrengst- lichtkleur oranje geel- kleurherkenning slecht ($Ra = 0$)	<i>stroomwegen (niet in Brunssum)</i> <i>ontsluitingswegen categorie A (zonder aanliggende bebouwing bv Emmaweg (Pr. Hendriklaan))</i>
SON(T)	<ul style="list-style-type: none">- hoge lichtopbrengst- lichtkleur oranje- kleurherkenning redelijk ($Ra = 26-40$)	<i>Ontsluitingswegen categorie B binnen de bebouwde kom en (wijk)ontsluitingswegen met aanliggende bebouwing</i> <i>- winkel- en uitgangscentra (sfeer)</i> <i>- parkeerterreinen</i>
CDM-TT	<ul style="list-style-type: none">- hoge lichtopbrengst- lichtkleur warmwit- kleurherkenning goed ($Ra > 85$)	<i>Ontsluitingswegen categorie B binnen de bebouwde kom en (wijk)ontsluitingswegen met aanliggende bebouwing</i> <i>- winkel- en uitgangscentra (sfeer)</i> <i>- parkeerterreinen</i>
TL/PLL	<ul style="list-style-type: none">- hoge lichtopbrengst- lange levensduur (alleen PLL)- lichtkleur wit / warmwit- kleurherkenning goed ($Ra > 80$)	<i>- (buurt)ontsluitingswegen</i> <i>- woonstraten en woonerven</i> <i>- fietspaden</i> <i>- parkeerterreinen in woongebied</i>

7.5 Tijdstip van verlichting

Momenteel is de Openbare Verlichting geschakeld volgens het rooster A8O1. (avond 8, ochtend 1)

- Avondverlichting wordt een half uur voor zonsondergang ingeschakeld en wordt om 24.00u weer uitgeschakeld. 's Morgens wordt deze weer om 06.30u ingeschakeld en gaat een half uur voor zonsopkomst weer uit.

- Nachtverlichting wordt een half uur voor zonsondergang ingeschakeld en blijft de hele nacht branden en gaat een half uur voor zonsopkomst weer uit.

Er zijn een aantal vaste roosters mogelijk, zie bijlage 3.

Het rooster bepaald het aantal branduren van de Openbare Verlichting en hiermee het verbruik in KWh en dus de energiekosten.

7.6. Verbeterpunten gemeente Brunssum

Om te kunnen vaststellen welke geldbedragen nodig zijn om de verlichting in de gemeente Brunssum op het gewenste peil te brengen en te houden is als volgt onderzoek verricht naar de kwaliteit van de verlichting en de verlichtingsmiddelen.

Verlichtingskwaliteit bestaande verlichting

In fig 7.3 is per wegcategorie/verblijfsgebied globaal onderzocht welke verbeteringen en/of uitbreidingen van de verlichting gewenst is om te kunnen voldoen aan de gestelde eisen.

Fig. 7.3

Openbare ruimten in Brunssum	
Knelpunten	Wegen/buurtten die nog niet (geheel)voldoen aan de NPR-norm
- ontsluitingsweg type A	-
- industrieweg	-
CE-klassen (gemengde functie)	
- ontsluitingsweg type B	Trichterweg, Rembrandtstr., Ganzepool, Platanendreef
- gecompliceerde kruispunten?	-
S-klassen (verblijfsfunctie)	
- Buurten	De Kleikoelen, Kerkeveld
- winkelcentra, pleinen	Treebeek
- parken en voetpaden	Schutterspark, Mijnspoorpark
- fietspaden (vrijliggend)	-
- parkeerterrein woonwijk/winkelcentra	-
ES-klassen (verblijfsfunctie)	
- verhoogd misdaadrisico	-

Leeftijd verlichtingsmiddelen

Op basis van bestandsonderzoek is vastgesteld welke masten en armaturen de komende jaren op grond van leeftijd vervangen moeten worden.

In bijlage 4, blad 1 (tabel 4.1) is weergegeven wat de kosten zijn op basis van vervanging van armaturen bij 20jaar en lichtmasten bij 40 jaar

Uit de tabel 4.1 blijkt dat er nog een achterstand is van € 98.450

In bijlage 4, blad 2 (tabel 4.2) is weergegeven wat de vervangingskosten zijn tot 2027.

Verder vindt u in de bijlage 5 de leeftijdsopbouw van lichtmasten en armaturen en de nieuwwaarde van de toegepaste lichtmasten en armaturen. E.e.a is uitgesplitst in een totaalbestand Openbare Verlichting(bijlage 5, blad 1) een bestand exclusief achterpadverlichting (bijlage 5, blad 2) en een bestand achterpadverlichting(bijlage 5, blad 3)

HOOFDSTUK 8 PLAN VAN AANPAK EN BENODIGD BUDGET

8.1 Inleiding

Op basis van de beschikbare budgetten en de noodzakelijke vervangingen worden jaarlijks in samenwerking tussen gemeente en Essent Lighting verbeteringsplannen ontwikkeld en uitgevoerd. Bij het opzetten van deze plannen wordt rekening gehouden met te stellen prioriteiten zoals onder andere de kwaliteit van het aanwezig bestand, het gewenste lichtniveau en energiebesparing. Met betrekking tot het aan te houden lichtniveau zullen de aanbevelingen van de NSvV voor de gemeente Brunssum richtinggevend zijn. De middelen zijn in het Mip-OR opgenomen.

8.2 Huidige kosten

De huidige nieuwwaarde van de totale Openbare Verlichtingsinstallatie binnen de gemeente bedraagt € 4.202.379,=. In bijlage 5 wordt dit totaalbedrag per toegepaste lichtmast en armatuur cq lichtbron nader gespecificeerd. Uitbreidingen zoals Emma II en Limburgia zijn hierin nog niet verwerkt. Dit wordt pas interessant bij actualisatie over 5 jaar.

Bij het aanhouden van een technische afschrijvingstermijn van 40 jaar voor masten en 20 jaar voor armaturen, kan voor het instandhouden van het huidige verlichtingsbestand het bedrag dat structureel hiervoor nodig is worden berekend.

Armaturen :

Vergelijkbare nieuwwaarde € 2.021.597 / 20 jaar = € 101.080
(bijlage 5, blad 1)

Masten :

Vergelijkbare nieuwwaarde € 2.132.955 / 40 jaar = € 53.324
(bijlage 5, blad 1)

Structureel bedrag per jaar € 154.404

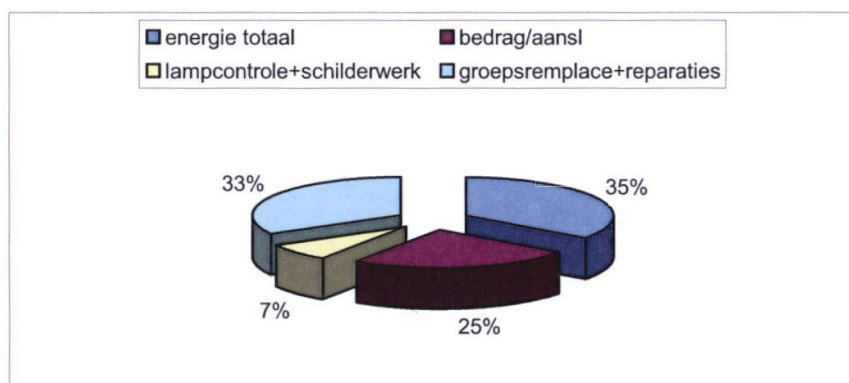
Het hier berekende bedrag moet gezien worden als een structureel in de huidige situatie gemiddeld jaarlijks te besteden bedrag, ter instandhouding van de Openbare Verlichting, gebaseerd op het huidige bestand. Er wordt uitgegaan van een situatie dat er geen investeringsachterstand is.

In de gemeentelijke begroting wordt onderscheid gemaakt tussen bedragen voor exploitatiekosten (de levering van energie en het onderhoud) en een budget voor vervanging van slechte lichtmasten.

De jaarlijkse exploitatiekosten (uitbesteed aan Essent Lighting) worden ten laste van de gewone dienst gebracht. Voor de noodzakelijke vervanging van de verlichting is structureel in de gewone dienst € 86.000 opgenomen.

De exploitatiekosten voor de openbare verlichting is als volgt opgebouwd:

energie	36%
lampcontrole en schilderwerk	5%
groepsremplace , reparaties en onderhoud masten en armatuur	35%
aansluitvergoeding per mast	24%

8.3 Streefbeeld en noodzakelijke investeringen

De investeringen voor de openbare verlichting zijn in de MIP-OR opgenomen

In tabel 8.1 is op basis van de leeftijd van masten en armaturen in stappen van 5 jaar aangegeven wat de gemiddelde investering per jaar is.

Duidelijk is te zien dat het huidige budget (€86.400) voldoende is tot het jaar 2023. Hierna is een duidelijke stijging te zien in de vervangingskosten.

Tabel 8.1

Investerings vervanging	achterstand t/m 2007	2008 - 2012	2013-2017	2018-2022	2023-2027
Per periode	€ 98.450	€ 393.025	€ 291.800	€ 456.250	€ 786.675
Per jaar	-	€ 78.605	€ 58.360	€ 91.250	€ 157.335
Beschikbaar MIP-OR	PER JAAR	€ 86.400	€ 86.400	€ 86.400	€ 86.400
Reservering of onttrekking MIP-fonds(OV)	PER JAAR	+ € 7.795	+ € 28.040	- € 4.850	- € 70.935
Reservering of onttrekking MIP-fonds(OV)	CUMULATIEF	+ € 38.975	+ € 179.175	+ € 154.925	- € 199.750

8.4 Effecten op de exploitatiekosten

De renovatie van de Openbare Verlichting heeft ook gevolgen voor de jaarlijkse exploitatiekosten (energie en onderhoud) van de Openbare Verlichting. Enerzijds resulteert het toepassen van energiezuinige lichtbronnen in een verlaging van exploitatielasten; anderzijds worden deze weer hoger door de uitbreiding van verlichting. Naar verwachting zal in 2008 nagenoeg de gehele verlichting in Brunssum voldoen aan de gestelde NPR-norm. Zowel de onderhoudskosten als ook de energiekosten zullen alleen nog stijgen door uitbreidingsplannen en de aanleg van nieuwe wegen. De energiekosten worden overigens nog beïnvloed door de keuze van het brandrooster, c.q. wijziging van de verhouding avond- en nachtverlichting.

Sinds de liberalisering van de energiewereld is de energieprijs beursgenoteerd. Hoewel energie maar voor 36% deel uit maakt van de totale exploitatielasten is het een moeilijk beïnvloedbaar item. E.e.a. is afhankelijk van contract looptijden en de beursnotatie.

In tabel 8.2 ziet u een overzicht van de totale energie- en onderhoudskosten over het jaar 2007 en de verdeling straatkant en achterpad

Tabel 8.2

Exploitatie 2007	Totale openbare verlichting	Straatkant	Achterpad
Energiekosten	€ 101.201	€ 98.540	€ 2.661
Onderhoudskosten	€ 179.854	€ 166.307	€ 13.547
Totaal	€ 281.055	€ 264.847	€ 16.208

HOOFDSTUK 9 BELEIDSAANBEVELINGEN

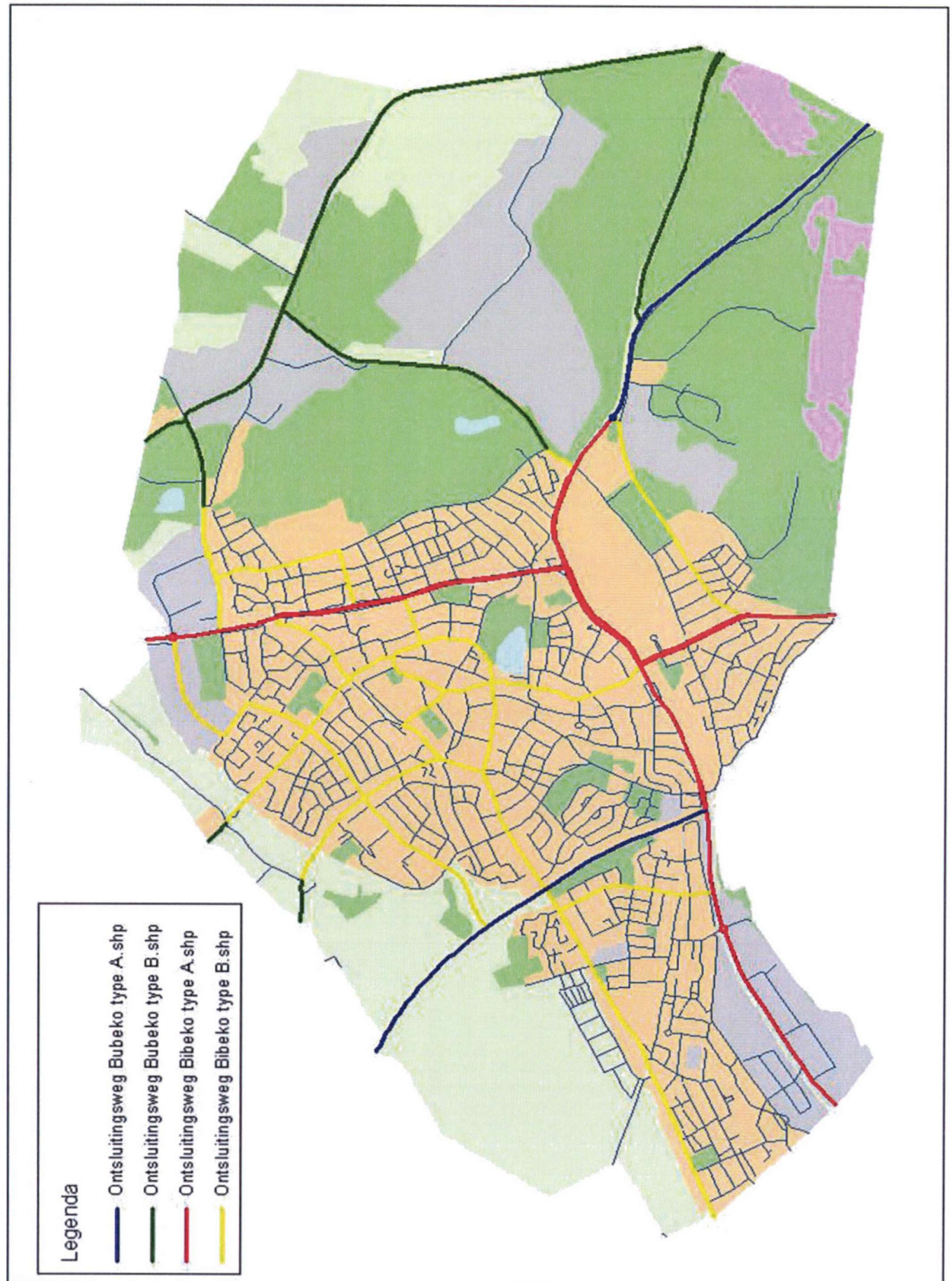
Het "Beleidsplan Openbare Verlichting gemeente Brunssum" als gemeentelijk beleid vast te stellen inclusief de navolgende aanbevelingen.

- 1 Kwaliteit en kwantiteit van de Openbare Verlichting volgens de NPR aanleggen en instant houden.
- 2 Ontwikkelingen op Openbare Verlichting gebied nauwgezet volgen t.a.v. zowel energie besparing als ook nieuwe technieken zoals LED techniek en deze voortgang in de volgende actualisatie vermelden.

OVERZICHT WEGENHIERARCHIE

Bijlage 1

BELEIDSPLAN VERKEERSVEILIGHEID 2003

OVERZICHT CATEGORIE-INDELING WEGEN

Bijlage 2

Ontsluitingsweg typeA

Emmaweg
Karel Doormanstraat
Bodemplein
Prins Hendriklaan
Rimburgerweg
Schinvelderstraat
Akerstraat

Ontsluitingsweg typeB

Rumpenerstraat
Raadhuisstraat
Centrumring
Trichterweg
Maastrichterstraat
Dorpstraat
Kennedylaan
Veldstraat
Haefland
Wilhelminastraat
Rimburgerweg
Rembrandtstraat
Europalaan
Loogstraat
Ganzepool
Ds. Boumastraat
Servatiusstraat
Merkelbeekerstraat
Hoogenboschstraat
Bouwbergstraat
Waubacherweg
Grensweg
Boschstraat
Kruisbergstraat
Platanendreef
Bexdelle
Heidestraat

Erftoegangswegen

Alle overige wegen

BRANDROOSTERS**Bijlage 3**

Momenteel is de Openbare Verlichting geschakeld volgens het rooster A8O1. (avond 8, ochtend 1)

- Avondverlichting wordt een half uur voor zonsondergang ingeschakeld en wordt om 24.00u weer uitgeschakeld. 's Morgens wordt deze weer om 06.30u ingeschakeld en gaat een half uur voor zonsopkomst weer uit.
- Nachtverlichting wordt een half uur voor zonsondergang ingeschakeld en blijft de hele nacht branden en gaat een half uur voor zonsopkomst weer uit.

In onderstaande tabel ziet u de diverse gangbare brandroosters. Het rooster bepaald direct het aantal branduren van de verlichting en hiermee het verbruik in KWh en dus de energiekosten.

Brandroosterwijziging				
rooster	verl.aan in winterperiode (uur)	verl.uit ma t/m zo (uur)	verl.uit ma t/m do (uur)	vr t/m zo (uur)
A8O1	06.30	24.00	-	-
W8O1	06.30	-	24.00	01.15
A9O1	06.30	01.15	-	-
W9O1	06.30	-	01.15	01.15
A8O2	06.00	24.00	-	-
W8O2	06.00	-	24.00	01.15
A9O2	06.00	01.15	-	-
W9O2	06.00	-	01.15	01.15
A8	-	24.00	-	-
A9	-	01.15	-	-

OVERZICHT KOSTEN VERBETERING OPENBARE VERLICHTING

Bijlage 4
Blad 1

Tabel 4.1

M+A = mast en armatuur vervangen

A = vervangen van armatuur op basis van 20 jaar

M = vervanging van mast op basis van 40 jaar

Plaatsings- Jaar	Huidig aantal		Jaar van actie								Uit te voeren actie	Investing op basis van NPR-norm
	Masten	Armatuuren	1977	1982	1987	1992	1997	2002	2007			
t/m 1962	62	27		A				M			M+A	€ 37.550
1963-1967	0	0			A				M		M+A	€ 0
1968-1972	79	16				A					A	€ 4.800
1973-1977	44	22					A				A	€ 6.600
1978-1982	202	102						A			A	€ 30.600
1983-1987	129	63							A		A	€ 18.900
1988-1992	1678	1185										
1993-1997	956	903										
1998-2002	827	1201										
2003-2008	1797	2418										
Totaal	5774	5937										€ 98.450

M(mast)= € 475 A(armatuur)= € 300 M+A (vervangen=mast+armatuur)= € 775

OVERZICHT KOSTEN VERBETERING OPENBARE VERLICHTING

Bijlage 4
Blad 2

Tabel 4.2

M+A = mast en armatuur vervangen

A = vervangen van armatuur op basis van 20 jaar

M = vervanging van mast op basis van 40 jaar

Plaatsings- jaar	Huidig aantal		Jaar van actie					Uit te voeren actie	Investering op basis van NPR-norm	
	Masten	Armaturen	2007	2012	2017	2022	2027			
t/m 1962	62	27	M+A					M+A	€ 37.550	
1963-1967	0	0	M+A					M+A	€ 0	
1968-1972	79	16	A	M				M+A	€ 42.325	
1973-1977	44	22	A		M			M+A	€ 27.500	
1978-1982	202	102	A			M		M+A	€ 126.550	
1983-1987	129	63	A				M	M+A	€ 80.175	
1988-1992	1678	1185		A				A	€ 355.500	
1993-1997	956	903			A			A	€ 270.900	
1998-2002	827	1201				A		A	€ 360.300	
2003-2008	1797	2418					A	A	€ 725.400	
Totaal	5774	5937								€ 2.026.200

M(mast)= € 475 A(armatuur)= € 300 M+A (vervangen=mast+armatuur)= € 775

**TOTAALBESTAND OPENBARE VERLICHTING EN NIEUWWAARDE
BRUNSSUM 2007** (alle bedragen zijn exclusief BTW)

Leeftijdsofbouw openbare verlichting		
leeftijdsgroep	Aantal armaturen	Aantal masten
0 - 5 jaar	2.414	1.797
6 - 10 jaar	1.201	827
11 - 15 jaar	903	956
16 - 20 jaar	1.189	1.678
21 - 25 jaar	63	129
26 - 30 jaar	102	202
> 30 jaar	65	185
Totaal	5.937	5.774

Exclusief reclamezuil (2 st.), ANWB masten (29 st.); inclusief OV armaturen op ANWB masten (26 st.).

Bestand armaturen		
Lampsoort	Aantal	Huidige nieuwwaarde
CDM-T	60	€ 37.800
SDWT	2	€ 1.260
HPLN	132	€ 36.309
PL/CL	4.610	€ 1.581.230
PLT	2	€ 685
SON	510	€ 161.073
SOX	547	€ 189.749
TL	73	€ 12.891
LED	1	€ 600
Totaal	5.937	€ 2.021.597

Inclusief OV armaturen op ANWB masten (26 st.)

Bestand lichtmasten / afwijkend		
Masthoogte	Aantal	Huidige Nieuwwaarde
0 - 3m	19	€ 5.207
> 3 - 4m	614	€ 168.236
> 4 - 5m	3026	€ 880.556
> 5 - 7m	1.130	€ 519.687
> 7 - 8m	873	€ 487.658
> 8 - 9m	31	€ 17.317
> 9 - 10m	68	€ 44.411
> 10m	13	€ 9.883
Totaal	5.774	€ 2.132.955
Afwijkend		
GEVL	24	€ 10.760
Grondspots	32	€ 30.240
Overspanning	1	€ 1.050
Totaal	57	€ 42.050

Exclusief ANWB masten (29 st.) en reclamezuil (2 st.)

Bijlage 5
Blad 2

BESTAND OPENBARE VERLICHTING EN NIEUWWAARDE BRUNSSUM 2007
EXCLUSIEF ACHTERPADVERLICHTING (alle bedragen zijn exclusief BTW)

Leeftijdsofbouw openbare verlichting		
leeftijdsgroep	Aantal armaturen	Aantal masten
0 - 5 jaar	2.061	1.444
6 - 10 jaar	1.196	822
11 - 15 jaar	903	956
16 - 20 jaar	1.185	1.674
21 - 25 jaar	63	129
26 - 30 jaar	102	202
> 30 jaar	65	185
Totaal	5.575	5.412

Exclusief reclamezuil (2 st.), ANWB masten (29 st.); inclusief OV armaturen op ANWB masten (26 st.).

Bestand armaturen		
Lampsoort	Aantal	Huidige nieuwwaarde
CDM-T	60	€ 37.800
SDWT	2	€ 1.260
HPLN	132	€ 36.309
PL/CL	4.248	€ 1.457.064
PLT	2	€ 685
SON	510	€ 161.073
SOX	547	€ 189.749
TL	73	€ 12.891
LED	1	€ 600
Totaal	5.575	€ 1.897.431

Opmerking: Inclusief ANWB armaturen (78 stuks)

Bestand lichtmasten / afwijkend		
Masthoogte	Aantal	Huidige Nieuwwaarde
0 - 3m	19	€ 5.207
> 3 - 4m	272	€ 74.528
> 4 - 5m	3006	€ 874.746
> 5 - 7m	1.130	€ 519.687
> 7 - 8m	873	€ 487.658
> 8 - 9m	31	€ 17.317
> 9 - 10m	68	€ 44.411
> 10m	13	€ 9.883
Totaal	5.412	€ 2.033.437
Afwijkend		
GEVL	24	€ 10.760
Grondspots	32	€ 30.240
Overspanning	1	€ 1.050
Totaal	57	€ 42.050

Exclusief ANWB masten (29 st.) en reclamezuil (2 st.)

BESTAND ACHTERPADVERLICHTING EN NIEUWWAARDE BRUNSSUM 2007
 (alle bedragen zijn exclusief BTW)

Leeftijdsopbouw openbare verlichting		
leeftijdsgroep	Aantal armaturen	Aantal masten
0 - 5 jaar	353	353
6 - 10 jaar	5	5
11 - 15 jaar		
16 - 20 jaar	4	4
21 - 25 jaar		
26 - 30 jaar		
> 30 jaar		
Totaal	362	362

Bestand armaturen		
Lampsoort	Aantal	Huidige nieuwwaarde
CDM-T		
SDWT		
HPLN		
PL/CL	362	€ 124.166
PLT		
SON		
SOX		
TL		
Totaal	362	€ 124.166

Bestand lichtmasten		
Masthoogte	Aantal	Huidige Nieuwwaarde
0 - 3m		
> 3 - 4m	342	€ 93.708
> 4 - 5m	20	€ 5.820
> 5 - 7m		
> 7 - 8m		
> 8 - 9m		
> 9 - 10m		
> 10m		
Totaal	362	€ 99.528

LITARATUURLIJST**Bijlage 6**

Voor het opstellen van het model beleidsplan Openbare Verlichting is gebruik gemaakt van de volgende literatuur:

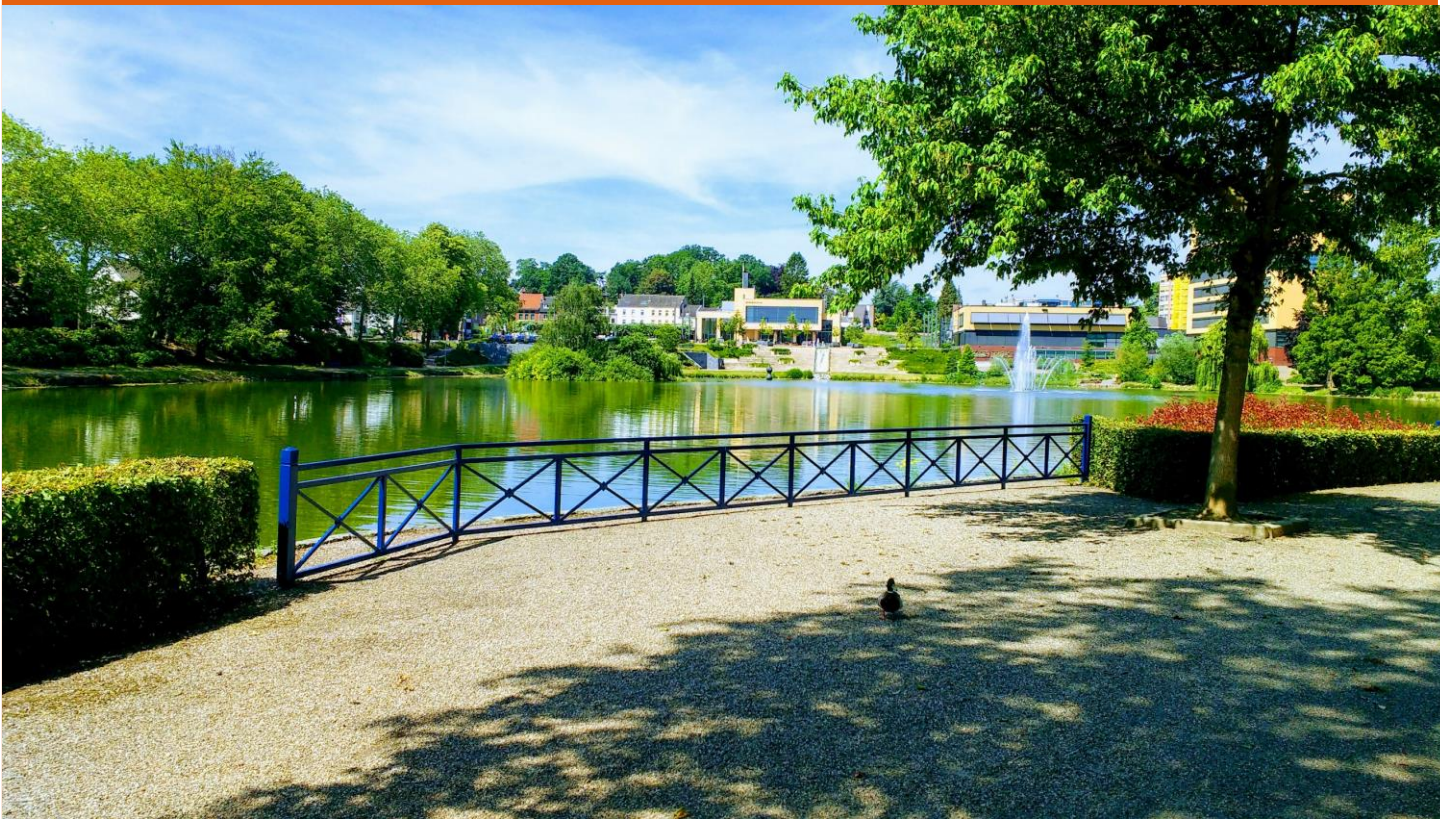
1. NSvV-Aanbevelingen voor Openbare Verlichting:
Deel 1: Kwaliteitscriteria en aanbevolen waarden (1990)
Deel 2: Meten en Toetsen (1993)
Deel 4: Financiële aspecten (1994)
Nederlandse praktijkrichtlijn NPR-13201-1 (2002)
2. Model beleidsplan Openbare Verlichting (NOVEM).
3. Wanneer is de wegbeheerder aansprakelijk?
Mevr. mr. A.H.M. Schoenmakers en mr. A.C.A. Wildenburg
4. Nederland Normalisatie-Instituut, Delft

WATERTAKENPLAN BRUNSSUM

2020-2024

Gemeente Brunssum

28 JUNI 2019

Contactpersoon

BAS BIERENS
Hoofd adviesgroep Stedelijk Water
bas.bierens@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1018
5200 BA 's-
Hertogenbosch
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	WAAROM EEN WATERTAKENPLAN?	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Samenwerking in de waterketen	5
1.3	Doelstelling en geldigheidsduur	5
1.4	Raakvlakken	6
1.5	Leeswijzer	6
2	WAT ZIJN DE KADERS?	7
2.1	Taken en bevoegdheden	7
2.2	Uitdagingen en ontwikkelingen	8
3	HOE STAAN WE ER VOOR?	10
3.1	Stedelijk watersysteem	10
3.2	Terugblik afgelopen planperiode	12
4	WAT WILLEN WE ?	15
4.1	Brunssum rond 2030	15
4.2	Speerpunten voor de korte termijn	15
4.2.1	Speerpunt 1: Klimaatbestendig Brunssum	16
4.2.2	Speerpunt 2: Anticiperen op de Omgevingswet	17
4.2.3	Speerpunt 3: Samenwerken in de waterketen	18
4.2.4	Speerpunt 4: Meten, data en rekenen	18
4.2.5	Speerpunt 5: Beheer op maat	19
4.2.6	Speerpunt 6: Gezond, schoon en voldoende oppervlaktewater	20
4.2.7	Speerpunt 7: Werken aan waterbewustzijn	21
4.3	Wettelijke zorgplichten	22
4.3.1	Zorgplicht afvalwater	22
4.3.2	Zorgplicht hemelwater	23
4.3.3	Zorgplicht grondwater	26
4.3.4	Zorgplicht drinkwater	29
5	WAT GAAN WE DOEN?	30

5.1	Regionaal uitvoeringsprogramma	30
5.2	Gemeentelijk uitvoeringsprogramma	31
	Planvorming en onderzoek	31
5.2.1	Beheer en onderhoud	31
5.2.2	Uitvoeringsmaatregelen	31
5.2.3	Overig	32
6	WAT KOST DAT?	33
6.1	Personele middelen	33
6.2	Financiële middelen	33
6.2.1	Huidige financiële situatie	33
6.2.2	Uitgangspunten	33
6.2.3	Berekeningsresultaten	35
 BIJLAGEN		
BIJLAGE A BEGRIPPEN EN DEFINITIES		38
BIJLAGE B OVERZICHT LOZINGSPUNTEN STEDELIJK WATERSYSTEEM		43
BIJLAGE C TERUGBLIK AFGELOPEN PLANPERIODE		45
BIJLAGE D BOUWSTENEN VOOR WATER EN KLIMAAT		49
BIJLAGE E ONDERBOUWING FINANCIEN		63
BIJLAGE F REACTIE WATERPARTNERS		76
 COLOFON		 77

1 WAAROM EEN WATERTAKENPLAN?

1.1 Aanleiding

Maar weinig mensen beseffen hoe belangrijk riolering is. Weet u bijvoorbeeld dat riolering en de drinkwatervoorziening sinds de 19e eeuw voor de volksgezondheid meer hebben betekend dan de hele medische wetenschap daarna? Pas als het mis dreigt te gaan en er bijvoorbeeld een verstopping, stank- of wateroverlast optreedt, krijgt riolering aandacht. Verder gaat de inzameling en het transport van afvalwater vaak ongemerkt aan onze inwoners voorbij. Toch worden dagelijks veel inspanningen verricht om deze kostbare infrastructuur goed te beheren. Onderliggend Watertakenplan laat zien dat we als gemeente Brunssum hierbij vooruitkijken en met respect voor het verleden verder bouwen aan een robuust en flexibel systeem. Naast de zorg voor inzameling en transport van afvalwater behandelt dit Watertakenplan ook de zorgplichten hemelwater en grondwater.

Het Watertakenplan is een goed planinstrument om mee te kunnen bewegen met de trends en ontwikkelingen binnen dit vakgebied. Zo is er bijvoorbeeld sprake van meer extreme neerslag door klimaatverandering, een veranderende verhouding tussen overheid en burgers en verandering in wetgeving. We zullen samen met onze waterpartners moeten optrekken om (potentiële) problemen op een kosteneffectieve en doelmatige manier op te lossen. In het Watertakenplan hebben we hiervoor de gezamenlijke ambities en doelen van het in regionaal verband opgestelde **Integraal Waterplan** vertaald naar de lokale situatie.

1.2 Samenwerking in de waterketen

De riolering en het stedelijk water van Brunssum zijn onderdeel van een keten waarin uit het grondwater schoon (drink)water wordt geproduceerd, (her)gebruikt, getransporteerd, gezuiverd en weer geloosd op het oppervlaktewatersysteem. Naast deze interactie tussen keten en systeem is er ook een interactie tussen onder- en bovengrond. Het overvloedige regenwater dat we ondergronds niet kunnen bergen en afvoeren moeten we in de bovengrond zien te verwerken, bijvoorbeeld door regenwater te bergen op straat, in groenvoorzieningen of op particulier terrein. Door samen te werken met andere waterpartners kunnen we kosten besparen, de kwaliteit verbeteren, de kwetsbaarheid verminderen, kennis uitwisselen en effectiever inspelen op klimaatverandering.

Op dit moment werken we op drie niveaus samen in de waterketen. Tussen de verschillende gemeentelijke afdelingen onderling (integraal werken), op regionaal niveau binnen het samenwerkingsverband Parkstad (planvorming en onderzoek, uitvoering watertaken) en op provinciaal niveau (visievorming). De blauwdruk van dit Watertakenplan hebben we gezamenlijk opgesteld binnen het samenwerkingsverband regio Parkstad Limburg, waar naast Brunssum ook de gemeenten Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Waterschap Limburg (WL), Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) en Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) onderdeel van uit maken. Vanzelfsprekend is de invulling van de blauwdruk lokaal maatwerk.

1.3 Doelstelling en geldigheidsduur

Het Watertakenplan is een beleidsplan dat de invulling van de gemeentelijke watertaken weergeeft. Hiermee leggen we als gemeente vast wat we willen bereiken en wat de rol van onze inwoners en bedrijven is ten aanzien van afval-, hemel-, en grondwater. De wettelijke en beleidskaders die hieraan ten grondslag liggen hebben we beschreven in hoofdstuk 2.

Het Watertakenplan vervult vier hoofdfuncties:

1. Kader gemeentelijke zorgplichten

overzicht beleidskeuzes ten aanzien van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.

2. Interne afstemming

met andere vakdisciplines binnen de gemeentelijke organisatie.

3. Externe afstemming

met de waterpartners en de maatschappij.

4. Continuïteit en voortgangsbewaking

vanwege de relatief lange levensduur van stedelijke watervoorzieningen is een lange termijn aanpak essentieel (begroting, investeringen en evaluatie).

De *Wet milieubeheer* schrijft voor een Watertakenplan (wettelijke naam: gemeentelijk rioleringsplan; GRP) geen geldigheidsduur voor. Hierin worden we als gemeente vrijgelaten. Om het zorgproces voor de riolering gaande te houden hebben we gekozen voor een geldigheidsduur van vijf jaar: **2020 tot en met 2024**. De riolering ligt echter veel langer dan deze planperiode onder de grond. Om deze reden hebben we dit Watertakenplan opgesteld met een doorkijk over de gehele levensduur van de riolering. De rioolheffing en de lange termijn doelstellingen zijn gebaseerd op deze doorkijk, om zo te komen tot een doelmatige invulling van de gemeentelijke zorgplichten, tegen zo laag mogelijke lasten voor onze inwoners en bedrijven.

1.4 Raakvlakken

Het Gemeentelijke Watertakenplan is een planinstrument dat meerdere raakvlakken heeft met andere plannen en beleidsvelden. Er zijn een aantal dominante ontwikkelingen die directe aanleiding geven om deze planperiode verder te denken dan de traditionele invulling van de gemeentelijke watertaken. Ten eerste is dit het streven naar een **klimatebestendige leefomgeving**. Hierdoor ontstaan nog meer dan vroeger raakvlakken met andere beleidsvelden die bijdragen aan de ruimtelijke inrichting: groen, weg, renovatie- en nieuwbouwplannen. Een meer duurzame inrichting van de openbare ruimte volgens een wijkgerichte aanpak is daarbij een vereiste.

Ten tweede is dit de komst van de **Omgevingswet** in 2021, die de vorming van een integrale omgevingsvisie verplicht stelt. Na het van kracht worden van de omgevingswet is het Watertakenplan niet langer een wettelijk verplichte planvorm maar kunnen elementen hiervan opgaan in respectievelijk de omgevingsvisie, -plan en -programma. Daarnaast spelen er allerlei ontwikkelingen op het vlak van energietransitie/duurzaamheid en hebben we de **betrokkenheid (participatie) van inwoners/bedrijven** hoog in het vaandel staan en willen we hen actief betrekken bij (uitvoering)plannen.

Door landelijke beleidsplannen zoals het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, de regionale beleidsvelden/plannen 'Toekomstvisie WBL', 'Visie Waterpanels Limburg, Waterbeheerplan 2016-2021, het visiedocument van het WML en het coalitieakkoord te betrekken bij het planproces van dit Watertakenplan zijn de raakvlakken gewaarborgd.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de kaders die ten grondslag liggen aan dit Watertakenplan. Vervolgens geven we een overzicht van de kenmerken van de bestaande riool- en watervoorzieningen en een terugblik op de afgelopen planperiode. Het vierde hoofdstuk behandelt de speerpunten en beleidskaders voor de aankomende planperiode. Het uitvoeringsprogramma en de bijbehorende personele en financiële middelen zijn beschreven in de hoofdstukken 5 en 6. De bijlagen bevatten achtergrondgegevens.

2 WAT ZIJN DE KADERS?

2.1 Taken en bevoegdheden

De zorg en verantwoordelijkheid voor het water in de gemeente Brunssum is in handen van onze gemeente, waterschap, provincie, waterleidingmaatschappij en perceelegeigenaren. Iedere partij heeft hierin zijn eigen verplichtingen en bevoegdheden, die zijn vastgelegd in wetgeving of beleid (Tabel 1).

De belangrijkste wetten en beleidskaders die ten grondslag liggen aan dit gemeentelijke rioleringsplan zijn de Europese Kaderrichtlijn Water, de Waterwet, de Wet milieubeheer, de Gemeentewet en de Algemene lozingenbesluiten.

Tabel 1 Taken en bevoegdheden (stedelijk) waterbeheer.

Actor	Taken en bevoegdheden
Europa	De Kaderrichtlijn Water (KRW) en de dochter Grondwaterrichtlijn (GWR) zijn Europese richtlijnen, die bedoeld zijn om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater op goed niveau te krijgen en te houden.
Rijk	Het Rijk is verantwoordelijk voor het nationale beleidskader en de strategische doelen en maatregelen voor het waterbeheer in Nederland. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het Rijk is opsteller van het Nationaal Waterplan 2016-2021 en Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie.
Provincie Limburg	De provincie is verantwoordelijk voor de vertaling van het rijksbeleid naar een regionaal beleidskader en voor strategische regionale opgaven. De provincie is opsteller van het Provinciaal Waterplan 2016-2021. De provincie is tevens bevoegd gezag voor vergunningverlening, het toezicht en handhaving van onderstaande grondwateronttrekkingen en -infiltraties: <ul style="list-style-type: none"> • Industriële onttrekkingen > 150.000 m3 • Grondwateronttrekkingen t.b.v. drinkwaterwinning (dieper dan 10 meter) • Bodemenergiesystemen
Waterschap Limburg Waterschapsbedrijf Limburg	<p>Het waterschap is verantwoordelijk voor het operationele regionale waterbeheer. Dit betekent dat zij zorgen voor droge voeten (veiligheid), schoon en voldoende water. De visie hierop en de bijhorende maatregelen zijn beschreven in het Waterbeheerplan 2016-2021.</p> <p>Het waterschap heeft een zorgplicht voor de zuivering van stedelijk afvalwater en is bevoegd gezag voor directe lozingen op de RWZI en naar het oppervlaktewater. Voor de regulering van indirecte lozingen (naar het riool) heeft het waterschap een adviserende rol naar gemeenten.</p> <p>Het waterschap heeft eveneens een zorgplicht voor het beheer van regionale wateren en keringen. Handelingen in het oppervlaktewatersysteem reguleren waterschappen o.a. middels algemene regels, verordeningen en een Watervergunning. Het waterschap is ook verantwoordelijk voor vergunningverlening (Keur), het toezicht en de handhaving van grondwateronttrekkingen en infiltraties in haar beheergebied, met uitzondering van de drie categorieën waarvoor de provincie verantwoordelijk is.</p> <p>Om de waterbelangen bij ruimtelijke ontwikkelingen veilig te stellen doorlopen waterschap en gemeente bij alle ruimtelijke ontwikkelingen de watertoetsprocedure. Hierbij wordt o.a. toegezien op een hydrologisch neutrale inpassing van ontwikkelingen. De resultaten hiervan worden vastgesteld in de waterparagraaf.</p> <p>Ten aanzien van het Watertakenplan hebben Waterschap Limburg en Waterschapsbedrijf Limburg een adviserende rol.</p>
Waterleiding Maatschappij Limburg	Overheden die (in)direct betrokken zijn bij de bescherming van drinkwater hebben een verantwoordelijkheid voor de invulling van de zorgplicht drinkwater. Deze zorgplicht is opgenomen in de Drinkwaterwet. De zorgplicht drinkwater geldt zowel voor de bescherming van bronnen van

drinkwater als voor de infrastructuur. Het WML zorgt ervoor dat er schoon drinkwater uit de kraan komt.

Gemeente

De gemeente heeft drie zorgplichten t.a.v. stedelijk waterbeheer:

- Inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater naar een zuiveringstechnisch werk
- Doelmatige inzameling en verwerking van overtollig hemelwater dat perceelegenaren redelijkerwijs niet zelf kunnen verwerken. Eventueel kan de gemeente hiervoor maatwerkvoorschriften of een gebiedsverordening instellen.
- Treffen van maatregelen in het openbaar gemeentelijk gebied om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Voorwaarde hierbij is dat de maatregelen doelmatig zijn en niet tot de zorg van het waterschap/provincie behoren. De gemeente dient het loket te zijn voor grondwatervraagstukken binnen haar beheersgebied.

Lozingen van (afval)water zijn per doelgroep geregeld via lozingenbesluiten. In de meeste gevallen is de gemeente hiervoor bevoegd gezag. Bij de verwerking van (afval)water houdt de gemeente rekening met de wettelijke voorkeursvolgorde.

Volgens de wet hebben gemeenten een belangrijke taak in het voorkomen van graafschade aan kabels en leidingen (Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten / WION) en het beschikbaar stellen van gegevens over de ondergrond (Basisregistratie Ondergrond / BRO). In het kader van het Besluit op de lijkbezorging hebben gemeenten een toetsende rol in de ontwatering van begraafplaatsen.

Perceeleigenaar

De perceeleigenaar is verantwoordelijk voor de staat van zijn woning en perceel. Dit betekent dat hij zelf verantwoordelijk is voor het op eigen perceel treffen van maatregelen om de waterdichtheid te garanderen en voor de inzameling van stedelijk afvalwater en overtollig hemel- en grondwater. Pas als de perceeleigenaar zich redelijkerwijs niet kan ontdoen van het overtollige water, is er een taak voor de gemeente of waterschap.

De perceeleigenaar is volgens de Waterwet primair verantwoordelijk voor de verwerking van het op zijn perceel vallende hemelwater door het in de grond of in oppervlaktewater te verwerken. De perceeleigenaar mag geen handelingen verrichten waarvan hij kan verwachten dat deze het doelmatige functioneren van (water)voorzieningen belemmeren.

2.2 Uitdagingen en ontwikkelingen

De gemeentelijke watertaken staan niet op zich, maar zijn door diverse uitdagingen en ontwikkelingen continu in beweging. De belangrijkste zijn onderstaand beschreven en deze vormen de basis voor de speerpunten voor de planperiode 2020-2024 (hoofdstuk 4).

Klimaatverandering

Het klimaat is aan het veranderen en leidt o.a. tot meer extreme buien. Het (hemel) watersysteem en de afvalwaterketen moet deze neerslag zo goed als mogelijk kunnen verwerken. Het besef groeit dat dit niet meer uitsluitend met grotere rioolbuizen is op te vangen, maar dat een integrale aanpak noodzakelijk is. We zullen in het kader van klimaatadaptatie een afweging moeten maken tussen het accepteren of beperken van schade door wateroverlast bij extreme buien. Deze aanpak richt zich op afstemming binnen de afvalwaterketen en in de openbare ruimte (klimaatadaptatie).

Uitputting energie en grondstoffen

Wereldwijd worden grondstoffen schaarser of raken zelfs helemaal uitgeput. Dit betekent onder meer dat de Nederlandse energiehuishouding duurzamer en minder afhankelijk van eindige fossiele brandstoffen moet worden. Afvalwater en reststromen worden daardoor steeds waardevoller, zowel vanuit het oogpunt van verduurzaming, maatschappelijke verantwoordelijkheid of een economisch rendabele business case.

Veranderende wetgeving

Een belangrijke ontwikkeling binnen de planperiode van dit Watertakenplan is de komst van de Omgevingswet, die naar verwachting per 1 januari 2021 van kracht gaat worden. De Omgevingswet gaat, veel meer dan de traditionele ruimtelijke ordening, uit van leefbaarheid en gezondheid als belangrijke speerpunten voor beleid en regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving. Met het in werking

treden van de Omgevingswet in 2021 kan het Watertakenplan mogelijk facultatief worden en opgaan in de omgevingsvisie, het omgevingsplan en het omgevingsprogramma.

Participatie en bewustzijn

We kunnen de gebouwde omgeving niet in één keer klimaatbestendig en waterrobuust maken. Opgaven worden daarom steeds vaker integraal opgepakt en verweven met andere ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze wijze lossen we niet alleen (potentiële) problemen op maar verhogen we tevens de leefbaarheid van de omgeving. Aangezien meer dan vijftig procent van de gebouwde omgeving in handen is van particulieren/ private partijen, ligt het voor de hand om gezamenlijk op te trekken. Dit past in de geest van de Omgevingswet waarin participatie wordt bevorderd door minder regels en meer speelruimte. Met de campagne Waterbewust/Waterklaar richten we ons op een traject van waterbewust zijn naar waterbewust doen.

Duurzaamheid en energietransitie

De openbare ruimte gaat veranderen. Zo zal met de verandering naar een aardgasloze samenleving een nieuwe ondergrondse energie-infrastructuur ontstaan, waarbij ook afvalwater steeds meer leverancier wordt van energie en grondstoffen. Met het ontkoppelen van gasleidingen en de aanleg van ondergrondse warmwaterleidingen gaat de straat open. Dit biedt kansen om de ondergrondse infrastructuur kostenefficiënt te vernieuwen en samen meerwaarde te creëren.

Vitaliteit

Bij langdurige uitval van de water infrastructuur, bijvoorbeeld door een langdurige stroomstoring, een massale hack kan maatschappelijke ontwrichting optreden. In dat geval is sprake van een aanzienlijk verstoring effect, veel slachtoffers, grote (economische) schade en aantasting van vitale belangen. Bovendien kan adequaat herstel van deze infrastructuur zeer lang gaan duren en zijn er geen reële alternatieven voorhanden terwijl grote groepen personen hier afhankelijk van zijn. Wanneer een verstoring of uitval van een proces maatschappelijke ontwrichting kan veroorzaken is dit proces vitaal. Op rijksniveau wordt de vitaliteit van verschillende soorten van infrastructuur op vitaliteit beoordeeld. Afhankelijk van de uitkomst heeft dit mogelijke consequenties voor de inrichting van de waterketen. De extreme droogte in 2018 heeft duidelijk gemaakt dat we ook op dit vlak meer rekening moeten gaan houden met de mogelijke effecten hiervan op o.a. schade aan gebouwen, volksgezondheid etc.

Veiligheid

Bij het inrichten van riolering, transportsysteem en zuivering is het momenteel nog geen gemeengoed om rekening te houden met de risico's en gevolgen van overstromingen. De kwetsbaarheid van de afvalwaterketen bij overstromingen is in het kader van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie in 2017 in beeld gebracht. Volgens dit beeld is het risico van overstroming nihil voor het afvalwatersysteem in Brunssum.

3 HOE STAAN WE ER VOOR?

3.1 Stedelijk watersysteem

Voor het inzamelen en transporteren van het vrijkomende afval- en regenwater beschikken we als gemeente Brunssum over een rioolstelsel met een totale lengte van circa 175 km en 9 rioolgemaal. Om er voor te zorgen dat tijdens extreme neerslag geen wateroverlast optreedt, is het rioolstelsel voorzien van riooloverstorten en hemelwaterlozingspunten. Speciale rioolvoorzieningen (bergbezinkbassins) beperken de vuiluitworp van de riolering naar het oppervlaktewatersysteem. Het afvalwater in het buitengebied wordt ingezameld d.m.v. 7 IBA's. Het overige afvalwater wordt gezuiverd op de zuiveringen Susteren en Hoensbroek.

Systeem	Type	Omvang	Eenheid
Vrijvervalriolering Gemengd/Vuilwater	Gemengd	144	km
	Vuilwater	11	km
	Hemelwater	20	km
	Overig	0	km
Drukriolering		0,3	km
Persleidingen van hoofdgemalen en randvoorzieningen		0	km
Hoofdgemalen		0	st
Drukriolering (pompunits)		9	st
Randvoorzieningen		4	st
Externe overstorten	Met randvoorziening	4	st
	Zonder randvoorziening	5	st
HWA-uitlaten		10	st

Toestand areaal

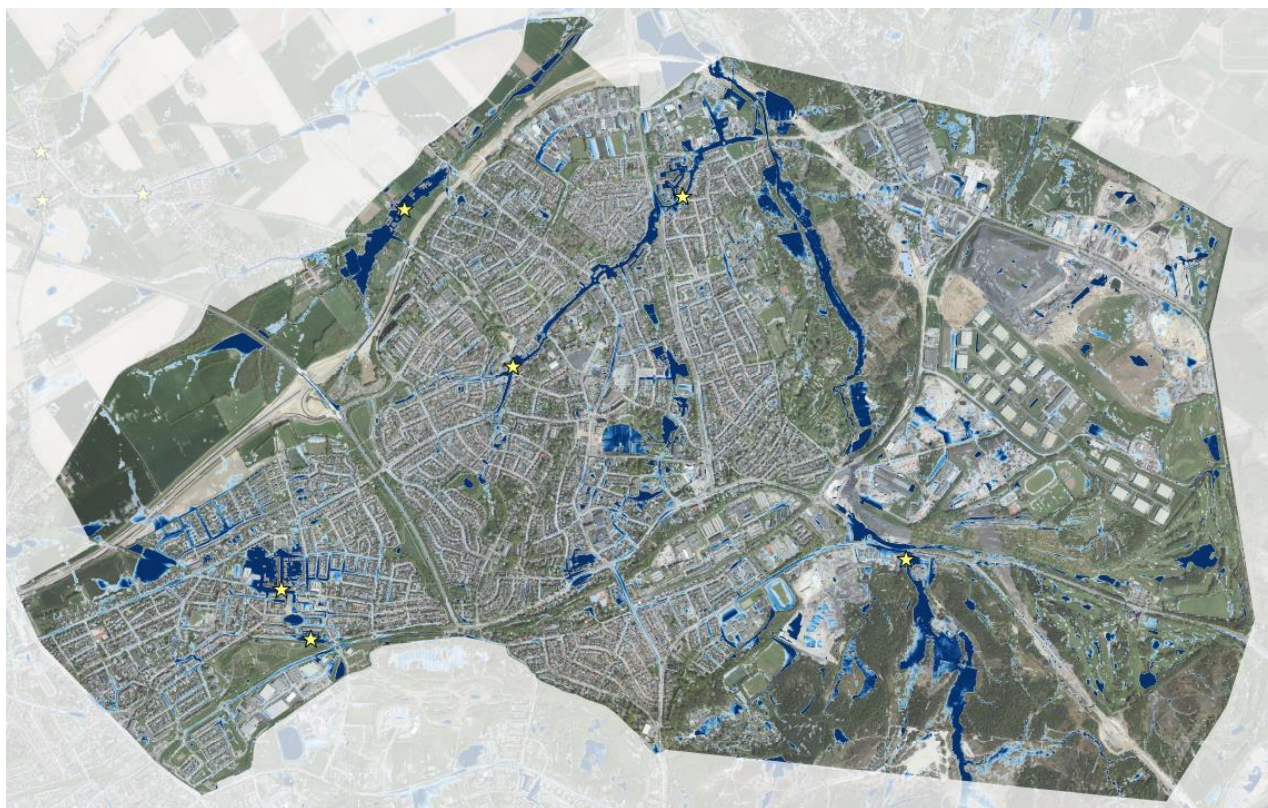
De leeftijdsopbouw van het de verschillende systemen is weergegeven in onderstaande tabel.

	Lengte [km]	Aandeel van totaal [%]
Ouder dan 70 jaar	1,9	1,1
Tussen 61 en 70 jaar	10,2	5,8
Tussen 51 en 60 jaar	28,6	16,4
Tussen 41 en 50 jaar	36,5	20,9
Tussen 31 en 40 jaar	23,1	13,2
Tussen 21 en 30 jaar	21,9	12,5
Tussen 11 en 20 jaar	29,5	16,9
Jonger dan 11 jaar	22,6	12,9
Onbekend	0	0,2

In het verleden zijn we gestart met het inspecteren van riolen die ouder waren dan 25 jaar. Vervolgens zijn we begonnen met het inspecteren van wijken met de oudste riolering i.v.m. onze wijkgerichte aanpak. De gemengde rioolstelsels van wijken met riolering ouder dan 60 jaar zijn grotendeels vervangen door gescheiden stelsels met een eigen regenwaterberging. De afgelopen jaren hebben we ons wat meer geconcentreerd op het inspecteren van de riolering van hoofdwegen i.v.m. aankomende reconstructiewerkzaamheden.

Functioneren

Samen met de waterpartners in de regio Parkstad heeft de gemeente in 2018 een stresstest regenwateroverlast laten uitvoeren. Het water-op-sstraat beeld bij een regenbui van 60 mm/uur is weergegeven in Figuur 1. De gemeente is op dit moment bezig met het aanpakken van de geconstateerde knelpunten: zie paragraaf 4.2.1.

Figuur 1. Water op straatkaart gemeente Brunssum (bron: Nelen en Schuurmans).

Alle maatregelen van het BRP, laatste bijwerking 2010, zijn inmiddels uitgevoerd of in gewijzigde vorm uitgevoerd.

3.2 Terugblik afgelopen planperiode

Algemeen beeld water- en rioleringsstaken

Uit de terugblik kan worden opgemaakt dat we als gemeente Brunssum het rioleringsbeheer goed op orde hebben. Het rioleringsbeheer steken we pragmatisch in en kenmerkt zich door een wijkgerichte aanpak. Een dergelijke integrale aanpak is mogelijk doordat Brunssum in het verleden wijksgewijs en geleidelijk is gegroeid. De leeftijd en kwaliteit van de riolen vertonen binnen een wijk weinig variatie waardoor nauwelijks sprake is van kapitaalvernietiging. De wijksgewijze vervanging grijpen we aan om schone en vuile waterstromen te scheiden tot aan de perceelsgrens en waar mogelijk regenwaterbuffers of IT riolen te creëren. Met deze aanpak proberen we zoveel mogelijk af te koppelen en het rioolstelsel klimaatbestendig te maken. De komende planperiode gaan we benutten om via meten en modelleren in beeld te brengen wat de gevolgen zijn van meer extreme buien en vervolgens passende strategieën te bedenken.

Brunssum heeft als nadeel dat het bebouwde gebied sterk verdicht is, enkele diepste punten bevat en weinig buitengebied heeft. De riolering kan een regenintensiteit aan van 1x/2 jaar (bui 8). Daar waar sprake van wateroverlast is zijn we in gesprek met bewoners om oplossingen te verkennen. Het betreft echter oude beekdalen en de diepste punten in wijken waardoor ingrijpende en kostbare maatregelen nodig zijn. Behoudens enkele locaties, hebben we geen grondwateroverlast.

Op het gebied van waterkwaliteit hebben we flink aan de weg getimmerd. De waterkwaliteit is met het voltooiën van de basisinspanning en genomen KRW-maatregelen voldoende op orde. Daarbovenop zijn nog enkele overstorten opgeheven. Voor de komende planperiode zijn dan ook geen aanvullende verbetermaatregelen voorzien.

Het initiatief om op particulier terrein regenwater af te koppelen ligt vooralsnog bij de perceeleigenaar, met uitzondering van nieuwbouw. Binnen het samenwerkingsverband hebben we een afkoppelregeling opgesteld. De afkoppelregeling en de voorwaarden voor een goed gebruik van de riolering en het stedelijk water gaan we via een communicatieplatform.

Samenwerking

Zowel de samenwerking tussen de verschillende gemeenten in de regio Parkstad als de samenwerking van interne afdelingen verloopt goed. Als gemeente Brunssum zijn we, als gevolg van onze schaalgrootte, binnen het regionale samenwerkingsverband overwegend volgend. Door (technische) ontwikkelingen en diverse veranderingen, denk b.v. aan het veranderende klimaat en de invoering van de nieuwe omgevingswet, is het aantal werkvelden in het stedelijk waterbeheer aanzienlijk toegenomen. Dit legt een behoorlijke druk op de beschikbare capaciteit. Om een goede balans te brengen en te houden in de samenwerking is het wenselijk om voldoende budget en capaciteit te organiseren om gezamenlijke projecten structureel te kunnen oppakken.

Met de ondertekening van het *Bestuursakkoord Water (2011)* hebben het Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven verklaard dat zij intensief met elkaar gaan samenwerken in de (afval)waterketen. Deze samenwerking moet leiden tot een besparing van €380 miljoen aan minder meerkosten, kwaliteitsverbetering, vermindering van de kwetsbaarheid en kennisuitwisseling.

Personele capaciteit

Doordat we steeds meer samenwerken in de waterketen, regionaal en bovenregionaal, worden veel thema's op dit gebied opgepakt. Door de snelle ontwikkelingen van kennis en vaardigheden wordt het waterbeheer steeds verder geprofessionaliseerd en merken we dat de beschikbare personele bezetting krap wordt.

Financiën

Onderstaande tabellen tonen de geplande en werkelijke investeringsuitgaven (Tabel 2) en exploitatiekosten (Tabel 3). Onder *investeringskosten* vallen alle vervangingskosten en aanlegkosten. Daarnaast toont Tabel 4 de geplande en werkelijke heffing.

Tabel 2. Geplande en werkelijke investeringen uit afgelopen planperiode.

Jaar	Geplande investeringen (totaalbedrag)	Werkelijke investeringen (totaalbedrag)
2014	€ 770.111,00	€ 556.953,89
2015	€ 2.772.900,00	€ 3.791.219,29
2016	€ 2.388.600,00	€ 1.913.006,92
2017	€ 772.900,00	€ 743.340,61
2018	€ 1.084.433,00	€ 1.084.433,00
Totaal	€ 7.788.944,00	€ 8.088.953,71

*Dit betreft het lopende jaar, de werkelijke investeringen in 2018 zijn geschat op het geplande bedrag.

Tabel 3. Geplande en werkelijke exploitatie uit afgelopen planperiode.

Jaar	Geplande exploitatie (totaalbedrag)	Werkelijke exploitatie (totaalbedrag)
2014	€ 2.947.001,00	€ 3.054.901,58
2015	€ 2.909.753,00	€ 2.490.093,08
2016	€ 2.754.100,00	€ 2.573.480,92
2017	€ 2.940.740,00	€ 2.594.491,90
2018	€ 2.993.567,00	€ 2.993.567,00
Totaal	€ 14.545.161,00	€ 13.706.534,48

*Dit betreft het lopende jaar, de werkelijke exploitatielasten in 2018 zijn geschat op het geplande bedrag.

Tabel 4. Geplande en werkelijke heffingstarief uit afgelopen planperiode.

Jaar	Gepland heffingstarief	Werkelijk heffingstarief
2014	€ 260,16	€ 260,16
2015	€ 254,96	€ 255,00
2016	€ 254,96	€ 255,00
2017	€ 254,96	€ 255,00
2018	€ 254,96	€ 261,00
2019	€ 254,96	€ 225,00

Aandachtspunten aankomende planperiode

De wijkgerichte aanpak en het rechtstreeks afschrijven van vervangingsinvesteringen is een plus binnen het stedelijk waterbeheer die we zeker moeten behouden. Het afstemmen van de ondergrondse en bovengrondse infrastructuur is een aandachtspunt voor de komende planperiode. Ook zijn nieuwe investeringen nodig om te anticiperen op klimaatverandering, hiervoor is planvorming nodig en moeten we rekenen op het niveau van afstromingsgebieden. Verder moeten we inspelen op de nieuwe Omgevingswet.

4 WAT WILLEN WE ?

In dit hoofdstuk bieden we met de visie een blik in de toekomst en laten we zien hoe we daar vanuit een goede basis en met gepaste ambities en (gezamenlijke) strategieën naartoe werken. De visie is ontleend aan de visie in het **Integraal Waterplan** en daar waar van toepassing toegespitst op Brunssum. Een goede basis verkrijgen we met het continueren van de uitvoering van planmatige taken.

4.1 Brunssum rond 2030

Het is goed wonen in Regio Parkstad. Het geaccidenteerd landschap en het met groen en blauw dooraderde bebouwde gebied vormen voor iedereen een fraai rustpunt op loop- of fietsafstand. Het water kabbelt er van hoog naar laag via de kenmerkende beekdalen en zorgt voor de nodige verkoeling tijdens warme zomerdagen. Met het weghalen van overkluizingen, saneren van lozingspunten en het terugbrengen van de natuurlijke loop van het water is er weer meer dynamiek in het systeem, waardoor soorten als de bosbeekjuffer en de eendagsvlieg *Leptophlebia vespertina* weer zijn teruggekeerd. Zelfs de kokerjuffer *Drusus annulatus* is gesignaleerd, wat duidt op een uitstekende waterkwaliteit. Op de talrijke gezellige terrasjes, waar mensen verkoeling zoeken tijdens warme zomerdagen, vloeit er Limburgs bier van het zuiverste water uit de eigen regio. Doordat er in de loop van de jaren veel verhard oppervlak is afgekoppeld en er altijd zorgvuldig is omgegaan met afgekoppeld regenwater is er voldoende zoetwatervoorraad van een voldoende kwaliteit, ook in droge tijden.

Kenmerkend voor de regio zijn de open waterpartijen langs de randen van de bebouwing en soms ook binnen de bebouwing. Ze zijn oorspronkelijk aangelegd om wateroverlast tegen te gaan, maar door de multifunctionele inrichting bieden ze tal van recreatiemogelijkheden. Sommigen noemen het ook wel eens gekscherend waterpretparkstad. De kans op modderstromen is aanzienlijk verminderd. Anders ploegen (niet-kerende grondbewerking) is nu heel gewoon en als er tijdens stortbuien toch nog materiaal afspoelt, dan wordt het afgevangen nog voordat dit het waterafvoersysteem verstopt en tot wateroverlast kan leiden.

De samenwerking tussen de waterpartners van regio Parkstad Limburg heeft duidelijk haar vruchten afgeworpen. Ondanks alle getroffen waterbeheersende maatregelen zijn er helaas toch nog weerbarstige wateroverlastlocaties, vaak op de laagste punten waar het water zich verzamelt. De lokale bevolking snapt dat op deze locaties geen kruid is opgewassen tegen het effect van hevige buien en hebben daarom hun woningen zo goed als mogelijk erop aangepast. Ze zijn daarin erg creatief. Ook in andere delen van de regio is het effect van klimaatverandering merkbaar, er staat vaker water op straat en even een straatje omrijden levert weinig gemor op. Door de jarenlang gevoerde regionale watercampagne is iedereen zich ervan bewust dat ontstenen, net als isoleren en een duurzaam energiegebruik, nodig is om ook in de toekomst goed te kunnen leven.

Net als het scheiden van huisvuil is het gescheiden houden van ander afvalwater, zoals afvloeiend hemelwater en overtollig grondwater nu ook heel gewoon geworden. Bruikbare componenten (mineralen, energie, schoon water) worden voor een deel hergebruikt en wat niet wordt hergebruikt gaat gezuiverd en lokaal weer terug in het milieu. Afvalwater wordt niet meer beschouwd als een afvalproduct, maar is leverancier van energie en grondstoffen, het maakt volwaardig onderdeel uit van de ontstane circulaire economie.

4.2 Speerpunten voor de korte termijn

Om bovenstaande visie te verwezenlijken zullen we niet alleen met onze waterpartners binnen Regio Parkstad Limburg moeten samenwerken, maar ook met inwoners en bedrijven. Deze moeten daar echter wel open voor staan. Bewustwording van de uitdagingen waar we voor staan, is hiervoor een belangrijke eerste stap. Door volgens de regionaal overeengekomen gidsprincipes en strategieën te werken (zie Integraal Waterplan) zetten we stappen en maken we impact. In het integraal Waterplan hebben we een aantal gezamenlijke speerpunten benoemd. Als gemeente Brunssum richten we de komende planperiode de aandacht op de gezamenlijke speerpunten klimaatbestendigheid, werken aan waterbewustzijn en samenwerken in de waterketen is van belang. Ook gaan we de basis op orde brengen (meten, data en rekenen en beheer op maat).

4.2.1 Speerpunt 1: Klimaatbestendig Brunssum

Het klimaat is aan het veranderen. Dat leidt o.a. tot zwaardere buien, een toename van warme dagen en langdurig droge perioden en een verandering van de biodiversiteit. Deze verandering stelt nieuwe eisen aan het watersysteem, de waterketen en de omgeving willen we droge voeten en een leefbare omgeving behouden.

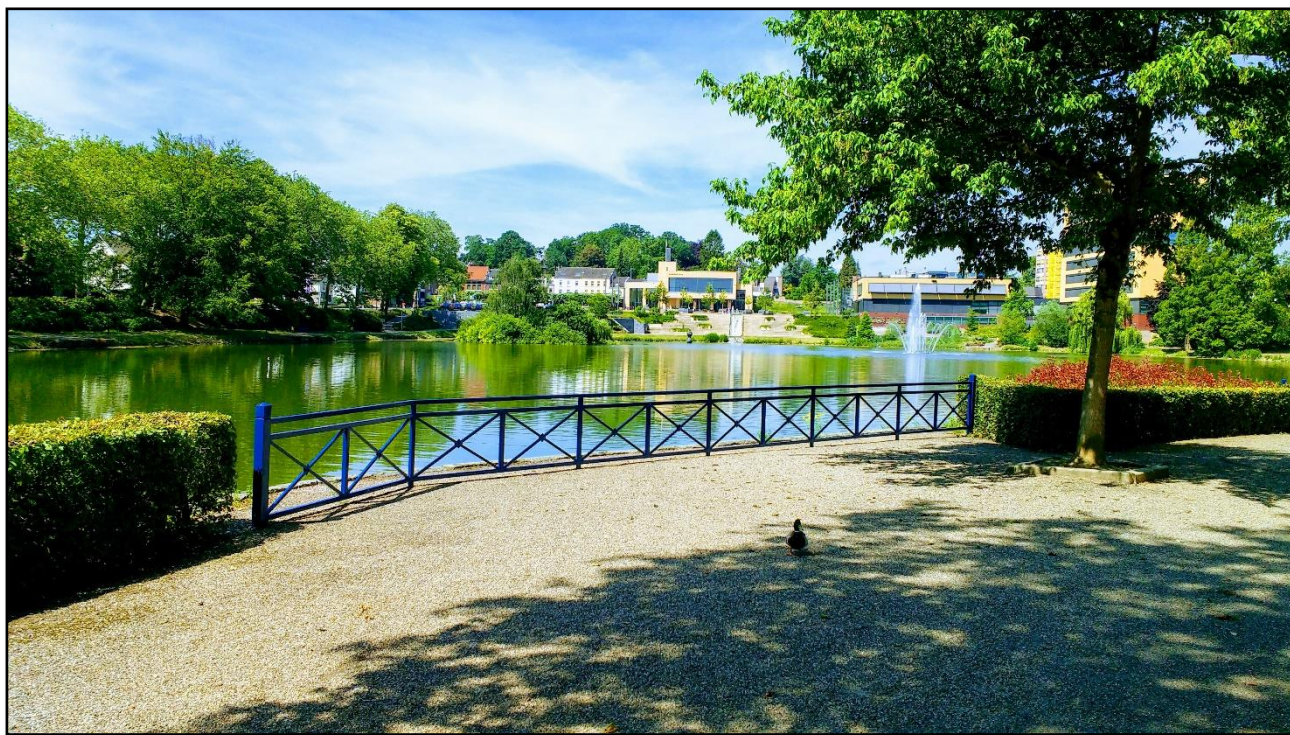
Ambitie

We hebben in **2018** al een goede stap gezet richting het in beeld brengen van (potentiële) knelpunten wateroverlast en oppervlakkige waterstroombanen. Vanaf het jaar **2019** willen we de burgers en bedrijven informeren en stimuleren om ook zelf maatregelen te nemen tegen wateroverlast. We

zorgen dat we een voldoende betrouwbaar beeld hebben om samen met andere belangengroepen in **2020** een gezamenlijke start te kunnen maken met een adaptatiestrategie en bijbehorend adaptatieprogramma.

Strategie

In het Integraal Waterplan hebben we gezamenlijk afgesproken om planmatig te werk te gaan bij klimaatadaptatie, de klimaatdialoog aan te gaan met belanghebbende partijen, veilige oppervlakkige waterafvoerroutes in bebouwd gebied te creëren en de waterstromen tussen bebouwd en landelijk gebied met elkaar in balans te brengen. Vanuit de gemeente Brunssum hanteren we aanvullend onderstaande strategie(ën) om te werken aan een klimaatbestendig Brunssum.

Figuur 2. Parkvijver in de gemeente Brunssum welke als berging kan functioneren.

We benutten de openbare ruimte voor de opvang van extreme buien

Het voorkomen van toekomstige wateroverlast door het blijven verruimen van de ondergrondse riolering is geen optie, dat wordt uiteindelijk veel te kostbaar. We houden bij de (her)inrichting van de openbare ruimte, binnen en buiten de bebouwde kom, rekening met de verwerking van extreme neerslaghoeveelheden. In de openbare ruimte creëren we waar mogelijk ruimte voor hemelwater in de bodem, groen- en speelvoorzieningen en in het oppervlaktewater. We houden hierbij oog voor mogelijke gezondheidsrisico's.

De benodigde bovengrondse voorzieningen richten we zodanig in dat deze tevens een positieve bijdrage leveren aan het tegengaan van hittestress en positief bijdragen aan een leefbare omgeving. Ook intensiveren we via de campagne Waterbewust de samenwerking met andere partners (GGD's, kennisinstellingen, onderwijs, woningcorporaties, etc.) rondom een klimaatbestendige en gezonde leefomgeving. Tevens wordt bekeken of we extra berging kunnen creëren in bestaande vijvers d.m.v. peilschommelingen.

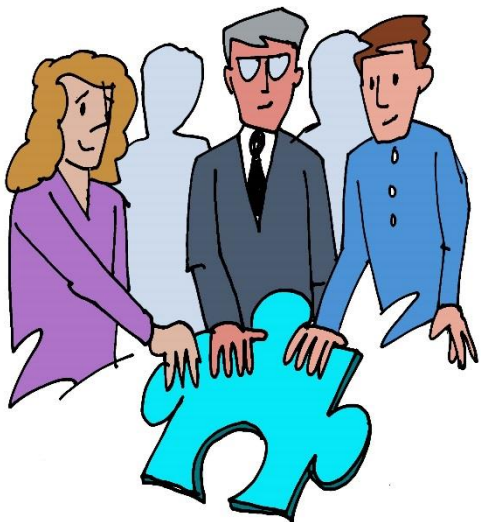
Wijkgerichte aanpak rioolvervanging

Door de wijkgerichte aanpak wordt de bovengrondse en ondergrondse infrastructuur van een hele wijk vernieuwd. Het voordeel hiervan is dat de hele wijk in een keer wordt aangepakt. Dit betekent maar een keer overlast en een gewenste inrichting voor meerdere disciplines:

- Verkeer, een duurzaam veilige inrichting (30 km zone);
- Groen, herinrichten zodat er rekening gehouden kan worden met de actuele items zoals hitte stress, wateroverlast en verdroging;
- Riolering, de mogelijkheid voor de aanleg van een eigen regenwatersysteem (RWA-riolering en een bergingsvoorziening) en de mogelijkheid tot bovengrondse sturing van regenwater naar plekken waar dit geen kwaad kan of geborgen kan worden.

Door de samenwerking op meerdere disciplines is het mogelijk synergie voordelen te behalen. Tevens kan op een effectieve manier klimaatbestendige wijken gerealiseerd worden.

4.2.2 Speerpunt 2: Anticiperen op de Omgevingswet

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet brengt een aantal substantiële veranderingen in het juridische kader met zich mee. Uit deze verandering moet echter niet worden afgeleid dat het Rijk aan de zorgplichten wil tornen, de planmatige aanpak bij de invulling daarvan wil loslaten en het stellen van regels over omgaan met regenwater niet belangrijk vindt. Integendeel, juist het omgaan met hemelwater zal in de komende decennia misschien nog meer aandacht van de overheid vragen dan tot nu het geval is in verband met de noodzakelijke aanpassingen als gevolg van het veranderend klimaat (o.a. extreme neerslag en droogte). De Omgevingswet biedt daartoe een vernieuwde gereedschapskist met instrumenten. Er komen minder algemene regels erop vertrouwend dat de overheden zich professioneel zullen opstellen en op decentraal niveau hier een juiste invulling aan zal geven.

Ambitie

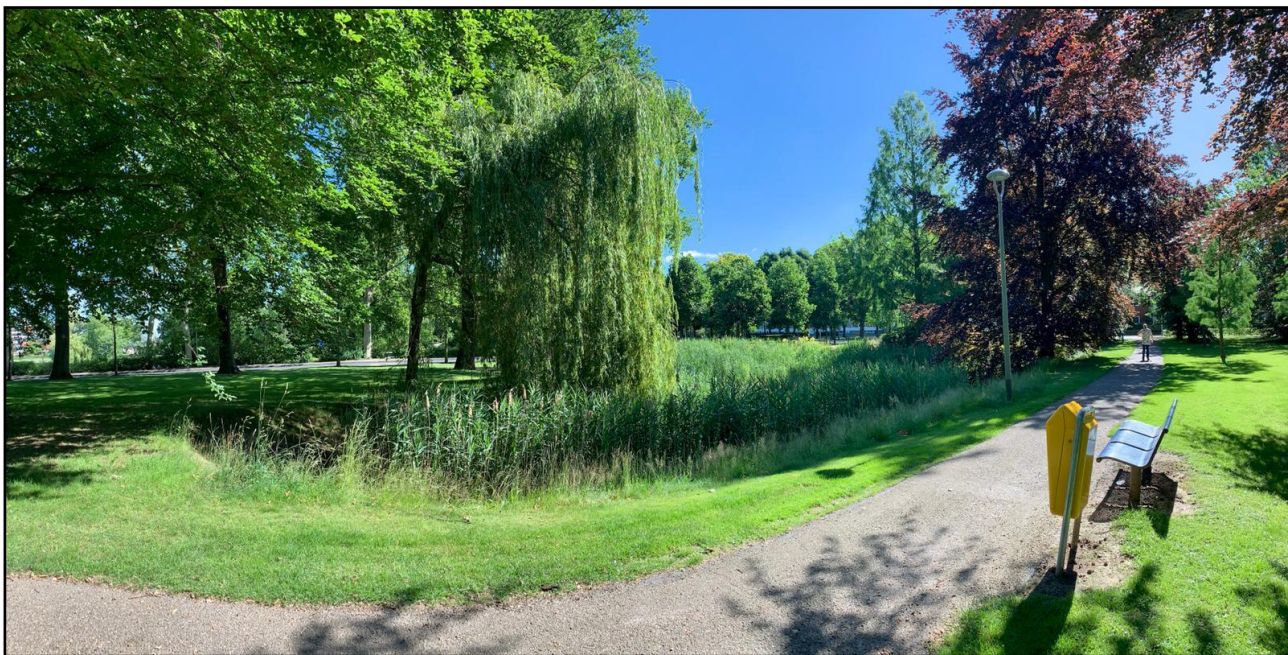
We streven ernaar om onze speerpunten in de (toekomstig) lopende omgevingsvisies, -plannen en -programma's verankerd te krijgen.

Strategie

In het Integraal Waterplan hebben we gezamenlijk afgesproken om omgevingsgericht te werk te gaan en de extra ruimte in regelgeving te verkennen.

We faciliteren klimaatadaptieve buurtinitiatieven

Soms starten bewoners van een wijk samen een proces voor de (her)inrichting van hun eigen leefomgeving of zijn we zelf in de regie. Het resultaat is een gedeelte van de buurt die wordt ingericht door de bewoners, zoals een park, stadstuin, schoolplein of meer groen in de tuin of op het dak. Als gemeente faciliteren we, daar waar mogelijk, dergelijke initiatieven van burgerparticipatie.

Figuur 3. Een wadi in de gemeente Brunssum welke via een bodempassage naar Parkvijver afvoert.

4.2.3 Speerpunt 3: Samenwerken in de waterketen

In het Bestuursakkoord Water is de samenwerking tussen Rijk, provincie, gemeenten en waterschappen voor wat betreft een doelmatiger waterbeheer vastgelegd. In het bijzonder het onderwerp “Doelmatig beheer van waterketen” vormt het fundament voor de samenwerking binnen regio Parkstad. Voor wat betreft de waterketen kent het Bestuursakkoord Water drie doelen: realiseren van kostenbesparingen, verhogen van de kwaliteit van de uitvoering, dienstverlening en het innovatievermogen en verminderen van de (personele) kwetsbaarheid.

Ambitie

We continueren de huidige samenwerking en blijven onze kennis en vaardigheden gericht verder ontwikkelen en delen zodat we onze watertaken professioneel blijven uitvoeren. Klimaatadaptatie, de

Omgevingswet zien we als nieuwe thema's waarvoor we onze krachten bundelen.

Strategie

In het Integraal Waterplan hebben we gezamenlijk afgesproken om van elkaar te leren en elkaar te stimuleren en innovatieprojecten en onderzoeken te bundelen. Ook hebben we afgesproken de benodigde ruimte te creëren om te kunnen samenwerken, onze werkwijzen te harmoniseren en kennisgroepen te vormen.

4.2.4 Speerpunt 4: Meten, data en rekenen

Voor een doelmatige ontwikkeling, beheer en onderhoud en exploitatie van de afvalwaterketen is actuele en adequate informatie nodig. Met deze informatie kunnen we goed onderbouwde investeringsbeslissingen en beheermaatregelen nemen. Investeringsbeslissingen en beheermaatregelen die ertoe leiden dat het stelsel van de afvalwaterketen goed functioneert en optimaal wordt benut tegen zo laag mogelijke kosten. Daarnaast ontstaan nieuwe mogelijkheden door nieuwe technologieën, door combinaties van data-analyse, modellering en procesautomatisering en door nieuwe samenwerkingsverbanden.

Ambitie

In 2025 hebben we stappen gemaakt om de dynamische gegevens en ontwikkeling en kalibratie van hydraulische rekenmodellen onder te brengen in een boven regionale gezamenlijke uitvoeringsorganisatie. Het hebben en houden van een goede relatie met de regio Parkstad is daarbij essentieel om de taken ten aanzien van klimaatadaptatie op te pakken.

Strategie

We sturen slim op onze waterstromen

We weten welke voorzieningen we hebben en door metingen hebben we inzicht in het functioneren van het afvalwatersysteem. Modellen helpen ons het systeem beter te begrijpen. Om slim te kunnen sturen in het afvalwatersysteem verbeteren we onze rekenmodellen met gebruikmaking van meetgegevens. Hiervoor hanteren we de strategie volgens het strategisch document MDR. Dit rapport (vastgesteld door Bestuurlijk Regio Overleg Limburg) bevat een visie op samenwerken in de (afval)waterketen bij meten en monitoren, databaseer en hydraulisch rekenen.

We houden grip op ons systeem

De inzet van moderne datatechnologie creëert nieuwe kansen om te komen tot duurzame en innovatieve oplossingen en verbeteringen. Tegelijk is er nog weinig besef van de mogelijkheden en de dilemma's die deze ontwikkeling met zich meebrengt. Gevolg is dat tal van kansen voor het creëren van een optimale waterketen onbenut blijven, terwijl kanttekeningen niet of nauwelijks aan de orde komen. Om grip te houden op ons systeem analyseren we zoveel mogelijk data en leggen we verbanden.

We laten Het Gegevenshuis onze gegevens beheren

Met het onderbrengen van het beheer van de statische gegevens bij Het Gegevenshuis geven we invulling aan de doelstelling van de Parkstedelijke samenwerking. Het Gegevenshuis is een (open) gemeenschappelijke regeling waarin alle Parkstadgemeenten deelnemer zijn. Het Gegevenshuis beheert de volgende data:

- Riooldata van de hoofdriolering en het watersysteem;
- Riooldata van huis- en kolkaansluitingen van de hoofdriolering en het watersysteem;
- Koppeling tussen inspectiegegevens en riooldata;
- Verhard oppervlak.

Met de integrale benadering en de inzet van nieuwe technieken draagt Het Gegevenshuis bij aan de uitgangspunten: betrouwbaarheid, actualiteit, volledigheid van gegevens en extra dienstverlening voor burgers en bedrijven. Uiteraard is het (eenvoudig) kunnen transporteren naar het pakket voor het dynamische gegevensbeheer van belang. Ook het genereren van management- en stuurinformatie alsmede het geautomatiseerd uitvoeren van controles moet in de nabije toekomst eenvoudig realiseerbaar zijn.

Efficiencywinsten/ kostenreductie is realiseerbaar door de beschikbaarheid van gegevens te organiseren via de software van Het Gegevenshuis. Op Parkstedelijke schaal leidt dit alleen al met betrekking tot de licentiekosten tot een besparing van € 56.000,-. Als daarbij de overige aspecten van het BOR worden meegenomen, het technisch/functioneel applicatiebeheer en mogelijke uitbreiding op de schaal van het SSC-Limburg Zuid, dan loopt het kostenbesparingspotentieel snel op.

4.2.5 Speerpunt 5: Beheer op maat

Om zoveel mogelijk in overeenstemming te zijn met de omgeving is een gedifferentieerde beheeraanpak nodig. Zo differentiëren we bijvoorbeeld al ons onderhoud om kwetsbare objecten of locaties beter te beschermen. Maar ook op systeemniveau biedt gedifferentieerd beheer perspectief.

Ambitie

We dragen vanuit de zorgplichten riolering bij aan het bereiken van gemeenschappelijke doelen.

Strategie

We nemen meer risico waar het kan en minder risico waar moet

Om de beschikbare middelen optimaal te kunnen inzetten nemen we meer risico waar het kan en minder risico waar het moet. De kosten die we besparen zetten we in voor het verbeteren van het systeem en/of het

verbeteren van de leefomgeving door water gerelateerde voorzieningen. De functie van de bovenliggende infrastructuur bepaalt in hoeverre het verantwoord is om meer of minder risico te nemen. Op basis van expert judgement schatten we de haalbare restlevensduur in en nemen tijdig maatregelen om het systeem functioneel te houden.

We koppelen mee met andere ingrepen in de openbare ruimte

Met het verlengen van de levensduur van riolering door sleufloze technieken zoals relining of rioolreparaties neemt de kans voor een wijkgerichte aanpak toe en hiermee de mogelijkheden om de openbare ruimte te herinrichten. Relining kan echter ook het scheiden van waterstromen of een gecombineerde aanpak van boven- en ondergrond tegenwerken. Daarom maken we vroegtijdig een doelmatigheidsafweging tussen relinen, afkoppelen of een combinatie daarvan. Bij de keuze voor relinen beoordelen we ook of we blijven voldoen aan de grondwaterzorgplicht. Zo kan het vervangen van lekke riolering door nieuwe waterdichte riolering mogelijk een ongewenste invloed hebben op de grondwaterspiegel.

We benutten rioolverbetering voor het pakken van kansen om een bijdrage te leveren aan gemeenschappelijke doelen. Hiertoe stellen we ons leidend op als de restlevensduur van de riolering in de wijk op basis van de toestand 0-10 jaar bedraagt. We stellen een goed onderbouwde programmering voor rioolverbetering op voor de wijk voor een periode van vijf jaar, waarbij we sturen op werk met werk maken (eerste vijf jaar vast, tweede vijf jaar flexibel). Voor riolering in de wijk met een restlevensduur van 10-20 jaar waar vanuit kwaliteit geen opgave is stellen we ons volgend op. Waar doelmatig koppelen we mee met andere projecten in de openbare ruimte. Voor riolering met een restlevensduur van meer dan 20 jaar zien we vanuit kwaliteit geen opgave. Bij een ingreep in de openbare ruimte gaan we niet mee. Dit zou tot een te groot kapitaalverlies leiden.

4.2.6 Speerpunt 6: Gezond, schoon en voldoende oppervlaktewater

Open water is functioneel, maar draagt tegelijk ook bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. De behoefte aan gezond, schoon en voldoende water zal er altijd zijn en blijven.

Ambitie

We dragen als gemeente bij aan een watersysteem van goede kwaliteit. Dit alles in lijn met de Kaderrichtlijn Water (KRW) en Grondwaterrichtlijn (GWR), doelen en planning. Daarbij hebben we oog voor de ecologie, de morfologie (beperken

piekafvoeren), de stoffen in het water én het vermijden van (nieuwe) gezondheidsrisico's. Ook dragen we bij aan het conserveren van water om lange droge perioden te kunnen overbruggen.

Strategie

In het Integraal Waterplan hebben we gezamenlijk afgesproken om stapsgewijs te werk gaan bij de aanpak van waterkwaliteitsproblemen in gebouwd gebied, integrale oplossingen na te streven en het gebruik van de omgeving centraal te stellen bij de inrichting en het beheer van stadswateren. Ook hebben we afgesproken om probleemstoffen ter plaatse van hotspots in de waterketen aan te pakken, gezamenlijk ons (toekomstig) drinkwater te beschermen, burgers bij het behoud van schoon water te betrekken en foutaansluitingen op te sporen.

Figuur 4. Bergingsvijver in de gemeente Brunssum welke geknepen naar het oppervlaktewater afvoert.

4.2.7 Speerpunt 7: Werken aan waterbewustzijn

De inwoners, bedrijven en waterpartners binnen onze regio zijn in de afgelopen periode geconfronteerd met wateroverlast als gevolg van extreme regenval. Dit heeft, samen met berichtgeving in de landelijke pers, een bijdrage geleverd aan het waterbewustzijn. Daarnaast spelen thema's zoals de aanpak van droogte, grondwateroverlast, het schoon houden van water, hittestress en klimaatadaptatie in relatie tot ruimtelijke herinrichting een steeds belangrijkere rol. Om onze omgeving leefbaar te houden zijn ingrepen nodig op openbaar en op particulier terrein. Hiervoor is draagvlak nodig. Draagvlak wat begint bij een proces van bewustwording, groeit via bewust zijn en voldoende stevig is om over te gaan tot bewust handelen.

Ambitie

We laten inwoners en bedrijven weten wat we als waterpartners doen om de omgeving waterrobuust te maken en wat we bijdragen aan klimaatbestendigheid. Ook laten we ze weten welke bijdrage ze zelf kunnen leveren. Van stakeholder naar shareholder voor een klimaatadaptief Brunssum in 2050. Voor (ver)nieuwbouw en nieuwe verharding houden we minimaal een stand-still situatie aan. Het aangekoppeld verhard oppervlak mag zeker niet groter worden.

Strategie

In het Integraal Waterplan hebben we gezamenlijk afgesproken om afkoppelen van regenwater te stimuleren en een watercampagne te voeren. Deze stimuleringsregeling gaat 1 juni 2019 van start.

Campagne Waterbewust Parkstad

We gaan de slag met een communicatiecampagne 'Waterbewust Parkstad'. Hiervoor stellen we een gezamenlijke communicatiestrategie op en één centrale boodschap en haken hierbij aan bij het online communicatieplatform www.waterklaar.nl en de watercampagne 'Waterklaar'. We formeren een redactieteam met een jaarlijks roulerend voorzitterschap van twee gemeenten (tevens trekkers van het onderwerp).

4.3 Wettelijke zorgplichten

Conform de Wet milieubeheer en de Waterwet hebben gemeenten drie wettelijke zorgplichten: afval-, hemel- en grondwater. Deze paragraaf beschrijft op welke wijze we hier invulling aan geven.

Ambitie

Als regio en als gemeente willen we op planmatige en doelmatige wijze invulling blijven geven aan onze zorgplichten. Deze werkwijze dient te leiden tot minder (meer)kosten, kwaliteitsverbetering, vermindering van de kwetsbaarheid en kennisuitwisseling met waterpartners. Vanwege de in het Integraal Waterplan omschreven ambities gaan we bij de invulling van de zorgplichten op bepaalde onderdelen verder dan het wettelijke minimum.

4.3.1 Zorgplicht afvalwater

Wettelijke taak

Art. 10.33 Wet milieubeheer

1. De gemeenteraad of burgemeester en wethouders dragen zorg voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen, door middel van een openbaar vuilwaterriool naar een inrichting als bedoeld in artikel 3.4 van de Waterwet.
2. In plaats van een openbaar vuilwaterriool en een inrichting als bedoeld in het eerste lid kunnen afzonderlijke systemen of andere passende systemen in beheer bij een gemeente, waterschap of een rechtspersoon die door een gemeente of waterschap met het beheer is belast, worden toegepast, indien met die systemen blijkens het gemeentelijk rioleringsplan eenzelfde graad van bescherming van het milieu wordt bereikt.

De (verantwoordelijkheid voor de) zorgplicht voor het (stedelijk) afvalwater ligt bij de gemeente. De gemeente heeft een resultaatsverplichting om het geproduceerde afvalwater in te zamelen en af te voeren naar de overnamepunten van het waterschap. Vanaf de overnamepunten neemt het waterschap de transportzorgplicht over richting de afvalwaterzuivering. De zuivering van het afvalwater is de taak van het waterschap.

Strategie

Inzamelen en transporteren afvalwater

Binnen de gemeente liggen 7 IBA's en 9 pompjes van drukriolering. Alle percelen waar afvalwater vrij komt zijn aangesloten op (druk)riolering of een voorziening met een vergelijkbaar alternatief (bv. IBA). Dit betekent dat er geen ongezuiverde afvalwaterlozingen meer plaatsvinden.

Nieuwe riolering wordt aangelegd volgens de geldende richtlijnen. Voor nieuwe ontwikkelingsgebieden binnen de bebouwde kom betekent dit in principe een (verbeterd) gescheiden rioolsysteem. Bij kleinschalige in/uitbreidingen kan afvalwater aangesloten worden op het bestaande (gemengde) systeem. In het buitengebied wordt (het afvalwater van) nieuwbouw in principe aangesloten op drukriolering of een vergelijkbaar alternatief (Individueel Behandeling Afvalwater, IBA). De lozing van hemelwater hierop is niet toegestaan.

We behandelen bedrijven binnen onze regio alsof zij huishoudelijk afvalwater aanleveren. Hiervoor geldt het Activiteitenbesluit. Wanneer ze afvalwater van een andere samenstelling aanbieden aan het stelsel, worden hierover afspraken gemaakt met het bedrijf. Hierbij is sprake van maatwerk.

Voorkeursvolgorde omgang met afvalwater

Voor een duurzame verwerking van (bedrijfsmatig) afvalwater hanteren we onderstaande voorkeursvolgorde (conform landelijk beleid):

1. We beperken of voorkomen het ontstaan van afvalwater;
2. We beperken of voorkomen verontreiniging van afvalwater;
3. We houden afvalwaterstromen gescheiden;
4. We transporteren huishoudelijk afvalwater en daarmee vergelijkbaar afvalwater naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi);
5. We hergebruiken ander afvalwater dan bedoeld onder 4 (zo nodig na zuivering aan de bron);
6. We brengen ander afvalwater dan bedoeld onder 4 (in de praktijk dus vooral hemelwater) lokaal terug in het milieu (zo nodig na zuivering aan de bron);
7. We zamelen ander afvalwater dan bedoeld onder 4 in als stedelijk afvalwater en transporteren dit naar een rwzi.

Afvalwater kan worden ingedeeld in drie categorieën. Op basis van de voorkeursvolgorde zijn de lozingsroutes weergegeven in Tabel 5. Afhankelijk van de lozingsroute kunnen (maatwerk)voorschriften aan de orde zijn vanuit lozingenbesluiten, de Keur en/of beleidsregels.

Tabel 5 - lozingsroutes afvalwater

Categorie afvalwater	Lozingsroutes	Toelichting
Huishoudelijk afvalwater en, qua biologische afbreekbaarheid, vergelijkbaar afvalwater	Lozing via een vuilwater/gemengd riool naar de RWZI	De RWZI is ontworpen voor de zuivering van dit type afvalwater. Dit geldt o.a. ook voor afvalwater uit de voedingsmiddelenindustrie.
Schoon' afvalwater, zoals afstromend hemelwater, grondwater en koelwater	<ol style="list-style-type: none"> a. Hergebruiken b. Eventuele zuivering afvalwater c. Lozen naar de bodem d. Lozen naar oppervlaktewater e. (Lozen naar riolering) 	Lozing van 'dun' water heeft een nadelige werking op de RWZI. Bovendien is het transport naar de RWZI niet duurzaam (energie) en kan het 'dun' water leiden tot extra overstorten van gemengde riolering. Hergebruik en/of lokale verwerking zijn het uitgangspunt. Alleen in uitzonderingsgevallen is lozing naar de riolering toegestaan.
Overig afvalwater, ten gevolge van bedrijfsmatige activiteiten	<ol style="list-style-type: none"> a. Hergebruiken b. Eventuele zuivering afvalwater c. Lozen naar de bodem d. Lozen naar oppervlaktewater e. Lozen naar riolering 	Samenstelling afvalwater komt niet overeen met huishoudelijk afvalwater. Als lozingsopties a t/m d redelijkerwijs niet mogelijk zijn, dan wordt lozing naar riolering overwogen.

4.3.2 Zorgplicht hemelwater

Wettelijke taak

art. 3.5 Waterwet

1. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen zorg voor een doelmatige inzameling van het afvloeiend hemelwater, voor zover van degene die zich daarvan ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen, redelijkerwijs niet kan worden geleverd het afvloeiend hemelwater op of in de bodem of in het oppervlaktewater te brengen.
2. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen tevens zorg voor een doelmatige verwerking van het ingezamelde hemelwater. Onder het verwerken van hemelwater kunnen in ieder geval de volgende maatregelen worden begrepen: de berging, het transport, de nuttige toepassing, het, al dan niet na

zuivering, terugbrengen op of in de bodem of in het oppervlaktewater van ingezameld hemelwater, en het afvoeren naar een zuiveringstechnisch werk.

Met betrekking tot de omgang met afstromend hemelwater van daken en particuliere terreinverharding ligt de verantwoordelijkheid primair bij de perceeleigenaar. Dit betekent dat de eigenaar van een perceel zelf het hemelwater dat op het perceel valt binnen de perceelsgrenzen moet verwerken.

Als van de perceeleigenaar redelijkerwijs niet kan worden vereist dat het afvloeiend hemelwater op eigen perceel wordt verwerkt, zorgen we voor een geschikte voorziening voor de afvoer van het hemelwater.

Deze primaire verantwoordelijkheid van de perceeleigenaar geldt vooral in nieuwe situaties. Bij (ver)nieuwbouw is de initiatiefnemer gebonden aan het volgen van de Watertoets. Bij nieuwbouw dient de particulier het overtollig hemelwater altijd gescheiden van het afvalwater aan te bieden.

Strategie

Voorkeursvolgorde omgang met hemelwater

Voor een duurzame verwerking van hemelwater hanteren we onderstaande voorkeursvolgorde (conform landelijk beleid):

Waterkwantiteitstrits		Waterkwaliteitstrits	
Vasthouden	Bijv. toepassen van een infiltratievoorziening, doorlatende verharding of groene daken.	Schoonhouden	Bijv. geen uitlogende bouwmaterialen toepassen, geen afstroming van hemelwater over verontreinigde oppervlakken.
Bergen	Bijv. opvangen van hemelwater in een decentrale berging.	Scheiden	Bijv. scheiden van schone en vuile waterstromen in een apart systeem.
Afvoeren	Bijv. met een apart hemelwaterriool afvoeren naar oppervlaktewater.	Schoonmaken	Bijv. toepassen bodempassage om afstromend hemelwater te zuiveren.

In lijn met het hemelwaterbeleid van het waterschap streven we in de regio Parkstad naar een volledig gescheiden inzameling, hergebruik en verwerking van afval- en hemelwater, indien de lokale situatie dit toelaat. We infiltreren het hemelwater bij voorkeur zo dicht mogelijk bij de plaats waar het valt, eventueel na tijdelijke berging, in de bodem. Als infiltratie in de bodem niet mogelijk is, voeren we het hemelwater na tijdelijke berging geknepen af naar het oppervlaktewater. Als tot slot ook afvoer naar het oppervlaktewater niet mogelijk is, transporteren we het hemelwater naar de RWZI, middels een geknepen constructie met een buffer.

Duurzame omgang met hemelwater

We behandelen *inbreidings- en herstructureringsprojecten* net zoals een nieuwbouwlocatie. De mogelijkheden van het verwerken van het hemelwater in deze gebieden hangt van vele factoren af, zoals: type riolering in de nabije omgeving waarop aangesloten moet worden, de beschikbaarheid van oppervlaktewater, de grondwaterstand, de omvang van de inbreiding en eventueel sociale aspecten.

In de nieuwe Keur (ter inzage op moment van schrijven) worden de regels voor het lozen van regenwater bij de realisatie van verharde terreinen en gebouwen aangescherpt. Vanwege de klimaatverandering en het voorkomen van wateroverlast is het nodig om bij deze ontwikkelingen fors meer buffercapaciteit te vragen.

Figuur 5. Gecreëerde berging ten behoeve van de opvang van hemelwater.

De ontwerpbui voor het bepalen van de inhoud van bergingen voor nieuwe ontwikkelingen wijzigt van een bui met een herhalingsstijd van eenmaal per 25 jaar naar een bui met een herhalingsstijd van eenmaal per 100 jaar (gemiddeld klimaatscenario 2050). Voor Midden-Limburg dient daarbij een buiduur van één dag te worden gehanteerd, zijnde 100 mm. Voor het heuvelland geldt in afwijking hiervan bij maatwerk een buiduur van twee uur, zijnde 80 mm. In het heuvelland is een korte bui immers meer bepalend voor de benedenstroomse belasting dan een langdurige bui. De gemeente Brunssum hanteert in afwijking van het voorgaande 35 mm met een doorkijk van 50 mm.

Afkoppelen

Afkoppelen is één van de manieren om te komen tot een duurzame waterhuishouding en waterketen. Duurzaamheid wordt daarbij gedefinieerd als oplossingen met zo min mogelijk negatieve en zo veel mogelijk positieve effecten voor het milieu tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. De belangen om te kiezen voor afkoppelen zijn gedeelde belangen tussen gemeenten en waterschap. Het is een evenwicht tussen enerzijds de werking van de zuivering en het hydraulisch functioneren van het gemeentelijk rioolstelsel.

Per situatie maken we een afweging wat de meest doelmatige en duurzame omgang met hemelwater is. We kiezen waar technisch en financieel mogelijk of kostenefficiënt voor afkoppelen als werk met werk kan worden gemaakt, hydraulische knelpunten kunnen worden opgelost, afkoppelen bijdraagt aan klimaatbestendigheid, uitbreiding van de zuiveringscapaciteit kan worden voorkomen en/of nieuwe afvalwaterlozingen kunnen worden gecompenseerd. Omdat afkoppelen ook bijdraagt aan een meer bewuste en duurzame omgang met water en een leefbare omgeving is dit een extra argument in de afweging.

In onze gemeente koppelen we af met de volgende randvoorwaarden:

- We koppelen bij voorkeur zichtbaar en oppervlakkig af, daarna infiltreren we het hemelwater
- Particulieren en bedrijven dragen de kosten voor de verwerking van het hemelwater op eigen terrein;
- De gemeente voert in principe geen afkoppelwerkzaamheden uit op het terrein van derden. Als kansen zich voordoen kan dat wel. Het uitgangspunt is: zo min mogelijk buizen de grond in.
- Wanneer oppervlakkig afkoppelen echter niet mogelijk is, dan zijn infiltratiesystemen of een gescheiden afvoer naar oppervlaktewater mogelijkheden die bekeken worden.

Wij stimuleren het hergebruik van hemelwater op eigen terreinen, zoals een blusvijver vullen met hemelwater, auto's wassen met hemelwater, regentonnen in tuinen en dergelijke. Dit doen wij door het geven van voorlichting en subsidie.

Bescherming tegen wateroverlast

Omdat de capaciteit van het rioleringsstelsel vanuit economisch oogpunt beperkt is kan het voorkomen dat water op straat optreedt. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in hinder en overlast.

- **Hinder:** Water op straat, onder drempelniveau
- **Overlast:** Waterschade als gevolg van water vanuit stedelijk gebied dat over de drempel binnenstroomt of op perceelsniveau.

In geval van **hinder** treffen we niet direct maatregelen. We doen een beroep op het acceptatievermogen van de burgers en aanpassing van hun gedrag (o.a. rustig rijden om te voorkomen dat water op straat de woningen instroomt).

In geval van **overlast** als gevolg van een onvoldoende afvoercapaciteit van de riolering met een frequentie van optreden van ca. 1x per 2 jaar (bui 8) onderzoeken we als gemeente oorzaken en oplossingsrichtingen en brengen deze, mits doelmatig, ten uitvoer. Het optreden van schade vinden we niet acceptabel.

Om het hydraulisch functioneren van bestaande en nieuwe rioolstelsels te volgen en te beoordelen voeren we modelberekeningen uit. Op basis hiervan kunnen we inspelen op de toename van meer extreme buien. Bijvoorbeeld door het uitvoeren van verbeteringsmaatregelen of het aanpassen van ontwerpen.

Uitgangspunt is dat bui 08 niet tot water op straat leidt, tenzij hier de openbare ruimte op is ingericht. Dit is een landelijk gedefinieerde ontwerp-bui (Kennisbank Stedelijk Water) welke een frequentie van voorkomen heeft van eenmaal per 2 jaar.

Om het stelselgedrag bij extremere buien te toetsen beoordelen we ook de effecten van bui 9. Dit is een landelijk gedefinieerde toetsbui (Kennisbank Stedelijk Water) welke een frequentie van voorkomen heeft van eenmaal per 5 jaar. Bij voorkeur bergen we het overtollige water (ten opzichte van bui 08) bovengronds, bijvoorbeeld in het wegprofiel. Op locaties waar dit niet kan streven we ernaar om ook bui 9 volledig ondergronds te verwerken. Hinder bij bui 9 achten we dus acceptabel. Overlast bij bui 9 willen we wel zo veel mogelijk vermijden.

Omdat rekenmodellen de werkelijke situatie benaderen maar niet volledig kunnen nabootsen is de situatie in praktijk leidend bij de afweging om in te grijpen.

4.3.3 Zorgplicht grondwater

Wettelijke taak

art. 3.6 Waterwet

1. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen zorg voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van de beheerder of de provincie behoort.

De grondwaterstand is, zeker in bebouwd gebied, niet volledig te sturen. Daarom heeft de gemeentelijke grondwaterzorgplicht het karakter van een inspanningsverplichting en niet van een resultaatsverplichting. Dit betekent dat we aanspreekbaar zijn voor grondwaterproblemen, maar niet dat wij ook aansprakelijk zijn, mits we ons hebben ingespannen conform eigen beleid. Als gemeente zijn we het eerste aanspreekpunt voor inwoners en bedrijven die vragen en/of klachten hebben over grondwater.

De perceeleigenaar is zelf verantwoordelijk voor het tegengaan van grondwateroverlast en/of -onderlast. Dit geldt ook voor funderingsproblemen. Ondergrondse verblijfsgebieden van panden, in een kelder of een souterrain, moeten volgens de bouwregelgeving waterdicht zijn. Van de perceeleigenaar verwachten wij dat hij de vereiste (waterhuishoudkundige en/of bouwkundige) maatregelen neemt om grondwaterproblemen te

voorkomen of te bestrijden, voor zover deze problemen niet aantoonbaar worden veroorzaakt door onrechtmatig handelen of nalaten van een ander; particulier of overheid. Dat geldt ook voor woningen/gebouwen met diepe kelders.

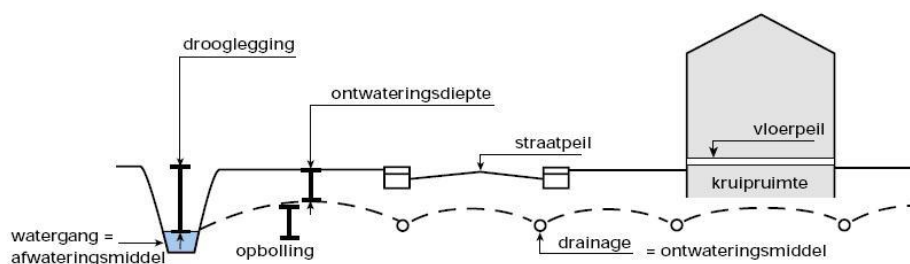
Strategie

Voorkeursvolgorde omgang met grondwater

Ons grondwaterbeleid is erop gericht om zo min mogelijk de natuurlijke grondwaterstand te beïnvloeden, ofwel een zogenoemde hydrologisch neutrale inrichting. Indien toch overtollig grondwater moet worden afgevoerd voor het verkrijgen van de benodigde ontwateringsdiepte kiezen we ervoor om het grondwater niet af te voeren via de riolering naar de RWZI, maar naar nabij gelegen oppervlaktewater (eventueel via de RWA-riolering) of op een geschikte locatie weer in de bodem te infiltreren.

Gewenste ontwateringsdiepten

Vanzelfsprekend is het beter om grondwaterproblemen te voorkómen dan om de ontstane overlast of onderlast te moeten beperken. Via het instrument van de watertoets (waterparagraaf in bestemmingsplan), de bouwverordening en eventueel via het programma van eisen van de Openbare Ruimte geven we (in samenwerking met het waterschap) actief sturing aan het proces van bouwrijp maken. Daarbij speelt de gewenste ontwateringsdiepte een rol. Bij inbreidingen sturen we hierop door voorwaarden te verbinden aan de bouwvergunning.

Tabel 6 - Gewenste minimale ontwateringsdiepten bestaand gebied

Functie	Gewenste ontwateringsdiepte (maaiveld t.o.v. gemiddeld hoogste grondwaterstand)	
	Bestaand gebied	Nieuwbouw
Woningen met kruipruimte*	0,5	0,5
Woningen zonder kruipruimte*	0,3	0,3
Tuinen/groenvoorzieningen*	0,5	0,5
Hoofdwegen **	0,7	1,0
Secundaire wegen en woonstraten **	0,7	0,7
Bedrijventerreinen**	0,7	0,7

* t.o.v. onderkant vloer; ** t.o.v. de kruin van de weg

Bescherming tegen grondwaterhinder of -overlast

Bij optredende *structurele* grondwateroverlast, waarbij de particulier redelijkerwijs zelf niet in staat is om de problemen te verhelpen, treden wij als regisseur op om *doelmatige* oplossingen te zoeken om de overlast te verminderen.

Als de gewenste grondwaterstand wordt overschreden kan hinder of overlast optreden. Van structurele grondwateroverlast is pas sprake als de gewenste ontwateringsdiepte (Tabel 3) langdurig wordt overschreden en waarbij aantoonbaar negatieve gevolgen optreden als gevolg van deze afwijking.

De termen structureel, nadelige gevolgen en doelmatig interpreteren we als volgt:

- **Structureel:** situatie waarbij de gewenste ontwateringsdiepte regelmatig (tenminste jaarlijks) wordt overschreden. In alle gevallen betreft het een omstandigheid
 - van een significante omvang (niet van individuele aard),
 - die voor een langere termijn geldt (tenminste 6 weken continu, stabiel of toenemend)
 - die geen incidentele situatie vormt (bijvoorbeeld na extreme neerslag).In niet-structurele gevallen laat de wet een normaal maatschappelijk risico bij de perceeleeigenaar.
- **Nadelige gevolgen:** gevolgen van een te hoge of te lage grondwaterstand die nadelig zijn voor de gebruiksmogelijkheden, volksgezondheidsproblemen en/of economische schade leiden. De verblijfsruimten en ondergrondse bouwwerken dienen daarbij te voldoen aan de bouwregelgeving. Voor niet verblijfsruimten schrijft de bouwregelgeving geen waterdichtheid voor. Dit kan echter geen verplichting inhouden voor derden om de grondwaterstand te verlagen. De eigenaar dient het gebouw te verbeteren zodat het aan zijn eigen waterdichtheidseisen voldoet.
- **Doelmatig:** in de doelmatigheidsafweging voor maatregelen tegen structurele grondwateroverlast worden de volgende aspecten meegenomen:
 - de kosten van de voorgenomen maatregel moet in verhouding staan tot de overlast/schade;
 - de voorgenomen maatregel leidt niet tot nieuwe knelpunten (wateroverlast of –onderlast) elders;
 - waar mogelijk worden maatregelen gecombineerd met andere werken in de openbare ruimte;
 - de kosten van de voorgenomen maatregel moeten passen binnen het geheel aan uitgaven van de gemeente aan de rioleringszorg.

Grondwatermaatregelen

Zoals hiervoor beschreven beoordelen we eerst of er sprake is van structureel te hoge grondwaterstanden met aantoonbare nadelige gevolgen tot resultaat. Voor een zorgvuldige afhandeling onderzoeken we waar oplossingen voor de problemen kunnen liggen. Op basis van vergaarde informatie beoordelen we of er inderdaad sprake is van structurele grondwateroverlast, of maatregelen mogelijk en nodig zijn en zo ja wie verantwoordelijk is voor het treffen van maatregelen ter vermindering van de problemen.

Onze regierol betekent niet dat we acties en/of maatregelen zelf moeten uitvoeren. We voeren alleen verbeteringsmaatregelen uit wanneer:

- sprake is van structurele overlast veroorzaakt door afwijkende grondwaterstanden in openbaar gebied;
- niet een andere partij (waterschap, provincie, particulier) verantwoordelijk is voor het probleem;
- de mogelijke maatregel doelmatig is.

Bij structurele problemen op zowel particulier als openbaar terrein streven wij naar een gezamenlijke en doelmatige oplossing.

Bij werken in de openbare ruimte zoals het vervangen van oude riolering bepaalt de gemeente vooraf of dit ongewenste wijzigingen van de grondwaterstand tot gevolg kan hebben, en houdt hier rekening mee bij de uitvoering.

(Grond)waterloket

De wetgeving schrijft voor dat de burger bij de gemeente terecht moet kunnen met zijn grondwaterproblemen. Wij zijn voor de inwoners en bedrijven het eerste aanspreekpunt voor alle waterzaken. Hiervoor hebben we als gemeenten een centraal punt, het (grond)waterloket ingericht.

4.3.4 Zorgplicht drinkwater

Wettelijke taak

Artikel 2 Drinkwaterwet

1. Bestuursorganen dragen zorg voor de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening.
2. Bij de uitoefening van bevoegdheden en toepassing van wettelijke voorschriften door bestuursorganen geldt de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening als een dwingende reden van groot openbaar belang.

Artikel 3 Drinkwaterwet

De zorg, overeenkomstig deze wet en de daarop berustende bepalingen, voor een voldoende en duurzame uitvoering van de openbare drinkwatervoorziening binnen een distributiegebied berust bij de eigenaar van het drinkwaterbedrijf die bevoegd en, overeenkomstig artikel 8, verplicht is tot levering van drinkwater in dat gebied.

Overheden die (in)direct betrokken zijn bij de bescherming van drinkwater hebben een verantwoordelijkheid voor de invulling van de zorgplicht drinkwater. Deze zorgplicht is opgenomen in de Drinkwaterwet. De zorgplicht drinkwater geldt zowel voor de bescherming van bronnen van drinkwater als voor de infrastructuur.

Strategie

We brengen onze kennis en kunde in bij een eventuele gezamenlijke verkenning van mogelijke risico's met betrekking tot de drinkwaterwinning.

5 WAT GAAN WE DOEN?

5.1 Regionaal uitvoeringsprogramma

Om te komen tot een klimaatbestendige regio Parkstad met gezond, schoon en voldoende oppervlaktewater is in het Integraal Waterplan een Actieprogramma vastgelegd. Voor de volgende onderwerpen zijn acties afgesproken, die verder zijn toegelicht in het Integraal Waterplan.

- Klimaatadaptatie;
- Waterbewustwording;
- Gegevensbeheer;
- Operationeel beheer;
- Beleidsontwikkeling;
- Procesorganisatie.

Voor de onderstaande onderwerpen treedt de gemeente Brunssum in een roulerende rol met andere gemeenten in Parkstad op als trekker.

- Waterbewustwording
We gaan de slag met een communicatiecampagne 'Waterbewust Parkstad'. Hiervoor stellen we een gezamenlijke communicatiestrategie op en één centrale boodschap en haken hierbij aan bij het online communicatieplatform www.waterklaar.nl en de watercampagne 'Waterklaar'. We formeren een redactieteam met een jaarlijks roulerend voorzitterschap van twee gemeenten (tevens trekkers van het onderwerp).
- Subsidietrajecten
Subsidieaanvragen voor water gerelateerde onderdelen richting provincie en rijk worden zoveel mogelijk gezamenlijk gecoördineerd.

5.2 Gemeentelijk uitvoeringsprogramma

Planvorming en onderzoek

Plannen en onderzoek zijn onmisbare elementen in een doelmatig rioleringsbeheer. Zij geven richting aan de activiteiten en maatregelen die nodig zijn om de systemen goed te laten functioneren. Tijdens de planperiode reserveren we budget om plannen op te stellen en voeren we onderzoeken uit. Daarnaast hebben we een klimaatopgave waarvoor klimaatregelen genomen moeten worden. Deze klimaatmaatregelen en een bijhorend budget worden nader bepaald. In de planperiode nemen we het volgende budget op voor planvorming en onderzoek:

Tabel 7. Uitvoeringsprogramma onderdeel Planvorming en Onderzoek.

Planvorming	2020	2021	2022	2023	2024
Adviesbureaus	€ 104.000	€ 104.000	€56.000	€56.000	€56.000
Rioolinspecties	€25.000	€25.000	€25.000	€25.000	€25.000
Totaal	€129.000	€129.000	€81.000	€81.000	€81.000

5.2.1 Beheer en onderhoud

We stemmen de onderhoudsinspanningen af op het in stand houden en het goed laten functioneren van het systeem. Tijdens de planperiode voeren we de volgende beheer- en onderhoudsactiviteiten uit:

Tabel 8. Uitvoeringsprogramma onderdeel Beheer en Onderhoud.

Beheer en Onderhoud	2020	2021	2022	2023	2024
Onderhoud riolering	€97.721	€97.721	€97.721	€97.721	€97.721
Rioolreiniging	€46.000	€46.000	€46.000	€46.000	€46.000
Straatreiniging	€335.000	€335.000	€335.000	€335.000	€335.000
Totaal	€ 478.721	€ 478.721	€ 478.721	€ 478.721	€ 478.721

5.2.2 Uitvoeringsmaatregelen

Voor de instandhouding, verbetering en uitbreiding van het stedelijk watersysteem voeren we in de planperiode de volgende maatregelen uit:

Tabel 9. Uitvoeringsprogramma onderdeel Maatregelen.

Maatregelen	2020	2021	2022	2023	2024
Rioolvervanging	€1.046.288	€1.046.288	€1.046.288	€1.046.288	€1.046.288
Rioolaansluitingen	€7.896	€7.896	€7.896	€7.896	€7.896
Totaal	€1.054.184	€1.054.184	€1.054.184	€1.054.184	€1.054.184

5.2.3 Overig

Voor een goed beheer van het stedelijk watersysteem hebben we te maken met verschillende ondersteunende activiteiten en bijkomende kosten, bijvoorbeeld energieverbruik, softwarekosten en communicatiemiddelen:

Tabel 10. Uitvoeringsprogramma onderdeel Facilitair / Overig.

Facilitair / Overig	2020	2021	2022	2023	2024
Overige kosten riool	€57.500	€57.500	€57.500	€57.500	€57.500
Bijdrage aan derden	€4.000	€4.000	€4.000	€4.000	€4.000
Energiekosten en overige	€13.699	€13.699	€13.699	€13.699	€13.699
Perceptiekosten BSGW	€113.000	€113.000	€113.000	€113.000	€113.000
Waterschapslasten	€55.000	€55.000	€55.000	€55.000	€55.000
Totaal	€243.199	€243.199	€243.199	€243.199	€243.199

6 WAT KOST DAT?

De vervangings-/renovatiewaarde van het stedelijk watersysteem in de gemeente Brunssum bedraagt ca. € 73 miljoen. Voor het beheer van dit systeem zijn goede mensen en financiële middelen nodig. In de aankomende planperiode geven we hieraan gemiddeld € 0,4 miljoen per jaar uit. Geld dat burgers en bedrijven via de rioolheffing bijeenbrengen. In dit hoofdstuk gaan we in op de benodigde personele en financiële middelen om invulling te geven aan goed en doelmatig rioleringsbeheer in Brunssum.

6.1 Personele middelen

Voor de uitvoering van de geplande activiteiten om aan onze ambities te voldoen beschikken we over personele middelen. Dit leidt tot loonkosten en doorbelastingen vanuit ondersteunende afdelingen die ten laste komen van de rioolheffing. Deze zijn weergegeven in Tabel 11.

Tabel 11: Overzicht loonkosten en overhead. Vermelde bedragen zijn op prijspeil 2019

Activiteit	2020	2021	2022	2023	2024
Personeel	€ 401.039	€ 401.039	€ 401.039	€ 401.039	€ 401.039
Salaris WSp	€25.000	€25.000	€25.000	€25.000	€25.000
Overhead (112%)	€ 358.961	€ 358.961	€ 358.961	€ 358.961	€ 358.961
TOTAAL	€ 785.000	€ 785.000	€ 785.000	€ 785.000	€ 785.000

6.2 Financiële middelen

In het kostenoverzicht (Bijlage E) maken we onderscheid in exploitatiekosten en investeringsuitgaven.

Bij de **exploitatiekosten** gaat het om jaarlijkse uitgaven voor beheer- en onderhoudsactiviteiten die nodig zijn voor een goed en doelmatig rioleringsbeheer. De kosten van deze uitgaven worden toegeschreven aan het boekjaar waarin deze worden uitgegeven. De kosten voor beheer en onderhoud worden jaarlijks hoger door algemene prijsstijgingen, stijgingen van de lonen, vergroting van het areaal en uitbreiding van werkzaamheden als gevolg van de Wet gemeentelijke watertaken. Door efficiënter te werken kan de kostenstijging zoveel als mogelijk worden beperkt.

Investeringsuitgaven bestaan uit vervangingsinvesteringen (bijvoorbeeld rioolvervanging) en verbeteringsinvesteringen (bijvoorbeeld buisvergroting of afkoppelmaatregelen). Investeringsuitgaven zijn uitgaven voor zaken die meerdere jaren meegaan en vaak worden gekapitaliseerd. De jaarlijkse kosten die daaruit voortkomen, - de kapitaallasten - bestaan uit rente en afschrijvingen.

6.2.1 Huidige financiële situatie

De investeringsuitgaven worden direct afgeschreven. Nieuwe aanleg van riolering bij uitbreidingen financieren we vanuit de voorziening. Deze huidige wijze van duurzame financiering voorkomt een schuldenlast, iets wat minder gewenst is vanuit het oogpunt van duurzame financiering.

6.2.2 Uitgangspunten

Rente & inflatie

- De rente op nieuwe investeringen en boekwaarden bedraagt 1,0%. Deze rente wordt voor het eerst doorbelast aan het einde van het jaar van investering.
- Er vindt geen toerekening van rente plaats op positieve saldi van reserves en/of voorzieningen.
- Er vindt per jaar 1,5% indexatie van de uitgaven plaats (als gevolg van inflatie).

BTW

- Jaarlijks belasten we 21% BTW door aan de rioolheffing, op basis van directe kosten.

Investeringsen

- Het vervangingsschema voor vrijvervalriolering rioolgemalen, drukriolering, persleidingen en randvoorzieningen hebben we bepaald op basis van jaar van aanleg theoretische levensduur gecorrigeerd met inspectie/kwaliteitsinformatie.
- De onderliggende kostenkengetallen zijn eigen kostenkengetallen.
- Voor alle investeringen vervangingsmaatregelen wordt vooraf gespaard; er vindt geen reguliere afschrijving plaats. Door synergie (bv. wijkgerichte aanpak) kan echter werk met gemaakt worden.

Voorzieningen

- Het saldo van de Voorziening middelen derden riool (BBV 44.2), bedraagt per 1 januari 2019: € 65.324
- Het saldo van de Spaarvoorziening riool (BBV 44.1d), bedraagt per 1 januari 2019: € 2.299.140
- Het saldo van de voorziening(en) mag gedurende de gehele beschouwde periode niet negatief zijn;
- Er is geen maximum gesteld aan het saldo dat gedurende de beschouwde periode in de voorziening(en) wordt begroot.

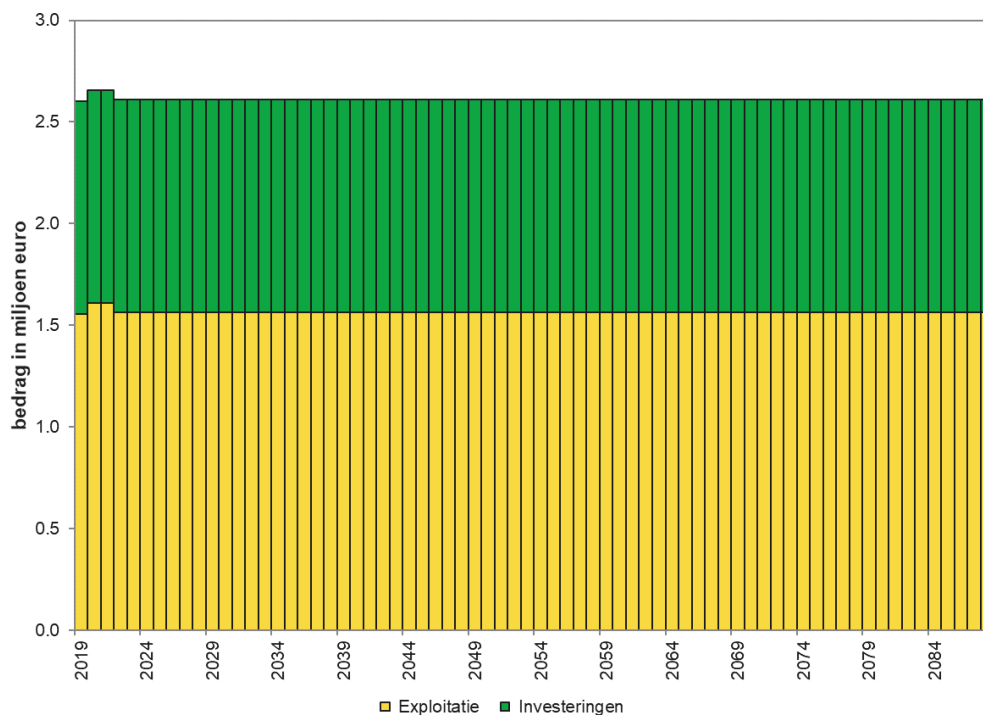
Heffingseenheden

- Het aantal equivalente heffingseenheden bedraagt per 1 januari 2019: 15.500. Omdat er meerdere tariefklassen bestaan, hebben we gerekend met een fictief aantal heffingseenheden. Dit aantal is berekend door de totale inkomsten in het startjaar te delen door de werkelijke heffing.
- Het aantal equivalente heffingseenheden stijgt gedurende de beschouwde periode niet.

Rioolheffing

- De rioolheffing per equivalente heffingseenheid bedraagt in 2019 € 225,00. Dit komt overeen met de werkelijke rioolheffing voor de gebruikersklasse met een WOZ-waarde €30.000- €1.000.000 in 2019.
- De rioolheffing mag op begrotingsbasis maximaal kostendekkend zijn: de geraamde opbrengsten mogen de geraamde lasten niet overstijgen (Gemeentewet artikel 229b);
- Reserveren voor tariefsegalisatie en/of toekomstige vervangingsinvesteringen – door dotaties aan de voorziening(en) – is toegestaan;
- Reserveren enkel voor uitbreiding van het voorzieningenniveau is niet toegestaan;
- De opbrengsten van de rioolheffing mogen niet voor andere doeleinden dan voor het gemeentelijk rioolstelsel (inclusief grond- en hemelwatervoorzieningen) worden aangewend ofwel hebben een relatie met de verbrede watertaken;

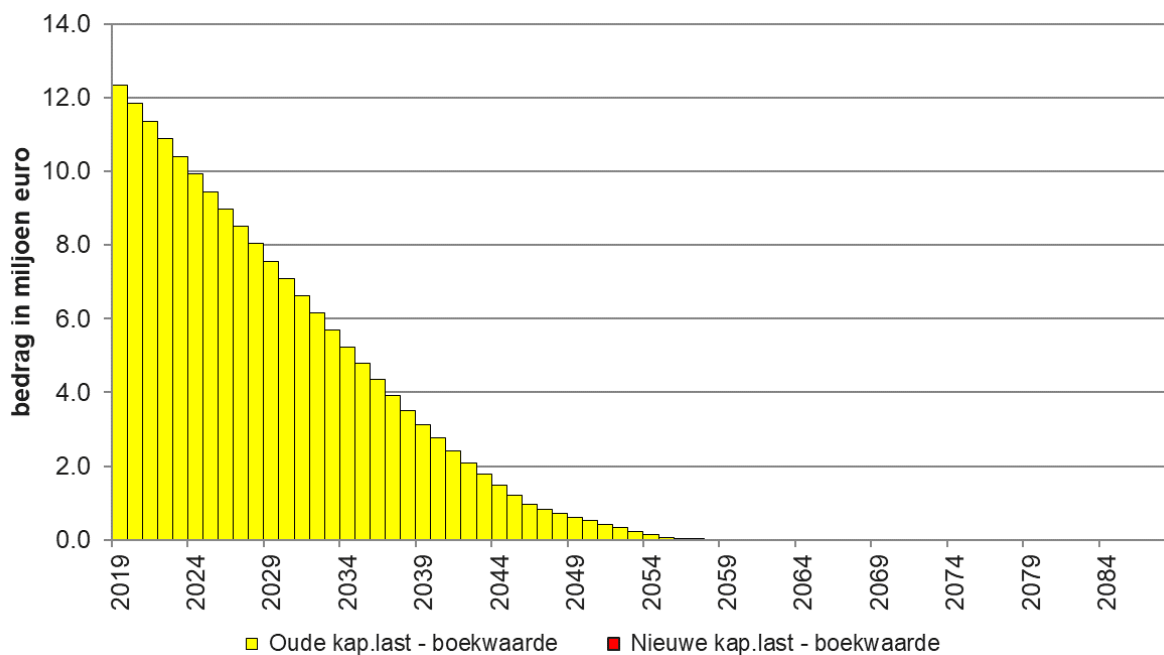
De voorgaande uitgangspunten leiden tot het volgende uitgavenpatroon voor de gemeente Brunssum in de periode 2019 t/m 2088:

Figuur 6. Verwacht uitgavenpatroon Brunssum 2019 -2088 (prijspeil 2019)

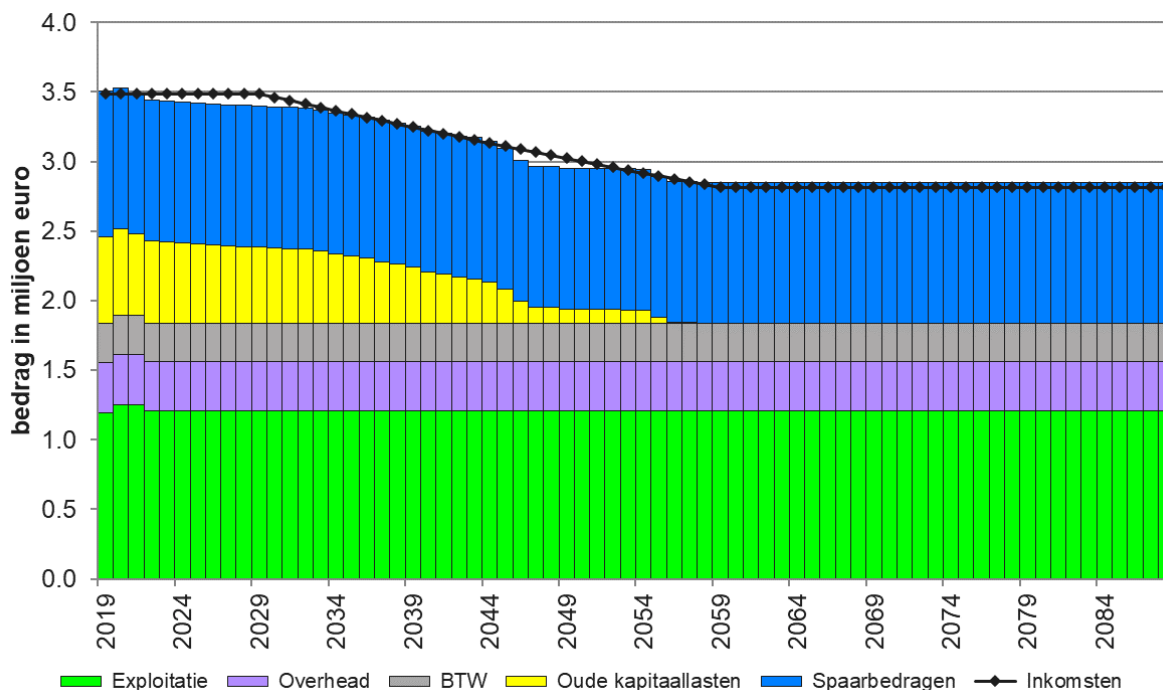
6.2.3 Berekeningsresultaten

In de aankomende planperiode (met doorkijk t/m 2088) schrijven we investeringen af door spaarbedragen in mindering te brengen op investeringen. De geactiveerde (rest)investeringen leiden tot een boekwaarde. Uit de boekwaarde volgen kapitaallasten (rente- en afschrijvingslasten) voor een bepaalde duur. Bovendien leiden de resterende boekwaarden van in het verleden geactiveerde investeringen in de beschouwde periode nog tot kapitaallasten. Het boekwaardeverloop is weergegevens in Figuur 7.

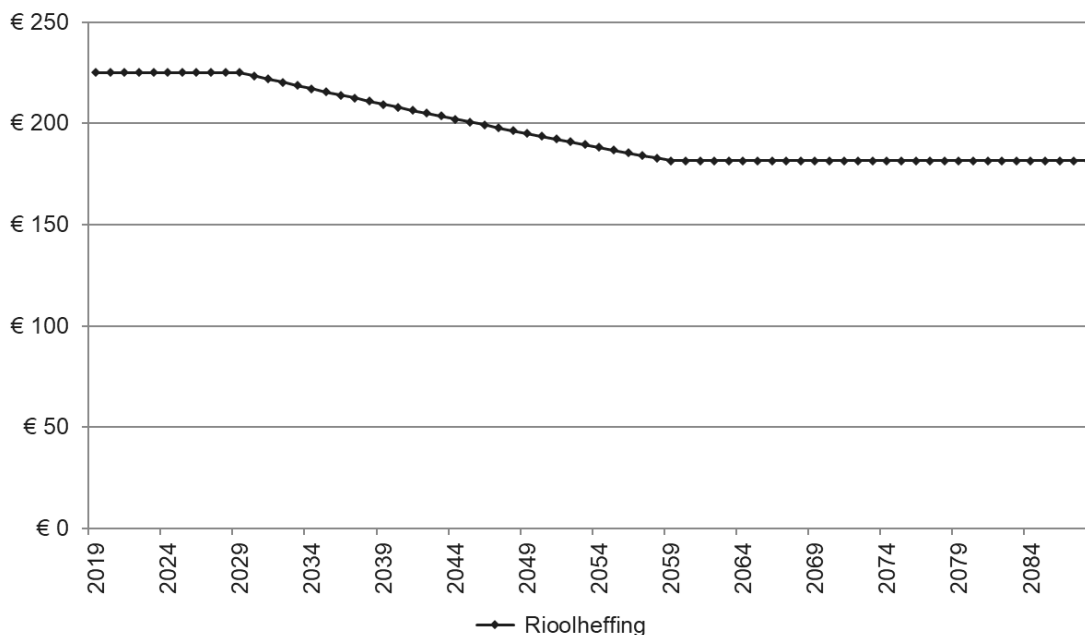
Figuur 7. Verwacht boekwaardeverloop Brunssum 2019-2088 (prijspeil (2019))

Het uitgavenpatroon in Figuur 6 in combinatie met het boekwaardeverloop in Figuur 7 leiden tot het lastenpatroon zoals weergegeven in Figuur 8. Hierin zijn ook de totaal benodigde inkomsten weergegeven.

Figuur 8. Verwacht lastenpatroon Brunssum 2019 - 2088 (prijspeil 2019-2088)

De totaal benodigde inkomsten zijn in onderstaande grafiek vertaald naar de benodigde rioolheffing. Hierbij gaat het om het tarief voor de gebruikersklasse met een WOZ-waarde van €30,000- €1,000,000 in 2019.

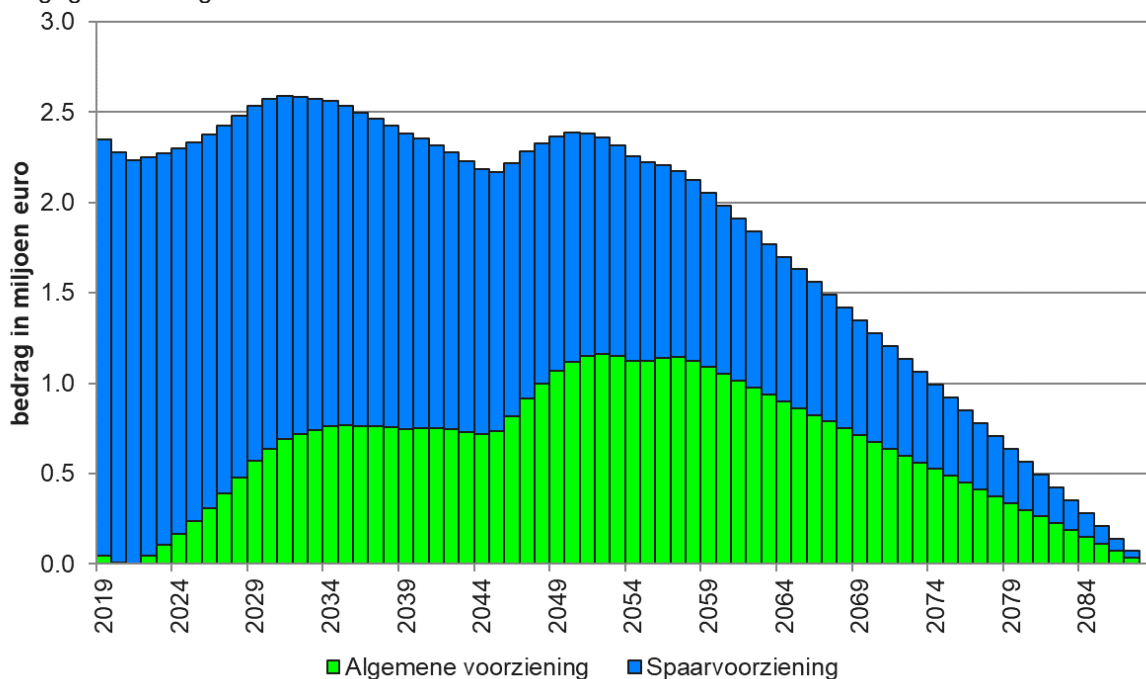
Figuur 9. Benodigd heffingsverloop Brunssum 2019-2088 (prijspeil 2019)

Het overzicht in Tabel 12 drukt Figuur 9 voor de planperiode in getallen uit. De geplande rioolheffing blijft constant in de planperiode. Bij de interpretatie van de resultaten dient rekening te worden gehouden met de huidige, lage rentestand. Naast de renteontwikkelingen zijn er andere onzekerheden in de toekomst die de rioolheffing zullen beïnvloeden zoals kostenontwikkelingen van (bouw)materialen en ontwikkelingen rondom klimaatadaptatie. Om een kostendekkende rioolheffing te behouden, dient de in Figuur 9 en Tabel 12 weergegeven rioolheffing jaarlijks te worden geïndexeerd op basis van de optredende inflatie.

Tabel 12. Verwacht heffingsverloop gemeente Brunssum periode 2020 t/m 2024 (prijspeil 2019).

Jaar	Benodigde inkomsten uit rioolheffing	Aantal (equivalente) heffingseenheden	Rioolheffing per eenheid
2020	€ 3.487.500	15.500	€ 225,00
2021	€ 3.487.500	15.500	€ 225,00
2022	€ 3.487.500	15.500	€ 225,00
2023	€ 3.487.500	15.500	€ 225,00
2024	€ 3.487.500	15.500	€ 225,00

Om lasten te egaliseren worden verschillen tussen totale baten en lasten verwerkt op de Voorziening middelen derden riool (art. 44.2 BBV). Daarnaast leiden spaarbedragen tot stortingen naar de Spaarvoorziening riool en de vervangingsinvesteringen tot onttrekkingen uit de Spaarvoorziening riool volgens BBV art. 44.1d. Het gecombineerde verwachte saldoeverloop van beide voorzieningen is weergegeven in Figuur 10.

Figuur 10. Verwacht verloop voorzieningen gemeente Brunssum periode 2019-2088 (prijspeil 2019).

BIJLAGE A BEGRIPPEN EN DEFINITIES

Aanbod op RWZI

De totale hoeveelheid afvalwater die wordt aangeboden aan de RWZI.

Afvalwaterakkoord

Een akkoord tussen Waterschap en Gemeente. Het bevat afspraken over overnamepunten en afnamehoeveelheden. Daarnaast staat in het afvalwaterakkoord hoe partners omgaan met uitwisseling van (meet)gegevens, elkaar informeren in de situatie van groot onderhoud of calamiteiten, enzovoort.

Afvloeiend hemelwater

Neerslag die tot afstroming komt.

Afkoppelen/niet-aankoppelen

Het op de gemengde of vuilwaterriolering aangesloten afvoerend verhard oppervlak loskoppelen en aansluiten op een hemelwatervoorziening. Bij nieuwbouw: het niet aansluiten van afvoerend verhard oppervlak op een vuilwatersysteem.

Afnamehoeveelheid

De toegestane hoeveelheid regenwater dat op het overnamepunt wordt aangeboden.

Afvalwater

Al het water waarvan de houder zich - met het oog op de verwijdering daarvan - ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

Afvalwatersysteem

Het geheel van rioleringstechnische en zuiveringstechnische werken (waaronder riolering, gemalen, persleidingen, RWZI)

Algemene regels

De lozingen worden tegenwoordig hoofdzakelijk geregeld via algemene regels (AmvB's). Uitgangspunt: de lozer mag niets doen waarvan hij kan verwachten dat het problemen oplevert voor het riool, de zuivering of het (water)milieu.

Basisrioleringsplan (BRP)/verbreed BRP

Plan waarin de hydraulische afvoercapaciteit, de vuilemissie en het aanbod op de RWZI wordt getoetst voor de bestaande en toekomstige plansituatie (planhorizon ca. 10-15 jaar). Het plan bevat in de regel verbeteringsmaatregelen om in de toekomstige situatie te voldoen aan de wensen/eisen van gemeente en waterbeheerder.

Bedrijfsafvalwater

Afvalwater dat vrijkomt bij door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid, dat geen huishoudelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater of grondwater is.

Boorkernonderzoek

Inspectiemethode waarbij door middel van een boring een kern uit de bovenkant van de rioolbuis wordt genomen en beproefd op sterkte.

Buitenriolering

Het geheel van rioleringsobjecten voor inzameling en transport van afvalwater dat zich buiten gebouwen bevindt. Het gaat hierbij om riolen, putten, kolken, perceel- en kolkaansluitleidingen, rioolgemalen, riooloverstorten, zinkers, randvoorzieningen etc.

Classificatie

Indeling van de toestandsaspecten riolering in schadeklassen.

Drukriolering

Een mechanisch rioleringsysteem waarbij het afvalwater via kleine pompjes en persleidingen wordt verpompt naar een ontvangstput. Drukriolering wordt vaak toegepast in het buitengebied.

DWA-systeem

Zie vuilwatersysteem.

Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)/verbreed GRP

Een strategische beleidsnota waarin op hoofdlijnen de visie van het gemeentebestuur voor de komende planperiode is neergelegd met betrekking tot aanleg en beheer van het rioleringsysteem. Het vGRP is een verplicht planinstrument volgens de Wet Milieubeheer (in de toekomst Omgevingswet).

In een verbreed vGRP is het beleid mbt de zorgplichten grondwater en hemelwater concreet uitgewerkt.

Gemengd rioolstelsel (GEM)

Rioolstelsel waarbij afvalwater en regenwater door één buizenstelsel worden ingezameld en afgevoerd.

Gescheiden rioolstelsel (GS)

Rioolstelsel waarbij afvalwater en regenwater door afzonderlijke buizenstelsels worden ingezameld en afgevoerd. Het afvalwater wordt afgevoerd naar een RWZI, (een groot deel van) het regenwater wordt rechtstreeks afgevoerd naar het oppervlaktewater.

Groene berging

Verdiepte groenvoorziening voor de tijdelijke opvang van overtollig regenwater.

Grondwater

Spreekt voor zich, geen wettelijke definitie.

Hemelwatersysteem

Het geheel aan voorzieningen voor de gescheiden inzameling en transport van hemelwater.

Hoofdrioolgemaal

Eindgemaal, meestal in beheer en eigendom van een waterbeheerder, via welke het afvalwater wordt getransporteerd naar een RWZI.

Huishoudelijk afvalwater

Afvalwater dat overwegend afkomstig is van menselijke stofwisseling en huishoudelijke werkzaamheden.

Hydraulische afvoercapaciteit

De capaciteit van een rioolstreng of rioleringsysteem om overtollig water af te voeren.

IBA

Systeem voor Individuele Behandeling van Afvalwater, met een dusdanig zuiveringsrendement dat het effluent zonder verdere (na)bewerking op oppervlaktewater of in de bodem mag worden geloosd.

Industrieel afvalwater

Afvalwater afkomstig van industrieën of bedrijven.

Ingrijpmaatstaf

Grenstoestand van een rioleringsobject waarbij ingrijpen noodzakelijk is en maatregelen moeten worden opgesteld.

Inspecteren

Het waarnemen, herkennen en beschrijven van de toestand van rioleringsobjecten.

Microverontreiniging

Verontreiniging die in een concentratie van een miljoenste gram of minder per liter of kilogram voorkomt en biologische effecten kan veroorzaken. Bijvoorbeeld: zware metalen PCB.'s, PAK.'s (organische microverontreinigingen), bestrijdingsmiddelen maar ook medicijnresten en hormoonstoffen.

Openbare riolering

Het gedeelte van de buitenriolering in eigendom en beheer bij de overheid (in de meeste gevallen is dit de gemeente).

Operationeel aanlegprogramma

Beschrijving van op korte termijn aan te leggen riolering naar aard, omvang en tijdstip.

Operationeel maatregelenprogramma

Beschrijving van op korte termijn uit te voeren (beheer)maatregelen met betrekking tot onderhoud, reparatie, renovatie, vervanging en verbetering naar aard, omvang en tijdstip.

Operationeel onderzoeksprogramma

Beschrijving van de op korte termijn uit te voeren benodigde onderzoeken.

Overlastfrequentie

Het theoretisch gemiddeld aantal malen per jaar dat ernstige hinder of wateroverlast optreedt als gevolg van o.a. een gebrekkige hydraulische afvoercapaciteit.

Overnamepunt

Punt waar de overdracht plaatsvindt van het afvalwater uit de riolering aan het transportsysteem van het waterschap.

Persleiding

Een leiding waardoor rioolwater met gebruikmaking van één of meerdere pompen onder overdruk wordt afgevoerd.

Randvoorziening

Vloeistofdichte voorziening als onderdeel van het rioolstelsel met als doel het afvangen van vuil en/of bergen van overtollig afvalwater. Dergelijke voorzieningen worden toegepast ter verbetering van de waterkwaliteit.

Regenwaterriool

Riool alleen bestemd voor de inzameling en het transport van afstromend regenwater.

Regenwatersysteem

Zie "RWA-systeem".

Regenwateruitlaat

Voorziening bedoeld voor de directe lozing van regenwater op oppervlaktewater of groene berging.

Regenweerafvoer (rwa)

Afvoer van huishoudelijk afvalwater vermengd met ingezameld hemelwater.

Relinen

Het inbrengen van een verstevigende constructie ter versterking van de buis. Meestal in de vorm van een in te brengen flexibele kous die door hete lucht, of water en/of licht uithardt en de buis duurzaam herstelt.

Retentie bassin

Een ruimte al of niet overdekt, voor het tijdelijk opslaan van overtollig regenwater.

Riolering

Het geheel van riolen, rioolputten en bijbehorende voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater.

Rioleringsbeheer

Zorg voor het goed functioneren van het rioleringsstelsel.

Rioolheffing

De belasting die inwoners en bedrijfsleven moeten betalen om gebruik te mogen maken van de riolering. De heffing kan uit een aansluitheffing en een afvoerheffing bestaan. De aansluitheffing wordt geheven wegens het hebben van een aansluiting op het gemeentelijk riool. De rioolafvoerheffing wordt geheven wegens het afvoeren van rioolwater afkomstig van de gebruiker van een onroerend goed.

Rioleringsbeheerplan (RBP)/verbreed RBP

In een rioleringsbeheerplan staat op welke wijze het rioleringssysteem wordt beheerd. Het bevat o.a. onderhoudsstrategieën en een vervangingsplanning riolering. In een verbreed RBP is het onderhoud en beheer ook uitgewerkt voor hemelwater- en grondwatervoorzieningen.

Rioolbeheerder

Openbaar lichaam belast met de zorg voor (het goed functioneren van) de riolering (meestal een gemeente).

Rioolgemaal

Bouwwerk met een inrichting voor het verpompen van afvalwater.

Riooloverstortput

Voorziening die bij hevige of langdurige neerslag in werking treedt en het overtollige regenwater loost op een voorziening of direct op oppervlaktewater.

Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI)

Een installatie waar het afvalwater wordt ontdaan (van een groot deel) van de verontreinigingen.

Rioleringssysteem

Samenstel van riolen en rioolputten voor de inzameling en het transport van afvalwater.

RWA-systeem

Rioolstelsel alleen bestemd voor de inzameling en het transport van regenwater.

Stedelijk afvalwater

Huishoudelijk afvalwater of een mengsel daarvan met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander afvalwater.

Verbeterd gemengd rioolstelsel (VGM)

Gemengd rioolstelsel met ter plaatse van één of meerdere lozingspunten een randvoorziening met als doel vuilemissiereductie.

Verbeterd gescheiden rioolstelsel (VGS)

Gescheiden rioolstelsel waarbij een deel van het (meest vervuilde) regenwater wordt verpompt naar de RWZI of alternatieve locatie voor de behandeling van verontreinigd regenwater.

Verhard oppervlak

Het op de riolering aangesloten oppervlak dat tijdens neerslag regenwater afvoert naar het rioleringssysteem.

Visuele inspectie

Het op (in)directe wijze inspecteren van de toestand van een rioleringsobject. Hierbij wordt vaak gebruik gemaakt van optische hulpmiddelen zoals spiegels, fotocamera, tv-camera of maninspectie.

Vrijvervalriolering

Rioleringssysteem waarbij het transport van afvalwater plaatsvindt door middel van de zwaartekracht.

Vuilemissie

Het totaal aan vervuilende stoffen afkomstig uit het rioleringssysteem dat (in)direct via riooloverstortputten wordt geloosd op oppervlaktewater.

Vuilwaterriool

Riool alleen bestemd voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater.

Vuilwatersysteem

Het geheel aan voorzieningen voor de gescheiden inzameling en transport van stedelijk afvalwater.

Waarschuwingsmaatstaf

Grenstoestand van een rioleringsobject waarbij de actuele toestand discutabel is en nader onderzoek benodigd.

Water-op-straat

Het verschijnsel tijdens hevige of langdurige neerslag dat water uit de riolering op straat komt te staan of dat regenwater niet in de riolering kan stromen als gevolg van een onvoldoende of belemmerde afvoercapaciteit.

Wateroverlast

Het verschijnsel dat "water op straat" overgaat in wateroverlast in de vorm van ernstige hinder (langdurige onbereikbaarheid) of leidt tot waterschade (bijvoorbeeld water in de woning).

Zorgplicht stedelijk afvalwater

De gemeente draagt zorg voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen.

Zorgplicht hemelwater

De gemeente draagt zorg voor een doelmatige inzameling van het afvloeiend hemelwater, voor zover van degene die zich daarvan ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen, redelijkerwijs niet kan worden geleverd het afvloeiend hemelwater op of in de bodem of in het oppervlaktewater te brengen.

Zorgplicht grondwater

De gemeente draagt zorg voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen ten einde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van het Waterschap of de provincie behoort.

BIJLAGE B OVERZICHT LOZINGSPUNTEN STEDELIJK WATERSYSTEEM

Sleutelveld	Kern	Nr.	Riolerings-gebied	Stelsel-type	Nr.	Lokatie	Waterlossing	Bis gerealiseerd (datum)	KRW T=2 of T=5	Meet-voorziening	Gemiddelde theoretische overstort-frequentie (Ijaar)-	RD-coördinaten overstortputten		RD-coördinaten lozingspunten	
2381		9	Molenvaart	GEM	G5820	Bouwberg	Rode Beek	23-02-06	T=5		0.2	196,900	329,823	196,890	329,824
2386		9	Molenvaart	GEM	G6405	Ir. Op de Kampstraat	visvijver Brunssum	23-02-06	T=1/6		1	196,088	328,438	196,096	328,400
		13	Lemmender Kling (incl. Merkelbeek Julianastraat)	GEM	Nieuweput, nog geen nr.	Henri Dunantstraat	Merkelbekerbeek	29-08-08	T=5		2	194,933	328,947	195,652	330,043
2387															
2388		1	Zeekoelen	GEM	G4823	Paden sportveld	Venbeek	nvt	T=1/6		0 (laatste 3 jaar)	196,743	326,983	196,778	327,010
		13	Lemmender Kling (incl. Merkelbeek Julianastraat)	GEM	BBB_MBKB_BAK.1		Merkelbekerbeek	29-08-08	T=5		8.1	195,653	330,153	195,681	330,157
2390															
2393		9	Molenvaart	GEM	G5802	ziekenhuis	Rode Beek	23-02-06	T=5		0.1	197,013	329,443	197,014	329,461
2396		9	Molenvaart	GEM	BBB_MVRT_comp2.2	BBB	Rode Beek	23-02-06	T=2		7	196,675	330,041	196,697	330,102
		11	Loogstraat incl. Raadhuisstraat (Onderbanken)	GEM	G1688	Europalaan/Loogstraat	Merkelbekerbeek	nee	T=5		9	194,908	329,363	194,912	329,359
2397															
		3	Langeberg	GEM	G8073	Rimburgerweg	Rode Beek		T=5		2 (richting KRW berging)	197,309	327,939	197,305	327,936
2400															
		11	Loogstraat incl. Raadhuisstraat (Onderbanken)	VGS	G1681	Loogstraat / Tit. Brandsmastraat	Merkelbekerbeek	nee	onbekend			195,002	329,507	195,030	329,492
2513															
		12	Titus Brandsmastraat	VGS	G1678	Titus Brandsmastraat	Merkelbekerbeek	nvt	T=5		16	195,004	329,509	195,030	329,492
2389															
2383		5	Ganzepool	RWA			Rode Beek	nvt	onbekend					197,282	328,257
2385		8b	Hendrik-Noord	RWA	G4015D	visvijver	Rode Beek	01-01-07	T=1/6		30	197,589	329,182	197,342	328,900
		2b	Scholencomplex JFC	RWA		Scholencomplex JFC		ja	T=1/6					196,900	327,381
2392															
2395		9	Molenvaart	RWA		Hoogenboschweg	Rode Beek	ja	T=5					196,880	329,869
		10	Europalaan	RWA		Europalaan / Loogstraat	Merkelbekerbeek	nvt	T=5					194,912	329,356
2398															
2401		9	Molenvaart	RWA		Vijver stadspark	visvijver Brunssum	nee						196,055	328,365
		3	Langeberg	RWA		Parkeerplaats JFC Rimburgerweg	Rode Beek	nee						197,593	327,709
2402															
		3a	Langeberg, Limburgia	RWA		Rembrandstraat sportcomplex JFC		nee						196,921	327,620
2403															
		9	Molenvaart, Rumpenerbeemden	RWA		Vijver stadspark	visvijver Brunssum	ja						196,258	328,256
2404															

BIJLAGE C TERUGBLIK AFGELOPEN PLANPERIODE

Op 27 januari 2015 is het vigerend vGRP in de gemeenteraad goedgekeurd. In dit hoofdstuk evalueren we de in dit plan geplande activiteiten, zodat we hieruit lering kunnen trekken voor de aankomende planperiode. Bij de evaluatie hebben we gebruik gemaakt van de volgende deelvragen:

- Algemene beeld water- en rioleringstaken?
- Welke werkzaamheden zijn verricht?
- Hoe is (samen)gewerkt?
- Wat waren de kosten?
- Was de personele capaciteit voldoende?
- Hoe hoog was de rioolheffing?

Algemeen beeld water- en rioleringstaken

Uit de terugblik kan worden opgemaakt dat we als gemeente Brunssum het rioleringsbeheer goed op orde hebben. Het rioleringsbeheer steken we pragmatisch in en kenmerkt zich door een wijkgerichte aanpak. Een dergelijke integrale aanpak is mogelijk doordat Brunssum in het verleden wijksgewijs en geleidelijk is gegroeid. De leeftijd en kwaliteit van de riolen vertonen binnen een wijk weinig variatie waardoor nauwelijks sprake is van kapitaalvernietiging. De wijksgewijze vervanging grijpen we aan om schone en vuile waterstromen te scheiden tot aan de perceelsgrens en waar mogelijk regenwaterbuffers of IT riolen te creëren. Met deze aanpak proberen we zoveel mogelijk af te koppelen en het rioolstelsel klimaatbestendig te maken. De komende planperiode gaan we benutten om via meten en modelleren in beeld te brengen wat de gevolgen zijn van meer extreme buien en vervolgens passende strategieën te bedenken.

Brunssum heeft als nadeel dat het bebouwde gebied sterk verdicht is, enkele diepste punten bevat en weinig buitengebied heeft. De riolering kan een regenintensiteit aan van 1x/2 jaar (bui 8). Daar waar sprake van wateroverlast is zijn we in gesprek met bewoners om oplossingen te verkennen. Het betreft echter oude beekdalen en de diepste punten in wijken waardoor ingrijpende en kostbare maatregelen nodig zijn. Behoudens enkele locaties, hebben we geen grondwateroverlast.

Op het gebied van waterkwaliteit hebben we flink aan de weg getimmerd. De waterkwaliteit is met het voltooien van de basisinspanning en genomen KRW-maatregelen voldoende op orde. Daarbovenop zijn nog enkele overstorten opgeheven. Voor de komende planperiode zijn dan ook geen aanvullende verbetermaatregelen voorzien.

Het initiatief om op particulier terrein regenwater af te koppelen ligt vooralsnog bij de perceeleigenaar, met uitzondering van nieuwbouw. Binnen het samenwerkingsverband hebben we een afkoppelregeling opgesteld. De afkoppelregeling en de voorwaarden voor een goed gebruik van de riolering en het stedelijk water gaan we via een communicatieplatform.

Welke werkzaamheden zijn verricht?

Onderstaande tabellen bieden een overzicht van (de belangrijkste) geplande activiteiten. Bij elke activiteit staat aangegeven of deze is uitgevoerd, in uitvoering of voorbereiding is, is heroverwogen/vervallen of uitgesteld. In het geval de activiteit niet is uitgevoerd staat de reden daarvan vermeld.

Legenda:

Uitgevoerd

In uitvoering

In voorbereiding

Heroverwogen/niet meer van toepassing

Uitgesteld

Activiteiten	Status	Toelichting
PLANVORMING		
Opstellen "Regenwaterstructuurkaart Light"		Bestaande uit: Water op straat kaart, Regenwater structuurkaart en de Regenwatervisiekaart.
Opstellen Integraal Waterplan Parkstad		
Gemeentelijk Watertakenplan		
ONDERZOEK		
Afstromend (verhard) oppervlak		In samenwerkingsverband Parkstad
Beheer en Onderhoud Regenwatervoorzieningen		In samenwerkingsverband Parkstad
Beheer visvijvers		In samenwerkingsverband Parkstad
Evaluatie vGRP		In samenwerkingsverband Parkstad
Projectplan Meten-Data-Rekenen		In samenwerkingsverband Parkstad
Kolkenreiniging, rioolreiniging en rioolinspectie		In samenwerkingsverband Parkstad
BEHEER & ONDERHOUD		
Riolering Op gen Hoes		Riool gereinigd en onderhoudsmaatregelen
Riolering De Kling		Riool gereinigd en onderhoudsmaatregelen
Riolering Oeloven Oost		Riool gereinigd en onderhoudsmaatregelen
Onderhoud Bergingen		Structureel (dit is een continue proces)
Onderhoud Gemalen, overstortellers en Regenmeters		Structureel (dit is een continue proces)
Onderhoud IBA's		Structureel (dit is een continue proces)
VERBETERINGSMATREGELEN		
Loskoppelen aanvoerleiding vanaf RWA gebied A5 (JFC) van gemend stelsel		Onderdeel van ontzuizing Rode Beek
Aanleg RWA berging t.b.v. gebied A5 van JFC		Onderdeel van ontzuizing Rode Beek
Aanleg KRW berging Langeberg		Onderdeel van ontzuizing Rode Beek
Aanpassen afvoercapaciteit naar d.w.a. + 0,7mm gebied Hendrik-Zuid		Onderdeel van ontzuizing Rode Beek
Aanleg KRW berging Molenvaart		In regenwaterberging van het Waterschap
Aanleg RWA berging t.b.v. gebied A5 (JFC) nabij de Rembrandtstraat (183m3)		Maatregel r JFC. Is ooit als maatregelen in het BRP gekomen maar van buitenaf heeft dit vertraging opgelopen.
Aanleg KRW berging Beekweg		In regenwaterberging van het Waterschap

Activiteiten	Status	Toelichting
Door wijkgerichte aanpak een continu proces van afkoppelen		KRW opgave
Aanleg berging Loogstraat		Ter vermindering van wateroverlast
VERVANGINGSMAATREGELEN		
Rioolvervanging Oeloven		Wijkgerichte aanpak (Tevens afkoppeling van regenwater)
Vervanging en vergroting verzamelriool tussen Overstort Langeberg en overstort Molenvaart		Onderdeel van ontzuizing Rode Beek
Rioolvervanging Muziekbuit		Wijkgerichte aanpak (Tevens afkoppeling van regenwater)
Rioolvervanging wijk Op den Haan	 	Is aanbesteed en zal in 2018-2019 volledig worden uitgevoerd.
FACILITAIR / OVERIG		
Aanleg van Twee IBA's		Heikop en Volkstuinencomplex de Lemmender

Samenwerking

Zowel de samenwerking tussen de verschillende gemeenten in de regio Parkstad als de samenwerking van interne afdelingen verloopt goed. Als gemeente Brunssum zijn we, als gevolg van onze schaalgrootte, binnen het regionale samenwerkingsverband overwegend volgend. Door (technische) ontwikkelingen en diverse veranderingen, denk b.v. aan het veranderende klimaat en de invoering van de nieuwe omgevingswet, is het aantal werkvelden in het stedelijk waterbeheer aanzienlijk toegenomen. Dit legt een behoorlijke druk op de beschikbare capaciteit. Om een goede balans te brengen en te houden in de samenwerking is het wenselijk om voldoende budget en capaciteit te organiseren om gezamenlijke projecten structureel te kunnen oppakken.

Met de ondertekening van het *Bestuursakkoord Water (2011)* hebben het Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven verklaard dat zij intensief met elkaar gaan samenwerken in de (afval)waterketen. Deze samenwerking moet leiden tot een besparing van €380 miljoen aan minder meerkosten, kwaliteitsverbetering, vermindering van de kwetsbaarheid en kennisuitwisseling.

Personele capaciteit

Doordat we steeds meer samenwerken in de waterketen, regionaal en bovenregionaal, worden veel thema's op dit gebied opgepakt. Door de snelle ontwikkelingen van kennis en vaardigheden wordt het waterbeheer steeds verder geprofessionaliseerd en merken we dat de beschikbare personele bezetting krap wordt.

Financiën

Navolgende tabellen tonen de geplande en werkelijke investeringsuitgaven en exploitatiekosten. Onder *investeringskosten* vallen alle vervangingskosten en aanlegkosten. Daarnaast wordt de geplande en werkelijke heffing getoond.

Jaar	Geplande investeringen (totaalbedrag)	Werkelijke investeringen (totaalbedrag)
2014	€ 770.111,00	€ 556.953,89
2015	€ 2.772.900,00	€ 3.791.219,29
2016	€ 2.388.600,00	€ 1.913.006,92
2017	€ 772.900,00	€ 743.340,61
2018	€1.084.433,00	€ 1.084.433,00
Totaal	€ 7.788.944,00	€ 8.088.953,71

*Dit betreft het lopende jaar, de werkelijke investeringen in 2018 zijn geschat op het geplande bedrag.

Jaar	Geplande exploitatie (totaalbedrag)	Werkelijke exploitatie (totaalbedrag)
2014	€ 2.947.001,00	€3.054.901,58
2015	€ 2.909.753,00	€ 2.490.093,08
2016	€ 2.754.100,00	€ 2.573.480,92
2017	€ 2.940.740,00	€ 2.594.491,90
2018	€ 2.993.567,00	€ 2.993.567,00
Totaal	€ 14.545.161,00	€ 13.706.534,48

*Dit betreft het lopende jaar, de werkelijke exploitatielasten in 2018 zijn geschat op het geplande bedrag.

Hoe hoog was de rioolheffing?

Jaar	Gepland heffingstarief	Werkelijk heffingstarief
2014	€ 260,16	€ 260,16
2015	€ 254,96	€ 255,00
2016	€ 254,96	€ 255,00
2017	€ 254,96	€ 255,00
2018	€ 254,96	€ 261,00
2019	€ 254,96	€ 225,00

Aandachtspunten planperiode

De wijkgerichte aanpak en het rechtstreeks afschrijven van vervangingsinvesteringen is een plus binnen het stedelijk waterbeheer die we zeker moeten behouden. Het afstemmen van de ondergrondse en bovengrondse infrastructuur is een aandachtspunt voor de komende planperiode. Ook zijn nieuwe investeringen nodig om te anticiperen op klimaatverandering, hiervoor is planvorming nodig en moeten we rekenen op het niveau van afstromingsgebieden. Verder moeten we inspelen op de nieuwe Omgevingswet.

Best practices

- Wijkgerichte aanpak
- Directe afschrijving

BIJLAGE D BOUWSTENEN VOOR WATER EN KLIMAAT

Bouwstenen voor water en klimaat

Hoe integreren we water en klimaat
in omgevingsvisies

Natuurlijk water

Passende bescherming

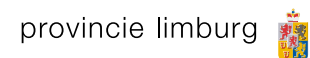
Schoon water

Voldoende water

Deelnemende organisaties in Waterpanel Noord:

Inhoud

Waarom deze bouwstenen?	4
Wij en onze partners	6
Bouwsteen 'Natuurlijk water'	10
Bouwsteen 'Passende bescherming'	12
Bouwsteen 'Schoon water'	16
Bouwsteen 'Voldoende Water'	18
Waar vind ik mijn informatie?	20
Bijlagen	22

Waarom deze bouwstenen?

Wij de Limburgse Waterpartners, reiken in dit document de “bouwstenen voor water en klimaat” aan, die gemeenten kunnen gebruiken en die als inspiratie kunnen dienen om water een plek te geven in de door gemeenten op te stellen omgevingsvisies.

De Omgevingswet

In 2021 zal de nieuwe Omgevingswet in werking treden. Deze wet bundelt en vervangt 26 bestaande wetten in één wet met één samenhangend stelsel van planning, besluitvorming en procedures. Dit wordt gedaan omdat de huidige wetgeving te versnipperd en te complex is geworden. Doel van de Omgevingswet is om op een doelmatige wijze een duurzame, gezonde en veilige leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit te creëren, beheren, gebruiken en ontwikkelen. Dit op basis van vertrouwen tussen overheden onderling en tussen overheden en inwoners en bedrijven. Het bijbehorende digitaal stelsel moet er voor zorgen dat het voor de burger gemakkelijker wordt en dat besluitvorming sneller kan. De Omgevingswet verandert het een en ander voor provincies, gemeenten en waterschappen ook ten aanzien van het thema water.

Water en klimaat

Water is meer dan een grondstof, het is een primaire levensbehoefte. Maar water is zoveel meer. Het maakt onderdeel uit van onze infrastructuur, ons landschap, onze leefomgeving en daarmee ook de leefbaarheid. Water is een recreatief element en zorgt er voor dat een gebied nog aantrekkelijker kan worden om te wonen, werken en recreëren.

Ons watersysteem komt echter steeds verder onder druk te staan, onder andere door de invloed van klimaatverandering. Ook de kwaliteit van het water staat onder druk. Maar water kan ook een bedreiging zijn wanneer er te veel of te weinig van is. Of wanneer de kwaliteit niet voldoet. Zo speelt water een belangrijke rol in alles wat we doen en om ons heen zien, zonder dat we ons dat goed beseffen. Door de klimaatverandering gaat water een nog grotere rol spelen in het ruimtelijke domein. Denk bijvoorbeeld aan het voorkomen van wateroverlast en het tegengaan van hittestress. Ook werkvelden als economie, ruimtelijke kwaliteit (landschap),

energietransitie, gezondheid en duurzaamheid hebben een relatie met water. Om vitaliteit en leefbaarheid te behouden is een integrale benadering van water en klimaat in gebiedsontwikkeling en planvorming cruciaal. Wij als overheden kunnen dit echter niet alleen en doen dit zoveel mogelijk samen met onze omgeving. Deze handreiking ‘Bouwstenen voor water en klimaat’ is een eerste stap en vormt een hulpmiddel voor gemeenten om het waterbelang integraal mee te nemen in omgevingsvisies. Deze bouwstenen dragen niet alleen inhoudelijke elementen aan, maar geeft ook aan hoe water een oplossing kan bieden voor andere werkvelden. Het uiteindelijke doel is dat overheden nog meer gaan samenwerken, het gesprek aangaan over water en gezamenlijk zoeken naar oplossingen, zoveel mogelijk in samenspraak met inwoners, bedrijven belangenorganisaties. Dit stelt ons niet alleen in staat om de problematiek sneller inzichtelijk te maken en maatregelen en procedures effectiever uit te voeren, maar zorgt ook voor duidelijkheid over de kansen die water biedt en de noodzaak om hier in plannen rekening mee te houden.

Bouwsteen voor water en klimaat

In deze bouwstenen worden vier thema's onderscheiden:

- Natuurlijk water
- Passende bescherming
- Hoogwater Maas
- Droge voeten
- Schoon water
- Voldoende water

Voor elk thema geven we aan wat we willen bereiken en hoe dit in omgevingsvisies tot uitdrukking kan komen. Uitdaging is om het eigenaarschap van 'water' te verbinden met andere beleidsthema's met als uiteindelijk doel om het waterbelang een gedeeld belang te laten zijn van ons allemaal.

Een goed begin is het halve werk!

Deze bouwstenen zijn bedoeld voor omgevingsvisies. Omgevingsvisies zijn de kapstok voor omgevingsplannen en programma's. De doelen die in de visie staan beschreven worden in de plannen en programma's verder uitgewerkt. Ook in deze uitwerking gaan we graag mét jullie aan de slag.

GRP en zorgplicht in omgevingsvisies

Het thema water en klimaat komt niet alleen voort uit algemene doelen. Het moet ook in omgevingsvisies, -plannen en programma's landen, omdat een aantal rechtsvormen komen te vervallen. Zo zal de huidige verplichting voor het

opstellen van een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) verdwijnen. Naar verwachting zal de beleidsvoorbereiding steeds vaker in de regionale samenwerkingsverbanden worden opgepakt. Diverse onderdelen uit het GRP zullen verspreid terugkomen in omgevingsvisies, omgevingsplannen, [programma's en algemene regels (zie figuur).

NOOT: Niet alleen voor gemeenten verandert er het een en ander door de Omgevingswet. Ook de provincies zullen straks een omgevingsvisie en een regionaal waterprogramma moeten opstellen en de waterschappen zullen hun huidige waterbeheerplan moeten omvormen tot een verplicht Waterbeheerprogramma.

Wij en onze partners

Het Waterpanel Noord heeft de bestuurlijke opdracht gekregen om bouwstenen te ontwerpen voor water die door gemeenten gebruikt kunnen worden bij het opstellen van hun omgevingsvisie. De bouwstenen zijn nadrukkelijk vanuit de gemeenten in samenwerking met het waterschap opgesteld. 'De bouwstenen zijn slechts het begin, uiteindelijk moeten ze leiden tot maatwerk per gemeente. Niet alleen voor het opstellen voor de omgevingsvisie, maar juist ook voor daarna.

Waterpanel Limburg

In Limburg hebben alle 33 gemeenten, Provincie Limburg, Waterschap Limburg, Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) en Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) op 15 november 2015 de visie "Waardevol groeien" ondertekend. In deze visie staan onze gezamenlijke doelen omschreven met een duidelijke stip op de horizon waar de gezamenlijke waterpartners naar toe gaan werken. De visie is te vinden op www.waterinlimburg.nl. Hieronder staat schematisch weergegeven hoe Waterpanel Limburg is georganiseerd.

De regio Limburgse Peelen, bestaande uit de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond en Weert, Waterschap Limburg,

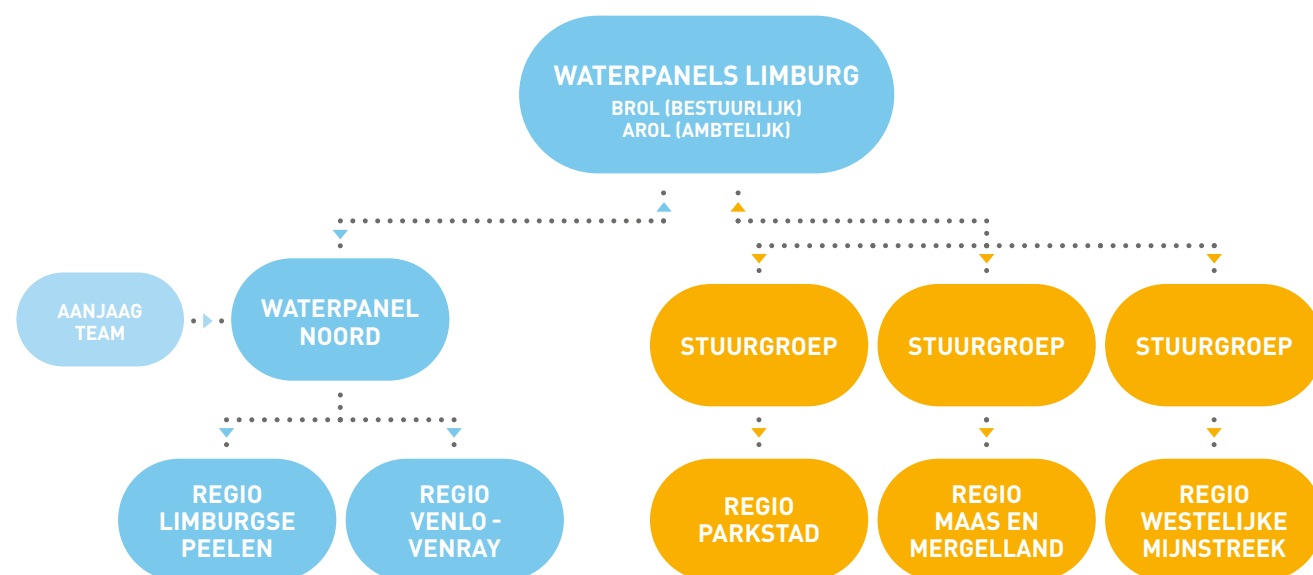
WBL en WML, heeft gezamenlijk een Waterketenplan (2017-2021) opgesteld. Dit is een voorloper op het nog te ontwikkelen Programma Water in de gedachtegoed van de Omgevingswet. In het Waterketenplan is de visie vertaald naar doelen en maatregelen in de regio. Vervolgens heeft iedere gemeente zijn eigen Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld met zijn eigen financiële onderbouwing. De regio Venlo-Venray, bestaande uit de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Mook en Middelaar, Venlo, Venray, Waterschap Limburg, WBL en WML, heeft dit nog niet. Men heeft op dit moment alleen nog een GRP. De komende tijd zal worden onderzocht hoe het programma "water en klimaat" vormgegeven gaat worden en/of dit op Waterpanel Noord niveau wordt opgesteld of op regio niveau.

Naast Waterpanel Limburg nu ook een Bestuurlijke Klimaattafel Limburg

Het klimaat verandert. We krijgen steeds vaker te maken met extreme buien, lange perioden van droogte en hitte in de bebouwde omgeving. De buien van 2016 en de droogte in 2017 waren een zoveelste 'wake up call'. Begin maart 2018 hebben de Limburgse gemeenten ingestemd met de oprichting van een Bestuurlijke Klimaattafel Limburg (BKL). Aan de tafel hebben naast de gemeenten, het Waterschap Limburg, de provincie Limburg, Rijkswaterstaat, de Limburgse Land en Tuinbouw Bond (LLTB), de Limburgse Werkgevers Vereniging (LVW), de beheerders van natuurterreinen en de Waterleidingmaatschappij Limburg zitting. Samen zetten zij de schouders onder het bestrijden van de gevolgen van de klimaatverandering. De vergaderfrequentie van het BKL is 2 tot 3 maal per jaar.

In de BKL worden plannen op elkaar afgestemd, worden afspraken gemaakt om te komen tot een gezamenlijke klimaatagenda en vinden deelnemers een bestuurlijk klankbord voor hun ideeën. De vergaderingen worden voorbereid door een Ambtelijk Klimaattafel Limburg (AKL), opgebouwd uit dezelfde partijen als het BKL.

De AKL gaat te werk volgens het principe 'duizend bloemen bloeien'. Er worden behulpzame verbindingen gemaakt, er worden initiatieven genomen om leemtes op te vullen en er worden overkoepelende hulpvragen opgepakt (werken aan externe financiering, opzetten van een kennisagenda, werken aan awareness). Er wordt maximaal aangesloten bij 'wat er al is'.

Samen aan de slag met omgevingsvisies

In het verleden was de zorg voor de waterketen vooral technisch van aard en een primaire zaak van gemeenten en waterschappen. Sinds een aantal jaren zijn particulieren echter zelf verantwoordelijk voor de opvang en afvoer van het grond- en regenwater van hun perceel in bebouwd gebied. Alleen wanneer de opvang en afvoer op perceelniveau niet doelmatig is, heeft de gemeente een zorgplicht voor het grond- en regenwater.

De burger gaat er vaak nog vanuit dat de overheid zorgt voor voldoende zoet water en droge voeten. De waterketenpartners kunnen in de toekomst de problemen echter niet meer alleen oplossen. Voor een robuuste oplossing is de samenwerking met burgers, woningcorporaties en bedrijven essentieel. De bouwstenen voor Water en klimaat zijn opgesteld door een werkgroep bestaande uit specialisten met diverse achtergronden. Deze bouwstenen zijn enerzijds bedoeld als hulpmiddel voor de waterspecialisten (van gemeenten, waterschappen, provincie en WML) om het gesprek aan te gaan met de plannenmakers voor de omgevingsvisies. Anderzijds zijn de bouwstenen bedoeld als een inspiratiedocument voor deze

plannenmakers. Water komt bijna overal terug. Water kan andere werkvelden versterken, zoals gezondheid, recreatie, landschap en veiligheid, maar andere werkvelden kunnen ook een bijdrage leveren aan voor eventuele knelpunten op het gebied van water, zoals infrastructuur, inrichting van de openbare ruimte en het optreden bij krimp. Daarom is het van groot belang dat deze bouwstenen worden uitgedragen naar andere werkvelden, niet alleen binnen gemeenten, maar juist ook daarbuiten, zodat we samen met onze partners met water en alle andere belangen die in onze leefomgeving spelen aan de slag kunnen gaan.

Maak terreinbeheerders bewust van de rol die zij kunnen spelen, maak bewoners, agrariërs en bedrijven bewust van de positieve bijdrage die zij kunnen leveren binnen het water vraagstuk. Door bijvoorbeeld afkoppelen en hergebruik van regenwater, ontstening, groene daken, beter bodembeheer in de landbouw en vooral het bouwen op de juiste plek. Maar ook het betrekken van grote partijen zoals woningcoöperaties bij de wateropgave kan meteen een heel verschil maken. We kunnen het als overheid niet alleen, we moeten samen aan de slag!

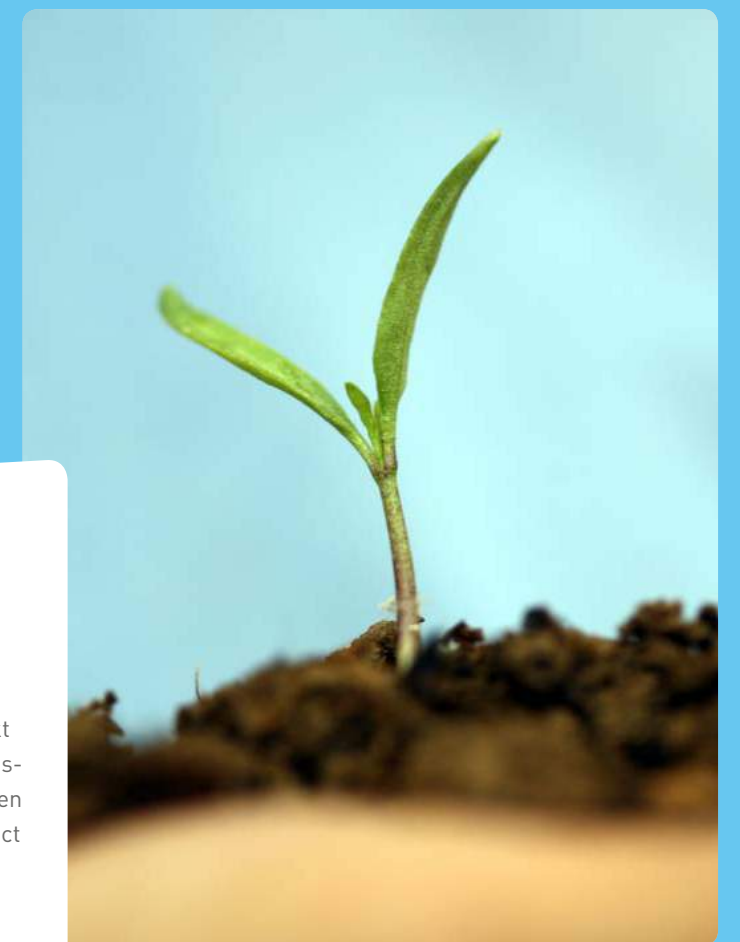

Hoe kunnen we dat bereiken?

- Onbekend maakt onbemind > vooral bij grotere gemeenten is de afstand tussen de verschillende werkvelden erg groot. Zoek elkaar op en presenteer deze bouwstenen. Denk onder andere aan de planologen en projectleiders die schrijven aan de omgevingsvisies. Het bespreken van de bouwstenen heeft niet alleen een positief effect voor de omgevingsvisie, maar geeft ook een inzicht aan andere werkvelden hoe we elkaar kunnen helpen om meerdere doelen te bereiken.
- Betrek de waterpartners (waterschap, waterleidingsmaatschappij, provincie en rijk) bij het opstellen van omgevingsvisies. De bouwstenen zijn een startpunt, het gesprek zorgt voor de verdieping.
- Sluit aan bij regionale overlegstructuren > presenteer en bespreek de bouwstenen niet alleen intern binnen de muren van het gemeentehuis, maar ook extern. Zoek aansluiting bij regionale overlegstructuren zoals het regionale projectleidersoverleg Omgevingswet, het regionale coördinatorenoverleg ruimte, de RUD's etc.
- Sluit aan bij bestaande voorlichtingscampagnes > er bestaan al verschillende programma's voor particulieren over hoe ze kunnen afkoppelen en een positieve bijdrage kunnen leveren.

De bouwstenen zijn pas het begin

Water is een specifiek aspect in de ruimtelijke ordening dat elk werkveld, elke discipline en elke planfase raakt. Deze bouwstenen vormen een mooie basis voor de eerste visievorming van gemeenten. Zodra water verder uitgewerkt moet worden, en of dit nou in de omgevingsvisie, het omgevingsplan, programma's, concrete projecten of beheersmaatregelen is, zoek dan onze waterpartners op. Niet alleen om het aspect water te verankeren, maar juist om de integrale belangen te zoeken en benadrukken.

Bouwsteen 'Natuurlijk water'

DOEL: We willen een bijdrage leveren aan een goede kwaliteit van leven door het realiseren van een gezond watersysteem.

Kader

De Europese Kaderrichtlijn Water heeft als doelen dat wateren (zowel grondwater als oppervlaktewater) een goed leefgebied vormen voor planten en dieren die er thuishoren en veilig gebruik door de mens garanderen. Deze richtlijn bepaalt dat er voor wateren maatregelen genomen moeten worden om aan de normen te voldoen. Dit betreft hoofdzakelijk de inrichting en de aanpak van bronnen van verontreiniging. Verder komen er rond natuurlijk water verplichtingen voort uit Natura2000, nationale en provinciale natuurbeleidsplannen en uit internationale biodiversiteitsverdragen.

Wat bereiken we nog meer met dit doel?

- Verbetering ecologische structuur: beekdalen die robuust en veerkrachtig zijn vormen de ruggengraat van natuurherstel en landschapswaarden in het landelijk gebied.
- Tegengaan wateroverlast en verdroging: door beekdalen robuust en veerkrachtig in te richten wordt een bijdrage geleverd aan minder wateroverlast en verdroging.
- Goede waterkwaliteit: veilig gebruik door mensen en dieren.
- Beschermen en ontwikkelen van inheemse flora en fauna: de biodiversiteit in stand houden.

Kansen in relatie tot andere thema's

- Water als airco van de stad/kern: water kan de kwaliteit van de leefomgeving in steden en dorpen aanzienlijk verbeteren.
- Water als toeristische en recreatieve trekker van een gebied, stad of dorp: zichtbaar water in bebouwing en natuurlijk ingerichte beken in het buitengebied.
- Water als versterker van de identiteit van steden, dorpen en landelijk gebied: geef water een prominente plek.
- Verbeteren veiligheid in bebouwd gebied door wateroverlast tegen te gaan.
- Verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en beleving (stedenbouwkundig en landschappelijk) door beken weer zichtbaar en natuurlijker te maken.
- Bij het gebied passende grondgebruiksmogelijkheden: op natte plekken voorrang aan natuur, op droge plekken aan wonen en landbouw.
- Verbeteren volksgezondheid: kwalitatief goed drink- en recreatiewater draagt bij aan gezonde bewoners en aantrekkelijk water en groen nodigen uit tot bewegen in de buitenlucht.
- Water als energiebron: warmte, koude en elektriciteit uit water kan bijdragen aan de energietransitie (bijv. energie uit geothermie en oppervlaktewater).
- Water en natuur: groengebieden zijn uitstekend te combineren met water- en natuurdoelen.

Hoe gaan we dat omschrijven in de omgevingsvisie?

- Het bovenstaand doel opnemen in de omgevingsvisie en gebiedsgericht verder uitwerken.
- Het belang onderstrepen van beekdalen robuust en veerkrachtig inrichten en het reserveren van ruimte voor de maatregelen > concreet kunnen gemeenten in hun omgevingsvisie aangeven dat ze ruimte willen reserveren voor deze beekdalen (en dit in het omgevingsplan concretiseren).
- Overnemen van bestaande wetgeving rond soorten- en habitatbescherming > in de omgevingsvisie volstaat een passage dat de gemeente dit belang onderkent.
- Stimuleren van grondgebruik passend bij de waterhouding > concreet kunnen in de omgevingsvisie duurzame locaties worden aangeduid voor verschillende bedrijfstypen.

Inspirerende voorbeelden

Door het weer zichtbaar maken (ontkluizen) van beken die door het stedelijke gebied stromen, worden niet alleen de ecologische en natuurlijke waarden van een beek verbeterd, maar ook de leefbaarheid in kernen. De beek verkoelt, vergroent en levert een stedenbouwkundige verbetering van het bebouwde gebied op.

Het uitvoeren van maatregelen ten behoeve van het doel 'natuurlijk water' levert ook een positieve bijdrage aan de kwaliteit van het landelijk gebied. Een natuurlijk en robuust ingerichte beek versterkt de biodiversiteit rondom de beek en biedt mogelijkheden voor recreatie.

Bouwsteen

‘Passende bescherming’

DOEL: Wij bieden onze inwoners, bebouwing, landerijen, infrastructuur een passende bescherming tegen overstromingen, wateroverlast en andere gevolgen van de klimaatverandering. Hierbij is ons streven om in 2050 een klimaatadaptieve inrichting en beheer van onze gemeente te realiseren. Hierbij maken we onderscheid tussen passende bescherming voor “Hoogwater Maas” en “Droge voeten” (wateroverlast uit het watersysteem).

Hoogwater Maas

Kader

De Deltabeslissing Waterveiligheid beschrijft afspraken en normen om Nederland te beschermen tegen overstromingen. Deze zijn bepalend voor de hoogte en veiligheid van de dijken langs de Maas. De veiligheidsnorm voor primaire waterkeringen is vastgelegd in de artikel 2.2 van de Waterwet. Het Waterschap voert de aanleg, beheer en onderhoud uit van deze dijken. De dijkversterking valt onder het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) van het Rijk.

Door de strenger wordende normen moeten de bestaande (nood)dijken verstevigd, verhoogd worden en/of verlengd worden en neemt het aantal kilometers dijk toe. Omdat dijken van oudsher in Limburg niet voorkomen, neemt ook het verzet tegen de dijken toe. Het is belangrijk het gesprek met de belanghebbenden aan te gaan en te kijken welke passende bescherming het beste bij de locatie past. Soms is dat een dijk, soms is dat een goed evacuatieplan, soms gaat het om rivierverruiming, betegelen van de begane grond of een hoogwatervluchtplaats. De veiligheidsnorm en het HWBP zijn hierbij kaderstellend, maar het betekent niet dat er niet gezocht kan worden naar haalbare alternatieven of meervoudig ruimtegebruik.

Wat bereiken we nog meer met dit doel voor Hoogwater Maas?

- Passende veiligheid voor onze inwoners (schade en slachtoffers).
- Ruime ontwikkelmogelijkheden voor gebieden met een goede bescherming.
- Kansen voor multifunctioneel ruimtegebruik als de dijken robuust genoeg zijn aangelegd > doe meer dan het strikt noodzakelijke. Zelfredzame burgers die weten wat ze zelf kunnen doen bij hoogwater van de Maas > zorg voor een goede risicocommunicatie samen met de veiligheidsregio.

Hoe gaan we dat omschrijven in de omgevingsvisie?

- Het belang onderstrepen van de veiligheid van inwoners en bedrijven en dat dit meebepalend is voor de ruimtelijke inrichting van de leefomgeving.
- Per deelgebied uitwerken wat een passend beschermingsniveau is en welke maatregelen de voorkeur hebben.

Kansen in relatie tot andere thema's

- Zoeken naar mogelijkheden die voortkomen uit de maatregelen die genomen moeten worden vanuit het Rijk.
- Combinaties met fietsroutes, uitkijkpunten en andere recreatieve mogelijkheden.
- Combinaties met wonen en/of economische functies.
- Combinaties met zonnepanelen of andere duurzaamheidskansen.

Inspirerende voorbeelden

Hoogwater Maas: Door de inzet van bredere dijken, kunnen de dijken ook worden ingezet voor recreatie en/of meervoudig ruimtegebruik.

Denk ook aan constructies op dijken, zoals uitkijkpunten, fietspaden, maar ook het plaatsen van zonnepanelen

Droge voeten

(voorkomen wateroverlast vanuit het watersysteem)

Kader

De Deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie beschrijft hoe we in Nederland bouwplannen beter afstemmen op de risico's op overstromingen, wateroverlast en hittestress. Het doel in dat Nederland in 2050 klimaatadaptief is ingericht en dat alle maatregelen in 2025 zijn vastgelegd in regionale en lokale plannen.

De normering regionale wateroverlast is vastgelegd in de Provinciale omgevingsverordening en is gekoppeld aan de POL-perspectieven en daarmee aan het overheersende grondgebruik.

Onze strategie is het inrichten van de fysieke leefomgeving zodat het (regen)water daar naar toestroomt, waar het de minste schade of overlast veroorzaakt en bij voorkeur een positieve bijdrage levert aan het natuurlijk watersysteem. Hierbij hanteren we de voorkeurstrategie opvangen-bergen-infiltreren-afvoeren. Maatregelen aan de bron (particuliere en openbare gebouwen, verharding en percelen) hebben dus

nadrukkelijk de voorkeur. We sluiten aan bij kansen en ontwikkelingen die zich voor doen in de fysieke leefomgeving. We stimuleren onze burgers met het anders omgaan met hemelwater en adviseren burgers en plannenmakers graag aan de "voorkant".

Wat bereiken we nog meer met dit doel?

- Klimaatadaptief en toekomstbestendig inrichten van zowel de stedelijke als de landelijke leefomgeving.
- Strategisch handelen op de knelpunten die voortkomen uit de klimaatstresstesten (hitte, overlast, droogte).
- Tegengaan wateroverlast en verdroging door beekdalen robuust en veerkrachtig in te richten.
- Bewustzijn bij burgers en bedrijven van hun eigen rol in het voorkomen van wateroverlast, hitte en droogte, leidend tot eigen initiatief.
- Grottere zelfredzaamheid bij burgers en bedrijven door hen te informeren over de risico's en wat ze zelf kunnen doen om schade te beperken.
- Vitalere bodems in de landbouw: een betere waterhuishouding gaat samen met een hogere opbrengst.

Inspirerende voorbeelden

We maken water zichtbaar en geven het een plek waar het zo min mogelijk overlast geeft. Wanneer het niet anders kan wordt water ondergronds opgevangen. Mogelijkheden zijn het aanleggen van wadi's, opengemaakte beken, ondergrondse waterbergingen etc.

Kansen in relatie tot andere thema's

- Economische kwaliteit van je gebied verhogen door een aanvaardbaar risico op wateroverlast.
- Recreatieve waarde van je gebied verhogen door water een prominentere plek te geven in het stedelijke en landelijke gebied.
- Stedenbouwkundige en landschappelijke verbetering

- door de beken weer zichtbaar te maken of natuurlijker door het landschap te laten lopen.
- Ruimte voor water is prima te combineren met natuurdoelen en andere groene ontwikkelingen.
- Verbeteren leefklimaat in steden door hittestress en wateroverlast tegen te gaan.

Hoe gaan we dat omschrijven in de omgevingsvisie?

- Gemeenten kunnen bovenstaand doel opnemen in hun omgevingsvisie.
- Gemeenten kunnen hun visie op duurzaam regenwaterbeheer vastleggen in een waterstructuurkaart. Dit is een gebiedsdekkende kaart waarop voor elke locatie is te zien hoe (afgekoppeld) regenwater gaat afstromen en waar het zich verzameld, maar ook welke ruimte moet worden vrijgehouden of vrijgemaakt om regenwater zonder overlast te kunnen bergen, afvoeren of infiltreren. Daarmee is het een toetsende kaartlaag voor alle ruimtelijke ontwikkelingen.
- Gemeenten kunnen het belang onderstrepen van het robuust en veerkrachtig inrichten van het watersysteem in het buitengebied, door aan te geven dat ze ruimte gaan

- reserveren voor het watersysteem (en dit concretiseren in het omgevingsplan).
- Gemeenten kunnen het belang benadrukken van het waterrobuust inrichten van het stedelijke en het landelijke gebied (bv. erosiebestrijding, grasbanen).
- Gemeenten kunnen benadrukken dat nieuwe ontwikkelingen minimaal waterneutraal zijn, maar liever nog een verbetering moeten opleveren voor de omgeving.
- Gemeenten kunnen in hun omgevingsvisie omschrijven hoe zij burgers en bedrijven een rol geven in duurzaam regenwaterbeheer (stimulering, zorgplicht of verordening).
- Stimuleren van grondgebruik passend bij de waterhuishouding > concreet kunnen in de omgevingsvisie duurzame locaties worden aangeduid voor verschillende bedrijfstypen.

We leggen voorzieningen aan waar water tijdelijk 'geparkeerd' kan worden om het vervolgens vertraagd af te voeren. Dit kan in waterbuffers maar ook bijvoorbeeld op daken, straten en pleinen. Door wegen "hol" aan te leggen met een goot in het midden kan water ook tijdelijk op straat geborgen worden. Waterberging kan dus een kwaliteitsimpuls geven aan de stedelijke en landelijke omgeving.

We bevorderen de zelfredzaamheid onder burgers en wijzen op het belang van preventieve maatregelen

We wijzen gezamenlijk gebieden aan waar het water mag "overstromen". Dit kan in combinatie met landschappelijke inpassing, natuur en recreatief medegebruik.

Bouwsteen 'Schoon water'

DOEL: We willen zorgen voor een schoon watersysteem (grond- en oppervlaktewater) zodat we beschikken over voldoende water van goede kwaliteit dat bijdraagt aan een aantrekkelijke leefomgeving, voldoet aan de doelen van de Kaderrichtlijn water en bijdraagt aan andere maatschappelijke doelen zoals schoon drinkwater en zwemwater.

Kader

De Europese Richtlijn Water heeft als doelen dat wateren (zowel grondwater als oppervlaktewater) een goed leefgebied vormen voor planten en dieren die er thuishoren en veilig gebruik door de mens garanderen. Deze richtlijn bepaalt dat er voor wateren maatregelen genomen moeten worden om aan de normen te voldoen. Dit betreft hoofdzakelijk de inrichting en de aanpak van bronnen van waterverontreiniging.

De zorgplicht drinkwater in de Drinkwaterwet vraagt overheden om de belangen van de drinkwaterwinning te verankeren in hun plannen voor de leefomgeving en in de toetsing van activiteiten.

Wat bereiken we nog meer met dit doel?

- Goede waterkwaliteit van grond en oppervlaktewater: veilig gebruik door mensen en dieren.
- Beschermen en ontwikkelen van inheemse flora en fauna: behoud biodiversiteit.
- Recreatieve waarde van je gebied verhogen door schoon kijk- en recreatiewater.
- Invulling geven aan de zorgplicht voor het inzamelen en transport van afvalwater.

- Terugdringen van het aantal riooloverstorten door te zorgen dat het regenwater het riool niet bereikt.
- Beschermen van de drinkwatervoorziening, de infrastructuur van het drinkwatersysteem en andere kwetsbare bronnen. Voorkomen dat via infiltratie verontreinigingen terecht komen in het grond- en oppervlaktewater.
- Voorkomen van het afspoelen of uitlogen van schadelijke stoffen van erven, bouwmaterialen en verhardingen (onkruidbestrijding).
- Innovatie in afvalwaterzuivering.
- Stappen richting een 0-emissie voor de glastuinbouw.

Hoe gaan we dat omschrijven in de omgevingsvisie?

- Het bovenstaand doel opnemen in de omgevingsvisie en dit gebiedsgericht verder uitwerken.
- In gesprek gaan met bedrijven en sectoren om "foute" lozingen tegen te gaan en daar waar nodig te handhaven.
- Vervuilende lozingen weren nabij kwetsbare wateren.
- Met een brongerichte aanpak verontreiniging van het oppervlaktewater door bestrijdingsmiddelen en probleemstoffen zoals medicijnresten terugdringen.
- Terugdringen van overstorten door bronmaatregelen (afkoppelen) en extra berging in of aan het stelsel.

Kansen in relatie tot andere thema's

- Verbeteren leefomgeving steden: water kan een bijdrage leveren aan het stedelijke gebied.
- Verbeteren recreatieve waarde gebied: ruimte reserveren voor meandering beken.

- Verbeteren leefklimaat in steden door hittestress en wateroverlast tegen te gaan.

Goed drinkwater leveren tegen een redelijke prijs.

Afvalwater wordt op een doelmatige wijze ingezameld, getransporteerd en gezuiverd.

De overstortfrequentie van de riolering brengen we zo ver mogelijk terug en waar het kan saneren we de overstorten helemaal. We stimuleren burgers en ondernemers om het hemelwater af te koppelen van het riool.

We gaan in gesprek met bedrijven en sectoren om "foute" lozingen tegen te gaan en waar nodig volgt handhaving. We streven naar een bronaanpak voor het tegengaan van bestrijdingsmiddelen en medicijnresten in (oppervlakte)water.

Schoon water draagt bij aan een verbeterde biodiversiteit. Wij zorgen voor schoon en veilig zwemwater.

Bouwsteen ‘Voldoende water’

DOEL: Nu en in de toekomst beschikken over voldoende en kwalitatief goed oppervlaktewater en grondwater.

Kader

De Deltabeslissing Zoetwaterstrategie beschrijft afspraken om tekorten aan zoet water te voorkomen en schade te beperken als er toch een tekort is. Op Limburgs niveau wordt de waterbeschikbaarheid uitgewerkt in drie stappen:

1. Transparantie: inzicht geven en krijgen
2. Optimaliseren: verbeteren en afwegen
3. Afspraken: maken en vastleggen

Het waterschap zorgt voor een zo goed mogelijk peilbeheer, afgestemd op het huidige grondgebruik.

Wat bereiken we nog meer met dit doel?

- Verbetering ecologische structuur: beekdalen die robuust en veerkrachtig zijn vormen de ruggengraat van natuurherstel en landschapswaarden in het landelijk gebied.
- Minder wateroverlast en verdroging: door beekdalen robuust en veerkrachtig in te richten wordt een bijdrage geleverd aan minder wateroverlast en verdroging.
- Stedenbouwkundige, recreatieve en landschappelijke verbetering door de beken weer zichtbaar te maken of natuurlijker door het landschap te laten lopen.
- Een klimaatadaptief ingerichte omgeving.
- Bij het gebied passende grondgebruiksmogelijkheden.
- Bescherming van de grondwatervoorraad door het reguleren van onttrekkingen.

Kansen in relatie tot andere thema's

- Verbeteren leefomgeving steden: water kan een bijdrage leveren aan het stedelijke gebied.
- Verbeteren recreatieve waarde gebied: ruimte reserveren voor meandering beken.
- Verbeteren verduurzaming van de landbouw (in relatie tot bodemvitaliteit).
- Verbeteren gezondheid en leefklimaat in steden door hittestress en wateroverlast tegen te gaan.

Hoe gaan we dat omschrijven in de omgevingsvisie?

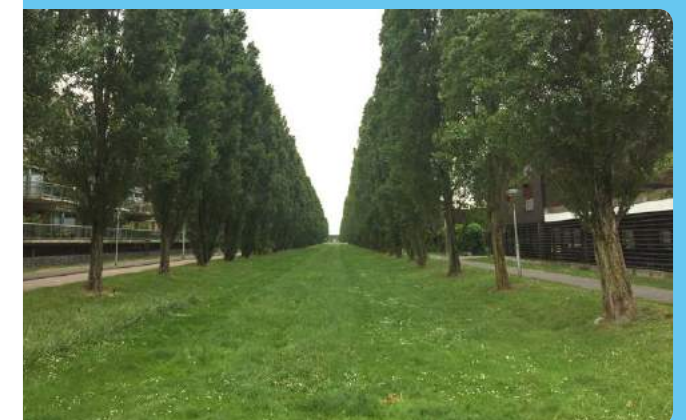
- Het bovenstaande doel opnemen de omgevingsvisie.
- Het belang onderstrepen van beekdalen robuust en veerkrachtig inrichten > concreet: Gemeenten zouden in hun omgevingsvisie kunnen aangeven dat ze ruimte willen reserveren voor deze beekdalen (in dit concretiseren in het omgevingsplan).
- De zorgplicht voor drinkwater benoemen als toetsingskader voor activiteiten.
- Sturen op grondgebruik passend bij de waterbeschikbaarheid > concreet kan in de omgevingsvisie een zonering worden aangebracht van bedrijfstypen.

Voldoende Water is noodzakelijk voor de landbouw, de industrie en de drinkwatervoorziening die allen grote onttrekkers van grondwater zijn.

Water vasthouden op de plekken waar het valt kan door infiltreren op het eigen terrein, maar ook in de openbare ruimte. Dit bereiken we door bij planvorming vanaf het begin water als randvoorwaarde mee te nemen en ruimte te creëren. Ook in bestaande stedelijke gebieden kan ruimte voor groen gecreëerd worden. Groen en groen ingerichte ruimten zijn niet alleen goed om water vast te houden, maar helpen ook met het terugdringen van fijnstof. Bovendien zorgt het groen voor verkoeling en helpt dus tegen hittestress en groen levert een positieve bijdrage aan de recreatieve waarde van een gebied. Hierbij houden wij er bij inrichting en soortenkeuze rekening mee dat het groen stand houdt in periode van droogte.

Waar vind ik mijn informatie?

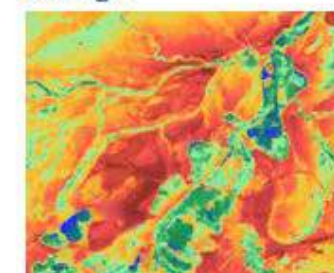
Veel informatie is al beschikbaar. Hieronder volgt een niet uitputtende lijst van informatiebronnen die gebruikt kunnen worden:

- De Uitgangspuntennota Omgevingswet van Waterschap Limburg, 2018.
- Elke gemeente binnen Waterpanel Noord heeft in een stresstest licht gemaakt met betrekking tot het klimaat. Hier staan de gevolgen van de klimaatveranderingen heel duidelijk op kaart. De kaarten van de stresstest licht zijn te vinden op: <https://wpn.klimaatatlas.net/>
- Een voorbeeld van een gezamenlijk beleidsplan is het Waterketenplan Limburgse Peelen (2017 – 2021). Hierin zijn omgevingswaarden en normatieve doelen vastgesteld met betrekking tot riolering en water. Ook worden in het waterketenplan voorbeelden genoemd van hemelwaterafkoppeling en regulering van waterberging. Bovendien is het plan een goed voorbeeld van regionale samenwerking.
- Borgen van beleid kan leiden tot normatieve voorschriften, bijvoorbeeld voorwaarden stellen aan de minimale berging (in mm) per m2 verhard oppervlak dat wordt aangelegd. Kijk hiervoor in de verordeningen van provincie en gemeenten en de Keur van het waterschap.
- Naast borging van beleid in regels kan ook gedrag gestimuleerd worden door bijvoorbeeld subsidies te verstrekken voor het afkoppelen van regenwater. Een mooi voorbeeld hiervan is Waterklaar www.waterklaar.nl
- Zorgplicht Drinkwater RIVM 2018.
- Rapportages Kaderrichtlijn Water (ecologische en fysisch-chemische waterkwaliteit).
- GRP en BRP en meetplannen (indien kwaliteit wordt gemeten).
- Waterbeheerplan 2016-2021 van WL.
- Provinciaal omgevingsplan Limburg.
- Beschikbare monitoringsgegevens van WL, WBL, WML e.a. (ecologische en chemische waterkwaliteitsgegevens, effluentkwaliteit, grondwatergegevens)
- Structuurvisie Ondergrond (STRONG).
- Risicocommunicatie: kaarten, apps, advies en hulpmiddelen.
- Gebiedsdossiers drinkwaterwinningen.

KLIMAATATLAS

Droogte

Gecombineerd: stede...

Grondwateroverlast

Landgebruik

Regionale wateroverl...

Stedelijke wateroverlast

Hittestress

Hoogte

Knelpunten & Kansen

Stroombanen

Waterkwaliteit

Overzicht atlassen

Bijlagen

Overzicht samenwerking

OVERIGE THEMA'S
FYSIEKE
LEEFOMGEVING

EUROPEES

LANDELIJK

LANDS-
INDELING

PROVINCIAAL

REGIONAAL

RUIMTE EN ECONOMISCHE
SAMENWERKING

PHO RUIMTE

PHO ECONOMIE

BO WONEN

SAMENWERKINGS-
VERBAND SML

RMO NOORD
LIMBURG

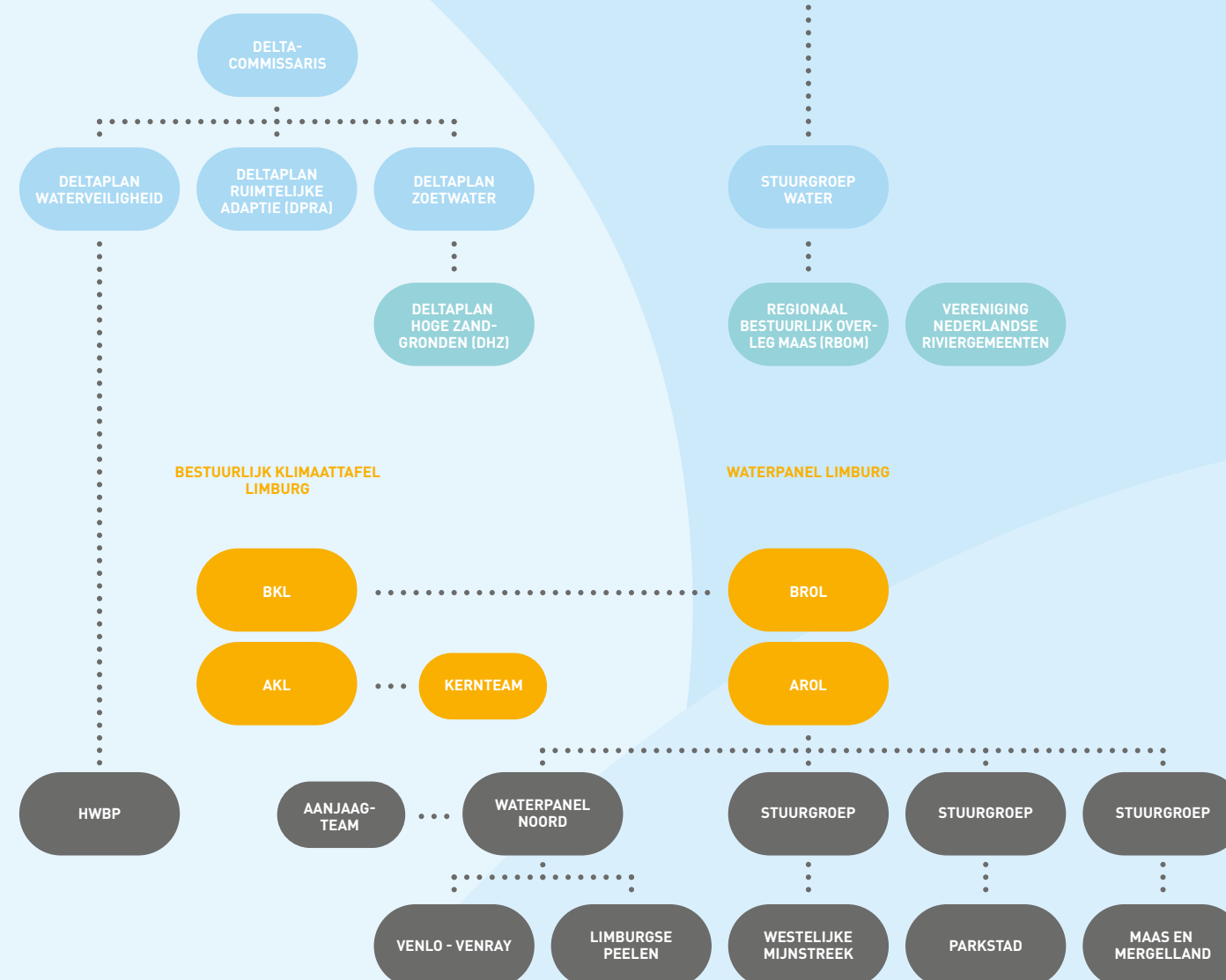
RMO MIDDEN
LIMBURG

RUD NOORD
LIMBURG

REGIONAAL MOBILITEITS-
OVERLEG (RMO)

REGIONAAL UITVOERINGS-
DIENSTEN (RUD)

WATER EN
KLIMAAT

Natuurlijk water

Passende bescherming

Schoon water

Voldoende water

BIJLAGE E ONDERBOUWING FINANCIEN

Algemeen

v4.10 © Arcadis 2017
 Kevin Gortmaker kevin.gortmaker@arcadis.com +31 6 2706 0128
 Bas Bierens bas.bierens@arcadis.com +31 6 5073 6783

v4.10
YAG€R

ALGEMEEN

Opdrachtgever:	Gemeente Brunssum
Project:	Gemeentelijke Watertakenplan Brunssum
Projectnummer:	C03071.000665

startjaar	2019
beschouwde periode	70 jaar
 prijspeil	2019
 aantal heffingseenheden (in startjaar)	15,500 eenheden
rioolheffing (in startjaar, nominaal)	€ 225.00

 ACTIVERINGSGEGEVENS	technische levensduur	afschrijvings-termijn	Afschrijvings-vorm
	Afschrijvingsvorm (default)		lineair
vrij-verval riolering	70 jaar	40 jaar	lineair
gemalen, bouwkundig	50 jaar	40 jaar	lineair
gemalen, E/M	20 jaar	20 jaar	lineair
persleidingen	40 jaar	40 jaar	lineair
drukriolering, bouwkundig	50 jaar	40 jaar	lineair
drukriolering, E/M	15 jaar	15 jaar	lineair
IBA's	40 jaar	15 jaar	lineair
randvoorziening, bouwkundig (BBB / BBL)	60 jaar	40 jaar	lineair
randvoorziening, bouwkundig overig	60 jaar		
randvoorziening, E/M	20 jaar	20 jaar	lineair
infiltratie voorzieningen	60 jaar	40 jaar	lineair
drainage / DT-riolering	40 jaar	40 jaar	lineair

Tijdstip eerste afschrijving	begin volg.jaar (saldo 1/1)	0.0 factor
Tijdstip rentetoerekening	begin volg.jaar (saldo 1/1)	0.0

 PERCENTAGES (nominaal)	
Rente op schulden uit geactiveerde (rest)investeringen:	1.00% in 2019 1.00% vanaf 2020
Rente op positief saldo voorzieningen (nominaal):	
Indexatie prijspeil (op basis van verwachte inflatie na 2019):	per jaar
Indexatie kostenkengetallen Leidraad D1100 (van 2015 naar 2019):	1.50% per jaar

 VOORZIENINGEN per 1/1 van startjaar (2019)	Startsaldi (nominaal)
Spaarvoorziening Rioolvervanging (BBV 44.1d)	€ 2,299,140
Egalisatievoorziening Groot Onderhoud (BBV 44.1c)	
Voorziening Beklemden Middelen Derden (BBV 44.2)	€ 65,324

 BTW afdracht aan algemene middelen (BTW-compensatie)	
BTW:	21.00%
BTW-compensatie op basis van directe exploitatiekosten en :	alléén exploitatie
BTW over dotaties aan spaar- / groot onderhoudsvoorziening:	ja
BTW-vast bedrag (indien van toepassing)	

Heffingseenheden

Opdrachtgever:
Gemeente Brunssum
Project:
Gemeentelijke Watertakenplan Brunssum
Projectnummer:
C03071.000665

v4.10
YAG€R

Heffingseenheden
per 1-1-2019: 15,500
per 1-1-2088: 15,500

	1,085,000	0	0	0	0	0	0
Jaar	Heffingseenheden per 1 januari	Totale toename gedurende jaar	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2019	15,500	0					
2020	15,500	0					
2021	15,500	0					
2022	15,500	0					
2023	15,500	0					
2024	15,500	0					
2025	15,500	0					
2026	15,500	0					
2027	15,500	0					
2028	15,500	0					
2029	15,500	0					
2030	15,500	0					
2031	15,500	0					
2032	15,500	0					
2033	15,500	0					
2034	15,500	0					
2035	15,500	0					
2036	15,500	0					
2037	15,500	0					
2038	15,500	0					
2039	15,500	0					
2040	15,500	0					
2041	15,500	0					
2042	15,500	0					
2043	15,500	0					
2044	15,500	0					
2045	15,500	0					
2046	15,500	0					
2047	15,500	0					
2048	15,500	0					
2049	15,500	0					
2050	15,500	0					
2051	15,500	0					
2052	15,500	0					
2053	15,500	0					
2054	15,500	0					
2055	15,500	0					
2056	15,500	0					
2057	15,500	0					
2058	15,500	0					
2059	15,500	0					
2060	15,500	0					
2061	15,500	0					
2062	15,500	0					
2063	15,500	0					
2064	15,500	0					
2065	15,500	0					
2066	15,500	0					
2067	15,500	0					
2068	15,500	0					
2069	15,500	0					
2070	15,500	0					
2071	15,500	0					
2072	15,500	0					
2073	15,500	0					
2074	15,500	0					
2075	15,500	0					
2076	15,500	0					
2077	15,500	0					
2078	15,500	0					
2079	15,500	0					
2080	15,500	0					
2081	15,500	0					
2082	15,500	0					
2083	15,500	0					
2084	15,500	0					
2085	15,500	0					
2086	15,500	0					
2087	15,500	0					
2088	15,500	0					

Design & Consult
for natural and
built assets

v4.10 YAG€R

Onze referentie: 083944396 A - Datum: 28 juni 2019

Totaaloverzicht Uitgaven

Alle vermelde bedragen zijn exclusief BTW

Onze referentie: 083944396 A - Datum: 28 juni 2019

ARCADIS | Design & Construct for natural and built assets

v4.10 YAG€F

Jaar	€		€		€		€		€		€		€		€		€		€	
	4,427,282	15,380,434	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BTW exploitatie	BTW investeringen	BTW op kapitaallasten		BTW rentelast		BTW op afschrijvingen		BTW vast bedrag	BTW subtototaal	BTW op dotaties		BTW totaal								
			oud	nieuw	voorzieningen	oud	nieuw			spaar	GO									
2019	€ 61,281	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 61,281	€ 219,720	€ -	€ 281,002								
2020	€ 73,063	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 73,063	€ 212,723	€ -	€ 285,786								
2021	€ 73,063	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 73,063	€ 212,723	€ -	€ 285,786								
2022	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2023	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2024	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2025	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2026	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2027	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2028	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2029	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2030	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2031	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2032	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2033	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2034	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2035	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2036	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2037	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2038	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2039	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2040	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2041	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2042	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2043	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2044	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2045	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2046	€ 62,983	€ 219,720	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 62,983	€ 212,723	€ -	€ 275,706								
2047	€ 62,983	€ 219,720	€ -																	

Kostendekkingsplan

Kostendekkingsplan

Opdrachtgever:
Gemeente Brunssum
Project:
Gemeentelijke Watertakenplan Brunssum
Projectnummer:
C03071.000665

Wacht-
jaren

Stijgings-
jaren

Stijgings-
percentage

Heffing
start

Heffing
eind

Periode 1
Periode 2

10
-

30
-

-0.71%
-

€ 225.00 (in 2029)
€ 181.55 (in 2059)

€ 181.55 (vanaf 2059)
€ 181.55 (vanaf 2059)

v4.10
YAG

Financieringsmethode:
IDEAAL COMPLEX

verlaging dotatie
33,321

Heffing in startjaar:
€ 225.00

Heffing in eindjaar:
€ 181.55

LASTEN - vast prijspeil (2019)													BATEN - vast prijspeil (2019)																				
		Spaarvoorziening Rioolvervang (BBV 44.1d)				Egalisatievoorziening Groot Onderhoud (BBV 44.1c)				Kapitaallasten				Exploitatie				alléén exploitatie BTW compensatie				Voorziening Beklemd Middelen Derden (BBV 44.2)				Rioolheffing				Overige baten			
		€ 70,941,020				-				€ 14,104,740				€ 21,082,296				€ 19,538,056				€ -65,324				1,085,000				€ 213,797,629			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-				-				-				-			
		-				-				-				-				-															

Overzicht Voorziening Beklemde Middelen Derden (BBV 44.2)

Opdrachtgever:
Gemeente Brunssum
Project:
Gemeentelijke Watertakenplan Brunssum
Projectnummer:
C03071.000665

nominaal

Jaarrente (positief): -
Rentemoment: begin volg.jaar (saldo 1/1)
Rente vanuit vorig jaar: 100%
Rente in huidig jaar: -

v4.10

YAG€R

maximum: € 1,159,964 (in 2052) maximum: € 1,159,964 (in 2052)
minimum: € 0 (in 2088) minimum: € 0 (in 2088)
eind: € 0 (in 2088) eind: € 0 (in 2088)

		VAST PRIJSPEIL (2019)					NOMINAAL				
		€ -	€ - € -65,324				€ -	€ -65,324			
Jaar	Inflatie factor	Afwaardering t.b.v. vast prijspeil	Saldo 1/1	Rente	Dotatie	Saldo 31/12	Saldo 1/1 nominaal	Rente nominaal	Dotatie	Saldo 31/12 nominaal	
2019	1.0000		€ 65,324	€ -	€ -17,091	€ 48,233	€ 65,324	€ -	€ -17,091	€ 48,233	
2020	1.0000	€ -	€ 48,233	€ -	€ -39,668	€ 8,565	€ 48,233	€ -	€ -39,668	€ 8,565	
2021	1.0000	€ -	€ 8,565	€ -	€ -5,359	€ 3,206	€ 8,565	€ -	€ -5,359	€ 3,206	
2022	1.0000	€ -	€ 3,206	€ -	€ 45,179	€ 48,386	€ 3,206	€ -	€ 45,179	€ 48,386	
2023	1.0000	€ -	€ 48,386	€ -	€ 55,999	€ 104,385	€ 48,386	€ -	€ 55,999	€ 104,385	
2024	1.0000	€ -	€ 104,385	€ -	€ 62,868	€ 167,253	€ 104,385	€ -	€ 62,868	€ 167,253	
2025	1.0000	€ -	€ 167,253	€ -	€ 67,607	€ 234,859	€ 167,253	€ -	€ 67,607	€ 234,859	
2026	1.0000	€ -	€ 234,859	€ -	€ 76,345	€ 311,205	€ 234,859	€ -	€ 76,345	€ 311,205	
2027	1.0000	€ -	€ 311,205	€ -	€ 81,044	€ 392,249	€ 311,205	€ -	€ 81,044	€ 392,249	
2028	1.0000	€ -	€ 392,249	€ -	€ 85,743	€ 477,992	€ 392,249	€ -	€ 85,743	€ 477,992	
2029	1.0000	€ -	€ 477,992	€ -	€ 90,441	€ 568,433	€ 477,992	€ -	€ 90,441	€ 568,433	
2030	1.0000	€ -	€ 568,433	€ -	€ 70,288	€ 638,721	€ 568,433	€ -	€ 70,288	€ 638,721	
2031	1.0000	€ -	€ 638,721	€ -	€ 50,312	€ 689,033	€ 638,721	€ -	€ 50,312	€ 689,033	
2032	1.0000	€ -	€ 689,033	€ -	€ 30,511	€ 719,544	€ 689,033	€ -	€ 30,511	€ 719,544	
2033	1.0000	€ -	€ 719,544	€ -	€ 21,021	€ 740,565	€ 719,544	€ -	€ 21,021	€ 740,565	
2034	1.0000	€ -	€ 740,565	€ -	€ 19,464	€ 760,029	€ 740,565	€ -	€ 19,464	€ 760,029	
2035	1.0000	€ -	€ 760,029	€ -	€ 7,335	€ 767,364	€ 760,029	€ -	€ 7,335	€ 767,364	
2036	1.0000	€ -	€ 767,364	€ -	€ -3,120	€ 764,244	€ 767,364	€ -	€ -3,120	€ 764,244	
2037	1.0000	€ -	€ 764,244	€ -	€ 175	€ 764,418	€ 764,244	€ -	€ 175	€ 764,418	
2038	1.0000	€ -	€ 764,418	€ -	€ -8,106	€ 756,312	€ 764,418	€ -	€ -8,106	€ 756,312	
2039	1.0000	€ -	€ 756,312	€ -	€ -8,376	€ 747,936	€ 756,312	€ -	€ -8,376	€ 747,936	
2040	1.0000	€ -	€ 747,936	€ -	€ 4,253	€ 752,189	€ 747,936	€ -	€ 4,253	€ 752,189	
2041	1.0000	€ -	€ 752,189	€ -	€ -2,043	€ 750,146	€ 752,189	€ -	€ -2,043	€ 750,146	
2042	1.0000	€ -	€ 750,146	€ -	€ -4,133	€ 746,014	€ 750,146	€ -	€ -4,133	€ 746,014	
2043	1.0000	€ -	€ 746,014	€ -	€ -15,406	€ 730,608	€ 746,014	€ -	€ -15,406	€ 730,608	
2044	1.0000	€ -	€ 730,608	€ -	€ -11,823	€ 718,785	€ 730,608	€ -	€ -11,823	€ 718,785	
2045	1.0000	€ -	€ 718,785	€ -	€ 16,404	€ 735,189	€ 718,785	€ -	€ 16,404	€ 735,189	
2046	1.0000	€ -	€ 735,189	€ -	€ 79,973	€ 815,162	€ 735,189	€ -	€ 79,973	€ 815,162	
2047	1.0000	€ -	€ 815,162	€ -	€ 100,012	€ 915,173	€ 815,162	€ -	€ 100,012	€ 915,173	
2048	1.0000	€ -	€ 915,173	€ -	€ 80,018	€ 995,191	€ 915,173	€ -	€ 80,018	€ 995,191	
2049	1.0000	€ -	€ 995,191	€ -	€ 71,954	€ 1,067,145	€ 995,191	€ -	€ 71,954	€ 1,067,145	
2050	1.0000	€ -	€ 1,067,145	€ -	€ 51,344	€ 1,118,489	€ 1,067,145	€ -	€ 51,344	€ 1,118,489	
2051	1.0000	€ -	€ 1,118,489	€ -	€ 30,889	€ 1,149,378	€ 1,118,489	€ -	€ 30,889	€ 1,149,378	
2052	1.0000	€ -	€ 1,149,378	€ -	€ 10,586	€ 1,159,964	€ 1,149,378	€ -	€ 10,586	€ 1,159,964	
2053	1.0000	€ -	€ 1,159,964	€ -	€ -9,566	€ 1,150,397	€ 1,159,964	€ -	€ -9,566	€ 1,150,397	
2054	1.0000	€ -	€ 1,150,397	€ -	€ -29,568	€ 1,120,830	€ 1,150,397	€ -	€ -29,568	€ 1,120,830	
2055	1.0000	€ -	€ 1,120,830	€ -	€ 580	€ 1,121,409	€ 1,120,830	€ -	€ 580	€ 1,121,409	
2056	1.0000	€ -	€ 1,121,409	€ -	€ 20,768	€ 1,142,177	€ 1,121,409	€ -	€ 20,768	€ 1,142,177	
2057	1.0000	€ -	€ 1,142,177	€ -	€ 307	€ 1,142,484	€ 1,142,177	€ -	€ 307	€ 1,142,484	
2058	1.0000	€ -	€ 1,142,484	€ -	€ -17,309	€ 1,125,175	€ 1,142,484	€ -	€ -17,309	€ 1,125,175	
2059	1.0000	€ -	€ 1,125,175	€ -	€ -37,506	€ 1,087,670	€ 1,125,175	€ -	€ -37,506	€ 1,087,670	
2060	1.0000	€ -	€ 1,087,670	€ -	€ -37,506	€ 1,050,164	€ 1,087,670	€ -	€ -37,506	€ 1,050,164	
2061	1.0000	€ -	€ 1,050,164	€ -	€ -37,506	€ 1,012,658	€ 1,050,164	€ -	€ -37,506	€ 1,012,658	
2062	1.0000	€ -	€ 1,012,658	€ -	€ -37,506	€ 975,152	€ 1,012,658	€ -	€ -37,506	€ 975,152	
2063	1.0000	€ -	€ 975,152	€ -	€ -37,506	€ 937,646	€ 975,152	€ -	€ -37,506	€ 937,646	
2064	1.0000	€ -	€ 937,646	€ -	€ -37,506	€ 900,140	€ 937,646	€ -	€ -37,506	€ 900,140	
2065	1.0000	€ -	€ 900,140	€ -	€ -37,506	€ 862,634	€ 900,140	€ -	€ -37,506	€ 862,634	
2066	1.0000	€ -	€ 862,634	€ -	€ -37,506	€ 825,129	€ 862,634	€ -	€ -37,506	€ 825,129	
2067	1.0000	€ -	€ 825,129	€ -	€ -37,506	€ 787,623	€ 825,129	€ -	€ -37,506	€ 787,623	
2068	1.0000	€ -	€ 787,623	€ -	€ -37,506	€ 750,117	€ 787,623	€ -	€ -37,506	€ 750,117	
2069	1.0000	€ -	€ 750,117	€ -	€ -37,506	€ 712,611	€ 750,117	€ -	€ -37,506	€ 712,611	
2070	1.0000	€ -	€ 712,611	€ -	€ -37,506	€ 675,105	€ 712,611	€ -	€ -37,506	€ 675,105	
2071	1.0000	€ -	€ 675,105	€ -	€ -37,506	€ 637,599	€ 675,105	€ -	€ -37,506	€ 637,599	
2072	1.0000	€ -	€ 637,599	€ -	€ -37,506	€ 600,094	€ 637,599	€ -	€ -37,506	€ 600,094	
2073	1.0000	€ -	€ 600,094	€ -	€ -37,506	€ 562,588	€ 600,094	€ -	€ -37,506	€ 562,588	
2074	1.0000	€ -	€ 562,588	€ -	€ -37,506	€ 525,082	€ 562,588	€ -	€ -37,506	€ 525,082	
2075	1.0000	€ -	€ 525,082	€ -	€ -37,506	€ 487,576	€ 525,082	€ -	€ -37,506	€ 487,576	
2076	1.0000	€ -	€ 487,576	€ -	€ -37,506	€ 450,070	€ 487,576	€ -	€ -37,506	€ 450,070	
2077	1.0000	€ -	€ 450,070	€ -	€ -37,506	€ 412,564	€ 450,070	€ -	€ -37,506	€ 412,564	
2078	1.0000	€ -	€ 412,564	€ -	€ -37,506	€ 375,058	€ 412,564	€ -	€ -37,506	€ 375,058	
2079	1.0000	€ -	€ 375,058	€ -	€ -37,506	€ 337,553	€ 375,058	€ -	€ -37,506	€ 337,553	
2080	1.0000	€ -	€ 337,553	€ -	€ -37,506	€ 300,047	€ 337,553	€ -	€ -37,506	€ 300,047	
2081	1.0000	€ -	€ 300,047	€ -	€ -37,506	€ 262,541	€ 300,047	€ -	€ -37,506	€ 262,541	
2082	1.0000	€ -	€ 262,541	€ -	€ -37,506	€ 225,035	€ 262,541	€ -	€ -37,506	€ 225,035	
2083	1.0000	€ -	€ 225,035	€ -	€ -37,506	€ 187,529	€ 225,035	€ -	€ -37,506	€ 187,529	
2084	1.0000	€ -	€ 187,529	€ -	€ -37,506	€ 150,023	€ 187,529	€ -	€ -37,506	€ 150,023	
2085	1.0000	€ -	€ 150,023	€ -	€ -37,506	€ 112,518	€ 150,023	€ -	€ -37,506	€ 112,518	
2086	1.0000	€ -	€ 112,518	€ -	€ -37,506	€ 75,012	€ 112,518	€ -	€ -37,506	€ 75,012	
2087	1.0000	€ -	€ 75,012	€ -	€ -37,506	€ 37,506	€ 75,012	€ -	€ -37,506	€ 37,506	
2088	1.0000	€ -	€ 37,506	€ -	€ -37,506	€ 0	€ 37,506	€ -	€ -37,506	€ 0	

Overzicht Spaarvoorziening Rioolvervanging (BBV 44.1d) - VAST PRIJSPEIL (2019)

Design & Consultancy
for natural and
built assets

Opdrachtgever:		nominaal
Gemeente Brunssum		Jaarrente (restinv.): 1.0%
Project:		Jaarrente (positief): -
Gemeentelijke Watertakenplan Brunssum		Rentemoment: begin volg.jaar (saldo 1/1)
Projectnummer:		Rente vanuit vorig jaar: 100%
C03071.000665		Rente in huidig jaar: -

Dotaties			Saldo	Boekwaarde
(in 2019)	€ 1,046,288	maximum	(in 2019) € 2,299,140	€ -
(in 2020)	€ 1,012,967	minimum	(in 2088) € 0	€ -
(in 2088)	€ 1,012,967	eind	(in 2088) € 0	€ -

		IC100				Spaarvoorziening Rioolvervanging (BBV 44.1d)				Spaarvoorziening Rioolvervanging (BBV 44.1d)			
		€ 73,240,160	100.0%	€ -73,240,160	€ -	€ 70,941,020	€ -2,299,140			Saldo 31/12	Boekwaarde 31/12		
Jaar	Inflatie factor	Totaal investeringen	% direct	Afboekingen	Rente opbrengsten	Dotatie	Totale mutatie	Afwaardering saldo	Afwaardering boekwaarde restinvesteringen	Saldo 1/1	Boekwaarde 1/1 restinvesteringen	Afwaardering saldo	Afwaardering boekwaarde restinvesteringen
2019	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,046,288	€ -	€ -	€ -	€ 2,299,140	€ -	€ -	€ -
2020	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 2,265,819	€ -	€ -	€ -
2021	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 2,232,499	€ -	€ -	€ -
2022	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 2,199,178	€ -	€ -	€ -
2023	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 2,165,857	€ -	€ -	€ -
2024	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 2,132,536	€ -	€ -	€ -
2025	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 2,099,215	€ -	€ -	€ -
2026	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 2,065,894	€ -	€ -	€ -
2027	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 2,032,573	€ -	€ -	€ -
2028	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,999,252	€ -	€ -	€ -
2029	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,965,932	€ -	€ -	€ -
2030	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,932,611	€ -	€ -	€ -
2031	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,899,290	€ -	€ -	€ -
2032	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,865,969	€ -	€ -	€ -
2033	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,832,648	€ -	€ -	€ -
2034	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,799,327	€ -	€ -	€ -
2035	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,766,006	€ -	€ -	€ -
2036	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,732,685	€ -	€ -	€ -
2037	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,699,365	€ -	€ -	€ -
2038	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,666,044	€ -	€ -	€ -
2039	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,632,723	€ -	€ -	€ -
2040	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,599,402	€ -	€ -	€ -
2041	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,566,081	€ -	€ -	€ -
2042	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,532,760	€ -	€ -	€ -
2043	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,499,439	€ -	€ -	€ -
2044	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,466,118	€ -	€ -	€ -
2045	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,432,798	€ -	€ -	€ -
2046	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,399,477	€ -	€ -	€ -
2047	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,366,156	€ -	€ -	€ -
2048	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,332,835	€ -	€ -	€ -
2049	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,299,514	€ -	€ -	€ -
2050	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,266,193	€ -	€ -	€ -
2051	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,232,872	€ -	€ -	€ -
2052	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,199,551	€ -	€ -	€ -
2053	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,166,231	€ -	€ -	€ -
2054	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,132,910	€ -	€ -	€ -
2055	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,099,589	€ -	€ -	€ -
2056	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,066,268	€ -	€ -	€ -
2057	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 1,032,947	€ -	€ -	€ -
2058	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 999,626	€ -	€ -	€ -
2059	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 966,305	€ -	€ -	€ -
2060	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 932,984	€ -	€ -	€ -
2061	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 899,664	€ -	€ -	€ -
2062	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 866,343	€ -	€ -	€ -
2063	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 833,022	€ -	€ -	€ -
2064	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 799,701	€ -	€ -	€ -
2065	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 766,380	€ -	€ -	€ -
2066	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 733,059	€ -	€ -	€ -
2067	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 699,738	€ -	€ -	€ -
2068	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 666,417	€ -	€ -	€ -
2069	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 633,097	€ -	€ -	€ -
2070	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 599,776	€ -	€ -	€ -
2071	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 566,455	€ -	€ -	€ -
2072	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 533,134	€ -	€ -	€ -
2073	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 499,813	€ -	€ -	€ -
2074	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 466,492	€ -	€ -	€ -
2075	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 433,171	€ -	€ -	€ -
2076	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 399,850	€ -	€ -	€ -
2077	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 366,530	€ -	€ -	€ -
2078	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 333,209	€ -	€ -	€ -
2079	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 299,888	€ -	€ -	€ -
2080	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 266,567	€ -	€ -	€ -
2081	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 233,246	€ -	€ -	€ -
2082	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 199,925	€ -	€ -	€ -
2083	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 166,604	€ -	€ -	€ -
2084	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 133,283	€ -	€ -	€ -
2085	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 99,963	€ -	€ -	€ -
2086	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 66,642	€ -	€ -	€ -
2087	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 33,321	€ -	€ -	€ -
2088	1.0000	€ 1,046,288	100%	€ -1,046,288	€ -	€ 1,012,967	€ -33,321	€ -	€ -	€ 0	€ -	€ -	€ -

Financieringsverslag - VAST PRIJSPEIL (2019)

ARCADIS Design & Consultancy
for natural and
built assets

v4.10

Opdrachtgever:

Gemeente Brunssum

Project:

Gemeentelijke Watertakenplan Brunssum

Projectnummer:

C03071.000665

METHODE Ideaal Complex (100%)

Uitgangspunten

startjaar	2019
prijspeil	2019
heffingseenheden startjaar	15,500
heffingseenheden eindjaar	15,500
rente investeringen	1.00%
voorziening/reserve-positief	-
afwaardering op basis van inflatie	-
prijscorrectie kostenkengetallen	1.50%

startsaldo spaarvoorziening	€	2,299,140
startsaldo egalisatievoorziening groot onderhoud	€	-
startsaldo voorziening (BBV 44.2)	€	65,324

Investerings

direct	€	73,240,160
activeren (excl nieuwe aanleg)	€	-
activeren (uitbreidingsinvesteringen)	€	-
totaal	€	73,240,160

Financiering

min. % direct afschrijven	100%
max. % direct afschrijven	100%
overgangperiode activeren > direct	0 jaar

Boekwaarde

max. boekwaarde (totaal)	(in 2019)	€	12,342,873
min. boekwaarde (totaal)	(in 2058)	€	-
restboekwaarde (totaal)	(in 2088)	€	-

EMU kengetallen

EMU-saldo (cumulatief)	(2019 t/m 2088)	€	29,303,305
max. EMU-saldo	(in 2029)	€	802,693
min. EMU-saldo	(in 2059)	€	204,880
Externe rentelasten (cumulatief)	(2019 t/m 2088)	€	-
Omslagrente (gemiddeld %)	(2019 t/m 2088)	-	-

Rioolheffing

startheffing	€	225.00
eindheffing	€	181.55
gem. heffing	€	197.05
1e groeiperiode rioolheffing		30 jaar
1e groeipercentage rioolheffing		-0.71%
2e groeiperiode rioolheffing		0 jaar
2e groeipercentage rioolheffing		-

Dotaties Spaarvoorziening Rioolvervang (BBV 44.1d)

dotatie startjaar	€	1,046,288
dotatie eindjaar	€	1,012,967
dotaties gemiddeld	€	1,013,443
groeiperiode dotaties	nvt	
groei % dotaties	nvt	

Spaarvoorziening Rioolvervang (BBV 44.1d)

rente opbrengsten spaarvoorziening	(2019 t/m 2088)	€	-
afwaardering saldo spaarvoorziening	(2019 t/m 2088)	€	-
max. spaarvoorziening	(in 2019)	€	2,299,140
min. spaarvoorziening	(in 2088)	€	0
eindsaldo spaarvoorziening	(in 2088)	€	0

Egalisatievoorziening Groot Onderhoud (BBV 44.1c)

rente opbrengsten voorziening GO	(2019 t/m 2088)	€	-
afwaardering voorziening GO	(2019 t/m 2088)	€	-
max. saldo voorziening GO	(in 2019)	€	-
min. saldo voorziening GO	(in 2019)	€	-
eindsaldo voorziening GO	(in 2088)	€	-

Voorziening Beklemd Middelen Derden (BBV 44.2)

rente opbrengsten voorziening	(2019 t/m 2088)	€	-
afwaardering voorziening	(2019 t/m 2088)	€	-
max. saldo voorziening riolering	(in 2052)	€	1,159,964
min. saldo voorziening riolering	(in 2088)	€	0
eindsaldo voorziening riolering	(in 2088)	€	0

BALANS EXPLOITATIE / Voorziening Beklemd Middelen Derden (BBV 44.2)

LASTEN (excl. BTW)

dotaties spaarvoorziening (BBV 44.1d)	€	70,941,020
dotaties voorziening groot onderhoud (BBV 44.1c)	€	-
rentelasten restinvest. sparen & groot onderhoud	€	-
lopende kapitaallasten	€	14,104,740
waarvan rentelasten	€	1,761,867
nieuwe kapitaallasten	€	-
waarvan rentelasten	€	-
exploitatielasten (overig)	€	109,492,296
BTW (afdracht aan Algemene Middelen)	€	19,324,896
afwaardering saldo	€	-
eindsaldo voorziening (BBV 44.2)	€	0

TOTAAL € 213,862,952

BATEN (incl. BTW)

€	65,324	startsaldo voorziening (BBV 44.2)
€	213,797,629	rioolheffing
€	-	kwijtschelding
€	-	overige baten
€	-	renteopbrengsten

TOTAAL € 213,862,952

BALANS Spaarvoorziening Rioolvervang (BBV 44.1d)

LASTEN (excl. BTW)

investeringen (vermindering te activeren bedrag)	€	73,240,160
afwaardering saldo	€	-
eindsaldo spaarvoorziening (BBV 44.1d)	€	0

TOTAAL € 73,240,160

BATEN (excl. BTW)

€	2,299,140	startsaldo spaarvoorziening (BBV 44.1d)
€	70,941,020	dotaties spaarvoorziening (BBV 44.1d)
€	-	rente opbrengsten
€	-	afwaardering boekwaarde restinvesteringen

TOTAAL € 73,240,160

BALANS Egalisatievoorziening Groot Onderhoud (BBV 44.1c)

LASTEN (excl. BTW)

investeringen (direct af te boeken)	€	-
afwaardering saldo	€	-
eindsaldo voorziening groot onderhoud (BBV 44.1c)	€	-

TOTAAL € -

BATEN (excl. BTW)

€	-	startsaldo voorziening groot onderhoud (BBV 44.1c)
€	-	dotaties voorziening groot onderhoud (BBV 44.1c)
€	-	rente opbrengsten
€	-	afwaardering boekwaarde restinvesteringen

TOTAAL € -

BIJLAGE F REACTIE WATERPARTNERS

COLOFON

WATERTAKENPLAN BRUNSSUM 2020-2024

KLANT

Gemeente Brunssum

AUTEUR

Erwin Slingerland

PROJECTNUMMER

C03071.000665

ONZE REFERENTIE

083944396 A

DATUM

28 juni 2019

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

Kevin Gortmaker
Sr. specialist Stedelijk Water

VRIJGEGEVEN DOOR

Bas Bierens
Hoofd adviesgroep Stedelijk Water

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com

kragten

GEODESIE
LANDSCHAPSARCHITECTUUR
CIVIELE TECHNIEK

Postbus 14, 6040 AA Roermond
Schoolstraat 8, Herten
T (0475) 39 59 79
F (0475) 31 75 45

Aan Gemeente Brunssum
t.a.v. dhr. P.H. Bartels
Postbus 250
6440 AG BRUNSSUM

GEMEENTE BRUNSSUM	
Org.	IZ nr. 03/14598
26 SEP. 2003	
Sec.	Coörd. CT
kopie	
classif.nr.	

Datum: 25 september 2003

Onderwerp Groenbeheer

Uw kenmerk

Ons kenmerk BRU026/04614/BDL/HVV

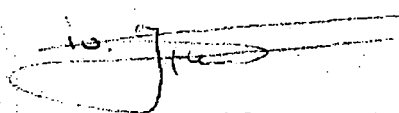
Behandeld door ing. L.J.M.M. de Louw

Hierbij ontvangt U:

- Nota actualisering/aanvulling groenstructuurplan 2003
- Groenbeheerplan 2003
- Bestanden op cd
- volgens afspraak

hoogachtend,

namens Kragten Landschapsarchitectuur

ing. H. van Duijnhoven
Business Unit Manager

Buro LST Maaseik
P.P. Rubensstraat 10 - bus 2
3680 Maaseik (B)
T 0032 (89) 56 37 67
F 0032 (89) 56 36 53

Kragten b.v.
Handelsregister 13021491 Roermond
BTW nr. NL006227521B01
Fortis bank 22.98.10.500
Postgiro van de bank 1044442

GEMEENTE BRUNSSUM

Nota actualisering/aanvulling groenstructuurplan

2003

GEMEENTE BRUNSSUM

Nota actualisering/aanvulling groenstructuurplan

2003

Bestand : L:\prj100\BRU\026\rapp\groenstructuurplan2003.wpd

Project : BRU026

Gecontroleerd door :

01 april

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Groenbeleid	2
2.1	Beheer-categorieën	2
2.2	Methoden van beheer	3
2.3	Relatie groenbeleid en groenstructuur	3
3	Hoofdstructuur in het openbaar groen	4
3.1	Ruimtelijke hoofdstructuur	4
3.2	Ecologische functies	4
3.3	Recreatie functies	4
3.4	Economische functies	4
4	Bouwstenen groenstructuur	5
4.1	Parken	5
4.2	Buurtten met grote tuinen	5
4.3	Overige grotere binnenstedelijke groengebieden	5
4.4	Sportterreinen en terreinen voor bedrijven en instellingen	5
5	Bestaande plannen	6
5.1	Bouwlocaties	6
5.1.1	Bouwlocatie A1	6
5.1.2	Bouwlocatie A2 Limburgia Op den Tricht	6
5.1.3	Bouwlocatie A3 Gebied ten zuiden van het ziekenhuis	6
5.1.4	Bouwlocatie A4 Voormalige villatuin	6
5.1.5	Bouwlocatie A 5	6
5.1.6	Bouwlocatie A 6 Amstenraderveld	6
5.2	Industrieterreinen	6
5.3	Sportcomplexen en complexen met recreatieve voorzieningen	7
6	Hoofdgroenstructuur Gemeente Brunssum	8
7	Deelgebieden	9
7.1	Noord	9
7.2	Oost	10
7.3	Zuid	10

7.4	West	10
7.5	Centrum	10
8	Herinrichting	11
8.1	Terminologie	11
8.2	Herinrichtingsmaatregelen	11
9	Streefbeelden	12
10	Afsluiting	13
	Colofon	14

Bijlagen

Bijlage 1	Ontwikkelingsvisie grensoverschrijdend ecologisch basisplan	B-1
Bijlage 2	Ontwikkelingsvisie streekplanuitwerking oostelijk-zuid Limburg	B-2
Bijlage 3	Gemeentelijk groenbeheer	B-3
Bijlage 4	Ruimtelijke hoofdstructuur	B-4
Bijlage 5	Ecologische functie	B-5
Bijlage 6	Recreatieve hoofdstructuur	B-6
Bijlage 7	Representatieve elementen	B-7
Bijlage 8	Cultuurhistorische elementen	B-8
Bijlage 9	Bouwstenen groen	B-9
Bijlage 10	Bestaande plannen	B-10
Bijlage 11	Hoofd groenstructuur	B-11
Bijlage 12	Groenstructuurplan gemeente Brunssum A - wijk 1A	B-12
Bijlage 13	Groenstructuurplan gemeente Brunssum B - wijk 1B	B-13
Bijlage 14	Groenstructuurplan gemeente Brunssum A - wijk 2A	B-14
Bijlage 15	Groenstructuurplan gemeente Brunssum B - wijk 2B	B-15
Bijlage 16	Groenstructuurplan gemeente Brunssum A - wijk 3A	B-16
Bijlage 17	Groenstructuurplan gemeente Brunssum B - wijk 3B	B-17
Bijlage 18	Groenstructuurplan gemeente Brunssum A - wijk 4A	B-18
Bijlage 19	Groenstructuurplan gemeente Brunssum B - wijk 4B	B-19
Bijlage 20	Groenstructuurplan gemeente Brunssum A - wijk 5A	B-20
Bijlage 21	Groenstructuurplan gemeente Brunssum B - wijk 5B	B-21
Bijlage 22	Herinrichtingsmaatregelen	B-22

1 Inleiding

In het groenstructuurplan wordt de groenvisie voor de komende 30 jaren vastgelegd. Er dient zo goed en helder mogelijk aangegeven te worden welke richting we met het gemeentelijke groen op willen. Omdat het groenstructuurplan voor ca. 30 jaren geldt en alle toekomstige tendensen en veranderingen moeilijk ingeschat kunnen worden, dient het plan evenwel flexibel van opzet te zijn.

Binnen de opgestelde randvoorwaarden dienen daarom nieuwe ontwikkelingen ingepast te kunnen worden zonder de hoofdlijnen hiervoor los te laten.

Het vigerende groenstructuurplan 1993 vormt de basis voor het uitwerken van de aanvullingen van het groenbeleid en de ingrepen die in het groenbeheerplan worden omschreven. In combinatie met deze nota is het groenstructuurplan actueel. Er wordt een actualisering gegeven van de ontwikkelingen en uitbreidingen van de groenstructuur van de Gemeente Brunssum op basis van de inventarisatie van het groen in 2001-2002.

In aanvulling op het vigerende groenstructuurplan zullen de streefbeelden van de groentypen en de daarbij in het groenbeheerplan noodzakelijke onderhoudspakketten in globale lijn worden omschreven in het groenbeheerplan.

Aan de hand van de hoofdstukken en paragrafen van het vigerende groenstructuurplan zullen in de nota actualisering/aanvulling groenstructuurplan de aanvullingen worden omschreven.

2 Groenbeleid

In aanvulling op de in 1992 door de Sectie Plantsoenbeleid van de gemeente geformuleerde beleidsrapportage, betreffende de visie op het beheer en onderhoud, worden de beheerdoelstellingen aangescherpt op basis van (1) de inventarisatie van het groen in 2001-2002 en (2) de groentypen en de onderhoudspakketten voor de desbetreffende groentypen die in het beheersplan benoemd zullen worden.

2.1 Beheer-categorieën

Alvorens de groentypen en de streefbeelden uit te werken volgt hier een korte samenvatting van de categorieën zoals die in het vigerende groenstructuurplan worden omschreven.

In het structuurplan 1993 worden de volgende 4 categorieën onderscheiden:

- a. Ecologisch groen
- b. Representatief groen
- c. Centrumgroen
- d. Woonomgevingsgroen

- ad a. Ecologisch groen is geheel natuurgericht. Het gehele buitengebied van de gemeente komt hiervoor in aanmerking alsmede enkele zones langs de hoofdontsluiting alsmede enkele "eilanden" in de grotere stadsparken.
- ad b. Representatief groen wordt gekenmerkt door een zichtbaar hoge verzorgingsgraad en is van belang langs de hoofdwegen binnen de bebouwde kom bij de toegangen tot het centrum.
- ad c. Bij het centrum-groen is naast de representatieve functie van de groenelementen tevens sprake van een economisch belang. Ook hier is de verzorgingsgraad, tot uitdrukking komend in een zeer intensief onderhoudsniveau, kenmerkend.
- ad d. In het woonomgevingsgroen staat vanwege het grote belang dat aan "netheid" van het groen wordt gehecht, de goede verzorging voorop. Het betreft het openbaar groen, aansluitend aan de particuliere tuinen, en met gebruiksfuncties, afschermende of verkeer-geleidende functies. ("groen bij de voordeur")

Op basis van deze in het vigerende groenstructuurplan aangegeven verdeling zullen het streefbeeld en de daarbij behorende onderhoudsmaatregelen voor de groenelementen binnen de gemeente geformuleerd worden.

De indeling in 4 categorieën wordt in het beheerplan nader uitgewerkt in groentypen met het daarbij behorende streefbeeld.

2.2 Methoden van beheer

De veranderingen van inzichten in het beheer van groen en de daarmee samenhangende definities vragen om een andere omschrijving van het te onderhouden groen.

De drie omschreven methoden van onderhoud in het vigerende groenstructuurplan 1993 te weten, (1) aangepast traditioneel beheer, (2) alternatief beheer en (3) ecologisch beheer worden in deze nota anders geformuleerd.

Het groen wordt omschreven op basis van kwaliteitsbeelden (beheer- c.q. streefbeelden). In het onderhoudsbestek worden deze onderhoudskwaliteiten benoemd volgens in de Standaard RAW Bepalingen geformuleerde eisen gesteld aan het resultaat bij onkruidbeheersing in beplanting en maaiwerkzaamheden voor gazons, grasvelden, bermen en taluds.

De kwaliteitsbeelden zijn globaal voor elk van de groentypen te verdelen in drie kwalificaties:

- intensief onderhoud
- normaal onderhoud
- extensief onderhoud

2.3 Relatie groenbeleid en groenstructuur

Het in deze aanvulling vermelde beheer op basis van de groentypen sluit geheel aan bij het in het vigerende groenstructuurplan geformuleerde beleid.

Het beheren op basis van kwaliteitsbeelden wordt in het beheerplan vertaald in werkzaamheden die uitgevoerd dienen te worden om de gewenste beelden te realiseren en te handhaven.

3 Hoofdstructuur in het openbaar groen

Het openbaar groen is een belangrijk element in de ruimtelijke structuur van de Gemeente Brunssum. In deze aanvulling zal allereerst een omschrijving worden gegeven van de uitbreidingen op ruimtelijke structuur.

3.1 Ruimtelijke hoofdstructuur

In de ruimtelijke hoofdstructuur zijn een aantal nieuwe ontwikkelingen die duidelijk vorm hebben gekregen, te weten:

- het bouwplan van de wijk Emmapark, een park en woningbouw in ontwikkeling.
- het bouwplan Amstenraderveld.

3.2 Ecologische functies

Als aanvulling dient het bouwplan Amstenraderveld en vlindertuin Emmapark vermeld te worden.

3.3 Recreatie functies

Als aanvulling dient het bouwplan Parkplan Emma vermeld te worden.

3.4 Economische functies

De ter plaatse van het bouwplan Parkplan Emma aangegeven uitstraling van industrielocaties is niet meer van toepassing in verband met het verschuiven van een gedeelte van de industrielocatie naar Heerlens grondgebied en woningbouw, bedrijventerreinen in combinatie met het park naar/op Brunssums grondgebied.

Zie de volgende bijlagen:

Bijlage 1: Ontwikkelingsvisie grensoverschrijdend ecologisch basisplan

Bijlage 2: Ontwikkelingsvisie streekplanuitwerking oostelijk zuid Limburg

Bijlage 4: Ruimtelijke hoofdstructuur

4 Bouwstenen groenstructuur

De in het vigerende groenstructuurplan van de Gemeente Brunssum opgenomen bouwstenen groenstructuur zijn aangevuld met de vermelde gerealiseerde ontwikkelingen, te weten:

- het bouwplan Parkplan Emma.
- het bouwplan Amstenraderveld.

4.1 Parken

Het Emmapark is toegevoegd aan de reeds bestaande parken.

4.2 Buurten met grote tuinen

Het bouwplan Amstenraderveld is toegevoegd.

4.3 Overige grotere binnenstedelijke groengebieden

De structuur nabij het Emmapark is aangepast.

4.4 Sportterreinen en terreinen voor bedrijven en instellingen

Hier zijn twee aanpassingen te vermelden, te weten:

- het Limburgiaterrein (C3)
- het bedrijventerrein Rode Beek (B2)

Zie de volgende bijlagen:

bijlage 5: Ecologische functie

bijlage 6: Recreatieve hoofdstructuur

bijlage 7: Representatieve elementen bouwstenen groenstructuur

bijlage 8: Cultuurhistorische elementen

bijlage 9: Bouwstenen groenstructuur

5 Bestaande plannen

Het betreft een aantal bouwlocaties voor woningen en een aantal bedrijventerreinen. Tevens zijn voor sportvoorzieningen in afgeslankte vorm enige ruimtelijke hergroeperingen gerealiseerd.

De bouwlocaties, industrielocaties en sportterreinen die in periode van het opstellen van het vigerende groenstructuurplan zijn gerealiseerd/ in afbouwfase zijn:

- het bouwplan Parkplan Emma omvattende woningbouw, geringe industrie en parkaanleg.
- het bouwplan Amstenraderveld bestaande uit woningbouw.
- het industrieterrein Rode Beek, een industrieterrein met selectief woningen op de percelen.

De bovengenoemde plannen bevinden zich in de afbouwfase.

- het sportterrein van Treebeek Sport is gelegen op Heerlens grondgebied.

5.1 Bouwlocaties

5.1.1 Bouwlocatie A1

Kruisberg is gereed.

5.1.2 Bouwlocatie A2 Limburgia Op den Tricht

Deze locatie is nog steeds in ontwikkeling.

5.1.3 Bouwlocatie A3 Gebied ten zuiden van het ziekenhuis

Deze locatie wordt nog gehandhaafd en nog niet in ontwikkeling.

5.1.4 Bouwlocatie A4 Voormalige villatuin

Deze locatie is gereed.

5.1.5 Bouwlocatie A 5

Deze locatie is gereed.

5.1.6 Bouwlocatie A 6 Amstenraderveld

Deze locatie bevindt zich in de afbouwfase.

5.2 Industrieterreinen

In aansluiting op het bedrijventerrein Haefland (B 1) is het bedrijventerrein Rode Beek 1e fase (B 2) in de afbouwfase en de 2e fase in ontwikkeling.

Het voormalige terrein van staatsmijn Emma (B 3) is voor een kwart industrieterrein, een kwart park en voor de helft woongebied.

5.3 Sportcomplexen en complexen met recreatieve voorzieningen

Het sportcomplex van Limburgia (C3) is komen te vervallen.

Het complex van Treebeek Sport is in eigendom verworven op Heerlens grondgebied.

Sportcomplex (C6) is komen te vervallen, dit complex is in erfpacht gegeven.

Zie bijlage 10: Bestaande plannen

6 Hoofdgroenstructuur Gemeente Brunssum

De hoofdgroenstructuur is geactualiseerd aan de hand van de inventarisatie van het groen en de verwerking van de wijzigingen en nieuwe ontwikkelingen.

Zie bijlage 11: Hoofdgroenstructuur

7 Deelgebieden

De uitwerking in deelgebieden zoals die is opgenomen in het vigerende groenstructuurplan van Brunssum sluit niet meer aan bij de indeling in 'wijken', en 'kaarten' zoals die door de overige diensten in de Gemeente Brunssum wordt gehanteerd.

De Gemeente Brunssum is onder te verdelen in 5 wijken (44 kaarten).

De indeling is als volgt:

- wijk Noord bestaande uit een gedeelte van het voormalig deelgebied 5 -west- inclusief voormalig deelgebied 6 -Treebeek-
- wijk Oost voormalig deelgebied 2 -noord-
- wijk Zuid voormalig deelgebied 3 -oost-
- wijk West voormalig deelgebied 4 - zuid-
- wijk Centrum voormalig deelgebied 1 -centrum- en een gedeelte van voormalig deelgebied 5 -west-

Per wijk zijn een tweetal kaarten aanwezig.

Kaart A geeft, meer gedetailleerd als op de plankaart, aan op welke wijze de hoofdgroenstructuur in de verschillende wijken van betekenis is binnen het totaal aanwezige groenareaal.

Als toelichting dient hoofdstuk 6 van het vigerende groenstructuurplan.

Kaart B geeft de beheervisie voor de verschillende onderdelen van de voor de wijken uitgewerkte hoofdgroenstructuur aan.

De beheermaatregelen zijn aangegeven op basis van de beheermethoden van het vigerende groenstructuurplan. Zie ook § 2.2 nota en groenbeheernota § 2.3.

7.1 Noord

Deze wijk bestaat uit een gedeelte van het voormalig deelgebied 5 -west- inclusief voormalig deelgebied 6 -Treebeek-.

Centraal binnen dit gebied staat het veiligstellen en ontwikkelen van de stedelijke ecologische verbinding langs de N276.

Het Hemelderpark kent een sterk extensief beheer en sterk intensief beheer voor de afzonderlijke groentypen.

De verbindingrouten tussen Brunssum en Treebeek kennen een door boombeplantingen vormgegeven zichtbare en gebiedsstructurerende lijnenvormen.

De aandacht binnen de hoofdstructuur in Treebeek is gericht op het behoud en herstel van bomenrijen en groepen.

Zie bijlage 12 en 13.

Oost

Voormalig deelgebied 2 -noord-

Kerngebied is in deze wijk de begraafplaats. De groenzones van en langs de industrieterreinen vormen een belangrijke basis voor de extensieve groengebieden. Het groen van de mijnkolonie Rozengård verdient vanwege de kleinschaligheid en vanuit de historische betekenis extra aandacht. Er zal een volledige herinrichting plaatsvinden.

Zie bijlage 14 en 15.

Zuid

Voormalig deelgebied 3 -oost-

Bijzondere aandacht gaat uit naar de twee mijnkoloniën. Deze hebben naast een cultuurhistorische waarde een normaal tot intensief beheer overeenkomstig deelgebied 3.

Het Schutterspark is een belangrijk gebied binnen de groenstructuur.

Zie bijlage 16 en 17.

West

Voormalig deelgebied 4 -zuid-

Een belangrijk deel van de hoofdgroenstructuur wordt in deze wijk gevormd door zones met relatief grote particuliere tuinen.

Aanbeveling blijft om de eenheid en structuur van het groen te versterken door de ontwikkeling van duurzame beplantingen (met name bomen in het openbare gebied).

Zie bijlage 18 en 19.

Centrum

Voormalig deelgebied 1 -centrum- en een gedeelte van voormalig deelgebied 5 -west-

In het centrumgebied staan het vormgeven van de pleinenzone en de twee daarmee parallelle groene verbindingen centraal.

Dit gebied bevat de oudste bebouwingsstructuur en mede daarom een waardevol bestand van oude groenelementen (particulier en openbaar).

Het vijverpark staat centraal in het groen van deze wijk.

Zie bijlage 20 en 21.

8 Herinrichting

8.1 Terminologie

Bij het beheren van het gemeentelijk groen hebben we te maken met een drietal termen die te maken hebben met veranderingen/ aanpassingen binnen het groen, te weten:

- Herinrichting.
Herinrichting van groen houdt in, het groen dat op structuurniveau niet voldoet aan het omschreven beeld. Het ontbreken van het groen dat conform structuurplan aanwezig zou moeten zijn.
- Omvormen.
Bij omvormen van groen hebben we het op beheerniveau over groen dat niet kan voldoen aan het gewenste streefbeeld dat vervangen wordt door groen dat op die plek wel kan voldoen aan het gewenste streefbeeld.
- Renovatie.
Renovatie van groen betekent het vervangen van het groen dat versleten is door groen behorende tot het zelfde streefbeeld.

8.2 Herinrichtingsmaatregelen

Bij herinrichtingsmaatregelen is het groenstructuurplan uitgangspunt.

Het betreft het ontbreken van groen dat binnen de hoofdgroenstructuur van wezenlijk belang is en, of niet voldoet aan het omschreven beeld, of in zijn geheel (nog) niet aanwezig is.

In bijlage 22 zijn de maatregelen aangegeven die op basis van de inventarisatie 2001-2002 ontbreken.

9 Streefbeelden

Zoals reeds vermeld in het vigerende groenstructuurplan is het groenstructuurplan een beleidsinstrument zonder juridische basis, echter, er mag geen vrijblijvend karakter aan het sturen van de ontwikkelingen in het openbaar groen worden gegeven.

Om te komen tot een goede omschrijving van het gewenste onderhoud van het openbare groen in de Gemeente Brunssum is er in aanvulling op zeer globale beheerscategorieën en genoemde methoden van beheer een onderverdeling gemaakt naar groentypen met de hierbij horende onderhoudspakketten.

Om voor eenieder duidelijkheid te krijgen in het groen en het beheer wat met een bepaalde verschijningsvorm samenhangt, is in het beheerplan het omschrijven van het streefbeeld, eventueel ondersteund met beelden/foto's van het bedoelde type groen, een basis om te komen tot het daadwerkelijke beheer.

De gewenste groenstructuur dient haar verankering te krijgen in stedenbouwkundige plannen en ontwikkelingen.

10 Afsluiting

Het vastleggen van een visie voor het gemeentelijk groen voor een periode van 30 jaren is gebundeld in een plan, het hoofd-groenstructuurplan.

Naast het bestaande groen is ook het gewenste maar op dit moment ontbrekende groen als structurelement opgenomen.

Ontwikkelingen dienen aan deze structuur getoetst te worden.

Het groenstructuurplan 1993 is samen met de nota actualisering/aanvulling groenstructuurplan 2003 een actueel plan.

Samen met de streefbeelden uit het groenbeheerplan 2003 vormt dit een basis voor het komende decennium.

De uitwerking van bovengenoemde wordt nader gespecificeerd in het groenbeheerplan 2003 van de Gemeente Brunssum.

Als nieuw instrument bij het beheren van het groen is er een groenbeheer programma bij de gemeente geïnstalleerd waarmee het areaal digitaal en visueel is weer te geven. Er kunnen indelingen worden gemaakt van verschijningsvormen, onderhoudsmaatregelen en kosten van instandhouding voor het gemeentelijk groenareaal.

Colofon

Titel:

Nota actualisering/aanvulling groenstructuurplan
Gemeente Brunssum

Opdrachtgever:

Gemeente Brunssum

Uitgegeven door:

Kragten Landschapsarchitectuur

Plaats:

Roermond

Auteurs:

Peter Venbruex bnt

Jolanda Vos

Simone van Esseveld

Projectnummer:

BRU 026

Informatie:

Kragten Landschapsarchitectuur

Schoolstraat 8 Herten

Postbus 14

6040 AA ROERMOND

0475- 39 59 79

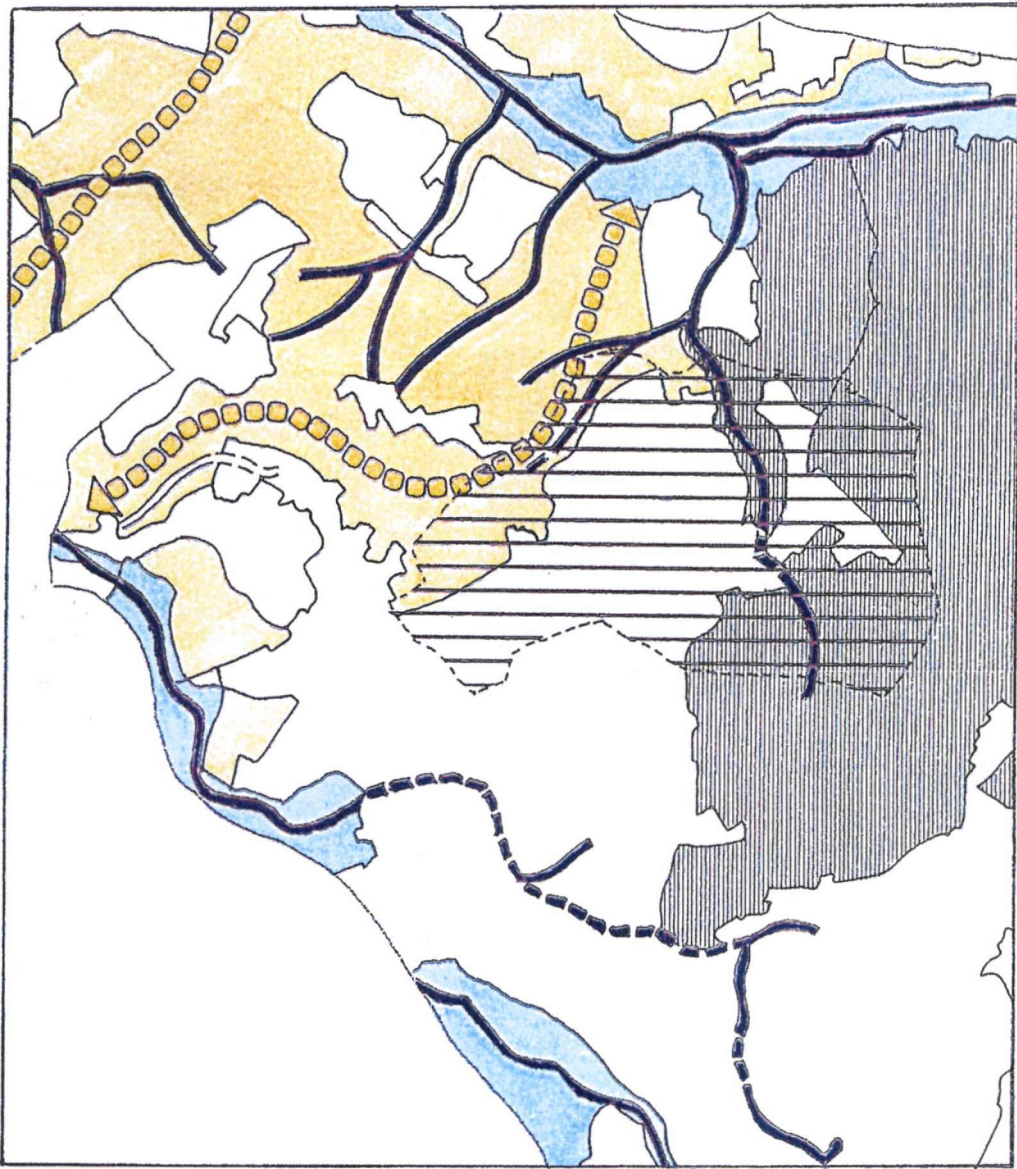
Bijlagen

GEMEENTE BRUNSSUM

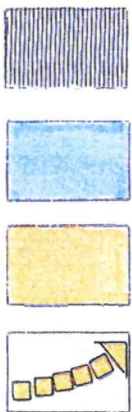
Nota actualisering/aanvulling groenstructuurplan

2003

Bijlage 1 Ontwikkelingsvisie grensoverschrijdend ecologisch basisplan

LEGENDA

ONTWIKKELINGSVISIE GRENSOVERSCHRIJDEND ECOLOGISCH BASISPLAN

Kernzone droog

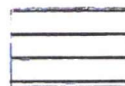
Kernzone nat

Contactzone

Verbindingszone droog

Beek

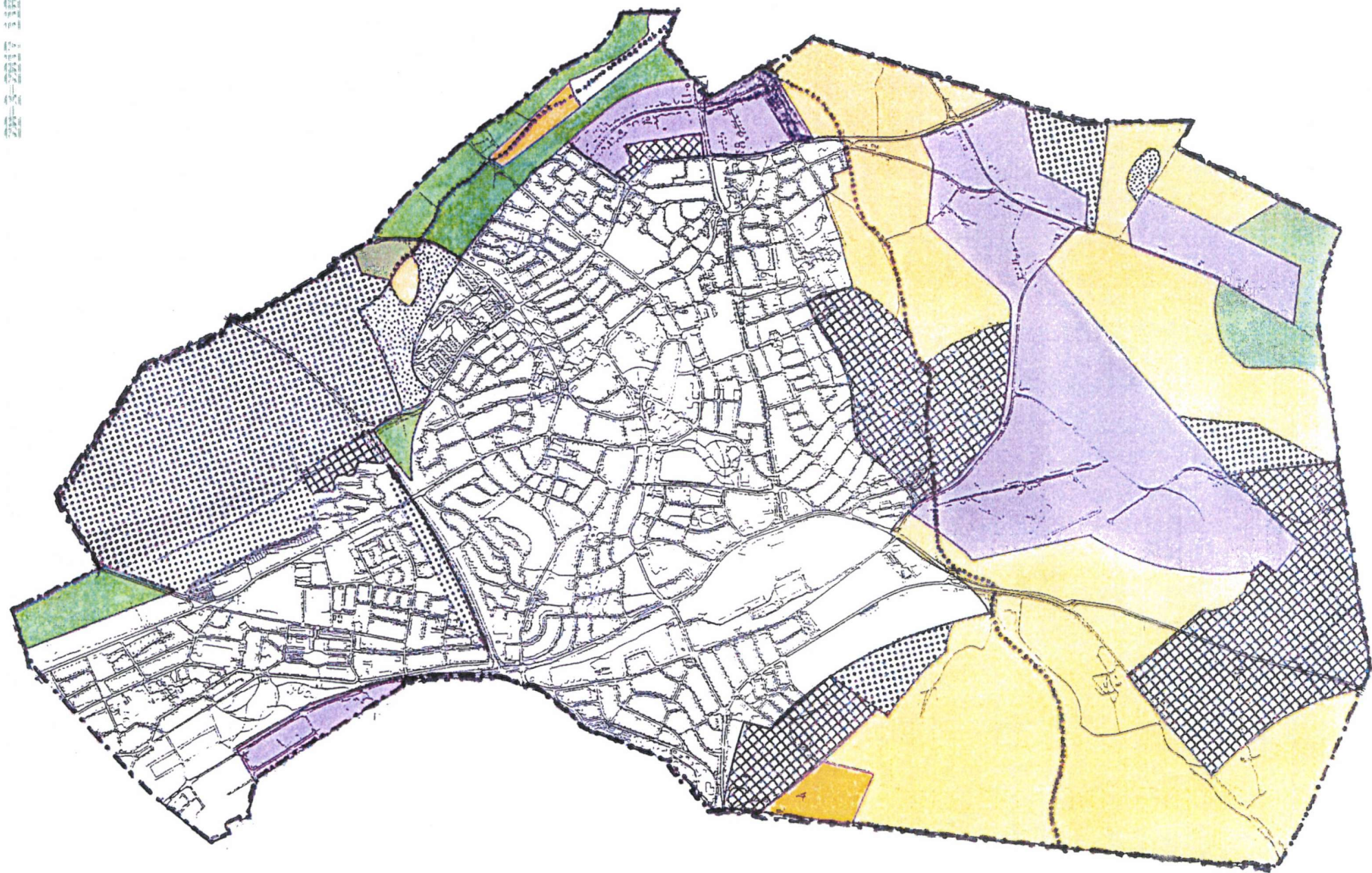

Gemeente Brunssum

Bijlage 2 Ontwikkelingsvisie streekplanuitwerking oostelijk- zuid Limburg

Bijlage 3 Gemeentelijk groenbeheer

Bijlage 4 Ruimtelijke hoofdstructuur

LEGENDA

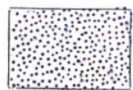
ONTWIKKELINGSVISIE STREEKPLANUITWERKING OOSTELIJK ZUID-LIMBURG

Nieuw bos
(multifunctioneel, accent op recreatie)

Landelijk gebied met agrarisch karakter
(kleine landschapselementen)

Beheerslandbouw-recreatief medegebruik
(kleine landschapselementen)

Natuurontwikkeling

Verbindingszone
voor natuur, landschap en recreatie

Stedelijk recreatiegebied

Toeristisch ontwikkelingsgebied / Overig buitengebied

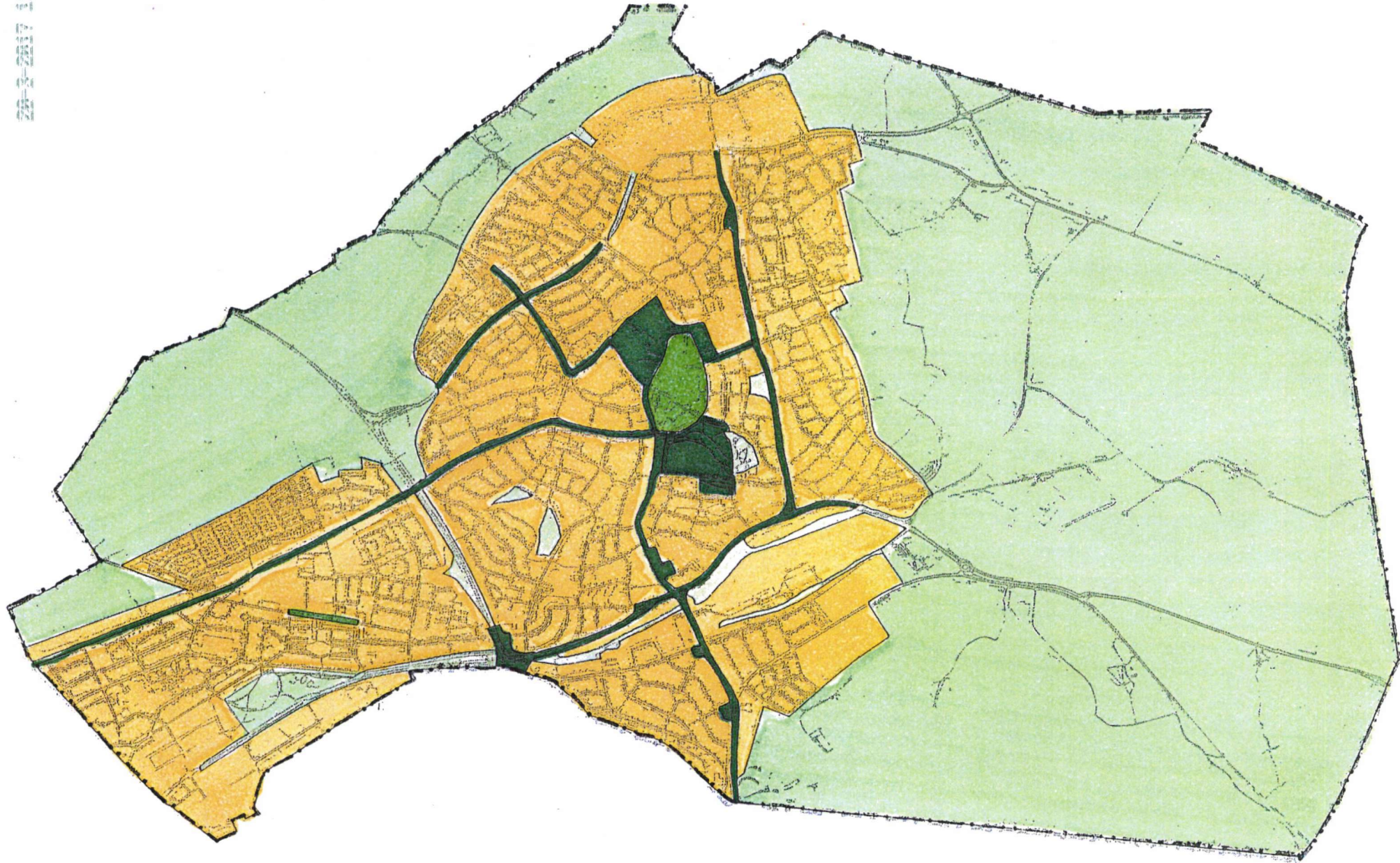
Bedrijventerrein regionaal/lokaal

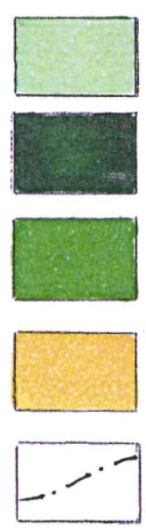
Beken

Gemeentegrens

LEGENDA

GEMEENTELIJK GROENBEHEER

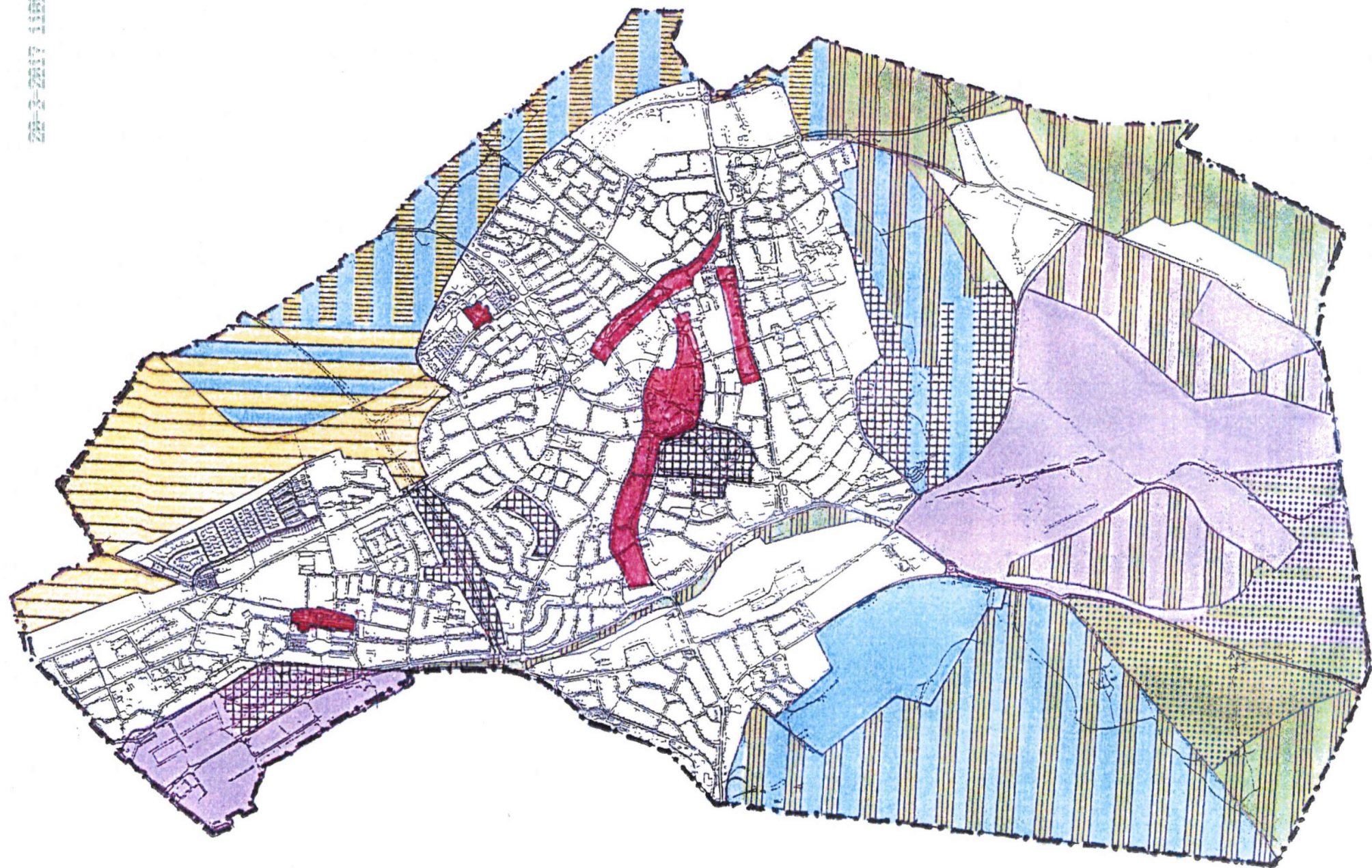
Ecologisch groen

Representatief groen

Centrum groen

Woongroen

Gemeentegrens

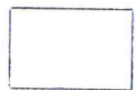

LEGENDA

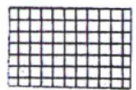
RUIMTELIJKE HOOFDSTRUCTUUR

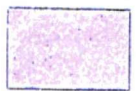
Geconcentreerde bebouwing

Overig bebouwd gebied

Parkgebied

Voormalig mijnterrein

Bos en heide

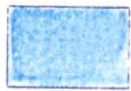
Coulissenlandschap (golfbaan)

Kleinschalig
agrarisch gebied

Open agrarisch gebied

Beekzones

Gemeentegrens

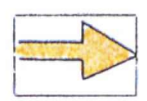

Bijlage 5 Ecologische functie

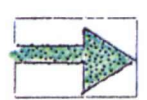

LEGENDA

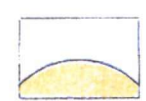
ECOLOGISCHE FUNCTIE

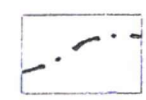
Ecologische hoofdverbinding

Stedelijk ecologische verbindingen

Ecologisch knooppunt (boslokaties)

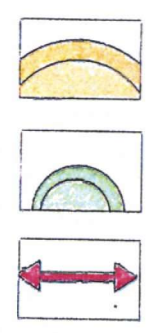
Gemeentegrens

Bijlage 6 Recreatieve hoofdstructuur

LEGENDA

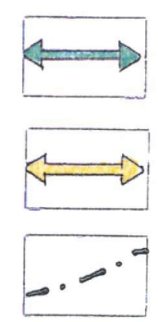
RECREATIEVE HOOFDSTRUCTUUR

Parkgebied stadsrand

Stadspark

Pleinenroute

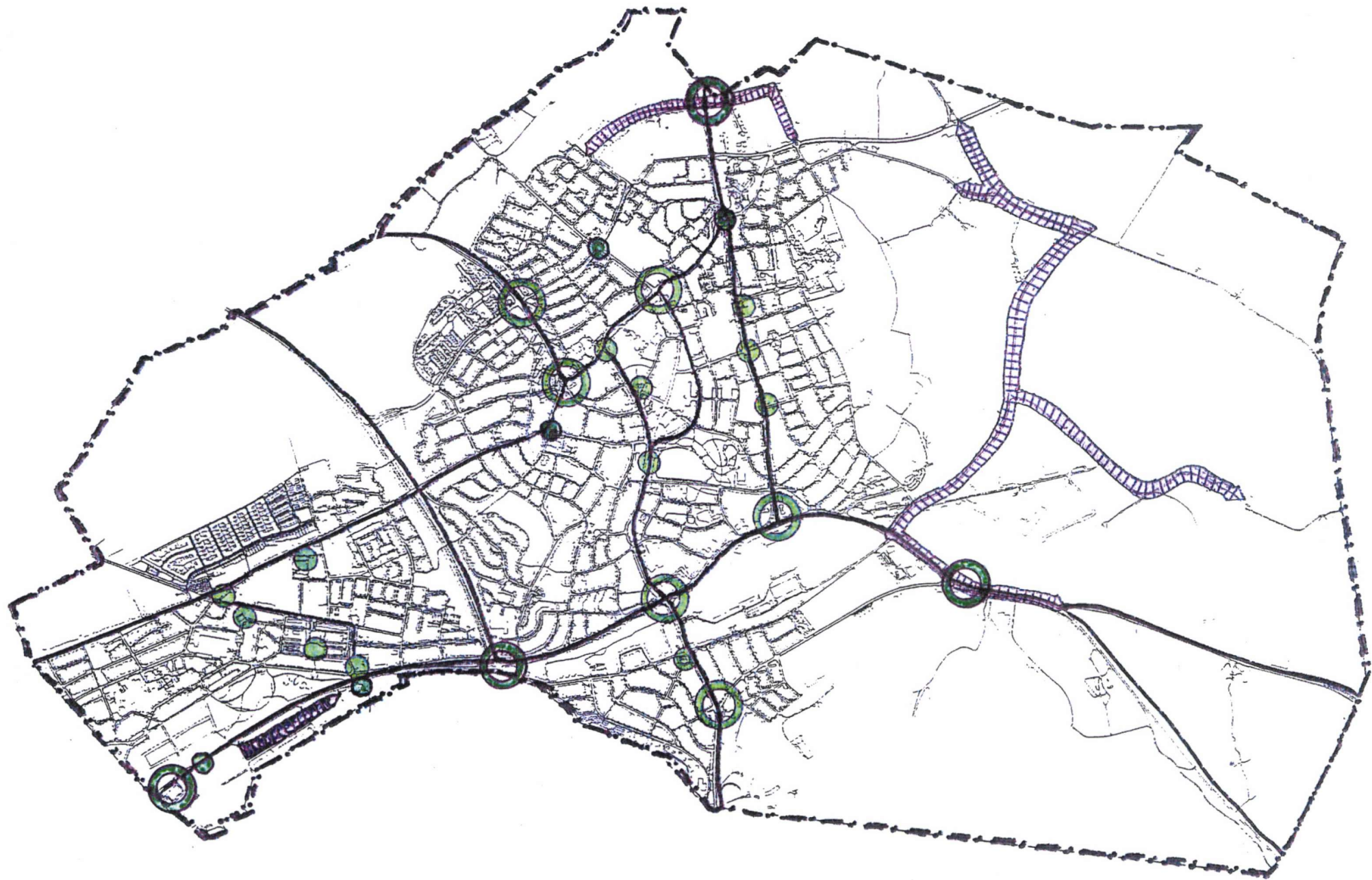

Binnenstedelijke groene route

Stadsrandverbindingen

Gemeentegrens

Bijlage 7 Representatieve elementen

LEGENDA

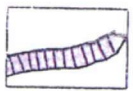

Representatieve elementen

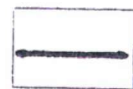
1e orde representatieve elementen

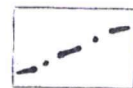
2e orde representatieve elementen

Uitstraling industrielokatie

Hoofdwegen

Gemeentegrens

Bijlage 8 Cultuurhistorische elementen

LEGENDA

CULTUURHISTORISCHE ELEMENTEN

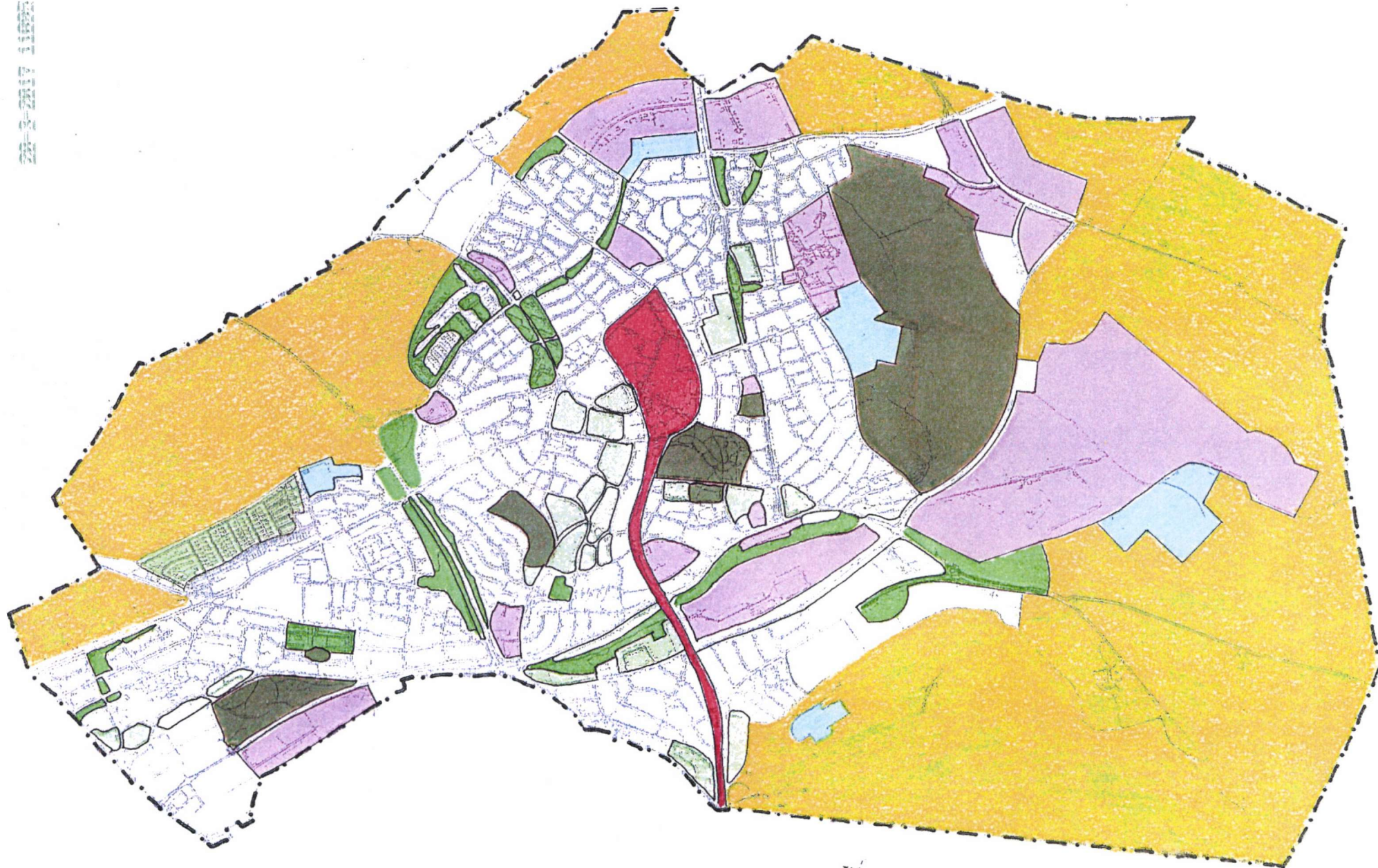

- Oude hoofdverbindingen
- Overige oude verbindingen
- Bijzondere historische bebouwing
- Beekloop
- Voormalige beekloop

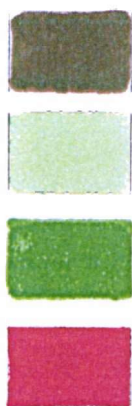
- Hoofdverbinding in mijnperiode
- "Mijnkolonie"
- Oude dorpsbebouwing
- Wijk met bijzondere architectuur
- Gemeentegrens

Bijlage 9 Bouwstenen groen

LEGENDA

BOUWSTENEN GROEN

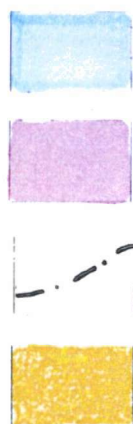

Parken

Buurten met grote tuinen

Overige grotere binnenstedelijke
groengebieden

Pleinenzone

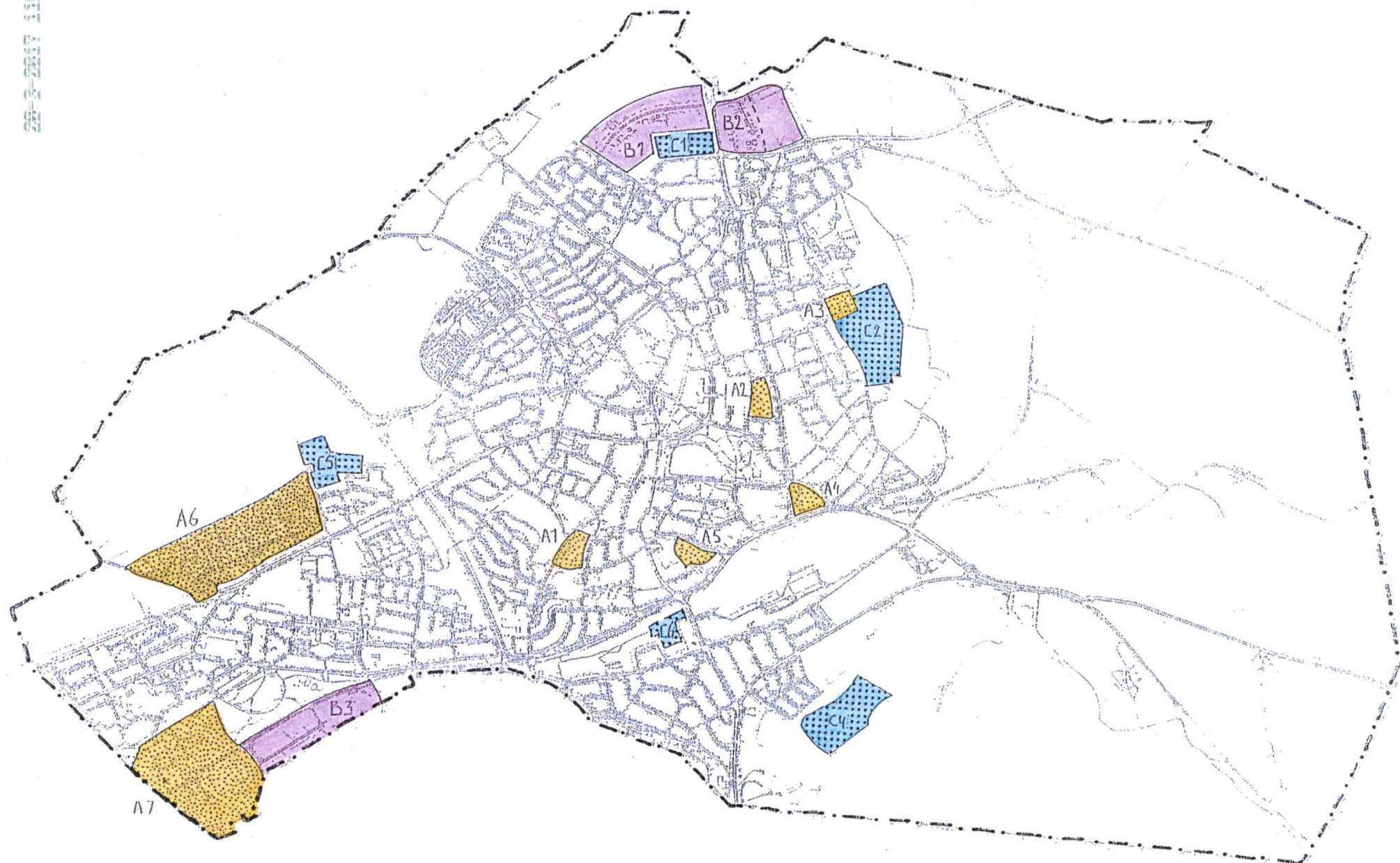
Sportterreinen

Terreinen bedrijven en instellingen

Gemeentegrens

Groenstructuur buiten bebouwde kom

Bijlage 10 Bestaande plannen

LEGENDA

BESTAANDE PLANNEN

Bouwlokaties

Industrieterreinen

Sportcomplexen te hergroeperen

Gemeentegrens

Bijlage 11 Hoofd groenstructuur

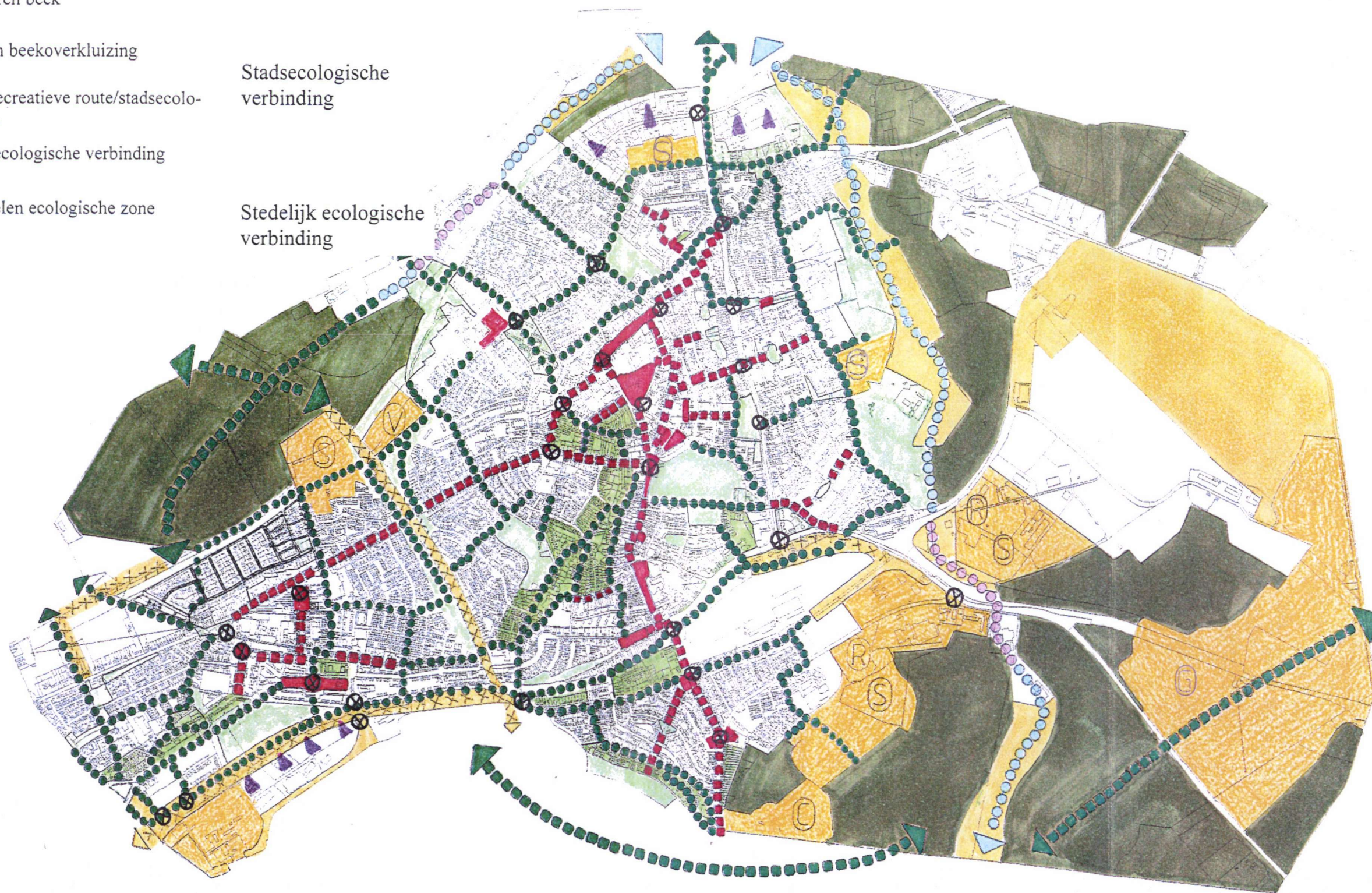
enstructuurplan Brunssum

enda

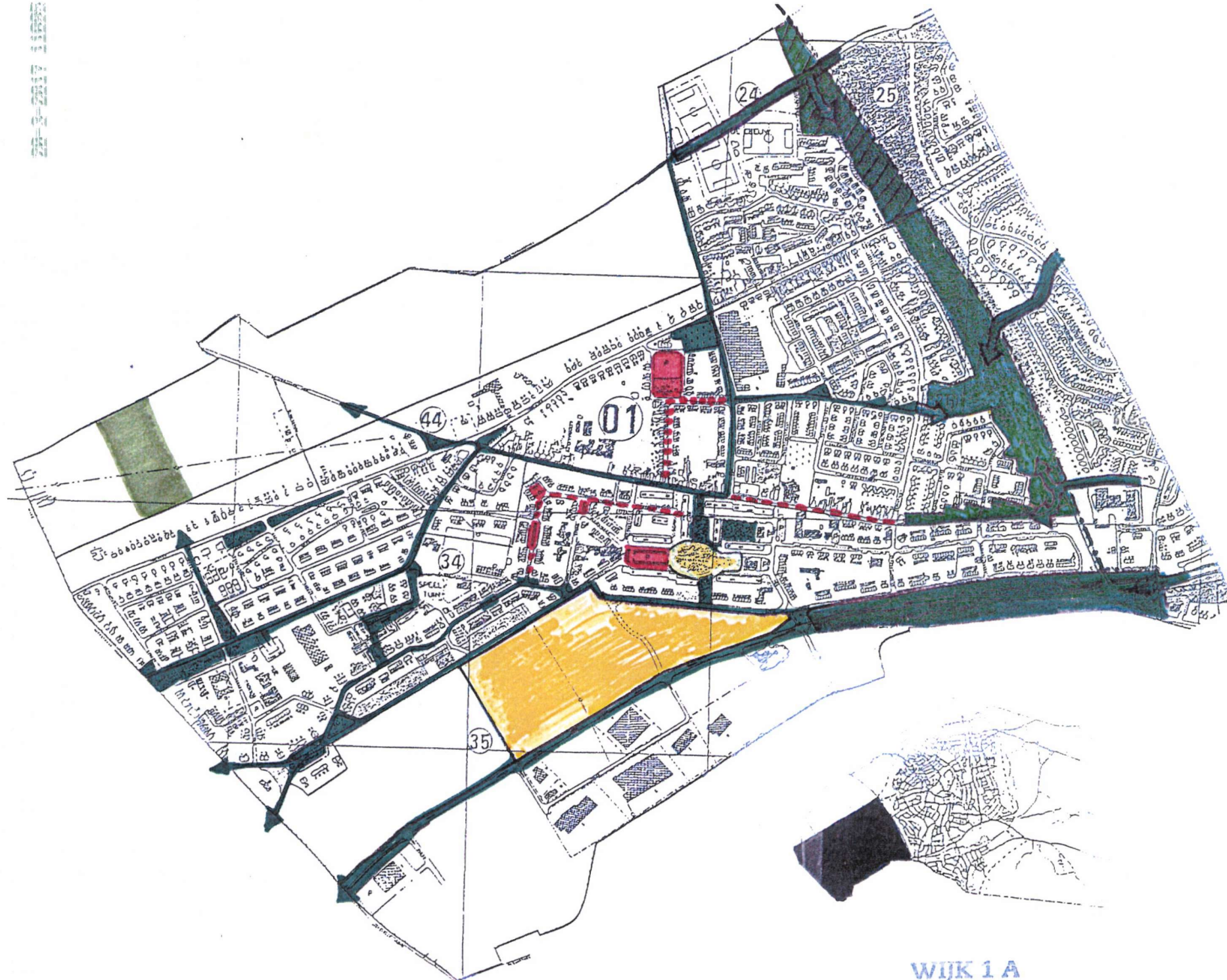
- Verbinding met groenelementen (aanvulling)
- Te renatureren beek
- Verwijderen beekoverkluizing
- "Groene" recreatieve route/stadsecologische zone
- Realiseren ecologische verbinding
- Te ontwikkelen ecologische zone

Stadsecologische verbinding

Stedelijk ecologische verbinding

Bijlage 12 Groenstructuurplan gemeente Brunssum A - wijk 1A

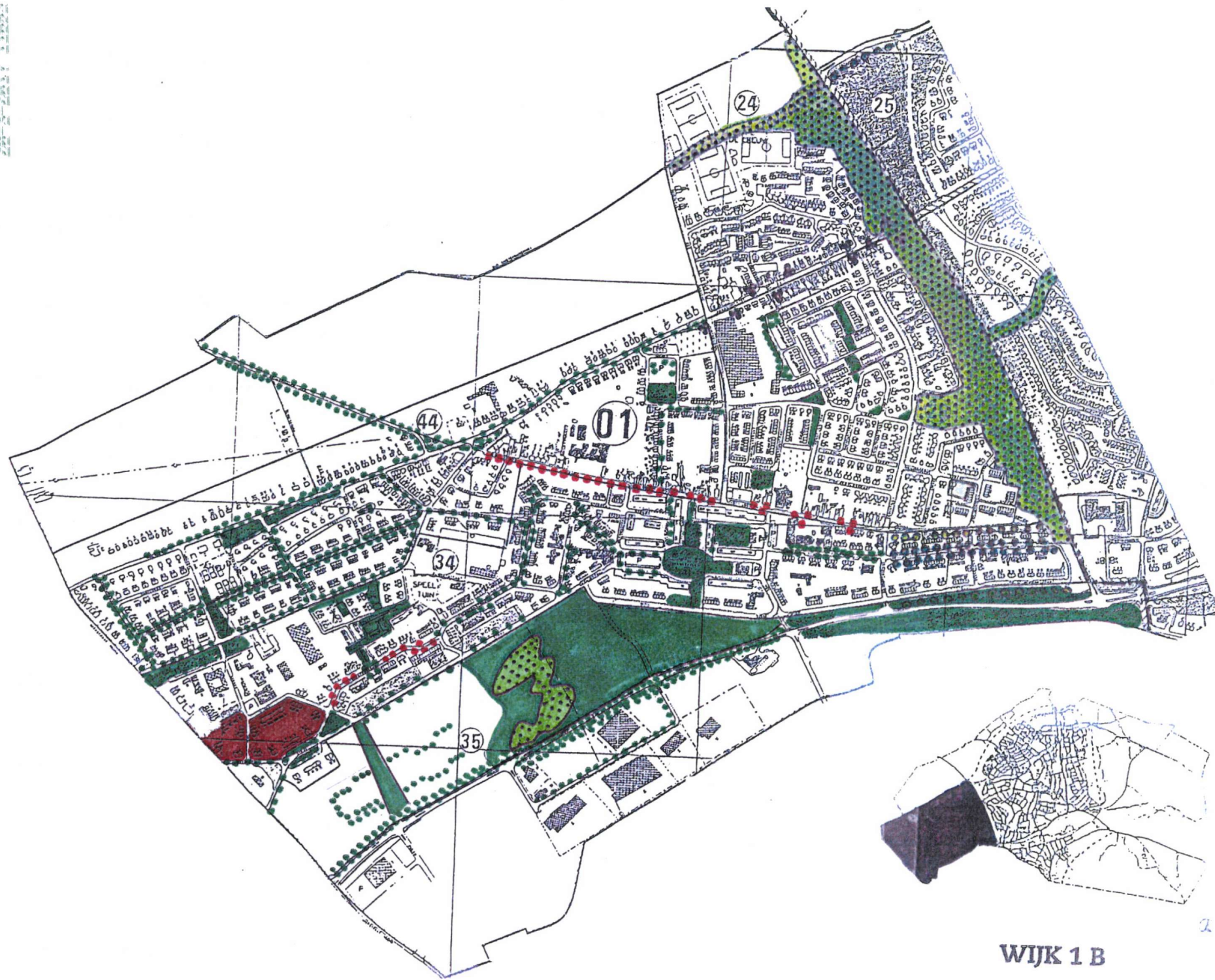
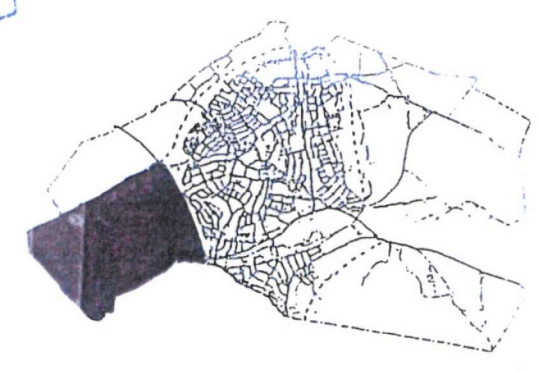

WIJK 1 A

LEGENDA GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE BRUNSSUM A.

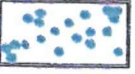
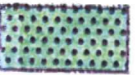
	Groene hoofdverbinding		Nieuw plein
	Bestaand park		Natuurontwikkelingszone
	Nieuw park		Bestaand/ te ontwikkelen bosgebied
	Bestaand plein		Beekloop (renaturering)

Bijlage 13 Groenstructuurplan gemeente Brunssum B - wijk 1B

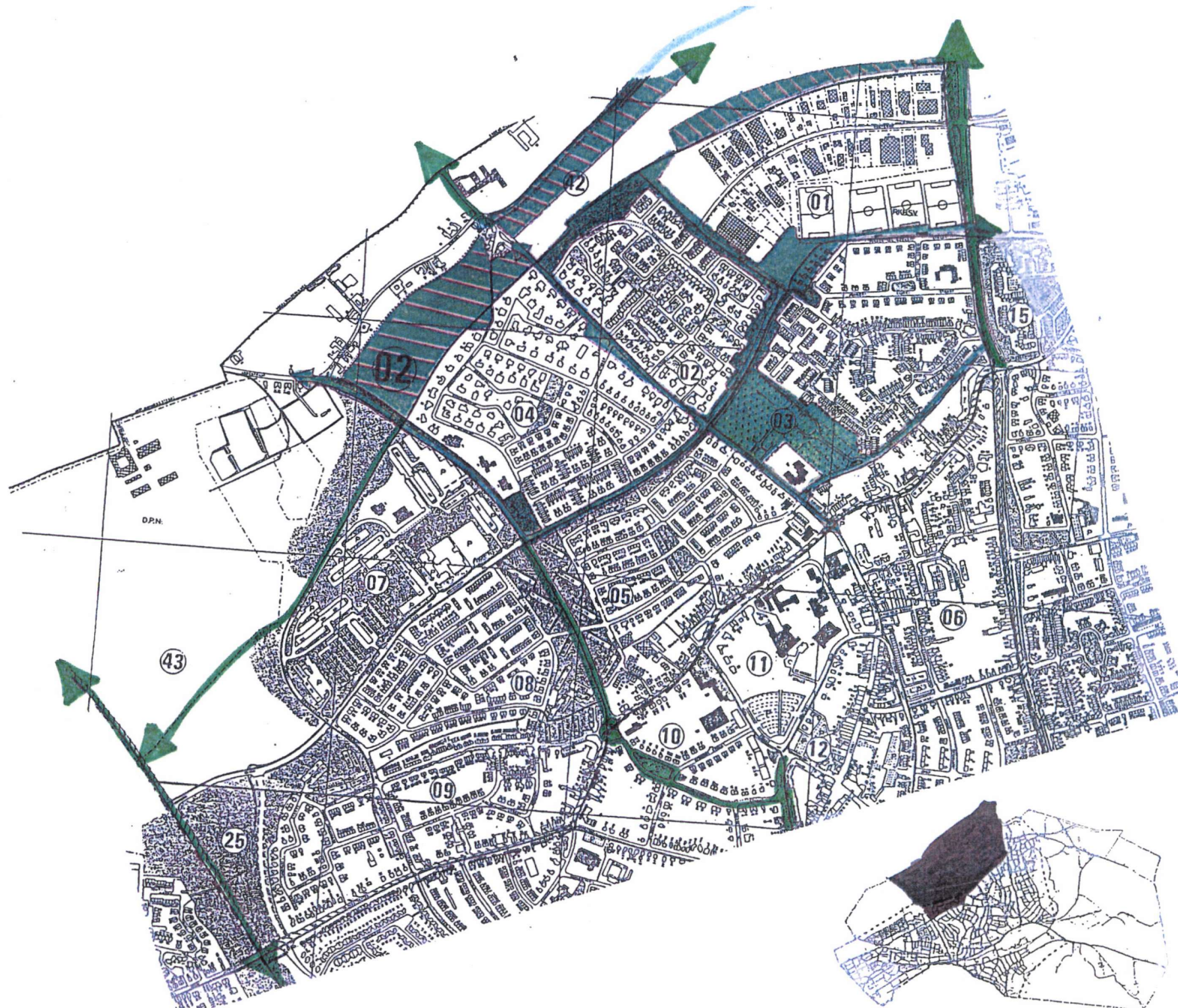

WIJK 1 B

LEGENDA GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE BRUNSSUM B

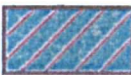
	Herinrichting met speciale aandacht voor oude bomen		Alternatief beheer in overleg met omwonenden
	Behoud oude elementen/ structuren in particuliere tuin		Bestaande bomen
	Ecologisch beheer		Voorstel bomenrijen
	Traditioneel beheer		Voorstel boomgroepen

Bijlage 14 Groenstructuurplan gemeente Brunssum A - wijk
2A

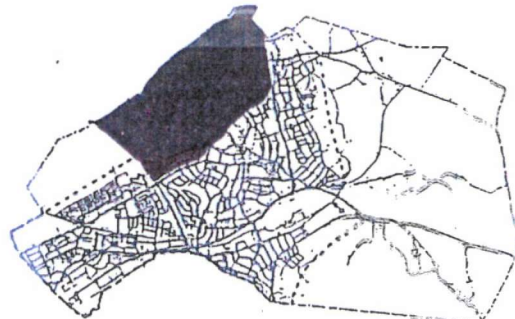

WIJK 2 A

LEGENDA GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE BRUNSSUM A

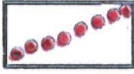
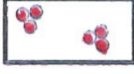
	Groene hoofdverbinding		Nieuw plein
	Bestaand park		Natuurontwikkelingszone
	Nieuw park		Bestaand/ te ontwikkelen bosgebied
	Bestaand plein		Beekloop (renaturering)

Bijlage 15 Groenstructuurplan gemeente Brunssum B - wijk 2B

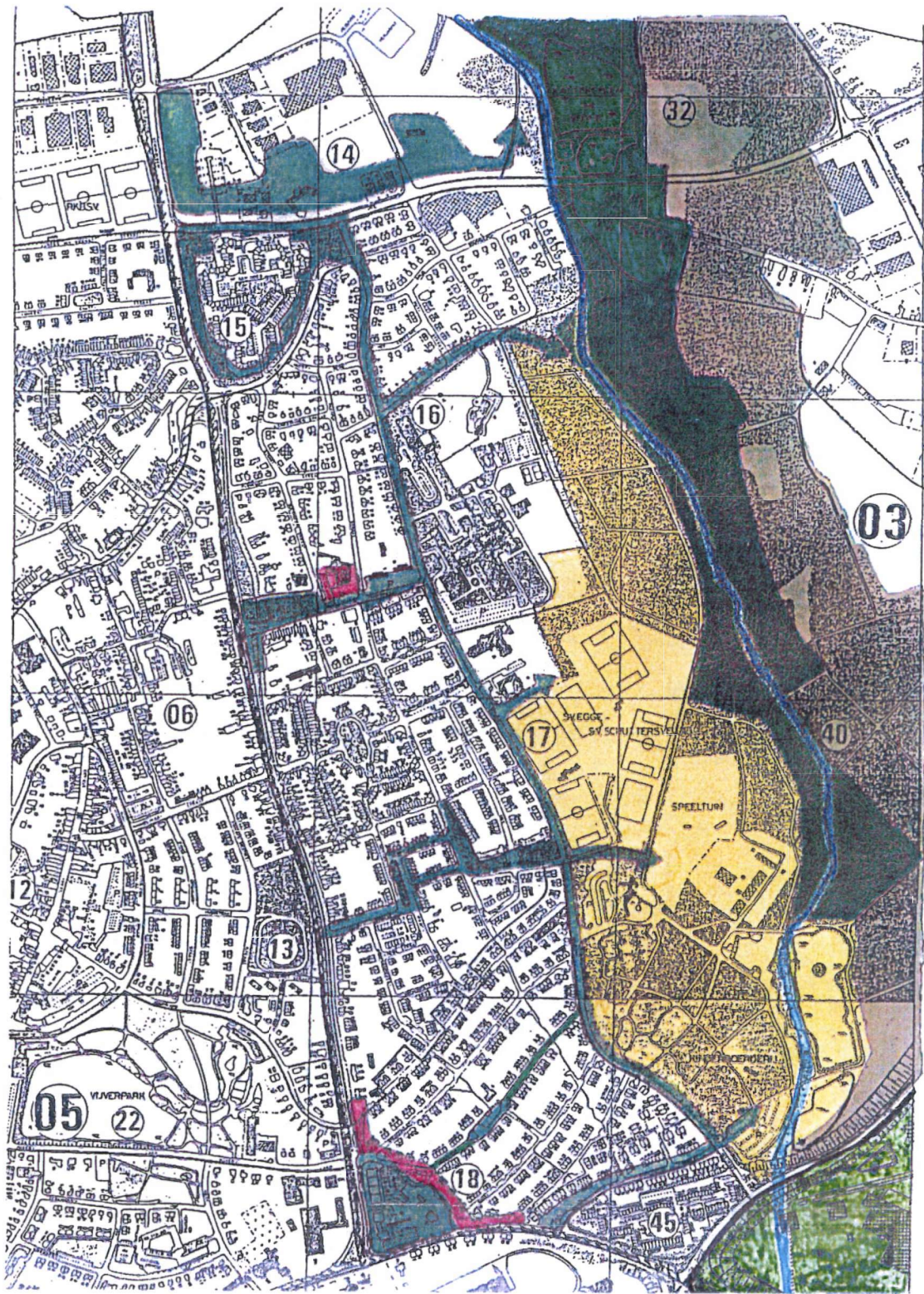

WIJK 2 B

LEGENDA GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE BRUNSSUM B

	Herinrichting met speciale aandacht voor oude bomen		Alternatief beheer in overleg met omwonenden
	Behoud oude elementen/ structuren in particuliere tuin		Bestaande bomen
	Ecologisch beheer		Voorstel bomenrijen
	Traditioneel beheer		Voorstel boomgroepen

Bijlage 16 Groenstructuurplan gemeente Brunssum A - wijk 3A

WIJK 3 A

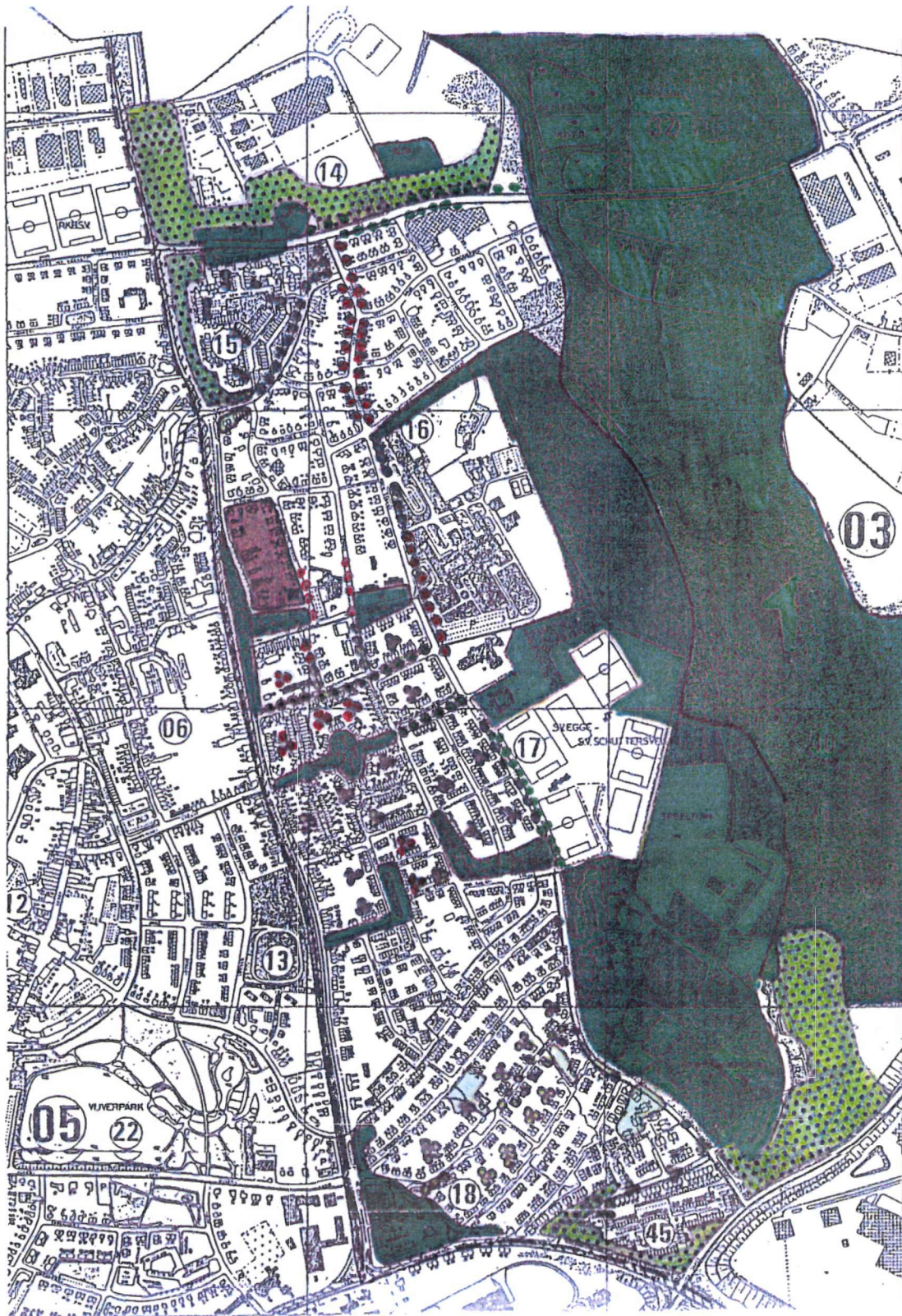

LEGENDA GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE BRUNSSUM A

- Groene hoofdverbinding
- Bestaand park
- Nieuw park
- Bestaand plein

- Nieuw plein
- Natuurontwikkelingszone
- Bestaand/ te ontwikkelen bosgebied
- Beekloop (renaturering)

Bijlage 17 Groenstructuurplan gemeente Brunssum B - wijk 3B

WIJK 3 B

LEGENDA GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE BRUNSSUM B

	Herinrichting met speciale aandacht voor oude bomen		Alternatief beheer in overleg met omwonenden
	Behoud oude elementen/ structuren in particuliere tuin		Bestaande bomen
	Ecologisch beheer		Voorstel bomenrijen
	Traditioneel beheer		Voorstel boomgroepen

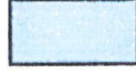
Bijlage 18 Groenstructuurplan gemeente Brunssum A - wijk
4A

WIJK 4 A

LEGENDA GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE BRUNSSUM A

	Groene hoofdverbinding		Nieuw plein
	Bestaand park		Natuurontwikkelingszone
	Nieuw park		Bestaand/ te ontwikkelen bosgebied
	Bestaand plein		Beekloop (renaturering)

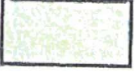
Bijlage 19 Groenstructuurplan gemeente Brunssum B - wijk
4B

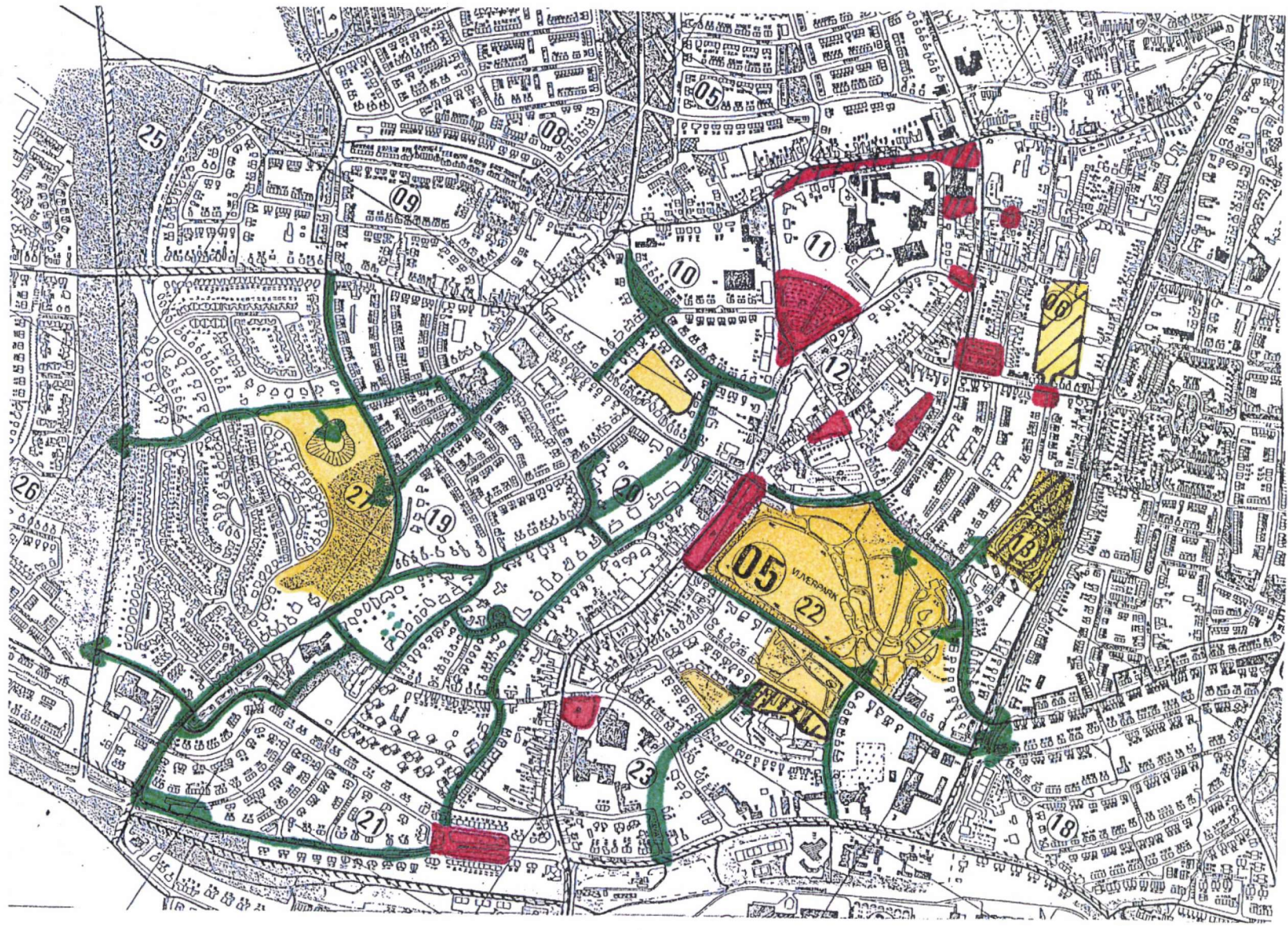
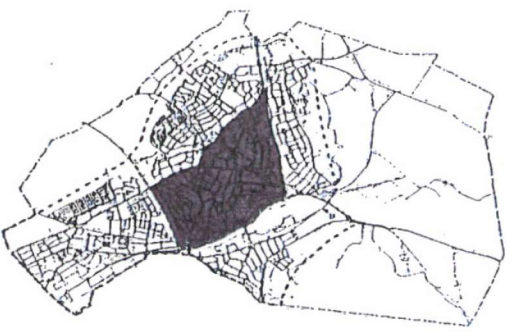
WIJK 4 B

LEGENDA GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE BRUNSSUM B

	Herinrichting met speciale aandacht voor oude bomen		Alternatief beheer in overleg met omwonenden
	Behoud oude elementen/ structuren in particuliere tuin		Bestaande bomen
	Ecologisch beheer		Voorstel bomenrijen
	Traditioneel beheer		Voorstel boomgroepen

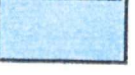
Bijlage 20 Groenstructuurplan gemeente Brunssum A - wijk 5A

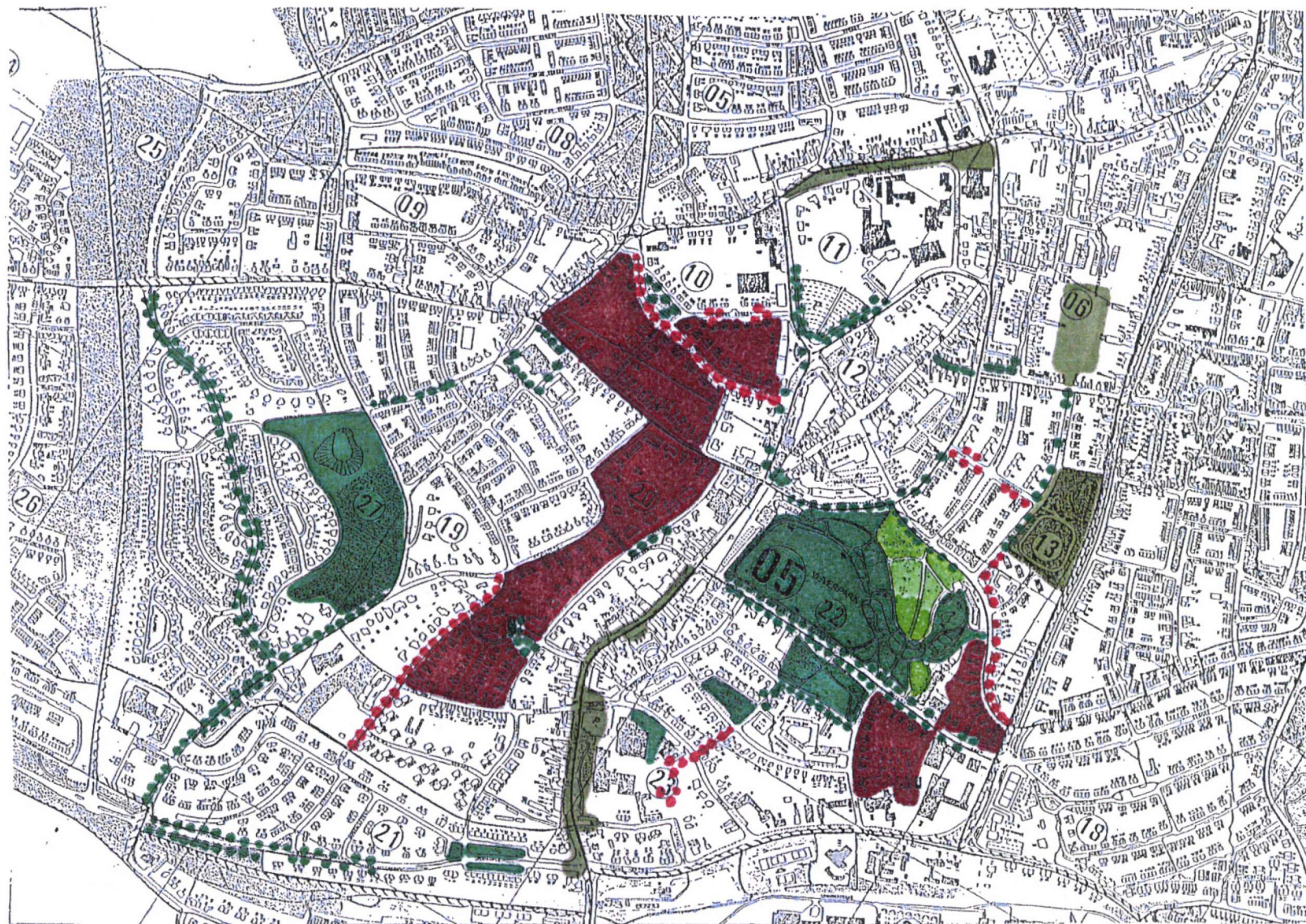
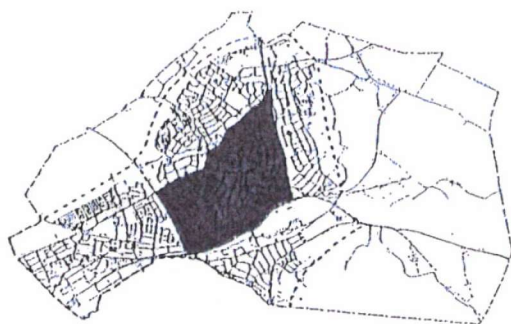
WIJK 5 A

LEGENDA GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE BRUNSSUM A

	Groene hoofdverbinding		Nieuw plein
	Bestaand park		Natuurontwikkelingszone
	Nieuw park		Bestaand/ te ontwikkelen bosgebied
	Bestaand plein		Beekloop (renaturering)

Bijlage 21 Groenstructuurplan gemeente Brunssum B - wijk 5B

WIJK 5 P

LEGENDA GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE BRUNSSUM B

Herinrichting met speciale aandacht voor oude bomen

Behoud oude elementen/ structuren in particuliere tuin

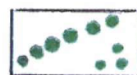
Ecologisch beheer

Traditioneel beheer

Alternatief beheer in overleg met omwonenden

Bestaande bomen

Voorstel bomenrijen

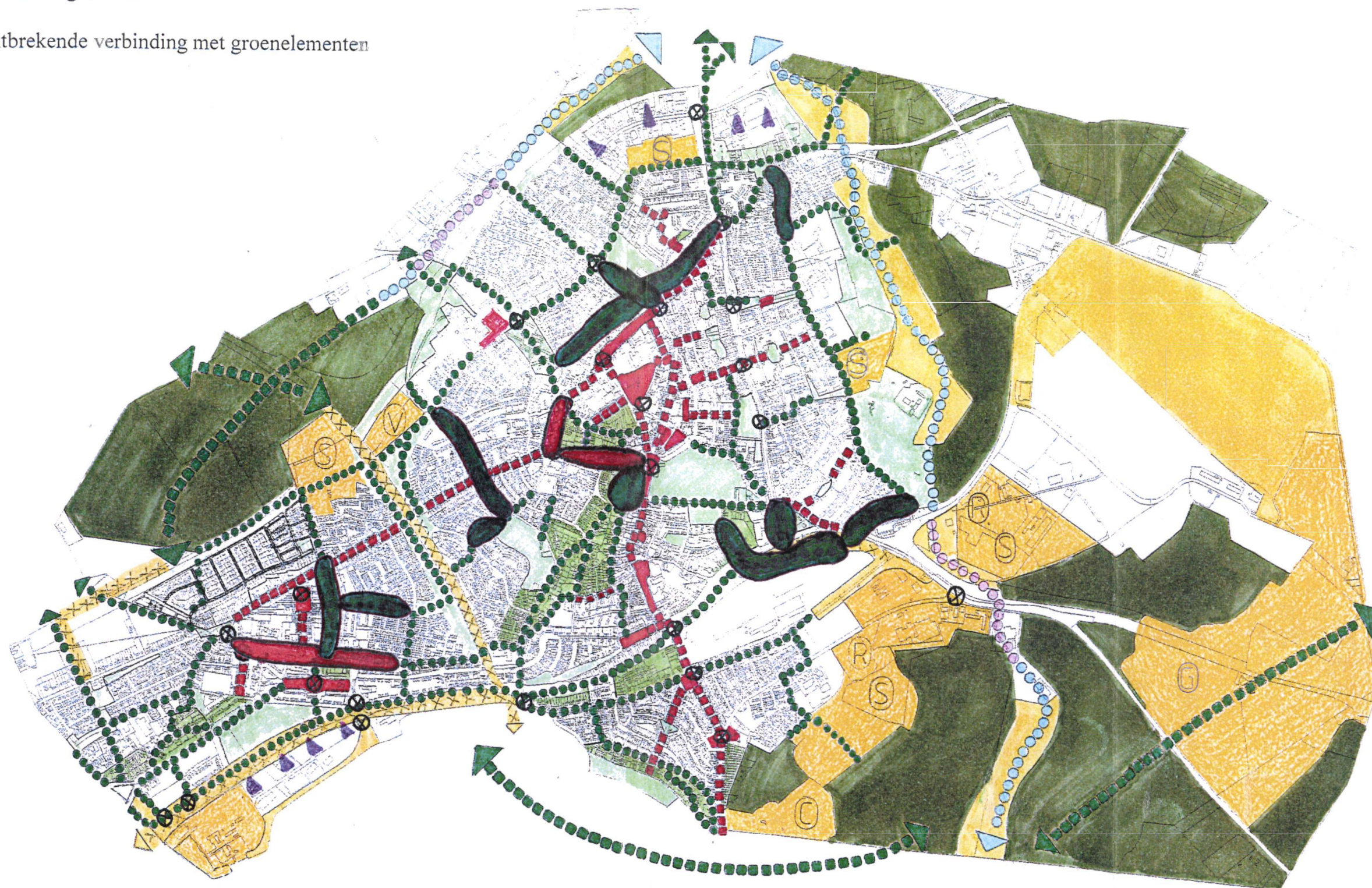

Voorstel boomgroepen

Bijlage 22 Herinrichtingsmaatregelen

Bijlage 22 : Herinrichtingsmaatregelen

- Ontbrekende "groene" recreatieve route/
stadsecologische zone
- Ontbrekende verbinding met groenelementen

Nota Openbare Speelvoorzieningen

Dienst Beleid & Strategie
Oktober 2008

Inhoudsopgave.

1. Inleiding.....	pag. 3
2. Doel van de nota.....	pag. 3
3. Ruimtelijk beleid.....	pag. 4
4. Randvoorwaarden voor de speelplek.....	pag. 6
5. Wet en regelgeving.....	pag. 7
6. Speelruimte in Brunssum.....	pag. 8
7. Ruimtelijke spreiding van speelruimte...	pag. 9
8. Proces en rolverdeling.....	pag. 11
9. Beheer van speeltoestellen.....	pag. 12
10. Samenvatting.....	pag. 14

1. Inleiding.

Het buiten spelen is van grote betekenis voor de ontwikkeling van kinderen. Buitenspelen is allereerst gezond. Kinderen die veel buiten spelen ontwikkelen meer spieren en behendigheid, hebben minder kans op astmatische aandoeningen en tekort aan vitamine D. De laatste jaren is er een zorgwekkende trend dat jonge kinderen steeds vaker te maken krijgen met overgewicht.

Buitenspelen heeft positieve effecten op de cognitieve ontwikkeling: spel bevordert probleemoplossend gedrag, logisch denken, taal en betekenisverwerving, dit alles heeft ook een positieve invloed op de schoolprestaties.

Buiten spelen draagt bij aan de sociale ontwikkeling van het kind en de ontwikkeling van de persoonlijkheid. Zelfwerkzaamheid wordt groter evenals het goed hanteren van sociale interactie.

Het spel dat kinderen spelen laat zich onderscheiden in een aantal spelvormen, idealiter biedt een speelgelegenheid één of meerdere mogelijkheden van de diverse spelvormen.

Als deze vormen van spel omgezet worden naar functies van spel, dan zijn in grote lijnen de volgende functies te onderscheiden:

- Beweging: het actief zijn met je lichaam, ontwikkeling van de motoriek..
- Socialisatie: het omgaan met anderen/elkaar.
- Constructie: het maken, bouwen, scheppen.
- Fantasie/verkenning: het onderzoeken van mogelijkheden en daarbij de fantasie gebruiken.

Niet alleen voor kinderen zijn speelvoorzieningen belangrijk, maar ook voor de ouders.

Omdat kinderen door met elkaar te spelen een netwerk opbouwen, komen hierdoor ook de ouders van de kinderen met elkaar in contact. Een buurt waarin de bewoners elkaar kennen vergroot de sociale controle en leefbaarheid.

Ook voor de gemeente is het aanbieden van speelvoorzieningen van belang. Speelvoorzieningen maken deel uit van voorzieningen die een wijk aantrekkelijk maken. Deze voorzieningen zijn nodig om de huidige bewoners vast te houden en nieuwe inwoners te trekken. Door speelvoorzieningen aan te bieden, wordt rechtstreeks bijgedragen aan de leefbaarheid in de wijk.

2. Doel van de nota.

Het doel van deze notitie is een concreet toetsingskader te hebben om tot een evenwichtige spreiding van openbare speelvoorzieningen te komen, rekening houdend met aantallen kinderen per wijk en landelijk geaccepteerde normeringen voor invloedsferen en oppervlaktebeslag van speelvoorzieningen.

Speelruimte is een dynamisch gegeven en de behoefte aan speelruimte zal met de wijk meegroeien. Kinderen worden immers groter en speelwensen zullen in de tijd veranderen. Er kan zelfs een moment aanbreken dat er in een bepaalde buurt geen behoefte meer is aan speelruimte omdat de kinderen volwassen worden. Vervolgens zullen de wijken ook weer verjongen, en zal het proces rond speelruimte zich weer herhalen.

Met een toetsingskader kunnen verzoeken van burgers om speelruimte te realiseren op een objectieve wijze beoordeeld worden. Normen zoals invloedsfeer, aantal kinderen in de wijk, de dekkingsgraad over de gemeente en eisen aan de locatie maken de afweging tot het al dan niet realiseren van een speelplek eenvoudiger. Er daar waar nauwelijks openbare ruimte is, zal het zonder meer lastig zijn om adequate speelruimte te realiseren.

Naast ruimtelijke spreiding van speelvoorzieningen, zal ook het beheersaspect aandacht krijgen.

3. Ruimtelijk beleid.

Informele speelruimte.

Kinderen spelen overal en hebben om tot spelen te komen speelaanleidingen nodig.

Speelaanleidingen kunnen eenvoudige tot geavanceerde toestellen zijn, maar het kan net zo goed een paaltje of een parkbankje, een hoop grond of zand, een omgevallen boom of tak, een open grasveld of een ondoordringbaar heestervak, een natte plek of een heuvel, onverhard of juist verhard terrein zijn.

De groenvoorziening, maar ook de “grijze ruimte” zoals pleinen en kindvriendelijk ingerichte straten kunnen gelden als informele speelruimte. In de inrichting van openbare ruimten moet de kindvriendelijkheid nadrukkelijk betrokken worden. Verkeersluwe straten met verkeersveiligheidsvoorzieningen alsmede de inbreng van groenvoorziening als (potentiële) speelplek zijn basisvoorwaarden voor de kindvriendelijke wijk. In nieuwbouwontwikkelingen is doorgaans sprake van woningverdichting. Voor de kwaliteit van de woonomgeving is het echter van belang dat er in de ontwerpfase al rekening wordt gehouden met speelruimte, waarbij de 3%-norm (advies Minister en “Jantje Beton”) hierbij de leidraad is.

Ook voor de jeugd in de leeftijd van 12-18 jaar vervult de informele speelruimte een belangrijke rol als ontmoetingsplaats. Uit oogpunt van mogelijke overlast, kan het in gevallen noodzakelijk zijn hieraan sturing te geven, b.v. het realiseren van formele jeugdontmoetingsplekken.

Formele speelruimte

Bestemmingsplannen staan toe dat groenvoorzieningen gebruikt worden voor recreatieve doeleinden zoals speelplekken. Wanneer speeltoestellen geplaatst worden, eventueel met een afrastering, zal sprake zijn van een formele speelplaats. Alsdan ontstaat ook de situatie dat er :

- een investering noodzakelijk is om de speelruimte in te richten;
- rekening gehouden dient te worden met de regels uit het attractiebesluit (aansprakelijkheid);
- de speelplek beheerd moet worden.

Dynamiek in speelruimte.

Speelvoorzieningen groeien met de wijk of buurt mee. Naarmate de gemiddelde leeftijd van de kinderen in de buurt verandert, zal de behoefte aan speelruimte verschuiven. Vooral door de beperkte invloedssfeer, zijn de speelplaatsen van vooral de jongste leeftijdsgroep onderhevig aan leeftijdsveranderingen in de naaste omgeving. Speelplekken voor de oudere leeftijdsklassen zijn qua behoefte stabiel gezien de invloedssfeer.

In deze situaties leert de praktijk dat verandering in behoefte gekenmerkt wordt door het geleidelijk wegvallen van de betrokkenheid van ouders. Niet alleen de jeugd wordt ouder, maar ook oorspronkelijke initiatiefnemers verhuizen of krijgen andere interesses. Alsdan ontstaan er problemen in het beheer en moet in alle redelijkheid overwogen kunnen worden een dergelijke speelplek op te heffen. Nog bruikbare speelattributen worden hergebruikt op speelplekken waar toestellen aan vervanging toe zijn of anderszins onklaar zijn geraakt.

3%-norm.

In een brief aan de gemeenten heeft minister Dekker een dringend beroep op gemeenten gedaan om bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening te houden met een norm van 3% buitenspeelruimte. In bestaande situaties vraagt ze gemeenten zo mogelijk deze norm alsnog realiseren.

De speelruimte voor kinderen in de wijk kan op verschillende manieren zijn ingericht: als formele speelruimte, ingericht met speeltoestellen, maar zeker ook als informele speelruimte zoals pleinen, parken of plantsoenen. Binnen de norm van 3% kan tevens gekeken worden naar het openbaar gebruik van sportvelden en schoolpleinen.

Voor bestaande buurten en wijken is de 3%-norm lastig te hanteren. Nemen we voor Brunssum 3% van het openbaar groen (ca.120 ha., excl. groene randen en sportcomplexen), dan dient 3,6 ha. van de groene ruimte een speelfunctie te hebben. Alleen al onze speeltuinen en trapvelden tezamen beslaan een oppervlakte van 3 ha. Hierbij de 28 openbare speelplaatsen betreffende alsmede de informele speelruimte, moet geconcludeerd worden dat Brunssum de 3% op basis van openbaar groen gemakkelijk haalt. Wanneer we uitgaan van de totale openbare ruimte, dus openbaar groen, straten, wegen en pleinen, dan zou 3% van 270 ha. = 8 ha uit speelruimte moeten bestaan. In dat geval zitten we op iets minder dan de helft, waarbij de informele speelruimte ruimtelijk niet te begrenzen is.

Voor de ruimtelijke spreiding van speelplekken in bestaande situaties is de 3%-norm derhalve een weinig praktisch toetsingskader en is het realistischer om te werken met begrippen als actieradius van kinderen of de invloedssfeer van een speelplek en het aantal speelplekken per X-aantal kinderen. Zie hiervoor het volgende hoofdstuk.

Wel is de 3%-norm een goed uitgangspunt voor nieuwbouwsituaties. In de planontwikkeling moet daarom bedongen worden dat 3% van de openbare ruimte geschikt moet zijn voor een speelfunctie en in exploitatietechnische zin zal een bedrag van € 20.000,0 tot € 25.000,- gereserveerd moeten worden om de speelruimte ook als zodanig in te richten..

Kwantitatieve normen.

De behoefte aan speelruimte hangt direct samen met de bevolkingsopbouw in de buurt of wijk. De speelgelegenheid zal moeten aansluiten bij de bestaande situatie en rekening moeten houden met eventuele ontwikkelingen in de nabije toekomst. De leeftijdsopbouw van de kinderen in de desbetreffende omgeving is mede bepalend voor de te reserveren oppervlakte speelruimte en de verdeling hiervan. Voor de te reserveren hoeveelheid speelruimte zijn door de NUSO en Jantje Beton een aantal richtlijnen ontwikkeld voor de totale hoeveelheid speelruimte en de minimale ruimtebehoefte per leeftijdscategorie.

De leeftijd van de kinderen is mede bepalend voor het spelbereik, het aanbod speelruimte moet afgestemd worden op de gemiddelde actieradius van de verschillende leeftijdsgroepen zoals in onderstaand overzicht wordt aangegeven.

Leeftijd	Actieradius	Minuten lopen	Gewenste opp.
0-6 jaar	100 meter	2	bij de woning/achtertuin
6-12 jaar	200 tot 300 meter	5	500-2000 m ²
12-18 jaar	500 meter e.v.	15	1000-3000 m ² (trapvelden, ontmoetingsruimten)

Eén speelplek per 100 kinderen.

Ook worden er normen gehanteerd die uitgaan van het aantal speelplekken per aantal kinderen. Deze norm wordt in den lande variabel gehanteerd en kan uiteenlopen van 1 speelplek per 50-100 kinderen. Wanneer we in Brunssum uitgaan van een in redelijke mate aanwezige informele speelruimte, kan gesteld worden dat 1 speelplek per 100 kinderen in de behoefte kan voorzien. Enige voorzichtigheid is hierbij op zijn plaats, b.v. een buurt met minder dan 100 kinderen en een geïsoleerde ligging (b.v. verkeerwegen) ten opzichte van overige speelplekken in de wijk, zou onder toepassing van deze norm niet in aanmerking komen voor een speelplek.

Eén speelplek per 100 kinderen moet daarom meer gezien worden als richtinggevend bij keuzes, waarbij maatwerk geboden is.

Punt van aandacht is de gestapelde bouw. Voor de allerkleinsten (0-6 jaar) wordt in bovenstaand overzicht de directe omgeving van de woning en vooral de achtertuin als speelruimte beschouwd. Punt van aandacht hierbij is gestapelde bouw. Daar waar de behoefte wordt geconstateerd, kan in de directe nabijheid van het gebouw kleinschalige voorzieningen aangebracht worden voor kinderen in de kleuterleeftijd.

4. Randvoorwaarden voor de speelplek.

Bij de locatiekeuze dient rekening gehouden te worden met de volgende aspecten.

- Bestemmingsplannen. Het bestemmingsplan moet de aanleg van een speelplaats mogelijk maken. In de regel kan dit zonder meer binnen de bestemming groenvoorziening gerealiseerd worden. Tot een hoogte van 5 meter kunnen speeltoestellen (b.v. glijbaan) zonder vergunning geplaatst worden. Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met de privacy van omwonenden. Mits passend binnen deze bestemming is de aanleg van een speelplaats ook toekomstvast. Dit kan b.v. niet het geval zijn wanneer gronden met een bouw- of verkeersbestemming als speelterrein worden ingericht. Bij het realiseren van de bestemming zal de speelplek dan weer moeten wijken..
- De omgevings situatie van de speellocatie is van belang. Een verkeersader kan voor kinderen een wezenlijke barrière vormen en kan de invloedssfeer van een speellocatie aanzienlijk beperken. Verkeerslawaaï of luchtvervuiling zijn geen ideale omgevingsvariabelen om lekker te spelen. Voorkomen moet worden dat kinderen al spelend vanuit de speelplaats de straat op kunnen rennen. Om deze reden wordt een speelplaats ook niet aangelegd in de nabijheid van water.
- De speellocatie moet goed bereikbaar zijn, ook voor kinderen met een lichamelijke beperking. De looproutes moeten breed genoeg zijn voor een rolstoel of een moeder met kinderwagen. Voor speellocaties voor de wat oudere jeugd moet tevens rekening gehouden worden met de bereikbaarheid per fiets of scooter. Ook stallingsruimte kan van belang zijn. Speelplaatsen moeten ook bereikbaar zijn voor vrachtwagens (beheer/aanvoer zand, speeltoestellen) en de ambulance moet er altijd probleemloos bij kunnen komen.
- Gezondheidsrisico's schuilen in de aanwezigheid van b.v. giftige planten en dierlijke uitwerpselen. Alertheid is geboden en speelplekken kunnen voorzien worden van een afrastering om honden te weren.
- Toezicht op speelplekken moet gegarandeerd zijn. Er moet een vorm van sociale controle zijn om vernielingen en/of het ontstaan van een hangplek tegen te gaan. De speellocatie moet vanuit omringende woningen zichtbaar zijn. Betrokkenheid van de buurt is een voorwaarde. Speelplekken kunnen op initiatief van de buurt gerealiseerd worden.

5. Wet en regelgeving.

Op speeltoestellen is het volgende van toepassing:

-Het Besluit Veiligheid Attractie- en speeltoestellen.

Het Attractiebesluit richt zich op veiligheid en aansprakelijkheid en kent verantwoordelijkheid toe aan Zowel de producent van speeltoestellen als aan de beheerder van de toestellen.

De producent moet in het ontwerp en materiaalgebruik alle mogelijke gevaren uitsluiten of beperken. Ook verstrekt hij een gebruiksaanwijzing en is een typegoedkeuring verplicht.

Voor de beheerder van de speeltoestellen geldt als algemene eis: “De beheerder van een speeltoestel zorgt ervoor dat het toestel zodanig is geïnstalleerd en beproefd, geïnspecteerd en onderhouden en zodanig van opschriften is voorzien, dat er bij gebruik geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid van personen bestaat.”

De beheerder moet door inspecties en onderhoud, ervoor zorgen dat het toestel veilig blijft. Hij is verplicht hiertoe een logboek bij te houden. De Inspectie Gezondheidsbescherming Keuringsdienst van Waren controleert de beheerders op naleving van het Attractiebesluit. Bij een ongeval wordt het logboek bekeken of zorgvuldig is gehandeld uit oogpunt van veiligheid.

Wanneer er een ongeval plaatsvindt met een speeltoestel, is de beheerder de eerst aangewezen persoon of instantie die aansprakelijk zal worden gesteld. Is het ongeval te wijten aan foutieve installatie of gebrek in het product, dan zal sprake zijn van doorgeleide aansprakelijkheid, naar de producent of de installateur.

Ten aanzien van het Attractiebesluit, zijn onderstaande taken en rolverdeling aan de orde:

- Speeltuinen (in beheer bij speeltuinverenigingen.)

Visuele inspectie: te verrichten door de beheerder en voor rekening van de beheerder.

Functionele inspectie: te verrichten door de gemeente en voor rekening van de Gemeente

Brunssum Groot onderhoudinspectie te verrichten door de gemeente en voor rekening van de Gemeente Brunssum

Het uit de inspectie voortkomend onderhoud is voor rekening van de beheerder, waarbij in de kosten voor het groot onderhoud voorzien wordt via de subsidieverordening.

- Openbare speelplaatsen en trapvelden.

Alle inspecties worden door en voor rekening van de gemeente uitgevoerd. Uit de inspecties voortkomend groot onderhoud wordt ook door en voor rekening van de gemeente uitgevoerd.

Voor het klein onderhoud wordt in principe zoveel als mogelijk een beroep gedaan op de initiatiefnemers (buurt of wijk).

De zorg voor trapvelden wordt geheel door of namens de gemeente verricht.

Het Bouwbesluit

Het Bouwbesluit ziet een speeltoestel als een “bouwwerk zijnde geen gebouw”. Omdat de maatvoering van speeltoestellen veelal afwijkt van standaard maten, eist het bouwbesluit dat aangetoond moet worden dat er sprake is van “gelijkwaardige veiligheid”. Hiertoe is speciaal voor speeltoestellen een Europese ontwerpnorm (NEN-EN 1176-1) ontwikkeld die de veiligheid van speeltoestellen moet waarborgen

Het Bouwbesluit stelt het voldoen aan normen verplicht. Voor een overzicht van alle beschikbare normen is een handboek ontwikkeld.

6. Speelruimte in Brunssum.

In Brunssum worden vier soorten speelvoorzieningen onderscheiden.

1. Speeltuinen.

Speeltuinen onderscheiden zich van openbare speelgelegenheden doordat er sprake is van openings- en sluitingstijden en een vaste vorm van toezicht aanwezig is. Ook wordt van de gebruikers een bescheiden financiële tegemoetkoming verlangd, te voldoen middels een lidmaatschap/contributie of entreegeld. De speeltuin geldt als wijkvoorziening.

De speeltuinen zijn ingericht voor de jeugd van 0-14 jaar en bieden voor iedere leeftijd een vorm van spel. Naast speelgelegenheid sec, vervullen de speeltuinen ook een belangrijke sociale functie voor de ouders of zelfs de hele wijk. Het “speeltuingebouwte” heeft hierin een centrale plaats.

2. Openbare speelplaatsen.

Openbare speelgelegenheden zijn in principe vrij toegankelijk en speciaal voor één leeftijdscategorie aangelegd. Ze zijn vooral op buurniveau georiënteerd en kennen vaak ook een of andere vorm van toezicht en eenvoudig beheer uit de buurt. Qua ruimtebeslag zijn deze speelvoorzieningen beperkt en sluiten aan bij de leeftijdsontwikkeling in de buurt. Hierdoor kan het zijn dat de functie voor de buurt op een gegeven moment verloren gaat doordat het niet meer aansluit bij de leeftijd of aantal kinderen in de buurt. De behoefte zal dan meer verschuiven naar b.v. een trapveld.

3. Speelweiden of trapvelden.

Deze voorzieningen richten zich in het bijzonder op de wat oudere jeugd, in de regel tussen de 12 en 18 jaar. Het zijn grasveldjes waarop meestal doelen zijn geplaatst en, wanneer noodzakelijk, ook ballenvangers. Trapveldjes zijn voor de jeugd die ook een ruimere actieradius hebben en worden hierdoor beschouwd als wijkvoorziening.

4. Bovenwijkse speel-/sportvoorzieningen

Bovenwijkse speelvoorzieningen hebben geen directe relatie met de wijk, maar hebben een functie voor de jeugd uit heel Brunssum. Doorgaans betreft het initiatieven op sportief vlak die zich als hype of als blijvende sport manifesteren. Voorbeeld van een hype was de toenmalige fietscrossbaan Brunssum-Noord; van meer blijvende aard is de skatebaan in het Kerkeveld.

Als bijzondere vorm van bovenwijkse voorzieningen gelden de speeltoestellen in het Promenadegebied, geplaatst met de bedoeling om de verblijfsduur van het publiek in het centrum op te rekken.

Bovenwijkse voorzieningen vragen een eenmalige investering in aanlegkosten. Zeker met betrekking tot de skatebaan Kerkeveld zijn de verdere beheer- en vervangingskosten vrij hoog.

7. Ruimtelijke spreiding van speelruimte.

Speeltuinen.

De gemeente kent vier speeltuinen, waarvan de ruimtelijke spreiding over de wijken goed genoemd kan worden.

Speeltuin Klaver-4 heeft het Noord- en noordwestelijk deel van de gemeente als verzorgingsgebied, de speeltuin Treebeek heeft een functie voor het westelijk deel van de gemeente, de Buschkesberg verzorgt het centrum en zuidelijk deel van Brunssum en de speeltuin Schutterspark heeft Brunssum-Oost als verzorgingsgebied. Voor Brunssum-Oost is het van belang dat de wijkfunctie van deze speeltuin Schutterspark blijft bestaan naast het regionaal belang in het kader van de toeristisch/recreatieve ontwikkeling van het park.

Openbare speelplaatsen.

Openbare speelplaatsen functioneren op buurtniveau en zijn gericht op de leeftijdsgroep van 6 tot 12 jaar. Kenmerk van deze speelplaatsen is kleinschaligheid en sobere inrichting, waarin het aanbod van speelvoorzieningen niet moet concurreren met de speeltuinen. De speeltuin moet gezien worden als hoofdvoorziening, de openbare speelplaats is aanvullend en voorziet in speelbehoefte op de momenten dat de speeltuinen gesloten zijn.

Voor openbare speelplaatsen is het niet mogelijk een algemeen spreidingsbeleid toe te passen.

Weliswaar zijn er normen ontwikkeld betreffende de invloedssfeer, maar in de spreiding spelen ook factoren als de ruimtelijke mogelijkheden om een speelplaatsje te realiseren en het aantal kinderen in de buurt. In een kinderrijke buurt kunnen meerdere kleine speelplekken aanwezig zijn (b.v. Rozengard).

Dekkingsgraad.

Wat betreft spreiding door Brunssum, zijn er in de gemeente 28 formele openbare speelplaatsen. W.b. inrichting zijn er verschillen ten aanzien van de leeftijdsgroepen. Uitgaande van een maximale invloedssfeer van 300 meter en barrières zoals verkeerswegen, worden er, uitgaande van het kaartbeeld, in de gebiedsdekking manco's geconstateerd in de buurten de Streek, Op gen Haen, Hokkelenberg, Koutenveld, Kruisberg, Haansberg en Langeberg-zuid.

Wanneer we in praktische zin op deze wijken inzoomen, ontstaat ten aanzien van speelruimte het volgende beeld:

Haansberg:

Gemiddeld aantal kinderen.

Speeltuin aanwezig (volgens openingstijden).

Trapveld aanwezig.

Hemelderpark/informele speelruimte in nabijheid.

Langeberg zuid/In de Struyken:

Kleine speelplek in LimburgiaParc (buurtfunctie).

Trapveld ongunstig gelegen uit oogpunt van sociale controle.

Wijk is kinderrijk.

Rembrandtstraat en Akerstraat ernstige verkeersbarrières

De Streek/Op gen Haen

Aantal kinderen gemiddeld.

Kennedylaan vormt verkeersbarrière in de relatie met Brunssum-Noord.

Op de Vaard/Koutenveld

Aantal kinderen relatief gering.

Geen informele speelruimte aanwezig.

Relatief beperkte ruimte voor speelplekken.

Trapveld aanwezig.

Wanneer we het aantal speelplekken beschouwen aan de hand van het uitgangspunt van 1 speelplek per 100 kinderen, ontstaat het volgende beeld.

WIJK	AANTAL KINDEREN	speelplekken vlg richtlijn	aanwezige speeltuin	aanwezige speelplek	aanwezige trapveldjes	tekort
West						
Klingelsberg	93	1		1		
Op de Vos	204	2		1	1	
Treebeek- Zuid	220	2	1	1	2	
Emma	104	1		3		
Amstenraderveld	109	1		1	1	1
Treebeek- Noord	233	2		1		1
Noord						
Klingbenden	86	1		1	1	
Rozengaard	189	2		3	1	
De Kling	118	1		1	1	
Op den Haan	127	1		0		1
Lemmender	85	1	1		1	
De Streek	149	1		0		1
Heufke	92	1		0		
Bexdelle	46	1		1	1	
Oost						
Op Gen Hoes	55	1		1	1	
Oeloven	143	1		1	1	1
Egge	314	3		1		2
Schuttersveld	93	1	1	3		
De Kleikoelen	35	1		1		
Zuid						
Langeberg	312	3		2		1
De Struiken	182	2		0	1	1
Limburgia				1		
Centrum						
Hofpoel	84	1		1		
Op de Vaard	49	1			1	
Koutenveld	10	1		0		1
Centrum	21	1		0		1
Kerkeveld	64	1		1	1	
Kruisberg	184	2		0		2
Haansberg	118	1	1		1	1
Rumpenerbeemden	69	1		1		
Hemelder	362	4		1	1	2
TOTAAL AANWEZIG:			4	28	16	16

Getoetst aan normen ten aanzien van gebiedsdekking in relatie tot aantal kinderen in de wijk, kan geconcludeerd worden dat vooral Langeberg-Zuid/In de Struyken en De Streek/Op gen Haen als manco's in de dekkingsgraad zijn aan te merken.

Deze manco's kunnen vooral teruggevoerd worden op ruimtelijke beperkingen om een speelplek aan te leggen. Kansen voor speelruimte liggen voor deze wijken binnen de herstructureringsprojecten zoals op termijn aan de orde komen in de Poorterstraat, Europalaan. Voor In de Struyken zijn combinaties denkbaar met de komst van de Brede School.

Het aantal speelplekken getoetst aan het aantal kinderen in de wijk (1 speelplek per 100 kinderen) geeft in principe nog ruimte om 16 speelplekken in te richten, waarbij enige nuancering aan de orde is, b.v. de aanwezigheid van een trapveld in Op de Vaard betekent nog niet dat er voor de leeftijdsgroep van 6-12 jaar voldoende speelruimte is.

Als algemene conclusie kan gelden dat normen een goed hulpmiddel zijn om te bepalen in hoeverre er al dan niet voldoende speelruimte in de wijk/buurt aanwezig is, maar oog voor maatwerk blijft geboden.

Trapvelden.

Trapveldjes zijn bedoeld voor de wat oudere jeugd. Zij zijn mobieler en verkeersbarrières spelen voor deze leeftijdsgroep een mindere rol. Uitgaande van een invloedssfeer van 500 meter, is de verdeling van trapvelden nagenoeg gebiedsdekkend. Brunssum-Oost en een deel van Langeberg-West kunnen als manco aangemerkt worden. Opgemerkt wordt dat het trapveld Langeberg uit oogpunt van sociale veiligheid minder gunstig gelegen is.

8. Proces en rolverdeling.

Speelplekken kennen diverse belanghebbenden met eigen rollen en verantwoordelijkheden.

Bewoners en de Wijkteams.

Bewoners zijn veelal de initiatiefnemers voor de realisatie van speelvoorzieningen en in principe kan iedere burger de gemeente verzoeken om een speelplek aan te leggen.

Alle verzoeken die de gemeente bereiken, worden gekanaliseerd via het betreffende Wijkteam. De communicatie verloopt vervolgens ook via het Wijkteam. De Wijkteams onderzoeken met name of er draagvlak is voor een speelvoorziening, zodat sociale controle en basisonderhoud door bewonersgroep (schoonhouden, evt. gras maaien) ook geregeld is.

De gemeente.

De gemeente is verantwoordelijk voor het speelvoorzieningenbeleid en bestemt ruimte als speelplek, richt de plek in en draagt zorg voor het onderhoud van de speeltoestellen. De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid van de speelplek (Attractiebesluit). De gemeente draagt bij aan de aanleg en zoekt cofinanciering vanuit Wijkteam of projecten (bouw, civieltechnisch).

Intern wordt de volgende procedure gehanteerd:

1. Intern is het Team Voorzieningen verantwoordelijk voor de openbare speelplekken. Op het moment dat er een verzoek tot realisatie of uitbreiding van een speelplek bij de gemeente binnenkomt, wordt dit in eerste instantie in behandeling genomen door Team Voorzieningen. Team Voorzieningen legt de verzoeken vast in een register en verstrekt een ontvangstbewijs alsmede een korte procedurebeschrijving aan de aanvrager.
2. Het verzoek wordt doorgeleid naar de wijkmanagers die zorg dragen voor behandeling in het Wijkteam. Wanneer blijkt dat het verzoek door het wijkteam gedragen wordt en Team Voorzieningen heeft beoordeeld of het verzoek al dan niet past binnen het speelruimtebeleid, wordt de Dienst Projecten/Team Civiele Techniek ingeschakeld.

3. Team Civiele Techniek verzorgt de technische invulling van de speelplek, maakt een begroting en geeft de financieringsmogelijkheden aan. Hierbij wordt nauw overleg gepleegd met de bewonersgroep en het Wijkteam. In het ontwerpproces wordt teruggekoppeld met Team Voorzieningen. Van belang is, dat in de ramingen ook de beheers- en vervangingskosten inzichtelijk gemaakt worden en ook een doorvertaald worden naar de beschikbare budgetten.
4. Wanneer een plan voldoende uitgewerkt is, wordt dit door Team Voorzieningen aan het College voorgelegd ter goedkeuring.
5. De realisatiefase wordt opgedragen aan het Team Civiele Techniek.
6. Na aanleg wordt de speelplek in beheer overgedragen aan Team Voorzieningen.
Het beheer omvat:
 - o de periodieke veiligheidskeuringen en het bijhouden van het logboek;
 - o de zorg voor het onderhoud van de speeltoestellen;
 - o de zorg voor vervanging van beschadigde of verouderde toestellen.

Voor het terreinonderhoud, zoals maaien, snoeien en onkruidbestrijding, geldt dat dit door de gemeente wordt verzorgd, tenzij de speelplek omheind is. Alsdan behoort het terreinonderhoud tot taak van de initiatiefnemers.

Van initiatiefnemers wordt verwacht dat zij het ook het basisonderhoud (schoon houden) voor hun rekening nemen. De praktijk leert dat dit in de eerste jaren na aanleg doorgaans goed werkt, maar op zeker moment door diverse omstandigheden kan wegebben.

Teneinde te voorkomen dat een speelplaats hierdoor in het ongereede raakt, neemt de gemeente in dergelijke gevallen het beheer over, waarbij het tevens een overweging kan zijn om de speelplek in goed overleg met het Wijkteam op te ruimen. Wordt er nog wel gespeeld? Hoe is de staat van de speeltoestellen?

Woningcorporaties

De coöperaties dragen mede zorg voor een leefbare woonomgeving, waarvan speelplekken wezenlijk bijdragen aan de kwaliteit hiervan. Uit deze optiek zijn er mogelijkheden dat vanuit de corporaties wordt bijgedragen in de aanleg van speelvoorzieningen op buurt- en wijkniveau. Zeker in nieuwbouw kan zulks in de exploitatie betrokken worden. Alsdan is overigens ook de hierboven omschreven interne procedure aan de orde.

9. Beheer van speeltoestellen.

Het Team Voorzieningen verzorgt het beheer van 313 speeltoestellen, verdeeld over 28 locaties in de gemeente.

Het totale budget voor openbare speelplekken bedraagt € 72.687,- , vaste lasten en personeelskosten inbegrepen.

Voor de directe uitvoering (“aankoop overige goederen/diensten”) is € 48.786,- beschikbaar. Gezien het de inkoop van goederen en diensten betreft, is het jaarlijks toepassen van een inflatiecorrectie noodzakelijk om de kwaliteit van speelplekken op peil te houden.

Globaal worden binnen dit budget de inspecties verzorgd, met inschakeling van gespecialiseerde Licom-medewerker , de uit de inspectie voorkomende reparaties en de uit veiligheidsoogpunt noodzakelijke vervangingen uitgevoerd, alsmede het regulier onderhoud. Uiteraard fluctueren deze bedragen. Opgemerkt wordt dat in 2009 nieuwe veiligheidsnormen (Attractiebesluit) worden geïntroduceerd. Deze hebben met name betrekking op valdempende ondergronden bij bewegende speeltoestellen. Dit zal uiteraard tot aanpassingen noodzaken, hetgeen niet uit het bestaande budget bekostigd kan worden.

Globaal zijn de uitgaven als volgt:

Inspecties: € 5.000,- (uitgaande van inschakeling 0,6 fte Licom medewerker)

Reparaties n.a.v. inspecties en vandalisme: € 30.000,- (b.v. alleen skatebaan in 2008: € 20.000,-)

Onderhoud: € 10.000,-

Vervangingen: € 3.000,-

Veiligheid van de speelplekken staat voorop. Niet altijd is reparatie van een speeltoestel mogelijk. Uit veiligheidsoverwegingen wordt dan gekozen voor het verwijderen van het toestel, waarbij het onderhoudsbudget onvoldoende ruimte heeft om alle onherstelbare speeltoestellen te vervangen. Dit betekent in de praktijk dat de kwantiteit van speeltoestellen achteruit gaat. Zeker bij houten speeltoestellen is dit het geval. Aanscherpen van veiligheidseisen zal hierin een extra belasting gaan vormen.

Ten aanzien van het onderhoud wordt het hoogst noodzakelijke uitgevoerd, maar kan geen ideaal onderhoud gerealiseerd worden (b.v. zand aanvullen, wortel- en onkruidvrijd houden van de ondergrond).

Afschrijving en vervanging.

Ten behoeve van vervanging van speeltoestellen wordt een afschrijvingstermijn van 10-15 jaar gehanteerd, afhankelijk van locatie en soort speelobject. Trapvelden worden over een periode van 15 jaar afgeschreven. Gerekend is met een jaarlijkse indexering van 3%.

Voor de periode 2008- 2016 bedraagt de gemiddelde afschrijving € 17.000,- per jaar. 2008 is een absolute piek met € 28.000,-, daarna geleidelijk aflopend naar € 12.500,- om vervolgens in 2016 weer een piek te hebben van € 20.500,-. Deze fluctuaties kunnen verklaard worden uit het gegeven dat er in bepaalde jaren veel speelplekken zijn ingericht, of dat dure voorzieningen, zoals de skate-baan, in boekhoudkundige zin zijn afgeschreven.

Het betreft hier overigens de boekhoudkundige afschrijving welke niet synchroon hoeft te lopen met de technische afschrijving. Toestellen die na de afschrijvingstermijn nog uitstekend functioneren behoeven uiteraard geen vervanging, anderzijds kan b.v. vernielzucht de afschrijvingstermijn aanmerkelijk verkorten. Met deze plussen en minnen zal in de praktijk derhalve enige afvlakking van pieken mogelijk zijn.

Gezien bovenstaande, blijkt dat het beschikbare budget voorziet in het dagelijks onderhoud en in veilige staat houden van de speelplaatsen, echter niet in die mate dat sprake kan zijn van een duurzaam beheer van het huidige aantal speeltoestellen, omdat de financiële ruimte voor vervanging a.g.v. vernieling alsmede afschrijving in onvoldoende mate aanwezig is.

Het beschikbare budget laat tevens geen ruimte om financieel bij te dragen in nieuwe initiatieven en het beheer hiervan veilig te stellen.

Uitgaande van duurzaam beheer van de ruim 300 speeltoestellen, inclusief het inspelen op verdergaande veiligheidseisen in de komende jaren, zal het budget voor de directe uitvoering in stappen opgehoogd dienen te worden van € 48.000,- per jaar tot € 75.000,- jaarlijks.

Om ook in cofinanciering van nieuwe speelplekken (incl. beheer) te kunnen voorzien, zal additioneel met een jaarlijks bedrag van € 10.000,- gerekend moeten worden, uiteraard afhankelijk van initiatieven.

Met de extra middelen ad € 7500,- zoals door de Raad ter beschikking zijn gesteld ingaande 2010, zal primair ingezet worden op het in veilige staat behouden van de speeltoestellen; verder benodigde middelen zullen successievelijk bij de begrotingsbehandeling aan de orde dienen te komen.

Afhankelijk van de mate van teniet gaan van speeltoestellen (vernieling) en noodzakelijke reparaties ingevolge veiligheidseisen, dient er voor 2009 rekening mee gehouden te worden dat verzoeken voor nieuwe speelplekken niet of nauwelijks gehonoreerd kunnen worden.

10. Samenvatting.

Speelruimte is onmisbaar voor de ontwikkeling van kinderen en voorziet in:

- Beweging: het actief zijn met je lichaam, ontwikkeling van de motoriek..
- Socialisatie: het omgaan met anderen/elkaar.
- Constructie: het maken, bouwen, scheppen.
- Fantasie/erkenning: het onderzoeken van mogelijkheden en daarbij de fantasie gebruiken.

Het doel van de nota is om tot een ruimtelijk toetsingskader te komen voor de spreiding van speelruimte over de gemeente alsmede inzicht te verschaffen in het proces om tot realisatie van speelplekken te komen. Tevens worden de beheersaspecten belicht.

De speelruimte bestaat uit de informele- en de formele speelruimte. Onder de formele speelruimte wordt de openbare ruimte gerekend die al dan niet aanleiding kan geven tot spelen of ontmoeting van jeugd. De formele speelruimte is ingericht met speeltoestellen, doelpalen, ballenvangers etc.

Als formele speelruimte kent de gemeente Brunssum de wijkspeeltuinen en 28 speelplekken, waaronder ook de trapveldjes.

Hoeveel speelplekken er moeten zijn en hoe deze verspreid in de gemeente moeten liggen, wordt in normen uitgedrukt.

Veelgenoemd is o.a. de “3%-norm”, inhoudende dat 3 % van de openbare ruimte uit speelruimte dient te bestaan. Gezien interpretatieverschillen is deze norm voor bestaande situaties niet praktisch hanteerbaar.

Voor nieuwbouwsituaties is de 3%-norm wel een hanteerbaar uitgangspunt. In de planontwikkeling moet daarom bedongen worden dat 3% van de openbare ruimte geschikt moet zijn voor een speel functie en in exploitatietechnische zin zal een bedrag van € 20.000,0 tot € 25.000,- gereserveerd moeten worden om de speelruimte ook als zodanig in te richten.

Voor de bestaande buurten en wijken is het werken met invloedssferen van een speelplek c.q. de actieradius van kinderen alsmede het aantal kinderen in de wijk een beter uitgangspunt voor de beoordeling of een speelplek in de behoefte zal voorzien.

Als toetsingsnorm kunnen gelden: 1 speelplek per 100 kinderen. Deze norm is een goed hulpmiddel om te bepalen in hoeverre er al dan niet voldoende speelruimte in de wijk/buurt aanwezig is, maar oog voor maatwerk blijft geboden.

Voor de actieradius gelden de volgende uitgangspunten

Leeftijd	Actieradius	Minuten lopen	Gewenste opp.
0-6 jaar	100 meter	2	bij de woning/achtertuin
6-12 jaar	200 tot 300 meter	5	500-2000 m2
12-18 jaar	500 meter e.v.	15	1000-3000 m2 (trapvelden, ontmoetingsruimten)

Wanneer onze voorraad speelruimte aan deze normen getoetst wordt, blijkt speelruimte over het algemeen gebiedsdekkend aanwezig te zijn. De speeltuinen liggen verspreid over Brunssum en hebben de wijken als verzorgingsgebied. *Opgemerkt wordt dat de speeltuin Schutterspark naast een toeristisch-/recreatieve functie tevens de wijkfunctie moet blijven behouden.*

In de gebiedsdekking van openbare speelplekken blijken De Streek, Op gen Haen en Langeberg-zuid/In de Struyken onvoldoende speelruimte te hebben. *Kansen voor speelruimte liggen voor deze wijken binnen de herstructureringsprojecten zoals op termijn aan de orde komen in de Poorterstraat, Europalaan. Voor In de Struyken zijn combinaties denkbaar met de komst van de Brede School.*

Wanneer we de speelplekken afzetten tegen het aantal kinderen in de wijk, getoetst aan de norm “1 speelplek per 100 kinderen”, dan is er binnen deze norm nog ruimte voor 16 speelplekken.

Een speelplek kan niet zonder meer op iedere plek gerealiseerd worden. Aan de locatiekeuze worden randvoorwaarden gesteld:

- *het bestemmingsplan moet een (duurzame) speelplek mogelijk maken*
- *een speelplek wordt niet in de buurt van een drukke weg of in de nabijheid van water aangelegd.*
- *De locatie moet goed bereikbaar zijn, ook voor kinderen met een lichamelijke beperking.*
- *Toezicht/sociale controle moet gegarandeerd zijn.*

Wat de betreft de veiligheid van speeltoestellen is het Attractiebesluit en het Bouwbesluit van toepassing. Periodieke keuringen van speeltoestellen worden consequent uitgevoerd. *De in dit kader ontwikkelde veiligheidsnormen laten geen ruimte voor interpretatie en worden consequent nageleefd.*

Het proces en de rolverdeling rond aanvragen voor nieuwe speelplekken wordt als volgt voorgesteld:

Bewoners en de Wijkteams.

Bewoners zijn veelal de initiatiefnemers voor de realisatie van speelvoorzieningen en in principe kan iedere burger de gemeente verzoeken om een speelplek aan te leggen.

Alle verzoeken die de gemeente bereiken, worden gekanaliseerd via het betreffende Wijkteam. De communicatie verloopt vervolgens ook via het Wijkteam.

De gemeente.

Intern wordt de volgende procedure gehanteerd:

1. *Intern is het Team Voorzieningen verantwoordelijk voor de openbare speelplekken. Op het moment dat er een verzoek tot realisatie of uitbreiding van een speelplek bij de gemeente binnenkomt, wordt dit in eerste instantie in behandeling genomen door Team Voorzieningen.*
2. *Het verzoek wordt doorgeleid naar de wijkmanagers die zorg dragen voor behandeling in het Wijkteam. Wanneer blijkt dat het verzoek door het wijkteam gedragen wordt en Team Voorzieningen heeft beoordeeld of het verzoek al dan niet past binnen het speelruimtebeleid, wordt de Dienst Projecten/Team Civiele Techniek ingeschakeld.*
3. *Team Civiele Techniek verzorgt de technische invulling van de speelplek, maakt een begroting en geeft de financieringsmogelijkheden aan. Hierbij wordt nauw overleg gepleegd met de bewonersgroep en het Wijkteam. In het ontwerpproces wordt teruggekoppeld met Team Voorzieningen. Van belang is, dat in de ramingen ook de beheers- en vervangingskosten inzichtelijk gemaakt worden en ook een doorvertaald worden naar de beschikbare budgetten.*
4. *Wanneer een plan voldoende uitgewerkt is, wordt dit door Team Voorzieningen aan het College voorgelegd ter goedkeuring.*
5. *De realisatiefase wordt opgedragen aan het Team Civiele Techniek.*
6. *Na aanleg wordt de speelplek in beheer overgedragen aan Team Voorzieningen.*

Beheer.

Globaal worden binnen het onderhoudsbudget de inspecties verzorgd, de uit de inspectie voorkomende reparaties en de uit veiligheidsoogpunt noodzakelijke vervangingen uitgevoerd, alsmede het regulier onderhoud. Opgemerkt wordt dat in 2009 nieuwe veiligheidsnormen (Attractiebesluit) worden geïntroduceerd. Dit zal uiteraard tot aanpassingen noodzaken, hetgeen niet uit het bestaande budget bekostigd kan worden.

Het beschikbare budget voorziet in het dagelijks onderhoud en in veilige staat houden van de speelplaatsen, echter niet in die mate dat sprake kan zijn van een duurzaam beheer van het huidige aantal speeltoestellen, omdat de financiële ruimte voor vervanging a.g.v. vernieling alsmede afschrijving in onvoldoende mate aanwezig is.

Het beschikbare budget laat tevens geen ruimte om financieel bij te dragen in nieuwe initiatieven en het beheer hiervan, veilig te stellen.

Uitgaande van duurzaam in stand houden van de ruim 300 speeltoestellen, inclusief het inspelen op verdergaande veiligheidseisen in de komende jaren, zal het budget voor de directe uitvoering in stappen opgehoogd dienen te worden van € 48.000,- per jaar tot € 75.000,- jaarlijks.

Om ook in cofinanciering van nieuwe speelplekken (incl. beheer) te kunnen voorzien, zal additioneel met een jaarlijks bedrag van € 10.000,- gerekend moeten worden, uiteraard afhankelijk van initiatieven.

Met de extra middelen ad € 7500,- zoals door de Raad ter beschikking zijn gesteld ingaande 2010, zal primair ingezet worden op het (in veilige staat) behouden van de speeltoestellen; verder benodigde middelen zullen successievelijk bij de begrotingsbehandelingen voorgelegd worden.

Afhankelijk van de mate van teniet gaan van speeltoestellen (vernieling, slijtage) en noodzakelijke reparaties ingevolge veiligheidseisen, dient er voor 2009 rekening mee gehouden te worden dat verzoeken voor nieuwe speelplekken niet of nauwelijks gehonoreerd kunnen worden.

Verkeersveiligheidsplan Brunssum 2010-2020

Gemeente Brunssum veilig op weg

Gemeente Brunssum

december 2010

Verkeersveiligheidsplan Brunssum 2010-2020

Gemeente Brunssum veilig op weg

dossier : AD2275-100-100
registratienummer : MO-MA20100046
versie : 4

Gemeente Brunssum

december 2010

INHOUD

BLAD

1	INLEIDING	1
2	BELEIDSVISIE	2
3	VERTREKPUNT 2010	4
3.1	Educatie/voorlichting	4
3.2	Handhaving	5
3.3	Infrastructuur	5
3.4	Organisatie	7
3.5	Objectieve verkeersveiligheid (ongevalanalyse)	7
3.6	Subjectieve verkeersveiligheid (klachtenregistratie)	12
4	UITVOERING	14
4.1	Meerjaren uitvoeringsprogramma	14
4.2	Financiering	18
5	ACTUALISERING	19
6	COLOFON	20

BIJLAGEN

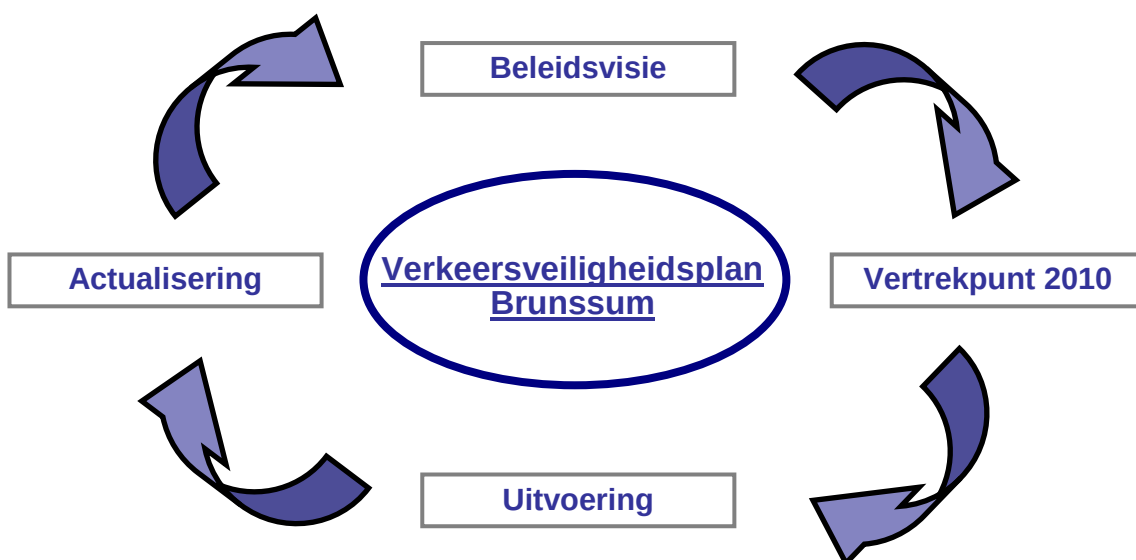
1	Wegcategorisering 2011-2020
2	Duurzaam veilige inrichting van wegen
4	Komgrenzen
5	Afkorting

1 INLEIDING

In Nederland vallen jaarlijks ongeveer 750 verkeersdoden en 18.000 ziekenhuisgewonden in het wegverkeer. Deze tol voor onze mobiliteit wordt maatschappelijk als veel te hoog ervaren. Rijk, Provincies en gemeenten hebben elk hun eigen mogelijkheden om bij te dragen aan een veiliger verkeer. De mogelijkheden van gemeenten moeten hoog worden aangeslagen. Een groot gedeelte van de verkeersongevallen vindt immers plaats op wegen die in beheer en onderhoud zijn bij de gemeenten.

Ambtelijk en bestuurlijk bestaat daarom behoefte aan een actueel rapport / (web)applicatie, waarin richting wordt gegeven aan het gemeentelijke verkeersveiligheidsbeleid voor de komende jaren. Dit verkeersveiligheidsplan fungeert als een toetsingskader voor toekomstige reconstructie- en nieuwbouwplannen.

In de *Beleidsvisie* staan de actiepunten beschreven waarop men zich de komende jaren wil gaan richten. Voor het vaststellen van deze actiepunten ten aanzien van verkeer en vervoer is het van belang te weten waar de gemeente Brunssum op dit moment staat. In het hoofdstuk *Vertretpunt 2010* is dit aan de hand van een aantal thema's beschreven. Het hoofdstuk *Uitvoering* bevat een prioritering op basis waarvan een uitvoeringsprogramma met concrete acties (niet-infrastructureel) en maatregelen (infrastructureel) en kostenraming voor de komende vijf jaren is opgesteld. Het hoofdstuk *Actualisering* is een dynamisch hoofdstuk. Dit hoofdstuk geeft een jaarlijkse update van de acties die zijn uitgevoerd en uitgevoerd gaan worden. Hier kunnen ook eventuele wijzigingen in het beleid en/of een beschrijving van een nieuw vertrekpunt worden vastgelegd. Het voordeel hiervan is dat een actualisatie van het beleidsplan over enkele jaren efficiënt kan worden uitgevoerd.

2 BELEIDSVISIE

De gemeente heeft de ambitie haar beleid dusdanig uit te voeren dat de verkeersveiligheid verbetert en dat de komende jaren het aantal dodelijke verkeersongevallen nul blijft (nuloptie). De beleidsvisie omschrijft op welke wijze men de ambitie wil bereiken. De focus ligt hierbij op:

1. beter toerusten van de weggebruikers tot hun verkeerstaak door middel van verkeerseducatie, handhaving en voorlichting;
2. realiseren van een “duurzaam veilig verkeerssysteem”, het terugdringen van het aantal en de ernst van de verkeersongevallen en het terugdringen van de gevoelens van onveiligheid die het verkeer bij bepaalde groepen weggebruikers veroorzaakt.

De doelstelling in cijfers:

De gemeente Brunssum streeft ernaar, op grond van de verkeersongevallenanalyse, om het aantal ziekenhuisopnames van acht in 2009 terug te dringen naar jaarlijks maximaal vijf in 2020 conform de nationale verkeersveiligheidsdoelstelling. In 2009 hebben zich geen verkeersongevallen met een dodelijke afloop voorgedaan.

Dit wil de gemeente bereiken door zich de komende jaren te gaan richten op onderstaande actiepunten. De inhoud van deze actiepunten is bepaald aan de hand van een inventarisatie van de huidige situatie waarbij is gekeken naar onder andere de ongevallen, klachten, verkeersintensiteiten en de toepassing van de Duurzaam Veilig-visie. Tevens heeft het raadsprogramma 2010-2014, '[Samen Daadkrachtig Vooruit](http://www.brunssum.nl/dsresource?objectid=38765&getastype=PDF)' (<http://www.brunssum.nl/dsresource?objectid=38765&getastype=PDF>) een belangrijke rol omdat hierin de politieke prioriteit voor de komende jaren is beschreven. De resultaten van de inventarisatie kunt u [hier](#) (link naar Vertrekpunt 2010) bekijken.

Actiepunten:

Educatie

- Actief benaderen basisscholen voor het afsluiten van verkeerseducatieconvenanten.
- Aan de hand van het [permanente verkeerseducatiebeleid](http://www.rovl.nl/leren-over-verkeer/levenlang-leren) (www.rovl.nl/leren-over-verkeer/levenlang-leren) extra aandacht besteden aan de volgende doelgroepen:
 - bromfietzers (16 en 17 jaar);
 - automobilisten (in de leeftijd van 18-25 jaar en 55+).

Voorlichting

- Structurele publicaties aangaande verkeer, verkeersregels en verkeersveiligheid middels gemeentelijke website en de stadskrant.
- Voorlichting aansluiten bij de landelijke verkeersveiligheidscampagnes en in Parkstadverband.
- Instandhouden verkeerssprekuren en Meldpunt Overlast Brunssum (045-5278686 of via www.brunssum.nl).

Handhaving

- Instandhouden structureel verkeersveiligheidsoverleg omtrent ongevallocaties en handhavingsacties.
- Voortzetten van het meten van verkeersintensiteit en -snelheid op vaste locaties.
- Voortzetten van het meten van de verkeerssnelheid bij klachten.

Beleidsvisie	Vertrekpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

- Opstellen van een jaarlijks handhavingsplan in samenwerking met de afdeling handhaving en de politie.

Infrastructuur

- Implementeren inrichting van wegen conform [Duurzaam Veilig](http://www.doormetduurzaamveilig.nl) (www.doormetduurzaamveilig.nl) in ontwerp, reconstructies en beheerprogramma.
- Completeren van de wegcategorisering conform Duurzaam Veilig inclusief de Essentiële Herkenbaarheidskenmerken.
- Fietsroutes dienen veilig te zijn; zeker van en naar school.
- Accentueren bebouwde komgrenzen.
- Toepassen uniformiteit in verkeersmaatregelen, maatwerk op openbaar vervoer- en hulpdienstroutes.

Organisatie

- Instandhouden structurele interne overlegstructuur tussen de verschillende disciplines die raakvlakken hebben met verkeer en vervoer ter voorkoming en/of oplossing van potentiële leefbaarheid- en verkeersveiligheidsknelpunten bij uitbreidingen, reconstructies en nieuwe ontwikkelingen.
- Uitvoeren verkeersveiligheidsaudit bij grote ruimtelijke projecten.

Beleidsvisie	Vertrekpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

3 VERTREKPUNT 2010

Gemeente Brunssum heeft de ambitieuze doelstelling het aantal verkeersdoden en het aantal ziekenhuisopnames terug te dringen van respectievelijk nul en acht naar jaarlijks maximaal nul en vijf in 2020.

Om actiepunten te kunnen benoemen om naar de doelstelling op het gebied van verkeersveiligheid toe te werken, is het van belang te weten waar de gemeente Brunssum op dit moment staat. Hier volgt een beschrijving van de huidige situatie op het gebied van verkeer en vervoer binnen de gemeente Brunssum aan de hand van zeven thema's. Deze thema's zijn: educatie, voorlichting, handhaving, infrastructuur, organisatie, objectieve- en subjectieve veiligheid.

3.1 Educatie/voorlichting

Bij het vormgeven van het educatieve beleid haakt de gemeente in op activiteiten van andere overheden en organisaties. Het gaat hierbij om de campagnes van het [Regionaal Orgaan voor de Verkeersveiligheid Limburg](http://www.rovl.nl) (ROVL) (www.rovl.nl), [Politie](http://www.politie.nl/limburg-zuid) (www.politie.nl/limburg-zuid), [Veilig Verkeer Nederland](http://www.veiligverkeernederland.nl) (VVN) (www.veiligverkeernederland.nl) en [het Ministerie van Verkeer en Waterstaat](http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verkeersveiligheid/maatregelen-verkeersveiligheid#voorlichtingscampagnes) (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verkeersveiligheid/maatregelen-verkeersveiligheid#voorlichtingscampagnes>). Deze campagnes zijn breed opgezet met aandacht voor voorlichting, onderwijs en handhaving zoals "rijdt met je hart", de "BOB-actie" en "de scholen zijn weer begonnen".

In 2002 hebben de gezamenlijke regionale- en provinciale organen voor verkeersveiligheid de uitgangspunten voor beleid vastgesteld om te komen tot een succesvolle invoering van [Permanente Verkeerseducatie](http://www.rovl.nl/leren-over-verkeer/levenlang-leren) (www.rovl.nl/leren-over-verkeer/levenlang-leren) (PVE). Dit voorziet in een programma met activiteiten in de leeftijdscategorie van 0 tot 100 jaar. Aan de hand van dit programma streeft de gemeente Brunssum ernaar om de verkeersdeelnemer gedurende het hele leven de benodigde kennis, vaardigheden en motivatie bij te brengen voor een veilige deelname aan het verkeer. Onderdeel van het PVE programma is onder andere de [Nadere Subsidieregeling VerkeersEducatie](http://www.rovl.nl/leren-over-verkeer/4-12-jaar/subsidie) (<http://www.rovl.nl/leren-over-verkeer/4-12-jaar/subsidie>) (NSVE). Deze regeling houdt in dat scholen gelden ontvangen van Provincie en Gemeente voor het op een goede wijze tot stand brengen van verkeerseducatie. Drie van de tien basisscholen in Brunssum doen reeds mee aan deze regeling. Het voortgezet onderwijs in de gemeente (Carbooncollege) neemt niet meer deel aan de NSVE.

Daarnaast geeft de gemeente voorlichting aan de inwoners via de stadskrant en de gemeentelijke website. Daarin worden tevens alle openbare bekendmakingen en andere officiële mededelingen gepubliceerd. Ter bevordering van de verkeersveiligheid in Parkstad hebben de gemeenten en Parkstad Limburg een actieplan verkeersveiligheid opgesteld. Dat actieplan bevat diverse maatregelen voor verkeerseducatie van jongeren en ouderen, verkeershandhaving en communicatie. Onderdeel van dit actieplan is een verbeterde voorlichting over de verkeersregels. Dit gebeurt via publicaties op de gemeentelijke websites die steeds een [thema](http://www.brunssum.nl/content.jsp?objectid=16058) (<http://www.brunssum.nl/content.jsp?objectid=16058>) behandelen. In Parkstad-verband vindt tevens regelmatig overleg plaats met Veilig Verkeer Nederland omtrent educatie en voorlichting. Tweewekelijks vindt er een [verkeerssprekkuur](http://www.brunssum.nl/content.jsp?objectid=16058plaats) (<http://www.brunssum.nl/content.jsp?objectid=16058plaats>) waar de burger haar vragen, problemen en/of klachten kan bespreken met de verkeerscoördinator en de politie.

Beleidsvisie	Vertrekpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

3.2 Handhaving

Handhaving is een belangrijke pijler om de verkeersveiligheid te vergroten. Het bevoegde gezag voor handhaving zijn de politie en de buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA) in dienst bij de gemeente.

Politie

De politieverkeerstaak is te verdelen in een *repressieve* en een *preventieve taak*.

De **repressieve** verkeerstaak van de Politieregio Zuid is in het korpsbeleid vastgelegd en is gericht op de aanpak van verkeersonveiligheid. De Politieregio Zuid heeft zogenaamde handhavingsteams gericht op het controleren van verkeer. De speerpunten actie van de politie heet HelmGRAS: helm, gordel, roodlicht negatie, alcohol en snelheidcontroles.

De aanpak van deze speerpunten wordt lokaal uitgevoerd. Dit houdt in dat per basiseenheid handhavingactiviteiten ten aanzien van deze speerpunten plaatsvinden. Deze activiteiten worden in het beleidsplan van de basiseenheid vastgelegd. Hieronder vallen ook de snelheidscontroles die worden uitgevoerd in gemeente Brunssum.

Door deze regionale handhavingsteams is er voor de basiseenheden meer ruimte om te reageren op lokale verkeersgerelateerde klachten.

Vanuit de **preventieve verkeerstaak** heeft de medewerker verkeer van de gemeente Brunssum structureel overleg met de politie tijdens het tweewekelijkse verkeersspreekuur. De medewerker verkeer kan enige sturing geven aan de locaties en de aandachtspunten van handhaving. Daarbij worden ernstige ongevallen indien wenselijk nader besproken.

Gemeente

Handhaving op foutparkeren vindt momenteel door de gemeente plaats (BOA) waarbij naast de controle van de parkeerschijfzone (blauwe zone) ook controle van foutparkeren plaatsvindt. Met deze taken zijn drie personen belast.

De gemeente beschikt over apparatuur om snelheids- en intensiteitsmetingen te verrichten. Deze apparatuur wordt met name gebruikt als monitoring van het verkeersaanbod en om klachten van bewoners over te hard rijden te onderzoeken.

3.3 Infrastructuur

De wegcategorisering van Parkstad, conform [Duurzaam Veilig](#) (link naar bijlage 2), is vastgelegd in het [Regionaal Verkeers- en Vervoersplan 2007-2020](#) (<http://www.parkstad-limburg.nl/index.cfm/parkstad-limburg/wat-doet-parkstad-limburg/programma-s/ruimte-en-mobiliteit/mobiliteit>) (RVVP) en is door de gemeente Brunssum grotendeels uitgevoerd. Slechts op enkele wegen is in nauw overleg met de hulpdiensten en als gevolg van het vrachtverkeer hiervan afgeweken.

Conform de Duurzaam Veilig visie zijn de 60 km/uur-zones buiten de bebouwde kom reeds uitgevoerd. Daarnaast zijn binnen de bebouwde kom alle woonwijken ingericht als zijnde 30 km/uur-zones. De kwaliteit van de reeds ingerichte 30 km/uur-zones is goed. Echter zijn nog niet alle zones ingericht conform de Duurzaam Veilig richtlijnen. Gemeente Brunssum kiest ervoor de verdere completering van de 30 km/uur-zones in de komende jaren op wijkniveau aan te pakken. Klik [hier](#) (link naar bijlage 1) voor de wegcategorisering van de gemeente Brunssum.

Beleidsvisie	Vertrekpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

Op diverse fietsroutes zijn (vrijliggende) fietsvoorzieningen gerealiseerd. Vanuit verkeersveiligheidsoogpunt dient vooral op de school-thuisroutes extra aandacht uit te gaan naar de aanwezigheid van fietsvoorzieningen.

Herkenbaarheid wegcategorieën

Om de wegcategorieën herkenbaar te maken voor de weggebruiker is de gemeente de afgelopen jaren gestart met het aanbrengen van de [Essentiële Herkenbaarheidskenmerken](#) (link naar bijlage 3) (EHK) op haar wegennet. Een goed voorbeeld van aangebrachte EHK-markering in Brunssum is de [Kennedylaan](#). In de huidige situatie is circa 15% van de gebiedsontsluitingswegen voorzien van de EHK-markering.

Afbeelding 1: EHK-markering Kennedylaan

Komgrenzen

Het aanbrengen van komgrenzen is een onderdeel van de Duurzaam Veilig Visie. De maatregelen attenderen de weggebruikers op de verkeerssituatie waarin ze verblijven (binnen of buiten de kom) en welke maximum snelheid er geldt. De meeste invalswegen in Brunssum zijn voorzien van een kommaatregel.

Buitenring Parkstad Limburg

De Buitenring Parkstad Limburg (BPL) heeft tot doel de regio Parkstad beter bereikbaar te maken. Initiatiefnemer is de Provincie Limburg, die bij dit project nauw samenwerkt met de regio Parkstad Limburg, de Parkstad-gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth en Onderbanken en de gemeente Schinnen. De start van de aanleg staat gepland voor eind 2011 / begin 2012. De planning is dat de Buitenring in 2015 zal opengaan voor het verkeer. De aanleg van de Buitenring zal leiden tot een aanzienlijke verbetering van de aansluiting van de regio op de (inter)nationaal en (inter)regionaal verbindende wegen. Daardoor verbetert substantieel de afwikkeling van het verkeer. Dat is gunstig voor de bereikbaarheid van Brunssum (als onderdeel van Parkstad) en de verkeersveiligheid in de regio. Daarnaast zal de Buitenring een welkome bijdrage leveren aan de ruimtelijke structuur van Parkstad, de leefbaarheid in de woonkernen, alsook de economische en toeristische ontwikkelingsmogelijkheden binnen deze regio.

Specifiek voor de gemeente Brunssum zijn de effecten voor het onderliggende wegennet positief. Zo zal

Beleidsvisie	Vertrekpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

de intensiteit op veel ontsluitende wegen afnemen. De grootste afname wordt verwacht op de trajecten Trichterweg/Maastrichterstraat, N274 (binnen bebouwde kom), N299 (Emmaweg/Prins Hendriklaan/Rimburgerweg) en Haefland/Veldstraat/Kennedylaan Noord.

Logischerwijs is op de gebiedsontsluitingswegen die aansluiten op de Buitenring rondom deze aansluitingen wel een toename te verwachten in de verkeersintensiteit. Echter deze aansluitingen worden vormgegeven dat geen problemen ontstaan ten aanzien van de doorstroming en de verkeersveiligheid.

3.4 Organisatie

Overlegmomenten

De gemeente Brunssum is opgedeeld in vijf wijken met elk een eigen wijkteam. Bewoners zijn vanuit deze wijkteams actief bezig om knelpunten ten aanzien van onder andere verkeersveiligheid en leefbaarheid samen met de gemeente op te lossen. Bij de gemeente zijn twee wijkmanagers aangewezen die veelvuldig in contact zijn met deze wijkteams. Twee keer per jaar voeren de wijkteams een wijkscouw uit waarbij er een goede vertegenwoordiging is van het college. De samenwerking met de wijkteams wordt door de betrokken partijen als positief ervaren.

Voor het bespreken van belangrijke verkeerszaken is er een structureel overleg tussen ambtenaren en wethouder. Verder heeft de verkeerscoördinator van de gemeente regelmatig contact met de afdeling handhaving, Veolia Transport, WMO raad en bewoners.

In het regionaal mobiliteitsoverleg Parkstad waar Brunssum aan deel neemt, worden zaken als verkeersveiligheidsonderwerpen, regionale verkeersstructuur en ontwikkelingen rondom de Binnen- en Buitenring besproken en regionaal opgepakt.

Meldpunt

Voor bewoners heeft de gemeente een Meldpunt Overlast Brunssum 045-5278686 dat vierentwintig uur per dag bereikbaar is en via [internet \(www.brunssum.nl\)](http://www.brunssum.nl) kan men te allen tijde meldingen maken.

Integrale aanpak

Verkeer kent veel aspecten, waarvan verkeersveiligheid een hele belangrijke is. Verkeersveiligheid is niet alleen een zaak tussen verkeerscoördinator, politie/handhaving en openbaar vervoer (Veolia). Binnen de dienst Beleid & Strategie stelt men een samenhangend beleid op ten aanzien van aspecten zoals ruimtelijke ordening, milieu en verkeerscirculatie.

Uitbreidingen en/of nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (masterplannen) worden momenteel reeds verkeerskundig getoetst op bereikbaarheid, verkeersveiligheid, doorstroming en milieu. Verkeer maakt onderdeel uit van de dienst Projecten zodat de integrale aanpak van projecten is gewaarborgd.

Bij de afdeling Vergunningen is verkeersveiligheid een belangrijk thema (met name bij evenementen). Verkeersveiligheid speelt dus op veel fronten in de organisatie.

3.5 Objectieve verkeersveiligheid (ongevalanalyse)

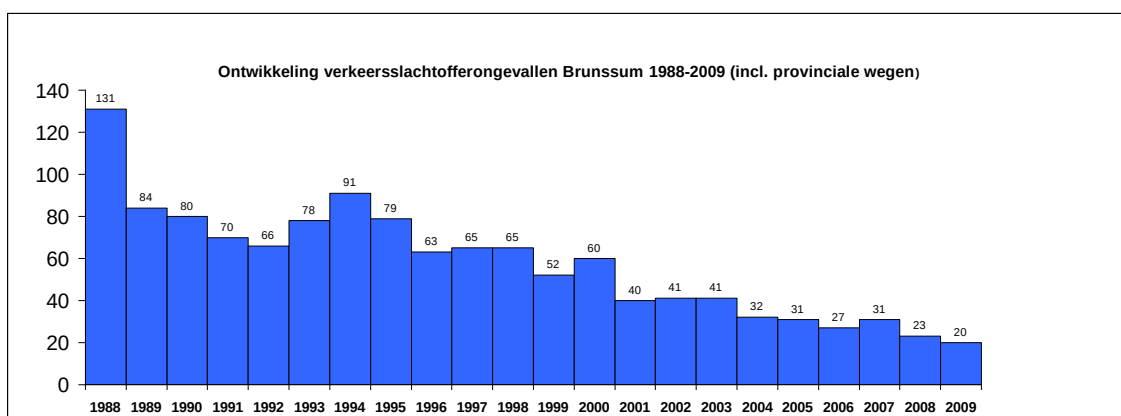
Belangrijk onderdeel van het VVP is de analyse van de objectieve verkeersveiligheid, aan de hand van ongevalcijfers. Allereerst is gekeken naar de trend (relatieve stijging / daling) in het aantal verkeersslachtoffers. Hierbij is uitsluitend gekeken naar ongevallen met ziekenhuisopnamen en/of dodelijke slachtoffers tot gevolg. Dit is niet alleen gedaan omdat dit soort ongevallen ernstig zijn en dus prioriteit hebben bij het voorkomen. Ook is hiervoor gekozen omdat ongevallen waarbij geen slachtoffers vallen (uitsluitend materiële schade) niet altijd zijn geregistreerd en de gegevens hierover dus

Beleidsvisie	Vertretpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

onbetrouwbaar zijn om te gebruiken in de analyse.

Trendanalyse

Om een trend te kunnen ontdekken in het aantal verkeersslachtofferongevallen is een analyse gemaakt. Voor de trendanalyse is gebruik gemaakt van de door de Dienst Verkeer & Scheepvaart geregistreerde ongevallengegevens van 2000 tot en met 2009 en van de bij de gemeente bekende cijfers van voor 2000.

Afbeelding 2: trend in het aantal verkeersslachtofferongevallen in de gemeente Brunssum

Er is de afgelopen tien jaar een licht dalende trend waarneembaar in het aantal verkeersslachtofferongevallen in de gemeente Brunssum. Het aantal verkeersdoden schommelt tussen de nul en drie per drie jaar. De dalende trend wordt veroorzaakt door een afname in het aantal ziekenhuisopnames.

De nationale verkeersveiligheidsdoelstellingen voor 2010 uit het Strategisch Plan Verkeersveiligheid is -30% doden en -7,5% ziekenhuisgewonden ten opzichte van 2002. Als we deze doelstelling vertalen naar de situatie in Brunssum dan valt hieruit af te leiden dat de doelstelling ten aanzien van het aantal verkeersdoden is in 2009 al behaald. In 2002 waren er nul verkeersdoden en in 2009 ook.

De doelstelling aangaande het aantal ziekenhuisgewonden is in 2009 nog niet behaald. In 2002 zijn er acht ernstige verkeersslachtoffers geregistreerd en in 2009 tien. Een afname van 7,5% ten opzichte van 2002 betekent een afname van één dus maximaal zeven ziekenhuisgewonden in 2010. Een afname van minimaal drie ziekenhuisgewonden is dus gewenst om de doelstelling te behalen.

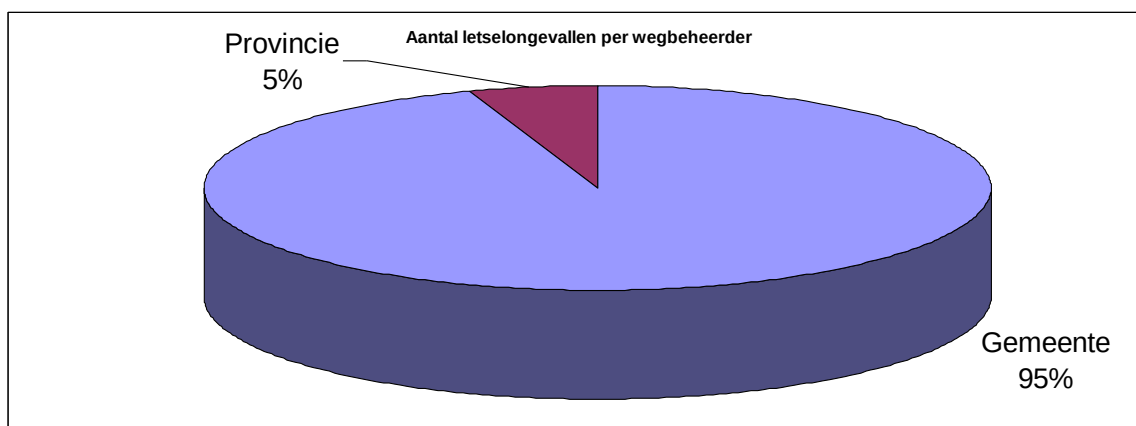
De landelijke doelstellingen voor 2020 (-55% doden ten opzichte van 2002 en -34% ziekenhuisgewonden ten opzichte van 2002) worden in de gemeente Brunssum wat betreft de dodelijke slachtoffers ook al behaald maar wel pas één jaar (nul verkeersdoden in 2009, doelstelling voor 2020 is maximaal nul doden). Voor het aantal ziekenhuisgewonden is de doelstelling van 2020 nog niet behaald (tien ziekenhuisopnames in 2009, doelstelling voor 2020 is maximaal vijf ziekenhuisopnames). Men dient rekening te houden met het feit dat het totale aantal verkeersdoden en ziekenhuisopnames per jaar schommelt. Hierbij is ieder slachtoffer er een teveel en daarom is het van belang de daling van slachtoffers door te zetten en te streven naar structureel lagere cijfers!

Voor de overige analyses is gebruik gemaakt van de ongevalgegevens van 2005 t/m 2009.

Beleidsvisie	Vertrekpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

Analyse ongevallen per wegbeheerder 2005 - 2009

Van alle slachtofferongevallen binnen de gemeente Brunssum vindt vijf procent plaats op wegen in beheer van de Provincie (de N274, de N276 en de N299). De overige ongevallen vinden plaats op wegen in beheer van de gemeente.

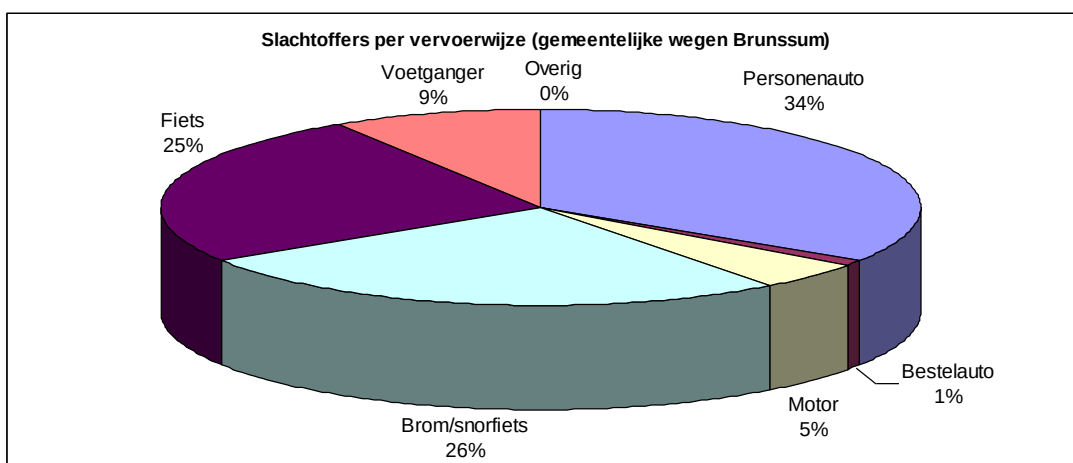
Afbeelding 3: slachtofferongevallen ingedeeld naar wegbeheerder 2005 - 2009

Omdat de gemeente geen directe invloed heeft op de verkeersveiligheid op wegen die niet binnen gemeentelijke beheer vallen, wordt in het volgende deel van de ongevalanalyse uitsluitend gekeken naar ongevallen die hebben plaatsgevonden op gemeentelijke wegen. Op de gemeentelijke wegen hebben zich in vijf jaar 125 letselongevallen voorgedaan.

Analyse slachtoffers per vervoerwijze

In Afbeelding 4 is de uitsplitsing te zien van het aantal slachtoffers in Brunssum per vervoerwijze. Deze laat zien dat het aandeel langzaam verkeer (voetgangers, brom/snorfietsers en fietsers) 60% van het totale aantal slachtoffers bedraagt.

In vergelijking met alle gemeentelijke wegen in Limburg valt op dat onder fietsers zes procent minder ongevallen plaatsvinden en bij personenauto's juist zes procent meer. Verder zijn er geen opvallende verschillen voor de gemeentelijke wegen in Brunssum in vergelijking tot alle gemeentelijke wegen in Limburg.

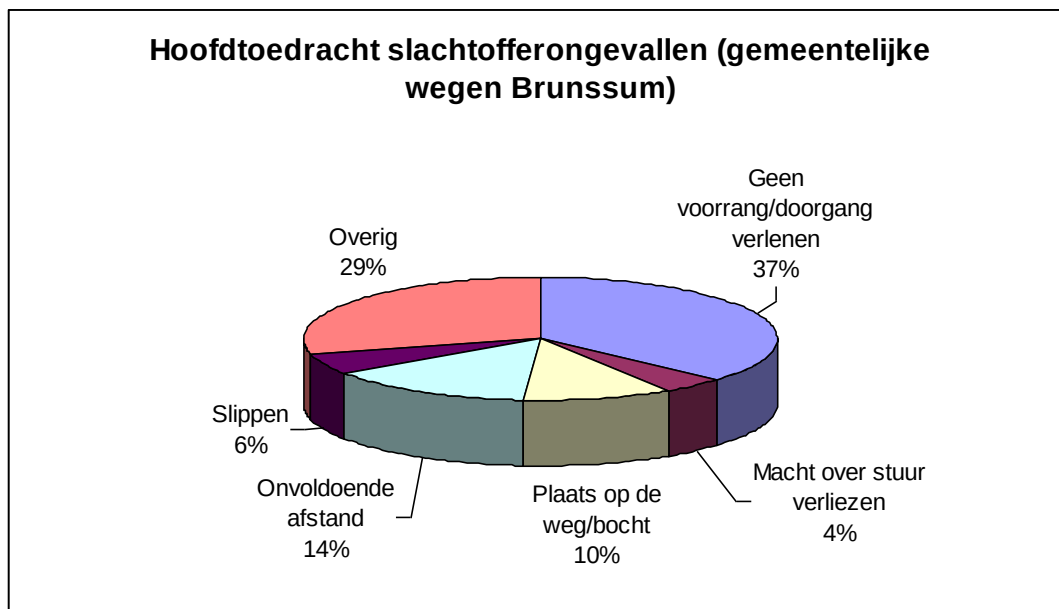

Afbeelding 4: slachtoffers per vervoerswijze 2005 - 2009

Beleidsvisie	Vertretpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

Analyse toedracht top 5

Van alle slachtofferongevallen op gemeentelijke wegen is een 'toedrachtlijst top 5' gemaakt. Dit is een lijst van de meest voorkomende oorzaken van een slachtofferongeval. De top 5 ziet er als volgt uit:

Afbeelding 5: hoofdtoedracht slachtofferongevallen

Uit de top 5 blijkt duidelijk dat 'geen voorrang verlenen' de belangrijkste oorzaak van slachtofferongevallen is op de gemeentelijke wegen in Brunssum. Dit komt overeen met de top 5 voor alle gemeentelijke wegen in Limburg, waar 'geen voorrang verlenen' met 30% eveneens bovenaan de top 5 staat. Vaak heeft dit te maken met inschattingsfouten of onoplettendheid van de weggebruiker. Opvallend is het percentage ongevallen met als toedracht 'onvoldoende afstand'. Deze is 14%, terwijl dit voor geheel Limburg slechts 7% is.

Ongevallocaties in Brunssum

Jaarlijks wordt door de verkeerscoördinator een verkeersveiligheidsanalyse opgesteld. Op enkele locaties heeft dit geleid tot het uitvoeren van extra maatregelen om ongevallen te voorkomen.

Deze [kaart](#) ([link bijlage 3](#)) geeft weer op welke plaatsen binnen de gemeente Brunssum in de jaren 2005 t/m 2009 slachtofferongevallen hebben plaatsgevonden.

Op de kaart is te zien dat er geen 'black spots' zijn in de gemeente Brunssum. Een 'black spot' is een wegvak of kruispunt waar in een periode van drie aaneengesloten jaren zes of meer slachtofferongevallen hebben plaatsgevonden. Binnen de gemeente Brunssum zijn dergelijke 'black spots' niet (meer) aanwezig. De laatste jaren is het ongevallenbeeld erg diffuus en zijn oplossingen niet zozeer direct infrastructureel op te lossen zoals vaak bij black spot op kruispuntniveau wel het geval was. Het gaat nu vaker om ongevallen die een mogelijk gevolg zijn van de inrichting van een wegvak of onduidelijkheid/onoplettendheid bij de weggebruiker.

De locaties met meeste slachtofferongevallen in de gemeente zien er als volgt uit:

1. Haefland (wegvak): na aanleg BPL verwachte daling in intensiteit en ongevallen
2. Past. Savelbergstraat - Wilhelminastraat (kruispunt)

Beleidsvisie	Vertrekpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

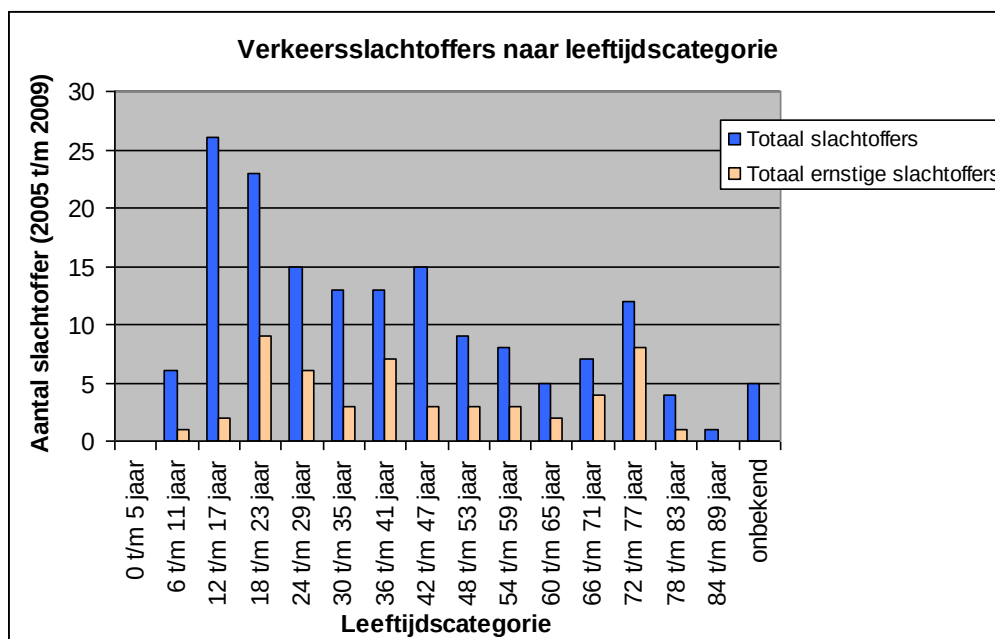
Het aantal ongevallen op het wegvak Haefland zal na aanleg van de BPL een daling in intensiteit kennen. Dit heeft mogelijk tot gevolg dat het aantal ongevallen afneemt. Het wegvak blijft een punt van aandacht tijdens de jaarlijkse ongevalanalyse de komende jaren.

De ongevallen die gebeuren op het kruispunt Past. Savelbergstraat - Wilhelminastraat zullen nader geanalyseerd moeten worden waarna bekeken wordt of verbetering van de situatie mogelijk is.

Analyse slachtoffers per leeftijdscategorie

In Afbeelding 3 is per leeftijdscategorie het totale aantal (ernstige) slachtofferongevallen weergegeven. Hieruit volgt dat vooral de categorieën 12 t/m 17 jaar, 18 t/m 24 jaar en 72 t/m 77 jaar 'slecht' scoren. Diepgaander onderzoek toont aan dat in de categorie 12 t/m 17 jaar het overgrote deel van de ernstige slachtofferongevallen valt onder de 16 en 17 jarigen. Het merendeel van deze slachtoffers zijn bromfietzers.

In de leeftijdscategorie 18 t/m 24 jaar zijn het vooral de beginnende autobestuurders die relatief vaak bij een letselongeval zijn betrokken. Mensen in de leeftijd van 72 t/m 77 jaar behoren tot de groep kwetsbare verkeersdeelnemers. Deze mensen zijn kwetsbaarder in het verkeer en betrokken bij een ongeval is de kans op letsel dan ook relatief groot.

Afbeelding 6: verkeersslachtoffers naar leeftijdscategorie

Beleidsvisie	Vertrekpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

3.6 Subjectieve verkeersveiligheid (klachtenregistratie)

Er zijn op dit moment geen subjectief verkeersonveilige klachten bekend van dusdanige en algemene omvang die in dit beleidsplan kunnen worden opgenomen.

Parkstadmonitor

In opdracht van Parkstad Limburg is de [Parkstadmonitor](http://parkstad-limburg.buurtmonitor.nl/) (<http://parkstad-limburg.buurtmonitor.nl/>) gerealiseerd. De Parkstadmonitor is bestemd voor u als bewoner of toekomstige bewoner. Het is ook bedoeld voor ondernemers, raadsleden, ambtenaren, scholieren en onderzoeksbureaus. Eigenlijk voor iedereen die geïnteresseerd is in de regio Parkstad Limburg. Veel van de cijfers zijn te raadplegen tot op buurtniveau en zijn beschikbaar voor meerdere jaren. De meest recente gegevens uit het onderzoek dateren uit 2007.

In het burgeronderzoek zijn vragen gesteld over het onderwerp verkeer, waarbij het met name gaat om het verkeer in het algemeen en om een aantal specifiekere verkeersvoorzieningen in de directe woonomgeving.

Om de algemene tevredenheid over het verkeer in de directe woonomgeving te indiceren is de mensen in het burgeronderzoek gevraagd de verkeerssituatie in de buurt door middel van een rapportcijfer van 1 t/m 10 te beoordelen. Tabel 1 geeft de algemene waardering voor het verkeer in de buurt aan de hand van deze rapportcijfers voor 2001-2007 weer.

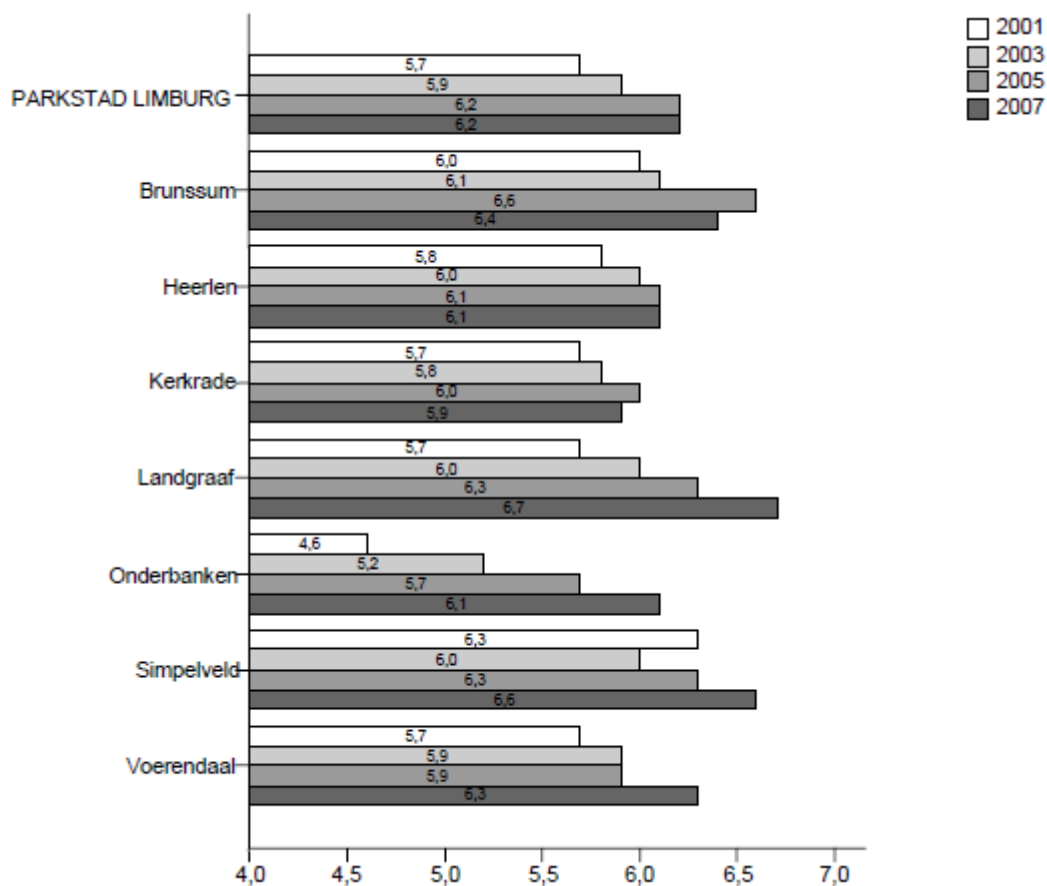
	2001	2003	2005	2007
PARKSTAD LIMBURG	6,1	6,1	6,2	6,3
Brunssum	6,2	6,3	6,4	6,4
Heerlen	6,1	6,2	6,2	6,4
Kerkrade	6,1	6,2	6,1	6,2
Landgraaf	6,1	6,0	6,2	6,4
Onderbanken	5,8	5,8	6,1	6,3
Simpelveld	6,4	6,2	6,5	6,5
Voerendaal	6,2	6,2	6,2	6,3

Tabel 1: rapportcijfer verkeerssituatie in de buurt (algemeen)

In 2007 waarden de inwoners van Parkstad Limburg de verkeerssituatie in hun buurt met een 6,3; een voldoende dus. Het rapportcijfer van de gemeente Brunssum is de laatste jaren gestegen en ligt net boven het Parkstadgemiddelde.

De tevredenheid over het verkeer in de buurt is ook meer in detail onderzocht. Dit is gebeurd door de inwoners in het burgeronderzoek te vragen in welke mate ze tevreden zijn over de volgende specifieke aspecten van verkeer in de eigen buurt:

- verkeersdrukte op wegen en straten;
- verkeerssnelheid op wegen en straten;
- parkeergelegenheid;
- trottoirs en voetpaden;
- oversteekplaatsen voetgangers;
- veiligheid schoolroutes;
- fietsvoorzieningen;
- busverbindingen;
- voorrangsregelingen.

Afbeelding 7: rapportcijfer verkeerssituatie in de buurt (specifieke aspecten)

De resultaten in Afbeelding 3 laten voor Parkstad Limburg een stijging zien in de tevredenheid over het verkeer in de buurt (van 5.7 in 2001, naar 6.2 in 2007). Brunssum scoort wederom beter dan het Parkstad-gemiddelde. Echter, tussen 2005 en 2007 heeft een lichte daling plaatsgevonden.

Beleidsvisie	Vertretpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

4 UITVOERING

4.1 Meerjaren uitvoeringsprogramma

Bijgaand treft u het Meerjaren UitvoeringsProgramma (MUP) 2011 - 2015 voor de gemeente Brunssum aan. Het MUP is onderverdeeld in ACTIES (niet infrastructureel) en MAATREGELEN (infrastructureel). Genoemde investeringsbedragen zijn indicatief, exclusief BTW en zonder rekening te houden met eventuele subsidiemogelijkheden. De maatregelen en acties in het MUP zijn geprioriteerd teneinde de doelstelling zo effectief mogelijk te kunnen realiseren.

Voor de prioritering is de volgende indeling gehanteerd:

Prioriteit	Doel
1	Verbeteren verkeersveiligheid voor langzaam verkeer (fietsers en voetgangers)
2	Verbeteren verkeersveiligheid in het algemeen
3	Instandhouden en uitbreiden van educatie, voorlichting en handhaving

Bij de prioritering hebben de volgende overwegingen een belangrijke rol gespeeld:

1. Integrale benadering

Gekozen is voor een benadering waarbij alle invalshoeken aandacht krijgen. Dit betekent dat niet alleen infrastructurele maatregelen worden voorgesteld, maar bijvoorbeeld ook activiteiten op het gebied van educatie.

2. Budget

Voor alle genoemde projecten zal in de begroting budget moeten worden opgenomen. De genoemde kosten gaan uit van een globale raming en zijn exclusief BTW en interne uurbesteding. Externe ondersteuning ten behoeve van onderzoek en planvoorbereiding is wel meegenomen.

3. Meeliften met infrastructurele maatregelen

Indien wegen of kruispunten binnen afzienbare tijd zullen worden gereconstrueerd, bijvoorbeeld in het kader van onderhoud en vervanging van riolering en/of het uitvoeren van groot onderhoud van de wegen, is dat moment bij uitstek om ook verbeteringen aan te brengen ten behoeve van de verkeersveiligheid.

4. Nieuwe plannen

Naast de hiervoor genoemde overwegingen is bij de fasering zoveel mogelijk rekening gehouden met andere ontwikkelingen, waaronder nieuwbouw- en uitbreidingsplannen.

5. Gebiedsgerichte aanpak

Het Meerjaren UitvoeringsProgramma 2011 – 2015 is zodanig uitgewerkt dat, afhankelijk van het onderwerp, de gebiedsgerichte aanpak voorop staat. Met andere woorden, het heeft de voorkeur om gehele (logische) gebieden/kernen op een uniforme wijze en in één fase in te richten.

Toelichting

Hoe tot enkele acties en maatregelen (benoemd in het MUP) gekomen is, is toegelicht in de bijlagen.

Beleidsvisie	Vertretpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

ACTIES

Prioriteit	Actie	Uitvoeren in	Kosten
1	In samenwerking met basisscholen alle school-thuisroutes (ook naar voortgezet onderwijs) in kaart brengen en bepalen op welke punten deze routes verkeersveiliger gemaakt kunnen worden	2011	€6.000
1	Toetsen van bestaande fiets- en voetgangersvoorzieningen aan technische eisen uit publicatie 230 van het CROW (ontwerpwijzer fietsverkeer)	2012	€4.000
2	Onderzoek naar ongevallocatie (aanleiding en verbetering) <ul style="list-style-type: none"> kruispunt Pastoor Savelbergstraat - Wilhelminastraat 	2011	€1.000
2	Uitvoeren wijkscouw in samenwerking met de vijf wijkteams	2x per jaar	n.v.t.
2	Instandhouden structurele verkeersoverleggen met resp. wethouder en politie	tweewekelijks	n.v.t.
2	Opzetten integrale projectoverlegstructuur bij nieuwe projecten en ontwikkelingen	2010	n.v.t.
2	Opstellen uniform verkeersmaatregelen-pakket	2013	€5.000
2	Onderzoek naar benodigde infrastructurele aanpassingen in relatie tot verkeersintensiteiten na aanleg BPL en beheerprogramma	2014	€5.000
2	Verplaatsen van de busroute Bexdellestraat/Gouverneurstraat naar nieuw aan te leggen gebiedsontsluitingsweg (GOW) Op den Trichter	2012	n.v.t.
3	Instandhouden verkeersspreekuur en meldpunt	continu	n.v.t.
3	Verkeersveiligheid gerelateerd onderwerp publiceren via de gemeentelijke website en de stadskrant	10x per jaar	n.v.t.
3	Instandhouden van de verkeerseducatie (middels NSVE) op basisscholen	continu	n.v.t.
3	Uitbreiding NSVE-convenanten	continu	n.v.t.
3	Extra aandacht verkeerseducatie bromfietzers (16 en 17 jaar)	jaarlijks	€2.500
3	Opzetten educatietrajecten jonge automobilisten (in de leeftijd van 18-25 jaar)	jaarlijks	€2.000
3	Organiseren rijvaardigheidsritten voor automobilisten (in de leeftijd van 55+)	jaarlijks	€2.500
3	Voortzetting van monitoring verkeersintensiteit en -snelheid	continu	n.v.t.

DHV B.V.

ACTIES

Prioriteit	Actie	Uitvoeren in	Kosten
3	In samenwerking met de afdeling handhaving en de politie een handhavingsplan opstellen	jaarlijks	n.v.t.
3	Up-to-date houden informatieverstrekking gemeentelijke website ten aanzien van verkeer en vervoer	jaarlijks	n.v.t.

MAATREGELEN

Prioriteit	Maatregel	Uitvoeren in	Kosten
1	Aanpassen bestaande voet-/fietsvoorzieningen aan technische eisen uit publicatie 230 van het CROW (ontwerpwijzer fietsverkeer)	2012-2015	PM
2	Aanbrengen turborotonde Prins Hendriklaan / Rimbürgerweg	2012	in begroting opgenomen
2	Aanbrengen nieuwe GOW Op den Trichter	2012	in begroting opgenomen
2	Aanbrengen rotonde Maastrichterstraat / Platanendreef	2012	in begroting opgenomen
2	Wegmarkering uit de richtlijn Essentiële Herkenbaarheids-kenmerken toepassen (bijlage 2)	2010-2014	meenemen in regulier onderhoud
	<i>GOW binnen en buiten de kom (dubbele asstreep en 3-3 kantmarkering)</i>		
	<i>ETW binnen de kom (trottoirband of geen markering), buiten de kom (1-3 markering) - verwijderen as- en kantmarkering Waubacherweg en aanbrengen fietssuggestiestroken (1-1 markering)</i>		
2	Aanleggen, aanpassen komgrenzen die nu een ongewenste vormgeving hebben (bijlage 4)	2012 2013 2014	€20.000 €15.000 €20.000
	Komgrens Waubacherweg icm. fietsoversteek		
	Komgrens Ganzepool in combinatie met werkzaamheden BPL		
	Komgrens Hoogenboschweg in combinatie met werkzaamheden BPL		
2	Naar aanleiding onderzoek effect BPL: • herinrichten Trichterweg	na aanleg BPL	PM
2	Optimaliseren bestaande sobere 30 km/uur-zones	2012-2013 2013-2014	MIP OR
	<i>Wijk Oeloven, ten westen van de Meelovenstraat</i>		
	<i>Drempels / kruispuntplateaus in de Muziekbuur</i>		
2	Instellen / uitbreiden 60 km/uur-zone	2012	€600
	<i>Bebording (60-zone) aanpassen Nieuwenhagenerweg (Toeristenweg)</i>		

MAATREGELEN

Prioriteit	Maatregel	Uitvoeren in	Kosten
2	Instellen / uitbreiden 30 km/uur-zone (bijlage 1)		
	<i>Bebording plaatsen Loogstraat (zijstraat huisnr 23)</i>	2011	€400
	<i>Bebording plaatsen Pijler (op kruispunten Emmaweg)</i>	2011	€1.000
	<i>Bebording plaatsen Watermolen</i>	2011	€400
	<i>Reconstructie Bexdellestraat / Gouverneurstraat inrichten conform ETW type 2</i>	2012	In begroting opgenomen
	<i>Vijverlaan inrichten conform GOW incl. fietsvoorzieningen</i>	Masterplan Centrum	Masterplan Centrum
	<i>Reconstructie Platanendreef inrichten conform ETW type 2</i>	2012	In begroting opgenomen

4.2 Financiering

De brede doeluitkering (BDU) verkeer en vervoer is een financiële bijdrage die provincies en stadsregio's jaarlijks ontvangen van het ministerie van Verkeer en Waterstaat voor de uitvoering van het verkeer- en vervoerbeleid op lokaal en regionaal niveau. Gemeente Brunssum kan Parkstad Limburg verzoeken om een financiële bijdrage voor lokale en regionale projecten.

De BDU wordt via Parkstad Limburg verdeeld over de projecten binnen de gemeenten. Projecten moeten voldoen aan de criteria van het Regionaal Verkeer- en Vervoersplan. Het Parkstadbestuur stelt de verdeling vast. De BDU Infrastructuur is voor de "Buitenring-gemeenten" fors verlaagd, omdat jaarlijks een aanzienlijk bedrag in reserve wordt gezet voor het project "Aanleg Buitenring". Het resterende bedrag wordt verdeeld over de best in het RVVP passende plannen. Ook kunnen onderdelen van projecten in aanmerking komen voor BDU-bijdragen in het kader van fietsverkeer, goederenvervoer.

Kortom: Tot heden heeft Brunssum altijd wel een bedrag in de orde van grootte van €70.000,- tot €80.000,- ontvangen. Voor 2011 is een bedrag van circa €70.000,- toegekend voor de rotonde Maastrichterstraat (BDU verkeersveiligheid/infra) en fietsvoorzieningen GOW Op den Trichter (BDU fietsvoorzieningen).

5 ACTUALISERING

Dit hoofdstuk is dynamisch en dient om gedurende de looptijd van het VVP te gebruiken om de huidige stand van zaken van het beleid aan te duiden. Zo kan het jaaroverzicht van het MUP hier geplaatst worden waarin aangegeven wordt wat reeds is uitgevoerd en wat komende jaar uitgevoerd gaat worden.

Het in dit verkeersveiligheidsplan opgenomen MUP heeft betrekking op de jaren 2011 t/m 2015. Na deze periode wordt een nieuw vertrekpunt 2015 opgesteld. door het jaarlijks actualiseren van de stand van zaken maakt dit een actualisatie van het beleid in de toekomst eenvoudig uitvoerbaar.

Beleidsvisie	Vertrekpunt 2010	Uitvoering	Actualisering
--------------	------------------	------------	---------------

6 COLOFON

Opdrachtgever	: Gemeente Brunssum
Project	: Verkeersveiligheidsplan Brunssum 2010-2020
Dossier	: AD2275-100-100
Omvang rapport	: 20 pagina's
Auteur	: ing B.J. van Kruisbergen
Interne controle	: ing D.M.E.Bekkers
Projectleider	: ing. D. Bekkers
Projectmanager	: drs. ing. A.W.H. Erhardt
Datum	: 7 december 2010
Naam/Paraaf	:

DHV B.V.

Ruimte en Mobiliteit

Horsterweg 18/A

6199 AC Maastricht Airport

Postbus 302

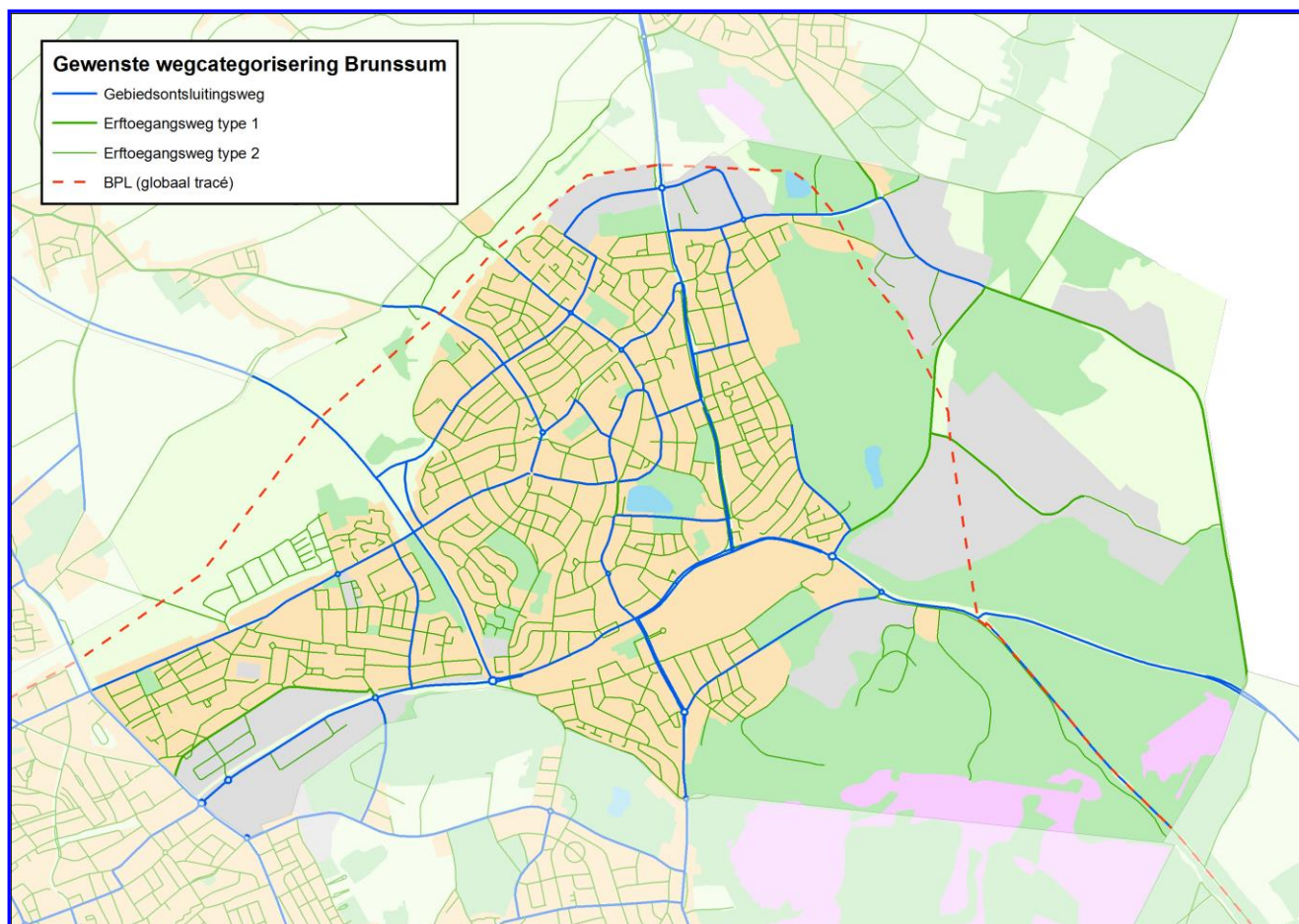
6199 ZN Maastricht Airport

T (043) 329 48 48

F (043) 329 48 99

www.dhv.nl

BIJLAGE 1 Wegcategorisering 2011-2020

Onderbouwing keuze wegcategorie-indeling

Voor de gewenste wegategorisering zijn er ten opzichte van de vastgestelde wegategorisering in het Beleidsplan verkeersveiligheid, februari 2003 enkele verschillen, zo is er gekozen voor:

- Ganzepool
 - Erftoegangsweg: maximumsnelheid is reeds aangepast naar 60 km/uur (conform Integrale Wegategorisering van de provincie).
- Waubacherweg
 - Erftoegangsweg: maximumsnelheid is reeds aangepast naar 60 km/uur (conform Integrale Wegategorisering van de provincie).
- Molenvaart
 - Gebiedsontsluitingsweg: maximumsnelheid is reeds 50 km/uur (weg heeft een ontsluitende functie voor het bedrijventerrein).
- Heidestraat
 - Gebiedsontsluitingsweg: maximumsnelheid is reeds 50 km/uur (vanwege wegbreedte, intensiteit fiets- en autoverkeer is een erftoegangsweg met bijbehorende weginrichting niet wenselijk).

Nog niet alle wegen zijn ingericht conform de wegategorisering in het Beleidsplan verkeersveiligheid, februari 2003 en/of de nieuwe gewenste wegategorisering. In de tekst hieronder zijn voor enkele wegen de keuzes beschreven voor de toewijzing aan een bepaalde wegcategorie.

Hoogenboschweg

In het Beleidsplan verkeersveiligheid, februari 2003 is de Hoogenboschweg gecategoriseerd als zijnde een gebiedsontsluitingsweg. Kenmerkend voor een dergelijke wegcategorie is een maximumsnelheid van 50 km/uur binnen de bebouwde kom en 80 km/uur buiten de bebouwde kom.

De maximumsnelheid voor het weggedeelte binnen de bebouwde kom is in de huidige situatie 50 km/uur. Voor het overige weggedeelte heeft gemeente Brunssum enkele jaren geleden ervoor gekozen de maximumsnelheid te verlagen van 80 km/uur naar 60 km/uur in verband met de gewenste verlaging van de snelheid van met name vrachtverkeer op dit weggedeelte.

De Boschstraat (verlengde van Hoogenboschweg) is ingericht als gebiedsontsluitingsweg (50 km/uur, aparte fietsvoorzieningen). De bedrijven gelegen aan deze weg worden (voor de ontsluiting) geacht veelal gebruik te maken van de Hoogenboschweg in de richting van de N274.

De Hoogenboschweg maakt onderdeel uit van het Kwaliteitsnet Goederenvervoer. Een Kwaliteitsnet is een samenhangend en selectief netwerk van verbindingen tussen economische centra waarover goederenvervoer op verantwoorde wijze wordt afgewikkeld. Het Kwaliteitsnet heeft een dusdanige kwaliteit dat het voor vrachtverkeer aantrekkelijk moet zijn zich te verplaatsen over dit netwerk. Hierdoor blijven wegen buiten dit Kwaliteitsnet gevrijwaard van grote stromen vrachtverkeer en de daarmee gepaarde verkeershinder.

Trichterweg

Zowel in de huidige- als de gewenste wegategorisering is de Trichterweg opgenomen als gebiedsontsluitingsweg. Middels het Parkstad verkeersmodel is het mogelijk de veranderende verkeersstromen door de aanleg van de Buitenring in beeld te brengen. Op basis van dit verkeersmodel is het de verwachting dat de intensiteit op de Trichterweg zal afnemen. Het blijft echter een voorspelling en het is afwachten welke effecten de Buitenring heeft op het verkeer op het (onderliggende) wegennet. Geadviseerd wordt dan ook te wachten met het nemen van (grote) verkeersmaatregelen tot na de aanleg van de Buitenring. De weg is onderdeel van een school-thuisroute en verdient daarom bijzondere

aandacht voor de fietser. Een onderzoek zal dan moeten uitwijzen hoe de Trichterweg het beste kan worden vormgegeven.

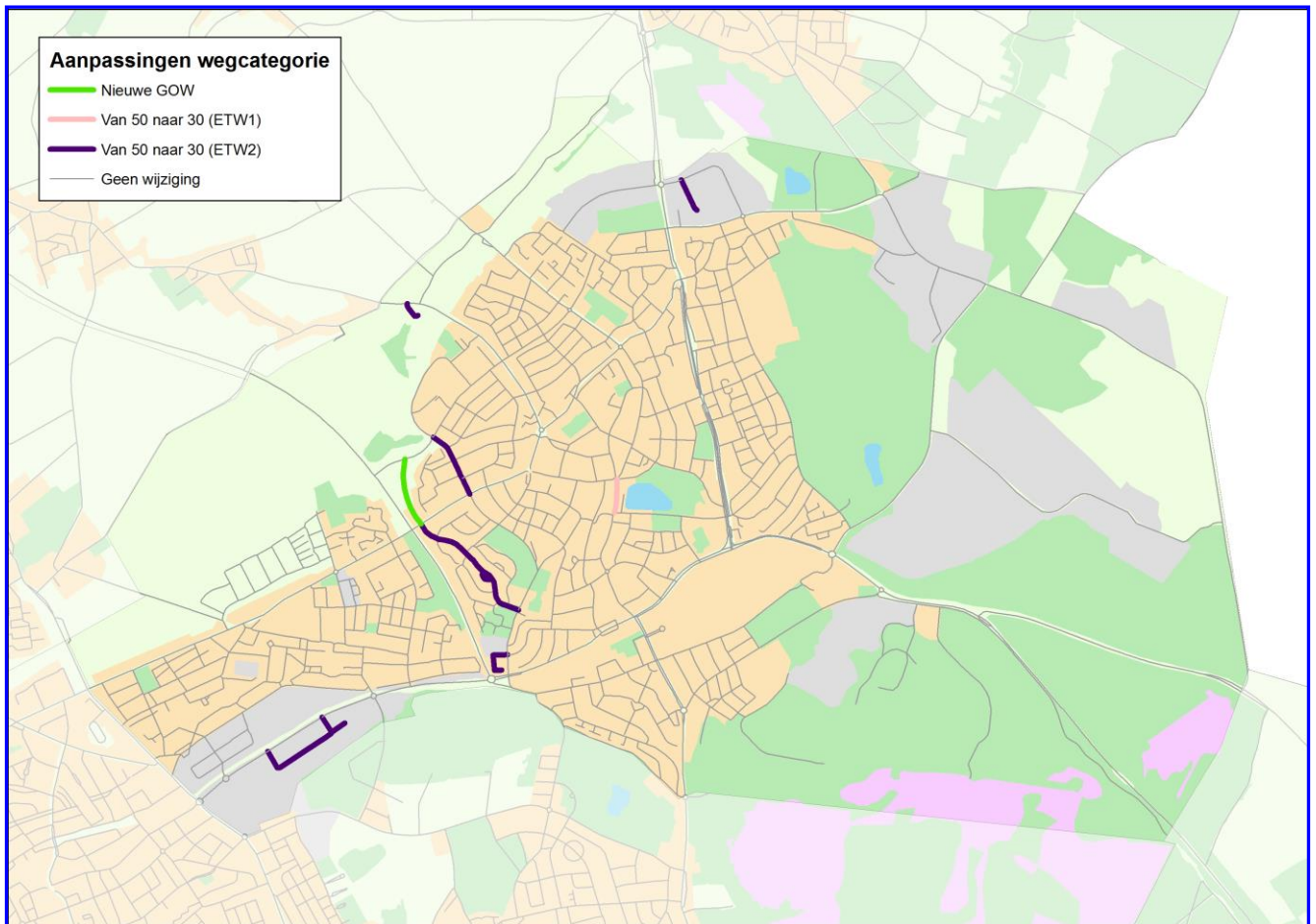
Bexdellestraat / Gouverneurstraat

In de huidige situatie geldt op deze weg een maximumsnelheid van 50 km/uur. Vooral nog heeft gemeente Brunssum ervoor gekozen deze weg nog niet in te richten als zijnde een erftoegangsweg en daarmee te betrekken binnen de 30 km/uur-zone. Dit komt mede doordat deze weg onderdeel is van het buslijnnennetwerk van Veolia.

De gemeente is voornemens in 2011 in het verlengde van de Platanendreef een nieuwe gebiedsontsluitingsweg Op den Trichter aan te leggen. De openbaar vervoerbussen gaan vervolgens gebruik maken van deze nieuwe ontsluiting in plaats van de Bexdellestraat / Gouverneurstraat.

Na het wegvallen van deze busverbinding is het wenselijk de weg in de toekomst in te richten als erftoegangsweg. Bij een volledige reconstructie kan het wegvak dusdanig ingericht worden dat dit aansluit bij een erftoegangsweg, waarbij de kruispuntvormen met de zijstraten worden aangepast (voorrangsregeling/inritconstructies opheffen; rechts krijgt voorrang).

Wegen in te delen aan wegcategorieën 2011-2015

BIJLAGE 2 Duurzaam veilige inrichting van wegen

Erftoegangswegen: 30 en 60 km/uur

30 km/uur

- Geen markering
- Benadrukken verblijfsfunctie
- Geen fietsvoorzieningen
- Parkeren op straat

60 km/uur type 1

- Kantmarkering 1-3 (0,10 m)
- Let op: niet verder dan 0,40 cm van kant weg i.v.m. verwarring fietsers
- Fietsvoorzieningen = keuze in overleg afd. verkeer

60 km/uur type 2

- Wegen smaller dan 4,50 m
- Geen markering
- Geen fietsvoorzieningen

Gebiedsontsluitingswegen: 50, 70 en 80 km/uur

50 km/uur of 70 km/uur

- Ononderbroken dubbele asmarkering (0,10 m)
- Bij inhalen onderbroken 9-3
- K antmarkering 3-3 (0,10 m) of trottoirband
- Gescheiden fietsvoorziening
- Parkeren in havens

80 km/uur

- Ononderbroken dubbele asmarkering (0,15 m of 0,10m bij ruimtegebrek)
- Bij inhalen onderbroken 9-3
- Kantmarkering 3-3 (0,15 m)
- Fietspaden verplicht

Stroomwegen: 100 en 120 km/uur

100 km/uur autoweg

- Dubbele asmarkering (0,20 of 0,15 m tussenruimte bij ruimtegebrek)
- Provinciale wegen, groene vulling
- Onderbroken asmarkering in overleg
- Deelstreep tussen 2 rijstroken (0,15 m)
- Ononderbroken kantmarkering (0,20 m)

120 km/uur autosnelweg

- Zie NOA

Te hanteren richtlijnen:

Binnen bebouwde kom: ASVV, CROW pub. 203 EHK 203, LUW

Buiten bebouwde kom: handboek wegontwerp, NOA, CROW pub. 203 EHK, LUW

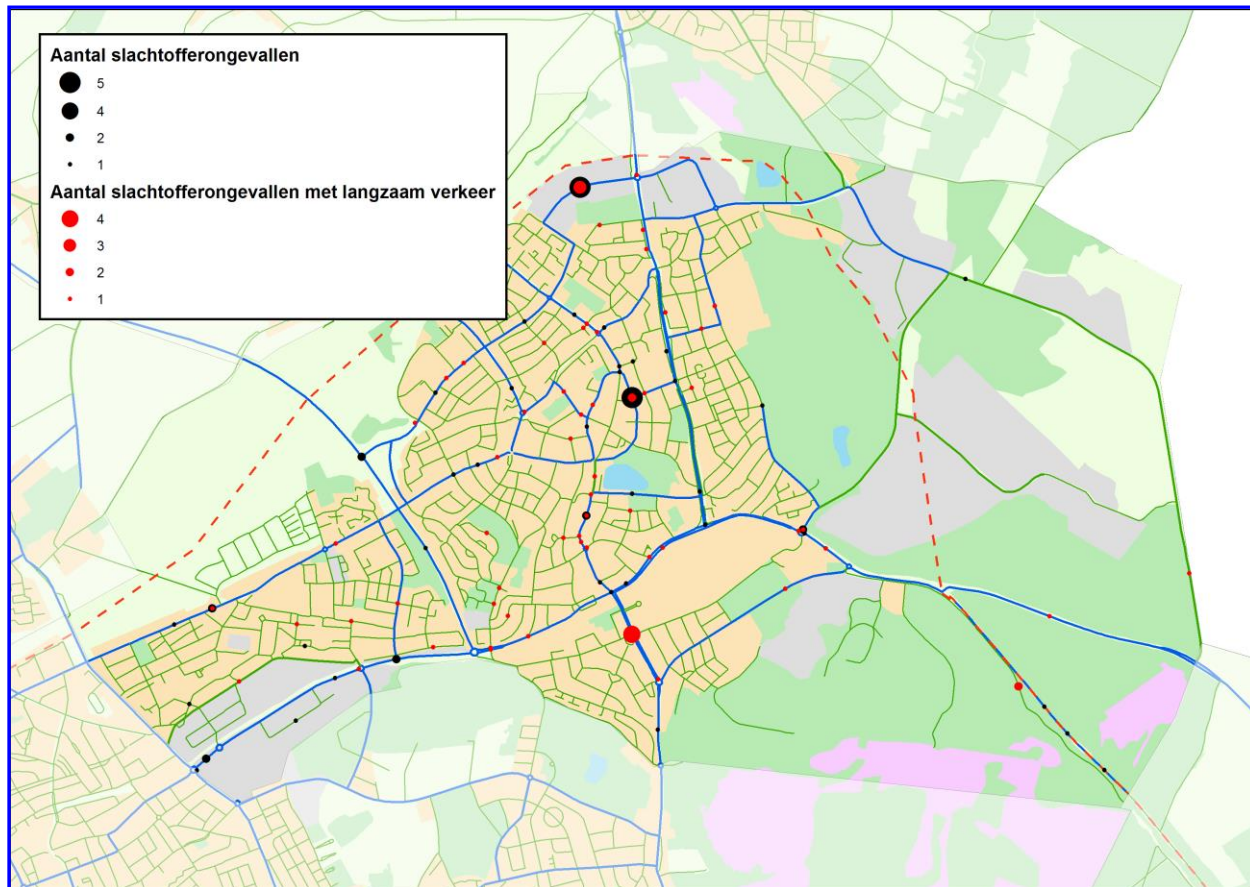
Inrichting binnen de bebouwde kom

<u>Essentiële herkenbaarheidkenmerken</u>	Gebiedsontsluitingsweg GOW	Erftoegangsweg ETW
1. Snelheidsregime	50 km/u of 70 km/u	30 km/u
2. Kantmarkering	Onderbroken (3-3)/trottoirband	Trottoirband of geen markering
3. Rijrichtingscheiding	Dubbele as-streep of middenberm	Nee
Ideaalbeeld (indien mogelijk realiseren)		
4. Fietsvoorziening	Ja, liefst vrijliggend	Nee
5. Parkeren	Bij voorkeur niet, indien noodzakelijk in vakken naast de rijbaan	Ja, liefst op de rijbaan, niet ernaast
6. Drempels/Plateaus	Nee	Mogelijk
7. Voorrangsregeling	Ja	Nee, alle kruispunten gelijkwaardig
8. Kruispunten met GOW	Bij voorkeur rotonde, anders VRI	Voorrangskruispunt, bij voorkeur met uitritconstructie
9. Kruispunt met ETW	Voorrangskruispunt of VRI	Gelijkwaardig kruispunt
Minimale breedte weg	5,88 m bij kantopsluiting, excl. kantmarkering en fietsvoorziening 8,38 m incl. fietssuggestiestroken	> 4,50 m

Inrichting buiten de bebouwde kom

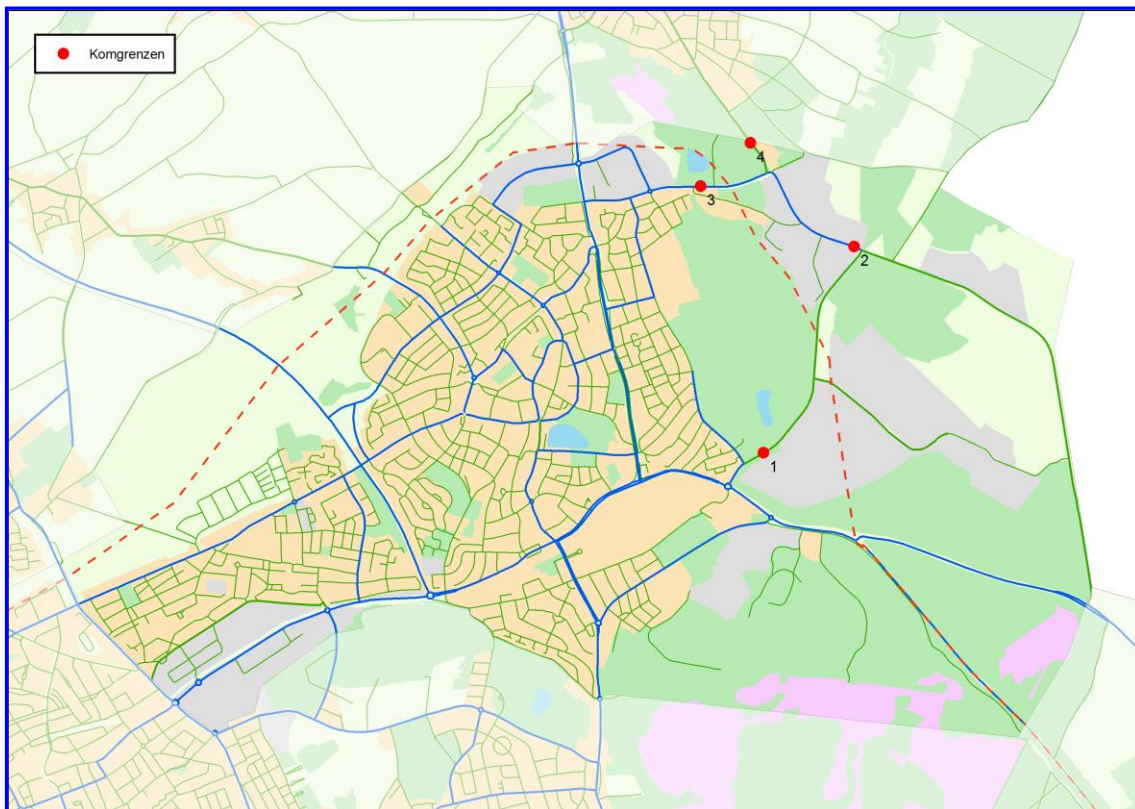
<u>Essentiële herkenbaarheidkenmerken</u>	Gebiedsontsluitingsweg GOW	Erftoegangsweg ETW
1. Snelheidsregime	80 km/u	60 km/u
2. Kantmarkering	Onderbroken (3-3)	Onderbroken (1-3) of geen markering (afh. van wegbreedte)
3. Rijrichtingscheiding	Dubbele asstreep of middenberm	Nee (alleen in scherpe bochten)
Ideaalbeeld (indien mogelijk realiseren)		
4. Fietsvoorziening	Ja, vrijliggend	Op type I wegen: Mogelijk Op type II wegen: Nee
5. Parkeren	Bij voorkeur niet, indien noodzakelijk in vakken naast de rijbaan	Ja, vakken of op de rijbaan
6. Drempels/Plateaus	Mogelijk voor kruispunten	Mogelijk
7. Voorrangsregeling	Ja	Nee, alle kruispunten gelijkwaardig (ia. bij zeer onoverzichtelijke situatie)
8. Kruispunten met GOW	Bij voorkeur rotonde, anders VRI of ongelijkvloers	Voorrangskruispunt met poortconstructie
9. Kruispunten met ETW	Voorrangskruispunt of VRI	Gelijkwaardig kruispunt
Minimale breedte weg Zie richtlijnen	6,40 m excl. fietsvoorziening. - Fietsvoorziening altijd gescheiden 7,50 m bij nieuwe aanleg	> 4,50 m = type 1 < 4,50 m = type 2 4,50 m excl. fietssuggestiestroken 5,70 m incl. fietssuggestiestroken 6,20 m incl. fietsstroken

BIJLAGE 3 Locaties slachtofferongevallen

BIJLAGE 4 Komgrenzen

Locaties aan te passen komgrenzen

1: Ganzepool

Door de komst van de Buitenring zal het routeverloop van de Ganzepool hoogstwaarschijnlijk wijzigen en hiermee ook de kommaatregel. Ten tijde van dit schrijven is het exacte ontwerp van de aansluiting op de Buitenring nog niet definitief waardoor nog geen pasklare kommaatregel kan worden voorgeschreven. In het kader van de aanleg Buitenring 2015 en ontwikkeling Oostflank adviseren wij een onderzoek te doen naar de rol van de Ganzepool (en komgrens) als toegang tot de Buitenring.

2: Waubacherweg

Onderzoek doen naar een combinatie van een komgrens met fietsoversteek.

3: Hoogenboschweg

De Buitenring zal middels een viaduct over de Hoogenboschweg aangelegd worden. Onderzocht dient te worden of de huidige locatie van de komgrens aangehouden wordt of dat het wenselijk is de komgrens te verplaatsen.

4: Boschstraat

Afstemming met Gemeente Onderbanken over laten samenkomen bebouwde komgrenzen.

BIJLAGE 5 Afkortingen

Afkorting

BOA	Buitengewoon Opsporings Ambtenaar
DV	Duurzaam Veilig
EHK	Essentiële HerkenbaarheidsKenmerken
ETW	Erftoegangsweg
GOW	Gebiedsontsluitingsweg
LUW	Limburgse Uitgangspunten Wegmarkering
MUP	Meerjaren UitvoeringsProgramma
NSVE	Nadere Subsidieregeling VerkeersEducatie
NOA	Nieuwe Ontwerprichtlijn Autosnelwegen
ROVL	Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg
VVN	Veilig verkeer Nederland